Geçmiş Yaşam Deneyimlerinin Kanıtları için Klasik Bir Rehber

Tekrardoğuşu Keşfetmek

Hans TenDam

TEKRARDOĞUŞU KEŞFETMEK

HANS TENDAM

TEKRARDOĞUŞU KEŞFETMEK

Geçmiş Yaşam Deneyimlerinin Kanıtları için Klasik Bir Rehber

Çeviren: Yasemin Tokatlı

Ruh ve Madde **Yayınları**

>* C Hans TcnP^m

•*nrınc Re*ıncarna ,l . niiuiviV«> m* 0*ll.\'AY> Vâkfının

EXP k insanili' Birk**!lllW >e Safcl'k Hunıct\«ri A.Ş.'ye amir.

BU A 5'Jc" “ “

İstanbul, Nisan 2012

Kapak-Ferda Gürsoy

ıSBN:97»*975-6377'43'

Sertifika No-

Hizmetleri A-Ş- **No 4***

Baskı

Boraks Matbaacılık ve Ambalaj Sanayi
Ticaret ve Pazarlama Ltd. Şti.
Maltepe Mahallesi Çiftehavuzlar Caddesi
Ayvalıdere Yolu No: 3/3-l Maltepe -
Zeytinburnu/İSTANBUL 34160
Tel: 567 64 26 - 567 54 70

BİLİM YAYIN VAKFI KURULUŞ 1994

...(212) www.lxKaks.com.tr info@boraks.com.tr

İÇİNDEKİLER

COUN WILSON !N ÖNSÖZÜ _____ _____II
YENİ BASICIYA ÖNSÖZ BU KÎTA8TN KÖKENİ VI HEDEFİ ... ___ 13
METİNLERE ATIFLAR ÜSTÜNE BİR NOT ____ _____ _____l*
I K'HİM
TEKRARDOĞÜŞLA İl GU I FtKİRl Fİ _ _____ _____21
TEKRARDOGUŞ İN ASTININ YEDİ MODERN KAVŞAĞI 24
TEKRARDOĞU$ HlPOtr/NlN DİĞER KAVRAMLARLA KARŞn AŞTIRILMASI 2*
GEÇİCİ ÇIKAR İMİ AR _..... 36
OKUNMASI GERFKFN KİTAPLAR .....

1 BÖtfM
TARİHTT TTKRARDOĞL'S İNANÇLARI .... ____ - • 41
İLKEL KüLTüRI ER 44
DOÖl DİN1IRİ 4’
K İ V M K M i n i n * M
YAHUDİ! IK, »İRİSTİN \M IK VI İSLAM %
GNOSTtK. MİSTİK Vt t/TYTTRlK HARFRITIER ... 99
MOfHRS KATI TARİHİ ___ ____ __ _____ ____ __ _____ _____*1
GEÇİCİ MR GFNfl BAKIŞ ___ ... _ ___ 6)
OKUNMASI (ŞEBEKEN KİTAPLAR 64
XBOİİM
l/on RIZMC İM RI\ Tl KRARDOĞI *A BAKISI 67
TEOZOM M
CSTVT ALTBIM JR BIRIYSflLft VI KEUUK ... . M
Öt UMUt N Tl KRARDOĞUMA .. 7|
ARA VI l İSMİ! î Otr,l)IVfl _____
KARMA
GEÇMt* YASAM HATIRLAMASI .... _____ 76
AVmom/(»1 77
İNSANLIĞIN I V RİMİ . * 77
öl UM VI TlRRARt*H*I M ARASIMSA 79
ARA VI CİNSİYİ T DEĞİŞİM! 90
KARMIK KALIRI AR 90
GEÇMİŞ YAŞAM HATIRLAMASI «
TOPLUMSAL GELİŞİMDE TLULARDOĞUŞ VE KARMA ... 14
DİĞER EZOTERLZMCİLER _____ 19
OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR _____ 99

4. BÖLÜM

GEÇMİŞ YAŞAMLARA DAİR PSİŞİK ENFORMASYON ..... .95
GEÇMİŞ YAŞAM ANILARI VE PSİŞİK YETENEKLER .....
KENDİ GEÇMİŞ YAŞAMLARINA DAİR PSİŞİK İZLENİMLERİ OLAN İNSANLAR .....
BAŞKALARININ GEÇMİŞ YAŞAMLARINA DAİR PSİŞİK
99
99 102 104 106 108 III 115 117
ENFORMASYON .....
BEDENDEN AYRILMIŞLARIN TEKRARDOĞUŞA DAİR ANLATTIKLARI .....
YENİDEN DOĞUŞ DUYURULARI .....
OBSESYONLAR VE TEKRARDOĞUŞ.....
ALLAN KARDEC .....
EDGAR CAYCE.....
LOEHR-DANIELS OKUMALARI.....
RUTH MONTGOMERY VE JANE ROBERTS .....
OKUNMASI GEREKN KİTAPLAR.....
5. BÖLÜM
ÖNCEKİ YAŞAMLARI HATIRLAYAN KÜÇÜK ÇOCUKLAR 119
IAN STEVENSON'IN HAYATINI ADADIĞI ÇALIŞMA..... 120
GEÇMİŞ YAŞAMLARI HATIRLAYAN BATI'DAKİ ÇOCUKLAR.....127
ÇOCUKLARLA İLGİLİ VAKALARA DAİR İSTATİSTİKLER..... 128
OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR 135
6. BÖLÜM
YETİŞKİNLERİN GEÇMİŞ YAŞAM HATIRLAMALARI 137
İLK KEZ GÖRÜLEN MEKANLARIN TANINMASI..... 138
İLK KEZ GÖRÜLEN İNSANLARIN TANINMASI..... 141
RÜYALARDAKİ HATIRLAMALAR..... 143
NESNELER, RESİMLER VEYA KİTAPLAR TARAFINDAN TETİKLENEN HATIRLAMALAR 146
BENZER KONULAR TARAFINDAN TETİKLENEN HATIRLAMALAR..... y 147
OLAĞANDIŞI KOŞULLAR ALTINDA HATIRLAMALAR 148
YETİŞKİNLERİN HATIRLAMALARI: BİR ÖZET..... 149
OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR 150
7. BÖLÜM
REGRESYON: GEÇMİŞ YAŞAMLARIN BAŞLATILMIŞ ANILARI..... 151
YENİDEN YAŞAMA VE REGRESYON..... 154
REGRESYONLARDA İPNOZ VE TRANS..... 158
MANYETİZMA İLE BAŞLATILMIŞ YENİDEN YAŞAMA VE REGRESYON 163

İMGELEME VEYA OD \kL ANMA İLE BAŞLATILMIŞ GEÇMİŞ YAŞAM HATIRLAMASI 166
GEÇMİŞ YAŞAMLARA DİĞER GİRİŞLER ..... - 169
GEÇMİŞ YAŞAM HAFIZASI ..... - 170
REYDİ BAŞINIZA KULLAN ABİLECEÇ.INIZ YÖNTEMLER 172
ARAŞTIRMA 175
OKUNMASI GEREKN KİTAPLAR 178
8. BÖLÜM
ÖNCEKİ YAŞAMLARA DAİR NEW AGE KEŞİF SEFERLERİ ..... 18!
-SEWAGE SE2GINTN DİZGİNLERİNİ SALIVERMEK 182
UÇSUZ BUCAKSIZ İMGELEMELER 184
ÜNLÜ GEÇMİŞ YAŞAMLAR VE DEVŞİRME 186
KANALLAŞMA YOLUYLA EDİNİLEN GEÇMİŞ YAŞAMLAR 189
BÜTÜN SİGORTALAR ATMIŞ DURUMDA ..... — 192
9. BÖLÜM
BELİRGİN ANTLARIN SORUŞTURMASI 197
GEÇMİŞ YAŞAM HATIRLAMASINA ALTERNATİF AÇIKLAMALAR. 198
BELİRLİ VAKALARDA TEKRARDOĞUŞUN SERGİLENMESİ:
KUŞKULU BÖLÜMLERİN SINANMASI 211
TEKRARDOĞUŞU SERGİLEMEK 217
GEÇMİŞ YAŞAM HAFIZASININ DOĞASIM ARAŞTIRMAK 222
TEŞHİS ETME PROSEDÜRLERİ 224
DAHA İLERİ ARAŞTIRMA İÇİN ÖNERİLER 225
OKUNMASI GEREKN KİTAPLAR 230
10. BÖLÜM
DOĞUM ÖNCESİNDEKİ VE SIRASINDAKİ DENEYİMLER 233
YENİDEN DOĞUŞ HAZIRLIĞI 234
İNİŞ VE GEBELİK, DOĞUM LEKELERİ 237
DOĞUM 247
DOĞUM ANI VE DOĞUM HARİTASI, KARMİK ASTROLOJİ 248
YENİDOĞAN, ÇOCUKLUK 254
İKİZLER 256
DOĞUMDAN ÖNCEKİ ÇEKİLİM 258
YENİDOĞANI KABUL ETMEK VEYA REDDETMEK 261
OKUNMASI GREKEN KİTAPLAR 263
11. BÖLÜM
ÖLÜM DENEYİMİ VE ÖTESİ 265
ÖLDÜĞÜNÜZDE NE OLUR? CROOKALL'IN ÇALIŞMASI 265
ÖLMEKTE OLANLARIN GEÇMİŞ YAŞAM ANILARI 270
TEKRARDOĞUŞ DÖNGÜSÜNDE ARANIN ROLÜ 282
OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR 287

12. »ÖLÜM
UZAK GEÇMİŞ, İNSAN ÖNCESİ VI İNSAN Ol.MAYAN
• 2 89 290
... 305 308 ...312 ...313
DENEYİMLER.....
CANLARIN EVRİMSELÖRÜNTÜLI RI
İNSAN OLMAYAN ÖMÜRLER: TEKRARDOGUŞ YI.KİNE
ÖZDEŞLEŞME .....
GELECEĞEPROGRESYONLAR .....
GEÇİCİ ÇIKARIMLAR.....
OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR.....
13. BÖLÜM
ÖLÜMLER ARASINDAKİ KARMİK VE DHARMİK BAĞLAR 315
KARMANIN DOĞAL VE AHLAKSAL YORUMLARI.....315
DÖRTÖRÜNTÜ.....317
SÜRDÜRME: ÖMÜRLER BOYUNCA SÜREKLİLİK 319
YANILSAMA: GEÇMİŞ YAŞAMLARDAN GELEN SİNDİRİLMEMİŞ
İKİNCİL ETKİLER.....324
TAMAMA ERME: DENEYİMLERİN VE FAALİYETLERİ SONRAKİ
ÖLÜMLERDEKİ SONUÇLARI 326
NEDENSEL BAĞLANTILARA GENEL BİR BAKIŞ 327
EVRİM, EĞİTİM VE KENDİNİ GELİŞTİRME; GELİŞİM HEDEFLERİ. 328
GELİŞİM AŞAMALARI VE GELİŞİM BOZUKLUKLARI 331
YAŞAMLAR ARASINDA PSİKOLOJİK VE EĞİTİCİ BAĞLANTILAR. 333
BELİRLENEMEZCİLİK 338
ÖZGÜR SEÇİM: BEKLETME, SEÇME, TERCİH VE GÖREV 340
ÖZGÜRLÜK VE KEYFİLİK.....342
YAŞAM PLANI VE YAŞAM ROTASI: TEKRARDOĞUŞTA
ÜÇ ÖRÜNTÜ.....344
OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR..... ;.....349
14. BÖLÜM
CAN VE KİŞİLİKLERİ 351
ÖZ-İMGE OLARAK KİMLİK 351
PATOLOJİK ÖZ-ÎMGELER 353
BEDENDEN AYRILMIŞ KİMLİĞİMİZ, DAHA GENİŞ BENLİĞİMİZ VE
YAŞAM PLANI 355
GEÇMİŞ YAŞAMLARDAN KİŞİLİKLERİN GERÇEKLİĞİ, SAHTE-
OBSESYONLAR VE OBSESYONLAR.....359
REGRESYONLAR SIRASINDA KİŞİLİKLERİN BERLİRLENİŞİ..... 363
PARALEL KİŞİLİKLER.....365
BİR ÖN ÖZETLEME....., ...368
OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR 369
15. BÖLÜM
TEKRARDOĞUŞA DAİR DENEYSEL I3İR VİZYON..... 371
TEK R ARIKK'iUŞA DAİR GENEL FİKİRLER..... .. '. 371
YAŞAMLAR ARASINDAKİ BENZERLİKLER VE FARKLAR ....."3"377
KARMA..... .. ..
BEDENLENME SÜRECİ .....ZZZZ'.'.' 385

ANILAR VE REGRESYONLAR..... ZZZZZİ386
ÖZET.....389
OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR..... 390
16. BÖLÜM
GEÇMİŞ YAŞAM TERAPİSİ.....391
ENÜİKASYONLAR VE KONTRENDİKASYONLAR.....393
GEÇMİŞ YAŞAM TERAPİSİNİN BEŞ EKOLÜ.....398
OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR.....404
SONSÖZ: TEKRARDOĞUŞ VE YAŞAMA SANATI 407
TEKRARDOĞUŞTAN ELDE EDİLEN BAŞLICA ANLAYIŞLAR.....411
TEKRARDOĞUŞ ANLAYIŞLARINDAN ELDE EDİLEN ÖNERİLER ...412
ÖNERİLEN KİTAPLAR..... 4> 3
TERİMLER SÖZLÜĞÜ.....417
433
KAYNAKÇA

COLIN WILSON'IN ÖNSÖZÜ

"Paranormal" ana başlığı altında gruplandırılan telepati, duyular dışı algılama (DDA), prekognisyon vb. konular içinde en kuşkulu ve akla sığmaz görüneni ve insanın sağduyusuna en çok ters geleni tekrardoğuştur. 1960ların sonlarında doğru bir Amerikalı yayma 'okült" üstüne bir kitap yazmamı istediğinde şahsi hislerim tam olarak böyleydi. Doğrusunu söyleyeyim. konunun tamamının muhtemelen fantezi ve hüsnükuruntu sonucu olduğu hissetme eğilimindeydim. Paranormal fenomenleri sistemli bir tarzda incelemeye koyulup da bunların gerçekliğini ne kadar çok sayıda güvenilir tanığın doğruladığını fark ettiğimde bu durum hızla değişti. Andrew Lang hayalet gören insanların histerik olmadıklarım, "sadece tuhaf bir deneyim yaşamış olan aklı başında, hayal gücü kıt, kolayca heyecana kapılmayan insanlar" olduklarına işaret etmekteydi. Felsefeci Leibniz, Copertinolu Joseph'in dua ederek yerden yükselip bir martı gibi havada süzüldüğünü gören pek çok kişiden biriydi; 19. yüzyılda bilimciler, şairler ve felsefeciler Daniel Dunglas Home'un benzer beceriler sergilemesine tanık olmuşlardı. Şu çıkarım kaçınılmaz görünmekteydi: İnsan varlıkları normalde farkında olmadıkları ama belirli sıra dışı bilinç durumlarında açığa çıkabilen "güçlere" sahiptiler.

"Paranormal"in böyle tanımlanması bana hem akla uygun hem de kapsamlı geldi: büyük sanatçıların ilham aldıkları anlarda insanüstü bir dokunuş içeren eserler üretebilmelerini kabul edişimizin biraz genişletilmiş hali. Oysa, bir süre sonra -*Okült* adlı kitabımın dörtte üçünü bitirmişkeo- "ruhlar alemi" ve ölümden sonra yaşam konusuyla karşı karşıya gelecektim. Çocukken spiritüalizmle ilgilenmiştim -büyükannem bir spiritist kilisenin üyesiydi- ve on altı yaşlanmdayken bunun batıl inanç okluğuna karar vermiştim. Şimdi ise kanıtlan incelemeye koyulmuşken bu görüşün **aşın** bir basitleştirme olduğunu ve birkaç vakada ölümden sonra **yaşamın ka-** nidarinin tam anlamıyla baskın olduğunu kabul etmek **zorundayım. Bazı** kamtlann insanın "gizli güçlerine' ilişkin ana tezimle, bir anlamda, **hayli** flgisiz k a l k a d a r güçlü olduğunu kabul etmek **zorunda kalmaktan**

dolayı biraz utandım. "Kalını ın kanıtları hakkında birkaç satır yazdıkt sonra o bölümü tekrardoğıış hakkında aceleyle karalanmış bir sonnot" tamamladım. Bu ise daha çok utanç vericiydi çünkü kişiliklerimizin büyük ölçüde bedenlerimizin ve genetik mirasımızın bir iiriinü olduğuna ilişkjn sağduyumuzu hiçe saymaktaydı. Araştırmalarımın hayli geç bir safhasında, profesör lan Stevenson'ın 1966 tarihli *Tıuentıj Cases Suçjgestwe of Reincarnation'* adlı kitabım okudum ve çok etkilendim. Stevenson bir yalancı değil idiyse veya verdiği enformasyonu doğruluğu hiçe sayarak tamamen çarpıtmadıysa, o zaman tekrardoğıış kanıtları telepati veya DIM kanıtları kadar güçlü görünmekteydi. İlk bakışta, vakalardan bazıları akıl alır gibi değildi:

Temmuz 1951de doğan Ravi Shankar adlı oğlan daha sonraları, önceki varoluşundaki cinayetinin ayrıntılarım verdi; bu durum (katledilmiş olmanın hayli unutulmaz bir deneyim olmasından dolayı) hafızanın sürekliliğini açıklayabilir; altı yaşındayken, çocuğun babasının mülkünün kendine miras kalacağını ümit eden bir akrabası tarafından (bir suç ortağının yardımıyla) öldürülmüş ve başı kesilmişti. Ravi Shankar'ırı gerçekten de boynunda uzun bir bıçak yarasını andıran bir yarası vardır. Jasbir adlı bir oğlan ise bir adam olduğunu, kendisine verilen zehirli şekerlemelerden dolayı at arabasından düşüp başını yaraladığı için öldüğünü iddia etmekteydi.

Her bir vaka, görünüşte bir öncekinden daha inanılmaz şekilde sürüp gitmekteydi. Ancak Stevenson'ın belgelendirmesi kusursuzdu, kitaba bir sosyoloji tezi havası veren bir titizlikle sunulmuştu. O zamandan bu yana, bence gerçekten de eleştiri kabul etmez türden birkaç vakaya daha rastladım. Beni gerçekten ilgilendiren paranormal alanında -polterge- istlar, psikometri, ölümden sonra yaşam vb.- birkaç kitap daha yazmış olmama rağmen yalnızca tekrardoğuş konusunu ele alan uzunca bir kitap yazmaktan, hem böyle bir konuyla ilgili olarak yapılması gereken araştırmanın yıldırıcı olmasından ve hem de tekrardoğuşu paranormale ilişkin kendi genel tabloma bir türlü yerleştirememiş olmamdan dolayı özellikle kaçındım. İşte bu yüzden, Amsterdam'dan bir arkadaşım Hollanda'lı bir psikologun tekrardoğuş hakkında bugüne kadar girişilmiş en kapsamlı kitabı yazmış olduğunu ve elinde bir bölümünün İngilizce çevirisinin olduğunu söylediğinde bunu derhal görmek istedim. Ve okuduğumda, Hans TenDam'a mektup yazıp bir İngiliz yayıncı bulabilmem için geri kalanını

da çevirtmesi gerektiğini söyleyerek baskı yaptım. En sonunda bana yazıp da kitabın kabul edildiğini bildirdiğinde, sanki kendi kitaplarımdan biriymişçesine keyiflendim.

Bu kitap, tekrardoğuş hakkında yazılmış *tek* tanı ve kesin büyük eserdir, yerini başka hır eserin alacağını hayal etmek zor. Son yıllar içinde tekrardoğuş üstüne yazılmış pek çok etkileyici ve dengeli eser vardır: lan Stevenson'ın 1975-83 tarihli *Cases of the Reincarnation Type*,* Reyna'mn 1975 tarihli *Reincarnation and Science*[1] adlı kitapları ve de Peter Moss ve Joe Keeton'un 1979 tarihli *Encounters*

with the Past[1 2 3] adlı kitabı gibi "ipnotik regresyon 'la ilgili birkaç kaydadeğer eser. Bu eserlere romantik fantezi veya kendini kandırma denilip kolayca görmezden gelinebilmiş daha eski tarihli, örneğin Joan Grant'ın eserleri gibi kitaplara yöneltilen itiraz yöneltilemez ama yine de yazarlarına, işledikleri konuya duygusal açıdan adanmışları bariz olduğu gerekçesiyle karşı çıkılabilir. Elinizdeki kitabın 9. Bölümünde, Hans TenDam iğneleyici bir tavırla, "Tekrardoğuşa inanmayan ama bu noktaya dek okumaya devam edebilmiş olan okuyucu, benim inanırlığımın da sınırlan olduğunu görmekten mutlu olacaktır," demektedir. Ancak bence, kitabın asıl erdemi inanırlığa hiç sığınmıyor oluşudur. TenDam'ın tekrardoğuşun gerçekliğini kabul ettiği açıktır - bunu sohbetlerimizden de biliyorum- ama kitabını bir inanan olarak değil de, çok engin bir konunun kapsamlı bir resminin çoğu kısmını sunmayı dileyen tarafsız bir gözlemci olarak yazmıştır. Bazı okuyucular onun ilk bölümlerdeki yaklaşımını fazla soğuk ve tarafsız bulabilirler ama sabrederlerse, alacakları ödül büyük olacak. TenDam tekrardoğuşu olabildiğinde akla yatkın hale getirmeyi başarmıştır. Bu kitap tıpkı Myers'ın *Human Personality and its Survival of Death*[4 5] ve TyrrelTm *Personality of Man*[6] ve Mavromatis'in *Hypnagogia*[6] adlı eserleri gibi, paranormal klasikleri arasındaki yerini alacaktır.

Colin Wilson

---

1 Tekrardoğuş Türü Vakalar
2 Tekrardoğuş ve Bilim
3 Geçmişle Karşılaşmalar
4 İntan Kişiliği ve Bunun Ölümden Sonra Kalımı
5 İntanın Kişiliği
6 Hipnagoji

YENİ BASKIYA ÖNSÖZ:
BU KİTABIN KÖKENİ VE HEDEFİ

Bu kitap bilimsel olmayan bir konu hakkında bilimsel olmayı denemektedir. Laboratuvar koşullarında gerçekleştirilmiş titiz deneyler anlamında bilimsel değildir. Bu alanda bizler, daha çok naturalist bir aşamadayız: deneyimleri toplayıp sınıflandırma aşamasında. Şu ana dek yapılmış araştırmalara atıfta bulunacağız. Niteliği her ne olursa olsun mevcut deneysel kanıtlar metafiziksel spekülasyondan veya kendinden menkul öğretmenlerin sezgisel içgörülerinden daha iyi bir kılavuzdurlar. Bu kitap alimane olmayı da denemektedir: yayınlanmış literatüre olabildiğince kapsamlı şekilde gönderme yapar ve hem açık fikirli hem de eleştirel olmaya çalışır. Hem eleştirici olmayan inananlar hem de eleştirici olmayan inanmayanlar bundan haz etmeyeceklerdir. Kitabı diğer herkes için yazdım.

Tüm hipotezlere izin vardır ama varsayımları barizleştirebilir, içsel tutarlılığı sınayabilir ve deneysel kanıtlarla test edebiliriz. Kanıt ne kadar kapsamlıysa, ne kadar dikkatle ve metodik tarzda toplandıysa o kadar iyidir. Bu kitap tekrardoğuş hakkındaki fikirleri bir araya getirir. Bu fikirlerin temelini inceler: varsayımlar, savlar, yetkililer, deneyimler, araştırma ve önceki yayınlar. Fikirleri elekten geçirir: akla sığmaz olanlar, kendi içinde çelişkili olanlar, mevcut kanıtlarla çelişenler. Fikirlerin deneyimlerden kaynaklanması durumunda: başka hangi açıklamalar olasıdır? Hangileri muhtemeldir? Son olarak, bu kitap en kabul edilebilir ve akla uygun fikirlerin sonuçlarından yararlanır.

Tekrardoğuş çok uzun zamandır din ile bilim arasındaki çorak arazidedir. Eski çağlarda bilgi teolojinin, felsefenin veya bunlar arasındaki gnostisiz- min bölgesiydi. İnsanın durumu üstüne düşünenler bu üç spekülasyon biçiminden birine başvurabilirdi. Din kutsal bir geleneğe inanç aracılığıyla anlayışlar sunmaktaydı, felsefe dikkatle düşünme aracılığıyla ve gnostisizm ise "kutsal düşünüş" yani saflaşmış bir sezgiden hareketle akıl yürütme aracılığıyla. Modern bilimde dikkatle düşünmeyi dikkatle gözlemleme, kayda geçirme, soruşturma ve deneyler yürütme desteklemektedir. Genişleyen bilim dallan metodolojilerini keskinleştirmek, matematik aracını

tCv * İ tKjWUX>CiU$U >tt 1
MI k

vardtufcik v< fenomenin doğasını çözümleyip test etmek üzere diyalektik oluiüK msan akhm kullandı. Hilmi eski kavramların pek çoğunun Minemi* veya U»»sw ᵛ^a test edilemez olduğunu kentti. Küçük bir v>mek vermek gerekirse. yaşamın anlamı gibi. insan sorularının pek çoğu bilimsel »ÇKİatı imgelenmesi imkansız görünmekteydi Böyle sorular dine ve felsefeye düşerdi- On dokuzuncu >u/\ ılda, çokça karşılıklı öfke sonrasında bw tvlge küresel çapta ikiye ayrıldı: doğal olan bilime ve ruhsal olan da dmeve felsefeye düştü. Bir yanda bilimsel açıdan düşünüp incelediğimiz koştular vardır, diğer yanda ise dinsel veya agnostik açıdan: yani bunları
duşüuüp incelemeye kalkışmayız. Bunlar arasında bir yerde felsefe vardır: Bilimsel verinin hatta deneysel kanıtın yokluğunda aklı başında düşünmeye çatışmak Ancak bu bölgesel bölünme kürtaj, ötenazi, genetik mühendislik ve klonlama hakkmdaki tartışmaların gösterdiği gibi asla tam olarak gerçekleşmedi. Bu bölünme çizgisini aşan konular her iki yanda da rahatsızlık ve korku uyandırmaktadır. Doğaları gereği tartışmalı konulardır. Sonuç olarak, geçmiş yaşam anılan da ancak tartışmalı olabilir. Bölünmenin her iki yanını rahatsız eden konuların ilki, artık ipnoz olarak bildiğimiz şeyle ilgili olan *canlısal manyetizma* idi. O zamanlar bu konu etkili bir şekilde bertaraf edildi. Henüz keşfedilen elektriği andıran doğal bir kuvvet olduğu düşünülerek, doğal bir süreç olması ve dinle hiçbir ilgili olmaması nedeniyle bilimin ve deneylerin alanına atandı. Bilim ise bunu telkin olarak sınıflayıp normal, dolayısıyla önemsiz ve dolayısıyla hayali olduğunu ilan etti. Bu entelektüel el çabukluğu, ipnotik fenomenin daha ciddi biçimde dikkate alınmasına ancak yakın zamanlarda ve ancak kısmen izin verdi.

İkinci oyunbozan *ise spiritüalizm* idi. Bilimsel zihinlere bu, karanlık Orta Çağa dönüş gibi gelmekteyken dinsel zihinler ise yaşam ve ölüm gizemlerinin aniden deneylere konu olmasından dolayı paniğe kapılmıştı. Her iki yandan böylesine muazzam baskıya maruz kalan bir bölgenin akıl karışıklığı tuzağına düşmesi kolaydır ve bu da spiritüalizmin çöküşüne katkıda bulundu. Ancak buna rağmen, spiritüalizm bunu manyetizmadan daha kolay atlattı: *psişik araştırmayı* doğurdu ve bu da bilimsel bir disiplini doğurdu: parapsikoloji. Sayısız insan buna inanmaya ve bu alanda aktif olmaya devam etmektedir. Esasen savaşların ardından, yaşayan ve ölmüş pek çok kişi temasa geçmeyi arzulamaktaydı. Özellikle Birinci Dünya Savaşı'nın ardından spiritüalizm adeta yeniden doğdu. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ise yeniden doğan şey daha çok durugörü idi: o kadar çok insan kayıptı, o kadar çok insan yerinden yurdundan olmuştu
)<¹' Günümüzde* kan.ilinsin;» olarak yeniden ortaya çıktı. " (sanallaşacak mıyı/, yoksa bu g<*e<* geçmiş yayamlar mı yapalım? Evde birkaç İt 12 vitamin ampulüm var." Bo'lerde bir ara bazı KaliforniyalI meslektaşlarımın evine davet edilmiştim. B12 enjeksiyonları çok zaman aldığından, kanallaşmaya karar vermiştik.

İpnoz da son zamanlarda kabul görmeye ve bazı sahte-bilimsel çü- rütmeler bir kenara bırakılacak olursa, bilimsel açıdan dikkat çekmeye başladı. En baştaki manyetizma, asla tamamen çökmemişti.
Son otuz yıl içinde geçmiş yaşam anılarının hatırlanmasındaki artış patlaması ise

üçüncü dalgadır. Tekrardoğuş bir anlamda, manyetizmanın geri dönüşüdür zira geçmiş yaşamların hatırlanmasının önemli araçları ilk başta manyetik ve daha sonra ipnotiktir. Bu bir anlamda, bu kitabın da göstereceği gibi, spiritüalizmin de geri dönüşünü işaret etmektedir.

Deneyen pek çok kişi geçmiş yaşamlardan, genelde hayli canlı ve hayli kaydadeğer ve çoğu kez ilginç sonuçları olan izlenimleri kolayca almaktadırlar. İpnotik regresyon, hatırlama için uzun zamandır kullanılmış olan başlıca araçtır ama yerini hızla, bundan kaçman veya yalnızca zayıf bir trans başlatımı uygulayan ve bazen birkaç dakika içinde insanların geçmiş yaşamlardan capcanlı bölümler hatırlamalarını sağlayan yöntemler almaktadır. Bu ise tekrardoğuşu artık genel bir inanç (din) veya aydınlanmışların ya da inisiyelerin vahiylerine ve anlayışlarına inanç (gnostisizm) meselesi olmaktan çıkarıp insan deneyiminin bir bölgesi haline getirmektedir.

Geçmiş yaşam hatırlamaları gibi görünen deneyimleri aktanp tartışmaktayım. Bu da diğer herhangi biri gibi yalnızca bir alandır. Bu deneyimleri olabilir göründükleri şeyler olarak kabul etmeye başlanm ama bunları serinkanlılıkla düşünüp incelerim. Böyle sayısız deneyime tanık olduğum ve pek çok kez kendim de deneyimlediğim için bunlan kabul etmekte zorlanmam. Ama yine de bu, kendimin veya başkalarının deneyimlerini kutsal hakikat olarak aldığım anlamına gelmez. Diğer tüm insan deneyimleri gibi burada da karşımıza muğlaklık, çarpıtma, hayal gücü ve aceleyle yorumlama çıkmaktadır. Demek ki bu deneyimleri, tercihan büyük adetlerde kayda geçirmeli ve benzerliklere, farklılıklara bakmalıyı». Ne tür kalıplar belirmekte? Ve en kabul edilebilir biçimde nasıl açıklanabilir?

Bu kitap konuyla İlgili olarak yayınlanmış her ne varsa, bunların olabildiğince geniş bir panoramasıdır. Ayrıca benim özetlemelerimi ve vardığım yargıyı da »unmaktadır. Okuyucular kaynaklara bakıp kendi kararlarını verebilsinler diye sürekli atıfta bulunmaktayım. Kanıtlar tara-
fından doğrulanmış, en azından kanıtlar tarafından aksi kanıtlanmaı bir tutarlı fikirler grubu oluşturmayı deniyorum. Kldc* mevcut materyal ve biraz düşünmeye dayanarak, tckrardoguş lıakkııdakı pek gok sp^J lasyonu eleyebiliriz. Tekrardoğıış var olsun veya »İmasın ya da yalnız, j belirli bir tarzda var olsun veya olmasın, bu kitabı okumanın gösterebilecek şeylerden biri, tekrardoğuş hakkmdaki fikirlerin pek çoğunun yanlış v(. hatta abuk sabuk olduğudur.

Anlayışlarım son otuz yıl gelişti. Genelde tekrardoğuş fikrinin doğrulanması ve destek görmesi giderek güçlendi. Oysa terazinin eleştirel kefesinde bildirilmesi gereken daha çok şey var: Bugün hayal gücünün ve özdeşleşmenin eskiden sandığımdan daha çok yaygın olduğu fikrindeyim. İnsanlar daha önceden, kesinlikle hiç bilmedikleri kanıtlanabilir doğru tarihsel ayrıntılar içeren deneyimlere bile sahip olabilirler ve bu deneyim yine de fanteziye dayanıyor olabilir. Bu durum, fantastik bir roman yazmakta olan bir yazann daha sonra, fantezilerinin asla bilmediği doğru tarihsel ayrıntılar içeriyor olduğu fark edebilmesine benzetilebilir. Zihnimizin sezgisel yanının tuhaf yollan ve tuhaf güçleri var.

Bu yeni baskıda aradan geçen zaman içinde bulduğum yaklaşık yüz kitabı incelemekteyim. Konunun kuşkulu çürütmelerine de kuşkulu doğ- rulamalanna da daha çok yer vermekteyim. İnananlar da inanmayanlar da aynıdır: bilen insanların keşfetmeye ihtiyacı olmaz. Bu kitap tekrardoğuşu kanıtlıyor mu? Kanıtlama hiç de bilimsel bir kavram değildir. Mantığa ve matematiğe ve de mahkeme salonlarına aittir. Test edilen hipotezler daha muhtemel veya daha az muhtemel hale gelir. Doğruymuş gibi görünenin, daha sonra kısmen veya yalnızca belirli koşullar altında doğru olduğu ortaya çıkabilir. Veya farklı bir anlamda doğru olduğunu buluruz. Tam ve kesin hakikat diye bir şey yoktur. Öte yandan, tam ve kesin sahtelik veya saçmalık diye bir şey vardır.

Bir konunun saçma olduğunu peşinen bildiklerinde uydurma savlar öneren dar kafalı bilimcilerden hoşlanmam. Evrimin sırf İncil ile çelişiyor diye yanlış bir fikir olduğunu düşünen dar kafalı dindar insanlardan ise hiç hoşlanmam. Bilimden bir şey anlamazlar ve -belki daha kötüsü- dinde® bir şey anlamazlar.

Zayıf ruhlar ve zayıf zihinler dine çekilirler çünkü din hem **«ihn*** bem de ruhu yatıştırmayı önerir. Psikopatlar dine çekilir çüıkü **insanlık** dışı oluşlarını insandan daha yüce olanın içinde gizleyebilirler. **Bunların** hepti doğaldır v* »onunda pozitiftir çünkü böyle insanlar **(daha** çok ömür olduğuna inanıyorsanız) dinleri tarafındım **fıırklı** düşünmeye **ve hwsetmey***

zorlanacaklardır Ancak bunların »ıyını fazla olduğunda makul ve aklı başında inananları Kustururlar İler nerede /.ılıimrel zorlama ve zihinsel dehşet varsa orada ne bilim ne de din, nrıetık ve anrak tehlikeli gerilik gelişebilir Ihına karşı verilen **savaş** tızıın mire boyunca devam edecektir.

Kitabın fazla uzamasını önlemek için birkaç konuyu çıkartmak zorunda kaldım. Bu yeni baskı daha az sayıda önemsiz kaynak içermekte ama buna rağmen, tescilli saçmalıkları açığa çıkartmanın ayartıcılığına her zaman direncbilmiş değildim, ömürler arasındaki bağlantılar hakkındaki üç bölümü tek bir bölümde özetledim. Kendi analizlerimden hala tatmin olmaktaysam da terapötik uygulamada bu fikirler o kadar da önemli değildir. Rcgrosyon ve terapi hakkındaki bölümleri, bunları *Deep Healing* (Derin Şifa) adlı başka bir kitabımda ele almış olduğumdan, kısalttım.

Yazmak yalnız olmayı gerektiren, ancak sosyal açıdan uyumsuzlara göre bir iş. Bazı yazarların "teşekkürler" kısmında belirttikleri kişilerin sayısını görünce hep merak etmişimdir. Benim teşekkür edebileceğim böyle kişiler yok. Ama bir önceki baskıyı takdir eden ve bundan haberdar olmamı sağlayan okurlara teşekkür ederim. Sabahın kör karanlığında çok yardımcı oluyor. Tuhaf gelecek olsa da etmek istediğim bir teşekkür var. Her yazar sözlük vb. kullanır. Anadili İngilizce olmayan biri için diğer hepsinin arasında bir kitap en iyi yoldaş oldu: Webster's Collegiate Thesaurus. Teşekkürler Merriam-Webster, teşekkürler bilinmeyen Maire Weir Kay.

Bu yeni baskının daha net ve daha güçlü olduğunu umuyorum. Daha tam, daha güncel, daha okunabilir.

Hans TenDam, Ommen, **Ocak 2003**

METİNLERE ATIFLAR ÜSTÜNE BİR NOT

Metinlere atıflar, tekrardoğuşla ilgili fikirlerin gelişiminin daha açık bir tarihsel çerçevesini vermek amacıyla her bir kitabın yazarım ve ilk basım tarihini işaret etmektedir. Ancak sayfa numarası belirtilmişse, kaynakçada belirtildiği üzere, bunlar daha sonraki bir baskının sayfa numarası olabilir. Örneğin, (Jinarajsdasa 1915:12) Jinarajadass'nm ilk olarak WS'ta basılan kitabının 1973't* basılan sekizinci baskısının ta. sayfasına atıftır.

1. BOLUM
TEKRAR DOĞUŞLA İLGİLİ FİKİRLER

Pek çok ıısiin tekrardoğuşa inanmakta veya kabul edilebilir bulmaktadır. Bu inam ı genellikle I budularla ver Budistlerlc ilişkilcndiririz. Tekrardoğuşun tipik bir Doğu inancı olduğu düşünülür ve Hindistan'daki hemen herkesin buna inanmakta olduğunu varsayarız. Bu bilgi yaygın olduğu ölçüde bir o kadar da yanlıştır. Hindistan'da şehirlerde yaşayanların çoğu bu fikre aşinadır ama köylülerin çoğu bunu hiç duymamıştır. Dahası, Hindistan'da tekrardoğuşla ilgili fikirler hayli çelişkilidir. Pek çok Hintli karmaya, yani geçmiş yaşamdaki davranışların şimdiki yaşamımızı belirlediğine inanmaktadır. Diğerleri ise son düşüncelerimizin bir sonraki yaşamı belirlediğine veya daha da kötüsü, şimdiki yaşamımızın, öldüğümüzde ailemizin doğru ücretler ödeyip doğru törenler yapacak doğru insanlar bulup bulmadığına bağlı olduğuna inanmaktadırlar.

Batı'da tekrardoğuşa inananlar ise kendi azınlık konumlarını dramatize edip çevrelerindeki insanların % 99'unun tekrardoğuşa inanmadığını varsaymakta ve bunu bir Asya batıl inancı olarak görmektedirler (örneğin bkz., Desjardins 1977:22). Baneıjee (1980) ise tekrardoğuşun oryantal bir şey olmadığına Amerikalıları ikna etmek ister. Ancak bunu yaparken abartır: "Tekrardoğuş, Amerikan psişesi ve kültürünün gerçek bir parçasıdır," ve "tekrardoğuş: yaşayan bir Amerikan fenomeni." Amerikalı olmayanlar bunda herhangi bir Amerikanlık görmemektedir. "Annem ve elmalı turta"[1] da Amerikalıların varsaydığından çok daha yaygındır.

Ayrıca Batı'daki durum tahmin edilebilenden farklıdır: tekrardoğuş inancı yaygındır. 1968'de yapılan bir Gallup anketinde sekiz Batı ülkesinden Katoliklere ve Protestanlara tekrardoğuş dahil olmak üzere çeşitli dinsel meselelerle ilgili sorular soruldu (Head ve Cranston 1977: 486). İnananların sayısının en az olduğu Hollanda'da tekrardoğuşa inananlar % 10 iken % 55 inanmamakta ve % 35 ise bilmiyorum demekteydi. Ertesi [7]

yaratmak ve fenomenin doğasını çözümleyip test etmek üzere diyalektik araç olarak insan aklını kullandı. Bilim eski kavramların pek çogunu$_n$ köhnemi?? veya ilgisiz veya test edileme/, okluğunu keşfetti. Küçük bir örnek vermek gerekirse, yaşamın anlamı gibi, insan sorularının pek ço£$_u$ bilimsel açıdan incelenmesi imkansız görünmekteydi. Böyle sorular dine v$_e$ felsefeye düşerdi. On dokuzuncu yüzyılda, çokça karşılıklı öfke sonrasında bıı bölge küresel çapta ikiye ayrıldı: doğal olan bilime ve ruhsal olan da dine ve felsefeye düştü. Bir yanda bilimsel açıdan düşünüp incelediğimiz konular vardır, diğer yanda ise dinsel veya agnostik açıdan: yani bunları düşünüp incelemeye kalkışmayız. Bunlar arasında bir yerde felsefe vardır: Bilimsel verinin hatta deneysel kanıtın yokluğunda aklı başında düşünmeye çalışmak. Ancak bu bölgesel bölünme kürtaj, ötenazi, genetik mühendislik ve klonlama hakkındaki tartışmaların gösterdiği gibi asla tam olarak gerçekleşmedi. Bu bölünme çizgisini aşan konular her iki yanda da rahatsızlık ve korku uyandırmaktadır. Doğaları gereği tartışmalı konulardır. Sonuç olarak, geçmiş yaşam anıları da ancak tartışmalı olabilir.

Bölünmenin her iki yanını rahatsız eden konuların ilki, artık ipnoz olarak bildiğimiz şeyle ilgili olan *canhsal manyetizma* idi. O zamanlar bu konu etkili bir şekilde bertaraf edildi. Henüz keşfedilen elektriği andıran doğal bir kuvvet olduğu düşünülerek, doğal bir süreç olması ve dinle hiçbir ilgili olmaması nedeniyle bilimin ve deneylerin alanına atandı. Bilim ise bunu telkin olarak sınıflayıp normal, dolayısıyla önemsiz ve dolayısıyla hayali olduğunu ilan etti. Bu entelektüel el çabukluğu, ipnotik fenomenin daha ciddi biçimde dikkate alınmasına ancak yakın zamanlarda ve ancak kısmen izin verdi.

İkinci oyunbozan ise *spiritüalizm* idi. Bilimsel zihinlere bu, karanlık Orta Çağa dönüş gibi gelmekteyken dinsel zihinler ise yaşam ve ölüm gizemlerinin aniden deneylere konu olmasından dolayı paniğe kapılmıştı. Her iki yandan böylesine

---

7 **"Annem vc elmalı turta için" cümlesinin, İkinci Dünya Savaşı gıraamda askere yazılan gençlerin, neden »avaşmaya gittiklerini aoran gazetecilere verdikleri yanıt kalıbı olduğu .düşünülmektedir. Kaynak: Wikipedia.**

muazzam baskıya maruz kalan bir bölgenin akıl karışıldığı tuzağına düşmesi kolaydır ve bu da spiritüalizmin çöküşüne katkıda bulundu. Ancak buna rağmen, spiritüalizm bunu manyetizmadan daha kolay atlattı: *psişik araştırmayı* doğurdu ve bu da bilimsel bir disiplini doğurdu: parapsikoloji. Sayısız insan buna inanmaya ve bu alanda aktif olmaya devam etmektedir. Esasen savaşların ardından, yaşayan ve ölmüş pek çok kişi temasa geçmeyi arzulamaktaydı, özellikle Birinci Dünya Savaşı'nın ardından apiritüalizm adeta yeniden doğdu, tkinel Dünya Savaşı'ndan sonra ise yeniden doğan şey daha çok durugörü idi: o kadar çok İnsan kayıptı, o kadar çok insan yerinden yurdundan olmuştu

ki! Günümüzde kanallaşma olarak yeniden ortaya çıktı. “Kanallaşacak ıılıyı/, yoksa hu um[1] neymiş yaşamlar ını yapalım? Evde birkaç Iha vitamin ampulüm var." 80'lerdc bir ara bazı KaliforniyalI
meslektaşlarımın evine davet edilmiştim. B12 enjeksiyonları çok zaman aldığından, kanallaşmaya karar vermiştik.

İpnoz da son zamanlarda kabul görmeye ve bazı salıte-bilimsel çü- nitmeler bir kenara bırakılacak olursa, bilimsel açıdan dikkat çekmeye başladı. En baştaki manyetizma, asla tamamen çökmemişti.

Son otuz yıl içinde geçmiş yaşam anılarının hatırlanmasındaki artış patlaması ise üçüncü dalgadır. Tekrardoğuş bir anlamda, manyetizmanın geri dönüşüdür zira geçmiş yaşamların hatırlanmasının önemli araçları ilk başta manyetik ve daha sonra ipnotiktir. Bu bir anlamda, bu kitabın da göstereceği gibi, spiritüalizmin de geri dönüşünü işaret etmektedir.

Deneyen pek çok kişi geçmiş yaşamlardan, genelde hayli canlı ve hayli kaydadeğer ve çoğu kez ilginç sonuçlan olan izlenimleri kolayca almaktadırlar. İpnotik regresyon, hatırlama için uzun zamandır kullanılmış olan başlıca araçtır ama yerini hızla, bundan kaçman veya yalnızca zayıf bir trans başlatınn uygulayan ve bazen birkaç dakika içinde insanların geçmiş yaşamlardan capcanlı bölümler hatırlamalarını sağlayan yöntemler almaktadır. Bu ise tekrardoğuşu artık genel bir inanç (din) veya aydınlanmışların ya da inisiyelerin vahiylerine ve anlayışlarına inanç, (gnostisizm) meselesi olmaktan çıkarıp insan deneyiminin bir bölgesi haline getirmektedir.

Geçmiş yaşam hatırlamaları gibi görünen deneyimleri aktarıp tartışmaktayım. Bu da diğer herhangi biri gibi yalnızca bir alandır. Bu deneyimleri olabilir göründükleri şeyler olarak kabul etmeye başlarım ama bunlan serinkanlılıkla düşünüp incelerim. Böyle sayısız deneyime tanık olduğum ve pek çok kez kendim de deneyimlediğim için bunları kabul etmekte zorlanmam. Ama yine de bu, kendimin veya başkalarının deneyimlerini kutsal hakikat olarak aldığım anlamına gelmez. Diğer tüm insan deneyimleri gibi burada da karşımıza muğlaklık, çarpıtma, hayal gücü ve aceleyle yorumlama çıkmaktadır. Demek ki bu deneyimleri, tercihan büyük adetlerde kayda geçirmeli ve benzerliklere, farklılıklara bakmalıyla. Ne tür kalıplar belirmekte? Ve en kabul edilebilir biçimde nasıl açıklanabilir?

Bu kitap konuyla ilgili olarak yayınlanmış her ne varta, bunların olabildiğince geniş bir panoramasıdır. Ayrıca benim özetlemelerimi ve vardığım yargıyı da sunmaktadır. Okuyucular kaynaklara bakıp kendi kararlarını verebilsinler diye sürekli atıfta bulunmaktayım. Kanıtlar tarafından doğallanmış, en azından kanıllar tarafından aksi kanıtlanma bir tutarlı fikirler grubu oluşturmayı deniyorum. Kİ de mevcut materyal'[9] ve biraz düşünmeye dayanarak, tekrardoğuş lıakkındaki pek çok spe^-* lasyonu eleyebiliriz. Tekrardoğuş var olsun veya olmasın ya da yalnız ■ belirli bir tarzda var olsun veya olmasın, bu kitabı okumanın gösterebilecek şeylerden bin. tekrardoğuş lıakkındaki fikirlerin pek çoğunun yanlış vç hatta abuk sabuk olduğudur. Anlayışlarım son otuz, yıl gelişti. Genelde tekrardoğuş fikrinin doğrulanması ve destek görmesi giderek güçlendi. Oysa terazinin eleştirel kefesinde bildirilmesi gereken daha

çok şey var: Buğun hayal gücünün ve özdeşleşmenin eskiden sandığımdan daha çok yaygın olduğu fikrindeyim. İnsanlar daha önceden, kesinlikle hiç bilmedikleri kanıtlanabilir doğru tarihsel ayrıntılar içeren deneyimlere bile sahip olabilirler ve bu deneyim yine de fanteziye dayanıyor olabilir. Bu duamı, fantastik bir roman yazmakta olan bir yazann daha sonra, fantezilerinin asla bilmediği doğnı tarihsel ayrıntılar içeriyor olduğu fark edebilmesine benzetilebilir. Zihnimizin sezgisel yanının tuhaf yollan ve tuhaf güçleri var.

Bu yeni baskıda aradan geçen zaman içinde bulduğum yaklaşık yüz kitabı incelemekteyim. Konunun kuşkulu çürütmelerine de kuşkulu doğ- rulamalanna da daha çok yer vermekteyim. İnananlar da inanmayanlarda aynıdır: bilen insanların keşfetmeye ihtiyacı olmaz. Bu kitap tekrardoğuşu kanıtlıyor mu? Kanıtlama hiç de bilimsel bir kavram değildir. Mantığa ve matematiğe ve de mahkeme salonlarına aittir. Test edilen hipotezler daha muhtemel veya daha az muhtemel hale gelir. Doğruymuş gibi görünenin, daha sonra kısmen veya yalnızca belirli koşullar altında doğru olduğu ortaya çıkabilir. Veya farklı bir anlamda doğru olduğunu buluruz. Tam ve kesin hakikat diye bir şey yoktur. Öte yandan, tam ve kesin sahtelik veya saçmalık diye bir şey vardır.

Bir konunun saçma olduğunu peşinen bildiklerinde uydurma savlar öneren dar kafalı bilimcilerden hoşlanmam. Evrimin sırf İncil ile çelişiyor diye yanlış bir fikir olduğunu düşünen dar kafalı dindar insanlardan ise hiç hoşlanmam. Bilimden bir şey anlamazlar ve -belki daha kötüsü- dinden bîr şey anlamazlar.

Zayıf ruhlar ve zayıf zihinler dine çekilirler çünkü din hem ıhn» hem de ruhu yatıştırmayı önerir. Psikopatlar dine çekilir çünkü insanlık dışı oluşlarını İnsandan daha yüce olanın içinde gizleyebilirler. Bunların hepsi doğaldır ve sonunda pozitiftir çünkü böyle insanlar (daha çok ötnüf olduğuna inanıyorsanız) dinleri tarafından farklı düşünmeye ve hissetmeye zorlanacaklardır Ancak bunların sayısı fazla olduğumla makul ve aklı başında inananları sustururlar. Her nerede zihinsel zorlama ve zihinsel drlışrt varsa orada ne bilim ne de din. ancak ve ancak tehlikeli gerilik gelişebilir buna karşı verilen savaş uzun süre boyunca devam edecektir.

Kitabın fazla uzamasını önlemek için birkaç konuyu çıkartmak zorunda kaldım. Bu seni baskı daha az savıda önemsiz kaynak içermekte ama buna rağmen. tescilli saçmalıkları açığa çıkartmanın ayartıcılığına her zaman direnebilmiş değildim. Ömürler arasındaki bağlantılar hakkındaki uç bölümü tek bir bölümde özetledim. Kendi analizlerimden hala tatmin olmaktaysam da terapötik uygulamada bu fikirler o kadar da önemli değildir. Regresyon ve terapi hakkındaki bölümleri, bunları *Deep Healing* (Derin Şifa) adlı başka bir kitabımda ele almış olduğumdan, kısalttım.

Yazmak yalnız olmayı gerektiren, ancak sosyal açıdan uyumsuzlara göre bir iş. Bazı yazarların “teşekkürler” kısmında belirttikleri kişilerin sayısını görünce hep merak etmişimdir. Benim teşekkür edebileceğim böyle kişiler yok. Ama bir önceki baskıyı takdir eden ve bundan haberdar olmamı sağlayan okurlara teşekkür ederim. Sabahın kör karanlığında çok yardımcı oluyor. Tuhaf gelecek olsa da etmek istediğim bir

teşekkür var. Her yazar sözlük vb. kullanır. Anadili İngilizce olmayan biri için diğer hepsinin arasında bir kitap en iyi yoldaş oldu: Webster's Collegiate Thesaurus. Teşekkürler Merriam-Webster, teşekkürler bilinmeyen Maire Weir Kay.

Bu yeni baskının daha net ve daha güçlü olduğunu umuyorum. Daha tam, daha güncel, daha okunabilir.

Hans TenDam, Ommen, Ocak 2003

METİNLERE ATIFLAR ÜSTÜNE BİR NOT

Metinlere atıflar, tekrardoğuşla ilgili fikirlerin gelişiminin daha açık bir tarihte! çerçevesini vermek amacıyla her bir kitabın yazarını ve ilk basım tarihini işaret etmektedir. Ancak tayfa numarası belirtilmişse, kaynakçada belirtildiği üzere, bunlar daha sonraki bir baskının sayfa numaruaı olabilir, örneğin, (Jinsrajadasa 1915:12) Jinar^jadata'mn ilk olarak 1915le basılan kitabının 1973'te basılan sekizinci baskısının la. sayfasına atıftır.

1. BOLUM
TEKRARDOGUŞLA İLGİLİ FİKİRLER

Pek çok insan tekrardoğuşa inanmakta veya kabul edilebilir bulmaktadır. Bu inancı genellikle Hiıdularla ve Budistlerle ilişkilendiririz. Tekrardoğuşun tipik bir Doğu inancı olduğu düşünülür ve Hindistan'daki hemen herkesin buna inanmakta olduğunu varsayarız. Bu bilgi yaygın olduğu ölçüde bir o kadar da yanlıştır. Hindistan'da şehirlerde yaşayanların çoğu bu fikre aşinadır ama köylülerin çoğu bunu hiç duymamıştır. Dahası, Hindistan'da tekrardoğuşla ilgili fikirler hayli çelişkilidir. Pek çok Hintli karmaya, yani geçmiş yaşamdaki davranışların şimdiki yaşamımızı belirlediğine inanmaktadır. Diğerleri ise son düşüncelerimizin bir sonraki yaşamı belirlediğine veya daha da kötüsü, şimdiki yaşamımızın, öldüğümüzde ailemizin doğru ücretler ödeyip doğru törenler yapacak doğru insanlar bulup bulmadığına bağlı olduğuna inanmaktadırlar.

Batı'da tekrardoğuşa inananlar ise kendi azınlık konumlarını dramatize edip çevrelerindeki insanların % 99'unun tekrardoğuşa inanmadığını varsaymakta ve bunu bir Asya batıl inancı olarak görmektedirler (örneğin bkz., Desjardins 1977:22). Banerjee (1980) ise tekrardoğuşun oryantal bir şey olmadığına Amerikalıları ikna etmek ister. Ancak bunu yaparken abartır: "Tekrardoğuş, Amerikan psişesi ve kültürünün gerçek bir parçasıdır," ve "tekrardoğuş: yaşayan bir Amerikan fenomeni." Amerikalı olmayanlar bunda herhangi bir Amerikanlık görmemektedir. "Annem ve elmalı turta"[8] da Amerikalıların varsaydığından çok daha yaygındır.

Ayrıca Batı'daki durum tahmin edilebilenden farklıdır: tekrardoğuş inancı yaygındır. 1968'de yapılan bir Gallup anketinde sekiz Batı ülkesinden Katoliklere ve Protestanlara tekrardoğuş dahil olmak üzere çeşitli dinsel meselelerle ilgili sorular soruldu (Head ve Cranston 1977: 486). İnananların sayısının en az olduğu Hollanda'da tekrardoğuşa inananlar % 10 iken % 55 inanmamakta ve % 35 ise bilmiyorum demekteydi. Ertesi

Tekrardoğuşa inananların yiizdeleri

Avusturya	%	12
Yunanistan	%	22
İransa	%	23
Batı Almanya	%	25
Kanada	%	26

 yıl, ABD ve Kanada anketleri yapıldı. **aşağıdaki gibidir:**

Hollanda	**%** 10

8 **"Annem vc elmalı turta için" cümlesinin, İkinci Dünya Savaşı sırasında askere yazılan gençlerin, neden savaşmaya gittiklerini «oran gazetecilere verdikleri yanıt kalıbı olduğu .düşünülmektedir. Kaynak: Wikipedia.**

İsveç	% 12
Norveç	% 14
İngiltere	% 18
ABD	% 20

Dindar insanların tekrardoğuşa diğer insanlara kıyasla daha çok inanma eğiliminde oldukları düşünülmektedir. Ancak tekrardoğuş Hris- tivan inancının bir parçası değildir. Pek çok kişi tekrardoğuşun bununla çeliştiğini düşünmekte, lan Stevenson şu yonımu yapmaktadır: "Ortodoks Hristiyanlık, Yahudilik, İslam ve -pek çok kişi için seküler bir din olduğundan- bilim kapsamı dışında kalan hemen herkes tekrardoğuşa inanmaktadır." (1987:26)

Tekrardoğuşa inananların sayısı, alternatif spiritüel fikirlere yönelik genel eğilim nedeniyle, büyük bir ihtimalle son on beş yılda azalmaktan çok artmıştır. 1979'da yapılan *Sunday Telegraph* gazetesinin anketinde İngiliz yetişkinlerin % 28'inin tekrardoğuşa inandığı sonucu çıktı. *The Times* gazetesi 1980'de % 29 sonucunu buldu (Fisher, 1985). Bunun anlamı, 1969'dan sonraki 10 yıl içinde % 10'luk bir artıştır. Gallup ve Proctor'ın *Adventures in Immortality** (1983: 176, 178) adlı kitaplarında, 1982'de Amerikalıların % 67'si ölümden sonra yaşama ve % 27'si ise tekrardoğuşa inanmaktaydı. Görüşülen kişilerin çoğu genç şehirlilerdi. 1985'te yapılan Gallup Gençlik Anketi ise Amerikan yeniyetmelerinin % 27'sinin tekrardoğuşa inandıklarını açığa çıkardı.

1978'de Brezilya'nın önde gelen televizyon kanallarından Rede Globo tarafından yaptırılan bir anket, Brezilyalıların % 78'inin tekrardoğuş* inandıklarını gösterdi. Başı Brezilyalılar çekmektedir.

Demek ki büyük «ayıda insan tekrardoğuşa inanmaktadır. Peki neden- Çoğu, yetiştirilirken inanmaları öğretildiği için inanmaktadırlar. Ama inanç »on tahlilde deneyimlere, tefekküre ve insanları bunun makuliyetine ikna eden »avlara dayanır. Kendimi burada Batılı toplumlardaki tekrardoğuş [9]

inancının kaynaklarıyla sınırlayıp, son 150 yıl içinde konuyla ilgili yayınlanan literatürü inceleyecek vc hangi dünya görüşlerinin ve felsefelerin tekrardoğuş inancına katkıda bulunduğunu araştıracağım. Bir sonraki bölüm ise bunun başka ve daha eski kültürlerde meydana gelişi üzerinedir. Üçüncü bölüm iki önemli ezoterik düşünce ekolünün tekrardoğuş felsefelerini ele almaktadır. Tekrardoğuşu kabul edilebilir kılmak için hangi savlar kullanılır? Klasik biçimlerden biri yetkili ağızlardan alıntı yapmaktır. Bu kadar çok sayıda büyük, önemli, zeki ve genelde muteber kişi tekrardoğıışa inanmaktaysa biz kimiz ki bunu yekten reddedeceğiz? Bunun bir farklı versiyonu ise tarihin hemen her döneminde, çoğu kültürde çoğu insanın tekrardoğıışa inandığını sergilemektir. İnanmayarak istisna oluşturduğunuza göre, kanıtlamak da size düşer. Tekrardoğuşun yapısındaki akla yatkınlığı işaret etmek, tarih içinde buna inanan yetkililere ve insanlara atıfta bulunmak din değiştirmemiş olanları hakikate hazırlamak için kullanılan gnostik propaganda literatürünün en sevdiği savlardır. Bunların hepsi "kapı girişinde yapılan miinakaşalar"dır. Teozofiye veya antropozofıye veya benzer felsefelere zaten inanmakta olanlar ise bunun ardından münakaşanın teozofik, antropozofik veya diğer ezoterik terimlerle yapıldığı daha içteki kutsal mekana alınabilirler. Kutsallar kutsalı, yani en iç kısım ise doğrulayıcı deneyimlerden kendileri geçmiş olanlara ayrılmıştır. Dolayısıyla ezoterik ekollerde, kendilerinin veya başkalannın geçmiş yaşamlarını ancak inisiyeler veya iç eğitimde en azından çok ilerlemiş müritler izleyebilmektedir.

Bir de rasyonel savlar vardır. Bunlar, insanların yaşamlarına eşitliksiz başladıklarını ve kaderlerinin nasıl da eşit olmadığını ve bunu ilahi adaletle veya sonsuza dek mutlu veya lanetlenmiş olmayı tek bir hayatın belirlemesi fikriyle bağdaştırmanın zor olduğunu işaret ederler. Böyle savlar ancak dindar zihinli olanları etkiler. Her şeyin yumurtanın döllenmesiyle başlayıp ölümle sona erdiğini düşünen materyalistleri ikna etmek içinse çocuk dahilerle ilgili olanlar gibi savlar kullanılır. Dört yaşındaki bir çocuk nasıl olur da piyano virtüözü olabilir veya Latince okuyabilir veya olağanüstü yetenekler sergileyebilir? Rasyonel savın dolaysız bir türü de alternatif yorumlardaki mantık dışı unsurları işaret etmektir.

Deneysel savlar ise gnostik savlarla taban tabana zıttır. Pek çok inşa geçmiş yaşamları hatırladıklarını düşünmektedir ve böyle hatırlamalar kalıplar ve düzenlilikler sergilemektedir. VVambach'ın çalışması f19?8j buna eıı iyi örnektir.

TEKRARDOĞUŞ İNANCININ YEDİ MODERN KAYNAĞI

Sanskrit dilinden metinlerin 1820 lerde tercüme edilmesi, toplu mu muzdaki tekrardoğuş inancının en eski tarihli kaynağı olan klasik Hint kültürünün keşfine yol açtı. Sanskritçenin Hint-Avrupa dil ailesi içindeki en eski dil olduğu kanıtlanmıştı, öyleyse kadim Hint kültürü kendi kültürel geçmişimize dair en uzak geçmişe bakışı sağlamaktaydı. Max Mueller pek çok kadim Hint metnini çevirdi ve inceledi ve

bunların popülerleşmesi için çok çalıştı. Klasik Hint ve Budist metinler ise Avrupa'yı tekrardoğuş gibi bir şey olamaz, tarzındaki inanılmaz görüşün baskın olduğu kıta olarak tanımlayan Schopenhauer gibi düşünürleri etkiledi.

Tekrardoğuş inancının ikinci kaynağı, spiritist Leon Rivail'dir. Bir Fransız eğitim teorisi uzmanı olan Rivail, medyomların gerçekten de ölülerle iletişime geçtiklerine ve bazı ölülerin makul sorulara makul yanıtlar verdiklerine ikna olmuştu. En tanınan kitabı *The Spirits' Book*[10] (1857) tekrardoğuş hakkında birçok soru ve yanıt içermektedir. Rivail bu kitabı, önceki yaşamlarda taşıdığını iddia ettiği adlar altında yayınladı. Medyom Bayan Japhet, Allan ismini bildirmiş ve medyom Bayan Roze ise Kardec adını bildirmişti. Celina Bequet, namı diğer Japhet, psişik yeteneklerini kendisi tekrardoğuşa ikna olmuş Roustan adlı biri tarafından manyetize edilerek kazanmıştı. Fransa'da daha on beş yıl öncesinde, 1839'da, tek- rardoğuşu açıklayan bir spiritist kitap zaten basılmıştı: *Efendimiz İsa Mesih'in Üç Melek Tarafından Tezahür Ettirilen Göksel Doktrini.* Celina Bequet'e göre, tekrardoğuş doktrinini 1846'dan beri büyükbabasından, Aziz Theresa'dan ve başkalarından almaktaydı. 1856'da Rivail ile tanıştı, Rivail onun malzemelerini *Le Livre des Esprits*[11] adlı kitapta adından bile bahsetmeksizin bir araya getirdi; oysa kitabın dörtte üçü Celina'nm ve geri kalanı ise başka çevrelerde kanallık yapan Bayan Bodin adlı birinin aldığı mesajlardan (Alexander Aksakow, *Psychische Studien*[12]*,* 1898: 258) oluşmaktaydı. Erkek baskınlığına bakın.

Tekrardoğıış hakkındaki bu fikirlere şiddetle karşı çıkıldı. İlk olarak, insanlar böyle yöntemlere inanmamaktaydılar. İkinci olarak, inanan ve konu hakkında kendileri soru soran kişiler ise ölülerden farklı yanıtlar almaktaydılar. Tekrardoğuşu kabul etmiş olan spiritualist gruplar tekrar- doğuş hakkında mesajlar almaktayken bunu reddeden spiritüalist gruplar tekrardoğuşu önemsemeyen mesajlar almaktaydılar. A.T. Davis ile iletişimde olan ruhlar, ölümden sonraki gelişimin ancak ötealemde olacağına ve tekrardoğıış fikrinin bir hata olduğuna teminat vermekteydiler. Kardec'i eleştirenler medyomlarının onun telkinlerinin tesiri altında olduğundan kuşkulanmaktaydılar. Rivail'in başkaları tarafından alınan mesajları da kitabın içeriğine eklediği düşünülürse, bu eleştiri geçersizdir. Zaten sorulan her kim sorduysa, pek azı yönlendirici türdendi. Medyomlara danışmak ilginç bir prosedür olabilirse de ciddi araştırma olarak sınıflanabilmesi çok zordur.

Kardec'in kitabı spiritüalistler arasında uluslararası bir uçurum açtı. "Spiritistler" tekrardoğuşa inanmaktaydılar ve "spiritüalistler" ise inanmamaktaydılar. İngiltere ve Amerika gruplarının çoğu tekrardoğuşu reddedip spiritüalizme dönerlerken esasen Kardec tarafından etkilenen Kıta Avrupası (Brezilyalılar da dahil) gruplan tekrardoğuşu kabul ettiler.

Günümüzde "spiritizm" viya tahtası, masa ayaklarının hareketlenmesi veya bardak çevirme veya doğrudan trans medyomları aracılığıyla ruhlarla temasa geçmeyi belirten bir terimken "spiritüalizm" ise spiritüel ve psişik fenomenlerden türeyen bir felsefeyi

10 *Ruhlar Kitabı*, Allar Kardcc, Ruh vc Madde Yayınları, 2011.
11 Bkz. 10 no. lu dipnot.
12 Ezotcrik Budizm

işaret eder. Rivail ölümünden birkaç gün önce, Kuzey Amerika spiritüalizmi ile Roman spiritizmi arasındaki farkların önemsiz olduğunu söyledi. *(Revue Spirite* dergisi, Nisan 1869:105) Kaçamak yanıt mı vermekteydi? Artık her ne idiyse. Ama Kardec'in yayınının 1911'den önce tekrardoğuş hakkındaki tek kitap olması modern deneysel regresyon deneyimleriyle pekala uyumludur.

Tekrardoğuş inancının üçüncü kaynağı teozofidir. Teozofı tekrardoğuş hakkındaki görüşleri genişletmek ve kavramı kabul edilebilir hale getirmek için muhtemelen Kardec'in spiritifcminden daha çok şey yapmıştır çünkü en azından en parlak döneminde daha kozmopolitti, sosyal açıdan daha etkindi ve spiritüalizme kıyasla çok daha büyük kültürel ve entelektüel [13]

13 **Psişik İncelemeler**

prestije sahipti. Helena Blavatsky temel oluşturan yayınları sağlarke detayları ise Annie Besant ama en çok da Leadbeater sağlamaktaydı. Bu"' lar 3. Bölüm'de ele alınacaktır. Sinıiet (1883) tarafından yazılan *Esoter' Buddhism'** adlı daha eski tarihli bir tcozofik eserin başlığından gürülç^ leceği gibi, teozofi Hint felsefesiyle bağlantılıydı. Teozofinin önderlerine göre, harekete ilhanı veren "Üstatlar" Himalayalar'da yaşamaktaydılar Sonuç olarak, teozofinin yükselişi Hint kültürüne ve dinine duyulan il^yj Hindistan'da bile tazeledi.
Teozofi gnostiktir, ezoteriktir, özel bir zihin durumunda alınan vahiylere dayanmaktadır. Böyle bir duruma sürekli ve derin bir disiplinden sonra inisiyasvon denilen bir eşikten geçildikten sonra ulaşılır. Bundan sonra hakikati doğrudan alırız. Teknik açıdan bu, sezgiye güvenip bunu geliştirmek anlamına gelir. Teozofik ve antropozofik fikirler ne kendiliğinden hatırlama vakalarıyla ne de regresyonlarla doğrulanmıştır. Bıı fikirler, her ne türden olursa olsun edindiğimiz deneyimlere pek çok açıdan tamamen aykırıdır.

Bu arada, Fransız baron Albert de Rochas d'Aiglun ise Paris'te, geçmiş yaşam bilgisinin en önemli kaynağı haline gelecek olan araştırmasına dayanarak dördüncü bir yaklaşım geliştirdi. Albay de Rochas uzun süre Paris'teki askeri politeknik okulunda müdürlük yapmıştı. Bir yandan da manyetizm ve ipnoz deneyleri yapmaktaydı. 1898'de, transa soktuğu deneklerin geçmiş deneyimleri tamamen hatırlayabildikleri dikkatini çekti. Hatta onlara çocukluk dönemlerinin ta en başına ve doğuma dek geri gitmeleri talimatını verebildiğini keşfetti. Deneklerini daha da geriye götürdüğünde, geçmiş yaşamlardan geldiği açık olan deneyimler yaşamışlardı (de Rochas 19u). Çalışmaları teozoflar arasında büyük ilgi uyandırdı. Teozofi hareketinin kurucu üyelerinden olan Albay Olcott, de Rochas'ı ziyaret etti ve deneylerinden çok etkilendi. Tanınmış bir teozofi yazarı olan Maurice Maeterlinck ölüm hakkındaki kitabında de Rochas'a yer verdi. Tüm bunlara rağmen, muhtemelen de Rochas teozof olmadığı, bir inisiyeler ekolü adına konuşmadığı ve yalnızca deneyler yürütmekte olduğu içindir ki çalışmasıyla teozofların pek az ilişkisi vardı. Dahası yaşamlar arasındaki aranın yalnızca birkaç yıl veya birkaç on yıl olduğunu keşfetmişti ve bu, 1.600,1.300 ve 1.200 yıllık aralardan söz eden teozofik doktrinle tam anlamıyla çelişmekteydi. De Rochas'm çalışması teozofik kavramlarla öylesine çelişkiliydi ki teozofıde asla yer edinemedi. Bundan etkilenmiş olan teozoflar bile araya [13]

güvenli bir mesafe koydular. Örneğin, Van Ginkel (1917) regresyonun uzak bir gelecekte geçmiş yaşam hatırlaması için bir yöntem haline geleceğini düşünmekteydi.

1 eozoflar gibi, ezotetikler de manyetizmanın veya ipnotik transın kullanımını onaylamadılar. Böyle translardaki insanların egolarını ve muhakeme güçlerini kaybedip pasif veya itaatkar hale geldikleri, ipnozcu tarafından kolayca yönlendirildikleri düşünülmekteydi. Ne de olsa insan daha az bağımlı ve daha çok bilinçli hale gelmeliydi. Bu görüşler için söy- levenebilecek çok şey olmasına karşın eleştiri tamamen de yersiz değildi, özellikle de ipnozcunun bir regresyonun içeriğine kolayca tesir etmesi fikri. İnsanların ne gördüğüne veya deneyimlediğine tesir etmek imkansız değilse de, genellikle zordur. Transta geçmişe dönen kişi, genelde ipnozcu veya orada hazır bulunan diğer kişiler yanıtı ona zihinleriyle bağırdıklarında bile yaşadığı o dönem veya mekan hakkındaki basit soruları yanıtlayamaz. Bilincin bölünmüş veya eliptik (şimdiki bilincin yeniden yaşanan geçmiş yaşamın gözlemcisi olarak değişmeden kalması) hale geldiği regresyon- larda, kişi daha sonra bazen belirli bir enformasyon hakkında bu iki bilinç durumu arasındaki büyük çatışmayı ve şimdiki bilincin bir geçmiş yaşamı hatırlayan kısma tesir edemeyişini tarif etmektedir. Moss ve Keaton'm (1979) kitaplarında iyi örnekler bulunmaktadır.

Okült eserlerini Papus adıyla kaleme alan bir başka ezoterikçi olan Gerard Encausse ise 1920'lerde şaşırtıcı ölçüde soyut ve konudan konuya atlayan *La Reincarnation*[14] adlı kitabı yayınladı; de Rochas'tan kitabın en sonunda yer alan ve çalışmasının ilginç olduğunu söylediği bir dipnotta söz etmekteydi.

Spiritüalistler ve parapsikologlar da de Rochas'ın bulgularım şiddetle reddettiler ve bunları, onun şahsi baskınlığı ve telkinleri olarak açıkladılar (Van Holthe tot Echten, 1921). Oysa de Rochas, modern deneysel literatür ile Kardec'ten bile çok daha kusursuz şekilde uyumludur.

De Rochas'ıı peşinden İsveç'te John Bjorkhem ve İngiltere'de psikiyatr Alexander Cannon geldi. Cannon'ın akademik saygınlığı vardı: dokuz Avrupa üniversitesinden derece almıştı. Cannon 1.400 civarında gönüllüyü regresyona sokmuştu. Tekrardoğuşu ise ancak yavaş yavaş kabul etti ama sonunda, "Tekrardoğuş Freud'a üstünlük sağlamıştır,' demek zorunda kaldı. Cannon'm çalışmaları, regresyona ve regresyon terapisine yönelik modern ilgiyi tetikleyen en ünlü vaka olan Bridey Murphy yi duyuran Morey Bernstein'ı (1956) harekete geçirdi. Joe Fisher o zamandan beri

geçmiş yaşam terapisinin yiiz binlerce insanın şifa bulmasından sorunu olduğunu tahmin etmekteydi (YVhitton ve Fisher 1986: 62). O zamand U bu yana ise bu sayı beşe katlanmış olmalı. dn

Tekrardoğıış inancının beşinci kaynağı, spiritüalizm ile ipnotik regresyo$_n$ arasında bir noktada çalışan Edgar Cayce idi. Günümüzde ABD'de ve İngilizce konuşulan diğer ülkelerde spiritistler ve hatta nüfusun büyük çoğunluğu tekrardoğuşa

14 Tekrardoğuş

inanmaktadırlar. Bu esasen Cayce sayesindedir Kendi kendine ipnoz aracılığıyla kendini derin transa sokan Cayce bu durumda genişlemiş bir bilinçten veri aldı. Adeta kendisinin hem rehberi hem de ilham vericisiydi. Tekrardoğuş ve de özellikle karma hakkındaki okumalarından örnekler içeren pek çok kitap vardır. Kendilerinin veya çocuklarının sorunları için tavsiye arayan insanlara geçmiş yaşamların deneyimlerine ve derslerine dayanan enformasyon da verilmekteydi. Gina Cerminara (1950), Cayce'nin okumalarına dayanarak tekrardoğuş hakkında bir kitap yazmıştı.

Cayce'nin kendi vakalarının yüzlercesi onun tekrardoğuş kavramını açıklamaktadır. Tekil vakalar bazen kontrol edilebilmişti ve başka insanlar hakkında söyledikleri, onlarla hiç tanışmamış olsa bile genelde doğruydu. Bu onu ortalama bir hassas kişiden çok daha ikna edici hale getirdi. Cayce genel olarak tekrardoğuş hakkında sorulan soruları da yanıtlamaktaydı.

Geçmiş yaşamları kendiliğinden hatırlayan insanların yazdıkları ise altıncı kaynağı oluşturmaktadır. Böyle kitaplar kendi başlarına tekrardoğuşun kanıtı değilse de, daha sonra doğrulanan, az kişinin bildiği tarihsel olgular bakımından zengin olabilmektedir. Bu türden olup popülerlik kazanan ilk kitap Joan Grant (1937) tarafından yazılan *Winged Pharaoh*[15] idi. Jean Overton Fuller (1993) bu hikayeyi doğrulamak veya çürütmek için uzun yıllar boyunca eski Mısır tarihini ve dilini inceledi. Joan Grant'ın cümlelerini tarihsel ve arkeolojik kanıtlarla karşılaştırıp ayrıntılı olarak eleştirdi. Küçük kitabı, adeta bir dedektif romanı gibidir.

Ayrıntıların ve isimlerin çoğu, Birinci Hanedanlığın firavunlarıyla ilgili daha sonra oluşturulan tarihe uymaktaydı ve çoğu da ancak daha yakın tarihli materyal tarafından doğrulanabildi. Joan Grant'ın atlardan «öz etmesi ise hala başlıca engeli oluşturmaktadır. Mısır'da atlara ilişkin tarihsel kayıtlar kitapta belirtilenden ancak 1.500 yıl sonra başlamaktadır.

Joan Grant daha eski dönemlerdeki yaşamın canlı izlenimlerini içeren ve gayet rahat okunabilen kitaplarda başka yaşamları da tarif etmiştir.

I 5 Kanallı Firavun

Genellikle kasıtlı olmayan terapötik çalışmasının spiritualist unsurları ve Denys Kelsey ile yaptığı işbirliği de geçmiş yaşam terapisine yol açtı (Kelsey ve Grant 1967). Joan Grant tekrardoğuş ve karmanın mekanizmasına dair pek az şey söyler ama ölümden sonraki koşullan ve yaşayanlar ile bedenlerini terk edenler arasındaki etkileşimi capcanlı tarif eder.

Edward Ryall'ın (1974) *Second Time Around"'* adlı kitabı ise bu alandaki daha eleştirel soruşturmacıların ciddiye aldıkları az sayıda hatırlama kitabından biridir. Geçmiş yaşam regresyonlan ve geçmiş yaşam okumalarındaki yükseliş geçmiş yaşam otobiyografileri taşkınına yol açtı. Bu geçmiş yaşamlar genellikle iyi bilinen yaşamlardı ve pek çok kişi, şaşırtıcı bir şekilde, Filistin'de İsa ile çağdaş yaşamlar sürmüştü. Yeni Ahit en sık yeniden yazılmış kitap haline gelmiş olabilir. Genelde kanallaşma yoluyla yazılan bu alternatif İnciller çokluğunun üstüne, görünüşte geçmiş yaşam anılarına dayanan o dönem hakkında yazılmış bir o kadar sayıda yaşam öyküsü de vardır.

Yedinci kaynak regresyon terapisinin bir biçimi olan geçmiş yaşam terapisinin Yükselişiydi, insanlar şimdiki sorunlarını çözümlemek için geçmiş yaşamlardan travma oluşturan deneyimleri yeniden yaşamaktaydılar (bkz. Netherton ve Shiffrin 1978, Ten Dam 1990, Lucas 1993). İlginç bir not: Netherton'un yöntemi ipnoz, gevşeme veya imgeleme olmadan insanların birkaç dakika içinde geçmiş yaşamları hatırlayabilmelerini sağlamaktadır. Sürece trans dahil olursa bu, sebepten ziyade bir geçmiş yaşamı yeniden yaşamanın bir etkisidir.

2. Bölüm, Hinduizm ve Budizmi tartışmaktadır. 4. Bölüm spiritist kaynaklar ve Edgar Cayce üzerinde duracaktır. 6. Bölüm regresyon hakkındaki literatürü ele almaktadır. 8. Bölüm geçmiş ömürlerin otobiyografilerinden daha çok örnek vermektedir. 16. Bölüm geçmiş yaşam terapisi hakkındadır.

TEKRARDOĞUŞ HİPOTEZİNİN DİĞER KAVRAMLARLA KARŞİLAŞTİRİLMASİ

İnsanların doğmadan önce zaten yaşamış ve öldükten sonra tekrar yaşayabilir olmaları fikri, bizi nereye götüreceğini görmek için burada bir hipotez olarak ele alınmaktadır. İşleyen bir hipotez olarak ne kadar kabul [16]

16 İkinci Kez Buralarda

edilebilir veya bereketli olduğunu anlamak üzere geçici bir analiz ile başl$_a$. rız. Tekrardoğuş hipotezini beden ve can arasındaki bağlantı ve de yaş$_{anı}$ ve ölüm sorusu hakkındaki alternatif hipotezlerle karşılaştıralım. C,en$_e$i hipotezler nelerdir ve insan deneyimi bunları ne ölçüde desteklemekte veya bunlarla çelişmektedir.[1']

Tablo ı'de can ile beden arasındaki ilişkiye dair dokuz genel hipotez sıralanmıştır.

Materyalizm Psişik kolektivizm Psişik aktarım Spiritüalizm:

Yaralılışçılık

Üremecilik

Nesilcilik

ön-varoluş

Tekrardoğuş

Zihin bedenin bir yan ürünüdür

Zihin geçici olarak bireyselleşmiş yaşamsal enerjidir

Zihin ölenden yenidoğana gider

Yeni can Tanrı tarafından yaratılır

Can ana babanın canlarından kopup ayrılır

Can ana baba tarafından üretilir

Can aleminde önceki varoluş

Art arda insan olarak bedenlenmeler
Metempsikoz
(ruh göçü)Hem insan hem hayvan olarak bedenlenmeler

Tablo 1: *Can-beden hipotezleri*

Birincisi, bedenden bağımsız bir cam reddeden, fiziksel organizmdan ayrı yaşam ve bilinci reddeden tüm görüşleri içeren materyalizmdir. Materyalizmde zihin bedenin bir yan ürünüdür. Düşünceler, hisler, duygular, planlar, bilinç bedenle birlikte gelişir ve her halükarda ölümle son bulur. Bu fikir son yüzyılda rağbet kazandı ancak Epikürcü felsefe yanlıları zaten benzer bir kavramı formüle etmiş ve bunun ahlaki anlamını ve varoluşsal sonuçlarını ele almışlardı. Christopher Bache (1990) materyalizm ile na- tiiralizmi ayrı tuttu ama buradaki amaçlarım açısından bu fark, bir fark yaratmaz.

Kendi başına bir antite olmayıp da yalnızca (insan) bedende ayrı bir antite olarak bir töze sahip olduğuna ilişkin tüm fikirleri içermek için "psişik kolektivizm" terimini seçtim. Birçok kültür ölüm anında canın bedenden bir canlılık sisi veya bulutu olarak ayrıldığını ve bunun toprak tarafından emilip bitkilere, hayvanlara ve insan varlıklarına yeni yaşamsal enerji verdiğini varsaymaktadır. Bu görüşte, can o zamanlar onu beslemekte olan kapsayıcı psişik alandan ayrılıp doğumla geçici olarak bireyselleşmiş yaşamsal enerjidir. Ölüm sırasında bu alan canı yeniden özümser. Fechner bu görüşün felsefi bir versiyonunu önermektedir (bkz. Kaynakça).

Psişik kolektivizmin modern bir örneği, Fransa'da yaşayan ve hiç gitmediği yerlere dair pek çok ayrıntıyı bilmekten dolayı utanç duyan bir HollandalInın teorisidir. Geçmiş yaşamlara inanmak istemediği için bu durumu, canın geri kalanıyla yeterince bütünleşmeyen, kendi aralarında bağlantılı deneyim izlerinin ölümden sonra kendilerini ayırıp atmosferde sis şeritleri halinde süzülmeye başladıkları fikriyle açıklamıştı. Benzer psişeye sahip insanlar bu sis şeritlerini yakalamakta ve kendi bilgileri olarak taşımaktaydılar.
İnsanların doğarken, daha önce ölmüş insanların bıraktıkları zihinsel ve psişik kalıpları ve özellikleri aldıklarını kabul eden Budist *anatta* doktrini ile ilişkili kavramlar için genel bir etiket olarak "psişik aktarım"ı seçtim. Ölümden sonra açığa çıkan psişik özellikler doğmak üzere olanlara yeniden dağıtılmak üzere yine bir tür genel fona dönmektedir. Kabaca söylersek, iki değişken vardır: Psişik miras az çok keyfidir veya yenidoğanın o kişi olmadığı, daha önce yaşamış belirli bir kişiden miras alınır.

Budist doktrin bedenlenmelerin ardışıklığını bir mumun diğer bir mumu yakmasıyla karşılaştırmaktadır. Biri diğerini izler ama hayli farklıdır. Bu kıyaslamanın ilginç yanı kusurudur. Ne de olsa tekrardoğuş bir mumun sönüp bir diğerinin yakılması arasında biraz zaman geçtiğini ima etmektedir. Devamlılık varsa, yaşamlar arasında bir alev ve dolayısıyla muhtemelen kimlik vardır.

Budizmden derinden etkilenmiş olan Schopenhauer, yalnızca iradenin (Kimin iradesi? Kişinin kendi iradesi mi?) tekrardoğduğunu belirtir (Head ve Cranston 1977: 294). Böyle tutarsız fikirlerden bir anlam çıkarabilen varsa, lütfen açıklasın.

Bu doktrinin günümüzde de takipçileri vardır. Bunlardan bazılarının Madam Blavatsky'yi -kendisi aslında psişik aktarıma kuvvetle inanmaktayken (Blavatsky 1886)- dikkatsizlik ve yanlış anlamadan dolayı kendi görüşlerince, yanlış tekrardoğuş hipotezini yaymakla suçlamaları ironik- tir. Oysa Annie Besant'ın ve özellikle Charles Leadbeater'ın eserleri (bkz. Kaynakça) teozofinin tekrardoğuşu uygun kavram olarak aşama aşama ama hızla kabul ettiğini açıkça göstermektedir.

Modern «ufizmin kurucusu olan Hazret İnayet Han ön-varoluşu ve psişik aktarımı birleştiren bir teori oluşturdu. Canın bedenlenmek üzere

dünyaya doğru iniş yolculumu uzun ve yorucudur. Dolayısıyla, yo| •• dinlenmek için yerler vardır. Yukarıya çıkmakta olan ölüler de yorucu bir yolculukta bazı yerlerde mola vermektedirler. İnmek ^ Vç ruhlar çıkmakta olanların hikayelerini duyar ve daha sonra btinlarinV^ geçmiş yaşam anıları olduğunu düşünürler. Bu, Kflatıın'dan alınmış u. Bölüm, bedenden ayrılmış durumda yapılan uzun ve yorucu vr| saçmalığını açığa vuracaktır. Rohit Mehtc'ya göre (1977), tekrardoğari saçmalığını açığa vuıjımun. İM. ..İ. ye gmı- ^ iv//;, lenrardoğan - ömürler boyunca büyümüş bir "psişik-ruhsal bileşiktir. Hiçbir zori^ olmadığından, bir yaşamı diğerine bağlayan hiçbir devam ettirici ^
uıı.muıgu.uuu, o " T cll|riCl etk
de yoktur (?). Her bir yaşam bir geçmiş ve bir gelecek olmaksızın yeni tazedir. Bundan hemen önce, insan bireyselliğinin kendini tamamlamak için her daim yeni kişilikler yarattığım belirtir. Okurların tüm bu tuta sızlıklardan dolayı başı döner.

Psişik kolektivizm ve psişik aktarım, materyalist ve spiritüalist görüşler arasında orta yerdedir. Spiritüalist yaklaşım bedenin ölümünden sonra zihnin ayrı bir varoluşa sahip bir antite olmasıyla ilişkili kavramların hepsini kucaklar. Spiritüalist fikirler beden öldükten sonraki kaderine veya onun doğumdan önceki ve doğum sırasındaki kaderine ilişkin görüşlerine göre sınıflanabilir. İkinci grup daha ilginçtir. Canın doğumla yaratıldığım varsayan üç spiritüalist hipotez vardır:

- Yaratılışçılık canın doğumda Tanrı tarafından (neyden?) yaratıldığını öne sürer.
- Üremecilik bir çocuğun fiziksel anlamda rahme düşmesi sırasında, ana babasının ruhlarından parçaların ayrılıp yeni bir can oluşturmak üzere cenin etrafında birleştiğini öne sürer.
- Nesilcilik insan varlıklarının (dölleyen) cinsel eylem sırasında yeni bir can yaratmalarını bir biçimde sağalayan özel bir yaratıcı güce sahip olduklannı öne sürer.

Aristo yaratılışçılığı ve Zeno ise üremeciliği benimsedi. Bu fikirler Hristi- yan teolojisinde tekrar tekrar ortaya çıkan klasik felsefeden gelmektedir.

Can yumurtanın döllendiği sırada veya doğumda yaratılmış değilse, doğumdan önce çoktan mevcuttur. Bu, ön-varoluş fikrine yol açar: Can doğumdan önce bir ruh-dünyasmda var olmaktadır. Bir beden içine doğar ve ölümden sonra ilk baştaki ruh-dünyasma, muhtemelen daha gelişini? veya bozunmuş halde geri döner. Bu fikir Hristiyanlığın ilk döneminde yaygın kabul görmekteydi. Tekrardoğuş insan canlarının pek çok kez insan bedenlerine döndiigiinii varsayar. Metempsikoz veya mh göçünün başlıca özelliği ise insan ('anlarının hayvanlara ve hatta bitkilere de girebildiğidir.

İhı dokuz genel hipotezi insan deneyimine dayanan veya onunla benzeşen hipotezlere ve herhangi bir deneyimle bağlantısı olmayan zihinsel üretimlere dayanan hipotezlere de ayırabiliriz. İnsan yaşamının doğumda başlayıp ölümde sona erdiğini öne süren materyalizm, bu açıdan akla yatkın bir hipotezdir. Yaşamda pek çok şey başlayıp sona erer, henüz doğmamış veya ölmüş insanlarla hiçbir bağlantı olmaması

ise yaşamın en yoğun deneyimlerinden biridir. Daha az bilinir olmasına karşın, psişik kolektivizm de bu açıdan akla yatkındır. Dünyamızda buna benzer pek çok fenomen vardır Dağılıp yayılmış bir madde (solüsyon, buhar veya süspansiyon) geçici olarak (bir kap içinde veya emilerek) daha sabit bir biçime sahip olabilir. Bunun haricinde, bıı iki hipotez kabul ediliebilirlik dereceleri açısından hayli farklıdır. Şeylerin bir başlangıcı ve bir sonunun olması çok daha soyut olabilse de materyalist hipotez gerçek insan deneyimi tarafından da desteklenmektedir. Doğmamış bir çocuğa dair bilgisizliğimiz ve bir dostu veya aileden birini ölüm nedeniyle kaybetmenin o büyük darbesi gerçek deneyimlerdir. Dolayısıyla materyalizm entelektüel bir benzetme olmanın da ötesinde, gerçek deneyimle örtüşmektedir. Psişik kolektivizm ise yalnızca bir benzetmedir.

Psişik aktarımı veya yaratılışçılığı, üremeciiiği ve nesilciliği hayal etmek ise herhangi bir deneyime dayanmadıkları için imkansızdır. Budist *anatta* doktrini, Buda'mn döneminde hüküm süren Brahman dininin karma ve tekrardoğuşa ilişkin katı ve marazi doktrinlerine bir tepki olarak açıklanabilir. Diğer üç hipotez ise felsefecilerin ve ilahiyatçıların üretimleridir.

Beden-can ilişkisi hakkındaki dokuz hipotezin muhtemel olup olmadığıyla doğrudan alakalı deneyimler ise beş genel kategoridedir:

- Ölüme yakın deneyimler: Klinik açıdan bir süre ölü kalıp hayata döndürülen insanların anlattıkları deneyimler.
- Beden dışı deneyimlere ve astral seyahate ilişkin parapsikolojik araştırmalar.
- Spiritüalist araştırma kanıtları: Parapsikolojik araştırma bağlamında olmadan ve genellikle bir medyom aracılığıyla ölülerle iletişim kurmak.
- Doğum öncesi deneyimler: Regresyonda kendi doğumlarını, rahimde geçen doğum öncesi dönemi ve bazen bunun da öncesindeki dönemi hatırlayan insanlar.

, ın, Vur Tetikloyici ile veya tetıkleyicisiz ken<iiv Geçmiş yaşam bat» *' teknikleri aracılığıyla başlat/
ğindcıı hatırlama ve ç ■>
hatırlama.

Deneylenen bu beş kategoriyi kapsayan, dünyanın geri kalanınd mekanlarda yaşayan cahil yerlilerin deneyimlerinden tutun da (için'a okumuşların yaşadığı ve dünyanın geri kalanından yarı yarıya uzak Uır olan) üniversitelerde yapılan bilimsel araştırmalara dek çok etki^3*1' genişlikte bir literatür mevcuttur. Bu kategorilerin her biri Öyle j3e[ey^c' örüııtüleri açığa vurmaktadır ki ciddi bir öğrenci, mevcut deneysel meyi görmezden gelmekte zorlanacaktır. Gnostik literatür bunun dış, ^ tutulmuştur. Entelektüel standart yüksek bile olsa bunlar yine de kâ^ olmayan vahiylerdir; hem ayrıca, benimsenen gnostik çerçeveyle çe]j ğ deneyimler genellikle ya görmezden gelinmiş ya da şüpheli görülmüştür Bu noktadan başlayarak yaratılışcılık, iiremecilik ve ıiesilcilik bir arada ele alınacaktır. Tablo ı, yedi görüşün bu beş deneyim türü ile birinci test edilişiyle karşılaştırılmasının sonuçlarını göstermektedir.

.V» TfKRARDOÛOSU MSFETMEK

Ölüme yakın deneyimler	Psişik araştırma	Spintüalizm	Doğum öncesi anılar	Geçmiş yaşam anıları
Materyalizm	-	-	-	-
Psişik kolektivizm	-	0	-	-	*
Psişik aktarım	-	0	-	-	-
Doğumda oluşan ruh	0	0	-/O	-	-
ön-varoluş	0	•/+	-/+	+	-
Tckrardoğuş	0	-/+		0/+	+
Mcteınpsikoz	0	•/+	-/+	ü	*/+

Tablo *2: Can-beden hipotezinin çeşitli türden deneysel kanıtlara karşı sınanması* ■ *:* **çelişmekte +: doğrulamakta o: kesin olmayan**

Deneyim *tipl*erj*nin* .

kesijfblTve^ PSİ?'k aktar>m da^bütü ^ı h'POtez İIe Çelişmektedir. *Psişik ^'flamasınm* Sd^ama2- Doğum *önce* •*G* *çe,işkilidir* ancak *parapsikolojı*

deneyim tiple^T **doğumda yaratıldık f"*?™]erin ve** ***^mış yaşaW p*** **er nın** ***buna dair*** **net hi,** ***u*** *** fiknyJe** ***Eştiği açıktır.*** *Diğer*

el>rtı vermemesine karşın spiritüalist

malzemenin büyük kısmı bir tür ön-varoluşa atıfta bulunmaktadır. Doğal olarak, öliimc yakın deneyimciler ön-varoluş, tekrardoğuş ve metempsikoz hakkında bir şey söylememektedirler.

Parapsikolojik malzeme ise bu noktada çok kısıtlı iken spiritualist malzeme çelişmektedir. İnananların çoğunlukta olması konumuzla hiç de ilgili değildir. Doğum öncesi deneyimler metempsikoza dair hiçbir enformasyon sağlamaz ama ön-varoluş ve tekrardoğuş olasılığını desteklemektedir. Son olarak, geçmiş yaşam hatırlaması tekrardoğuşu kesinlikle doğrulamakta ama metempsikoza pek az destek vermektedir. 1988'de Colorado Eyalet Üniversitesinden Maurice Albertson ve Kenneth Freeman tekrardoğuş fikirlerinin inandırıcılığına dair kapsamlı ve çok ilginç bir analiz yayınladılar. Bu fikirlerin kaynaklarını şöyle sıralamaktaydılar:

- Ölüme yakın deneyimler.
- Çocukluk anılarının kendiliğinden hatırlanması.
- Doğmamış çocuk.
- Yaşamdan önceki yaşam.
- Geçmiş yaşam regresyonu.
- Geçmiş yaşam terapisi.
- Dünyaya bağlı kalmış ruhlar.
- Beden dışı deneyimler.
- Kanallaşarak alınmış enformasyon.
- Dünya dinleri.
- Batı felsefesi.

Bu kaynakların inanılırlığını sınamak için kullandıkları kriterler ise şöyleydi:

- Verilerin tercihan kontrollü araştırma tasarımlan ve teknikleri aracılığıyla veya en azından klinik ve deneysel koşullar altında toplanmasına, seçilmesine, yorumlanmasına, analiz edilmesine ve kullanılmasına büyük özen gösterildi.
- İnsanlardan sağlanan enformasyon için deneğe anılarının içeriğine normalde maruz kalmış olduklarından başka bir kaynaktan elde etmiş olup olamayacağı sorusu soruldu.
- Sonuçların temel kalıbı neredeyse her yerde kendini tekrarlamaktadır.
- Destekleyici vakaların sayısı büyük veya çok büyüktür: Onlar, yüzler, binler, on binler.

36. TTK RAR DOĞUŞU KfŞFFTMEK

- Başka pek çok kalıp hayal edilebilirdi ama pek çok tekrarlama ilç başka kalıp belirmedi.

Kaynaklan bu kriterlerle kıyaslayıp test ettikten sonra kaynakların inanılırlığını ı ile 10, yani çok düşük inanılırlıktan çok yüksek inanılırlığa uzanan bir ölçekte değerlendirdiler:

Çocukluk anılarının kendiliğinden hatırlanması	9
Doğmamış çocuk	y
Yaşamdan önceki yaşam	7
Geçmiş yaşam regresyonu	7
Geçmiş yaşam terapisi	o
Dünyaya bağlı kalmış ruhlar	6
Beden dışı deneyimler	6
Kanallaşarak alınmış enformasyon	3
Dünya dinleri	2
Batı felsefesi	2

Bu dokuz kaynaktan topladıkları materyalin hepsini yirmi beş hipotezle karşılaştırıp test ettiler. Kaynağın inanılırlığını bu her bir hipotezi doğrulama veya çürütme derecesiyle birleştiren bir puanlama kullandılar. Yirmi beş hipotezden yirmi dördünü doğrulayabilmelerine karşın doğrulamanın gücü belirgin farklılıklar göstermekteydi. 9. Bölüm, bulguların bir özetini sunacaktır.

GEÇİCİ ÇIKARIMLAR

Materyalizm güçlü bir hipotezdir ancak bu alandaki özel deneyimlerin hepsi tarafından çürütülmüştür. Materyalizm doğru ise bu alanlardaki o deneyimlerin tamamı fantezidir. Sonraki üç hipotez çürütülecek kadar somut olmaları ölçüsünde, deneysel kanıtlarla çelişen zihinsel üretimlerde Elimizde mevcut deneysel kanıtların ışığında kabul edilebilir görülebilecek hipotezler ancak insanın canın sürekliliğini öne sürenlerdir: ön-varoh»$* tekrardnğuş ve metempaikoz. ön-varoluş en zayıf doğrulamaya sahipk[en] tekrardoğuş en sağlam doğrulamaya sahiptir.

Şu .in hakim olan fikrin huvuk ölçüde materyalist (veya “ölümden sonra neler olduğunu asla bilemeyiz çünkü hiç kimse geri dönmemiştir” peklinde sulandırılmış bir versiyonuyla agnostik) oluşu işimizi nispeten kolaylaştırmaktadır Hakim görüş pozitif bir doktrin değil de inkar ise, o zaman bumı çürütmek için gereken tek şey birkaç ikna edici vakadır. İnsanlar bir gölde hiç balık olmadığına inanmaktaysalar, hipotezi çürütmek için gölden yalnızca bir balık tutmak gerekir. Ancak bir hipotezi çürütmek insanların fikrini değiştirmekten hayli farklıdır. Hem biri göle balık atmış olabilir.

Tartışmamızın ileriki aşamaları için yalnızca materyalizmi ve spi- ritüalizmi ciddiye almaktayız. Geçmiş yaşam deneyimleri tekrardoğuş hipotezini destekleyici en belirgin ve ikna edici materyal olduğu içindir ki bu materyali gözden geçireceğiz.

Geçmiş yaşamın kendiliğinden hatırlandığı yaklaşık 500 vaka Alexander Cannon tarafından (1936), yaklaşık 700 vaka Muller tarafından (1970) ve yaklaşık 2.000 vaka ise Stevenson tarafından (bkz. Kaynakça) toplanmıştır. Muller’in topladığı vakalar en ilginçleridir çünkü pek çoğu karmaşıktır ve spiritüalist olmayanların inanmakta zorlanacakları kaydadeğer fenomenler içermektedir. Stevenson şu ana dek en iyi araştırılmış türden olan vakalar yayınlamıştır. Şimdiye dek çocuklarda kendiliğinden hatırlamayla ilgili 65 vakanın ayrıntılı incelemesini tarif etmiştir (Stevenson 1966, 1975, 1977, 1980,1983). Sonra, geçmiş yaşamlara regresyonu başlatan ve yol gösteren ipnozcular ve terapistler vardır. Bu vakaların çoğu kaydedilmiştir. Alexander Cannon yaklaşık 1.400 kişiye regresyon yaptı. İngiliz Amali Bloxham yaklaşık elli kişiyle 400’e yakın regresyon kaydı yaparken İsveçli Bjorkhem 600 regresyon belgeledi (ancak daha sonra bunların obsedör varlıklar tarafından üretilmiş olduğunu açıkladı) ama listenin başını 1.100 kişiyle gerçekleştirdiği 5.000 regresyonuyla Helen Wambach çeker.

Psişik kolektivizm veya psişik aktarım gibi fikirler ile canın yumurtanın döllenmesiyle veya doğumda yaratıldığı gibi fikirler herhangi bir deneyim ile doğrulanmamıştır ve tamamen spekülasyondur denilerek bir kenara bırakılabilir. Bunlarla kıyaslandığında materyalist hipotez, yapısında mantıklı olduğu için ve insanların doğmadan önce veya öldükten sonra

görünürde tamamen vok oluşu nedeniyle daha güçlüdür. Oysa materyalizm ancak yukarıda sözii edilen deneyim kategorilerinin hepsi -ölüme yakın deneyimler, parapsikoloji ve psişik fenomen, spiritist deneyimler, doğum öncesi anılar ve geçmiş yaşam hatırlaması- sahtekarlık ve fantezi iirünü olarak bertaraf edildiğinde sürdürülebilir. Ancak, 9. Bölüm de de gösterileceği gibi, her şey hiç de göründüğü gibi değildir ve bunu her şeyi kapsayan bir açıklama olarak kullanmanın başlıca nedeni entelektüel tembellik veya daha ziyade, bağnazlıktır.

Kendiliğinden veya haşlatılan hatırlama vakalarının toplanması ve analizi temelinde yeni bir deneysel görüş geliştirmek zorundayız. lekrar- doğuşu materyalizme, ön-varoluş ve metempsikoz ile kıyaslamalıyız. Bunu 9., 12. ve 15. Bölümlerde vapmadan önce konu hakkındaki fikirleri 2., 3, ve 4. Bölümlerde; deneyimleri 5., 6. ve 7- Bölümlerde bir araya getireceğiz. 9. Bölüm aşırı eleştirel olan inanmayanların bir eleştirisi olacaktır. 8. Bölüm de ise ilk olarak, eleştirici olmayan inananları eleştireceğiz.

OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR

Bu son kısım, tekrardoğıış hakkında yazılmış daha iyi genel kitaplardan söz etmektedir. Ayrıntılar bıı kitabın sonunda yer alan Kaynakça da bulunabilir. Özel felsefelerden ve ekollerden kaynaklanan tekrardoğıış fikirlerine dair literatür, 2. ve 3. Bölümlerin sonundaki “okunması gereken kitaplarda geçmektedir. Spiritist yazılar, tekrardoğuş ve terapi hakkındaki kitaplar ilgili bölümlerin sonlarında bulunabilir: Edgar Cayce hakkındaki kitaplar 4. Bölüm un ve Stevenson’ın kitapları 5. Bölüm’ün sonunda vs.

Konuya geniş ve sağduyulu bakan ilk genel tekrardoğuş kitabı Ralph Shirley’nin (1924) *The Problem of Rebirth: An Enquiry into the Basis of the Reincarnation Hypothesis*[17] [18] [19] [20] adlı kitabıdır. Konuya nispeten daha sınırlı bir giriş ise Alexander Cannon’un (1936) *The Power of Karma** adlı kitabıdır.

Ed. Bertholet (1949) *Ta Reincarnation*[v] adlı etkileyici ansiklopedik bir eser yazdı. Kari Muller’in yazdığı (1970) *Reincarnation Based* on Facts' en ilginç ve en sistemli vaka koleksiyonudur.

David Graham'in tekrardoğuş ve regresyonla ilgili insanlarla görüşmelere dayanan *The Practical Side of Reincarnation*'* (1976) adlı kitabı ilgim,' örnekler ve gözlemler sunmaktadır. Banerjee (1980) o zamana dek ABD'de nelerin yazılıp yapılmış olduğuna dair bir inceleme sunar. İyi bir gözden geçirme ise David Christie-Murray’in (1980) *Reincarnation: Ancient Beliefs and Modern Evidence*[21] [22] adlı kitabıdır. Sylvia Cranston ve Gary Williams’in (1984) kitabı bilgi verici olmasına karşın yapısı zayıf, ilgisiz malzemeyle dolu olup daha erken tarihli bir başka kitapla fazlasıyla örtüşmektedir.

Genel giriş niteliğinde olup kabul edilebilir diğer kitaplar arasında ise Martin

---

Ycnidcndoğum Sorunu: Tekrardoğuş Hipotezinin Temelini Sorgulayış
18 Karmanın Gücü
19 Tekrardoğıış
20 Olgular Dayanan Tekrardoğuş
21 Tckrardoğıışun Pratik Yanı
22 Tekrardoğuş: Kadim inanışlar vc Modem Kanıtlar

Ebon'dan *Reincarnation in the Twentieth Century*[23]'-> (1970), Hans Holzer'den *Life Beyond Life*[24] (1985) ve Liz Hodgkinson'dan *Reincarnation: The Evidence*[25] [26] (1989) sayılabilir. Din psikolojisi öğretmeni olan Christopher Bache'nin *Life Cycles: Reincarnation and the Web of Life*[2]* (1990) adlı kitabı ise konu hakkında yazılmış en iyi kitaplardan biridir.

2. BOLUM
TARİHTE TEKRARDOĞUŞ İNANÇLARI

Bu bölüm dünyanın dört bir yanında insanların tekrardoğuş hakkında neye inanmış veya hala inandıklarına ilişkin kısa bir genel özettir. Şu dört yaygın yanlış anlamayı, yani;

- Tekrardoğuşun bir Hint doktrini olduğu fikrini.
- Tekrardoğuşun kaderci bir doktrin olduğu fikrini.
- Tekrardoğuşun kilise konseyince kutsal metinlerden çıkartılmış bir ilk dönem Hristiyan doktrini olduğu fikrini.
- Tekrardoğuşun (diğer herhangi başka bir dinsel inanç gibi) aşırı erdemliliğe, tutarsız çağrışımlara, inanılmaz önyargıya, paniğe sevk edici dar kafalılığa ve dipsiz bucaksız spekülasyona tabi olmak yerine tamamen kesin ve açık bir doktrin olduğu fikrini bertaraf edebilir. Tekrardoğuşun tipik bir Hint fikri olduğuna ilişkin yaygın varsayım

kalıcı olduğu kadar da yanlıştır. Tekrardoğuşa dair fikirler dünyanın dört bir yanında çok çeşitli kültürlerde mevcuttur. Ian Stevenson (1987:26), "Ortodoks Hristiyanlık, Yahudilik, İslam ve -pek çok kişi için seküler bir din olması nedeniyle- bilim kapsamı dışında kalan hemen herkes tekrardoğuşa inanmaktadır," der. Bazı antropologlar ilk tekrardoğuş inancının artık kaybolmuş ve dünyanın her bir yanında izini bırakmış (Atlantis?) olan çok daha eski ve yüksek bir kültürden kaynaklandığını öne sürmüşlerdir. Bu görüşü doğrulamak zordur ve ayrıca yayılma örüntüsünü ve de yerel fikirlerin çok geniş çeşitlilikteki karakterleri dikkate alınacak olursa, muhtemel de değildir. Tekrardoğuş inancı ayn kültürlerde bağımsız olarak ortaya çıkmış görünmektedir.

Stevenson yaklaşık 1.000 çocuktan birinin kendiliğinden bir geçmiş yaşam hatırladığı tahmininde bulunmuştur. Ancak sıklığın Dürziler arasında 500'de 1 olduğunu buldu. Başka bir hesaplamada, kuzey Hindistan'daki her 450 çocuktan biri bir geçmiş yaşam hatırlamaktaydı. Tekrardoğuşa inanan insanların yaşadığı bölgelerde, geçmiş yaşamlar hatırlayan daha çok sayıda

---

23 Yirminci Yüzyılda Tekrardoğuş

24 Yaşamın ötesindeki Yaşam

25 Tekrardoğuş: Kanıtlar

26 Yaşam Döngüleri: Tekrardoğuş vc-Yaşam Ağı

küçük yaşla çocuk vakası görülmekledir. Tekrardoğuşun reddedilmesi böyle anıların ifade edilişini, taıuıımasıaı ve yayılmasını baskılar. Tersi dc geçerlidir. Teknırdoğuşîi inancın yaygın olması hatırlamayı harekete geçirme/. Çoğu ana baha üç veya dört yaşındaki çocuklarıyla böyle konular hakkında konuşmazlar vc çocukları onlara böyle anılardan söz ettiklerinde, ana babalar bunları genelde ilginç değil do, rahatsız edici bulmaktadırlar. Ayrıca tekrardoğuş inancının yaygın olduğu yerlerde çocukların anıları genellikle hakim dinsel doktrinlere ters düşmektedir.

Kiiçiik çocuklarda tekrardoğuş anılarının kendiliğinden hatırlandığı vakaların görüldüğü bölgeler açık ve kesin belirlenmiştir. Bölgelerden biri Batı Afrika'dadır; kabaca Nijerya, Senegal, Gana ve civarlarını kapsar. Bir diğer bölge Türkiye'nin güneydoğusunda, Lübnan da ve İsrail in kuzeyinde Diirzilerin yaşadıkları yerlerdir. Üçüncü bir bölge Hindistan, Sri Lanka, Burma, Tayland, Nepal, Tibet ve Vietnam ı kapsayan Güney ve Güneydoğu Asya'dır. Beşinci bölge Alaska'nın güneydoğusunda bir alandır. Son olarak, Avrupa'da olduğu kadar ABD de de vakaların sayısının giderek yükseldiği genel bir Batılı ülkeler bölgesi vardır. Küçük çocukların önceki yaşamları hatırlama sıklığının artık her yerde hemen hemen eşit olduğu varsayılmaktadır: 500'de 1.

Çeşitli bölgelerdeki ve kültürlerdeki tekrardoğuş inançları güçlü bir biçimde farklılık sergilemektedir. Bazı kültürler ölümden sonra derhal doğduğumuza, başka kültürler ise bir ara verdiğimize inanmaktadır. Bazıları hep insan varlıkları olarak geri döndüğümüze, bazıları ise insanüstü hale gelebileceğimize ve o zaman geri dönmeye gerek duymayacağımıza ve bazıları da ya bir ceza veya doğal bir değişim amacıyla hayvan olarak dönebileceğimize inanmaktadır.

Görüşlerin pek çoğu aşama aşama psişik kolektivizme geçer. Kültürel açıdan, ölüme dair görüşler uykuya dair görüşlerle ilişkiliyken cana dair görüşler de genellikle rüya görmeye dair görüşlerle ilişkilidir. Pek çok kültür uyku sırasında canın, örneğin burun deliklerinden veya ağızdan bir buhar gibi çıkıp ayrılarak gezindiğini düşünmektedir. Ölümden sonra can etrafta süzülür. Enerjisi toprak tarafından emilebilir, başka insanların yediği sebzelere girebilir ve böylece, yolu sperme çıkar. Genellikle can küçük ve uçar halde betimlenir. Uyku sırasında, örneğin ağızdan çıkan bir ufak insan şekli, yılan, kirpi, fare, böcek, kelebek veya kuş biçiminde bedenden ayrılmaktadır. Gün içinde can genellikle kafa bölgesinde ikamet eder. P° layısıyla canının gücünü devralmak için birinin kafatasını avlamak, başını kesmek et yemek olan yamyamlıktan farklıdır. Ölümden sonra can bazen akbabalarla ilişkilendirilir. Can akbabalar aracılığıyla bedene yeniden sahip olmak ister. Son olarak, çok daha az nahoş fikirler vardır: can ağaçlara ve çiçeklere özümsenecektir. İlkel kültürlerde tekrardoğuş, metempsikoz ve psişik kolektivizm fikirleri birbiriyle binbir çeşit biçimde karışmışlardır.

Tekrardoğuş kaçınılmaz bir kader veya özgür irademizin bir zaferi olarak görülebilir. Hindular genellikle geçmiş yaşamlardan gelen karmanın şimdiki yaşamımızdaki her şeyi belirlediğine inanırlar. Geri dönen canın ana babasını seçtiğine inanmazlar ve bir sonraki yaşam için herhangi bir arzuyu da ifade etmezler. Öte yandan, Alaska'da yaşayan bir Eskimo kabilesi olan Tlingitler ana babanın seçildiğine inanırlar ve genellikle bir sonraki yaşamları için dilekte bulunurlar. Akrabalarına gelecek yaşamlarında onları nasıl tanıyacaklarını söyleyebilirler. Onlar için tekrardoğuş bir kader değil de, bir özgür irade eylemidir. Margaret Mead tekrardoğuşa inanan kültürler ile inanmayan kültürleri karşılaştırdı. Tekrardoğuşa inanan Eskimolar ve Balililer çocukların kehanet yeteneğine sahip olduklarına inanmaktadır. Daha erken yaşlarda çocuklarına karmaşık şeyler yapmayı öğretirler ve çocukların bunları yapabileceklerine güvenirler çünkü aslında onlar yetişkindirler. Yaşlılar bile öğrenmeye devam ederler çünkü çabalarının boşa gitmeyeceğine güvenirler. Genelde böyle kültürlerde nesil farkından dolayı daha az sorun yaşanmaktadır. Öte yandan, Manular gibi bir kültür ise çocukların, ana babalarının birer ürünü olduklarına inanmaktadır. Ölümden sonra, en güçlü ruhlar bile yavaş yavaş çürüyüp çamura, toza karışır. Böyle kültürlerdeki insanlar kırk yaşından sonra toplumsal ve psikolojik açıdan yok sayılmaktadırlar.

Demek ki tekrardoğuş inancının miskinliği veya kaderciliği teşvik etmesi gerekmez. Tam tersine, insanlar genellikle Hint kültürünün Hristiyan inancına sahip Batı kültürünün aktifliği ile kıyaslandığında pasif olduğunu düşünürler. Oysa Hristiyanlık da dahil her inanış aktiflik kadar pasifliği de güçlendirebilir. Belirleyici unsur -söz konusu inanç Manularınki gibi temelde kötümser değilse- kişinin bir inanca yönelik şahsi tutumu ve tepkileridir. Böyle bir bakış açısı içinde aktif ve sorumlu kalabilmek için kayda değer miktarda zihin gücü gerekir.

*j*** Siyah knbih-.k- ... .

.TEKRAM***^ ^ KÜLTÜRLF.K

,L . .s inancına >M'

ilişkin başlım kı

«Vm*p

lames Addison dur l«9J '• gelemiştir: nıc „las.l.ft.n. kabul «■«•*

. 47 kabile hayvan olarak inanmaktadır. . maktadır.

. 36 kabile tekrardoğuşa 1 olduğuna inanmaktadır.

. 12 kabile her .kısmın daha eskidir, melempsiko, fikir|,ri

Tekrardoğuş fikirleri fikirlerini geri dönüş gerekli olmaktan ise daha yeni. Zulular teki. ükemme|leşmesi olarak tanımlım,^. çıkana dek bireyin aşama aşa ^ geH dönen öğretmenler tadır. Eski Mısırdan çı gelenğin Afrika'nın her bir yanında tarafından desteklenen gizli bir gem *b* mevcut olduğuna inanırlar. u Arı u

Tekrardoğuş inancı tekrardoğuşun iyi olarak görüldüğü at! Afrika1 da en

güçlüdür. İnsanlar doğum ve ölüm çarkından kurtuluşu arzulamazlar. Bedenlenmek can için gayet iyidir. Çocuksuzluk açınılacak bir durum ve çokeşlilik ise iyidir çünkü insanlar aynı aileye dönmeyi tercih ederler. Bir doğumun ardından büyücü hekim çocuğun daha önce kim olduğuna bakar. Doğum lekeleri incelenir ve küçük çocuk ölen kişiye ait eşyaları diğer eşyaların arasından seçip eline almalıdır. Çocuklara şöyle adlar konur: Dönmüş-Baba, Dönmüş-Ana, Dönmiiş-olan. Büyükanne ve babanın ve ataların genellikle aynı aileye dönecekleri beklenir. Nijerya'nın güneyinde insanlar canın farklı cinsiyette birkaç insana geri dönebileceğine inanırlar. Diğer pek çok kabile gibi, Yorubalar da çocuğa uygun bir ad verebilmeleri için onun kim olmuş olduğunu cadı-hekimlerin belirlemesine izin verirler. Ad verme töreni sırasında çocuğu, "Geldin!" nidalarıyla karşılalar. Karma ile ilgili fikirleri ise hayli muğlak ve çelişkilidir. İyi insanlar insan veya iyi hayvanlar olarak geri dönerler. Kötü insanlar ise vahşi hayvanlar haline
Sndfk- ü aT gÖrÜ5ten ay" ºlarak' birinin dileklerinin dönüşü üs- tünde kaydadeğer tes.re sahip olabileceğine inanmaktadırlar.
çocuklar varlr.3^^^!^^!"88^801^03 geÇmİ? yaŞamlan hat,rlay3n değine inip yukarıdaki dünvâ • Umd6n SOnra canlann yeryüzünün çekm olarak iki ay ila iki vıl K ^ln ne ^ac^ar s*la hasreti çektiklerine bağl*
döndüğünde, doğumdan kı^sür ºrada kaldlk,annı öğretirler. Can yukarı
Zor
bebek bir önceki yaşamda ki ıT® blf ÇOCuğa girer Genellikle yenidoğan 7rtr geçen bir hamilelik önepk" º U^Unu belirten bir işaret taşımaktadır-
nCekl ya?a^da adı bir ölümün göstergesi olarak

görülmektedir. Zaire'deki Bahıımbu kabilesinde ikizler ve üçüzler yeniden doğan şefler olarak hürmet görür ve çevrelerinde törenler yapılır.

Kenya'nın Elgayo kabilesi canın doğumdan sonra, çocuğun geri dönen aile üyesinin adını aldığı ad verme töreni sırasında girdiğine inanmaktadır. Bıı fikre Uganda'da da rastlanır.

Hoşnutlukla vc sık sık ruhsal rehberine danışan bir Afrikalı adamın vakası ilginçtir. Bu rehberin kim olduğu sorulduğunda önceki yaşamındaki kendisi olduğunu söyler. Modern geçmiş yaşam terapisinde bu olasılığa açık tutmak yaygın bir prosedürdür.

Asya. Asya'daki tekrardoğıış inançları kabile kültürlerinin değil de, Hinduizm ve Budizm gibi dinlerin meselesidir. Aşağıda okuyacağınız Doğu dinlerine dair kısımda bu konuya döneceğiz. Burmaklar geçmiş yaşamları hatırlayan çocukların, insanlara tekrardoğuş hakikatini hatırlatmak maksadıyla tekrar tekrar ortaya çıktığını varsaymaktadırlar. İlginç olan şey, insanların bir veya daha çok önceki kişiliğin özelliklerini üstlenmelerine karşın, önceki kişiliklerden herhangi biriyle özdeş olmadığını öğreten resmi Budist *anatta* doktrinine rağmen bireylerin geri döndüklerine inanmaktalar. Balililer ise güçlü bir tekrardoğuş geleneğine sahiptir. İnsanların tekrar tekrar aynı aileye tekrardoğduğuna inanmaktadırlar. Japonlar arasında, muhtemelen Budizm'in başlangıcından önceki tarihlere dayanan bazı tekrardoğuş görüşleri vardır.

Avrupa. Keltler birkaç yaşamdan sonra Tanrı'yı görecekleri "akgöğe" erişebileceklerine inanırlardı. Ölümden sonra can bir süre dinlenir. Kötü yaşamış insanlar karakterlerine denk düşen hayvan türü olarak dönerler. Arınmanın ardından, onlar da er geç akgöğe geleceklerdir. Akgökten gönüllü olarak geri dönen öğretmenler, herkes akgöğe erişene dek uygarlığın gelişimine ilham verirler. Bazılarına göre bu, İrlanda üzerinden geldiği varsayılan bir Atlantik geleneğidir. Öyleyse bu düşünceler bölgenin Kelt- öncesi sakinlerinden gelmiş olmalıdır çünkü Keltler Batı Avrupa'dan değil, Doğu Avrupa'dan gelmişlerdi.

Sezar, Kelt savaşçıların ölümü küçümseyişlerinin canlarının ölmeyeceği ve bir başka bedende geri döneceği inancından kaynaklandığını açıklamıştı (Passian 1985).

Eski Germen kabileler, Guido von List'e göre, ölümden sonra yaşama inanmaktaydılar, ötealemleri altı küreden (ilahi evden) oluşmaktaydı, en alttaki ve en üstteki dışında diğerlerinden geri dönebilmekteydiler.

İnsanların aynı adla aynı aileye tekrardoğacaklanna inanıyorlardı. D_a_ nimarkalılar, İskandiıavlar, İzlandalllar, Doğu Gotları, Tonıbnrdiyalılar, Letlerve Saksonlar arasında da her türden tekrardoğuş inanc ı bulunmuştur. Örneğin, Saksonlar bir kişinin ilahi mekanlara gitmeden önce bir gül vt>$_{Va}$ bir kıınını haline geldiğine inanmaktaydılar. FinlandiyalIlar ve Taponlarda da tekrardoğuş fikirleri vardı. Hristiyanlaşmış Germen kabileleri tekrar- doğuşa muhtemelen 7. yüzyıla dek hala inanmaktaydılar (Passian 1985).

Kadim doğa dinlerinin ve cadılığın mirasçıları olduklarım hisseden modern Wicca taraftarları regresyon uygulamasında bulduklarımızı andıran tekrardoğuş fikirlerine sahiptir (Graham 1976). Bu fikirler gerçekten de kadim midir veya kadim kisvesine bürünmüş modern fikirler midir, yargıya varamıyorum.

Amerika Kıtası. Güneydoğu Alaska ve Kuzeybatı Kanada'da yaşayan Tlin- gitler kısa süre öncesine dek ayrıntılı tekrardoğuş görüşlerine ve uygulamalarına sahiptiler. Stigmata

ararlardı: doğumda yeıiidoğamıı kimliğini belirten beden işaretlerini. Geri dönen can gelecekteki annesini seçebilir. Hamilelerin ölmüş akrabalarıyla ilgili rüyalarına özel bir dikkat gösterilir. Ölümden sonra ölenler farklı yerlere giderler, bu yerlerden biri şiddetle ölenler içindir. Metempsikoza da biraz inanılmaktadır. Komşu Kızılderili ve Eskimo kabileler de tekrardoğuşa inanır. Batı İnuitler bu yaşamdan sonra beş yükselen aşama olduğuna inanırlar, inuitler arasında, bir kişinin önceki kişilik ölmeden önce tekrardoğduğu örtüşüp aşan türden tekrardoğuşlar bulunmuştur.

Kanada'da yedi Kızılderili kabilesi tekrardoğuşa inanmaktadır. Kuzey Afrika'nın geri kalanında tekrardoğuş inancı doğuda yaygındır. Bu türden fikirlere sahip Kızılderili kabileleri Iroquoisler, Algonquianlar, Creekler, Dakotalar, Winnebagolar, Kiovvalar, Hopiler ve Mohohavilerdir. Chippewalar insanların geçmiş yaşamlardan ve hatta rüyalarda, gelecek yaşamlardan kaynaklanan koşulları yeniden yaşayabildiklerine inanırlar. Pueblolar ölmüş olan küçük çocukların geri döndüğüne inanmaktaydılar. Küçük yaşta ölen çocukları ailesine giden yolu kolayca bulabilmesi için anababasının evinin altına gömmekteydiler. Kalpleri saf olan insanların geçmiş yaşamları hatırlayabildikleri fikri yaygındır. Pek çok Kızılderili kabilesi beyaz, öncü göçmenleri geçmişten geri dönen nesiller olarak görmüştü.

Meksika ve Orta Amerika'da ise Mayalar, Caribler ve Perulular gibi Kızılderili kabileleri tekrardoğuşa inanırlardı. Meksika Kızılderililileri me- tempsikozıın bir türüne inanmaktaydılar, önde gelen saygın kişiler güzel
(itucıı kuşlar vi' tlahii yüksek hayvanlar olarak dönerlerken aşağı rütbeden kimiler iso çakal, bokböceği ve diğer aşağılık türler olarak dönmekteydiler.

jlikalar bir kişinin, dnğnı nmmyalanınış.sa, bedenine geri dönebildiğine inanırlardı. Tekrardoğuş inancı Chiriqualar gibi Brezilya Kızılderili kabileleri arasında da mevcuttu. Brezilya Kızılderililileri tekrardoğuşa *lambazap* derler. Bazılarına göre, bu tekrardoğuş fikirlerini Batı Afrikalı kölelerin getirmiş olabilirler. Tekrardoğuş inancı Patagonyalılar arasında da mevcuttur.

Avustralya ve Okyanusya. Avustalya yerlileri tekrardoğuşa inanırlardı. Sonraları bu inanç orta ve kuzey bölgelerde yaşayan kabileler arasında en güçlü hale geldi. AvrupalIlarla karşılaşmalarının ardından. Aborjinler arasında beyaz adamlar olarak geri dönecekleri inancı yayıldı. İdam edilmek üzere olan bir yerlini son anında sevinçle, "Çok iyi! Ben zıplar beyaz adama!" demişti.

Pasifik Okyanusu'nun batısındaki Okinavva'da tekrardoğuş inancı mevcuttur. Ada sakinleri ölümden kırk dokuz gün sonra canın bedenden ayrıldığına inanırlar. Süresi değişen ama asla yedi nesilden (yaklaşık 200 yıldan) uzun olmayan bir aranın ardından, can önceki bedenlenmeyi andıran bir vüz ve görüntüye sahip bir bedene geri döner. İnsanların hayvan olarak döndüğüne inanmazlar. Bazı canlar bedenlenmeden kalır ve yakın zaman önce ölmüş olanları karşılarlar.

Okyanusya'nın diğer kısımlarında ise Borneo ve Celebes'teki kabileler arasında; Papaualılar, Amoriler ve Asmanenler arasında; Tahiti, Fiji, Solomon Adalarında, Markiz adaları sakinleri arasında ve Yeni Kaledonya'nın güney bölgelerinde tekrardoğuş inancı mevcuttur.

DOĞU DİNLERİ

Hinduizm. Eğitimli kişiler ve yüksek kastlardan insanlar *punarjanma* (tekrardoğum),

karma (yasa) ve *samsara* (tekrardoğuş döngüsü) gibi tekrardoğuş ve karma fikirlerine sahiptirler. Kırsal bölgelerde tekrardoğuş karmaya değil, ritüellere ve her türden tanrı ve ruhtan gelen tesirlerle bağlı görülmektedir. Nasıl döneceğiniz nasıl yaşadığınıza değil, mutlu bir tekrardoğumu garantilemek için evladınızın uygun gömme ritüellerini (*anyesthi*) yerine getirip getirmediğine bağlıdır. Düşük kastlar, özellikle koylerdekiler arasında tekrardoğuş inancı nadiren görülmektedir.

Hindistan'daki tekrardoğuş inancı kadimdir ama o kadar da kadim değildir. Vedalarda yalnızca ötealem inancı vardır. En eski atıflar ise *sam-*

sarayı öğreten ve böylece cezalandırmayı artık ötealcıne değil de, sonraki yaşamlara yerleştiren Upanislıadlarda yer alır. Yaşam koşullarındaki biiyük farklılıkları karma ile açıklar. En Yüce Varlık tan çıkarı/ ve ö/sel açıdan onunla özdeş kalırız. Pek çok ardışık bedenlenmeler kökenimizi unutmamıza, aklımızın karışmasına, uyuşmamıza sebep olur. Ama aşamalı olarak, uzun bir bedenlenmeler zinciri aracılığıyla nereye dönmemiz gerektiğini fark etmeye başlarız. O zaman her bir yaşam geri dönmek için bir girişime dönüşür. Maddesel hayatın büyüleyiciliği sayesinde körleşmiş halde kalmak bir günah haline gelir. Kendimizi çekip kopartmalı ve ruhsallaşmalı, *mokshay*a (bkz. 57. Sayfa) erişnıeli ve en sonunda Brahma'ya dönmeliyiz.

Bir başka Hindu görüşü ise canların,7'maların en basit yaşam formları olarak başladığıdır. Mineral, bitki ve hayvan aşamalarından geçip sonunda insan aşamasına erişir ve pek çok bedenlenmeden sonra en sonunda melek haline gelirler. Her bir *jiuan*m, her bir canın içinde *atman,* yani ebedi, tanrısal öz vardır. Sürekli olarak tekrarlanan yaşamlar döngüsü olan *samsara* az ya da çok doğallıkla büyümeye ve olgunlaşmaya yol açar. Ancak canımız insana özgü kendini fark edişe eriştiğinde seçim yapabilir ve şahsen sorumlu hale gelebiliriz ve kendi çabalarımız karmamızı belirler. Buna karşı çıkan bir görüş ise farkındalığımızı ve seçimlerimizi yanılsamalar olarak görmekte ve karma kanunun mekanik işlemeye devam ettiğini savunmaktadır.

Her halde, deneyim veya bilinçli seçim aracılığıyla kusurlarımızdan az ya da çok kendi başımıza kurtulmanın yolunu öğrenmeliyizdir. Deneyimlerimizin bizi maddese] yaşamın aldanmalarına bağlamaya devam edebileceğini öğrenmeliyiz.

Canlar şu dört genel arzunun veya hedefin peşinde olabilirler:

- *Kama* veya şehvet. Bu, kişinin kendini sevk arayışına ve ıstıraptan kaçınmaya gömmesidir. Bu aşamada, başlıca günah öfkedir.
- *Artha* veya maddesel ilerleme. Burada başlıca günah açgözlülüktür.
- *Dharma* veya ahlaki ve dinsel erdem ve dürüstlük, düz anlamıyla: ahlak ve din kurallarına uymak.
- *Moksha* veya fiziksel sınırlamalardan ve tekrardoğuştan kurtuluş.

Bazıları, bu dört arzunun doğal bir düzene sahip olduğunu düşünmektedirler; kişi bir arzuyu yeterince doyurunca bir sonraki, daha üst düzeyli arzunun doyurulmasını arayacaktır. Başkaları ise yüksek düzeyli bir arzuya geçişin daha aşağı düzeyden arzulan ortadan kaldırma mücadelesinin bir sonucu olduğunu düşünmektedirler. Bu karşıt görüşler özellikle *ilk üç* arzu arasındaki geçişlerle ilgilidir. *Dharmaâan mokshaya*

e(,jş hemen her zaman dinsel çalışmanın, çileciliğin ve bilinçli tefekkürün sonucu olarak algılanır.

B ra limanlar tckrardoğum döngüsünden kurtulmak için bencillik gütmeyen bir vaşanıiı yeterli olmadığını, rahiplerce yazılan (ve ücretini ödediğiniz) dualaın ve adakların da şart olduğunu öğretmekteydiler, buna başka batıl inançlar da eklendi: Ganj nehrinde saptanmış yerlerde ve tarihlerde yıkanmak günahları arındırır ve Benares'te ölen kişinin gri dönmesi gerekmez (Passian 1985)- Tekrardoğuş ve karma ile ilgili sert görüşler kast sistemi ile,

özellikle de Mamı Kanunlarında belirlenmiş olan ve insanın kusurlarına verilecek cezalan ayrıntısıyla anlatan karına görüşü aracılığıyla yakından ilişkilidir. Bedenle günah işlediğimizde mineral veya bitki olarak döneriz. Sözle günah işlediğimizde kuş veya hayvan olarak döneriz ve yalnızca günahkar düşüncelerimiz olduysa aşağı rütbeden bir insan olarak döneriz. Kötii yaşamış kişi kötü bir rahim arar: Bir köpeğin, domuzun veya paryanın rahmini. Yalnızca akıllı uslu davranmış olanlar iyi bir rahme düşerler. Yalnızca bir Brahman, yani kutsal bağın taşıyıcısı *mokshaya* erişebilir. Yumuşatılmış bir inanç ise kutsal bağı taşımayan insanların aşırı yoğun çilecilik ve ağır kefaret ödeyerek mokshaya erişebilecekleri şeklindedir. Aşağı kastlar ise bu baskıcı doktrinler için pratik bir çözüm bulmuşlardır: bunlara inanmazlar.

M.Ö. 6. yüzyılda, hakim inancın bu kaba ayrımcılığına karşı iki reform hareketi doğdu: Budizm ve Cainizm. Hindistan dışında Budizm yaygındır ama Hindistan içinde neredeyse ortadan yok olmuştur. Cainizm ise Hindistan'da yaklaşık iki milyon insanla sınırlıdır. İtibarları iyi ve birçoklan saygın konumlarda oldukları için bu grubun ağırlığı vardır. *Budizm.* Budistler tekrardoğuştan ziyade, yenidendoğumdan söz ederler. Budizm, Buda'nın kendi önceki yaşamlannı hatırlayabildiğini ve hatırlamak isteyenlere nasıl yapacaklarını göstermiş olduğunu öğretir. Hinduizm de, Budizm de karmanın işleyişine ve samsaraya inanmaktadır: *Mokshaya,* yani tüm bunlardan kurtuluşa erişilene dek bir kişisel varoluş yanılsaması de yaşamların neredeyse sonsuzca tekrarlanışına. Bazı Budistler, örneğin *Tibet'in Ölüler KitabTnda* öğretildiği gibi, bir kişinin son düşüncelerinin bir sonraki yaşamına güçlü biçimde tesir ettiğine ve en azından, ölümden sonraki ortamını büyük ölçüde belirlediği görüşüne sahiptirler.

Tekrardoğıışla ilgili Hindu görüşleri ile haklıca farkı, ölen kişinin özellikleri yeni kişinin yaşamına aktarılmış olmasına karşın kişisel aıiti- tenin kendisinin kesintiye uğradığını savunan Hıidisl *anuttu* doktrinidir. Yani canın kalıcı bir benliği yoktur, *utman* yoktur. Dolayısıyla bıı doktrine *an-atman* veya *an-atta* adı verilir. Genel benzetme, diğer mumları yakan bir mumun alevidir. Süreklilik vardır ama kimlik yoktur. Bu benzetmenin modern bir versiyonu, başka bir bilardo topuna çarpıp devinimini ona aktaran bir bilardo topudur: iki top aynı değildir. Anatta doktrini Budizm'de kast sisteminin feshedilmesiyle ilişkilidir.

Anatta doktrini özellikle Theravada Budizmi'nde görülmektedir. Daha önce söz edildiği gibi bu doktrine Burma'da resmen inanılmaktayken sıradan halk tekrardoğıışa inanmaktadır, tekrarlayan hatırlama vakaları da bu inancı beslemektedir.

Bazı Tibet Budistlerine göre, yenidendoğuın derhal meydana gelir. Tibete özgü olan bir şey de lamaların *sprul-sku* denilen tekıardoğuşudur. Burada antite korunur çünkü kişiliğin çözülüp dağılması etkisiz hale gelir. Bu, irade gücü ve psişik kuvvet gerektirir. Bitmemiş görevleri olan insanlar bazen bu yolla geri dönerler. On beşinci yüzyıldan bu yana, önemli lamaların tekrardoğuşlan sabit kehanet ve fal prosedürlerine göre tanımlanmaktadır.

Tibet Budizmi'ndeki tekrardoğuş görüşlerinin belki de en iyi mevcut incelemesi, Lati Rinbochay ve Jeffrey Hopkins'in (1979) kitabıdır. Önsöz ve giriş kısmı temel inanışları açıkça belirtmektedir. Karmanın ölümden hemen önceki tutumlardan daha az önemli olduğu açıktır. Yazarların konuyu açık bir dille net olarak ortaya koyuşları,

Tibet inançlarının ne kadar çok batıl inanç ve sığ psikoloji içerdiğini açığa vurmaktadır. Az erdemli insanlar ölünce bedenlerinin tepesinden soğumaya başlarlarken daha erdemli insanlar ayaklarından soğumaya başlarlar. Bir dilek yerine getirilmediyse, insanlar öfkelenirler. Anlaşılan hiç kimse asla üzülmemekte ve hayal kırıklığına uğramamaktadır. Hastalığınızdan dolayı kaydadeğer miktarda ısı kaybederseniz, sıcaklık arzularsınız ve böylece sıcak bir cehenneme gidersiniz. Neden ılık bir cennete değil? Çünkü bir şey arzuladınız. Bergen-Belsen'de*[7] soğuktan ölmek üzere olan bir zavallı biraz sıcaklık arzuladı diye kendini cehennemde bulacak. Tıpkı diğer dinlerde görüldüğü gibi, başka Budist metinler de aynı dar kafalı ve çocuksu korku hikayeleriyle doludur. Biri yanlış şeyler yapmaktaysa, "Tekrar ve tekrar doğacak; ya kör ya ahmak veya kast dışı doğacak; daima sefalet içinde, daima taciz kurbanı olarak yaşayacak. İki clnsiyetli veya [27]
hadım olacak veya ömür boyu köle olmaya doğacak. Kadın, köpek, domuz, eşek, deve veya zehirli yılan da olabilir ve o zaman Buda'nın öğretilerini uygulayamaz olacak," (Willson 194: 15). Taciz kurbanı ve Buda nın öğretilerini uygulayamaz halde olan bir kadına neler olur acaba? Listenin metempsikozu ima ettiğine dikkat ediniz. Budist fikirler herhangi başka bir dindeki gibi çok çeşitli ve tutarsızdır.

Tibet'teki manastır nüfuzu da tekrardoğuş ve karma hakkındaki görüşlerin ritüelleşmesine yol açmıştır. Bir sonraki yaşamı belirleyen şimdiki yaşamın niteliği değil, belirlenen ritüellerin yerine getirilmesi veya ihmalidir. Aile tapınağındaki günlük su sunulan sırasında kutsal heykellerden birinin su kabını kazara bir kere bile unutmak bir sonraki yaşamda fakirlikle sonuçlanacaktır. Bir papağan anlamım bile anlamadan, "Om Mane Padnıe Mum," mantrasını tekrarlarsa daha yüksek bir yaşam formu olarak dönecektir (Rato 1977: 9-12).

Vicky MacKenzie (1995), Lama Yeshe'nin hayatını ve 1984 yılında ölümünü ve 1985'te İspanya'da Osel Hita Torres olarak yenidendoğumunıın keşfedilişini anlatır. İyi yazılmış ve inandırıcı bir kitap olmasına karşın pek çok ayrıntı din bölgesinde ve dolayısıyla da özel hisler, özel insanlar ve özel olaylar bölgesinde olduğumuzu istemeden açık eder. Kişi neden bu kadar çabuk döner, tanınır ve ayıı yolda devam eder? Verilen yanıt: buradaki tüm canlılara duyulan şefkatten dolayı. Regresyon sırasında bir danışan böyle bir yanıt verse, neye bakmamız gerektiğini biliriz: iktidarla, şiddetle ve baskıcılıkla geçen yaşamlardan gelen suçluluk hisleri. Belki de lamalar lama olmadan önceki yaşamlarına regrese edilmelidirler.

Mahayana Budizmi, Bodhisattvaların gelişini öğretir. Bodhisattvalar, Nirvana'ya erişmiş ve bu nedenle, artık bir beden içine dönmek zorunda olmayan ama hala ıstırap çekmekte olan insanlığa duydukları şefkatten dolayı yine de dönen insanlardır. Büyük öğretmenlerin dönüşü doktrini -daha önce belirtildiği üzere, örneğin Keltler arasında- pek çok dinde bulunmaktadır. Başka örneklerle de karşılaşacağız. Bazı Budist doktrinler bu fikri sabit bir programa göre teker teker Buda haline gelen mevcut ve gelecek Bodhisattvalar panteonuna dönüşecek şekilde detaylandırmakta- dır. Bu ise en yüce şefkati bir insan deneyiminden ziyade, bir insan-üstü makine aracına dönüştürür.

Cainizm. Budizm ve Hinduizm gibi Cainizm de *samscıra* ve *mokshayı* tanır. Diğer iki

---

27 **Bcrgcn-Bclscn: Kuzeybatı Almanya'daki Nazi toplama kamplarından biri.**

dinden başlıca farkı karma görüşünün ahlaki niyete değil de, yalnızca eylemlerin gerçek sonuçlarına bağlı olmasıdır. Birinin ölümüne istemeden sebep olmak o kişiyi soğukkanlılıkla veya öfkeden gözü kararıp

öldürmekle bir tutulur. Öyleyse Camisiler çok vicdanlıdır. *Ahimsıı,* yanj tam pasifızm, katı vejetaryenlik ve siiri'kli hizmet uygulaması yaparlar Cainizme göre. *mokshayıı* erişilmeden önce can yalnızca tek bir bedende var olabilir. Bu nedenle, ölümden sonra kendini derhal bir gocuğun rahme düşmesine bağlar ve dokuz ay sonra tekrardoğar. İnsanlar aralarında dokuz aydan uzun süre olan yaşamlar hatırladıklarında ise bıı, küçük yaşta ölen bir çocuğun arada yaşanan ömrü unutması olarak yorumlanır. Konfüçvüsçülük, Taoizm ve Şintoizm'de tekrardoğuş görüşleri nadirdir. Tekrardoğum Çin'e Budizm ile girmiş ve halk inançlarının bir parçası haline gelmiştir.

KLASİK KÜLTÜRLER

Mısır ve Babil. Mısır'da tekrardoğuş inancına dair mevcut pek az tarihsel kanıt var. Mısırlılar tanrıların çok uzun süre önce ayrılıp gittiklerini ve geride, günahları için insan bedenlerinde kefaret ödemek zounda olan günahkar ruhların kaldığını düşünmekteydiler. Heredot'a göre, ölümsüz bir cana inanan ilk kişiler Mısırlılardı. Metempsikozu ilk akıl edenlerin Mısırlılar olduğunu düşünüyordu. Ölümden sonra can bir insan bedeni içinde geri dönmeden önce her türden kara, deniz ve hava hayvanlarından geçerdi. Heredot muhtemelen Fisagorcu düşünceleri Mısırlılarınki sanmıştı (Passian 1985: 19). Ama Mısırlılar canın dönebileceğini öğretiyorlardı. Gereğince mumyalanmış ise bu dönüş orijinal beden içine olacaktı. Bozulmamış bir mumya gelecekteki ikametgahı garanti etmekteydi ve ayrıca ara sırasında daha aşağı bedenlenmeler ihtiyacını önlemekteydi.

Babillüerin tekrardoguşa inandıklarına dair elimizde hiçbir gösterge yoktur.

Yunanistan. Tekrardoğuşa ilişkin Yunan görüşleri, yine Heredot'a göre, Mısır'dan çıkan Orfik gizemlerden gelmektedir. Oysa canın periyodik olarak bir bedene yakalanıp kurtuluşa doğru çabaladığı doğum ve ölüm çarkına ilişkin Orfik fikir, Mısır düşünüşünden ziyade, klasik Hint felsefesine yakındır. Orfik doktrin insanların küçük tanrısal bir öğe ve büyük kötü bit Titan öğesi içerdiklerini «avunmaktaydı, insanlar içlerindeki Titan öğesini

bertaraf etmeyi öğrenmelidirler. Bu iso en sonunda kurtuluşun mümkün olabilendi pek çok teknırdoğuşu gerektirir. Mir yaşamın ödiilü ve cezası bir sonraki insan veya hayvan bedenlenmesinde gelir. Orfik gizemler Elysian gizemlerine ilham verdi ve Elysian gizemlerine ise diğer pek çok şairin yanı sıra Pindar'ı etkiledi. Pindar ise şimdiki hayatımızı ara için ödül veya ceza olarak görmekteydi. Tekrardoğuş sekiz vıl sonra gerçekleşirdi.

Tekrardoğuşa dair Yunan görüşlerinin ikinci bir kaynağı Fisagorcu- lardı. Öğretmeni Pherekydes gibi Pythagoras da -muhtemelen Fenikelileri, Kaidelileri ve Mısırlıları izleyerek- tekrardoğuşu öğretmekteydi. Geçmiş yaşamları hatırlama becerisi Hermes'ten bir armağan olarak görülürdü. Pvthagoras'ın kendi geçmiş yaşamlarını hatırladığı iddia edilir, bu nedenle Mnesarehides olarak anılır. Diğer pek çok yaşamın yanı sıra önceki geçmiş yaşamlarında Aethalides[1'8] ve Truva'da savaşan Eıiphorbus idi.

Ovid'e göre, Pythagoras iyi hayvanların insan haline gelebildiklerini ve kötü insanların hayvan haline gelebildiğiini öğretmişti. Pek çok hayvan bedelenmesinden sonra insan olarak dönebiliriz. Bu, hayvanda ve insanda bedenlenmelerin birbirini izleyebildiğine ilişkin genel metempsikoz öner- mesinden farklılık gösterir.

Hierokles bir insanın asla bir hayvan veya bitki olarak tekrardoğama- dığını, daima insan olarak bedenlendiğini öğretti. Pythagoras'ın öğrencisi olan Empedocles ise başlangıçta insanların günah işlemiş yarı-tanrılar olduklarını öğretmişti. 30.000 mevsim boyunca her türden erkek ve kadın ömründen geçerek dolaşmak zorundaydılar.

Plato ise tekrardoğuş düşüncesine yeni dürtüler sağladı ancak bunları ayrıntılı işlemedi. Plato'nun *Phaedo* diyalogu Orfik ve Fisagorcu tesir altındaki Socrates'ın tekrardoğuşu öğrettiğini iddia etmektedir. "Canın kusurları ağır bir yüktür, bu nedenle can tekrar ve tekrar yeryüzüne doğru çekildiğini hisseder."

Tensel insanlar canlarını lekeler ve bu nedenle, çok daha çabuk be- denlenirler. Plato hakikati bilmeye yönelik insan becerisini ön-varoluşun kanıtı olarak gördü: tekrardoğuş ile ilgili görüşlerde yeni bir savdır. Dahası

---

28 Aethalidcg: Yunan mitolojisinde, Myrmidon'un kızlarından biri olan Eupolemcia ile Hcrmes'in oğlu. Argonotların müjdecisidir ve Hadcs'te (ölüler alemi) bile her şeyi hatırlama yeteneğini babasından almıştır. Ona yukarı vc aşağı dünyalarda sırayla oturma izni verildi. Canı ölümden sonra bile hiçbir şeyi unutmadığından Acthalidcs'in bedeninden sonra sırasıyla Euphorbus'un, Hermotimus'un ve Pyrrhus'un vc son olarak da Pythagoras'ın bedenlerine girdiğini hatırlamaklaydı. (Kaynak: Wikipedia)

rjw | L | M » • v ^ »

, rtMl- *Mrnn* diyalogunda Plato geçmiş doğadaki pek çok döngüye *nlmalla„* bilmeyi açıklar. *Phaedrus*
yaşamlar aracılığıyla oıırt ı ogrt ilişkin görüşler içeriyor şeklinde diyalogu tekrardoğuş ve»?*%•'£££"J°en l giden canlar ara- yorumlanahılır. *Den et* c ıv.ıı og evrensel yasanın çok çeşitli

■ SS ssssssi" —tadi rr dOTeyi,rrir

dava r k. yaşamların, -Zomnluk'un .al,., hnznrunda tun, sonuçlarıyla str er Ardından bir unu.kanlık akıntısına kapılır ve Hay tu girerler. Dönen her bir can yaşamdaki kaderini seçen seçimi karakter belirler,
sıralamayı ise kader. „

Aristo tekrardoğuştaıı yalnızca ilk eseri *Eudemus* ta soz eder Daha sonra tekrardoğuş görüşünü terk eder. Can hakkındakı yazıları yalnızca ön-varoluşa inancın göstergelerini içermektedir.

İsa'dan önceki son yüzyılda, tekrardoğuş inancı en düşük seviyesindeydi. Stoacı ve Epikürcü görüşler hakimdi. Agnostiklikteıı Eflatunculuğa dönen Cicero tekrardoğuş inancını yeniden benimser. Iraşamı geçmiş yaşamlardaki günahların bir cezası olarak görmektedir. Önemli insanlar topluma katkıda bulunurlar çünkü tekrar toplum içine döneceklerini bilinçizce de olsa algılamaktadırlar. Efsanevi Tyanalı Apollonius tekrardoğuş doktrinini Kaşmirde Iarchas'tan öğrenmişti. Bir Mısır gemisinde ikinci kaptan olduğu önceki bir bedenlenmesinde gemisini korsanlara teslim etmeyi reddettiği iddia edilir. Plutarch ise insanları yaşamdan yaşama dolaşan varlıklar olarak görür. Ona göre, yalnızca kötü bir şey yaptıklarında, özellikle de bedenlenmiş insanlar üstünde kötü tesirde bulunduklarında bedenlenen yüksek ruhlar (genii) vardır.

Yeni Eflatuncular, özellikle de İskenderiye ekolü, yine tekrardoğuş fikirlerini ele alıp detaylandırdılar. Bir envolüsyon meydana gelmişti: gurur ve bağımsızlığa duyulan sahte bir arzu nedeniyle canlarımız şimdi bulunduğumuz bu zor ve kötü dünyaya gelmişlerdi. Hristiyan fikirleri andıran Yeni Eflatunculuğun mimarı olan Plotin (204-270), "Canlar özgür seçime sahiptir. Farklı varoluşlardan geçerler. Bugün rastladığımız şey dün yaptığımız şeyin sonucudur. Bu, gelişim yasasıdır: tanrısal kayrayı açıklayan tek yasa," demektedir (Passian 1985). Plotm'e göre, fiziksel dünyamız en az tanrısal olandır ama öğrenmek için iyi bir yerdir. Dikkatsizlik ve inatçılık fiziksel varoluşun duyusal sınırlamalarında kaybolup hapsolmamıza yol açar. Aşağı arzuların peşine düşmek ye gücü elimizde tutmak eğilimindeyizdir. Ancak böyle yaparken, deneyim kazanırız ve ancak fiziksel varoluşta geliştirebileceğimiz yetenekleri

geliştiririz- Sonunda on baştaki durumumuza döneriz ama bcdenlenmişken edindiğimiz tiim deneyimlerle ve bilgi artık bizimledir. Tüm ömürlerimiz boyunca canımızın bir kısmı el değmemiş, tanrısal halde kalır. Maddesel duruma yaptığımız, periyodik yolculuklar ruhsal durumun kusursuzluğunu ivice fark etmemizi sağlar. Kötiiyii deneyimleyişimiz, iyiye değer vermemizi sağlar. İnsanlar hayvan olarak bedenlenebilir. Toplumsal erdemleri uygulamak *(dharma* ile karşılaştırınız) ve insani hale gelmek *(artha* ve *dharma* ile karşılaştırınız) ise insan olarak geri dönmemizi sağlar. Tensel yaşamak hayvan olarak geri dönmemize yol açar. Son.imsuz.luk, ev hayvanı olarak dönmemize yol açar. Kötüye adanmıştık, yırtıcı bir hayvan olarak dönmemize yol açarken şehvete veya oburluğa adanmışlık ise doymak bilmez hayvanlar olarak dönmemize yol açar. Duyuların kötüye kullanılması bitki olarak geri dönmemize yol açar. Dolayısıyla belirli özellikler belirli hayvan türlerinde bedenlenmelere yol açmaktadır. Kendilerini müziğe fazlasıyla adamış ama saf bir hayat sürdürmüş insanlar ötücü kuş olarak dönerler. Tiranlar kartal ve ilahi konulardan yerli yersiz söz edenler ise yüksekten uçan kuşlar olarak dönerler. Pek çok metempsikoz görüşünde olduğu gibi, bu tam anlamıyla alegorik düşünüştür. Oysa Proclus gibi Yeni Eflatuncular insanların daima insan bedenine ve hayvanların daima hayvan bedenine döndüklerini ilan etmişlerdir.

YAHUDİLİK, HRİSTİYANLIK VE İSLAM

Yahudilik. İlk bakışta, Yahudilik tekrardoğuş inancına dair çok az göstergeye sahiptir ama ön-varoluş inancına dair, örneğin Eski Ahit'te güçlü işaretler vardır. Tekrardoğuşun yaygın bir fikir olduğu sık sık ima edilir veya varsayılır. İsa'nın döneminde Sadukiler kesinlikle materyalistti, Esseniler ön- varoluşa inanmaktaydılar ve Ferisiler, insanların ya tekrardoğduğuna veya yeraltında (ölüler diyarında) kendilerini yok ettiklerine inanmaktaydılar. Tekrardoğuşa dair Ferisi fikir dokuzuncu yüzyıla dek mevcut oldu. Sekizinci yüzyıldan başlayarak, Karay Yahudileri tekrardoğuşa inanmışlardır.

Bazı Yahudi düşünürlere göre, bedenlenme sayıs genellikle üçle sınırlıdır. Philo Judaeus, Eflatuncu ve Stoacı fikirleri karıştırır. Ölümlü bedendeki canların öğrenme hevesi gibi dünyasal eğilimleri yakaladığını söyler. İnsanın kurtulması için Tanrı şarttır. Efsanevi Simon Magus, Tru- valı Helen'in Mecdeli Meryem olarak döndüğünü düşünür. Samiriyeliler ise Adem'in Set, Nuh, İbrahim ve Musa olarak tekrardoğduğunu anlatan Taheb doktrinini benimsemişlerdi. Ama büyük önderlerin ve öğretmenlerin geri dönebildiği doktrinleri sıradan insanların normalde tekrardoğdukları anlamına gelmez. Günümüzde Yahudi halk, iki tekrardoğu, geleneğin^ haberdardır: İspanyol ve Portekiz kökenli Yahud.ler yan. *sefar, ,m* ar,. s nida Kabala ve Polonya ve Almanya kökenli Yahud.ler. yan. arasında Hasidizni. Yahudi düşünürler canın sürekliliğine ı aıı 'loıt fark),

fikre sahiptir (Gershom i99²)ı 1. Doğan evlatlar yoluyla sağ kalma.
2. Fiziksel yeniden dirilme.
3. Cennette ölümsüz bir can.
4. Tekrardoğuş.

Bu fikirler birbirini dışlamaz ve bunların çeşitli birleşimlerine inanan pek çok Yahudi vardır.

David Gershom'a göre (199²)> ikinci yüzyılda yaşamış bilge Talmud yazarı haham Nechunja Ben Ha-Kanaya atfedilen Bahir kitabı, İncildeki "nesiller" kavramını "bedenlennıeler" anlamında kullanmaktadır. Rab bin Sina Dağımda tüm nesillerle yaptığı Antlaşma bu durumda tamamen farklı bir anlama bürünür. "Nesiller"in "bedenlennıeler şeklindeki yorumu, Bahir'den bir yüzyıl kadar sonraya ait olan ve çok daha iyi bilinen Zohar adlı kabalacı metinde de bulunabilir.

Bahir'de tekrardoğuşa birkaç başka pasajda da atıflar vardır, örneğin: "Adil bir adam iyi bir hayat sürer de başka bir adil adam neden kötü bir hayat sürer? Çünkü o (başka) adil adam daha önce kötüydü ve şimdi cezalandırılıyor. O zaman, biri çocukluğunda yaptıklarından dolayı mı cezalandırılır? Haham Shimon, En Yüce Mahkemenin kişi yirmi yaşma gelmeden önce ceza vermediğini söylemedi mi? Haham Rachunaj şöyle dedi: 'Şimdiki hayattan değil, kişinin çoktan önceki bir hayatta ne olmuş olduğundan söz ediyorum.'" Bu sözler Yuhanna İncili'nde İsa'ya sorulan bir soruyu andırıyor: "Rabbim, kim günah işledi de bu adam kör doğdu? Kendisi mi, yoksa annesi babası mı? [29] İsa ve haham Nechunja neredeyse aynı
dönemde yaşamıştır. Gershom onların aynı ezoterik doktrinleri çalışmış olup olmadıklarını merak eder.

Hasidik Yahudilerinin hepsi tekrardoğuşa inanmaktadırlar. Hatta hasıdık dua kitabının Loebavitsch versiyonu "bu bedenlenmede veya bir başkasında beni sinirlendirip öfkelendirmiş herkesi" bağışlayan bir akşam duası içermektedir (Gershom 1992). Hasidik Yahudileri erken ölmüş insanlara ek ömür verildiğine inanırlar. Sofu Yahudiler, Yahudileri anlamayı teşvik etmek ve Yahıidilere kafirler arasında lekrardoğabilitler. yardım etmek amacıyla

Hristiyanlık. 5 cni Ahit tc'ki çeşitli pasajlar ön-varoluşu işaret ederken bazı pasajlaı ise teki,ıdoğuşu işaret eder gibidir. Bilinen en iyi örnek, geri dönen İlyas olarak görülen Vaftizci Yahya'dır. Böyle pasajlar özellikle Markos İncilinde, aytıca Matta, Luka ve Yuhanna İncillerinde bulun
maktadır. \uhanna 9:1'3 [ve] Yuhanna 17:24 te geçen ayetler tekrardoğuş inancının işaretleri olarak görülmektedir. İlk dönemlerinde Hristiyanlık bu konuda ikiye bölünmüş görünmektedir. Kilise babalarının çoğu en azından ön-varoluşu kabul etmekteydi. Şehit .Justin gibi gnostikler tekrardoğuşu kabul etmekte ama geçmiş yaşamların hatırlanmasını imkansız görmekteydi. Ona göre, Mesih'i kabul edemeyecek kadar değersiz insanlar vahşi hayranlar olarak döneceklerdi. Anlaşılan, Origen gnostiklerin tekrardoğuş yanlısı savlarını sağlam bulmaktaydı, ayrıca şu çok iyi bilinen İlyas-Yahya örneğini işaret etmişti. Dahası canın ön-varoluşunu akla yatkın görüyordu. Sonraları tekrardoğuş propagandacıları onun yorumlarını tekrardoğuş taraftarı savlar olarak gördüler. Konstantinopol konseyi Origen'in doktrinlerini 553 yılında kınadığından, Annie Besant gibi modern gnostikler bu yılı tekrardoğuş doktrininin Hristiyan düşüncesinden dışlandığı tarih olarak görmektedir. Bu görüş, sözün kısası, tartışmaya açıktır.

553 yılındaki İkinci Konstantinopol Konseyi esasen 451'de yapılan Kalkedon

29 Yuhanna 9:2

Konseyinden kaynaklanan zorluklarla, özellikle de Mesih'in doğası bir miydi, yoksa iki miydi[30] sorusuyla ilgiliydi. Konstantinopol Konseyi Batı'da kontrolü ele geçirmeye çalışan ve böylece Doğu ile Batı arasındaki teolojik uyumsuzluğu ortadan kaldırmak isteyen Jüstinyen'in imparatorluk politikalarıyla aynı zamana denk geldi. Konseye baskı yaptı. 5 Mayıs 553'te 165 piskopos Konstantinopol patriği Eutychius'un başkanlığında toplandı. O sırada papa olan Virgil buna karşı çıktı ve bir kiliseye sığındı. Onun yokluğunda, konsey Kalkedon konseyince onaylanan ikili doğayı (Origen'in doktrinlerinden biri) kınadı. Papa, 8 Aralık 553'e dek direndi ama sonunda boyun eğip konseyin kararını 23 Şubat 554 te onayladı. Bu onayla Mesih'in iki doğasının birliği kilisenin resmi doktrini haline geldi. Konseyin ikincil bir konusu da Origen'in daha önce kınanmış bazı görüşlerinin onaylanmasıydı. Söz konusu görüşlerin hangileri olduğunu kesinlikle söylemek imkansızdır ama aralarında biiyiik ihtimalle ön-varoluş doktrini de vardı. Batı kilisesi, İkinci Konstantiıopol Konseyini reddetti. Afrika'da imparatorluk birlikleri kabulü dayattılar. Kuzey İtalya'nın piskoposları Roma'dan koptular ve papanın onayını kabullenmeyi reddettiler. İspanya ve Fransa'dan destek gördüler. Tek doğayı kabul eden eyaletlerin Miislii- manlarca fethedilmesiyle Konseyin kararı tamamen geçersiz hale geldi.

Kilisenin tekrardoğuş doktrinini 553 te inkar ettiği önermesi şu nedenlerden dolayı savunulamaz:

- Origen'in hangi görüşlerinin görüşüldüğü lıala kesin değildir. Bunların tekrardoğuş hakkında değil,ön-varoluş hakkında olması neredeyse kesindir. Origen, örneğin insanların yaşamlarındaki çeşitli koşulların onların ruhsal ön-varoluşları sırasında işledikleri günahların sonucu olduğunu öğretirdi. Bedenin varoluşu ön-varoluş sırasında işlenen günahlardan bir arınmaydı.
- Origen'in fikirlerinin kınanması tartışma açısından yalnızca ikincil bir konuydu.
- Konsey daha eski tarihli kınamaların onaylanması için toplanmıştı.
- Kilisenin büyük bölgeleri Konsey'i reddetmişti.

Tekrardoğuş doktrini Hristiyanlık'ın gelişiminde hiçbir önemli rol oynamadı. Guirdham'a (1970) göre, Katharların tekrardoğuş inancı, Kilisenin husumetinin nedenlerinden biriydi. Yirminci yüzyılda, birkaç Hristiyan tezi tekrardoğuşun Hristiyan inançlarıyla çelişmediğini savundu. En yakın tarihli katkı, Jan-Erik Sigdell'den (2001) geldi. Tam tersine, pek çok teolog tekrardoğuşu Hristiyanlık'a bir saldırı olarak yargılamaktaydı. Bu etkide yazılmış ilk kitaplardan biri tekrardoğuşun sahte bir Asya doktrini olduğunu düşünen Rosenberg'ten (1952) geldi. Rosenberg, Kabala'daki tekrardoğuş hakkında çok şey bilmektedir. Bu konuyu en dengeli biçimde inceleyen ise Christopher Bache'dir (1990).

İslam. Ulam tekrardoğuşa açık bir inanç içermemesine karşın birkaç Müslüman mezhep buna inanmaktadır. Kuran'daki birkaç pasaj bu şekilde yorumlanabilir ama pekala ruhsal bir yeniden doğuma da atıfta bulunuyor olabilir. Tekrardoğuşa inanan

---

30 Bu konseyde, İsa'da hem insani hem dc tanrısal özellikler bulunmaktadır, çarmıhta acı çeken İsa'nın sadece insani doğasıdır, bu acı tanrısal doğa'ya dokunmam.ştır vb. karar- lar alınmıştı. (Kaynak: Wikipedia)

Müslümanların çoğu, Asya'nın batısındaki Şiiler arasındadır. Bir yaşamda yaptıklarımızın bir başka yaşamda başımıza gelecekler üstünde herhangi bir etkide bulunduğunu düşünmemektedirler. Bunun yerine, her birinde ahlaki mükemmellik için elimizden gelenin en iyisi için çabalamamız gereken ve farklı koşullara sahip bir dizi yaşamdan

geçtiğimize inanırlar. Bir yaşamda başarılı veya başarısız oluşumuzun bir sonraki yaşamdaki koşullarımız üstünde hiçbir etkisi yoktur. Ancak on sonunda, Kıyamet Günü geldiğinde eylemlerimizin yazıldığı kitaplar incelenip de iyi ve kütıı işler toplandığında çıkan sonuca göre Tanrı bizi sonsuza dek Cennete veya Cehenneme gönderir (Stevenson 1987: 35).

Bazı MüsKimanlar insan canının ölümden sonra, durumuna bağlı o|arak bir hayvana veya başka bir insana geçebileceğini düşünmektedirler. İnsan canı ölümden sonra kendini bir hayvanda bulabileceğinden, kafeste tutulan kuşlan satın alıp özgür bırakmak yaygın bir gelenek olmuştur: ölmüş insanların canlan onlarda olabilir; bu, kuş yakalama iş kolunu yaratmış bir uygulamadır. Hindistan'daki Bora halkı da aynı nedenlerden dolayı vejetaryendir.

Saf bir islami mezhep olmayan Diirziler yenidendoğumun derhal olduğunu varsayarlar. Cainistler ise ölümden sonra canın kendini yeni bir çocuğun rahime düşmesine bağladığına ve dokuz ay sonra tekrardoğ- duğuna inanmaktadırlar. Oysa Dürziler canın doğmakta olan bir çocukta derhal geri döndüğüne inanırlar. Bu derhal geçiş nedeniyle, ölmekte olan kişinin son düşüncelerine büyük önem yüklenir zira bunların yeni başlangıç üstünde güçlü bir tesiri olabilir. Elbette ki geçmiş yaşam hatırlamalarının tüm örnekleri ara dönemlere sahiptir. Bunları da arada yaşanan kısa ömürlerin unutulmasıyla açıklarlar. Kendilerinin kapalı bir tekrardoğuş grubu olduklarım ve seçilmiş halk oldukları için (daha önce duymuş muydunuz?) hep Dürzi olarak bedenlendiklerini varsaymaktadırlar. Demek ki Dürzi canların sayısı dengelidir. Savaş, kıtlık veya salgın hastalık nedeniyle insanlar öldüğünde aynı sayı derhal yenidendoğmaz. Bu durumu Çin'de bir yerlerdeki bir bekleme mekanı ile açıklamaktalar. Dıirzilerin hatırlama vakalarına eleştirel yaklaşmaları anlaşılır bir durumdur.

GNOSTİK, MİSTİK VE EZOTERİK HAREKETLER

Hristiyanlık ve Yahudilik kadar, İslam da gnostik hareketlere sahiptir. Gnostisizm Mitracılık ve Maniheizmde aktarılan Zerdüşt doktrinlerinden unsurlar içermektedir. Zerdüşt'e göre, ölümsüz can bu dünyaya kısa bir süreliğine, deneyim kazanmak için girer. Canlar yüksek bölgelerden aşağıya inmiş veya aşağı bir bölgeden yukarı çıkmak için çalışıyor olabilirler. 840.000 bedenlenmeyle ilgili Hint fikirlerinin tersine, Farsi tekrardoğuş görüşleri canın ilerleyişini ve gerileyişini kendini güçlendiren süreçler olarak düşündüklerinden, küçük bir sayıda yaşamı varsaymaktadırlar. Bir yaşamdaki iyi davranış bir sonrakindeki yanlış davranışı azaltır. Birkaç yaşam sonra ya geri gelmeye ihtiyacımız kalmaz ya da artık gelemeyiz.

Paulisiyonler, Prisiliyanlar, Bogomillcrve Katharlar gibi, Hristiyan gruplar da benzer fikirlere sahiptir.

Bir başka ortak kaynak ise eski Yunan aleminde Pythagoras aracılığıyla, özellikle Yeni F.flatuncular arasında tanınan Hermetik gelenek olarak bilinen kadim Orfik gizemleridir. Bu gelenek tekrardoğuşıı tartışmaya ver bırakmayacak biçimde içermekteydi, lranetıs a göre, tekrardoğuş ilk

gnostiklerin başat fikriydi. Simon Magus a ve gnostisizmdeki güçlü Zerdüşti geleneklere atıfta bulunur. Zengin deneyimler kazanmaya, suçluluk duygusunun karşılığı vermeye ve kendimizi arındırıp geliştirmek için geri döndüğümüze ilişkin gnostik görüşleri açıklar.

Iraneus a göre, gnostikler avTica gnosise erişmeyen insanların hayvan olarak döneceklerini öğretmekteydiler. Birbiriyle son derece çelişkili iki görüş.

Sufı Celaleddin Rumi, insan canlarının ilk başta minerallerde beden- lendiklerini ve bitkiler, hayvan ve insan yaşamlarından geçip gelişerek birer melek olup daha yukarıya doğru gelişmeye devam ettiklerine ilişkin Hint doktrinini öğretiyordu. Bir sufi grup olan İsmailiyye mezhebi *tenasüh,* normal tekrardoğuş; *ricat,* ruhsal önderlerin dönüşü ve de *hulül* veya *burud,* kusursuzluğa erişmişlerin sistematik, periyodik geri dönüşleri arasında fark gözetmekteydiler. Krişna'nın Buda olarak ve daha sonra Muhammed olarak döndüğünü düşünüyorlardı.

Kabala'daki ezoterik Yahudi doktrini tekrardoğuşu içermektedir. En eski tarihli kabalacı metinlerde tekrardoğuşa ancak inisiyeler için anlaşılabilir olan imalar vardır. 14. yüzyılda kabala daha açık hale geldi. İlk başta, tekrardoğuşa İbrancada *ha'taka* (nakil) veya *ibbur* (ilkah) denmekteydi. 13. yüzyıl tarihli Zohar ise tekrardoğuşa *gilgul* adını verir, bugüne dek kul- lanılagelen standart İbranca terim de bu oldu. 14. yüzyılın sonunda *ibbur* bir canın başka birinin bedenine girişini, bir tür iyicil posesyonu anlatmak için kullanılmaya başladı. Torah'ın 613 emrini biri hariç yerine getirmiş bir can son *mitsıoayı* yerine getirmek üzere *ibbur* olarak "kanallaşabilir'di. Bu görevini tamamladıktan sonra *ibbur* ruhsal aleme dönerdi. Bu, başka birinin bedenini işgal eden ve kovulması geeken kötücül bir can olan *dibbuktan* farklıdır. *Gilgul* yeni bir bedende yeniden doğmak şeklinde özel bir anlam edindi. Kabalacılar *gilgulu* çok farklı yorumladılar ve kimin ne sıklıkta döndüğü konusunda fikir ayrılığına düştüler. *Bahir'de* tekrardoğuşun binlerce nesil yani binlerce bedenlenme boyunca sürebileceği yazar. 16. yüzyılda yaşamış mistik haham Yitzchak Luria canların çoğunun yalnızca üç veya dört kez döndüklerine inanıyordu. Bu, tekrardoğuşa ilişkin Hint ve Farsi görüşler arasındaki eski bir farktır.

Kabala, Orta Çağda no kadar yaygındı? Kabala esasen ortodoks Yahudilikten giiçbela ayııl edilebildiği için bııuı belirlemek zordur. Kabalacı lıiri ile kabalacı olmayan biri aynı duayı okuyabilir ama bunu tamamen farklı denevimleyebilirdi. Kabala ancak en eğitimli babamlara açıktı. Kzo t erik sembolizm, cahil balkı kiilre saptırmakta ve sıradan insanların bınııı biiyü yapmada veya ruhları çağırmakta kullanmaya kalkışmasına vol açabilmekteydi. Hahamlar bunu yalnızca kutsal insanların yapması gerektiğine inanmaktaydılar. Seçim süreci ağırdı ve öğrenciler sıklıkla gizlilik yemini etmeliydiler. Ancak matbaanın icadından sonra, Kabala açıkça incelenip uygulanmaya başladı.

Kabalacı yazarların ön-varoluşa inandıkları açıktır. Can bir beden seçer. İyi yaşar ve kendini arındırırsa, ötealemde Tanrı'nıı içine öziimse- necektir. Tek çoğu için bir yaşam yeterlidir. Diğerleri iki veya iiç ömüre ihtiyaç duyar. İlginç bir ayrıntı ise, pintilik ve pireyi deve yapmak gibi nahoş alışkanlıkların bir sonraki yaşamda kadın olmaya yol açmasıdır. Muhtemelen bu yazarlar karılarını delirten beceriksiz ve iş yapmaktan hiç anlamayan erkeklerdi. Peki ama pinti ve pireyi deve yapan kadınlara ne olacaktı?

Kabalacıların tekrardoğuşa inandıklarına ilişkin önemli bir sav 613 mitzvothun hepsini yerine getirmenin imkansızlığıydı. Gershom Scholem'e göre, ruhgöçü fikri aşamalı olarak bazı belirli günahların cezası olmaktan çıkıp İsrail'in tüm canlan, tüm Yaratılış için genel bir kural olacak şekilde genişledi (Gershom 1992). En sonunda, insanların hepsi yükselecekti, kadınlar bile. O zaman, bu dünyada ıslah ve arınma bulma sırası karanlık meleklere gelecekti.

Kabala, Yahudi önderlerin tekrardoğuşlanna dair pek çok örneğe sahiptir. Kabil, Yetro olarak; Habil, Musa olarak; Yafet ise Samson olarak tekrardoğmuştu. Adem, Davut olarak dönmüştü ve gelecekte Mesjicha, yani Mesih olarak dönecektir.

MODERN BATI TARİHİ

Tekrardoğuş fikri Aristo'nun hakim olduğu Orta Çağ dünya görüşünün ardından Eflatunculuğun ve Yeni Eflatunculuğun yeniden canlanmasıyla Batıya geri geldi. 1439'da Mithra'dan George Gemisthos Pletho, Floransa'daki Cosimo de Medici'yi ziyaret etti. Bu ziyaret Platon Akademisi olarak bilinen şeyin kuruluşuyla sonuçlandı. Eflatunculuğun yeniden canlanışı bu akademiden kaynaklandı ve bununla birlikte Hermetik, Fisagorcu ve Kabalacı fikirler geldi. Bu Eflatuncu ve Yeni Eflatuncu canlanışla ilişkili isimler arasında

Cusa'Iı Nicholas, Spondhcim'Iı Trithemius, Paracelsus, Cornelius Agripp^ ve Melaıichthon'u etkilemiş olan Alman hümanist Reuchlin vaıdır.

Hollanda'da Yeni Eflatuncu Van Helmont 1690'da, tekrardoğuştm bizleri tekrardoğııştan özgürleştiren hir ruhsal beden inşa edene ve böylece İsa Mesih'in yükselişine katılmamızı sağlayana dek olgunlaşma ve aşamalı kefaret ödeme anlamına geldiğini savundu. Yalancı şahitlerin kırk kez piç olarak tekıardoğacakları gibi keskin ayrıntılar eklemekteydi. Yalancı şahitlik yapan piçlere ne olduğunu söylemiyordu ama bunun son derece nahoş olacağına hiç kuşku yok.

Monad doktrininde, Giordano Bruno tekrardoğuşa dair kişisel ve soyut bir görüş önermektedir. Monad, sonsuz sayıda dünyada sonsuz döngüler içindeki her yaşam biçimi aracılığıyla ilerleyen mikrokozmik bir öğedir. Bu dünyalardan bazıları meskundur, bazıları ise bizimkinden daha gelişmiştir. Başka gezegenlerde tekrardoğuş fikri burada ilk kez ortaya atılmaktadır. Bruno'nun fikirleri daha sonra Leibniz'i etkiledi, o da canı mikrokozmik bir öğe olarak görmekteydi. Ölüm daha ağır bedenimizi arkada bıraktığımız, uykunun dramatik bir anıdır sadece. Kişiliğimizin bir kısmı geride kalır. Tekrardoğuş ruh göçünden ziyade, metamorfozdur. Leibniz'e göre, kimliği bedenlenmelerimiz boyunca koruruz.

Aydınlanma ve ona eşlik eden deizm muhtemelen dinsel dogmalardan uzak durmak amacıyla pek çok Yunan, Roma ve Doğu fikrini kurcalar. Benjamin Franklin hiçbir insan deneyiminin kaybolmadığına ve öncekiler üzerinde yapılan küçük iyileştirmelerle, kendi deyimiyle yeni baskıların çıkmaya devam edeceğine inanıyordu. Prusya kralı Büyük Frederick en iyi kısmımızın kalıp geri döndüğüne ikna olmuştu. Kral olarak dönmeyeceğini tahmin ediyordu ama bir başka aktif hayat süreceğini ve daha az nankörlükle karşılaşacağını ümit etmekteydi. Bruno'yu izleyen Kant ise tekrardoğuşun başka gezegenlerde, güneş aracılığıyla daha uzaktaki daha soğuk gezegenlerde meydana gelebildiği fikrini evirip çevirdi. Johann Bode ve Louis Figuier ise tam tersine inanmaktaydılar: insan canlan soğuk gezegenler üstünde başlayıp daha sıcak olanlara doğru evrimleşiyordu.

Özellikle Alman Aydınlanması sırasında Lessing, Von Herder ve Goethe gibi pek çok saygın isim tekrardoğuşa inandı. Goethe önceden en az bin kez yaşamış ve muhtemelen bin kez daha dönecek olduğuna inanıyordu. Ölümü esasen tekrarlanan bir boşaltım olarak görüyordu. îıısanı Tanrı ile Doğa arşındaki bir diyalog olarak tarif etti ve başka gezegenlerde, şüp-

he.ciz ki daha yüksek ve çok daha derin bir diyalogun gerçekleşebildiğini söylemekteydi. Goethe önceki bir yaşamda bayan Von Stein ile evlenmiş olduğuna inanıyordu ve imparator Hadrian dan önce bir Romalı olarak yaşamış olduğuna ikna olmuştu.
Charles
Foıiiin teki ardoguşun bu dünyanın sonu gelene dek sürece-
ğine ve bunun ardından hep birlikte yeni bir gezegende tekrardoğacağımıza inanmaktandı. Arthur Schopenhauer esasen insan iradesinin tekrardoğa- cağına inanıyordu. Aralar sırasında irade uyumaktadır. Yeni baştan ve tazelenerek başlamak için önceki yaşamlarımızı unutmalıyızdır. Yalnızca Buda geçmiş yaşamlarını apaçık hatırlamıştı. Schopenhauer, Budist karma görüşüne inanıyordu.

Dahası şimdi tanıdığımız insanlarla gelecek yaşamlarda karşılaşacağımıza emindi. Bunu bireylerin tekrardoğmadığı ve yalnızca iradenin (bu her ne demekse) devam ettiği görüşü ile uzlaştırmak zordur.

İnananlar arasında Swedenborg, William Blake, Schiller, Mazzini, Herman Melville, Leo Tolstoy, Paul Gauguin, Arthur Conan Doyle, Gustav Mahler vb. daha pek çok isim vardır ve sonra, on dokuzuncu yüzyılın başlangıcından itibaren bunlara pek çok Amerikalı katılır. Daha yakın tarihli şahsiyetler olarak David Lloyd George, Henry Ford, Rudyard Kipling, (milyonlarca yıl önce kuğularda ve vahşi kazlarda tekrardoğmuş olduğuna inanan) Jean Sibelius ve General Patton sayılabilirler. Tekrar- doğuşu akla yatkın göstermeyi amaçlayan kitaplar böyle ünlü kişilerden alıntılar yapmayı pek sever.

GEÇİCİ BİR GENEL BAKIŞ

Tekrardoğuş inancı diye bir şey yoktur. Tekrardoğuş hakkındaki fikirler son derece çeşitli ve çelişkilidir, tek ortak yanlan ölümden sonra insan- lann insan olarak dönebilecekleri veya dönmek zorunda oldukları veya dönmeyi istedikleri görüşüdür. Başlıca farklar nelerdir? Bazıları tekrar- doğuşu doğa kanunları gibi, bazılan ödül veya ceza şeklinde ve diğerleri ise gelişim olarak görmektedirler. Geri dönüş ritüelleri, kiliseye vb. karşı yükümlülükleri ihmalden dolayı bir ceza olabilir. Tekrardoğuşa inanmak bir tür kaderciliğe yol açabilir, tıpkı bizim (hatta henüz işlenmemiş olanlar dahil) günahlarımız için başka birinin acı çekmiş olduğu inancı gibi.

Tekrardoğıış teorileri, tıpkı Hristivan ve diğer dinsel fikirler gibi, ruhsal gözdağı ve şantaj için kullanılmaya elverişlidir.

İkinci bir fark ise tckrardoğıışların sayısındadır: birkaç kez midir [1] birkaç yüz kez mi? Yoksa Hintlilerin dediği gibi 840.000 kez mi? Geçmiş yaşamlar şimdiki yaşamı 11e derece etkiler ve böyle bir tesirin sebepleri nelerdir? Yc yine aralar hakkında ne söylenebilir? Yoksa tekrardoğıış derhal mi olur? Ye eğer öyleyse, doğumda mıdır, yoksa rahme düşme sırasında mı? İnsanlar spekülasyon yapar ve çok hayal kurarlar. Tekrardoğıış da başka bir bereketli konudur.

OKUNMASİ GEREKEN KİTAPLAR

En önemli ve bulunabilir kaynak kitap bu bölümün de ana kaynağı olan. Head ve Cranston'ın (1977) *Reincarnation: The Phoenix Fire Mystery*" adlı eseridir. İlk olarak 1961de basılan kitap ayrıntılı ve pek çoğu tam yapılmış alıntılarıyla birinci sınıf bir eserdir; tek olası itiraz düşündürdüğünden daha az kapsamlı olmasına yapılabilir: İngilizce olmayan kaynaklan bir biçimde gözardı eder ve teozofinin rolüne aşırı değer biçer. Ne yazık ki çok zor bulunan bir diğer harikulade kitap ise Bertholet (1949) tarafından yazılan *La Reincarnation* dur. Yazarın Doğu ve Batı düşüncelerini inceleyişi özellikle kapsamlı ve özenlidir. Bertholet, Kardec'i ve de Rochas gibi deneysel literatürü ve de diğer spiritistleri ve parapsikoloji çalışmalarını da dahil ederek modern yaklaşımları da tartışır. Kişisel görüşleri ancak nispeten önemsiz kaynakların aşırı ciddiyetle ele alındığı yerlerde barizleşmektedir. Bununla birlikte, yorumları etkileyici ve tartışması ise geniş ve detaylıdır, aynca Head ve Cranston'ın kitabındakinden daha çok Fransız eseri ele alır. Gerçek bir öğrenci bu eseri mutlaka okumalıdır. Bir diğer iyi Fransızca kitap ise Des Georges tarafından yazılmış olan (1966) *La Reincarnation des Ames selon les Traditions Orientales et Occidentales*[31] [32]'tir.

Diğer eserler daha az nitelikli veya daha sınırlı ölçeklidir. Bu alandaki ilk kitaplardan biri E. D. Walker (1888) tarafından yazılmıştır ve çoğunlukla edebiyatçıların tekrardoğuş düşüncelerini içermektedir: kitaba alınan şiirlerin geniş koleksiyonundan bakınca anlarsınız. Eva Martin'in *The Ring of Return: An Anthology of References to Reincarnation and Spiritual Evolution: From Prose and Poetry of All Ages*[33] (1927) adlı kitabı finden basıldı; *Phoenix lure Mystery* adlı kitabın değerli bir öncülüdür.

■ j.îrtjn şiir ve diğer edebiyat dallarından Reniş alıntılar yapar ve bıı açt-) ,n Walker ile Head ve Cranston arasında bir yerde durmaktadır. Az çok

ofik olan pek çok kitap ise tarihsel bölümler içermektedir (Atkinson ,qo8; Van Cîinkel i9i?).

Almanca literatürün ayrıntılı ve kapsamlı bir taraması ise Emil Rock tarafından

---

3 I Tckrardoguş: Zümrüdiianka Ateşi Gizemleri

32 Doğu ve Balı Tradisyonlannda Ruhların Enkamasyonu

33 Gen Dönüş Çemberi: Düz Yazıdan Şiire Çağlar Boyunca Tekrardoguşa ve Ruhsal Tekamüle Yapılan Atıflar Seçkiai

yapılmıştır. Walker teozofist bir düşünürken Rock ise •nıtropozofiye dönmüş bir düşünürdü: Almanlar tekrardoğuşun patentine sahipmiş gibiler ve yazarların hepsi Rudolf Steiner'i müjdelemektedir, lickhart (1937) kadim Almanlar arasında tekrardoğuş inancı hakkında bir kitap yayınladı. Tekrardoğuşla ilgili Budist görüşler özellikle de Tibet hakkında pek çok ilginç şey yazan Alexandra David-Neel (1961), de Silva (1968) ve de kitabının ilk bölümünde konuya değinen Francis Story (1975) tarafından tartışıldı. Tibet hakkında birkaç ilginç ibare de Rato Khyongla Nawang Losang'ın (1977) My *Life and Lives: The Story of a Tibetan Incarnation*[u] adlı kitabında bulunabilir. Mullin (1986), Lati Rinpoche ve Hopkins'in *Death, Intermediate State and Rebirth in Tibetan Buddhism* adlı eserine iyi bir ektir. Rinpoche ve Hopkins daha çok Budist teoriden söz ederlerken Mullin ise daha çok Budist uygulamaları ele alır.

Poortman (1978) tarafından yazılan *Vehicles of Consciousness'*[15] adlı kitap ilkel kültürlerde can-beden ilişkisine dair fikirler hakkında harikulade bir kaynaktır. Yazarın teozofi geçmişi bilginliğini gölgede bırakmadan ilgisini odaklamasını sağlamaktadır.

A.O. James Pryse (1909), Yeni Ahit'iıı tekrardoğuşu içerdiğini iddia eder. Savlan beni ikna etmedi ama ne de olsa, teolog veya filozof değilim. Tekrardoğuşa Hristiyan bakış açısından bakan diğer kitaplar ise Hampton (1925), Wilson (1936), MacGregor, (1978) ve Miranda (1981). De Artega (1983) regresyonlara eleştirel bakan bir hristiyandır: bir hristiyanın sıkı gözetimi altında yapıldığında hatırlama Kutsal Ruh'tan gelir, genelde ise şeytani bir ilhamdır. Diğer kitaplar arasında Howe (1987), Sigdell (2001), Bowen (tarihsiz) ve McDermit (tarihsiz) sayılabilir. Derin bilgisi, sağduyusu ve geniş fikirliliği nedeniyle Bache (1990), özellikle önerilir. [34] [35]

3. BÖLÜM
EZOTERİZMCİ LERİN TEKRARDOC1UŞA BAKIŞI

Pek çoğumuz şüpheden kurtulup gerçek, derin bilgiye geçmek için şeylerin gerçekte nasıl olduklarını kesinlikle bilmek isteriz. Hayata ilişkin yüce hakikatleri algılamak için zihinlerimizi geliştirebileceğimiz fikrine *gnostisizm* diyebiliriz. Böyle gnostik bir zihni nasıl geliştirebiliriz? Bizden önce o yoldan gitmiş olanlara başvurarak.

Ezoterik bilgi halkın erişimine açık ve hatta anlaşılabilir değildir ve de aydınlanmış, inisiye edilmiş veya tanrısal ilham almış kişilerden gelmektedir. Bir içsel bilgiş kaynağına erişim kazanmış insanlar tarafından yazıldıysa literatür gnostiktir. Bir gnostik başka birinin fikirlerini (en iyi durumda, ikinci el bilgidir) kabullenmeye değil, dolaysız bilginin (birinci elden bilginin) kaynağına kişisel erişim kazanmaya inanır. İçsel zihnimizi yeterince geliştirirsek, hakikate tek başımıza ulaşabiliriz. Teknik açıdan söyleyecek olursak, bu, sezgimizin derinden gelişimini ve sezgisel yoldan keşfetmiş olduklarımızı ayrıntılandırıp geliştirmek için entelektimizin sınırlanmasını ima eder. Gnostikler kendi içsel anlayışlarına geleneksel vahiylerden ve de duyusal kanıtlardan ve sağduyulu akıl yürütmeden daha çok değer verirler.

Gnostiklerin düşündükleri şey daima diğer gnostiklerin düşündükleri şeye benzer ancak

---

Hayatım vc Hayallerim: Bir Tibet Knkarnasyonu Hikayosi

[35] Bilincin Araçları

hep farklıdır. Gnostikler bize, birinci elden kişisel bilgi edinmek için kendi kavramlarını ve reçetelerini kullanmamızı ve gnostik üstadın zaten bulmuş olduğu şeyi kendi başımıza bulmamızı tavsiye ederler. Bu paradoksun bir sonucu olarak, gnostik literatürün tamamı propagandadır. Gnostiklere yol gösteren gözlem veya entelekt değil, yüksek sezgilerdir, Teozofı ve özellikle de antropozofi gnostiktir, tıpkı kendi kendilerini ifşa eden diğer ezoterik yazarlar gibi (ki pek çoğu arasında Amerika'dan Lewis Spence ve Max Heindel vardır). Geçmiş yaşam fenomeninin araştırılmasını teşvik etmezler, bunun yerine onaylanmış mistikler, okültistler ve inisiyeler tarafından edinilmiş içgörülere ve içsel deneyimlere dayanan tekrardoğuş teorileri geliştirirler. Bunlar mevcut gnostik kavramların ve literatürün sürekli

olarak yeniden yorumlanmasının temelini oluşturur. Modern gnostik] cpifız bezinden ve endokrin sisteminden, elektromanyetik güç alanlar^ dan, doğal evrimin frekanslarından söz ederler ama lnınlara spiritüe) f, tat eklerler. Çoğu kez, modern bilimin yalnızca onların veya öncüllerin^ zaten hep bilmiş oldukları şeyi kanıtlamakta olduğunu önermektedirler

Kıı önemli modern gnostik hareket Madam Blavatsky'ıiin teozofisi<]jr Teozofi çok sayıda başka gnostik ekol doğurmuştur. Kek çoğu kendin*, teozofik derken diğerleri başka ve genelde havalı isimler altında çalış maktadırlar. Bu ekollerden biri, belki de en ciddisi kendi tekrardoğuş vç karma doktrinleri ile Rudolf Steiner'in antropozofisidir.

Karma ve tekrardoğıışa ilişkin teozofik doktrin bedenlenme ve bedenden ayrılmaya ilişkin ayrıntılı ama soyut görüşleriyle eşzamanlı envolüsyon ve evolüsyonu içeren geniş kozmik bir bakış açısına sahiptir. "Teozofi" başlıklı kısım, gnostik literatürün ilham verici ama konudan konuya atlayan karakterini sergilemesine karşın en ilgili ürünleri iyi niyetli bir yaklaşımla karşılaştırmaktadır. Bu kısım en tesirli olmuş ve muhtemelen hala tesirli olan teozofık ve antropozofik görüşleri ele almaktadır. Diğer ezoterizmcilere ise sonda, kısaca değinilmiştir.

TEOZOFİ

Teozoflar yaşamlar arasındaki aranın gerçek yapısını ve karakterini ihmal ettiği ve açıklayıcı bir felsefenin yanı sıra net bir karma doktrininden de yoksun olduğu için Allan Kardec'i eleştirmişlerdi. Anlaşılan, teozoflar *devachan,* yani yaşamlar arasındaki durum hakkıiıdaki görüşlerini, karma doktrinlerini ve genel okült felsefelerini esas olarak görmekteydiler. Te- ozofının gelişimi içinde tekrardoğuşa ilişkin fikirleri aşamalı ama geniş kapsamlı olacak biçimde değişti ve bazı fikirler muğlak ve bazıları da çelişkili kalmıştır.

Blavatsky tekrardoğuştan çok *anattaya* inanıyordu. *Isis Unveiled*[36] adlı kitabının birinci cildinde tekrardoğuşun doğada genelden ziyade, istisna olduğunu yazar: Düşükler, ölü veya geri zekalı doğanlar ve bir Mesih için geçerlidir. Can bedenden ayrıldıktan sonra ölümden dönmek, belirtilen istisnalar dışında tekrardoğuş kadar imkansızdır. İkinci ciltte Plato, Anaxagoras, Pythagoras ve eski Yunan'ın eleatik okullarının ruhgo- çünü tıpkı Kaide rahipleri gibi yalnızca canın ölümden sonra bir bölgeden diğerine geçişi anlamında öğrettiklerini yazar (Passian 1985). Ölümden

nra yaşnıı konulu bir söyleşide, inanmayan materyalistlere göre kişiliğin Öliinıdon soma genelde tamamen yok olduğunu söyler. Can için bu bir ormanın bir ağaç kaybetmesi kadar önemsiz bir şey *{Reincarnation* 1987: -S) veya trende yolculuk eden birinin yolculuğun bir bölümünde uyuması t;ibi 11987: :î 0 olurdu Pek çok insanın onu anlamıyor oluşunu (1987: 24) Mİvle açıklar: Ama devrin materyalizmi öyle ki biz daha çok açıkladıkça, söylediklerimizi anlayabilen insan sayısı o kadar azalıyor gibi."

ÜST VE ALT BENLİK: Bİ REYSELLİ K VE KİŞİLİK

Klasik Hint görüşlerini izleyen teozoflar *pralayalan* kozmik uyku dönemlerini izleyen *manvantaralara,* ritmik dünya tezahürlerine inanırlar. Bir *manvantara* başladığında, Leibniz'e atfen *monadlar* denilen elemanter bireysel ruhlar uyanır. Fiziksel evrenin

36 Pccki Açılmış Uik

zahmetli mücadelelerine göğüs germeye isteklidirler. Madde içinde yaratıcılar haline gelmeyi ve nihayetinde, bir sonraki evrenin yardımcı yaratıcıları haline gelmeyi öğrenirler. Monadlar aşama aşama gelişirler. Pek çok mineral ömür ile başlayıp bitki ve hayvan yaşamlardan aşama aşama insan yaşamlara yükselirler. Bu gelişme bir envolüsyon olduğu ölçüde bir evolüsyondur. Monad fiziksel karşılığından çok ama çok farklı bir ruhsal varlık olarak başlar. Bu fiziksel karşılık bir bilinç aracına ve bir insan varlığına doğru aşama aşama evrimleşirken monad da fiziksel bedenli kişiye aşama aşama dahil olur, ona yerleşir ve onunla kaynaşır ve böylece, en sonunda kendine dair bilinç edinir.

Her bir büyük *manvantara* tezahür ve dinlenme dönemlerinin birbiri ardınca geldiği daha küçük döngüler içermektedir. Daha küçük manvaııtaralarm başlangıcında, monadların evrimlerinde bir sonraki adımı atabilecekleri yerler olan gezegenler ortaya çıkar. Günümüz insanlığı monadik evriminin önceki mineral, bitki ve hayvan aşamalarında çok daha az yoğun olan maddesel koşullardan geçti. İnsan bedeni daha yüksek memelilerden hazırlanır. Bir insan bedenine ilk olarak inişinden önce monad, en yüksek memelilerden biri olarak birkaç kez bedenlenir: Fil, (insanlar ve hayvanlar arasında melez çiftleşmenin yoz bir ürünü olan) maymun, köpek, kedi veya at olarak.

İnsan haline geldiğimiz anda gelişimimize kendi sorumluluğumuzu alarak devam ederiz. Nihayetinde, ruhsal kökenimize döneceriz ama artık indinin farkında ve tam olarak evrimleşmiş bir bedenle, Şimdi bulunduğumuz noktadan daha ileriye evrimimiz meşakkatlidir, maddeye veya egomuza dolaşıp kalma riski daima mevcuttur. Bedenlenmiş insan varlıkları olarak kişisel irademiz hem bir ayartma hem de evrimin başlıca sonucudur.

Tckrnrdoğuş ve karına yasaları ovıimloşen bir evrendeki tüm ev- rimlcşen varlıklar için Reçellidir. Ayrıca, tckrnrdoğuş fiziksel ve ruhsal yaşamların manvantara pralava ritmidir. Maddesel yoğunluğun şimdiki derecesinde bu geçişler doğumu ve ölıinü ima etmektedir. Yenidendoğurrı için beş dürtüye salnbizdir:

- Yeryüzünün çekiciliği.
- Maddesel nesnelere ve fiziksel koşullara bağlanışımız.
- Karmamız.
- Dışsal izlenimlerin kendinin farkında oluşu güçlendirmesine yönelik arzumuz.
- Maddesel dünyada kendini ifade etme arzumuz (*trishna*).

İlk iki dürtü maddesel teşvik iken son ikisi ise benmerkezcil teşviklerdir. Maddesel nesnelere ve fiziksel koşullara bağlanış ise psikolojiktir. Karma bir doğa kanunudur. Yaşamların toplam sayısına ilişkin teozofik görüş muazzamdır. Her bir gezegensel döngüde binlerce bedenlenmeye sahibizdir. Sinnett'e göre (1883: 61) gezegenimizde şu ana dek hemen hemen 800 kez bedenlenmişizdir ve bu dünyada mükemmelliğe erişerek evrensel kardeşliğin üyeleri haline gelip insanlığın geri kalanına yardımcı ve öğretmen olmak için daha pek çoğuna ihtiyacımız vardır. En sonunda, kişisel pralaya olarak *rıirvanaya* erişiriz. Ama kişiliğin altın ipliği geride kalır ve sonrasında daha da ilerleyeceğizdir.

Klasik Hinduzim ile kıyaslanınca teozofi, yenidendoğum çarkına kurtulmayı amaçladığımız bir sürekli ıstıraptan ziyade, kendi sorumluluğumuz altında ve bu nedenle, havailiğimize de maruz kalan planlı bir gelişim olarak bakar. Ama bu

havailik evrimin bir olgusudur. Genel plan plandan sapma fırsatlarına da yol açar.

Teozofi üst (yüce) benlikten, tüm yaşamlar boyunca süren monaddan ve alt benlikten, üst benliğin her bir yaşamda farklılık gösteren yayınımı veya yansıtmasından söz eder. Alt benlik bedenle bağlantılı olan yarı- bağımsız bir bilince sahiptir. Üst benlik ile alt benlik arasındaki ilişki bir aktör ile oynadığı rol arasındaki ilişki gibidir. İnisiyasyon bu ilişkiyi güçlendirir ve güvenli kılar.

İnsan mikrokozmosu yedi tezahüre veya bedene sahiptir: *Atma, budhhi, manas,* zihinsel (mantal) beden, astral beden, etherik (esiri) beden ve fiziksel beden. Üst benlik, yani gerçek bireysellik atma, *budhhi ve* manas» içerir. Manas gerçek egodur ve tezahüründe nedensel (kozal) beden olarak da adlandırılır. Alt benlik, yani kişilik ise *kumalokamn* astral bölgesindeki

]1(M hu bcdcnlcnmc sonrasında alçalan astral candır. Zihinsel, astral, eterik vo İİ/İKM'1 bedenlerin her biri yok edilemez öğeler, "kalıcı atomlar" içerir. IMı atomlar ve anra her bir yaşamın deneyimlerini kayda geçirir.

Teozoflar alt benliğin yeri olarak zihinsel, astral, etherik veya fiziksel bedeni gösterirler. Astral-etherik veya etherik-fiziksel fenomenlerden söz ederler. *Budbhi* mikrokozmosun ikinci aracıdır ama *bıddhik* ağ altıncı araç olan eterik bedene nüfuz eder ve yedi bedenin hepsini koruyup sürdürür. Bu. en iyi tabiriyle, kelimelerin akıl karıştırıcı tarzda kullanımıdır.

F.n eski tarihli literatür her bir kişiliğin tamamen çözülüp dağıldığını iddia eder. Blavatsky bizlerin yaşayan kişiler olarak, şimdi ve burada olma tarzımızın öleceğine ve asla dönmeyeceğine emindi (1886). Düşük, çok küçük yaşta ölüm, kaza veya cinayet gibi doğal olmayan bir ölüm durumunda veya geri zekalılık gibi durumlarda altbenlik kamalokada çözülüp dağılmadan önce yenidendoğum meydana gelebilir. Başlangıçtaki ruhsal doğamızı ne kadar çok unutursak alt ve yüksek benlik arasındaki bağlantı o kadar incelir. Yalnızca inisiyeler kişiliklerini sürdürebilirler.

ÖLÜMDEN TEKRARDOĞUMA

İkinci araç olan *buddhiden* bir yaşam iplikleri ağı çıkıp etherik bedenin içine ve oradan da fiziksel bedene uzanmaktadır. Ölümle birlikte bu yaşam iplikleri geri çekilir ve altın ve mor renkte bir alev oluşturacak şekilde kendilerini kalbin içindeki bir merkezin çevresine dolar. Ardından, üçüncü beyin boşluğuna gidip kalıcı atom ve yaşam alevi ile birlikte başın üst kısmından çıkıp ayrılır. Bu süreç sırasında, duyusal yaşamımızı, fiziksel beyindeki tüm yaşamımızı panoramik şekilde gözden geçirmeyi deneyimleriz. Yaşam panoraması daha sonra astral beyinde de kendini tekrarlar. Alt benliğimizin bilinci fiziksel beyine tutunmuş halde kalır. Fiziksel bedenimiz çürüdüğünde sıradan alt benlik bilincimiz de çürür. Dolayısıyla, geçmiş yaşamların hatırlanması imkansızdır.

Alt benliğin geri kalan kısmı kendini *kamalokada*, yeryüzünü çevreleyen ve ona nüfuz eden astral alanda bulur. Orada vicdanın denetimi ve yansızlığı olmaksızın tüm arzularımıza izin veririz. Arzularımızın enerjisi tükendikten sonra kalıcı atom zihinsel alana doğru biraz daha geri çekilir, özellikle kötü bir astral benlik çözülüp dağılmaz ve kendini bir hayvanın “tral bedenine bağlayabilir. Tükenen arzuların özleri *skandha,* yani astral °fceler olarak kalır. Bunlar geçmiş yaşamın meyvaları ve dolayısıyla, bir sonrakinin tohumlarıdır. Karmanın taşıyıcıdırlar. Bir alkolik, ardında denk gelen agtral maddeden yapılma bir skandhn bırakır. Bir sonraki yaşamda hu skandha yi no aynı kötü alışkanlığa eğilim oluşturur. ÎHa j.j alkolik olmayı/ ama eğilimli olımı/..

Kanıaloka döneminin sonunda uykuya dalar ve *dcvnchanda,* şüncelcrin zihinsel dünyasında yeniilen uvamn/.. lîıı dünyada .sebepW voktıır. yalnızca sonuçlar varıdr. Burada düşüncelere kapılırı/.. *Deuachan* bir dinlenme sığınağı, kendini yaratan yanılsamalar dünyasıdır. Bununla birlikte, burada yeni bilgi edinebiliriz ve dolayısıyla, -öyle görünüyor- yenj düşünceler edinebiliriz. Başka insanlarla karşılaşır gibiyizdir ama düşünce projeksiyonları olarak kalırlar. Herkes fikirlerin arasında yalnız yaşar. Ömrümüz boyunca edinmiş olduğumuz düşünceler zenginliği,

*devachan*da ıic kadar uzun kalacağımızı belirler. Düşüncesizce, içgüdüsel yaşadığımızda kamalokadaki titreşimlerimizin sona ermesinin ardından neredeyse derhal geri döneriz. Düşüncelerimizi tükettiğimizde, zihinsel bedenimizi bırakır ve nedensel bedenimizde üst benlik olarak bilinçli olduğumuz *manasa,* gerçek yuvamıza varırız.

Yeni bir ömüre döndüğümüzde, *buddhik* maddenin ince altın rengi ipliği ve ona tutunmuş kalıcı atomlar atma, buddhi ve manas üçlüsünden çıkıp belirir. Kalıcı atomlar birer birer canlanır ve çeşitli düzlemlerde bırakılmış olan skandhaları çeker. İplik, tüm bedenleri besleyen ve onlara ilham veren *buddhik* hayat ağını oluşturmak üzere dallanır.

Dönmeye yönelik beş dürtü bedene ve geri döndüğümüz yaşama nasıl tesir eder? Yeryüzünün çekimi geneldir ve belirli bir yaşama yol açmaz. Maddesel nesnelere ve koşullara bağlanmışlık kalıcı atomların ve *skand-* Zıaların durumuna bağlıdır. Maddesel dünyada deneyim ve kendini ifade etme arzusu da belirli değildir. Kalıcı atomlar ve *skandhalav* koşulunun ve de karmanın genel işleyişinin yanı sıra teozofik literatür, yeni bir yaşamı biçimlendiren diğer dört etkenden söz eder:

- Ne öğrenebileceğimiz.
- Doğmuş ve doğacak insanlarla nasıl ilişkide olduğumuz.
- Kendimizin ne istediği (ne kadar çok ilerlersek o kadar çok özgürlük isteriz).
- Kabul ettiğimiz özel misyonlar.

Fiziksel beden üstündeki başlıca tesirler elemental ve etherik matristir. *Lipıka* da denilen dört veya yedi “Karma Efendisi" tekrardoğuş sürecini idare eder. Onlar, her şevi *akaşuya* kaydeden ve karmik nasipleri dağıtan viice kozmik karma idarecileridir. Her bir fiziksel bedenin elemental ve oterik dublesini oluştururlar. Elemental eezbedilen cevherlerin karışım niteliğini belirler. Bedenin büyümesini ve annesinin etrafında siizülüşünü idare eder. Kıı geç yedinci vıl civarında ayrılır. Bu elemental insan evrimine hizmet eden ve boylere kendisi de evrimleşen canlı bir varlıktır. Karma büyük ölçiıde skandhalar aracılığıyla işler ve geri kalanı ise elemental ve etherik bedenin inşası aracılığıyla. Egomuz iyice geliştiğinde, bu elemental aracılığıyla ekstra karma yüklenme istekliliğimizi ilan etmek için Karma Efendileriyle temasa geçebiliriz.

Diğer tesirler kalıtsaldır ve annenin gebelik sırasındaki düşünceleri ve İlişleridir. Bazı insanlar bedenlerinin nasıl geliştiğiyle ilgilenir, bazıları pek az ilgilenir veya hiç ilgilenmez. Ne kadar gelişmişsek, farklı ömürlerimizde o kadar çok benzer görünürüz. Efendiler hep aynı fiziksel görünüme sahiptir. Sıradan insanlar ana babalarını veya doğum saatlerini seçmezler. Onlar için bu doğal bir süreçtir. Ne kadar çok gelişmişsek, bu seçimleri o kadar isabetli yaparız.

Yeteneklerimizin ve eğilimlerimizin nasıl gelişeceği büyük ölçüde çevremize bağlı olacaktır. Yirmi bir yaşma gelene dek tam anlamıyla bedenlenmeviz. Bunun öncesinde, karakterimiz önceki karakterimizin bir devamıdır ama yine de kolayca tesir edilebilir. Eğitimcilerin tesiri genelde fark ettiğimizden daha büyüktür. Ancak belirgin özellikler geçmiş yaşamlardan gelir. Ölüm anı hep önceden belirlenmiş değildir, hep karmik değildir ve önceden tahmin etmesi zordur.

ARA VE CİNSİYET DEĞİŞİMİ

Bedenlenmeler arasında geçtiği tahmin edilen ara teozofının gelişimi sırasında tutarlı biçimde kısalmaktadır. Sinnett, *Esoteric Buddhism*[37] adlı kitabında normal bir aranın 8.000 yıldan uzun olduğunu varsayar (1883: 143)- Zamanın ancak % 1.2'sinde bedende olduğumuz için *devachanm* daha önemli olduğunu düşünmektedir. Bu, *devachanda* yalnızca düşünceler üstünde durup onları tükettiğimiz ve orada kalış süremizin yaşam sırasında edinilen düşünce zenginliğine bağlı olduğu görüşü ile çelişmektedir. Kısa süre sonra, belirtilen aralar 2.000 ve 3.000 yıl arasında değişmeye başlar. Ve daha da sonraki tarihlerde, 700 ve 1.200 yıllık aralardan söz edilir. Farklı alt-ırklarda bedenlenen insanlar 1.200 yıllık bir arayı gerektirmekteyken aynı alt ırkta bedenlenenler 700 yıllık bir araya sahiptir. Bu

700 yıllık ara, devachanda daha kısa ama daha yoğun bir kalışı gerektir;,.
Daha sonraları, Leadbeater şu ayrıntılı sınıflamayı sunar (1910):

- 1.500 ile 2.300 vıl arası: Olgun, gelişmiş canlar; inisiyeler.
- 700 ile 1.200 yıl arası: İıiisiyasyon yoluna girmiş veya yaklaşnı olanlar; bunların yaklaşık 5 yılı *kanıalokad*a ve 50 yıla dek olan |yır süresi *memos* planında.
- 600 ile 1.000 yıl arası: Üst sınıf; 20 ila 35 yıl *kcımalokada,* manasta kalış kısa.
- Yaklaşık 500 yıl: Orta üst sınıf; *kamalokada* 25 yıl, *manasta* hiç kalmaz.
- 200 ile 300 yıl arası: Alt orta sınıf; *kamalokada* 40 yıl.
- 100 ile 200 yıl arası: Kalifiye işçiler, *kamalokad*a 40 yıl.
- 60 ile 100 yıl arası: Kalifiye olmayan işçiler; *kamalokada* 40 ila 60 yıl.
- 40 ile 60 yıl arası: Serseriler ve ayyaşlar; yalnızca *kamahkada.*
- 5 yıl kadar: En alt sınıf; yalnızca *kamalokamn* alt kısımlarında veya dünyay bağlı, bitkisel.

Leadbeater canın yapısı ile sosyal statünün genelde eşleştiğini varsayar gibidir. Ayrıca yüksek tabakada hiç serseri veya ayyaş olmadığını ima eder görünür.

Kültürel ve ruhsal yaşamımızın *(devachanda* kalış süremizi belirleyen) zenginliği ve duygusal yaşamımızın *(kamalokada* kalış süremizi belirleyen) yoğunluğu ve de önceki yaşamımızın (örneğin, erken ölüm, zeka geriliği veya bir kaza gibi) uzunluğu ve yapısı bu ortalamalardan sapmalara yol açar. Genelde zihin gücümüz ne kadar azsa o kadar çok öğrenmek ve deneyim edinmek zorundayızdır.

Bazı teozofik yazarlar aynı cinsiyette üç ila yedi bedenlenmenin kural olduğunu iddia ederler. Diğerleri ise yedi erkek bedenlenmesini yedi kadın bedenlenmesinin izlediğini yazarlar. Alcyone (Krishnamurti'nin antitesi) her defasında aynı cinsiyette dört ila sekiz ardışık bedenlenmeye sahiptir (Besant & Leadbeater 1924). Bazı insanlar kolayca ve bazıları zorlukla cinsiyet değiştirir görünmektedirler. Erken bir ölümün ardından insanlar çoğu kez aynı alt ırkta ve genellikle cinsiyet değiştirip bedenlenmektedirlet.

Belirli ailelere veya insanlara kuvvetle bağlanış aynı çevreye dönüşü sonuçlanır. Yahudilerin genellikle Yahudi olarak tekrardoğduğu varsayıl* maktadır çünkü kendilerini seçilmiş halk olarak görürler. Aynısı Dürxil*r
i^-jıı vi¹ hangi nedenle olursa olsun kendileri hakkında iyi duygulara sahip başka her grup iğin geçerli olabilir.

KARMA

Teozoflar karmanın evrensel sebep-sonuç yasası olduğuna kararlı bir şekilde inanırlar. Davranışlarımızın tamamı geçmiş yaşamlar dahil olmak üzere hem geçmişimizi ifade etmekte ve hem de gelecek yaşamlar dahil olmak üzere geleceğimizi şekillendirmektedir. Her şey bize başvurur ama *maya,* vani sebep ile sonıç arasındaki gecikme tarafından yaratılan yanılsama nedeniyle başımıza gelmekte olanın yaptığımız şeyin bir sonucu olduğunu göremeyiz. Karmaya ilişkin tcozofik görüşün üç seviyesi vardır:

- Doğanın kurtuluşu olmayan sebep-sonuç yasası olarak.
- Ödül veya ceza olarak.
- Yol göstericilik, karşılığını ödeme, evrim ve şifa olarak.

Doğallıkla, doğamıza göre davranarak bir koşula yanıt verdiğimizde eylemlerimiz saf ve doğal sonuçlara sahiptir. Bu, ödül ve cezadan muaf ve yol göstericiliği olmayan ilk karma türüdür. Teozofık literatür doğal karmik sonuçlara dair pek az açıklama verir. Bir örnek, bir yaşamdaki zalimliğin bir sonrakinde deliliğe yol açmasıdır.

Karmayla ilgili teozofik açıklamaların çoğunluğu karmanın ahlaki, ıslah edici işleyişi hakkındadır. Genelde yanlış davranışlar cezalandırılır ve kurbanlar tazmin edilir. Eylem ile karmik sonuç arasındaki ilişki doğal yasaya göredir ama esnektir. Yanlış davranışlar için yedi gelecek yaşam sonra cezalandırılabiliriz. Bir katilin gelecek yaşamında katledilmesi şart değildir. Kendi canı pahasına geçmişteki kurbanlarım kurtarmak zorunda kalabilmesi veya yaşamını başkalarına hizmet etmeye adaması daha muhtemeldir. Basit misilleme bir istisnadır. Değerli bir insanın kötü talihi geçmişteki kötü işlerinin sonucudur. Değersiz bir insanın iyi talihi ise geçmişteki iyi işlerinin sonucudur.

Yol göstericiliğin ve tazmin etmenin bir örneği, hak edilmemiş kazaların ve felaketlerin negatif karmamızdan düşülebilecek olmasıdır. Karşılığı ödenecek hiç negatif karmamız olmadığında, mucize eseri kurtuluruz veya Pozitif karmayla tazmin edilecek veya devachanda ödüllendiririz

Bir hastalıktan mustarip olmak belirgin olmayan karmadır. Genelde “küçük karma,” yani önemsiz eylemlerden doğan karma açığa çıkmadan ön(* genel bir karmik kütlede toplanır. Karmik kütlemiz *sanehita* karma, *Prarabdha* karma, ve *kryamana* karma şeklinde bölünebilir. Sanehita karma 8eÇmlş yaşamlardan gelen genel karmik kütledir. Bunun ancak bir parçası bu yaşamdaki davranışımıza tesir eden “olgun” veya prarabdha karmadır.

Ru yaşamda yarattığımız karmık kütle bu yaşamdan sonra sanehita karmaya eklenecek olan *kryamana* karmadır. Ancak bir kısmı doğrudan bıı yaşamda halledilecektir. Bıı "küçük" karmadır. Bencil nedenlerle işlenen ivi işler hoş koşullarla sonuçlanır. Gerçekten diğerkamca işler ise kendi kendini geliştirmeyle sonuçlanır.

Anlaşılan, evrimimizin başlıca olgusu kendinin farkındalığını kazanmak ve böylece, özgür seçim hakkını elde etmektir ve karmik bir sonuç olarak maddeye ve benmerkezcilliğe yakalanıp kalmışızdır. Bunun başlıca nedeni sekse kapılıp böylece, durugörüniin "üçüncü gözii"nü kaybetmektir.

Her bir karma doktrini özgür iradeye karşı yazgı sorusuna yol açar. Teozoflar karmanın ne özgür iradeyi ne de başkalarından yardımı dışladığı yanıtını verirler. Yardım her zaman mümkündür ve özgür irade asla mutlak anlamda keyfi değil, daima sınırlı bir özgür iradedir. Her şey mukadder olsaydı, karma anlamsız olurdu. Evrimleşmek için eylemlerimizin gerçek sonuçları olmalıdır. Karma yaptığımız seçimlerin sonuçları ve artı, yaşamdaki hak edilmemiş rahatsızlıkların tazminidir. Ne kadar çok gelişirsek karmamız o kadar incelikli ve kesin işler.

Karma onun nasıl işlediğini anlayışımızın ardından, kendini özgürleştirme için bir araç olabilir. Karmadan özgürleşmek değil de karma *tarafından* özgürleştirilmek zorundayızdır. Ruhsal gelişimimize başladığımız anda, ilk adımlarımızdan sonraki yedinci yaşamda hedefimize erişiriz.

Bu süreç zarfında inisiyelere yönelik olarak biriktirdiğimiz borçları diğer insanların ilerlemesine yardım ederek ödeyip temizleriz. Ancak alınan anlayışların ihmali suçluluk hissi yaratır. Yol üstünde takılı kalabiliriz ama yine de izleyen yaşamlarda, bu bir zamanlar elde edilmiş anlayışlara duyarlı kalırız. Bunun sonucu olarak pek çok insan teozofik doktrinlere duyarlıdır. Gerçek geriye gidişin tek sebebi kasten zalimlik ve kara büyüdür.

Son olarak, karma, kültürler gibi büyük insan gruplarında veya dinsel cemaat gibi kurumlarda rol oynar.

GEÇMİŞ YAŞAM HATIRLAMASI

Geçmiş yaşamlan unutmuşuzdur çünkü onları İçeren fiziksel beynimi* ortadan kalkmış ve alt kişiliğin astral beyni ayrışmıştır. Sinnett'e (1883) göre, geçmiş yaşamların genel hatırlanırı, bu nedenle ancak çok uzak ge* lecekte mümkün olacaktır. Van Ginkel'c (1917) göre Ipnotik veya manyetik

trans ile regrcsyon geçmiş yaşamları hatırlamanın en önemli yolu haline gelecektir ama ancak uzak gelecekte. Neyse ki her deneyim yalnızca fiziksel beyinde ve alt benlikte değil, ayrıca üst benlikte de kaydedilir ve böylece manas, yani nedensel beden aracılığıyla geçmiş yaşamlar hatırlanabilir.

Üst benliğimizin ve tercihan, inisiyasyonun farkına varmamızı sağlamış olan ruhsal gelişim geçmiş yaşamları hatırlamak için şarttır. *Buddhik* güçlerle başkalarının önceki yaşamlarını algılayabiliriz.

Leadbeater (1899) geçmiş yaşamları normal bilinçte hatırlamanın not almaya izin vermesi nedeniyle tercih edilir olduğunu yazar. Zihin sakin, açık ve önyargısız olduğu takdirde çevre koşullarının pek önemi yoktur. Geçmiş yaşamların beliren resimleri, hızlandırılıp yavaşlatılabilen veya ayrıntıları incelemek için durdurulabilen film görüntüleri gibidir. Ayrıca gözlemciler olarak kalmak yerine geçmişimizi yeniden yaşayabiliriz de. Bazen bir geçmiş yaşamın hatırlanışı sırasında birini şimdi bildiğimiz bir kişi olarak tanırız ama Leadbeater bu sezgisel kimlik teşhisinin güvenilir olmadığına dair uyanda bulunur. Geçmiş yaşamdaki bir kişiyi ele alıp şimdiki bedenlenişini görene dek sonraki bedenlenmelerini incelemek daha iyidir. Üstatları tanımak kolaydır çünkü suretleri pek değişmez.

Bireylerin tekrardoğuşları hakkında yazılmış en tanınmış teozofik yayınlar *Man: Whence, How and Whither*ve devamı olan *The Lives of Alcyone*[:w] adlı kitaplardır; birincisi, çok sayıda üstadın, ünlü kişinin ve saygın teozofların bedenlenmelerini sıralarken İkincisi, yakın süre önce Krishıiamurti olarak teşhis edilen Alycone'un canı ile ilgilidir (Besant & Leadbeater 1913, 1924). Başka teozofların tekrardoğuşlarına ilişkin bir başka eser ise dört cilt olarak yayınlandı (Leadbeater 1941:50).

ANTROPOZOFİ

Gnostik düşünce sistemleri genellikle daha bağımsız taraftarları araçlığıyla ilişkili felsefeler doğurur. Teozofinin başına da bu geldi. Ondan bazısı neredeyse tıpatıp aynı, bazıları ise neredeyse tanınamaz pek çok ekol türedi. Avrupa'da teozofiden çıkan en tesirli hareket Rudolf Steiner'ın antropozofisidir. Aşağıda tekrardoğuş ve karma ile ilgili kitaplarının ve derslerinin bir özetini okuyacaksınız.

In*ı»ıı: Nereden, Nasıl vc Nereye? [39] **Alyconc'u» Yuşmnlurı**

İNSANLIĞIN EVRİMİ

Rudolf Steiner'ın insanlığın gelişimine ilişkin kapsamlı du.şuncel,rind[en] karma ve tekrardoğuş ile doğrudan ilgili görüşlerim seçtim. Eski Ay den,|[en] yeryüzümüzde önceli bedenlenme sırasında, şimdiki insan canları hayv[an] seviyesindeydiler. O zamanki insanlar ise şimdi melektir. Çok daha eski bir aşamada, Liisiferik ruhlar denilen bu canların bir kısmı yoğunlaştı v[e] ego bilinci geliştirip kendileri evrimin genel akışından az çok ayırarak geride kaldılar. Yeryüziindeki gelişimimiz sırasında, Lemurya döneminde, bu Lüsiferik ruhlar insanın düşüşüne ilham verdilеı. Soıiıç olaıak, aşın envolü ile ruhsal olandan kopup maddesel olana düşmekteyiz. Lemurya sırasında, Ay kendini yeryüzünden ayırdı (bir önceki Hiperboıea çağında, Güneş'in kendini yeryüzünden ayırmasından sonra). Ay ın ayrılmasından sonra insanın kendine dair farkııdalığı ilk kez bedeldendi. Bununla birlikte dik yürümeye başladı ve bu da bildiğimiz tekrardoğuşa yol açtı. Yürüme ellerimizi serbest bıraktı ve ardından konuşma ve bağımsız düşünme geldi. Birinin elleriyle ne yaptığı

bireysel karmasıyla bağlantılıdır. Ne söylediği ulusal karmayla ve düşünceleri ise insanlığın karmasıyla bağlantılıdır. Bedenlenmelerimiz boyunca aşama aşama tükettiğimiz orijinal bir ruhsal güç fonuna sahibizdir. Lüsiferik ilhamı yarıp geçen ve yeni olasılıklar açmış Mesih olmasaydı bu gezegensel döngünün sonunda bir çıkmaza girebilirdik. Golgotha olmasa, tekrardoğuş nihayetinde, boş canları olan mekanik insanlara yol açardı.

İkinci Atlantik-sonrası Çağa, yani M.Ö. 5067'den 2907'e dek süren kadim Farsi Çağa dek insanlar geçmiş yaşamlarını hatırlamaktaydılar. Mısır, Babil ve Kaide kültürlerini kapsayan Üçüncü Çağ, yani M.Ö. 2907'den 747'a dek süren dönemde geçmiş yaşam hatırlaması zayıfladı, Steiner başka bir yerde ise tekrardoğuş bilgisinin M.Ö. 3101'den M.S. 1899'a uzanan Kali-yuga'da kaybolduğunu iddia eder. Mesihin ortaya çıktığı dönemde tekrardoğuş inancı en düşük seviyesindeydi.

Geçmiş yaşam hatırlaması, rahipler şarap içmeye başladıklarında gelişiminin amacıyla ilişkiliyken daha eski tarihli Budist fikir bireysel gelişim konusu ile ilgiliydi.

Steiner kendi ömründe, önceki bedenlenmeleri hatırlama arzusunun büyümekte olduğunu söyler. Yirminci yüzyılın sonunda, Mesih yeni Karma Efendisi haline gelecek ve bireysel karmamızı insanlığın karmasına ekleyecektir. Gelecekte eylemlerimizin karmik sonuçları daha doğrudan görülebilir hale gelecektir. Tekrardoğuş fikrine direniş özellikle Anglo- Amerikan alt ırkınından gelecek olmasına karşın tekrardoğuş ve karma hakkındaki teorilere bilimsel bir temel verecek olan da bu ırktır.

ÖLÜM VE TEKRARDOĞUM ARASINDA

Ölümden sonra, bedenimizin dışına doğru büyüdüğümüzü ve çevremizdeki dünyayla bir hale geliyor olduğumuzu hissederiz. Ardından, geçmiş yaşamımızın panoramik gözden geçirilişi gelir. Bu gözden geçiriş yaşamımız sırasında uyanık kalabildiğimiz bir süre boyunca, en çok birkaç gün sürer. Ardından, etherik bedenimiz ölür ve böylece, tüm düşüncelerimiz ortadan kaybolur ve arkada yalnızca karşılık gelen duygular kalır. Fiziksel bedenimizden bir özüt tüm bedenlenmeler boyunda özdeş kalır. Öte yandan, etherik bedenden çıkan özüt her bir yaşamda farklıdır. Sonra astral aleme (teozofların *kamalokasma.)* geliriz. Yine yaşamımızı gözden geçiririz ama bu kez tersine ve duygusal açıdan çok yoğun olarak. Yaşamın bu gözden geçirilişi yaşam boyunca uyuduğumuz süre veya yaşam süremizin üçte biri kadar sürer. Bu gözden geçişiş sırasında, başkalarının eylemlerimizi nasıl deneyimlediğini kendi hislerimiz olarak deneyimleriz. Bu, yanlış eylemlerimizi düzeltme dürtüsünü astral bedenimize damgalar.

Bu gözden geçirme,bir yaşamı diğerine bağlayan meleklerin işbirliğinde, bize duygusal deneyimlerimiz cevherini veren ay varlıklarının yardımıyla ay bölgesinde meydana gelir. Venüs bölgesinde, baş meleklerin tesiri altına gireriz. Sonra Merkür bölgesine gider ve orada Arkainin, yani İlksel Kuvvetlerin tesirine gireriz. Son olarak, güneş bölgesinde ikinci hiyerarşi olarak adlandırılanlarla karşılaşırız: Kuvvetler, Kudretler ve Egemenlikler. Kötü kırma güneş bölgesinden Tahtların, Çerubiler ve Serafılerin tesiri altında olduğumuz Satürn bölgesine geçemez. Döndüğümüzde

güneş bölgesinden Reçen enerjiler sağlıkla ilgili eğilimlerimizi ve güneş bölgesinden geçemeyen üreme ve ayla ilişkili enediler ise hastalıkla ilgili eğilimlerimizi oluşturur.

MIA VI CİNSİYİ ! DEĞİŞİMİ

Rudolf Steiner tıpkı toozofik yazarlar gibi, u/un ara dönemleriyle başla- vıp daha kısa olanlarıyla bitirir. Her bir zodyak çağında, her *2.600* yılda bir kez tekrardoğduğumuzıı söyleyerek başlar. Burada bir hata var gibi. Yıldız yılı yaklaşık 26.000 yıldır ve her bir yıldız burcu ortalama 2.160 yıldır (Atlantik-sonrası çağlarla ilgili sonraki hesaplarında bu uygun siireyi kullanmıştır).

Steiner daha sonraları, her bir 2.600 yıllık süre içinde her 1.300 yılda bir kez bir erkek ve bir kadın olarak bedenlendiğimizi söyler. Daha önceki yorumuna, erkek ve kadın bedenlenmeler çok farklı oldukları için okıiltistlerin böyle bir çifti tek bir bedenlenme olarak gördüklerini söyleyerek açıklama getirir. Sırasıyla bir kadın ve bir erkek olarak ömiir sürme eğilimindevizdir. Aynı cinsiyette üç yaşam da normaldir ve aynı cinsiyette yedi yaşam ise maksimumdur.

Steiner'a göre, 1900'lerde yaşamış olanlar daha önce M.S. 300 ile 900 arasında yaşamışlardı. Anlaşılan, bu 1.300 yıllık araya 300 yıl civarında bir ihtiyat payı koymaktaydı. Beş yıl sonra, yani 1910 civarında ise o sırada yaşamakta olan insanların Filistin'den beri iki, üç veya dört kez yaşamış olduğunu söylemektedir ki bu, araları ortalama 950, 700 veya 500 yıla indirir. Anlaşılan, o sıralarda teozofı çevrelerinde de kabul gören bir fikir olan 200 yıllık ihtiyat paylı 700 yıllık bir ara üzerinden düşünmekteydi. Son olarak, aynı kültürde veya ulusta tekrardoğuşun nadir olduğunu, tek istisnanın "Orta Avrupa uluslar topluluğu" olduğunu iddia eder. Anlaşılan, bu topluluk -tanınılanmamıştır ama muhtemelen Avrupa'nın Almanca konuşulan kısmına denk gelmektedir- özel bir şeydir.

KARMİK KALIPLAR

Söylevlerinin ilk dönemi sırasında Steiner'ın kavramları teozoflarınkine yakındı ve teozofık söz dağarcığını kullanmaya devam etti. İzleyicilerinin çoğunluğu teozofik yönelimliydi ve kendisi de Teozofı Derneği içinde çalışmaktaydı. 1920lerde, yaşamının sonuna doğru, tekrardoğuşa ve karmaya özel yer verilen kendine özgü tam bir antropozofik dünya görüşü inşa etti. Yaklaşık olarak 1912 ile 1916 arasında, karma hakkında bu tarihler öncesinde ve sonrasındaki görüşleriyle pek az benzerlik taşıyan fikirler oluşturdu, fikirler birbiriyle de pek az benzerlik taşıyordu.

Steiner karmayı doğal, fiziksel düzenin yanı sıra olan ahlaki, spiri* tiiel, kozmik bir düzen olarak tanımlar. Fiziksel açıdan kazara olan her fey karmık açıdan belirlenmiştir ve karmik açıdan kazara olan her şey de fiziksi'l açıdan belirlenmiştir. Dolayısıyla karma içsel ve dışsal tüm insan eylemlerini kapsayan spiritiiel sebep-sonuç yasasıdır. Karmayı bilmek ve ,ınl,mıak oım değiştirmez, en fazla bir değişim oluşturur. Karma, özgür iradeyi olduğu gibi bırakır. Özgür irade karmik açıdan belirlenmiş koşullunla işlet (Anlaşılan, karma ve fiziksel nedenselliğin yanında özgür irade iiçiincu bir ilkedir). Teozofi gibi, antropozofi de yardımın daima mümkün okluğunu vurgular. Birinin sorunlarını karmik diyerek açıklamak yardım etmemek için bahane değildir.

Bir başka fikir ise karmanın özellikle Lüsiferik şekilde ilham edilmiş davranışların sonuçlarıyla ilgili olduğudur. Steiner bazen karmanın esasen kişinin yaşamı sırasındaki

eylemleri için geçerli olduğunu ve bazen de karmanın yalnızca spiritüel, yalnızca ömürler arasındaki ruhsal alemde aktif olduğunu iddia eder. Yaşamımızın ilk yarısından gelen karma ikinci yarısında açığa çıkar. Canlı bir çocukluk ruhsal açıdan zengin bir yaşlılığa yol açar. Çocuklukta saygılı olmak yaşlılıkta hayırseverliğe, asil öfke sevecen yumuşakbaşlılığa ve adanmışlık ise sürekli genç kalmaya yol açar. Çocuklukta bencillik ve gelişimi zorlamak erken yaşlanmaya yol açar.

1912'de Steiner mikrokozmos ile makrokozmos arasındaki etkileşim olarak karma konulu bir dizi söylev verdi. O sıralarda, yargılarımızı karmamızın kaynağı olarak görmektedir. Hayal ürünü yargılarımız kemiklerimizden çevreye doğru yayılır, ilham verici yargılarımız kaslarımızdan ve sezgisel yargılarımız ise sinirlerimizden. Yargımızda yanlış olan her şey bize geri yansır. Karmamız budur. Bu yargılarda doğru olan her şey ise yeryüzümiizün bir sonraki bedenlenişi olan oklilt Jüpiter'i inşa etmek üzere kozmos tarafından öziimsenir (GA 134: I).

İki yıl sonra Steiner kaslarımızın kristalleşmiş karma olduğunu, karmik yerimize doğru bize yol gösteren ruhu cisimlendirdiklerini söylemektedir (GA 153: I). Anlaşılan, karma esasen bizi belirli zamanlarda belirli yerlere götürerek işlemektedir. Bu son derece sınırlı bir karma görüşüdür. Hem nereye gideceğimizi kaslarımız değil, sinirlerimiz belirler. Daha sonraları Steiner eylemlerimizin çevremizdeki esirde kaydedildiğini, bir sonraki yaşamda karma olarak ortaya çıktığını söyler (GA 157: IV). Ardından, insan yargılarının ölümden sonra da işlemeye devam eden ruhsal bir ışınımına dayanan karma kavramına geri döner (GA 181: V, VI).

Bireysel karmanın yanında ulusal karma ve insanlığın karması vardır. Ortaklaşa bir kader, bir felakette ortak bir ölümden kaynaklanabilir. Mevcut karmanın yokluğunda ise bu, ortaklaşa girişimi başlatmak gibi Pozitif karma yaratabilir, Önemli tarihsel olaylar sırasında bireysel karma Ve genel karma karşılıklı bağlantılıdır.

Yaşamlar boyunca süreklilik vardır: Yeteneklerin korunması Ayrıca involüsyon da vardır: Bir yaşamdaki düşünceler bir sonrakinde hislere; bir yaşamdaki hisler bir sonrakinde alışkanlıklara, bir yaşamdaki alışkanlıklar bedensel özelliklere ve bir yaşamdaki bedensel eylemler hir sonrakinde çevreye yol açar. Ve karşıtlar arasında salınım vardır: Erkek ve kadın ömürler arasında bir yaşamda yetenekli ve bir sonrakinde beceriksiz olmak arsında (yeteneklerin sürekliliğine ne oldu?). Bir yaşamdaki aile üyeleri bir sonraki yaşamda arkadaşlar ve bir yaşamdaki arkadaşlar bir diğer yaşamda yine akrabalar olabilir. Çocukluğumuzda çoğunlukla bir önceki yaşamımızda orta yaş civarında iken tanıdığımıız insanların çoğuyla tanışırız ve orta yaş civarında tanıştığımız insanlar bir önceki yaşamımızda gençken tanıdığımız insanlardır. Yaşamın son kısmının karması ya belirgin değildir ya da hiç yoktur. Ciddi geçmiş ömürler şimdiki yaşamda kendini belli eder. Yüzeysel geçmiş ömürler ise hiç belli etmez. Böyle insanlar çok güler ve sırıtırlar.

Steiner ömürler arasındaki belirli ilişkilere pek çok örnek verir. Ruhsal olanın reddi ve materyalizm karanlık bir araya ve bir sonraki yaşamda egoist düşünüşe yol açar. Egoist mistiklik istikametsiz bir araya ve bir sonraki yaşamda kusurlu zekaya yol açar. Bir yaşamda hilekarlık bir sonrakinde havaili ve umursamazlığa yol açar. Bir yaşamdaki düşüncesizlik bir sonrakinde unutkanlığa ve unutkanlık ise sinirliliğe yol açar. Güzellik olmaksızın ahlak, etherik olmaksızın astrali geliştirir ve bir sonraki yaşamda zayıflığa ve

ahmaklığa yol açar. Eften püften ve geleneksel tarzda düşünmek bir sonraki yaşamda açgözlülüğe ve oburluğa götürür. Bir yaşamda yavaş düşünen kişi bir sonraki yaşamda yavaş hareket eder veya tam tersi (GA 235: 159).

En açık örnekler bir yaşamın etherik koşullarının (alışkanlıklar) bir sonrakinde fiziksel özellikleri başlattığı örneklerdir. Bir yaşamdaki mater- matik yeteneği bir sonrakinde iyi görme becerisine, bir yaşamdaki mimari beceri bir sonrakinde iyi işitmeye yol açar. Düşünceli insanlar bir sonraki yaşamlarında ince yapılı, düşüncesiz insanlar ise bir sonraki yaşamlarında şişmandır. Sık düşünen insanlar genelde bir sonraki yaşamlarında yumuşak hatlı güzel bir cilde sahiplerken çok az düşünenler ise kaba hatlı ve sivilcelidir. Yavan bir yaşam bir sonrakinde çok uyuma ihtiyacına yol açar. Aktif ve ilgili insanlar bir sonraki yaşamlarında düşük, sivri ve güçlü bir alına sahiptirler; güçlü kemikleri ve hızlı uzayan dalgalı saçları vardır ve genellikle moralleri hep iyidir. Üşengeç ve ilgisiz olanlar ise tam zıddı fiziksel ve psikolojik özellikler sergilerler. Sempatik yüzlü insanlar önceki yaşamlarında resimlerden hoşlanmıştır. Resimlerden hoşlanmama bir sonraki yaşamda sevimsiz bir surat verir. Yıldızlarla ilgilenmeyen insanlar bir sonraki yaşamlarında sarkık bir bedene sahip olurlar. Müziğe ilgi duymamış insanlar bir sonraki yaşamlarında astımdan veva uzun süren
bir hastalıktan çekerler.

Helıı li hastalıkların eğer karmik iseler belirli karmik kökenleri vardır. Sanayi emekçisinin nefreti bir sonraki yaşamda kendini verem olarak ifade eder. Zayii bir benlik duygusu bizi bir sonraki yaşamda koleraya ve abartılı bir benlik duygusu ise sıtmaya eğilimli kılar. Duygusal patlamalara eğilimli insanlar bir sonraki yaşamlarında difteriye eğilimlidir. Hastalığa, acıya ve zorluğa sabırla katlanan insanlar bir sonraki yaşamarına güzel olacaklardır. Şiddetli bir ölüm bir sonraki yaşamda önemli hedeflere ulaşmak için gereken idealizmi sağlar. Bulaşıcı hastalıklar bir sonraki yaşamda güzel ortamlara yol açar ve ölümcül hastalık ise iç organların güçlenmesine (Anlaşılan, ölümcül bulaşıcı hastalıklar her ikisine birden yol açmaktadır). Katı kalpliliği deneyimleyen şapşal bir insan bir sonraki yaşamında cömert ve iyicil hale gelebilir. Başkalarını inciten biri sonraki yaşamında melankolik olacaktır. Yabancı dillere yatkınlık bir sonraki yaşamda önyargılardan özgürleşmeye yol açar.

Son olarak, takip eden yaşamların saçmalıktan ibaret olduğunu düşünenlerin takip eden yaşamları saçma sapan olacaktır! (Bu, çevremizde görmekte olduğumuz durumu açıklıyor. Ve gelecek söz konusu olduğu kadarıyla, sevgili okuyucu, uyarıyı duydunuz.)

GEÇMİŞ YAŞAM HATİRLAMASİ

Geçmiş yaşamlarımızın sonuçları bizler rüya görmeden derin uyuduğumuzda bize nüfuz eder. Ayrıca gün içinde de karmanın işleyişine duyarlı hale gelebilmemize karşın olgusal eylemlerden ve olaylardan hareketle karmik sebep-sonuçları öylesine çıkarsayamayız. Karmayı ancak Steiner'ın ilham ve sezgi dediği daha yüksek farkındalık seviyeleri ile keşfedebiliriz. Geçmiş yaşamlardan somut olayları değil de, ancak bunlara karşılık gelen hisleri hatırlayabiliriz. Karmik tesirleri teşhis etmek mümkündür ama incelikli gözlem gerektirir. Steiner buna karma araştırması der. Yaşamımızın gidişatına tesir eden bariz tesadüflere dikkat ederek karmik açıdan belirlenmiş eylemleri özgür eylemlerden ayırt etmeyi öğreniriz. Yazgımızı üst benliğimizin aktif olduğu bir ruhsal gerçeklik olarak görmek önemlidir. Gelecekte, Mesih ile ilişkimiz aracılığıyla geçmiş yaşamlarımızı görmeye başlarız

ve bu bize daha çok evrimleşmek için gerekli güveni sağlayacaktır, bu arada, özel egzersizler karmamızın farkına varmamızı sağlayabilir. Steiner üç tür egzersiz verir.

TOPLUMSAİ GELİŞİMDE TEKRARDOĞUŞ VE KARMA

Steiner'a göre, tekrardoğuş ve karına inancı yeni toplumsal gelişmeler teşvik edecek ve giderek karmaşıklaşan bir topluma balans ağırlığı olacaktır Tekrardoğuş ve karma farkındalığı gerçeklerden kaçışa değil de, yaşamda bize düşen konumumuzu kabullenip sevmeye yol açar. Kendi geleceğimizi inşa ettiğimizi fark etmek toplumumuz.ım geleceğine dair sorumluluk hissimizi güçlendirir. Steiner çocuklara tekrardoğuş ve karmadan derhal söz etmeyi önermektedir.

Daha sonraki çalışmalarında Steiner esasen tüm çağlardan düşünürler gibi tarihi şahsiyetlerin ve kendi döneminin önde gelen toplumsal, kültürel ve siyasi şahsiyetlerin önceki birkaç yaşamını teşhis eder. Lessing, Orta Çağda bir skolastik Dominiken ve eski Yunan'da bir gizemler inisiyesiydi. Garibaldi, Alsace'da bir manastır kuran İrlandalI bir keşişti. Ernst Hiickel, Papa VII. Gregor olan keşiş Hildebrand'dı. Nietzsche çileci bir Fransiskendi. Vischer gibi pek çok bilimci Araptı. Francis Bacon, Halife Harun El Reşid'in tekrardoğuşuydu. Laplace, Bağdat'ta Halife El-Mamun'un sarayında bir alimdi. Charles Darwin, 8. yüzyılda İspanyaya giren mağribi komutan Tarık'ın tekrardoğuşuydu. Steiner kendi yaşadığı günlerin önde gelen toplumsal, kültürel veya siyasi şahsiyetlerinin geçmiş yaşamlarına dair pek çok gösterge verir. Birinci Dünya Savaşı'nda Almanya'nın basımları pek hoş resmedilmez. Bunların pek çoğu -materyalist bilimcilerin bazıları gibi- kafir Araplar olarak yaşamışlardı.

Steiner'in tekrardoğuş ve karmayla ilgili tüm içgörülerini nasıl elde ettiğini anlamak için onun karma egzersizlerini ve karmik ilişkiler üstüne ezoterik tefekkürlerle ilgili dizisinin birinci cildini okuyun (GA 235). Rudolf Steiner fevkalade bir gnostiktir, muhtemelen son yüzyılların en entelektüel ve etkileyici gnostiği. Gnostisizmin sorunları başka hiçbir yerde onun antropozofisinde olduğu kadar açık değildir.

Bir gnostik yolu işaret ederek, bizi birinci elden bilgi kazanmaya çağırır. Ancak takipçileri yola, onun vahiylerine inanarak başlamalıdır: bu hiç de gnostik bir tavır değildir. Gnostik öğrenci buna dayanarak nihayetinde kendi anlayışlarına varmak üzere geçici bir inanca çağırılır. Ancak bu kişisel anlayışı, ne de olsa hakikatin bilgisine birinci elden sahip olan öncülünün anlayışları ile asla çelişmemelidir. Sonraki nesil en fazla ayrıntılandınp süsleyebilir. Ayrıca bir gnostik tartışmaz da. Sezgilerin[1] genellikle soyut ama hislerle dolu betimler. Diğerleri bunları çok az ras*

kayboldu. Kana'daki düğün ziyafeti buna gönderme yapar.[37] Mesih tekrardoğuş öğretisini yasakladı. O zamandan beri, yalnızca şimdiki yaşama yoğunlaşmayı öğrenmekten tekrardoğuş hakkındaki her şeyi unuttuk.

Tekrardoğuşa ilişkin fikirler on sekizinci yüzyıldaki Aydınlanma sırasında, diğerlerinin yanı sıra Lessing'in çalışmasında geri gelmeye baş- ladı ama yeni, Hristiyanlaşmış bir biçimde. Bu Hristiyan fikirler insanın

37 Bkz. Yeni Ahit, Yuhanna 2:1

vonel yargılama ve tartışmayla sindirmek zorundadır. Gnostisizmin bu temel çelişkisi ve ezeli paradoksu, inanç ve araştırma arasındaki bu ikircikli birleşme geri dönüşü olmayan biçimde sürekli ayrılmalara yol açar 7ıia öncülleriniıkini "zenginleştiren" veya "düzelten" kişisel yorumlara ve anlayışlara sahip insanlar daima vardır. Gnostiklerin azat edilişi daima acı vericidir çünkü kendi ruhsal analarından veya babalarından ayrılmayı ima eder. Bu durumda pek çoğu onlardan önceki değere inanmaya ama bunu yeniden yorumlamaya devam ederek kendilerini yarı yarıya azat ederler. Bu yeniden yorumlayışların en üzüntü verici yanı epistemolojik toyluklarıdır: yine "hakikat" olarak sunulur çünkü gnostik anlak hararetli ve özgürleştirici duygulara gömülüdür.

Üçüncü sınıf takipçiler ise hakikat peşine hiç düşmeyip duygusal hüküm ve entelektüel rahatlık peşindedir. Genellikle tüm bu ayrılmaları ve hususiyetleri aynı hakikatin pek çok farklı şekilde açığa vuruluşu olarak görürler. Ve tüm yollar Roma'ya çıktığına göre, evde oturmak da aynı yola çıkar.

Gnostik fikirler, örneğin tekrardoğıış ve karma ile ilgili olanları atmosferle dolu ama soyut, pek çoğu tutarsız ve hatta çelişkili ama etkileyici bir kavramlar koleksiyonudur.

14. Bölüm teozofik ve antropozofık doktrinlerden birkaçını şu ana kadarki gerçek deneyimlere dayanan malzeme ile kıyaslamaktadır. Üstatlardan, inisiyeleıden, ezoterizmcilerden ve onların havarilerinin sözlerinin hakemi bunlardır.

DİĞER EZOTERİZMCİLER

Annie Besant ve Charles Leadbeater çizgisine Rudolf Steiner'dan başka kişiler de itiraz etti. William Judge gibi kişiler kendilerini Helena Blavatsky'nin gerçek çizgisini sürdürüyor görmekteydiler. Judge'ın Evrensel Teozofı Kardeşliği tekrardoğuş üstüne yayınlar yaptı (*Reincarnation*, 1987). Bu kitaptaki on bir deneme asil metafizik çene çalmanın ve mankafalı üslubun baş örnekleridir. Editör kitabın neyle ilgili olduğunu şöyle açıklar: "Modern Teozofik Hareketin kurucuları olan H.P. Blavatsky ve W.Q. Judge insanlığın kutsal mirasını günümüzün gözüpek hikmet arayıcılarının erişebileceği yere getirdi. Kova Çağının şafağıyla birlikte, seküler manastır yaşamına ve kadim bilgeliğin noetik sihir olarak sahici kullanımına dayalı bir hayat tarzına dair taze bir kaygı mevcuttur," Anladınız mı?

Judge tüm maddenin, değişime tabi olduğu içindir ki tekrardoğuy$_{or}$ olduğunu öne sürer (s.7): “Sürekli bir değişim köpüğü... geniş anlamıyl$_{a}$ söylersek, tekrardoğuştur.” Daha ciddi bir düşünüş hatasını hayal bile edemiyorum. Peki, ya buna (s.7) ne dersiniz? “Dolayısıyla, şimdi insan bedeni denilen öyle çok maddedir ki bir gün tamamen mineraldi, daha sonra bitkideydi ve şimdi insan atomları şeklinde rafine olmuştur.” Atomların nesi insan olabilir ki? Ya soluduğumuz hava veya yediğimiz tuz? Onlar da bitki krallığından mı geçmiştir? Peki, işediğimizde “rafine insan atomlarımıza ne olmaktadır? Judge’a göre, bedenimiz ve genelde fiziksel yaşam cehenneme denktir (s. 11). Bir sonraki denemenin yazarı Robert Crosbie (s. 19) şöyle der: “Bedenlerimizdeki her hücre doğumuna, gençliğine, erkekliğine, çürümesine ve ölümüne ve tekrardoğuşuna sahiptir.” Anlaşılan, hücrelerin bölünmesi diye bir şeyi hiç duymamış.

The Pathvork[4]', 1958 ve 1978 arasında New York’ta kanallaşarak mesajlar alan Eva Pierrakos’un öğretilerine dayanır. “Rehber’i bizlere hayattan söz eden pek çok bedensizden biridir. Söylevlerinin açılış tarzı neyle ilgili olduklarını anlatmaktadır: zihnimizin sınırlarını alçakgönüllülükle ve isteyerek kabul ettiğimiz ve aynı zihnin yüksek hakikatlerden çıtlatmalarla beslendiği dinsel bir ruh hali. Söylevlerin içeriği tutarlıdır. Başka kaynaklardan biliyor olduklarımızla çelişmez ama sınırlı bir vizyonu ima eder: her şey planlanmıştır, en küçük detayına dek organize edilmiştir ve her şey bilgece ve hiyerarşik olarak düzenlenmiştir. Çok cilalı ve sistematize olsa da algılanabilirdir ve doğum öncesi ve ölüm sonrası pek çok başka süreçlere dair en ufak bir fikir içermez. Katı bir inanç sisteminden gelen, kişisel gelişim ile yuvaya dönüş arasında bir birleşim arayan dinsel ihtiyaç sahipleri için belki anlamlıdır ama pratik araştırmacılar veya terapistler için faydasızdır.

Kanallaşma yoluyla alınan enformasyon ile ezoterik enformasyon arasındaki geçiş aşamalıdır. Edgar Cayce ve Grace Loehr gibi medyomlar esasen bireysel okumalar verdiler. Eva Pierrakos ise esasen felsefe verdi. Bu bölümde bazı büyük sistem kurucular sunulmuştur. Bir sonraki bölüm, genellikle belirli sorulan yanıtlayarak genel anlayışlar da aktarmış olan pek çok medyomu ele alacaktır. Başkaları Cayce’niıı çalışmalarından ve Loehr-Daniels okumalarından sistematik özetler yayınlamışlardır. [38]

Regresyon araştırmacıları ve terapistleri de sistem kurma ihtiyacı hissedebilirler. .Joel Whitton gibi bazıları seanslarda kendi özel ezoterik inançlarının doğrulamasını bulurlar. Diğer pek çoğu astrolojik anlayış- 1 irinin doğrulandığını görmektedir. Hevesli terapistler ve deneyciler seanslar sırasında doğum öncesi ve ölüm sonrasında sık sık bilge rehberlerle karşılaşmakta ve onlarla iletişim kurmayı öğrenmektedirler. Bu ise muhtemelen bilimsel olmaktan çok, dinsel olan bir tutum nedeniyle çalışmalarını daha yüksek, daha spiritüel bir perspektife yerleştirir. Bu durum çoğu kez Bruce Goldberg’ten şu alıntıda (1982: 39)görüleceği gibi tuhaf düşünüşlerle sonuçlanır:

“Bıı tekrcırdoğuş kararlarım verirken Üstatlarımızdan ve Rehberlerimizden yardım alırız. Bu yüksek derecede evrimleşmiş varlıklar kendi kanilik döngülerini

38 Yol Çaliffnafi

tamamlamışlardır ve amaçları sonraki yaşamlarımızda bize yardım edip öğüt vermekten ibarettir. Ahlak dersi vermez veya yargılamazlar. Yalnızca, bize danışmanlık ve ellerinden gelen yardımı yaparlar. Bireysel can onların öğütlerini görmezden gelmekte özgür iradesine daima sahiptir. İşte bu nedenle, kararlarımızın çoğunu yanlış alırız. Bu Üstatlar ve Rehberler de daha yüksek yedi planda daha yüksek titreşimsel hızlara sahip daha yüksek varlıklardan öğüt almaktadırlar. Bu çok daha ileri varlıklar ise onlardan da ileri olan varlıklardan öğüt alırlar ve nihai otorite Tanrı veya (pek çokparapsikoloğun Tann'dan söz etme şekliyle) VAR OLAN HER ŞEVdir. Nihai sonuç ise elbette ki kusursuz yol göstericiliktir."

Bu bana, iletim ve işbirliğindeki becerileri herhangi bir şeyin üstesinden gelmede başarısız olmuş ve bunun nedenini de hiç süper-yöneticileri olmamasına bağlayan bir grup yöneticiyi hatırlatıyor. Hayat bazen ne kadar sorunlu! Pratikte, öğrenciler öğretmenlerini geçebilirler. Nietzsche kep, "Eğitimcileri eğitmek! Ama önce onlar kendilerini eğitmeli!" derdi. Golberg'in süper-danışmanlık piramidi sanki insan gelişimi için bir temel sağlıyor görünmesine karşın ayağımızın altından zemini çekip almaktadır. Onun görüşünde, özgürlük başkalarının bilgeliği kabul veya reddedebilmeyi içenr- Dahası işi ters sırayla yapar: nihai sonuç, fantastik danışmanlıktır.

hu sonu gelmez saçmalığın bir adı vardır. Goldberg'in görüşüne göre ^hşim, giderek daha yüksek olan anaokullarında yöneticilik yapan giderek dha yeksek müdürlere başvurmaya çıkar. İnşa çabalarımızın tamamının SOnucu daha iyi iskelelerdir. İskeleyi kurmak için çok daha iyi iskele kur- mdya 'htiyacımız vardır ki o da bundan daha iyi iskele gerektirir... *anlamsız hale gelinceye dek sonsuzca.* Gözlerimiz gözyaşlarıyla bulanmışsa yaşa^ gizemli bir hal alır.

Goldberg akt if ve pratik bir terapist gibi görünmektedir. Ancak diğer pek çoğu gibi o <la kozmik, kapsamlı bir bakış açısına duyduğu arzuya kapılır. Freud buna "okyanus hissi" ihtiyacı derdi.

Bazen geçmiş yaşam terapistleri inisiye edilmemişleri kendi biİyelik leriyle doldurmakla ilgili karşıkonulmaz dürtüleriyle yüksek rahipleri vç inisiyeleri bile hüsrana uğratıyor gibiler. Böyle hevesliler dünyanın dört bir yanında mevcuttur. Alman geçmiş yaşam danışmanı Thorwald Dethlefsen'in regresyonları metafizik için bir sıçrama tahtsı olarak kullanma ihtiyacım hissettiği görünmektedir. Tekrardoğuş lıakkındaki ilk kitabı (1974) bazı seans protokollerini içerir ve sonraki doksan sayfa dünyanın ve insanlığın işleyişini açıklar. İkinci kitabı daha büyük sayıda protokol ve bunlara ilişkin makul yorumlan içermektedir (1976). Ancak üçüncü kitabı, *Esoteric Psychology: The Ultimate Knowledge of the Perfection of Humanity*** (1979) şeklindeki meşum alt başlığıyla deneyimi çok gerilerde bırakrı. Kitabında *gerçekliğin nihai ilkelerini* tartışır ve *yaşam ritmdir* gibi veya aşağıdaki okuyacağınız türden (1979: 69) göz kamaştırıcı anlayışlar sağlar:

"Soluma temel insan deneyimidir. Polarite kanununu solumanın ışığında inceleyebiliriz. Bunlar bütün evrene uygulanabilir. Zira aşağısı nasılsa, yukarısı da öyledir. O zaman,

soluk aldığımızda karşıt kutup olan soluk verme de kolayca ve mutlak kesinlikle bunu izler."

Dethlefsen'in solumanın fizyolojisini anlayıp anlamadığından kuşkuluyum. Anlaşılan, solumayla ilgili sorunları hiç duymamış. Ve evrenin ne diye solumanın ışığında incelenmesi gerektiği meselesi de belirsiz kalır. Neden günlük hareketlerin veya cuma akşamı trafiği ışığında incelenmesin?

Dethlefsen hiç kuşkusuz ki kısmen pratik deneyimi sayesinde akla yatkın ve konuyla ilgili psikolojik anlayışlar da sağlar ama o kozmik balonunu şişirmeye başladığında bunlar gözden kayboluverin Arada bir, saatte 80 km hızla bir ağaca çarpan ve ölen birini örnek gösterirken yaptığı gibi, gösterişli bir şekilde pratikleşir. Dethlefsen'e göre, sürücü bu deneyimden enerji (saatte 80 km) ve direnç (ağaç) ilkelerine dair anlayış kazanmıştır. Bunun bir regresyondan gelen bir örnek olmadığı açıktır- İnsanlar en inanılmaz yaşam derslerini öğrenirler ama bir hayatın gözden geçirilişinde bunun gibi soyut herhangi bir şeyi asla duymadım. Ayrıca hız* [39]
enerjiyi*' eşitlemek yazarın fizik bilgisine dair bir kötümserliğe yol açıyor. Astrolojik düşünceleri de bu alandaki deneysel çalışmaya dair herhangi bir bilgiden yoksundur. Helen VVambach, deneklerine başka soruların yanı sıra, neden yirminci yüzyıla doğmuş olduklarını da sordu. Biri şöyle yanıtladı: "Yirminci viizyılı dinsel vizyondan bilimsel vizyona doğru tarihi bir geçiş ve bu dönemin sonunda ruhsal bir uyanış olduğu için seçtim." (Wambach 1979: 69) Başkaları da dinsel yönelimden bilimsel yönelime doğru değişimin ardından bir özgürleşme hissinden söz etmiştir. İleri gitmeliyizdir, geriye değil. Bilimsel dünya görüşünün ciddi biçimde zenginleşmesi ve dönüşmesi gerekebilse de yeniden doğum, Yeni Ahit'in dikkatli okuyucularının iri bildiği gibi, rahime geri dönmekten farklıdır. Bilimde her şey ve sonuç olmamalıdır ve bilim dogmatik bilimcilerin inandıklarından çok daha karmaşık ve belirsizdir. Bilimsel prosedür zaten analizin ayak sürüyerek el yordamıyla gitmesine ve kuşkuculuğun hava cereyanlarına maruz kalır. Ama el yordamıyla ortaya çıkar, ayak sürüyerek yürümeyi öğrenir ve düşüp tekrar kalkarak kendimizi özgürleştiririz.

OKUNMASİ GEREKEN KİTAPLAR

Teozofi literatürü, tekrardoğuş ve karma doktrinlerinin sistematik ele alınışı bakımından eksiktir. H. P. Blavatsky'nin *Isis Unveiled* (1877) ve *The Secret Doctrine* (1888) adlı kitaplarında, dizin aracılığıyla bulunabilen kısa atıflar vardır. Sinnett (1883) buna birkaç pasaj adamıştır. H. P. Blavatsky'nin (1886) bir makalesi tekrardoğuş kavramını çevreleyen akıl karışıklığı ile ilgilidir ve o dönemin müsriflik derecesinde bol literatüründe pek çok ufak tefek parçalar bulunabilir. Virgina Hanson bunları derlemiştir (t975a). Tamamen bu konuya adanmış ve E. D. Walker tarafından yazılmış (1888) ilk kitap bilgilendiricidir ama deneysel malzemeden yoksundur. Sonra, Anderson tarafından yazılmış, bilgilendirici olmayan övgülerle dolu ama başlıkları pek etkileyici olan iki kitap gelir (1894). 1895 civarında Annie Besant konu ile ilgili kısa denemeler yayınladı (bkz. Kaynakça). Tartışmaları kısa yayınlarla ve başka kitaplardaki bölümler ve pasajlarla sınırlı kalmasına

39 Bzolcrik Psikoloji: İnsanlığın Mükemmelleşmesinin Nihai Bilgisi

rağmen konu üzerinde yazan başlıca yazar Leadbeater'dır.

Besant ve Leadbeater'ın *Man: Whence, How and Wither* (1913) [v]e *The Lives of Alcyone* (1924) adlı kitapları; Leadbeater'ın *The Band of Servers*« (1941) ve Leadbeater's ölümünden sonra yayınlanan *The Soul's* [40]

Hizmetliler Grubu

Growth Through Reincarnation" (1949-1950) adlı kitapları tarihteki şahsiyetlerin ve önemli teozofların ardışık yaşamlarını anlatmaktad

Çeşitli kaynaklardan teozofik literatürü derlemiş olan Arthur K. Powe||' (1925, 1926, 1027. 1928) çalışması önemli ve ilginçtir. Karma ve tckrarrl^ ğıış üstüne yazdığı bölümler bilgilendiricidir. Head ve Cranston (1<97-7^ j "teozofik rönesans" hakkında bilgilendiricidir. 20. yüzyılın ilk yılların^ aralarında Charles Johnston, Katherine Tingley, Atkinson, Snowden Ward Irving Cooper. Jinarajadasa ve Olive Stevenson Howell'inkiler de olan p_e^ çok kitapçık ve broşür ortaya çıktı. HollandalI Van Ginkel (1917) $bunl_{ar}$, ayırtılı ve kapsamlı bir şekilde ele alır. Popüler teozofik giriş $kitap|_{arı}$ ise düşük kalitelidir: Christmas Humphreys, Charles Hampton, Geoffrey Hodson, James Perkins, Gertrud Van Pelt and Leoline Wright. Laurence Bendit (1965) ve E.L. Gardner'i (1965) okumadım. Konuya nispeten en iyj teozofik giriş John Algeo'dan *Reincarnation Explored*[45] (1987) adlı kitaptır Geddes MacGregor ise tekrardoğuş ve Hıristiyanlık hakkında teozofik bakış açısından akla uygun ve bilgilendirici tarzda yazar.

Antropozofikal literatür için Rudolf Steiner'ın *Gesamtausgabe-»*[6] adlı kitabı ana kaynaktır. Tekrardoğuş ve karma ile ilgili 24 cilt kaynakçada sıralanmıştır. Konu hakkında en bilgilendirici olan ciltler 17., 34. ve 120 ve de 6 ciltlik *Esoterische Betrachtungen karmischer Zusammenhange*[1]' (GA 235-40), özellikle de birinci cildi.

Konu hakkında yazan diğer antropozofik yazarlar: Friedrich Rittel- meyer (1931), Emil Bock (1932), Gunther Wachsmuth (1933), Friedrich Husemann (1938), Eugen Kolisko (1940), Rudolf Frieling (1974), Willem Veltman (1974. 1993), Hugo Verbrugh (1980), Howard (1980), Evelyn Capel (1980) ve Van Schaik (1995). Özellikle Veltman okunabilir ve bilgilendiricidir. Tekrardoğuş ve Hristiyanhk arasındaki ilişkiye dair antro- pozofik düşünceler Archiati (1996) ve Hans Stolp (i996)'ta bulunabilir. Thea Stanley-Hughes (1976) ise hafifletilmiş bir antropozofik arkafon ile tekrardoğuşa kabul edilebilir bir popüler giriş sağlar.

Doğu geleneklerinden gelen bazı yazarlar kelimenin dar anlamıyla ezoterizmci değildirler ve tamamen kendi dinsel vahiylerinden hareketle yazarlar: Swami Abhedananda, Sri Aurobindo, Hazrat Inayat Khan, Sri [41] [42] [43] [44]

---

41 Tekrardoğuş Aracılığıyla Canın Gelişimi

42 Keşfedilen Tekrardoğuş

43 Toplu E»crlcri

44 Karmik İlişkiler Üıtünc EzolcrikGörüşler

(iiuir,i'»y> swnmi I'nramamindfi, Swami Prablmpada gibi, Genellikle bu k||;|l„r ıs I; 111 edici, mumluk ve deneyimlerle turn çelişkilidir.

<; KncmiHHe, I'apus müstoıır adıyla 1925'te *I,a Reincarnation* adlı (t ii .1 hm i y-'/dı. Hatılı e/.oterik geleneklerle bağlantı kurmuş görünen daha . onr^ki ya/arlar Manly Hall, .Spencer lz*wi* ve John VanAnken'dir, Douglas U,ke, (1977J tıpkı Rudolf Steiner gibi, hastalıkların karmik kökenlerini çıkar Maker karma hakkında belki bilgili olabilir ama usa vurma hakkında değil. Tekrardoğıışln ilgili diğer kitapları (1978, 1981) güven telkin etmez. Tutarsız ve ilgisiz alıntıları tıpkı unvanları ve üyelikleri gibi, oraya buraya dağılmış haldedir.

Thorwald Dethlefserı (1974 and 1979) tarafından yazıları iki kitabı da czntcrik yorumlar olarak görmekteyim.

Moııa Rolfe (1975) transta ders vermektedir. Göze çarpacak şekilde. Kova çağının başlangıcıyla bağlantılı olarak *Yaratılış* kitabının daha derin anlamını açıklar (1975: 31): "Yadigar Bahçesinin ötesine, yani astral planın yedinci planına ilerlemiş hiçbir can sebep-sonuç yasasına hiçbir /.aman tabi olama/.." Yeterince ilerlersek, nedenselliğe artık tabi değilizdir. "Eğer o zaman" kalıbı nedenselliğin açık bir örneğidir. Hatalı akıl yürütmeye artık tabi olmamak için hangi plana erişmemiz gerekir? Anlaşılan, doktora yapmış olmak yeterli değildir.

A.T. Mann (1995) daha da beterdir. Kitabı tarihsel aptallıklarla doludur: Harun el Reşit bir Arap filozofuymuş; Johannes Stein, Steiner'in öğretmenlerinden biriymiş (öğrencisiydi); Rudolf Steiner, kendisi ölmüş ve gömülmüşken çalışmış olan Edgar Cayce'nin fikirlerini kopyalamış; Rönesans, Aydınlanma ve Sömürgecilik Çağının hepsi 1500-1720 arasındaymış ve Protestan Reformasyon ise 1720-1840 arasındaymış.

Norman Gregor ve Jeane Dixon'in denemeleri daha felsefiktir. Irm- gard Demetriades (1989) klasik dinleri, modern mistikleri ve okültistleri AvusturyalI mistik Jacob Lorber'ın vahiyleri ile karşılaştırır. Christine Hartley (1972) ise tekrardoğuş hakkında muhtemelen en makul metafizik kitabı yazmıştır.

4. BÖLÜM
GEÇMİŞ YAŞAMLARA DAİR PSİŞİK ENFORMASYON

Hassas insanlar geçmiş yaşamlardan, bazen transta izlenimler alabilmektedirler. Bazı hassas kişiler başkalarının yaşamlarından veya genelde tekrardoğuş konusundan söz ederler. Geçmiş yaşamları hatırlama ancak kısmen bir paranormal yetenek olabilir. Pek çok insan trans başlatmamın ardından, böyle anıları çoğu kez hatırlayabilmektedir. Netherton'unki gibi, trans başlatmayan yöntemler hasta tarafından kendi kendine başlatılan bir transla çalışır ama bu kendiliğinden ve ayrıca paranormal yeteneklere dair daha önce herhangi bir kanıt sergilememiş insanlarda da meydana gelir.

Konuyla yoğun olarak ilgilenmek de psişik izlenimlere yol açabilir. Geçmiş yaşam terapistleri bir danışanın ortaya çıkmakta olan öyküsüyle ilgili imgeler veya duyumlar yakalayabilirler. Biri David Gershom'a geçmiş yaşamında başkalarıyla birlikte içine ateş yanan bir deliğe atılarak öldüğünü söyledi. Gerslıom aniden yanık et kokusu aldı. Mutafağa baktı, her şey yolundaydı. Verandada koku almıyordu ama evin içine girince koku geri geliyordu. Burnu hassas olan alerjik eşi hiçbir şey fark etmemişti. Gers- hom bunun psişik izlenim olduğunu fark ettiğinde koku kayboldu (1994). Şunlar arasında fark gözetmekteyim:

- Psişik izlenimler: normal bilinçlilik sırasında belli belirsiz duyular dışı izlenimler.
- Rüyalar, translar ve beden dışı deneyimlerdeki değişmiş bilinçlilik sırasında net algılama.
- Durugörü: normal bilinçlilik sırasında net duyular dışı izlenimler.

Bu bölüm kendi geçmiş yaşamlarını veya başkalarınınkini duyumsamış veya algılamış insanlardan örnekler vermektedir. İlk olarak, kendi geçmiş yaşamlarını hatırlayan insanlar ve sonra başkalarının önceki yaşamlarını algılayan insanlar ve son olarak, medyomlar aracılığıyla tekrardoğuşu anlatan bedensizler. Ardından, Allan Kurdec, Helen Roberts, Ruth Montgomery ve Jane Roberts, Edgar Cuyce ve Loehr-Daniels okumalan gibi psişik kaynaklardan tekrardoğuş hakkındaki genel enformasyona göz atacağız.

GEÇMİŞ YAŞAM ANILARI VE PSİŞİK YETENEKLE^

Geçmiş yaşam anısına erişim ve yapısına herhangi bir bağlantı ışık tuta, bilirdi. Bu ikisi güçlii şekilde bağlantılıysa görünüşe göre geçmiş yaşam anıları olan şeylerin açıklaması olarak durugörüyii ve telepatiyi reddetmek güç olabilirdi. Psişiklerin anıları başka insanların anılarından farklılık gösterir mi? İlginçtir, transa girebilen veya durugörür olup geçmiş y_a_ şamları hatırlayan insanlar genellikle kendi deneyimlerini başkalarının deneyimlerinden pekala ayırt edebilmektedirler. Öyleyse, özdeşleşme (veya Stevenson'ın deyimiyle "kişileşme") geçmiş yaşamların izlenimleri il$_e$ birlikte otomatik olarak oluşmamaktadır. Apaçık kişisel olan deneyimleri durugörüye atfetmenin hiçbir güvenilir temeli yoktur. Pek çok psişik kişi- nin geçmiş yaşam hatırlaması ya pek azdır ya da hiç ve olası hatırlamalar çoğu kez dağınık imgelerle veya dönemlerle sınırlıdır. Geçmiş yaşamların hatırlanmaları psişik yeteneğe dayalı olsaydı daha çok sayıda psişik geçmiş yaşamları hatırlardı.

Tekrardoğuş hakkındaki sunumlarıma katılan insanlar arasında bir anket yaptım. Grup genel sonuçlara varmak açısından fazla küçüktü ama psişik yetenekler ve kendiliğinden geçmiş yaşam anısı tipleri arasındaki birkaç ilişki hayli belirgin görünmektedir. Tablo 3 bu anketten çıkan bazı sonuçları gösteriyor (TenDam 1980).

	îlham	Şifa	Durugörü	Telepati	Tahmin
Rüyalar	% 80	% 98	% 95	% 90	% 80
Genel his	% 95	% 99	% 95	-	-
İnsanları tanıma		-	% 98	% 80	-
Nedeni net olmayan anılar	% 98	-	-	-	-
Mekanları tanımak	% 95	-	-	-	-

Tablo 3: *Psifik yetenekler ve kendiliğinden geçmiş yaşam anısı tipleri*

Anket grubunda, paranormal yeteneği olduğunu iddia edenler daha çok geçmiş yaşam anısına sahipti. "Normal" ve "paranormal" insanlar arasındaki en büyük fark paranormal yetenekleri olanların rüyalarda daha çok anı hatırlamalarıydı. Geçmiş yaşam anılarıyla güçlü şekilde bağıntıh

olan paranormal yetenekler çoğunlukla ilham parlamaları, şifalı eller (manyetizma) ve durıgörüydü.

İlham parlamaları yaşayan insanlar daha çok geçmiş yaşam anısına, daha çok nedeni net olmayan anılara sahip olup mekanları daha sık tanımaktadırlar (genelde mekanların hatırlanması daha çok sayıda anı ile bağlantılıdır). Şifacılar ve durugörürler insanları tanımaya eğilimlidirler. İzlenimleri tahmin etmek ile geçmiş yaşamların hatırlanması arasında hiçbir bağıntı yoktu ama tahminler ile geçmiş yaşam anılarının sayısı arasında empatik bir bağıntı vardı. Önceden haber verme becerileri geçmişin eşiğinden geçmeye katkıda bulunmayabilşe de eşik geçilir geçilmez bunu kayda değer ölçüde kolaylaştırır. Geçmiş yaşamları hatırlayan insanların önceden haber verici izlenimleri daha kolay aldıkları daha açıksözlü ama yine de şaşırtıcı bir açıklama olurdu. Bu durumda, geçmişin algılanması geleceğin daha kolay algılanmasına yol açar ama tersi geçerli değildir.

Geçmiş yaşamların hatırlanması psişik yetenekler olmaksızın mümkün olsa bile anının kendi parapsikolojik veya daha doğrusu parafizyolojik olmalıdır çünkü böyle anılar fiziksel bedende saklanamaz. Ezoterik veya gıiostik durugörürler tekrardoğuş anılarının üç kaynağından söz ederler: Geçmiş yaşam kişilikleri, üst benlik de denilen sürekli tekrardoğan can ve şu ana dek yaşamış bütün insanların deneyimlerini veya her bir canlı varlığın bütün deneyimlerini depolayan veya şu ana dek olmuş her şeyi depolayan bir veritabanı olan doğanın hafızası veya Akaşik Kayıtlar olarak tarif edilen bir tür genel hafıza fonu. Son versiyon tartışmalıdır çünkü gözlemciler veya gözlemleme aygıtı olmaksızın gözlemi veya evrenle birlikte var olan, bir gözlem noktası olmaksızın her şeyi kaydeden bir tür kaydediciyi baştan farzetmektedir.

Zihin aynası ile yapılan deneyler terapötik geçmiş yaşam regresyon- larının psişik faaliyetlerinkini andıran bir beyin dalgası örüntüsü sergilediğini gösterir: Delta ile birlikte alfa ve beta. 7. Bölüm bunu ayrıntılı olarak işleyecektir.

KENDİ GEÇMİŞ YAŞAMLARİNA DAİR PSİŞİK İZLENİMLERİ OLAN İNSANLAR

1869'da bir spiritüel seans sırasında, katılımcılardan birinin yaşamakta olan yeğeninin ruhu belirdi. XIV. Louis'nin tahtta olduğu sırada geçen önceki yaşamında rahibe olduğunu söyledi. Manastırın misafirlerinden birini evlenmek üzere kaçırmaya kalkan bir asilzade onu atıyla ezmiş ve rahibe bu yüzden ölmüştü. Daha çok ayrıntı verdi ve uyuduğunda, manastırın eski kilisesinin çevresinde önceki yaşamındaki formu içinde dolaşıp r

durma eğiliminde olduğunu ekledi. Yeniden doğmadan önce de b yapmıştı. Kimliğini kanıtlamak için medyomun eli aracılığıyla yaj kendisinin ve seansa katılan dayısının bildiği bir şeyler yazdı. Dayı i|< 9 oldu ve seans sırasında ona, gün içinde uyanıkken geçmiş yaşamın^

haberdar olup olmadığını sordu. Yeğeni gün içinde şiddet dolu bir ölü ve rüyada geçen süreye ilişkin yalnızca belli belirsiz bir hissi olduğu^ yanıtını verdi. Daha sonra, dayı ile yeğen karşılaştıklarında adam

. . . . . o'-Hp

kadına rüyasında cinayete kurban gittiğim hiç. gorup görmediğini soiriu Kadın görmediğini ama bazen silahlı adamlar tarafından kovalanan hjr katolik rahibin bir kiliseden kaçışıyla ilgili kabuslar gördüğünü söyledi Dayısı ona birkaç cümle yazdırdı, kadının el yazısı seansta yazdırılan ile hemen hemen aynıydı (Bertholet 1949: 561; Muller 1970: 172). Spiritüalizm eserleri beden uyurken bir geçmiş yaşamın kimliğine bürünüp görünen yaşayan insanların

ruhlarından örnekler içermektedir.

Ivy Beaumont, 1961'de ölen, Blackpool'dan bir öğretmendi. Psişik güçleri 1927 civarında gelişmişti. Ivy hakkında *This Egyptian Miracle*[48] (1955) adlı kitabı yazan Frederic Wood'un yol göstericiliği ile trans, otomatik yazı ve durugörü yeteneklerini geliştirdi. Yarı transta olduğunda, adının Nona olduğunu söyleyen bir antite ortaya çıktı ve on sekizinci hanedanlığın kullandığı Mısır dilinde 4.000'i aşkın cümle üretti. 1930 yılında bir başka medyom, Ivy Beaumonfun kendisinin de o dönemde, Nona ile yakın ahbap olan Vola olarak yaşamış olduğunu bildirdi. Daha sonraları Ivy de net anılar hatırlamaya başladı. Suriye'de geçen gençliğini, şehrin Mısırlı birlikler tarafından ele geçirilip yağmalanmasını, tutsak olarak Mısır'a gidişini, oradaki halkın adetlerini, birkaç Mısırlıyı, Nil üstündeki yerleri, kraliçe Telita'nın himayesinde firavunun sarayında geçirdiği süreyi, Karnak Tapınağıyla bağlantısını ve rahibe olarak görevlerini hatırladı. Hamisi olan kraliçeyle birlikte bir yelkenli kazasında ölmüştü. Transta Mısır dilinde ilahiler söyleyip eski danslar yapabilmekteydi. Vola olarak belirdiği bir seans sırasında Mısır dilinde aniden, "Kes şunu!" diye bağırdı. Transtan çıkdığmda, rehberinin onu çekip sürüklemiş olduğundan şikayet eti. Kontrol eden ruhlar bir medyomun fiziksel rahatsızlıklarını asla hissetmedikleri için Vola ve Ivy bir ve aynı kişi olmalıydılar.

Ivy ayrıca Nero'nun zulmü sırasında öldüğü bir yaşamı, on yedine yüzyılda New England'da geçen bir yaşamı ve son olarak, devrim sırasın^[3] İngiltere'ye kaçmış Fransız asilzadesi bir ailenin kızı olduğu bir yaşam» [45]
hatırladı. Ancak Mısır'daki yaşamı on net ve en ikna edici olanıydı. Eski Misil'dilini telalhız edişi kayda geçirilmiştir (Wood 1955),

Başlangıçta, hatırlamaları yalnızca trans sırasında ortaya çıkmaktaydı ,ıma sonraları uyanık olduğunda da çıkmaya haşladı. Hafızasına ilk başta yalnızca trans sırasında erişebilmekteydi ama sonraları normal bilinçlilik sırasında da erişebilir oldu. Anlaşılan, bir tür köprü oluşmuştu. Bu, geçmiş kişiliğin tekrar hayata gelmekte olduğunun pek çok örneğinden biridir. Tarafsız bir akaşa söz konusu değildir.

Joan Grant transta geçmiş yaşamları hatırlayan en tanınmış kişidir. Bir geçmiş yaşam hakkında yazdığı *Winged Pharaohw* (1937) adlı ilk kitabı genelde bilinir. *Time out of Mind*[46] [47] (1956) başlıklı otobiyografisinde anlattığı üzere, anıları bir bokböceği yontusuna psikometri yaparken başlamıştı. Transta dikte ettirdiği kısımlar ancak daha sonra bir araya getirildi. Belirli bir durumun tanı ortasında başlayan seans transkript- leri. daha önceki bir tarihte yapılan seansın transkriptlerine tam olarak uymaktaydı. Böylece, Grant transtayken, bütün bir biyografiyi oluşturmak üzere doğru sıraya sokulacak kısımları dikte ettirmekteydi. Bu sanki söz konusu kitabın programlandığını ve trans sırasında yüksek sesle okunduğunu ima ediyor. B11 durıım ie kitabı mükemmel bir edebiyat eseri ama daha az ikna edici bir geçmiş yaşam anısı örneği haline getirir. Yavaş ve bölük pörçük ortaya çıkan ve aralarda şimdiki kişinin verdiği tepkileri de içeren geçmiş yaşam hatırlaması

---

45 Bu Mısırlı Mucize
Kanallı Firavun
47 Zilimden Uzak Zaman

yaşayan insanlar hikayenin kusurlarına rağmen daha ikna edicidir. Joan Grant'ın yazdığı diğer kitaplar daha az tanınır ama okumaya değer.

Joan Grant psikometri yoluyla, özellikle de şimdiki sorunla bir bağlantısı varsa başka insanların geçmiş yaşamlarına dair enformasyon da alabilmekteydi (Grant 1956; Kelsey & Grant 1967). Psişik yeteneklerini Mısır'daki gibi, geçmiş yaşamlarda aldığı eğitime bağlar. Bu durum reg- resyonlaıdan elde edilen verilerle bağıntılıdır. Psişik yeteneklere sahip insanlar çok çeşitli ve bazen her türden dönem ve mekanda tapınak eğitiminin az bilinen biçimlerine geri giderler. Mısır en sık ortaya çıkandır; Mayalar veya İıkalar dönemi ise ikinci sırayı alır.

Kişinin kendi yaşamından izlenimlerin durugörü yoluyla alınmasının bjf örneği, *The Hoy Who Saw True** adıyla bilinen, bir İngiliz gencin 1885^ 1887ye dek uzanan günlüğüdür. Daha sonraları yapılan araştırıp günlüğü "keşdefen" ve derleyen Cyril Scott'ın günlüğün yazan oldUğUnCj göstermiştir. Oğlan aıiralar görmektedir ve daha sonra, başka insanla^ bunları görmediğini keşfeder. Sık sık insanlara veya başlarına gelecekleş dair psişik izlenimler almaktadır. Doğa ruhlarını ve ölmüş büyükbaba,sı ve başlangıçta İsa olduğunu söylediği muhteşem amali etkileyici bir ruh gibi, bedenini terk etmiş insanları görmektedir. Birbirine aşık olan insanların birbirini bir biçimde önceden bilmekte olduklarını duyumsar, Daha sonraları, kendini çok eski zamanlarda gördüğü garip bir rüya görür. (Anketimin sonuçlarıyla karşılaştırınız!) Derken, aradan geçen süre içinde İsa olmadığını açıklamış olan ruhsal öğretmeni 011a bu izlenimlerin riiya değil, bir geçmiş yaşamın hatıraları olduğunu söyler. Oğlanın aklı karışır, ölmüş büyükbabası hiç de tekrardoğuşa inanıyor görünmemektedir. Ancak rehberi ona bedeninden sıyrılmış insanların fikirlerini ancak paltolarını çıkartmış insanlar kadar değiştirebildiklerini söyler. İlk olarak, anlaşılan spiritüel eğitim alan bir Kızılderili olduğu bir yaşamın anılarını alır. Şimdiki rehberi, o dönemde öğretmenidir. Daha sonra ise esasen yurtdışında yaptığı geziler sırasında başka yaşamların anıları ortaya çıkar.

Oliver Fox yıllar boyunca beden dışı deneyimlerle deneyler yaptı ve bunlarla ilgili makaleler ve bir kitap yayınladı. Bir keresinde, kırk iki yaşındayken bir geçmiş yaşam deneyimi yaşadı. Bedenini terk etmişti ve bazı Tibet tapınaklarının kalıntılarını ziyaret etmeye karar verdi. Yoğunlaştı ve her zamanki hızlı yatay hareketi hissetmeye hazırlandı. Ancak dehşet içinde, ayaklarının altındaki yerin göçtüğünü ve uzun süre boyunca bir tünelden aşağıya düştüğünü fark etti. Durduğunda ve kendini toparladığında, durumunun giderek görünür hale geldiği belli belirsiz parlak renkler gördü- Çıplaktı ve çapraz çivilenmiş kalaslara zincirlenmişti ve ölesiye işkence görmekteydi. Bedeninin her bir yanındaki yaralardan kanlar fışkırdı ve kor demirler neredeyse gözlerini dağlayacaktı. Geçen her saniye ile acı daha dayanılmaz hale geldi. "Sen Theseus'un!" diyen bir adam sesini duydu. Theseus değil, Oliver Fox'um diyerek yanıt verdi. O anda dünya içe patladı ve göz kamaştırıcı bir ışık, sağır edici bir gürültü ve kükreyen bir kasırga içinde yatağına geri döndü. Kendisinin önceki bir yaşamının son anların' yeniden yaşadığına emin olmuştu (Fox 1962: 105). [48]

48 Hakikati Gören Oğlan

Kaptan Friedrich Schwickeit (1855-1930) İzmir limanındayken, gezilecek görülecek yerleri öğrenmek istedi. Bir rehber eşliğinde Efes'i gitmesi tavsiye edildi* Yolda her şey ona o kadar tanıdık gelmeye başladı ki rehberi geri yolladı. Yıllar sonra. Kapın tala mihracesinin sarayını ziyaret ederken bir Brahman ile sohbete başladı. Brahman onu bir başka bilinçlilik durumuna soktu ve Schwickert önceki yaşamını bir film gibi izledi. Efes savaşında ölen bir süvari birliği komutanıydı (Muller 1970: 167).

BAŞKALARININ GEÇMİŞ YAŞAMLARINA DAİR PsişiK ENFORMASYON

Demeter Georgewitz-Wietzer (1873-1949), Surya müstear adıyla parapsikoloji konulu kitaplar yazan AvusturyalI bir mühendisti. Yirmi üç yaşındayken Viyana'da bir durugörür onu sarı-beyaz İran giysileri içinde gördüğünü söyledi. Beş yıl sonra, yazıştığı bir İranlı alim ona önceki yaşamında kendi mezhebine bağlı bir Acem Türkü olduğunu söyledi. On yedi yıl sonra Graz'daki bir kadın psişik bu deneyimlerden habersiz, ona önceki yaşamında ak büyü yapan bir İranlı mistik olduğunu söyledi. Birinci Dünya Savaşı'nda Avusturya ordusuda komutanlık yapmış ve parapsikolojiye ilgi duyan ve bu konuda tecrübeli bir ahbabı ise son buluşmalarında, ona daha önce birlikte İran'da yaşamış ve şimdiki yaşamlarında olduğu gibi aynı konularla ilgilenmiş oldukları için iyi dost olduklarını söyledi (Muller 1970: 175).

Fransız madenci Augustin Lesage (1876-1954) otuz altı yaşında psişik ressam oldu ve sonrasında 700'ü aşkın resim yaptı. Altmış iki yaşındayken, bir durugörür ona bir bokböceği yontusu verip Mısır'a gideceğini söyledi. O yılın sonuna doğru "Mısır Hasadı" başlıklı büyük bir tablo yaptı ve ertesi yıl arkadaşı Alfred ile Mısır'a giderken yanında götürdü. Kamak tapmağında, bu yeri çok iyi bildiğini hissetti. M.Ö. 1500'lerde yaşamış olan Mısırlı ressam Mena'nın yakın zamanda keşfedilen mezarını ziyaret eti. Mezarın duvarlarında, kendi yaptığını andıran bir resim vardı. Mezarda kendini öyle mutlu hissetti ki az daha çıkmayacaktı. Başka izlenimler de aldı ama kendisinin Mena olmuş olduğundan emin olamayacağı kadar belli belirsizdiler. Ölümünden bir süre sonra, arkadaşı bir medyom aracılığıyla şu mesajı aldı: "Alfred'e söyleyin, doğruymuş. Mena'ydım." Medyom, Lesage'ı ne görmüş ne de tanımıştı. Mesaj geldiğinde Alfred orada Eğildi (Muller 1970: 163; Victor 1980).

İngiliz doktor Arthur Guirdhanı hastalarından birinin rüyalarım ve parçalarını inceledikten sonra tekıaıdoğuşla ilgilenmeye haşladı. Çalışn^, onu duyarlı hale getirdi, kendisi de izlenimler almaya haşladı ve giclor^k bedenden ayrılmış varlıkları algılamaya ve onlarla iletişime geçmeyi i,ğ rendi. Bu varlıklar ba/.eıı Guirdham'ıı geçmiş yaşamlarından söz ettiit.r ama daha çok, 0111ın izlenimlerini ve vardığı sonuçlan doğruladılar, net leştirdilcr veya düzelttiler (Guirdham 1970, 1974)- Sonraları başka geçmiş yaşamları da araştırabildi. *The Lake and the Castle*(1976) adlı kitabında 1800'lcrde bir yaşamı ve Orta Çağın başlarında İngiltere'de ve bir de Roına dönemindeki yaşamları tarif eder. *The Island*[71] (1980) adlı kitabında ise

«Hı

M.Ö. 1250 civarında Yunanistan'daki bir yaşamı anlatır. Hikayeler güvenilip ama cilalıdır, özellikle de sonuncusu. Bunlar hep Guirdham'ın yaşamları boyunca bağlı olduğu felsefe olan düalizmi açıklayan ve savunan partizan literatür olarak kalmaktadır.

Clarice Toyne'nun (1976) tekrardoğuşu halk genelinde akla yatkın hale getirmek için önceki hayatında kimin kim olduğunu ona söyleyen bir "öteden gelen öğretmen"i vardı. Sonrasında aralarındaki koşutlukları açığa çıkartmak için her iki yaşam hakkında biyografik bilgileri derlemeye başladı. Teilhard de Chardin, Blaise Paseal'dı; Danny Kaye, Hans Christian Andersen'di; Bernard Shaw, Voltaire idi; de Gaulle ise II. Joseph ve *Le Grand Conde* adıyla tanınan II. Louis (çarpıcı bir benzerlikleri vardır) idi. Victor Hugo ve Charles Baudelaire, Toyne'nun ahbapları arasında tekı ardoğmuşlardı.

Hiroshi Motoyama geçmiş yaşamlar hakkında çoğu kez anlam ifade eden konsültasyonlar yapmaktadır. Batılı psişiklerin tersine, Motoyama genellikle ulusal karma dediği şeye bağlantılar oluşturan bireysel karmaya atıfta bulunur. Tavsiyeleri tavır değişikliği, dua ve meditasyon ile sınırlı kalır (Motoyama 1992).

BEDENDEN AYRİLMİŞLARİN TEKRARDOĞUŞA DAİR ANLATTIKLARI

Spiritüel konularla ilgili pek çok kitabın içeriği ya transta ya da tamamen bilinçli iken kanallaşma yoluyla alınmıştır. Blavatsky'nin *Isis Unueiled* (1877) and *The Secret Doctrine* (1888) adlı kitaplarım büyük ölçüde ilham alarak yazdığı anlaşılmaktadır. Alice Bailey de kitaplarını bu yolla [49] [50]

va/.i'[11]?*[1]' Bailoy'ye göre bunlar bir teozofi üstadı olan "Tibetli" tarafından ilhanı edilmişti.

Bedenden ayrılmışların pek çoğu parlak fikirlerini bedenlilere hevesle aktarmaktadırlar. Medyomistik ve spiritualist literatür genellikle ölmüş hir ünlünün adıyla süslenmiş ve yaşayanların ihtiyaçlarına yanıt vererı ruhlarla dolup taşmaktadır. Viktorya döneminde, ahlakı yükselten vaazlar ve haşmetli şiirler getirmişlerdi. Günümüzde ise pek çoğu kendisini her şeyin çok daha iyi olduğu gezegenlerden gelen haberciler olarak sunup savaşmayı bırakmamız, birbirimize nazik davranmamız ve daha yüksek bilinçlilik geliştirmemiz için bizi teşvik etmekteler. Sunuşları bilgiden, pratik anlayıştan, sağlam muhakemeden ve hatta bazen lezzetten çarpıcı bir şekilde yoksundur. Bu şekilde, hüsrana uğramış canlar nispeten zararsızca kendilerini doyuruyor olabilir. Pek çok insana güzel hisler vermekte ve onları sokaklara düşmekten korumaktadırlar. İnsanları kehanetlerle coşturduklarında veya korkuttuklarında ise durum kuşkulu hale gelir. Mesajlarını aktarmak üzere yaşayanlara yaklaşan bedensizler genellikle sınırlı bir ilgiye ve güvenilirliğe sahip olduklarında ise onların anlattıklarına derhal inanmak, kapıdan kapıya pazarlanan mallardan almaktan daha aptalcadır. Medeni insanlar kendilerini başkalarına dayatmazlar, hele de bedensizken. Onlar yalnızca bu konularla şahsen ilgilendiklerini bildikleri insanlarla temasa geçerler ve anlattıklarını basıp yayınlamaları için zorlamazlar. Yine kanallaşma yoluyla alınmış olan Loehr-Daniels okumaları bununla ilgili ilginç gözlemler içermektedir (Quinn: 214-215):

Sosyal bir toplantıda sahneyi ele geçirip partinin can daman haline gelen kişilik türiinii bilirsiniz, değil mi? Bıı, yeryüzü varlıklarıyla temas kurmaya çok hevesli olan antiteler arasında da olabilir. Yeryüzü varlıkları onlara Viya tahtası aracılığıyla bir açıklık sağlamaktalar ve onlar bıı açıklığı kullanacak ve izleyicilerini heyecanlcındırcibilen ve dikkatini çekebilen her ne varsa oradan getireceklerdir.

...yeryüzü-yaşamından geçiş yapmış ve yaşam hakkında yeryüzü- yaşamında

---

49 Göl vc Kale
50 Ada

olanların sahip olmadıkları bazı genişlemiş anlayışları olanlar öte tarafta pek çoktur. Bıı anlayışı paylaşma hevesindedirler. Ama ıe yazık ki bazıları, ilkokulu bitirdiklerinde diploma alabilen çocuklara benzerler. Geçiş diplomasını aldıkları için öğrenilecek daha fazla şey olmadığı sonucuna varmışlardır. Ortaokul, lise, kolej ve kolej sonrası yılların olduğu gerçeğini görmesler. Yeryütimden geçişi yapıp deyim yerindeyse beşinci am\f diplomalarını alarak bu yana yelmiş yeryüzü varlıkları var. İşlerini bitirdiklerini, gelecekleri yere

vardıklarmı ve artık otorite olduklarını hissetmekteler. Böyleleri içi Viya tahtası, sarkaç ue otomatik yazı olmak istedikleri öğretmenler yetkililer olmak için araçlar saylamaktadır. Belki de yeryüzii-yQŞa' mında sahip olmak isteyip de başaramadıkları bir otoriter havayla konuşmak istedikleri gibi.

Tekrardoğuş hakkında ölülerden gelen mesajlardan oluşturul^ spiritüalist yayınların sayısı hepsinden söz edilemeyecek kadar çoktur Pek çoğıı makalelerde ve spiritüalist dergilerde ve yine pek çok kitapta bulunabilir. Arthur Ford gibi bazı kişiler, ölümden sonra iletişime geçm^ için meslektaşlarına giderler. Diğerleri ise yaklaşan tekrardoğumlanmı ilan etmek için kendilerini tezahür ettirirler. Karl Muller tekrardoğuş hakkında ölüler tarafından verilen kişisel ve genel mesajlara dair pek örnek vermektedir.

Bir ruh Joachim Winckelman'a (1885-1956) on sekizinci yüzyılda birlikte yaşamış olduklarını söyledi. Bir grup rıib ona, insan canları şimdiki koşullar altında daha hızlı gelişebildikleri için tekrardoğuşun günümüzde geçmişe kıyasla daha hızlı meydana geldiğini söyledi. Ayrıca pek çok can ilk kez bedenlenmektedir. Sonuç olarak, dünya nüfusu çok hızlı artar.

Alex Sundien 1943 ile 1955 yılları arasında Danimarka'da trans seansları düzenledi. Bunlarla ilgili kitabı tekrardoğuş hakkında paragraflar içermektedir. Öldürülmüş bir adamın hayaleti önceki bir yaşamda kendisi insanları öldürmüş olduğu için ölümünün bir ceza olduğunu söyler. Pek çok rehber ve yardımcı artık tekrardoğmaya ihtiyaç duymadıkları bir noktaya dek gelişmiştir. Bazı canlar ölümden sonra astral alemlerin aşağı bölgelerinde kalır ve yukarı bölgelere ancak birkaç tekrardoğuş sonrasında girebilirler. Bazen eşcinsellik yakın tarihli bir cinsiyet değişiminden dolayıdır. Bu cümleler genel kalıba uymaktadır.

YENİDEN DOĞUŞ DUYURULARI

Rudolf Passian, Avusturya'nın Steiermark kentinden olan barones Adelma von Vay'e (1840-1925) "19. yüzyılın Cayce'si" der. İnançlı bir katolik olan baronesin spiritizm veya tekrardoğuş hakkında hiçbir fikri yoktu. Bırgü'[1] otomatik yazı yazmaya ve durugörünün bir türünü sergilemeye, "bir bar suda görmeye" başladı. Çoğu kez mecazi olarak gördüğü şeyler geneIh ' otomatik yazı tarafından açıklanıyordu. Koyduğu teşhisler ve verdiği ^ siyeler ile Avrupa dışında tanınır oldu. Ona çoğunlukla, doktorların te^ edemediği hastalıklar için başvuruluyordu. Adelma von Vay kitapla
geçmiş yaşamların tesir ettiği veya özellikle epilepsi söz konusu olduğunda geçmiş yaşamların sebep olduğu hastalık vakalarına değinir (Passian 1985):
Baronesin bir hanım arkadaşının iki yaşındaki kızı diş çıkartırken doktorların hafifletemediği kramplardan mustaripti. Kızın annesi arkadaşı Adelina von Vey'in spiritizmini tasvip etmiyordu ama çaresizlikten ona danıştı. Adelma'nm rehberleri küçük kızın Kainund adında bedensiz bir ruh tarafından rahatsız edilmekte olduğunu söylediler. Adelma, tezahüründen çılgın ve ağzı bozuk olduğu anlaşılan Raimund ile temas kurdu. En sonunda, hiç adil davranmadığım fark etmesi ve çocuğu rahat bırakması sağlanabildi. Çocuk eski haline kavuştu ve küçük kızın annesinden yeniden doğmak zorunda olduğu

kendisine söylenen Raimund, iyi bir erkek kardeş olacağına söz verdi. Adelma von Vey iki aydır görüşmediği ve hamilelikten hiç söz etmemiş olan hanım arkadaşına bir mektup yazarak doğacak oğlu için onu kutladı. Arkadaşının verdiği yanıtta kızının tamamen iyileştiği ve kendisinin de daha yeni hamile kaldığı yazmaktaydı. Adelma'nm nasıl haberdar olduğunu merak etmişti. Gerçekten de bir oğlan doğurdu. Büyürken, oğlan ablasına çok bağlıydı.

Barones von Vey'in bir erkek akrabası elli sekiz yaşında öldü. İyi bir insandı ama sığ ve hedonistti. Ölümünden sekiz ay sonra, baronesin eli aracılığıyla yeryüzüne dönmek istediğini yazdı: "Bana burada iki seçeneğimiz olduğunu söylediler: ya bir ruh olarak kalıp bu şekilde gelişmek veya tekrar bir bebek olmak. Çocukların zavallı babalan için hala dua okumaktayken ben dönmüş ve altı bezli olacağım!" Durum onu çok eğlendirmişti, on yıldır evli ve hala çocuksuz olan tanıdığı bir çiftten söz etti. Oraya doğacak ve durumun tadını çıkaracaktı. Gelecekteki ana babasının adlarını ve adreslerini verdi. Bir yıl sonra gerçekten de çiftin bir oğlu oldu.

Fransa'da Mayıs ıç24'te yapılan bir seans sırasında, bir katılımcının babasının ölen hizmetkarının adı hecelendi. Birkaç zorlu girişimden sonra iletişim iyileşir ve ruh orada hazır bulunanlardan birinin bazı tanıdıklarının ailesinde yeniden doğacağını söyler. Bu kişilerin adlarını, yaşadıkları yeri ve ailenin kimlerden oluştuğunu bildirir. 24 Eylül 1924 sabahı tekrar doğacağını ve kulağından tanınabileceğini söyler. Ölen hizmetkarın sağ kulağı hayli belirgindir. Söz konusu aileye haber verilmedi. Seansa katılmış olan doktor tahmin edilen

günün sabahı saat 8'de aileye bir erkek bebeğin doğduğu haberini aldı. Üç gün sonra eşiyle birlikte aileyi ziyarete gittiğinde, bebek misafirlerden rahatsız olup ağladı ama doktorun karısının kucağında derhal sustu. Annesi, sanki sizi tanıyor gibi, dedi. Sağ kulağı belirgin biçimde çıkıntılı olduğundan bastırması için başına bir bandaj sarmışlardı (Muller 1970: 192).

Venezuelada 1957 yılında yapılan bir spiritist seans sırasında, daha önce sık sık iletişim kurmuş bir ruh kendiniz hayli zorlukla tezahür ettirdi. Güzel yüzlü ama bacağı sakat bir kadın olarak doğmanın eşiğinde olduğunu söyledi. Doğumdan korkuyordu çünkü bu zor bir yaşam olacaktı. O sırada şehir hastanesinde olan anne iki kez doğum odasına alınmıştı. Doğrum zor olduğundan doktorlar sezaryene hazırlanıyorlardı. Seansa katılanlann cesaretlendirmeleri ruha güç verdi. Sonrasında grup bir başka ruhtan, doğumun sezaryansız ve tam saatinde gerçekleştiğini bildiren bir mesaj aldı. Doğumla ilgili bilgileri araştırdıklarında sakat bacağa varana dek hepsinin doğru olduğunu gördüler (Muller 1970: 190).

Kocası uzun bir yolculuğa çıkmış olan Burmalı bir kadın, rüyasında ölmüş bir arkadaşının onun çocuğu olarak tekrurdoğmcık istediğini gördii, bundan hoşlanmadı ve rüyasında ona gelmemesini söyledi. Kocası eve döndüğünde, aynı eski arkadaşı rüyasında gördüğünü ve rüyada ona ailelerinde yeniden doğmaya gelebileceğini söylediğini anlattı. Zaman içinde bir çocukları oldu ve daha sonraları, babasının kabulünün annesinin veto girişiminden daha baskın çıktığını düşündüren sözler söyledi (Stevenson 1987: 99).

Obsesyonlar ve Tekrardoğuş

Spiritizmin tekrardoğuş ile ilgili önemli bir alanı da obsesyonları içermektedir. Adelma van Vay kötü niyetli obsedör ruhların yol açtığı üç vakan tedavi etmişti. Bir örnek:

Bir çiftçi sekiz yıldır epilepsi hastasıydı. Her bir nöbet sol elinin yüzük parmağında şiddetli biracıyla başlamaktaydı. Bu acı kalbine doğım ilerledikten sonra adam bayılıyordu. Adelma'mn rehberleri bu hastalığa mutsuz bir ruhun sebep olduğunu söylediler. Hastanın damadan, özellikle de söz konusu parmağa bağlananlar zayıftı. Marie adında bir dişi ruh bu zayıflığı kullanmaktaydı. Adelma çiftçiyi her

gün manyetize etmeyi ve bıı Marie, ile temasa geçmeyi önerdi. Marie, onu sinir etmek için yeniden doğan kocası olan bu adamı kendine çekmek istediğini bildirdi. Yeterince sabrelınişti. Bu adamın karısı olan Marie son derece kıskançtı. Ölümden sonra da kıskançlığıyla adama işkenceye devam etmişti. Adamın rehberi kendini kadından kurtarmak için ona yeniden doğmasını önermişti.

Marie Ihitün hafta boyunca kibarca uyarıldı, kıskançlığının sevgiyle ilgisi olmadığı ve böyle rahatsız etmeye devam ettiği takdirde kocasını gerçekten kaybedeceğine dair açıklamalar dinledi. Adam ona işkence edeni nasıl sevebilirdi? Marie bir giiıı, kocasının şimdiki yaşamında onunla hiçbir ilgisi olmadığını ve yaptığı her şeyin faydasız olduğunu anladığım söyledi. Kıskançlığının ve öfkesinin üstesinden gelmek için adamın çocuğu olarak doğmayı kabul etmişti.

Nöbetler kesildi ve çiftçi kasabasına dönmeden önce Adelma, "Tanrı sana bir çocuk daha verecek olursa, vaftiz annesi olacağım," diyerek şakalaştı. Çiftçi altmış yaşındaydı ve dede olmuştu. Bir yıl sonra, bir kızı doğdu. Çocuk hastalıklıydı ve üç ay sonra dizanteriden öldü. Çocuğun ölümünden birkaç gün sonra Marie, Adelma'nm eliyle, bu yeniden doğumun kendisi için acılı olduğunu söyledi. Artık adamın gelişini bekleyecekti ve ne kadar gelişme kaydettiğini görünce, adam da sevinecekti.

Brezilyalı spiritist hastaneleri başka yerlerde iyileştirilemeyen hastaları kabul etmektedir. Vakaların % 80'ine obsesyon teşhisi koymaktalar: birinin aurasında veya bedeninde rahatsızlık verecek biçimde yuvalanmış bir bedensiz. Çoğu kez karmik bir ilişki mevcuttur. Bu konuda yazan Brezilyalı doktorlar ve medyomlar arasında Bezerra de Menezes (1946) ve Ignacio Ferreira (1955) vardır. Yirmi beş yılda 1.000'i aşkın vakayla uğraşan Ferreira'ya göre, pasif obsesyon en yaygın olanıdır. Pasif obses- yonda obsedör hiç kimseye zarar vermek niyetinde değildir veya birini korumak bile istememektedir, kurbanın aurasına hiç bilmeden girer ama yine de rahatsız edicidir. Ferreira kitabında önceki yaşamlarla ilişkili on bir obsesyon vakasını kapsamlı biçimde anlatmaktadır:

On bir yaşında bir oğlanı felç eden bir merhum doktorun ruhu öç almak amacıyla bunu yaptığını açıkladı. Tedaviden sonra, obsedör serbest kaldı ve kendini geliştirmek istediğini ve Fransa'da yeniden doğmayı beklediğini söyledi. Bir kaptanın ciddi sindirim sorunları vardı, damarları şişmişti ve her an kalp krizi geçirecek gibi görün-
inekteydi. Bir erkek antitenin onu obsede ettiği ortaya çıktı. Antiıe kaptanı ve karısını kaptanın rakibi olduğu ve onlar yüzünden inti/lClr ettiği önceki bir yaşamdan tanıyordu. Bir başka adam peçeleri epile p. nöbetleri geçirmekteydi. Bunların sebebinin kendi yaşamı smasındc, hastalarına zarar vermiş olan gamsız bir hekimin ruhu olduğu anlaşıldı. Önceki yaşamında hastaları bu doktoru ihbar etmişler ue o da intihar etmiş ve ölümünden sonra kötü bir dönem geçirmişti Obsedöriin kendisi hastayı nasıl bulmuş olduğuna dair hiçbir fikrinin olmadığını söyledi (Muller 1970: 196).

Altmış yaşında bir kadın on *iki yılı aşkın bir süredir zihin sağlığım yitirmişti. Çeşitli akıl hastanelerinde kalmıştı. Her defasında iyileşmekte ama eve döndüğünde sorunları yinelenmekteydi. Bir medyom, kadının on üç yıl önce ölen kayınbiraderi tarafından obsede edildiği teşhisini koydu. Adam sağken, ikisi hiç geçinememişti. Öldükten sonra adam bunun nedenini anladı. Bir önceki yaşamında bir Rus asilzadenin oğluydu. Tüm mirasa konabilmek için onu hapse attıran kızkardeşi ise bu kadındı. Öcünü almaya ant*

içmişti ve şimdi, kız kardeşini bir akıl hastanesine kapatmak istiyordu. Öç alma isteğinin kendi esenliğini ve daha çok gelişmesini engellediği ona açıkça anlatıldı. Erkek ve kız kardeşin medyom aracılığıyla birbirini affettikleri duygusal bir sahne yaşandı. O andan itibaren hasta iyileşti ve zihin sağlığı mükemmel şekilde on iki yıl daha yaşadı (Muller 1970:199).

Allan Kardec

Allan Kardec medyomların kanallık ettiği bedensizlerin pek çok soruya verdiği yanıtları derledi. Gabriel Delanne'a göre (1894: 7), spiritüalizmi incelemeye başlayana dek Kardec tekrardoğuş inanmamıştı. Kardec'in *The Spirits' Book* (Kardec 1857) adlı kitabının tekrardoğuş hakkında söylediklerinin aşağıda okuyacağınız özeti büyük ölçüde Muller'in derlemesinden alıntıdır (1970: 35):

İnsan canları hayvan canlarından evrimleşmiştir. Canlar insan aşamasına ulaştıkları anda, hayvan bedenlerine dönmezler. Tekrardoğuşun hedefi evrimleşmeye devam etmek, kişinin hastalıklarını tedavi etmek ve hataları onarmaktır. İnsan canları gelişim durumları bakımından büyük farklılıklar gösterirler. Bedeni terk etmiş can cinsiyetsizdir. Bedenlenme- lerin cinsiyeti değişir. Pek çok insan birkaç ardışık yaşamda aynı cinsiyete sahiptir. Cinsiyetin seçimi büyük ölçüde sağlanan sınanma ve öğrenme deneyimlerine bağlıdır. Eril—dişi 1 ikiz canlar yoktur. Canlar daha yüksek bir antitenin yarıları değildir.

Bazen bir kişi neıedcj-se derhal tekrardoğar ama bazen ara binlerce yıl sürebilir- Bu kısmen kişisel tercih meselesidir. Ara sırasında bir can kendi seviyesinin yukarısındaki bölgelerde bir şiire kalabilir. Bu onun daha çok ilerleme arzusunu uyarır. Ardışık yaşamlar çoğu kez zayıfça bağlantılıdır. Koşullar büyük farklılık gösterebilir ve yetenekler diğer yeteneklerin daha İvİ gelişmesini sağlamak için açılmadan kalabilir.

İnsan canları farklı gelişim aşamalarındadırlar. Pek çoğu ilk kez yeryüzüıidedir ama bireylerde bunu değerlendirmek zordur. İnsanlar gelişimlerine veya görevleri tamamlamalarına uyduğu için daha aşağı koşullarda, hatta daha aşağı gezegenlerde bedenlenebilirler. Becerilerini korurlar ama kendilerini ifade edebilme olasılıkları sınırlıdır. Her gezegende bir çocukluk geçirmek şart olmakla birlikte bazı gezegenlerde bu, diğerlerindekine kıyasla daha az sınırlı ve hantalcadır.

Can ilerlemek için geçmiş yaşamları hakkında düşünür ve daha ileri canlara kulak verir. Bu onun karmasını iyileştirebilir ama herhangi bir ilerlemeyi yeryüzünde sınamalıdır. Can yaklaşan yaşamında genel kaderini ve tabi olacağı sınamaları seçer. Her bir olay önceden planlanmış ve belirlenmiş değildir. Can yaklaşmakta olan yeni bir yaşamı duyumsar. Yapmasına izin verildiğinde bedenini seçebilir. Yeni bir bedenlenmeye hazırlanacak olan can daha yüksek canlardan yardım isteyebilir. İyi bir bölgeden inmekteyse, arkadaşları o doğana dek eşlik edeceklerdir. Gebelik başlayınca, bir ektoplazma şeridi canı cenine bağlar. Bu şerit giderek kısalır. Can yavaş yavaş kendini dalıa belli belirsiz hissetmeye başlar ve sonra farkındalığını, bilgisini ve hafızasını kaybeder.

İkizler önceki bir yaşamda arkadaş olmuş olabilirler. Aile bağları çoğu kez geçmiş yaşamlardaki arkadaşlıklardan doğar. Bir geçmiş yaşamdan ahbapları, komşuları, birlikte çalıştığımız kişileri bazen aile üyelerimiz olarak tanırız. Çocuklar ve ana babalan arasındaki

zihinsel benzerlik kalıtımdan ziyade, canlan arasındaki sempatiden dolayıdır. İyi veya kötü yetiştirilme, özellikle de zayıfça olan canlar bakımından büyük fark yaratabilir. Zayıf bir can iyi ana babalar isteyebilir. Ana babalar düşünceleri veya duaları ile iyi bir canı cezbedemezlef. Ölen bir bebek gelişimine pek az katkıda bulunan kısacık bir yaşam sürmüştür. Bazen böyle kısa bir yaşam daha önce erken sona ermiş bir yaşamı tamamlar ama bu, genellikle ana babanın karmasıdır. Zihinsel engelli bir kişinin canı ceza çekmektedir ve Çoğu kez bunun farkındadır.

Bedenlenmeler arasındaki benzerlikler, özellikle simadaki ben?o, likler canın bedenin gelişimine tesir etme becerisinden dolayıdır. Geçny. yaşamların belli belirsiz anıları ve anlayışları, ilahi rehberlik veya ölünıd^ sonra yaşam fikirleri gibi doğuştan gelen hislere ve düşüncelere yol ^ bilir. Birinin mentalitesi bir yaşamdan diğerine aynı olabilir ama ayri(.. içsel değişimler aracılığıyla da gelişebilir veya genel ve toplumsal koşullar tarafından etkilenebilir.

Kardec'in kitabında sunulduğu haliyle tekrardoğuş belki tembel veya gelişmemiş canlar haricinde, mecburi değildir. Gelişmek istediğimi?, jç,n döneriz.

EDGAR CAYCE

1945'te ölen Edgar Cayce 14.236 trans okuması yapmıştır. Bunların Virgina Beach'teki *Association for Reseai'ch and Enlightenment*[51] kütüphanesinde saklanan transkriptlcri 49.135 sayfa tutmaktadır. Bunların pek çoğu doğru ve faydalı olduğuna inanılan fiziksel sağlık okumalarıdır. 2.500 kadarı ise "yaşam okuması" olarak anılmaktadır, bunların birkaç vaiz adedi danışanın şimdiki yaşamıyla ilişkili bir geçmiş yaşamı ele alır (*Psgchography*: 35), Cayce'nin geçmiş yaşamlara ve genelde tekrardoğuşa ilişkin içgörüleri hakkında ilk etkili kitapları Gina Cerminara yazdı. Kitapları diğer deneyimlere ve regresyonlardan öğrendiklerimize uymaktadır.

Belki de Cayce hakkındaki ilk kitaplar en iyi okumalara dayanmaktadır. Mary Ann Woodward (1985) tarafından yazılan daha sonraki bir kitap okunmaya değmez: muğlak bir gürleme ve soruları şişirilmiş, tumturaklı bir dille tekrarlayan yanıtlardan ibarettir. Bir örnek vereyim. Okuma şöyle başlar (1985: 122): "Bu belirli bedene yardımcı olabilmesi bakımından şunu görmekteyiz ki zihinsel tutumlar kadar pek çok fiziksel koşullar da dikkate alınmalıdır, yardımcı olabileceğini gördüğümüz uygulamalar rahatlamayı getirecek işbirlikçi kuvvetler ruhuyla uygulanacaksa." Anladınız mı? Seansın sonunda tek bir söz bile söylenmiş değildir. Somut teşhis ve terapi parçaları pek az ve aralara serpiştirilmiş haldedir. Çoğunluğu, anlamadığı ve tedavi de edemediği hastalıklar hakkında bir vaizin vaazlarını içermektedir. İnsanlara dua etmeleri tembih edilir. Bu yardımcı olabilir ama böyle bir öğüt için transa girmenize gerek yoktur. Woodward sakatlanmış birine söylenen sonuçs[112] ama olağanüstü sözleri hikmet incileri olarak kabul eder: "Yaralar senin kendi zihinsel ve ruhsal benliklerinden sökülüp atılsın." Vay'

^ma hangisi? Ve nasıl? Cayce'nin performansına sahip bir altın arayıcısı 'ıa aitını bulduğu kolaylıkla çamır da çıkarabilirdi.

John VanAuken'in kitabı (1984) Cayce'nin tekrardoğuş hakkındaki içgö- riilerini içeren geniş, popüler bir giriş olarak tasarlanmıştır. Van Aukeıı tckrardoğanın biz kendimiz değil de, her defasında taze ve yeni yaratılan (asiliklerimiz olduğunu söyler. Bir sonraki sayfada, önceki dönemlerin erdemlerinin ve ahlaksızlıklarının, yengilerinin ve yenilgilerinin kendimizin okluğunu söyler. Tutarsız şeyler anlatır. Ona göre, yeryüzü var olmadan önce yaratılmış tek bir insan canları grubu vardır ve buna başka hiçbir can eklenmemiştir (1984: 2). Öyleyse, birinci bedenlenmemiz için milyarlarca yıl beklemiş olmalıyız. Ve insanlığın

51 Araştırma vc Aydınlanma Birliği

şimdiki sayısı kadim zamanlardaki yaşamlar arasında muazzam uzunlukta aralar geçirmiş olmamız gerektiğini düşündürmektedir. Yeryüziindeki -ve bundan da önceki- ilk yaşamlara ilişkin büyük çeşitlilikteki regresyon deneyimleri bunların hepsini çürütmektedir. Birkaç sayfa sonra Van Anken şöyle yazar (1984: 10):

Eski Mısır'da da karşımıza bugün sahip olduğumuzdan çok daha büyük teknolojik güç çıkmaktadır. Gize'dekilerle kıyaslanabilecek piramitlerin ıuşu edilebileceğine pek az modern mühendis inanmaktadır. Şimdiki yüksek teknolojinizle bile bu taşlan biçimlendirip hareket ettiremez veya dört bin yılı aşkın şiire dayanacak bir tamamlanmış yapı oluşturmak üzere bir araya getiremezdik.

Eski Mısırlıların inanılmaz performansının affına sığınarak söylemeliyim ki son on yüzyıldır bıuuu yapamayacak olduğumuz muhtemelen bir an bile olmamıştır. Bugün bunu yapamayacağımız fikri kör ve sağır birinden çıkan bir saçmalıktır.

Van Auken, Edgar Cayce'nin danışanlarından biri olan Barbara Murry'niı ömürleri boyunca gelişimini aktarır. Cayce onu iki yaşındayken ölen ablası Lela olarak tanımıştı. O da -Cayce'nin kendisi gibi- İsa'nın canı ile ilişkili bir candı. Bedenlenmelerinden biri, beyaz ırkın ilk örneği olduğu Mısır'daydı. Hikayenin giriş kısmıyla birlikte tamamı teozofik fikirlerle uzaktan bağlantılı, asil ve gerçekdışı bir rüya gibi okunmaktadır. Eleştirel okuyucu için ise engebeli bir yol gibi:

Ra Ta (Cayce'nin Mısırlı yaşamı) yenidoğanı rahimden dışan çıkarken, temizlenirken ve gösterilmek üzere hazırlanırken endişeyle izledi. Gözleri hayvansılığın veya gökselliğin ve saf insan biçiminin gerçek özelliklerinin göstergelerini aradı. Bebeğin bedeninin her ayrıntısını

tekrar tekrar inceledi. Hiçbir şey, kesinlikle hiçbir şey çarpıp kirlenmiş değildi. Bebek gerçekten insandı. (19S4: 62)

veya

Ya koltuk altı ken kulaklarınızla, insan değilsiniz!

tüylerinizle, sivilceleriniz ve siyah noktalarını^ takma dişlerinizle ve düztabanlarınızla siz? Ger

Ra Ta ve yoldaşları en sonunda beyaz bedeni başarmışlardı. tıpkı siyah gibi çoktan kusursuzlaştınlmıştı ve kahverengi ve san <]ü tamamlanmaya yakındı... İnsan artık dünyanın bir hayvanı değ^ yukarıdaki dünyanın bir torunuydu, güzel bir torunu. (1984:

Bıı apaçık ırkçılık değilse nedir?

Jess Steam (1989) ise Cayce'nin kendisi, karısı, sekreteri ve önceki yaşat7) lardan tanıdığı başka ahbaplarıyla ilgili okumaları özetledi. Cayce'nin geçmi. yaşamlar ve bunların bu yaşamdaki sonuçları hakkındaki Cayce okumaları çok akla yatkın olabilir, Atlantis ve eski Mısır hakkındaki okumaları ise böyle değildir. Fiziksel kusurları 10.000 yılı aşkın bir süre önceki ömürlerdeki ahlaki kusurların sonuçları olarak açıklayışı regresyon terapisinden öğrendiklerimiz açısından hayli imkansızdır. Mesele, bu enformasyonun bilimsel olarak kanıtlanmamış olması değildir ama düşünceler mantıksız ve ayrıca, bildiğimiz her şeyle çelişkili ise bu farklı bir durumdur. İnsanların ve insansıların bu gezegen üstünde birkaç milyon yıldır dolaşmakta olduğunu kesin olarak bilmekteyken nasıl olur da 50.000 yıl önce insanlar yalnızca düşünce formlarından ibaret olup maddeleşmeye (yeri gelmişken, bu, Van Auken'in Cayce malzemelerinden çıkardığı sonuçla tamamen çelişmektedir) başlamış olabilir? Ayrıca insanlar ve dinozorlar arasındaki sonraki (?!) sefalet, kibarca söylersem, pek

muhtemel değildir. İnsanlar ile dinozorlar aynı dönemde yaşamış olsalardı bu, pek çok milyonlarca yıl önce olurdu. Cayce ayrıca 20. yüzyıl sona ermeden önce Atlantis'in parçalarının denizden çıkıp yükseleceğini ve Amerika'nın doğu ve batı kıyılarının suya batacağını da tahmin etmişti. Sezgisel güçler gerçekten de harikadır, Cayce'nin kendisi bunun parlak bir örneğidir ama sezgi ne kadar geçerli olursa olsun güvenilir değildir.

Stearn'in kitabının en ilginç yanı Cayce'nin çalışmalarıyla karşıla?' masının ve onun *The Sleeping Prophet*[52] adlı biyografisini yazışının hikayesidir. Cayce'nin tekrardoğuş hakkında söylemiş olduklarına dair Gına Cerminara'nın kitaplarından iyi bir resim edinilebilir.

LOEHR-DANIELS OKUMALARI

Hayat okumalaıınm F.dgar Cayce den sonraki en ilginç kaynağı 1951 ile 1979 arasında Grace Wittenberger-Loehr'in kanallık ettiği Dr. John Christopher Daniels tır. \\ıttenberger-Loehr'in çalışması kocası Franklin Lochr in I9b>> de ölümüne dek sürdü. Franklin Loehr bir papazdı ve dindar Hristiyan söz dağaıcığı bunun kanıtıdır. Ama okumaların içerikleri somut, ilginç, makul, alçakgönüllü ve bazen de eğlencelidir. Her biri ortalama on yedi sayfa tutan ve ortalama dokuz farklı kişi hakkında verilen 4.800 okunıada yaklaşık 45.000 kişi hakkında geçmiş yaşam enformasyonu alınmıştır. Dr. John tekrardoğuş hakkında genel soruları da yanıtlar. Bu okumalardan ortaya çıkan örüntü genelde bilinenlere uymaktadır ama pek çok belirli fikir de içermektedir.

Yıllar içinde, bazı okumalar daha önce, bazen yıllarca önce okuma talep etmiş başka insanlarla akraba olan insanlar hakkındadır. Profesör Horton Amidon bu vakaların 163 uıiün derlemiş (1985) ve yalnızca tek bir çelişki bulmuştu. Loehr-Daniels okumaları hakkında yazılan belki de en önemli kitaplar Helen Roberts'ın *Karma, the Great Teacher*[56] (1985) ve *Destiny oj the Soul*[57] (1987) adlı eserleridir. Özetleyelim:

Can kendini ayrı bedenlenen bir eril ve bir dişil yarıya böler. Her iki yarı da erkek ve kadın yaşamlara sahiptir. Eril yan kendini bir dişi bedende ve dişil yan ise kendini bir eril bedende ifade etmeyi öğrenmek zorundadır.

Ortalama altmış ile yüz ömür yaşarız. Genç canlar ilk on veya on iki yaşamdadır, bunlar genelde alışma ve başlangıç niteliğindedir. Sonraki kırk ile altmış yaşam başlıca öğrenme deneyimlerimize yol açan "karmik" yaşamlardır. Sonra daha çok, başkalarına hizmetle ilgili "yaşlı ruhlar" haline gelir ve böylece, önceki yaşamlarımızda edindiğimiz gelişimin bir anlamda karşılığını veririz. O zaman karma daha az önemli olmasına rağmen yine de açık kalmış uçları, bitmemiş işleri ve sindirilmemiş duygulan ve atlanmış dersleri tamamlarız (1985-' 20).

Yaşamlar arasındaki ara dönemler sabit uzunlukta değildir ama her bin yıl içinde yedi ve on yaşam yaygındır (1985: 6). Düşükle veya çocukluğun ilk dönemlerinde sona eren yaşamlar can için bir anlam ifade etmediklerinden dolayı sayılmazlar (1985: 261).

Dr. John en yaygın gelişim kalıpları olarak yedi döngüleri ve üç döngülerine atıfta bulunur. Bu rakamlar genel kuallarıdır. Uzun bir döngü altı, sekiz veya dokuz yaşam içerebilir. Kısa bir döngü dört yaşam ve arada

bir, iki yaşam sürebilir. Canın o döngünün vurgusuna takılı kalnlf

İçin bir veya iki dişi yaşam arasına uzun bir eril yaşamlar serisi liştirmektir. İlk yaşam bir

aşırı uca, diyelim ki iktidar gücünde fazlas^

veya tam tersi.

Kısa bir döngü için ortak tema yaşamın bazı öğelerinde derıg,. iştirmektir. İlk yaşam bir aşırı uca, diyelim ki iktidar gücünde fV,ı ^ salınabilir. İkinci yaşam diğer aşırı uçta, yani iktidarsızlıkta bunu tlu/(4y ^ Deneyimli bir can o ikinci yaşamda bir denge bulabilir ama çoğu krv , ' diği yanıt aşırıdır ve bu niteliği dengelemek için üçüncü bir yaşam ge lr" (1985: 21). Kısa bir döngü,bazen zor bir dersi tam anlamıyla öğren r içindir (1985: 35)- ^

Bazı yaşamlar dinlenme yaşamlarıdır. Bir can zorlu yeryüzü vaşa^ larınm ardından başka planlarda dinlenip tazelenebilir ama çabaların acılı deneyimlerin yaşanmış olduğu aynı planda gevşemeyi deneyinden T uygun ve doğrudur. Yeryüzünde fazla sayıda çok zor yaşamdan sonra bir can yeryüzü yaşamına direnmeye başlayabilir (1985: 271).

İkiz canlar aynı kaynaktan geldikleri için bireysel varoluşlarına aynı zamanda başlamışlardır (Quinn: 104). Döngü eşleri bir döngü sırasında çoğu kez birlikte bedenlenen uyumlu canlardır. Genellikle döngü eşleri aym kozmik aileden gelmektedir ve çoğu kez karşı cinstendirler. Farklı kozmik ailelerden canlar da uyumlu ve böylece, mükemmel döngü eşleri olabilirler (1985: 42). Eş canlar genellikle aym zamanda yaşamazlar. Bedensiz olan çoğu kez bedenli olana rehberlik eder. Veya eş canlar asla karşılaşmadan farklı bölgelerde yaşarlar. Canları, onlar uykudayken başka seviyelerde buluşur (Quinn: 104).

İnsan yeryüzüne ait bir hayvan varlığı olarak başlar. Yeryüzünde yaşamın en basit başlangıçlarından başlayarak bütün evrimsel süreçlerde yer alır. İnsan canlan fiziksel bir bedene bağlanmaya hazır olduğunda, en uygun hayvanlar seçilmişti. Can daha ileri gelişim için beyni uyardı. Bizler canlar ile yeryüzündeki en yüksek hayvan formunun etkileşiminin sonucuyuz (1985: 145).

Can ve kişilik arasındaki ilişki aktör ile rolü arasındakiıden daha karmaşıktır:

Canın her şeyi bildiği ve neredeyse her kişilik sorununun yanıtının cana veya benzeri bir şeye doğru gevşemek olduğuna dair popülo bir fikir var. Doğru değildir. Pek çok durumda, cana yol göstermek kişiye düşer (1985: 319).

Kişilik çoğu kez önderliği candan ve can için almalıdır. Bir canda zayıflık olduğunda kişi kendi iradesiyle, kendi kararlarıyla ve seç"[11]

Icriylc ne yapacağına ve ne olacağına karar verip seçebilir. Böylece, kişi kcıuh canı için bu özel zayıflık noktalarında kurtarıcı haline gelebilir (19X7: 107).

Ayrıca ölümden sonra kişilik can tarafından özümsen mez ve bazen çok fazla olan bir özgürlüğü korur:

Ihı can, olanlardan dolayı dehşetten donakalmıştı. Kişiliğe, o şark zorbasına, ölümünden sonra bile ulaşamadı. Aşağı astral taraftan kötiliik ona doğru uzanıyordu ama ona ilk olarak iyi olmuş bil ileri ulaşmalıydı. Öldürülüp de öteye geçtiğinde ona ulaşan kendi annesi oldu, nispeten hızla ve kalıcı olarak uykuya sokuldu ve pek bir ötealem deneyimi yaşamadı... Bu bedenlenme elinden kurtulup kaçmıştı ama bu durum o canı sorumluluğundan kurtarmadı (1985: 63).

Bu canın belirgin sorunu esasen canın bedenleımiş ve bedenden ayrılmış kişilikleriyle muhtemelen fazlasıyla yoğun özdeşleşmesinden ortaya çıkmış belirli bir endişeydi (1985: 235).

Bıı can kısmen kendi kişiliğini koruma arzusuyla ama daha çok neler olduğuna dair duyduğu hastalıklı meraktan dolayı, kişiyle fazla yakın özdeşlemeye çekildi ve böylece, üç gün ve üç korkunç gece boyunca süren yangın felaketini ve sonra ölümü deneyimledi (1985: 365).

Pek çok yaşamı planlayabiliriz ama her şeyi planlamayız ve her planı gerçekleştirmeyiz. Bazen yaşam planı erkenden durur, bu nedenle kişi yaşamının geri kalanını, muhtemelen rehberlerden veya öğretmenlerden biraz ilham alarak yaşamaya devam ederken tasarlamak zorundadır (1985: 115). Planlanmamış kazalar olabilir. Ruhlar görevli insanları koruyabilirler ama bu nadiren olur (1985: 307). Planlanmış bir evlilik bile gerçekleşmeye-bilir. Niyetlenilen bir evlilik birkaç yoldan bozulabilir ve bir sonraki yaşama ertelenebilir veya tamamen iptal bile edilebilir (1985: 391). Beklenmedik olanla başa çıkmayı öğrenmeliyiz. Yeryüzünde pek çok belirsizlik vardır: Kazalar, hastalık, savaş, insanların keyfi kararlan vb. Pek çok insan hastalığı karmik görmektedir ama bu ancak bazı vakalarda doğrudur (Quinn: 148). Pek çok olayın gerçekleşmesi gerekir, hatta gerçekleşmesi kaderdir ama değiştirilemez derecede önceden belirlenmiş olanlarının sayısı azdır. Ayrıca Dr. John başımıza 11e geldiğinin değil, onunla ne yapacak olduğumuzun belirleyici olduğunu söyler (1987: 94)-

Bir can negatif duygular ve korkular toplamış olduğunda, zihin açıdan dengesiz bir kişilik yaratmak yoluyla bunları salabilir. Dr. jQJ böyle yaşamlara "lağım yaşamları" veya "boşaltım yaşamları" der 227). Ana hedefi karmik borçların ödenmesi olan yaşam sayısı pek azj^: % 5'ten fazla değildir.

Kötü enerjileri çözümlemek veya dönüştürmek yerine onları sömü meye devam eden canlara ne olur? Bu mesele ile ilgili düşünceler Hel Roberts'ın ikinci kitabında derlenmiştir (1987). Kesin olarak karanıp yanı seçen ve insanlık dışı hale gelmiş ve vicdanını kaybetmiş olan ^ "dönüştürülüp geri kazanılacaktır. Bireyselliğini kaybeder. Değerli he ne varsa başka yerlerde kullanılır ve geri kalanı çözülüp dağılır. Simr tanımaz şekilde kendine acıma ve ısrarla seçilen aptallık yokoluşun \|\|\ yaygın yoludur. Sınır tanımaz şehvet, sınır tanımaz benmerkezlilik Ve acımasızlık canı karanlık ve sömürülen halde tutan kötücül tesirleri çeker Hatalardan dolayı duyulan suçluluk da karanlığa yol açar, kötüden betere götürür (1987:

203). Bazen bir can yeniden deneme hakkı elde eder ve evrimine yeniden başlar (1987: 99). Bir can ayrıca son anda geri çekilebilir ve yeniden deneme talep edebilir (1987: 108).

Gelişmeye devam eden canlara neler olur? Her bir yaşamın kişiliği kalır. Önceki yaşamlarımız şimdiki yaşamımızı besleyip yol gösterebilir, hatta yaşamlar arasında bile gelişebilir ama aynı kişilik asla tıpa tıp özdeş dönmez. Pek çok farklı kişilik başa çıkılmayacak kadar çok gelebilir. Ev ağzına kadar dolar, aile tıkış tıkış oturmaktadır. O zaman pek çok geçmiş ömür bir tür süper-kişilik oluşturmak üzere bütünleşir. Dr. John bu aşamaya "bağlaşıklık" der ve sonuç bir "solite"dir. Bağlaşıklık bir eylem meselesi değil, bir varlık meselesidir. Solite ise candan daha az olan ama ayrı ömürlerin ayrı kişiliklerinden daha çok olan bir antitedir. Bir solitenin işlevlerinden biri, zaman ve uzay mesafelerinin kendimizi ayrı varlıklar olarak deneyimlemeye artık yardım etmediği varoluş alanlarında ruhun bireyselliğini sürdürmesi içindir. Bu aşamada, tekrardoğuş artık gerekli değildir. Ama tekrar doğarsak, solitemiz bedenlenmiş kişiliğin rehberi olarak hareket edebilir.

Gelişimin insan-sonrası aşamalarına Dr. John sırasıyla "Tanrı Oğullan," Elohim, Küçük Yaratıcılar ve Yardımcı Yaratıcılar demektedir (1987: 251)' Elohim, bir insan canının taşıdığının -deyim yerindeyse- yüz katı sorumluluk taşımaktadır. İstisna olarak, Elohim tekrardoğabilir. Örnekleri Musa, İlyas ve doğal olarak İsa'dır. Daha yakın tarihli bir örnek ise Emerson dur (1987: 262). Küçük yaratıcılar yıldız çarpışmalarından gezegen sistemlerim biçimlendirmeyi öğrenirler (1987: 266). Ayrıca canlar da yaratabilmelerine
cin bunu iyi yapacak bilgelikten ve güçten genellikle yoksundurlar. Onların canları ise daha büyük ihtimalle dönüştürülüp kullanıma sokulur.

nasl bir durum ama şimdiki sayılarla çoğalmaya devam ettiğimiz sürece, bu şekilde devam edecektir (1987: 119).

RUTH MONTGOMERY VE JANE ROBERTS

Amerikalı medyom Arthur Ford kendisinin ve başkalarının geçmiş yaşamlarının izlenimlerini almıştı. Ölümünden sonra, Ruth Montgomery otomatik yazı (bu durumda, daktilo) aracılığıyla ondan ölümden sonraki koşullar hakkında, genelde tekrardoğuş hakkında ve özelde bazı insanların tekrardoğuşları hakkında mesajlar almaya başladı (Montgomery 1971)- Ford'un ölümden sonraki koşullar hakkında anlattıkları başkalarından çıkan pek çok bildirimle tutarlıdır. Ama Arthur Ford kendi ölümünden sonra bile ateşli bir taraftar olarak kalmıştır. Bedensiz yaşamı tarifleri coşkulu tariflerle ve vaazlarla doludur. O ve arkadaşları, durumlarını hayal edilebilecek en tanrısal durum olan Tanrı ile birlik durumu olarak tarif etmektedirler. Bu kutsanmış mutluluk hali içindeki Ford tekrardoğuş hakkında neler söyler?

Yeni bir bedenlenmeye kapsamlı bir dikkatle ve karşılığı ödenecek, iyileştirme yapılacak, geliştirilecek, sınanacak veya sağlamlaştırılacak noktalan seçmek için önceki yaşamların sindirilmesiyle hazırlanırız.

Ne istediğimizi netleştirdiğimizde uygun koşulları ararız. Cinsiyetimiz çoğu kez önceki birkaç yaşamdaki cinsiyetimizle aynıdır. Pek çoğumuz belli bir cinsiyeti tercih ederiz. Bazen, eğitici amaçlarla cinsiyet değişir. Yapabildiğimizde kendi ana babamızı arayabiliriz. Bu seçimde, uygun bir ceninin cinsiyeti kadar müstakbel eğiticilerimiz tarafından sunulan fırsatlan da dikkate alırız ve bazen öğrenme deneyimi belirli ana babaya doğmayı gerektirir. Bir cenin için birkaç aday varsa, adaylar birbiriyle kıyaslanır ve sonuç, sanki bir tür

bilgisayar erişim yetkisi gibi, en uygun aday neredeyse otomatik olarak belli olur. Ana babamız belirlendikten sonra bu seçimin planlarımıza uyduğuna kendimizi ikna etmek için bir süre onların çevresinde dolaşabiliriz. Cenine genellikle doğum sırasında gireriz ama bazen doğumdan kısa süre önce veya sonra. Gerekenden çok tereddüt edersek, çocuk ölebilir. Biri kusurlu bir bedene girerse, bunu genellikle bazı karmaları hızla halletmek için yapar. Bu durum doğuştan gelen zihinsel engeller açısından özellikle geçerlidir. Karma çocuklukta geçirilen ciddi kazalar aracılığıyla da ödenir. Genelde bu fırsatı bilinçsizce arzulamışızdır. Ama bütün kazalar öngörülmemiştir ve karmik olmayan tesadüflerden dolayı olabilir.

Sonuna dek gazeteci olan Ruth Montgomery ölmüş Ford'a ölmüş ünlülerin sonraki iniş çıkışlarını sorar. Abraham Lincoln, New Orleans'ta

çalışmaktadır. George Washington tehlikeli bir görevde birliğiıle

 yaşamakta ve ırk sorununa çözüm bulmak için

üniversiteler ve kuruh

ederken esir düşen bir asker olarak Vietnam da ölmüştür. Rudolp]^¹'^
J()l^ i .
sonraki yaşamında sıradan bir askerdi ve sonra Portekiy ve Uıv/İK r,ı "r
'^"■"ada,

leıitino mutlu bir evlilik vapmıştır ve Paris'te yaşamaktadır. N;\nnU '
, . , 1% . , . 1 ^On k*
ıkı
kısa yaşamı daha olmuştu.

Hıı bilgi kırıntılarını ne yapacağız? Merakımızı besler anın doy tanrısal olan ile birlik içinde yaşayan birinden beklemey çok dedikodu dergilerine ait şeylerdir.

Ford bir zamanlar Filistin'de Lazarus'un, Martha'ınn, Maria'mn Ruth adlı üçüncü bir kızkardeşin -ki Ruth Montgonıery'nin önceki bed. ^ lenmesidir- babası olduğunu anlatır. Sonraki bir kitabı ise bu Filisti^p ailenin başına gelenleri anlatmaktadır (Montgomery' 1974)- Kitap sırtındaki bilgiye göre kitap kurgıı değildir, anlaşılan gerçek olduğu iddiasındadır

Böyle hikayeler hakkında akla yatkın herhangi bir şey söylemek zor Ünlü biri veya onun yakın çevresi hakkında olmadıklarında ve okuyucuya çok eski bir çağda olma hissini verdiklerinde çok ikna edicidir. Joan Grant ve Arthur Guirdham'ın kitapları ve özellikle de Edward Ryall'ın kitabı (1974) bunun iyi örnekleridir. Ancak Filistin'de geçen olaylar hakkında birbiriyle çekişen çok fazla versiyon mevcuttur. Montgomery'ye ilham verenlerin versiyonu ise en azından Yeni Ahit ile doğrudan çelişmiyor olmasına karşın hikayeye yaptıkları eklemeler olaylara asil ve duygusal bir insanın gözünden bakmaya uygun olan yücelmiş hislerle doludur.

Montgomery'nin yazdıklarının (veya Ford'un anlattıklarının) çoğu akla uygundur ama iletişime geçen bedensizlerce sağlanan özenli raporlar ile heveskar süslemeler arasındaki ayrım bulanıktır.

Jane Roberts kendisine Seth diyen bedensiz bir candan aldığı enformasyonu kaydederek birkaç kitap yayınladı. Roberts'ın kitapları kanallaşılarak alınmış ruhsal mesajlarla ilgili yayınlar ararında en çok tanınanlar arasındadır. Seth bizlere dünyanın ve insanlığın gerçek doğasını anlatmak isteyen gnostikbir filozof ruhtur. Epistemolojisi ve metafiziği kulağa bilimsel gelen bir jargonla ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Bunlar diyalektiğin zerresi bile olmaksızın hakikati yayan birinin tipik didaktik yorumlamalarıdır. Söz dağarcığı ve açıklamalar mantık içermekte gibidir ama tutarsız ve de eleştirel söylemden yoksundur. Kuşkular savlarla değil de, güvencelerle karşılanır.

Seth kendisinden şöyle söz eder: "İlk başta bile öğretmen olmama karşı*¹ asla alim olmadım. Esasen şu mesajı getiren biriyim: bildiğiniz dünya)¹

yaratinaktsiniz. (Roberts 1972). Temel mesajı üç aşağı beş yukarı, fiziksel ortamımızın ve fiziksel bedenimizin kendi düşüncelerimizden oluştuğu ve sürdürüldüğü şeklindedir. Anlaşılan, Setli fiziksel evreni kendi şimdiki bedensiz ortamının bir parçası kabul etmektedir. Bu nedenle, felsefesi az çok Platoncudur. Fiziksel dünya gerçek zihinsel dünyanın yan-gerçek bir yamamasıdır ancak. Hristiyan Bilim i hatırlatan Setli bizleri kötünün gerçekliğine değil de, iyinin gerçekliğine inanmaya çağırır. Tersi durumu işaret eder görünen deneyimler ise yalnızca görünüşte öyledir.

Islah edici kanıtlar sunan literatürün bütünü yaklaşan kurtuluşu müjdeleme eğilimindedir. Setli de istisna değil. (Halen güvenli uzaklıkta olan) 2075 yılında, insanlar kendi içsel varlıkları ile yakın temasa geçerler, insan ile dünya arasında aracılık yapacak bir varlıktır bu. Bunun ne anlama geldiğinden emin değilim ama kulağa cesaret verici gelmiyor. Setli yeni peygamberler ve üstüne üstlük, artık her ne demekse, "üçüncü Mesih kişiliği" de müjdeleyerek devam eder.

Setlı'in tekrardoğuş hakkında da söyleyecekleri vardır. Karmaşık ve de onun gerçeklik ve insan canı ile ilgili fikirleriyle iç içe örülü olmasına rağmen söylevini özetleyeceğim. Seth'in felsefesinde zaman doğrusal değildir ve bu nedenle, bedenlenmeler de art arda meydana gelmez. Ona göre, bedenlenişlerimiz aynı anda birbirinin yanı başında oynanan oyunlardır. İşte bu nedenle, yaşamlar arasındaki görünürdeki nedensel ilişkiler ve şimdiki karma kavramı, gerçekten yaratıcı hale gelmek için kendimizi özgürleştirmemiz gereken yanılsamalardır. Oyunların zamanı olmayan bir dünyada olayların art arda gelişi olmaksızın oynanabildiğini varsaymak saçmadır ve bunun, 2075 civarında gerçek benliklerimizle temasa geçeceğimiz tahmini ile nasıl örtiiştüğü anlaşılmaz halde kalır.

OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR

Tckrardoğuşu içeren ve çok tanınan medyomistik kitaplar Allan Kardec (1857) ile başlar. Spiritizni tekrardoğuş hakkında birkaç önemli yeni kitap üretmiştir ancak kanallaşma, yani tamamen bilinci yerindeyken yapılan medyonıluk, geçmiş yaşamlarına dair bir şey öğrenmek isteyen pek çok insan için sevilen bir kaynak haline gelmiştir. Başlıca yayın Karl Muller'in *Reincarnation, Based on Facts*[53] (1970) adlı kitabıdır. Dokuz dil bilen Muller geniş çeşitlilikte pek çok geçmiş yaşam vakası, özellikle de spiritist vakaları derledi.

Bulamadığım spiritist kitaplar Rosa Caroline Praed'in *Nyria* ve Maijorie Livingstone'un *The New Nuctemeron* (1930) adlı kitaplarıdır.

Olgulara Dayalı Tekrardoğuş

Tekrardoğuş hakkında diğer spiritist kitaplar ise Marcus Knight (1950), Harrîet Boswell (1969) ve Maria Penkala 0973) tarafından yazılmıştır.

Joan Grant (1938-1956) tarafından yazılan kitaplara, tıpkı Arthur Guirdham (1970-1980) kitapları gibi, metinde değinilmiştir Ruth Mont- -ornery ise bu konuda *A World Beyond*» (1971) adındakıyle başlayarak birkaç kitap yazmıştır. Arka kapaktaki saçmalıklara bir örnek: İlk kez bir tanık, ötealemi anlatıyor." Jane Roberts da bir kitapla yetinmedi. Seth konuşmaya uzun süre devam etmişti.

Cayce'nin Sugrue (1942), Millard (1972) ve Stearn tarafından yazılan biyografilerinden ayrı olarak, okumalarından alıntılardan oluşturulmuş, örneğin *Edgar Cayce on Atlantis*[6"] by Edgar Evans Cayce (1968) gibi, en az on beş kitaptan oluşan bir *Edgar Cayce dizisi* vardır. Diğer oğlu Hugh Lynn Cayce bu dizinin editörlüğünü yapmış ve babasının çalışması üstüne bir kitap yazmıştır (1964). Cayce okumaları hakkında başka yazarlarca yazılmış pek çok kitap vardır. İlki ve en iyi bilineni Gina Cerminara (1950) dır, konu hakkında ikinci bir kitap da yazmıştır (1967). Diğer kitaplar ise Noel Langley (1967), Mary Ann Woodward (1972) ve I.C. Sharma (1975) tarafından yazılmıştır. Violet Shelley (1979) *Reincarnation Unnecessary*[6j] adh kitabında bu okumalara dayanarak, tekrardoğuşun devam etmesine gerek olmadığı sonucuna varır. Başlık biraz değil, çok yanıltıcıdır. Anlaşılan, Cayce birkaç yerde, birinin yeryüzüne dönmesinin gerekmediğini söylemiştir.

Loehr-Daniels okumaları hakkındaki kitaplar Noreen Quinn (tarih yok) and Roy Smith (1975) tarafından yazılmıştır. Noreen Quinn eldeki malzemeyi incelerken, Hugh Lynn Cayce ve Gina Cerminara'nın, kendi yapmış olduklan hatalara düşmesin diye ona yardım ettiklerini anlatır. Helen Nethery Hussey iki kitapçık yazmıştır: *Karmic Justice for Women*[54 55 56 57] (1981) ve *Karmic* Roots.[58] (1981) İlk kitapçık bir adamın karısına üstün olup onu baskı altında tuttuğu bir yaşama karmik tepkilerin örnekleri olarak iki kısaltılmamış Loehr-Daniels yaşam okuması verir. İkinci kitapçık ise iki farklı ömürde beyaz ve zenci olarak yer değiştiren iki insan hakkındadır. Daha sonraları, Helen Hussey Sandra Sherrod ile okumalar üstüne bir kitap (1983) yazdı ve son olarak da Helen Roberts imzasıyla, yüz adet okuma hakkında Karma, *the Great Teacher* ve *Destiny of the Soul* (1987) adlı daha geniş eserleri kaleme aldı. Amidon'un araştırmasından bu bölüm içinde söz edilmişti.

5. BÖLÜM
ÖNCEKİ YAŞAMLARI HATIRLAYAN KÜÇÜK ÇOCUKLAR

Hatırlama, geçmiş yaşamların izler bırakabildiği yegane en açık biçimdir. Biri bir filmde Güney Ispanya'nın manzarası görür ve yoğun, açıklanamaz bir melankoli hissine kapılır. Biri Jülyus Sezar adını ilk kez işittiğinde ani, nedeni olmayan bir nefretle dolar. Şimdiki yaşamda açıklaması olmayan böyle duygular, geçmiş bir yaşamı işaret ediyor olabilir. Bu yaşamdaki travmatik deneyimlerden kaynaklanmayan kişisel özellikler, fobiler ve (tek bir izole belirti içeren)

---

54 ötede Bir Dünya
55 Kahin: Tufan öncesi Atlantis
56 Tekrardoğuş Gereksiz
57 Kadınlar için Karmik Adalet
58 Karmik Kökler

ınonosemptomatik nevrozlar da geçmiş yaşamlardan izler olabilirler. İzlerin tam bir listesini yapacak olursak:

- Görünüm (sima ve doğum lekeleri gibi).
- Davranış (tuhaf giyinme veye yemek yeme veya içme alışkanlıkları gibi).
- Beceriler (çocuk dahiler gibi).
- Sezgi (insanları veya durumları değerlendirme gibi).
- Tercihler (ülkeleri, tarzları, sanat biçimleri vb. yeğlemek gibi).
- Faraziyeler (yaşama yönelik katı tutumlar).
- Duygular.
- Hatırlamalar.

Geçmiş yaşamlardan kaynaklı olabilen beceriler arasındaki derhal tanıma ve değerlendirme yetisi, genellikle şu muğlak "sezgi" etiketi altında s'nıflanmıştır. Yeterince geriye gidecek olursak, sezginin büyük kısmı daha eski tarihli deneyimlerin, öğrenmelerin ve uzun süre alıştırma yapmanın s°nucu olabilir (Shirley 1924: 32). Görünüm ve davranış geçmiş yaşamlann özelliklerini içerebilir. Genellikle bunlar örtülü kalır ama önceki yaşam-an hatırlayan çocuklar hatırlıyor göründükleri şeyle yakından bağlantılı 'Pik davranışlar sergileyebilmektedir. Yataktan kalkmak, yemek yemek Veya damlamak için o bölgede bilinmeyen veya sıra dışı olup da başka
birayı büyük bir doyumla içip bitirmiş gibi süt bardağını masaya çarpa|^ koyduktan sonra elinin tersiyle ağzını silen küçük kızdır. Ana babası ^ azarlayınca gözyaşlarına boğulmakta ve bıınıı, unutmak istemediği \r|" daşlaıına hürmeten yaptığını söylemektedir. Aile biraz daha sorgulay)n kiiçiik kız bir geçmiş yaşam hakkında bazı şeyler anlatır (Muller 197^. ^ Head ve Cranston 1977: 396). Ayrıca kız. ailesinin geri kalanından beline bir biçimde farklı görünmektedir. Tuhaf, açıklanamayan tercihler, açık ve daha örtülü belirtilerin arasında bir yerdedir. Bunlar belirli bi besin türünü, belirli bir lisanı veya ülkeyi, belirli bir mimari stili, belirli bir müzik türünü vb. tercih etmek şeklinde olabilir. Walter Pater, geni, bir zamanlar bilinen bir kültürün anısıdır," der. Kuşkusuz ki tuhaflıklar bu yaşamda da gelişir ama becerilerin, duyguların, tercihlerin ve kişilik özelliklerinin pek çoğu geçmiş yaşamların izlerini içerir. Geçmiş yaşamların güçlü bir göstergesi kiiçiik çocuklardaki olağanüstü beceriler- müzik, lisan veya matematik dallarında veya kuklacılık gibi egzotik becerilerde sıra dışı yetenekli olan çocuk dahilerdir (Fielding 1898: 336).
yerlerde yaygın ritüeller sergileyebilirler. Sevimli bir örnek, sanki bir h

Karl Schlotterbeck hatırlama öncesi bütün izleri doğru ama muğlak olan "kalıplar" başlığı altında toplar ve şöyle devam eder: "...ama hu kalıplar ve izlenimler, geçmiş yaşamları aradığımızda ancak girizgah mahiyetindedir. Hepimiz, duyusal enformasyon biçimindeki daha net anıları isteriz." (1987: 13).

Geçmiş yaşam izlerinin yedi türünün listesi, hatırlamayı tetiklenıeye yardımcı olur. Geçmiş yaşam terapisi, hatırlamayı uyandırmak, bu duygulan ve inançları işlemek ve serbest bırakmak için duygulan ve katı tutumları kullanır. Geçmiş yaşamların meraktan dolayı araştırılması ise başlangıç noktası olarak diğer tuhaflıkları kullanabilir.

Konuşmaya yeni başlamış çocuklar önceki yaşamları hakkında konuşabilirler. Bunların needeyse hepsi diğer izleri de sergilemektedir: Doğum lekeleri, tercihler, kişilik özellikleri veya kayda değer beceriler. Çocuk vakaları tekrardoğıışu doğrulayıp doğrulamadıklarını anlamak için metodik biçimde soruşturulmuştur. Yakın tarihli kitaplar daha pratiktir: Ana

babalara bu çocuklarla, anılarıyla ve histeriyle nasıl başa çıkacaklarına dair öneriler vermektedir.

IAN STEVENSON'lN HAYATİNİ ADADİĞİ ÇALİŞMA

Çocuk vakalarını soruşturmak pahalı ve zaman alıcıdır. Pek az sayıda k'S[1] bunu yapar ve bunların pek azı bu işi iyi yapar. En iyi bilinen isimler D[11] Stevenson, Hemendra Banerjee, Francis Story ve Hernani Andra'dır. Virgil

Üniversitesi Parapsikoloji Bölümünde görev yapmış olan Ian Stevenson (‚ocul< vakaların araştırılması alanında uluslararası bir otoritedir. Yaklaşık o o()o adet bariz geçmiş yaşam hatırlaması vakası derlemiştir. Bunların neredeyse varışını kapsamlı hiçimde incelemiştir. Bulgularını kitaplarda ve sayısız makalede yayınlamıştır. Kuzey Hindistan'da yüz beş vaka, Sri Banka da seksen ve de Türkiye, Lübnan, Alaska, Tayland ve Burma'da otuza yakın vaka incelemişti.

Banerjee, Hint Parapsikoloji Enstitüsünü kurduğu Hindistan'da 1950'lerden itibaren çalışmaya başladı ve 1970'ten sonra ABD'de yaşadı. Banerjee propagandadan çekinmeyen ve hızlı çalışan biri gibi görünmektedir. *The Once and Future Life*(1979) adlı kitabı *An Astonishing Twentij-Five-Year Study on Reincarnation*"[5] altbaşlığını taşır. Stevenson'ın çalışmasının yanma bile yaklaşamaz. Banerjee, "Kişinin önceden öğrenmemiş olduğu şeyi hatırlayamadığı bilimsel bir gerçektir," (Banerjee 1979^ 17) gibi inciler döktürmiiştür. Tekrardoğuş kavramının deneysel olmayıp dinsel olduğu kesindir (1979: 24). Story ise Stevenson ile Hindistan'da çalıştı; Andrade ise Brezilya'da çalışırken Stevenson'la işbirliği yaptı.

Çocuk vakaları araştırmaları yasal soruşturma ile karşılaştırılabilir. Olabildiğince çok sayıda kesin ve bağımsız tanıklık elde etmek önemlidir. Bir çocuk geçmiş kişinin yaşamış olduğu yerin yakınlarında biç bulunmamış ve oradan herhangi bir kişiyle tanışmamışsa, vakayı yerinde sınamak ve deneylemek mümkündür. Stevenson görünürdeki hatırlamanın olası tüm açıklamalarını dikkatle hesaba katar. Hatırlama ve tanıklık psikolojisini ve de olaya tanık olanların anlattıklarını değerlendirme yöntemlerini çok sağlam bir şekilde incelemiştir. Üçüncü kitabının (1975) giriş bölümünde bu konunun özellikle değerli bir genel incelemesi verilmiştir. Karşıtlan o kadar bilgili değildir. Daniel Cohen (1975) belirli bir vaka hakında sekiz sayfa boyunca on altı adet imalı cümle kurup bu vakayı Stevenson'ın "hüsnükuruntusu" olarak açıkladıktan sonra Stevenson'ın diğer vakalarının ikna ediciliğinin daha az olduğunu söyleyerek bitirir. Bu, paranormal fenomenlerin paranormal alanındaki ve daha da kötüsü, telkin alanındaki alaylıların en sevdiği açıklama olan "telkin" ile aptalca açıklanmasını akla getiriyor. Ama bir şeyin saçma olduğunu biliyorsak onu ciddiyetle ele almamız gerekmez, o şeyi sıradan ama aynı zamanda gerçek olmayan bir Şeyle açıklayıveririz: telkin.

M Bir Zamanlar vc Gelecek Yaşam
Tekrardoğuş Üstüne Yirmi Beş Yıllık Şaşırtıcı Bir İncclcmo

Stevenson'm incelediği pek çok vaka arasından, *Cases of the pe- carnation Typei*[06] (1975-83) dizisinde yer alan üç örnek vereceğim. Bun]^ burada örnekleme amacıyla veriyor ve kanıtları oluşturan olguları, koşul]^' ve araştırma yöntemlerini dışarıda bırakıyorum.

Zengin bir toprak sahibi ve vergi tahsildarının on yedi yaşındaki oğlu Laxmi Narain, Uttar Pradesh eyaletinin Pilibhit kentinde ya. şamaktaydı. Babası öldüğünde ona yüklü bir miras bıraktı. Oğlon babası öldüğü sırada daha ilkokulu bile, bitirmemiş ve pai'asını iç. kiye, yemeğe, giysilere ve kadınlara harcayan hayli şımartılmış bir çocuktu. Ayrıca cömertti, bu nedenle sonunda tüm servetini tüketti. Düzenli olarak, birkaç haftalık lüks hayattan soni'a evine çekilip zamanım dinsel düşüncelere adayarak geçirirdi. Bir iki hafta sonra bundan da sıkılıp yine tatlı hayata dönerdi ve sonra döngü tekrarlanırdı.

Şımartılmış pek çok çocuk gibi o da çabuk sinirlenirdi. En çok sevdiği fahişenin evinden çıkan bir adam gördüğünde adamı vurup öldürdü. Kaçıp saklandı ve muhtemelen rüşvet yedirerek mahkemeye çıkmaktan kurtuldu. Bunun ardından başka bir kasabaya taşındı ve bir yıl geçmeden, orada muhtemelen otua iki yaşındayken öldü. Tarih, Aralık ıçı8 idi.

1921'de yine Uttar Pradesh eyaletinde olan Bareilly'de Bishen Chand adı verilen bir oğlan doğdu. Daha on aylıkken "pilivit" dedi. Konuşmaya başladığında, Laxmi Narain olarak yaşadığı hayatı anlattı. Hikayesinin doğruluğunu kontrol etmek üzere Bishen Chand'ın Pilibhit'e götürülmesinden önce, hatırladıklarının şu aşağıdaki unsurlar yazılıp kayda geçirilmişti:

Laxmi Narain, Pilibhit'teki Mohalla'da yaşadı. Babası Kayashta kastından zengin bir toprak sahibiydi. Amcası Har Narain'di. Okulu nehre yakındı. Urduca, Hintçe ve İngilizce öğrendi. Altıncı sınıftaki İngilizce öğretmeni şişmandı ve sakallıydı. Babası öldüğünde cenazesinde büyük bir kalabalık vardı.

Evi iki katlıydı, erkekler ve kadınlar için ayrı girişleri vardı. Amcası Har Prusad'm yeşil bir evi vardı. Yeşil çitli bir evleri olan komşusu Sunder Lal ile uçurtma yarıştırırlardı. Kahar kastından ve iyi bir aşçı olan Maikua adında kısa boylu, esmer bir hizmetçisi vardı. Bazı aile üyelerine karşı açtığı bir davayı kazanmıştı. En çok sevdiği metresi olan fahişe Padma'nın evinden çıkan bir adamı vurmuştu. O sırada sarhoştu. Cinayetten sonra bahçesinde saklandı ve annesi [59]
ona yemek gönderdi. Daha sonra Shahjalıanpur'da bir iş buldu ve yirmili yaşlarındayken orada öldü.

Bunların neredeyse hepsinin doğruluğu kanıtlandı. Doğru çıkmayan ifadeler öldüğü yaşı, Pilibhit'teki mahallesi ve Har Narain'in amcasının değil de, babasının adı olmasıydı. Bununla birlikte, Pilibhit'te herkesin Har Narain Amca diye seslendiği biri vardı. Bu, akıl karışıklığım açıklayabilirdi. Pilibhit'te Bishen Chand evini ve komşusu Sunder Lal'in evini tanıdı. Evind, biraz para saklamış olduğu odayı tamdı. Para gerçekten de bu odada bulundu ama tam olarak Bishen'in belirttiği yerde değildi. Eskiden bir merdivenin olduğu yeri tanıdı. Bir tüccarın evini ve eski bir saat ustasının dükkanının yerini tanıdı.

Hatırlamaların çoğu Bishan'ın yedi yaşına basmasından sonra azalmaya başladı. Önceki yaşamla ilişkili duygular, özellikle o yaşamdan insanlara ilişkin hislerdi. Önceki annesine bağlıydı. Önceki diğer akrabalarının bazılarından gelen hediyeleri reddetti: "O zamanlar kanımı istiyordunuz, şimdi parayla gönlümü almak istiyorsunuz." Anlaşılan, aile içindeki kavgaya ve sonrasındaki davaya atıfta bulunmaktaydı.

Zorlukla, artık içinde büyümekte olduğu yoksulluğu kabullendi. Örneğin, babasının ona ipek giysiler almamasına sinirlenmekteydi. Çocukken, görünüşe göre Laxmi Narain gibi aynı hiddetli karaktere sahipti. Rakibini nasıl vurduğu hikayesinden son derece gurulanı- yordu. On yedi yaş civarında şiddet eğilimleri ortadan kayboldu. Orta yaşlarına kadar çabuk sinirlenen yapısı devam etti ama bu öfke nöberlerinin ardından giderek daha çok pişman oluyordu. Yirmi üç yaşındayken, artık ellilerinde olan önceki metresi ile karşılaştı. Onu kucakladı ve duygulanıp bayıldı. O giinün akşamı (artık bir

---

59 Tckrardoğuş Tipi Vakalar

yeşilaycı olmasına rağmen) bir şişe şarapla kadını ziyarete gitti ve geçmişteki ilişkilerine devam etmeye kadını razı etmeye çalıştı ama nafile. Eski evinin bakımsızlıktan harabeye dönmüş olmasına içerledi ve bazı tüccarların onur nişanesi aldığı haberlerine dudak büktü.

Tercihlere gelince, çocukluğundan beri et ve balık yemekten hoşlandı ve vejetaryen yeşilaycı bir ailede yetişmiş olmasına rağmen alkollü içkilere bayılıyordu. Dört veya beş yaşlarındayken ilaç niyetine kullanılan brendiden gizlice içmekteydi. Et ve balık ile ilgili tercihleri orta yaşlarına dek sürdü. İçki içme eğilimi ortadan kayboldu. Bir yetişkin olduğunda, pahalı giysilere düşkünlüğüne devam edemeyeceğini kabul etti. Çocukken çoktan müzikle ilgilenmeye başlamıştı ve bu, tıpkı Laxmi Narain'de olduğu gibi, hep sürdü. Çocukken uçurtma

uçurtmaktan hoşlanırdı ama şimdiki babası bu ayinini bastırdı Altı yaşında bir oğlanken babasına bir metres edinmesini öğütledi. Büyüdükçe, zihninin cinsellikle meşguliyeti azalıp yok oldu. Bisherı Chand evlendi ve bu açıdan sakin bir yaşam sürdü. Yeteneklere ge. *linçe: Urduca bilgisi kayda değerdi, bir müzik aleti olan tabla çalına becerisi de. Öğretilmeksizin ve yakın çevresinde örnekler olmaksızın her ikisinde de ustalaştı. Sekiz yaşındayken tabla çalmayı kesti. Üç VQ yedi yaş arasındaki davranışları, kendi ailesinin davranışlarından kesin bir biçimde farklıydı. Her gün, geçmiş yaşamıyla kıyasladığı başka bir şey çıkıyordu. Evdeki yoksulluğu horgöriiyordu: "Bunu hizmetçim bile yemezdi!" Giysilerini çıkartıp ipek giysiler istiyordu.*

Laxmi Narain ve Bishen Chand'm birbirine benzeyip benzemediklerini bilmiyoruz, muhtemelen belirgin bir benzerlik yoktu. İlginç olan bir nokta: Bishen Chand'ın çocukken geçirdiği bir göz hastalığının Laxmi Narain'in annesinin yolladığı bir ilaçla geçmiş olmasıdır. Kadın bu ilacın oğluna iyi gelmiş olduğu bilgisini de yollamıştı (Stevenson 1975: 176).

Bir başka örnek de Ağutos 1962 de Sri Lanka nın Colombo kenti yakınlarında doğan Lalitha Abeyawardena'dir (Stevenson 1977:117).

İki buçuk yaşında konuşmaya başladı ve neredeyse derhal geçmiş yaşamım anlattı. Mirigama'da (yaklaşık 60 *km kuzeydeki bir kent) bir öğretmen olduğunu anlattı. Kocası da öğretmendi. Okulun adını verdi, oradan evine giden* yolu ve *dükkanları tarif etti. Birkaç aile üyesinin adını verdi ve bir hastahanede bağırsak hastalığından ölmüş oldığunu söyledi. Geçmiş yaşamı hakkında konuştuğunda duygusallaşıyor ve geride bırakmış olduğu çocukları için üzülüp sık sık ağlıyordu. Bununla birlikte, oraya dönüp de kocasını tekrar görmek istemedi.*

Öğretmenin adı Nilanthie idi, 1914'te doğmuş, 1939'da evlenmiş ve 1953'te ölmüştü. Babasının daha sonraları müdür olduğu okulda çalışan bir öğretmen yardımcısıyla evlendi. Birkaç yıl sonra kocası başka kadınlarla ilgilenmeye ve muhtemelen içmeye başladı. Başka birine aşık olunca boşanmak istedi ve bunun üzerine, karısını zina yapmakla suçladı. Kadın bunu reddetti ve adam onu boğmaya kalkıştı ve bir bıçakla tehdit etti. Sorunlara rağmen, kadın üç çocuğuyla birlikte kaldı. En sonunda, ayrılmaya karar verdi. Kocası onu kadıma en büyük erkek kardeşine götürdü. Erkek kardeşe göre, kocası kadım dövmüş ve ateşli hasta olmasına rağmen dışarıda soğuk suyla yıkanmaya zorlamıştı. *Kadın üç gün sonra* "ince *bağırsakta tahriş"t*en> *muhtemelen* tifodan öldü.

*Lalitlui'mn Nilunthie olarak-*x , ,,,
K *yaşamından hatırladıkları ycıkla-*
a,tWl .fodc Wrmektadir. Kendi admm yanı sıra,* Jfcooasmm ue
arftor,ni (/" &*e* ue *kız kardeşlerinin nerede yaşadıklarım hatırladı ve en küçük erkek kardeşinin, onu beslediği s,roda parmağım ısırması ve çok daha sonraları motosikletiyle onu tiyarrle gelmesi gibi olaylar, hatırladı. Çalıştığı sınıflan ve okulları sıraladı, orama ahu çevreleri ve dükkanları hakkında enformasyon vc. de çevredeki birkaç kö Vl oirkaç H$,nin* a(ftn| uerd{ Dahns, *kocasının sadakatsizliği, ona ctt.ğı dayaklar, öh> v, m yd açan koşular ve o sırada kaç yaşımla olduğu hal k ada da konuş,.bVmekteydi. Geçmişinden hepsini değilse de bazı mşileri tamdı. Beş ycışuuh jken okula başladı vc halı bıdıkları büyük ölçüde azaldı.*

Lalitha bazen ardan geçmiş olan zamanın farkındaydı, bazen de şimdiki zaman kipinde konuşup açlıktan ağlıyordun dediği en kiiçiik kızını gelil melet i için yalvarırdı. Geçmiş yaşamından söz *ettiğinde neredeyse yetişkin izlenimi vermekteydi. Duygularının hala güçlü olduğu açıktı zira çok ağlıyordu. Geçmişteki kocasına yönelik nefreti ve korkusu giiçliiydü. Başkalarında ve kendisinde hastalıktan korkardı.*
Geçmişteki erkek kardeşlerine sempati duymaktaydı. Nilaıthie gibi, Lalitha da dindardı ve dinle ilgiliydi. Kitaplara meraklıydı ve sık sık öğrctmcneılık oynardı. Kukılalaladan (yer elması yibi bir kök sebze) hoşlanır ve çiçeklere bayılırdı. İçki içmeye kesin olarak karşıydı ve ev işleriyle hiç ilgili değildi. Nilanthie'nin içen bir kocası ve o öğretmenlik yaparken ev işlerini yapan bir yardımcısı olmuştu. Bir fark olarak, Nilanthie sığır eti yiyior olmasına rağmen Lalitha sevmezdi.

Lotus poziyonunda oturduğuna on sekiz aylıktı ve dinsel gatha ilahilerini söylemeye başladığında ise iki yaşındaydı. Yine o yaşta, eline bir kalem aldı ve daha ilk seferinde doğru şekilde tuttu. Tapmaklar için çiçek toplardı ve Budistlere özgil tarzda sunular yapmaktan hoşlanırdı. İki kadının fiziksel benzerliğine dair fikirler farklılık göstermişti. Lalitha'mn doğum lekeleri vardı ama bunlar Nilanthie olduğu yaşamıyla ilgili değildiler (Stevenson 1977: 117).

Üçüncü örnek, 1963'te Türkiye'nin Antakya kenti yakınlarındaki Karaali'de doğan Necati Çaylak'tır (Stevenson 1980: 229). Üç yaşındayken, (5 *km ötedeki) karayoluna yakın bir köprüde meydana gelen araba kazasında ölmüş olduğunu anlattı ve onunla birlikte arabada olanların adlarını verdi. Daha sonra, köprüyü ilk kez gördüğünde, ağlamaya başladı ve kazayı tekrar tarif etti. Arabanın ters dönmediğini,*

korkuluklara "tırmandığını" söyledi. Kaza sırasında ayakkabıs„m tekini kaybettiğini söyledi. Köprüden geçmek istemedi.

Bunun ardından, önceki yaşamı hakkında konuşmaya başladı. Adı Abdülkerim idi, bir karısı ue dört çocuğu vardı. Necatı uç yaşındayken, eskiden yaşamış olduğu köyün adını ve hatırlayabildiği insanların neredeyse hepsinin adlarını söyledi. Doğumundan bir ay kadar önce o köprüde bir kaza olmuştu. Bediiye köyünden olan ve Şubat 1963'te bu kazada ölmüş olan Abdülkerim Haddutoğlunun dul eşi 1966 yılının sonbaharında Necati'yi ziyarete geldi. Necati onu tanıdı, beraberindeki üç kişiyi daha az netlikle çıkaı abildi.

Abdülkerim Hadduroğlu 1934 te doğmuş ve neredeyse tüm yaşamını Antakya yakınlardaki bir başka köy olan Bedirge de geçirmişti. Birkaç aylığına bir taksi satın almıştı ama araba kullanamıyordu. Bunun dışında, yaşamı boyunca çiftçilik yaptı. Evlendi ve üç çocuğu oldu. Öldüğünde, karısı dördüncü çocuğa gebeydi. Abdülkerim o sırada yirmi dokuz yaşındaydı. Kaza Ramazandan kısa süre sonra Abdülkerim ve arkadaşları rakı içtiklerinde meydana geldi. Fazla içmiş olduklarından birinden *onları bir minibüsle köye götürmesini istemişlerdi. Karşıdan gelen bir kamyonun farlarından gözü kamaşan sürücü, köprünün yan duvarına çarptı. Diğer yolcular ve sürücü yaralandı.*

Necati bu önceki yaşam ve ölüm hakkında pek çok ayrıntıyı doğru hatırladı: Karısının, çocuklarının, babasının, annesinin ve kız kardeşinin adlarını ve de karısının köyünün adını. Kaza hakkın- daki enformasyon doğruydu: Yer, minibüs ve bayram için gittikleri Antakyada içki içmekten dönüyor olmaları.

Diğer ayrıntılar yanlıştı: Babasının soyadı, arabayı kendisinin kullandığı ve de arabanın "duvara tırmandığı." Yolcuların isimlerini de olaya dahil olan, örneğin sürücü gibi başka insanların isimleriyle karıştırmıştı. Karısını, bazı akrabalarını ve ahbaplarını tanıdı. Bununla birlikte, bu buluşmalara dair anlatılanlar net değildi ve bazı yerlerde tutarsızdı.

On yaşma gelene dek süren köprü korkusu, geçmişteki ölümlerinin nedeninden veya yerinden korkan diğer çocuklarınki ile bağıntılıdır. Necati yedi yaşma gelip de arabalarla ilgilenmeye başlayana dek onlardan korktu. On yaşına bastığında şoför olmak istedi. Daha çocukken bile rakıdan hoşlanırdı. Ailedeki en zeki çocuktu ve ağabeylerine oğut verme gibi bir eğilimi vardı. On yaşına dek başağrıları çekti. Hatırladıkları, hatalar da dahil olmak üzere, hala değişmemiş halde kaldı (Stevenson 1980: 299).

GEÇMİŞ YAŞAMLARI HATIRLAYAN BATİ DAKİ ÇOCUKLAR

Bildiğ'lll en eski ve ayrıca en tuhaf vaka 1878'den: ABD'deki "Watseka Harikası." Lurancy Vennum adlı on dört yaşında bir kız krizler geçirir, bilincini yeniden kazanır ve kendisinin on yedi yıl önce ölmüş olan Mary Roff olduğunu söyler. Richard Webb de bu hikayeyi anlatanlar arasındadır (1974: 146)-

Psişik araştırma ve parapsikoloji dergilerine ve sıradan gazete ve dergilere dağılmış halde daha çok sayıda vaka vardır. İlk gerçek derleme Peter ve Mary Harrison (1983) tarafından yapıldı. İngiltere'deki çocukların virini altı vakasını anlatırlar. Ne kadar uzun - veya ne kadar kısa- araştırma vapnıak zorunda kaldıklarını anlatmazlar. Çok çeşitli vakalar bilimsellik iddiası olmaksızın tarif edilmiş ama dikkatle bildirilmiştir. Aynı aile içinde ve hatta aynı ana babaya dönüş örnekleri verirler. Bu vakalar Stevenson tarafından tarif edilen genel kalıba uymaktadır. Bir Alman bombardıman uçağı pilotu olarak nasıl öldüğünü hatırlayan İngiliz oğlanın örneği Stevenson'm Tayland'da karşılaştığı benzer vakalarla koşuttur.

Yaşamlar arasına dair bazı samimi ifadeler ilginçtir: "Bazı hasta insanlar öldükten sonra onları iyileştirmesi için meyva yediler." "...tek yapması gerekenin çiçeği aşama aşama düşünmek olduğunu öğrettiler ve çiçeğin ortaya çıkacaktı... ve çiçeğin rengi, onun dilediği renge denk olacaktı." Anlaşılan, psikoplastik gerçeklikle nasıl başa çıkılacağına dair bir eğitim söz konusudur. 10. Bölümde bu konuya döneceğiz.

Stephen Ramsay: "Bazen uyandım ve bazen tekrar uyudum." Simon Brown: "Uzun bir süre sonra uyandım ve köpeğim yanımdaydı." Bir oğlan ise uzun bir süre boyunca bir mezarlıkta hayalet olduğunu hatırlamaktadır.

Hollanda'da Joanne Klink küçük çocuklardan doğumlarına ve önceki yaşamlara dair ifadeleri derledi (1990). Hedefi Hristiyanlan düşünmeye sevk etmekti. Bunu kitapları yapmazsa, ne yapacaktı? Çocukları ciddiye alarak onlara bir ifade fırsatı verir. Çocuklar için kutsal olan şeylerin çoğu, ebeveyn materyalizmine veya dogmatizmine uymadığı için görmezden gelinir veya reddedilir.

Brezilya'da bu alandaki baş araştırmacı Hernani Andrade'dir. Brezilyalı ^e<îmiş yaşam terapistleri günümüzde de böyle vakalarla karşılaşmaktadır. lr °mek, doktor Edison Flâvio Martins'dir (1999)- Zenci bir hizmetçi

,

İki yaşındaki beyaz kızaı Çº ' gu öfkelenir zira beyaz < t a g d , K o c a s ı babasının onu Ms. olabilirdi? Daha sonra onun çocug tarannndand^erekdto^^ko.egeı ^ ^ ^ ^ J.

•• vp rok acık tenli olduğunu söyler. k yaşındayken, ana babasına Ç nasıl olurda çiikken taşıdığı ve adamın bir köle t u.; jsindeki yolculuğu hat,rh ‘

“1“ d,Efendini‘hep zencilere yakın hisseder ve onlara öyle hayrana,, knnsı zencileri kıskanmaya başlaı.

ki daha sonra evlendiği kocası zenuicn

ÇOCUKLARLA İLGILÎ VAKALARA DAİR İSTATİSTİKLER

Çocukların hatırladığı geçmiş yaşamların *% 25* de 75 b ölen kişiliğin ailesi genelde halen hayatta olduğu için saptanabilir ve doğrulanabilir. Karl Muller çocuk vakalarında önceki yaşamdaki ölüm ile yem yaşamdaki doğum arasında genellikle on iki yıldan kısa aralar olduğunu buldu. Stevenson bir ve dört yıl süren aralar buldı. Bache 099^) de bir önceki yaşamını hatırlayan küçük çocuk vakalarında kısa aralar olduğunu doğıular. On iki yıldan uzun aralar nadirdir. Araların ortalaması Lübnan da 6 ay, Türkiye’deki Aleviler arasında 9 ay, Sri Lanka’da 18 ay, Alaska daki Tlingitler arasında ise 48 aydır. 10 farklı kültürden 616 vakada ara ortalaması 15 aydır. Doğu’da aralar ortalamada, Batıya kıyasla daha kısadır.

Stevenson, Hindistan’da vakaların *%* 46’sında önceki kişiliğin ölümünün zorlu olduğu buldu. Sri Lanka’da bu *%* 42 idi ve tanımlanmamış geçmiş yaşamlar ile güçlü bir biçimde bağıntılıydı. Belki de bunu nedeni,
Sri Lanka’da ölüm yerleri ile yeniden doğum yerleri arasındaki mesafelerin daha uzak olmasıdır. Başka ülkeler de benzer yüzdelere sahiptir.

*Tekrarlanan özelliklerin en ilginci ve muhtemeldir ki en önemlisi, vakaların önceki kişilikleri arasında kaza veya vahşet sonucu ölüm olaylarının sıklığındaki yükseklikti*r. *Altı ayrı kültürden 725 vaka ar asında, deneklerin % 61 nıı önceki yaşamların kaza veya vahşet sonucu bir ölümle sona erdiğini hatırladıklarım bulduk. Bu oluş sıklığı, bu vakaların meydana geldiği ülkelerin genel nüfusu içimdeki kaza veya vahşet sonucu ölüm sıklığını kat be kat aşmaktadır. Ama bunun, vakaların bize bildirilişindeki taraflılıktan ortaya çıkıp çıkmadığım sormamız gerekir. Kaza veya vahşet sonucu ölümler doğal olanlardan daha çok dikkat çeker ve haber kaynaklarımız, aza veya vahşet sonucu ölümlerin anlatıldığı vakaları hatırlanan*

önceki yaşamın doğal olarak sona erdiği vakalara kıyasla daha uzun ve daha iyi hatırlamış olabilirler.

Kaza veycı vahşet sonucu ölümlerin vakaların bildirilişi üzerinde tesiri olabileceğini, Hindistan da iki vaka dizisini kıyaslamak suretiyle, dolaylı yoldan inceleyebildik. İlk dizideki vakalar yirmi yılı aşkın bir süre içinde sistematik olmayan bir biçimde derlenmişti. Bu diziye giriş, şu veya bu nedenle bana veya çalışma arkadaşlarımdan birine bir vaka bildiren haber kaynaklarımızın sıradan, zorlanmamış anılarına dayanmaktadır. Bu dizide 193 vaka vardır. Çok daha küçük olan ikinci serideki 19 vaka ise Agra Bölgesindeki sistemli tarama sırasında saptanmıştır. Haber kaynakları rastgele seçilmiş, hatırlayabildikleri tekrardoğuş tipi herhangi bir vaka için hafızalarını taramaları istenmiştir. Daha biiyiik, sistemsiz derlenen dizide önceki yaşamda kaza veya vahşet sonucu ölüm sıklığı % 49 idi, daha küçük dizide ise bu yalnızca % 33 idi. Aradaki fark, dizilerimizdeki kaza veya vahşet sonucu ölüm sıklığı yüksekliğinin bir kısmının haber kaynaklarımızın böyle ölümler içeren vakaları doğal ölümle biten vakalardan daha çok hatırladıklarım düşündürmektedir; ancak % 35 kaza veya vahşet sonucu ölüm oluşma sıklığı, (kıyaslanabilir dönem için) Hindistan'ın genel nüfusunda % 7'den az olan kaza veya vahşet sonucu ölüm sıklığını kat be kat aşmaktadır.

Dolayısıyla bu vakalarda kaza veya vahşet sonucu ölüm oluşma sıklığındaki yükseklik bildirimde oluşan bir yapay olgu değil de, doğal bir özellik yibi görünmektedir. Böyle ölümlerin bir veya daha çok sayıda koşulu, büyük ihtimalle, bunları doğal ölümlerden daha çok hatırlanır kılıyor gibidir. Bir diğer sonucumuz da bunu düşündürmektedir. Kaza veya vahşet sonucu ölüm içeren çözülmüş vakaların % 94'ünde deneklerin ölüm şeklinden söz ettiklerini ama ölüm doğal olduğunda deneklerin yalnızca % 52'sinin bundan söz ettiğini bulduk. Bir bütün olarak -çözülmüş ve çözülmemiş- vaka gruplarına... dönersek... deneklerin % 72'si önceki kişiliğin ölüm şeklini hatırlarken, adını yalnızca % 63'ü hatırladı. Çözülmüş vakalar arasında ölüm şekli kaza veya vahşet sonucu olduğunda deneklerin % 94'ü bunu hatırladı ama doğal olduğunda bunu ancak % 52'si hatırladı. Çözülmüş vakalar arasında deneklerin % 76'sı önceki kişiliğin adını haürladı. Dolayısıyla, görünen o ki tekrardoğuş meydana geliyorsa ve yaşamı kaza veya vahşet sonucu bir ölümle biten bir kişi önceki yaşamına dair yalnızca birkaç anıyla tekrardoğuyorsa, bu ölüm şeklinin bu anılar arasında kişinin adından daha çok öne çıkması muhtemeldir. Bu gelişmenin çok sayıda vakada tekrarlanması ise kısmen, çözülmüş vakalarla kıyaslandığında çözülmemiş vakalar arasında kaza veya vahşet sonucu ölümün hatırlanma sıklığının daha yüksek olmasından kaynaklanıyor olabilir. (Stevenson 1987: 163)

Sri Lanka'da, ölüm yaşı ortalaması 28 iken ortalama yaşam süresi 32 Vakaların neredeyse yarısı kaza veya vahşet sonucu ölüm içerdiğinden daha kısa ömürler beklenebilir. Kaza veya vahşet sonucu ölen insanların daha çabuk döneceklerine ilişkin yaygın inanç doğrulanmış gibidir İstatistiklerin daha güvenilir olduğu ABD'nin kuzeybatısındaki vakalar arasında kaza veya vahşet sonucu ölüm içeren vakalar doğal ölüm içeren vakalardan belirgin biçimde daha kısa bir araya sahipti. Hindistan için de aynısı geçerlidir (Stevenson 1987: 137): *Çocuklar sanki hiçbir uyarı yapılmaksızın bir yetişkinin bedeninden çekip alınarak çaresiz bir çocuğun bedenine fırlatılmışlarcasma davranırlar bazen. Türkiye'deki*

deneklerden biri olan Celal Kapan konuşmaya başladığında ilk sözleri neredeyse "Ne işim var burada? Limandaydım ben!" olmuştu. Daha fazlasını söyleyebildiğinde, yüklenmekte olan bir geminin ambarında uyuyakalmış bir liman işçisinin yaşamından ayrıntıları tarif etti. Ne yazık ki vinç operatörü onun orada olduğundan habersizdi, ağır bir petrol varilini tam üstüne bırakınca işçi oracıkta öldü. Vaka kanıtlarına bakınca, bu uyuyan adamın bilincinin iki yaşında bir çocuğun bedeninde yerine geldiği söylenebilir. Bu vakalar bana briç oynarken felç geçiren ve bilincini kaybeden bir kadının vakasını hatırlatır. Birkaç gün sonra bilinci yerine geldiğinde ilk sözleri "Koz ne?" olmuştu. (Stevenson 1987:105)

Çocuklar önceki yaşamları hakkında konuşmaya ne zaman başlarlar? Hindistan'da - 235 vakada- ortalama 38 aydır. Diğer beş kültürde, çocuklar aynı yaşta başlarlar: 79 Amerikan vakasında da ortalama 38 aydı (Stevenson 1987: 103). Çocuklar önceki yaşamları hakkında konuşmaya, eğer önceki yaşam tanımlandıysa 7.5 yaşından biraz daha az ve önceki yaşam tanımlan- mamışsa 6 yaş altı döneme dek devam ederler. Önceki yaşamı hatırlayan bir çocuğun bunun hakkında konuşmak için yaklaşık üç yıl kadar zamanı vardır. Hikayeleri doğrulanamadığında, aile üyeleri önceki ilgilerini yitirir ve çocuğu bu konuda konuşmaya teşvik etmezler (Stevenson 1987: *io6)*- Surya'ya göre, Hintliler bunu "Maya perdesi" inip de ruhsal alemin 've önceki yaşamların- anıları ortadan kaybolduğu yedinci yıl civarında canın tamamen bedenlenişı ile açıklamaktadır. Ayrıca de Rochas da akışkan beden dediği şeyin ancak yedinci yıl civarında fiziksel bedenle kaynaştığını bulmuşa benzer (Passıan 1985: 7). Hans Holzer anıların genellikle okula başlama çağında solduğunu ama bazen t_7 veya 18 yaş civarında daha yoğun ve daha detaylı bir biçimde geri döndüklerini belirtir (Holzer 1985- $_5$6). Stevenson ise büyük ihtimalle 6 yaş civarında sözel enformasyonun aşırı bolluğunun aıı imgelerim bastırdığını düşünmektedir. Özellikle okul, geçmiş yaşam anılarını defedecektir (1987: 107). Bazı çocuklar anılarını büyürken de koruı ve pek azında hatırlamalar artar.

Bazen bıı çocuk anılarını en sonunda birine söyleyebildiğinde, o zaman her şeyi unutabil». Ron Hubbard beş yaşındaki bir kız çocuğuyla ilgili böyle bıı vaka aktarır. Veya unutma önceki aileyi ziyaret ediş sonrasında oluşur (Stevenson 1987:106). Belki böyle vakalarda önüne set çekilmiş bir taşkın salınıp kendini tüketmektedir. Önceki yaşamı hatırlamak için en belirleyici koşullardan biri bitirilmemiş iştir. Bu durumda, anlatmak veya ziyaret etmek bitirmeyi sağlar. Bu başarılı bir regresyon sonrasında kabusların ve diğer şikayetlerin ortadan kayboluşunu andırır.

Anılar tür bakımından farklılık gösterir. Bazı çocuklar bölük pörçük anılar, bazen ölüm deneyimi gibi olayları hatırlarken diğerleri daha uzun süreleri veya tüm yaşamlarını bile hatırlamaktadırlar. Stevenson geçmiş yaşamların hatırlanmasının kesinlik ve ayrıntı bakımından, normal hatırlamaya benzer şekilde büyük farklılık gösterdiğini buldu. Özellikle sorun çıkaranlar kesin tarihlendirme, olayların kronolojisi ve olaylara özgü koşullardı. Önceki kişiliklerin adlarının anısı, muhtemelen farklı kültürlerde farklı isimler kullanılması nedeniyle, belirgin biçimde farklıdır. Hindistan, Burma ve Tayland'daki çocuklar önceki yaşamlarındaki adlarını genellikle hatırlarlar ama Sri Lanka ve Kuzey Amerika'daki çocuklar hatırlamazlar. Sri Lanka'daki Sinhalalar verilmiş adları nadiren

kullanmaktadır. Birbirine ünvanları veya akrabalık dereceleri ile seslenirler. Sıradan hatırlamada olduğu gibi, hatırlamak veya unutmak aradan geçen zamandan çok, ilk deneyimin ve ondan bu yana edinilen deneyimlerin yoğunluğuna bağlıdır (Stevenson 1987: 108).

Çocuklar alışkanlıklar, davranış, kişilik özellikleri ve tercihler bakımından önceki yaşamla pek çok benzerlik sergilerler. Stevenson, ilginçtir, önceki yaşamında Avrupalı veya Amerikalı olduğunu hatırlayan Asyalı çocukların diğer çocuklara kıyasla, tropikal sıcaklardan daha çok şikayet ettiklerini bulmuştu (Talbot 1987: 42). Demek ki yalnızca hatırlamaktan fazlası söz

konusudur, duygularda ve tutumlarda ve alışkanlıklarda devamlıl^ vardır. Bazıları *glossolalia* sergiler, yani öğrenmedikleri bir yabancı ^ konuşurlarken bazıları ise Stevenson'ın *glossofobi* dediği, şimdiki ya larmın dilini öğrenmeye direnç gösterir. Önceki dil, hala en^elleyiciçjj'[71] Bazı çocuklar geçiş yaşamlarından aldırmaksızın bahsederler çoğu, geçmiş yaşamlarından insanlarla ve olaylarla güçlü bir biçimde ji^ halde kalırlar. Bazıları önceki yaşamlarından söz ettiklerinde ağ]ar] ' bazıları da katillerinden hala nefret etmektedirler. Şimdiki erkek veya ^ ' kardeşleri, önceki yaşamlarındaki bir eşin, arkadaşın veya evladın hast^ landığını veya öldüğünü söyleyerek onlara sataşacak olursa göz yaşlanlla boğulurlar (Stevenson 1987: 105).

Önceki bir yaşama, çoğu kez önceki bir ölüme atıfta bulunan stig. matalar, doğum lekeleri farklı bölgelerde, vakaların % 5'i ile % 50'si gjfy farklı sıklıkta meydana çıkar. Stevenson belki de kendi teozofik geçmişi nedeniyle, karmik bağlantıların herhangi tipten ödül veya ceza, kısas veya telafi şeklindeki net göstergeleriyle karşılaşmaya beklemekteydi. İlginçtir, 106 vakadan yalnızca dört vakada zayıf karmik göstergeler buldu. Stevenson'm çalışması tekrardoğuşu çok muhtemel ve karmayı, en azından çocuklar açısından çok az muhtemel kılmıştır.

Karl Muller çocuk vakalarının % 9'unun aynı aileye döndüklerini buldu (Muller 1970). Ian Stevenson ise bunu kendi vakalarının % 5 ile 10'unda buldu. Doğu ve Batı bu bakımdan pek farklılık göstermez. Yeniden doğum erkek veya kız yeğen, torun, erkek veya kız kardeş ve hatta kişinin kendi çocuğu olarak bile meydana gelebilir. Başlangıçta Stevenson kuzey Hindistan'da bu türden daha az vaka buldu. Daha yakından incelendiğinde, aynı aileye ve hatta aynı hane halkına yeniden doğum vakalarının genellikle saklandığı ortaya çıktı. Sri Lanka'da 80 vakadan yalnızca 3'ü aynı ailedeydi. Belki de bu, Sri Lanka'daki tekrardoğuşlar arasında genellikle daha uzun mesafeler olmasından kaynaklanmaktadır.

Tlingitler arasında, insanlar daima aynı aile içinde tekrardoğmakta- dırlar. Vakaların yaklaşık % 75'inde, annenin akrabalarıydılar. Bu onların anaerkil toplumu ile uyumludur. Bir Tlingit, annesinin statüsüne sahiptir ve annesinin ait olduğu gruba aittir. Nijerya'daki babaerkil Igbolar arasında insanlar aynı aile içine döndüklerinde, tam tersi geçerlidir: genellikle babanın ailesiyle akrabadırlar. Stevenson'a Nijerya'dan, kadınları içermeyen soy ağaçları da yollanmıştır. Igbolar arasında aynı aile içine dönem 43 vakadan 32'si veya % 73'ü babayla akarabaydı ve yalnızca 11'i veya % ^sl annenin ailesine akrabaydı. Burma'da kadınlar erkeklerle hemen hemen e$it konumdadır ve Burınalılar arasında aynı aile içine dönüş baba tarafı ve anne tarafı arasında eşit biçimde dağılır (Stevenson 1987: 170).

Aleviler arasında, Tlingitler arasında ve Burma'da doğacak çocuk, çocuğun kim olduğu ve nasıl tanınabileceği hakkında haberci rüyaları daha çok anneler gorur. Rüya gören kişi rüyadaki kişiyi tanıyorsa haberci rüyayı hatırlamak daha kolay olacaktır. Sri Lanka'da aynı aile içine dönen de herhangi bir haberci rüya da pek yoktur. Hindistan'daki vakalar bu fikri destekler, habeıci rüyalara ancak aynı aileye dönme vakalarında değinilmektedir (Stevenson 1987: 170).

Türk vakalar genellikle komşu köyde tekrardoğarlar. Sri Lanka'da tekrardoğuş ölümün

gei çekleştiği yerden genellikle 75 ile 150 km uzaktadır (Stevenson 1966: 171). Önceki ölümün yeri önceki yaşantın sürdüğü yerden çok uzakta olduğunda ise ölüm yeri, anlaşılan o ki geri dönüş yeri için daha belirleyicidir. 1 ayland da bir çocuk orada ölen bir Amerikalı pilot ve bir diğeri ise orada vurulup düşen bir Japon pilot olduğunu hatırlamıştı.

Önceki yaşamlarını hatırlayan küçük yaştaki çocuklar çoğunlukla tam anlamıyla ölmemiş, etrafta dolanıp kalmış ve hızla geri dönmüşlerdi (bkz. 10. Bölüm).

Çocukların birkaçı ölümlerinden sonra aile üyelerine, arkadaşlara veya ahbaplara neler olduğunu hatırladılar. Anlaşılan, ölenler yaşamış ve ölmüş oldukları yerin yakınlarında yaşayanları hala algılayan bedensizler olarak kalmıştı. Bazıları bunu yaptıkları anlatırlar (Stevenson 1987: 109).

Sri Lanka'da yaşamlar arası zamanı hatırlayan pek azdı. Tayland ve Burma'da daha çok çocuk arayı hatırladı. Tayland ve Burma daha çok metempsikoz, yani bir hayvan olduğunu hatırlama vakasına da sahiptir. Sri Lanka'da ise tek bir vaka vardı: iki insan yaşamı arasında bir tavşan olduğunu hatırlayan biri. 12. Bölüm'de hayvan yaşamları hatırlama konusuna döneceğiz.

Muller kendi vakalarında, erkek çocukların % 6'sının önceki bir yaşamda kadın olduklarını hatırladıklarım ve kızların ise % 16'sınm önceki bir yaşamda erkek olduklarını hatırladıklarını buldu. Stevenson cinsiyet değişiminin en büyük coğrafi farklılık olduğunu buldu. Kanada'nın kuzeybatısındaki Kutchinler (Athabaskanlar) arasındaki % 50 oranından Lübnan, Türkiye ve Güneydoğu Alaska ve İngiliz Kolombiyası kabileleri arasında hiç görülmeyişe dek farklılık göstermektedir. Diğer ülkeler ise ara da bir yerdedir: Hindistan'da % 3> Sri Lanka da % 9. Tayland da % 13. ABD'de % 15 ve Burma'da % 28. Cinsiyet değişimi görülen neredeyse

bütün kültürlerde önceki bir yaşamında erkek olduğunu hatırlayan kı21 nn sayısı önceki bir yaşamında kadın olduğunu hatırlayan oğlanların
katıdır (Stevenson 1987: 173).

Çok sayıda çocuk vakası görülen bölgeler diğer bölgelerden ha
açılardan farklıdır? Öncelikle tekrardoğuş inancı bakımından. Ve aşağıj
bakımlardan (Stevenson 1987: 166-167):

- Ölenleri daha çok düşünürler. Onların hala mevcut, aktif oldukl

ve düşünceleri, hisleri ve olayları etkileyebildiklerini düşünürl'111 Ölenler bize yardım edebilir ve biz de onlara yardım edebiliriz ^

- Yaşayanları daha çok düşünürler. Özellikle aile bağları daha güçlüğü ve onurlandırılır.

. Batı'daki insanlara kıyasla daha çok sayıda sebep bilirler. Şansa inanmazlar. Hastalık gibi şeyler biri veya bir şey bunu iyi niyetle veya kötü niyetle istediği için olur veya olması gerektiği için olur.

- Telepatiye ve paranormale daha çok inanırlar. Rüyaların anlamı olabileceğine ve ölenlerle rüyalarımızda buluşabileceğimize inanırlar.
- Sözlere daha az anlam yüklerler, imgelere daha çok yer açarlar.
- Farklı bir zaman anlayışları vardır. Batılılar Asyalılann ve Afrikalıların dakik olmayışlarından rahatsız olabilirler ama onlar bizim saatlere takıntılı oluşumuzu acınası bir bağımlılık olarak görebilirler.
- Yapacak şeyleri daha azdır veya en azından, sürekli olarak meşgul olmaları

gerektiği hissi daha azdır. Böylece derin düşünmek için daha çok zamanları kalır ve bu, anıların ortaya çıkışını kolaylaştırabilir.

Bununla birlikte, Batılı olmayan böyle kültürlerdeki çocuklar hatırladıklan hakkında hep serbestçe konuşamaz. Hindistan'da, pek çok vaka saklanmakta veya bastırılmaktadır. Hindistan'da araştırılan bir dizi vakada, annelerin % 27'si ve babaların % 23'ü çocuklarını, bazen fiziksel cezalandırma yoluyla, geçmiş yaşamları hakında konuşmaktan alıkoymuştur. Ve bunlar sadece bastırmanın başarısız olduğu vakalardır (Stevenson 1987: 119).

Stevenson tarafından araştırılan 1095 vakanın % 62'si erkek çocuklara ve % 38 i kız çocuklara aitti. Cinsiyette benzer bir dengesizlik önceki yaşamlarda da görüldü: % 66 erkek ve % 34 kadın. Bu durum, neredeyse bütün kültürlerde geçerliydi. Ana babaların kız çocuklann hatırlamalar^[1] astırmaya daha eğilimli oldukları şeklinde kısmi bir açıklama yapılabil a kızların, en azından evlenene dek önemsiz olmaları beklenir. Bir geçn[1]^ yaşamı hatırlamak evlenme şanslarını azaltabilir. Stevenson en azında t tane böyle vakaya rastlamıştır (1987: 219).

Baze„ bir aile içinde birden çok vaka vard.r. Boyle bir ailede ço- coklarmın geçmiş yaşamlarım anlatmasından dolayı baba öylesine bıkıp ysanmışt' kİ en kuçuk çocuğunu geçmiş yaşamı hakkında konuşmaktan en etmek için zor kullandı ama nafile.

OKUNMASİ GEREKEN KİTAPLAR

çocukların vakaları konusunda lan Stevenson'm tek otorite olduğu giderek daha çok netlik kazanacaktır (Stevenson 1966, 1975, 1977, 1980, 1983, 1987)- Araştırma >öntemleri, genel düşünüşü ve çıkarımları; genel giriş bölümlerinde ve Hint vakalarının sunumunda (1975), Sri Lanka'daki vakalarının sunumunda (19, 7). Lübnan ve Türkiye'deki vakalarının sunumunda (1980) ve bu kitabın sonundaki genel tartışma bölümünde bulunabilir. 1987 tarihli *Children Who Remember Previous Lives: A Question of Reincarnation*adlı kitabı çıkarımlarının hepsini özetlemekte ve analiz etmektedir. 1 ekrardoğuş üstüne yazılmış en iyi birkaç kitaptan biridir ve türünün tek örneğidir.

Shanti Devi davası bir klasiktir (Gupta ve diğer., 1936). lan Stevenson ile işbirliği yapan Francis Story, 1975 tarihli kitabında birkaç vakayı ele alır. Kitabın 1959'daki önceki baskısı bu kitaba dahil edilmiştir.

Seyahat kitapları ve yabancı kültürler hakkındaki kitaplar çocukların vakalarını içerebilir: Hail Fielding'in Burma (1898) ve Lafcadio Hearn'ün Japonya (1897) ile ilgili kitapları gibi. Margot Klausner de Dürzilerden örnekler verir (1975).

Peter ve Mary Harrison (1983) İngiltere'deki çocuk vakalarının ilk derlemesini yayınladı. Carol Bowman'in çalışması çığır açıcıdır (1997. 2001). ABD'deki çocuk vakalarını derlerdi. Geçmiş yaşamı hakkında konuşan bir çocuğa sahip olmanın ana babalar ve yakın aile üyeleri için ne anlama geldiği hakkında yazmaktadır. İkinci kitabı ise ailenin ölmüş bir üyesi olduğunu hatırlayan, bazen aynı anneden tekrar doğmak için dönen Çocuklarla ilgilidir. Televizyon, telefon ve hepsinden de öte internet gibi modem çağın harikaları sayesinde yeni vakaların sayısı giderek artmaktadır. Bowman böyle çocuklarla nasıl uğraşılması gerektiğine dair ana babalara pratik önerilerde bulunur. [60]

[60] Önceki Yaşamlarını Hatırlayan Çocuklar: Bir Tckrardoğuş Meselesi

6. BOLÜM
YETİŞKİNLERİN GEÇMİŞ YAŞAM HATIRLAMALARI

Napoleon bazen Frank kralı Şarlman olmuş olduğunu ilan ederdi (Head ve Cranston 1977: 286). Buna kendisi inanmış olsa bile böyle bir ifade pek az anlam ifade eder. Bu, tarihte tanınmış bir örnekle, muhtemelen özdeşleşmeye kadar yoğunlaşmış bir çağinşımdır.

Charles Emerson'ın Truva'dan önce Yunanlarla yaşamış olduğunu hatırladığı iddiası ise oradaki rolünün Emerson olarak sürdürdüğü yaşamından kesinlikle farklı olmasından dolayı daha az barizdir (Head ve Cranston 1977: 317). Yine de, klasik eğitim almış herkes İlyada'yı bilir. Emerson da cazip bir tarihsel örnek ile özdeşleşmiş olabilir. Thoreau, Asya'da eski Menderes ırmağı boyunca Hawthorne ile sisli geçmişte dolaştığını hatırladığında çağrışım daha da az barizdir. Thoreau, 1.800 yıl önce Yudea'da -Mesih'ten söz edildiğini hiç duymadığı- bir yaşamı ve Asur'da bir çoban olduğu bir yaşamı da hatırlamıştı (Head and Cranston 1977: 3 17). Böyle ifadeler daha ileri doğrulama olmaksızın ikna edici olmamasına rağmen tarihsel olaylarla telafi ediş veya özdeşleşme içerdikleri söylenemez.

Fransız yazar Gustave Flaubert, daima yaşadığını söylemişti. Firavunları hatırlıyordu ve her türden çağa, mesleğe ve koşula dair açık izlenimlere sahipti (Head and Cranston 1977: 333)- Hatırlaması, anlaşılan o ki bilinen tarih sınırları içindeydi. Rainer Maria Rilke de geçmiş bir ömürde Moskova'da bulunmuş olduğundan emindi (Head and Cranston 1977: 371). Böyle fikirler genellikle daha önceden bilinmeyen ve ilk kez gidilen bir yeri ziyaret ettiğimizde oluşan güçlü bir tanıma hissinden kaynaklanır. Bu bölümde hatırlamanın altı farklı tipini tartışacağız:

* İlk kez görülen mekanların tanınması.
* İlk kez görülen insanların tanınması.
* Rüyalarda hatırlama.
* Nesneler, resimler veya kitaplar tarafından tetiklenen hatırlama.
* Benzer koşullar tarafından tetiklenen hatırlama.

• Kazalar sonrası veya hastalıklar sırasında sıra dışı fiziksel veya du gusal koşullarda baş gösteren hatırlama.

Tekrardoğuş hakkındaki derslere katılan insanlar arasında geçmiş yaşam ların bariz hatırlanışının içeriğine ve koşullarına ilişkin küçük bir ank^ yaptım. Aşağıda yanıtları ve yanıt sayılarını bulacaksınız:

Hiç anı yok	44
Daha önce yaşamış olduğuna dair genel his	30
İnsanları tanıma hissi	30
Rüya parçaları	27
Mekanları tanıma hissi	24
Açık tetikleyiciler olmaksızın hatırlama	21
Gevşeme veya imgeleme sırasında hatırlama	15
Bir psişik yanındayken hatırlama	12
Hastalık, kazalar, bilinç kaybı sırasında hatırlama	0

Anket sınırlıydı ve duvarlıların aşırı temsil edildiği bir örnek grubuydu. Konuyla kişisel temas aracılığıyla tanışanlar konu hakkında daha çok şey bilmekteydi ve daha çok ikna olmuşlardı. İşin garibi, ayrıca daha çok kendi anıları vardı. Belki de geçmiş yaşam hatırlayan insanların kişisel temas kurma tercihi, literatürü okumak veya derslere katılmak ile kıyaslandığında daha güçlüdür. Psişik becerileri olan insanlar kendi fikirleri bakımından mevcut doktrinlere daha az yönelimlidir. Antropozofik yönelimli insanlar, teozofik yönelimli olanlara kıyasla, kişisel temas ile daha çok ve dersler ile daha az öğrenmişlerdir ama daha az kişisel hatırlamaya sahiptirler.

İLK KEZ GÖRÜLEN MEKANLARIN TANINMASI

Guilfoyle insanlara ilk kez ziyaret ediyor oldukları bir yerde daha önce bulunmuş olduklarını hissini hiç yaşadınız mı, sorusunu sordu. % 35 k[a]* darı asla böyle bir his yaşamamıştı, % so'si bir veya iki kez yaşamıştı ve % 15'i ise daha çok kez. % 6'sı ise şimdiki yaşamın ötesinden kaynaklandığı anlaşılan yoğun deneyimler yaşamıştı (Muller 1970: 109).

Cenova'ya ilk gidişinde, Hermann Grundei şehrin eski kısımlarını zaten bildiğine dair güçlii bir hisse kapılmıştı. İtalya'ya daha sonraki gidişlerinde Verona, Bolonya ve Floransa'da benzer izlenimler edindi ama Venedik, Napoli veya Palermo'da edinmedi. Kilise yetkilileri için

diplomatik görevlen yerme, getiren bir keşiş olduğu on dördüncü veya ₀n beşinci yüzyılda bir yaşamı yavaş yavaş hatırladı. Görünüşünü, adını ve ölümünü açık bir biçimde hatırladı. Başka yolculuklarında ise İstanbul'da benzer bir deneyim yaşamıştı (Muller ıg₇0: ıı).

Seabrook uzun bir yolculuk sırasında bir köye gelen ve burayı tanıyanı genç bir Lübnanlının hikayesini anlatır. Genç adam, adını hatırlar ve kimliğini kanıtlar. Evini gösterebilir ve oraya biraz para saklamış olduğunu hatırlar. Talimatlarına göre arayınca para bulunur. Önceki kişi o doğmadan kısa şiire önce ölmüştü. Köy halkı onu köyümün

tekrardoğuşu olarak tanıyıp kabullenirler (Muller 1970: 110).
İlk kez görülen yerlerin tanınması, dejavu deneyimi ile güçlü bir biçimle ilişkilidir. Tekıardoğuşa inananlar insanlar veya mekanlar ile ilgili açık dejavu deneyimlerinin muhtemelen geçmiş yaşam hatırlamaları olduğunu varsayarlar. Bu, pek çok vaka açısından haksız olabilir. Dejavunun illa ki geçmiş yaşamlara gönderme yapıyor olması şart değildir. Ne de olsa *jamais vu* da vardır: tanıdık bir durumun aniden yabancı ve yeni gelmesi. Benzer ama daha güçlü olan zihinsel kısa devreler, kimlik yitimi (artık kendini bir kişi olarak duyumsamamak) ve gerçekle ilgisizleşmedir (artık ortamı gerçek değil de, sanki yapaymış, kartondan yapılmaymışçasına duyumsama).

Dejavu deneyimlerini henüz görülmemiş nesneleri, evleri veya mekanları bilmek gibi daha çok göstergeye sahipse bir geçmiş yaşam hatırlaması olarak açıklayabiliriz gibi geliyor bana. Sahte-hatırlama iyi bilinen tarihi veya turistik mekanlarla ilgili vakalardan dışlanamaz. Gerçek hatırlamanın önemli belirteçleri, net ve belirgin duygular ve de kişinin kendini başka biri gibi hissedişi veya görüşüdür. Keşifleri içeren deneyimlerin dejavudan fazlası olduğu açıktır.
Bir adamı bir manzarayı tanır ve artık üstünü bitkilerin örttüğü bir kayalık üstüne kazınmış bir yazı olduğunu hatırlar. Kayalığa gider ve bitkilerin altında kaldığından bozunmuş ve aşınmış olan yazıyı bulur. Ünlü bir örnek de halayındaki Macar çifttir. Kadın bir nehir gezisi sırasında gördüğü manzarayı tanır ve bir kaleyi ziyaret etmek için kıyıya çıkmakta ısrar eder. Kalede bir duvarın önünde durur ve o duvarın ardında katledildiğini hatırlar. Duvardaki delik açılır ve üstü örtülmüş olduğu anlaşılan bir yerde iki iskelet ortaya çıkar (Cannon 1936: 34).

Alexander Cannon, görünüşe göre bir sahte anı örneği de verir.
Bir kadın kızıyla birlikte ilk kez Minnesota'dan geçmektedir. istasyonda mola verildiğinde, mekanın ona tamamen tanıdık gçy mesiyle çok şaşırır. Bir zamanlar yaşadığı yer olan bir çiftliği tan,,. Mola, bir yürüyüş yapmaya yetecek kadar ızım olduğundan, kızıyla birlikte çiftliğe, gider: yerleşimi ve süslemeleri tam olarak kızınQ tarif ettiği gibidir. Bu olayı arkadaşlarına anlattı. İçlerinden bir, olayı araştırdı ve çiftliğin, söz konusu kadın yetişkinken inşa edilmiş olduğu ortaya çıktı. Kadın doğduğu sırada, o bölgede heniiz hiçbir bina yoktu (Cannon 1936: 32).

Bunun bir geçmiş yaşam anısı olmadığı açıktır. Başka biriyle özdeşleşme ise ancak o evde yaşamış olan biriyle telepati aracılığıyla olabilir. Dejavu söz konusu değildir çünkü kadın daha önce orada bulunmamış olmasına rağmen yerleşim planını ve ayrıntıları tarif edebildi. Fantazi ve sahte-anı da söz konusu edilemez. Psikodrama ise imkansızdır çünkü kişisel veya problemli hiçbir şey söz konusu değildir. Psikometrik durugörünün güçlü bir biçimi mümkün olabilirdi ve bir kolektif anı hipotezi de dışlanamaz. Ancak bu son yorumlar, kadının neden o evde yaşamış gibi hissetmiş olduğunu açıklamakta başarısızdır.

En muhtemel açıklama dejavu, imajinasyon ve (kendini) kandırmanın bir bileşimidir. Kadın bir dejavu deneyimi, o yeri tanıdığı hissini yaşamış olabilir. Bir açıklama arar ve daha önce orada bulunmuş olduğunu hayal eder. Çiftliğe ziyareti sırasında (belki de hala dejavu halindeyken) yeni tanıma hisleri edinir ve bunları kızına tam hatırladığı biçimiyle anlatır.

Sonrasında, bunları kızına daha önceden söylemiş olduğunu söyler (imajinasyon veya kendini kandırma). Belki de istasyonda beklerken zaman geçirmek için bu deneyimi süsler ve ilk olarak kendisi ve sonra da başkalan için daha etkileyici hale getirir.

Bu en muhtemel açıklamadır çünkü daha az sayada paranormal varsayım içerir ve çünkü alternatif açıklamalar daha az muhtemeldir. Çiftliğin o sıradaki veya eski bir sakini ile telepatik temas olmuş olsa, o zaman evin süslemelerinden ziyade, sakinleri tanıdık gelirdi. Kolektif hafıza ve psikometrik durugörü hipotezleri ise özdeşleşme nedeniyle daha da az akla yatkındır: kadın orada kendisi yaşamış gibi hisseder. Bu kadın telepatik veya psikometrik becerilere sahip olduğuna dair daha önce işaretler sergilemiş olsaydı, bu açıklamalar daha muhtemel hale gelirdi.

Geceleri beden dışı deneyimler -rüyada başka bir yeri ziyaret etmek- mekanların tanınmasını bazen açıklayabilir. Var olan bir evi rüyalarından tanıyan insanların örnekleri vardır: evin sakinleri ise evin perili olduğunu
slerdir ve ziyaret eden kişiya gerçek hayatta tanıdıklarında hayaletin diİŞÜnnunU tanırlar (Shirley 1924: 79). Bu, önceki örneği de açıklayabilir, ketimde, mekanların tanınması ilham parlamaları ile ilin-tiliydi.

jLK KEZ GÖRÜLEN İNSANLARİN TANİNMASİ

«örülen insanları tanımak yaygındır. Çoğu kez bu, bir geçmiş yaşam İlk ço)< dejavu olabilir. Yüzler bize aşina gelebilir çünkü bunları, zaten ^"■mi,yüzlerle ilişkilendiririz ya da birinin eylemleri veya sözleri bize aşjna gelir ve bir tanıma hissi uyandırır. Derhal yakınlık, sempati anbpati hissi bir geçmiş yaşamı varsaymak için yeterli neden değildir. İlk görüşte aşk gerçekse, önceki bir yaşamdaki bir ilişkiden kaynaklanır, puçh' tanıma hisleri geçmiş yaşamlara regresyonlar için başlama noktası l'ibilir (Sutphen 1976). Lenz'in vakalarının yaklaşık üçte birinde tanıma ilk görüşte nadiren oluşmuş olsa da biriyle tanışmak aracılığıyla harekete geçirilmişti. Genellikle ilk tepki, sıra dışı bir aşinalıktı.

Anketimde şifacı eller ve daha az derecede durugörü başka insanları tanımakla ilintili idi.

İtalyan polis Lanfranco Davito görevdeyken bir sokakta bir yabancı ona doğru yaklaştır. Davito aniden bu adamın bir kabile kavgası sırasında onu sopayla dövdüğünü hatırlar ve korkudan beti benzi atar. Daha sonra bu ilkel yaşamın diğer hatıraları ortaya çıkar (Muller 1970: 119).

En ilginç vakalar karşılıklı tanımanın gerçekleştiği karşılaşmalardır.

1930'da, Alman parapsikolog Gerda Walter bir yürüyüş yaptığı sırada, bir arkadaşı onu emekli bir kaptanla tanıştırdı. Gerda derhal adamla daha önce tanışmış olduğu hissine kapıldı ancak bu pek muhtemel değildi. Bunun önceki bir yaşamda olup olmadığını merak etti ve aniden net bir imge gördü. Yolu izi olmayan, ağaç gövdeleri ile çevrili kasvetli bir ormanda at süren bir adamdı ve arkasında bir yerlerde yanmakta olan veya kuşatılmış bir kale veya büyük ev olduğunu biliyordu. Bunun bir ölüm kalım meselesi olduğunu hissetti. Ardından, solunda yürüyen ve atını yönlendiren bir çiftçi veya kömür ocakçısı gördü. Bu adamın az önce tanıştırıldığı kaptan olduğunu derhal hissetti. Kısa süre sonra kaptan Gerda'ya, bunu tuhaf güreşeceğini veya bahsedilmeye değer bulmayabileceğim ama geçmiş Ş hayatta ona büyük bir iyiliği dokunmuş gibi hissettiğini söyledi.

Bunun nasıl olduğunu bilmiyordu ama kadını gördüğü anda bu hisse kapılmıştı (Muller 1970: 118).

Güçlü tanıma hisleri geçmiş yaşam regresyonlarmın başlama nokta$_{a.Sl}$ olabilir. Dick Sutphen çeşitli örnekler verir (Sutphen 1976). Anketin^' özellikle şifacılar ve daha az derecede olmak üzere psişikler genelde baş kakırını tanımakta gibiydiler.

Birinci Dünya Savaşında, Reutlingeıili hitabet öğretmem II. G. Scheff- ler savaştan sağ çıktı ve önceki inançlarının hepsinden kuşkulandı. Savaştan sonra felsefe çalıştı ve önce Kant, sonra Schopenhauer okudu ve Budizm ile ilgilendi. Tekrardoğuş doktrini hakkında okudukları ona çok mantıklı geldi. Kanıt elde etmekten hoşlandığı için yoga yapmaya başladı. Yıllarca disiplinden sonra dördüncü meditasyon sırasında o güne kadcırki en etkileyici deneyimi yaşadı.

Bir kalenin parkı içinde bir bahçıvan gördü. Atlı arabanın içinden, kahyanın ona doğru koştuğunu gördü. Uzaktan, 'Hey, Dudley!" diye bağırdı. Bahçıvan başını çevirince, Schefjler da adamın yüzünü görebildi ve kendini tanıdı. Aniden tarihin 1587 olduğunu anladı. Kale Edinburg'un kuzeybatısmdaydı. İyi arkadaş olduğu kahya ona Maria Stuart'ın idam edildiğini ve baronun hapsedilmesinden endişelendiğini söyledi. Sonra sahne gözden kayboldu.

Yıllar sonra 1926 sonbahannda, Scheffler fırtınalı ve yağmurlu bir öğleden sonra Berlin'de istasyona doğru yürümekteydi. Sokak ıssızdır. Yağmur yüzünü kamçılamaktaydı ve görünürde hiçbir taksi yoktu. Bir sonraki caddeye geçmeden hemen önce, açıklanamaz bir biçimde kıpır kıpır bir heyecan duydu. Köşede, bir beyefendiyle çarpıştı. Her ikisi özürler mırıldandılar ve Scheffler adamın kim olduğunu bildiğine emindi. Kendi yollarına devam ettiler ve Scheffler başını döndürüp baktı. Yabancı da durmuş ona bakıyordu. Gerisin geri yürüdüler ve Scheffler kendini tanıttı: "özür dilerim ama birbirimizi tanıdığımızı hissediyorum. Ama nasıl ve nerden, bilmiyorum."Diğeri ise kendini Dr. Thomas olarak tanıttı ve Scheffler'ı tanımadığını söyledi. Ama az önce caddeye girmeden önce, önemli bir şeyin olacağım hissetmişti- Scheffler'la çarpışınca, önemli olayın bu olduğunu hissetti.

Scheffler, Dr. Thomas'ı bir bara davet etti. İlk ortak ilgileri anlaşılan, felsefeydi. Bir sanat tarihçisi olan Dr. Thomas dünya hakkında kendini Avrupai olmayan görüşlerle eğitmişti ve daha önce birkaç kez yaşamış olduğuna emindi. Meditasyon yaparken geçmiş

sanılara göz atmıştı. En çok bildiği ömür Mary Stuart döneminde 'j-koçıja'dcnjdi-Edinburg yakınlarında bir İskoç baronun kahyasıydı ,e şimdiki yaşamındaki gibi o zaman da yalnız yaşamıştı. Orada (ek bir arkadaşı olmuştu, parka bakan bahçıvan. Scheffler ona bu arkadaşın adını hatırlayıp hatırlamadığım sordu. "Evet, James Dudley." (Passion 1985)

Max Heindel babasının bira fabrikasının bulunduğu Londra'da büyüyen Roberts adlı birinin hikayesini anlatır. Adam bir hizmetçi kıza aşık oldu ve babasının karşı çıkmasına rağmen onunla evlendi. Çift Avustralya'ya göç. etti ve. yabani arazide küçük bir çiftlik kurdular. Adanı bir derenin kıyısına küçiik bir kulübe inşa etti. Orada bir kızlan doğdu. Kız iki yaşındayken, Roberts bir gün odun kesmek için için kulübeden çıktı. Kendine dedektif diyen silahlı bir adam, Roberts'm İngiltere'den ayrıldığı gece meydana gelen bir banka soygunu için onu tutukladı. Roberts, İngiltere'ye yollandı. Aylar sonra masumiyeti kanıtlandı. Ve karısı ve kızı için endişelenmesi ancak o zaman ciddiye alındı. Kulübeye giden keşif ekibi orada iskeletlerini buldu.

O arada Roberts'ın babası ölmüştü. Roberts'ı mirasından çıkartmış olmasına rağmen, erkek kardeşi mirası onunla paylaştı ve Roberts, ABD'ye gitmek üzere yola çıktı.

On beş yıl sonra Santa Barbara'da yürüyorken, küçük bir kız koşarak gelip dizlerine sarıldı ve, "Babacağım!" dedi. Roberts işin içinde bir oyun olduğundan şüphelendi ama kızın annesi art arda özürler dileyerek kızını uzaklaştırmaya çalıştı. Çocuk sarılmaya ve adamın babası olduğunu söylemeye devam etti.

Olay Roberts'ı öyle çok etkilemişti ki birkaç gün sonra küçük kızı ve annesini ziyaret etti. Çocuk onu gördüğü anda koşup sarıldı ve baba diye seslendi. Küçük kız onunla ve bir başka annecik ile bir derenin kenarındaki küçük bir evde yaşamış olduğunu anlattı. Suyun üstüne uzatılmış kalasın üstüne çıkması yasaktı. Görünürde başka hiçbir ev yoktu. Babası bir gün evden çıkmış ve geri dönmemişti. Yiyecekleri bitince, annesi yatağa yatmış ve çok sessizleşmişti. "O zaman ben de öldüm ama ölmedim, buraya geldim." (Passian 1985)

RÜYALARDAKİ HATIRLAMALAR

bi^{o}ger w^{o}olger regresyonlarla ilgili bir konuşmanın geçmiş yaşama dair tetiklemeye yetebildiğini yazar (Woolger 1988). Literatür net 3rak Seçmiş yaşamlar hakkında olan rüyalara dair birkaç vaka içermek-
tedir. Rüyaları genellikle belli belirsiz hatırlarız ve onları yazıya dumanlatmamızı sağlayacak kadar inandırıcı değildirler. Karl Muller da[^ sonra doğrulanan üç örnek verir.

Bir kadın beş yaşından beri tekrarlanan bir rüya görmekteydi. [yr oğlan çocuğuyla karşılaştı ve kendilerini birdenbire, bir tepenin üstündeki düzlükte yer alan eski bir evde buldular. Kadın evin ayrıntılarım görebilmekteydi. Merdivenle çıkıları bir koridorda oyun oynamaktadırlar. Kız çocuk koşarak oğlan çocuktan kaçtı ve merdivenlerden aşağıdaki taş zemine düştü. Düşerken beyaz ve siyah karolu zeminin hızla kendisine yaklaşmasını gördü ve her şey karardı. Bu rüyayı genellikle yaşamında önemli bir karara varmak üzere olduğunda görmekteydi. Bir yetişkin olduğunda, bir defasında ondan hayaletli bir evin sinirleri hayli gergin sakinlerini ziyaret etmesi istendi. Gittiği evi, rüyalarındaki ev olduğunu gördüğünde şaşırıp kaldı. Ona birkaç asır önce bir oğlan ve kız çocuğun oyun

oynarlarken düşüp öldükleri anlatıldı. İki minyatürü gördüğünde, kadın, "Babam ve annem!" diye haykırdı. Bunlar gerçekten de ölen çocukların anne ve babasıydı (Shirley 1924: 65; Muller 1970: 95).

Lenz'in anketinde, rüyalarında genellikle birkaç ömür hakkında anılar edinmiş olan 19 vaka (veya % 15) vardı. Bunların sıradan rüyalardan farklarını şöyle belirtmişti (Lenz 1979: 32):

- Sıra dışı duyumsamalar.
- Rüya sırasında geçmiş yaşamlardan sahneler gördüğüne dair farkın- dalık.
- Ayrıntıların yıllar sonra bile tarif edilebildiği sıra dışı canlılık.
- Ardından, ölüme ve ölmeye yönelik tutum değişimi.

İlk üç fark, canlı veya lüsid rüyaların hepsi için geçerlidir. Dördüncü ise her türden geçmiş yaşam anısı için.

Erlo van Waveren birJungçu terapist olarak New York'ta işini kurup yerleşmiş bir HollandalIydı. 1945'ten başlayarak geçmiş yaşamlar hakkında rüyalar gördü ve 1966'da kendi üstünde az çok kendiliğinden bir Gestalt terapisi uygulayıp birkaç geçmiş yaşamı bütünleştirdi-Ah kişilikler olarak deneyimlediği altı ömürde dört kez tarihte tanınan I f i r psikopos olmuştu. \ine de deneyimleri yeterince gerçek gibiydi. UristigM vedungçu mistifikasyonların kcdm bir tabakası tarafından engellenmiş olan hakiki bir bütünleşme süreci meydana geliyor gibiydi, pcneyimlei'igle birlikte, o zamanlar psikoanalistlerin ortasında, kendi

deyim inle "derin izolasyonda "ydı (1978: 23).

Gelini* yaşam terapisinin yalnız bir öncüsüdür ve bu nedenle okumaya değer.

Holzer tekrarlanan rüyaların bir tür tekrardoğuş anısı ile kaçınılmaz bir biçimde bağlantılı olduğunu belirtir (Holzer 198S: 26). Bu biraz fazla kapsamlı bir ifade gibidir ama pekala doğru olabilirdi. Holzer ayrıca gerçekten kisisel bir anı ile telepatik yoldan alınan bir anı arasındaki farkı birinci tipteki rüyalarda, rüya görenin kendini sahnenin içinde görmesi ama başkalarının anılarını alıyorken, sahneyi yalnızca dışarıdan izliyor olması seklinde belirtmektedir. Tekrarlanan rüyalar regresyonlar için harikulade başlama noktalarıdır. Schlotterbeck de aynı şeyi söyler ama her terapide olduğu gibi, regresyon terapisinin başlangıcından hemen önceki rüyaların da önemli olabileceğini ekler. Rüyayı bir seans sırasında tamamlamak genellikle güçlü bir araçtır ve geçmiş yaşam anılarını serbest bırakabilir. Bazı örnekler verir (Schlotterbeck 1987: 23). Deneyimlerim bunu doğ- rulamaktadır. Anketimde paranormal yeteneklere sahip insanlar önceki yaşamlar hakkında, diğer insanlara kıyasla daha çok rüya görmüşlerdi.

The Search for Omm Sety[6S] (1989) çok sıra dışı bir hikayedir. Bir İngiliz olan Dorothy Eady, Mısır'da yaşamış olduğuna emin olmakla kalmayıp geçmişten gelen firavun sevgilisi tarafından geceleri ziyaret edildiğine de emindi. Hala inanılır olan inanılmaz bir hikayenin nadir bir örneği. Bir geçmiş yaşam anısı örneği olarak ise fazla düzensizdir.

Ölüme mahkum edilen bir kız intihar eder çünkü bir prens ona aşık olmuştur ve prens lanetlenmiş, önceki aşkıyla tekrar karşılaşmasına izin verilmeden (!) önce hapishaneyi andıran bir yaşamlar arası bölgeye hapsedilmiştir. **"Gözlerindeki dehşet dolu bakışı asla unutmayacağım... Gözlerindeki bakış, cehennemde olan ve aniden**

çıkış yolunu bulmuş birinin gözlerindeki bakıştı.” (1989: 23) Bence bu bir aşk hikayesi değil de, dar kafalılık ve zihinsel gücün kötüye kullanılması hikayesidir. Yozlaşmış rahiplik sanatının aşırı uç bir örneği gibidir.

[68] Omm Scty’yi Arayış

İlk deneyimlerinden sonra Eady, Mısır'a gitti ve hayatının geri kal$_{an,n}$ orada geçirdi. Arkeologlarla birlikte çalıştı. [1]

NESNELER, RESİMLER VEYA KİTAPLAR TARAFINDAN TETİKLENEN HATIRLAMALAR

Giuseppe Costa çocukken, İstanbul'un ue İstanbul Boğazının kiiçiik bir resmi güçlü duyugular eşliğinde gemilere ve savaşlara dair belli belirsiz andan tetikledi. On yaşında, Venedik'e ilk kez gittiğinde orayı tanıdı. Ertesi gece rüyasında, otuz yaşında olduğunu ve bazı Orta Çağ gemilerine kumanda ettiğini gördü. Özellikle bayraklardan etkilenmişti. Rüya hayli geniş ve kronolojikti. Daha sonra başka yerleri de tanıdı ama önceki bir yaşama inanmaya ancak bir beden dışı deneyim sov'asmda başladı. Verres Kalesi'ni ziyaret ettikten sonra *kendisini on dördüncü yüzyılda yaşamış olan Ibleto di Challant olarak teşhis etti (Costa 1923; Brazzini 1952: 120; Muller 1970: 87).*

Francis Lefebvre çocukken deniz hakkında gündüz düşleri kurardı. Otuz altı yaşındayken, Portekiz'deki müzeleri gezerken büyük bir davul ve bir gemi kampanası gördü ve daha sonra altından yapılma bir nesne Portekizli kaşif Vasco da Gama nın yaşamının anılarını tetikledi. Lefebvre'ın karısı Vasco da Gama'nın bir portesinin, kızgın olduğunda kocasına tam olarak benzediğini gördü. Bu, ünlü bir geçmiş kişiliği hatırlamayla ilgili belgelenmiş birkaç vakadan biridir. Lefebvre vardığı kanıyı kanıtlamanın zor olduğu sonucuna varmıştır (Lefebvre 1959: 3-11; Muller 1970: 90).

Joan Grant'ın anıları, anlaşılan o ki önceki bir yaşamda ona ait olan bir bokböceği yontusunu psikometrik yoldan okuduğunda başladı (Grant 1956). Lenz, yüz yirmi yedi vaka içinde bir müzik duyduklarında, bir resim gördüklerinde veya bazı nesnelere temas ettiklerinde anıların meydana çıktığını iddia eden dokuz vakaya sahiptir (Lenz 1979: 29).

Graham, 19. yüzyılda yaşamış ve neredeyse unutulmuş olan bir doktor hakkında verilen bir konferansa katılan bir Amerikalı doktorun hikayesini aktarır (1976: 32). Adam omurgası boyunca aniden yükselen *bir şok hisseder, dimdik oturur ue konferansın kendisi hakkında olduğunu fark eder; sözii edilen isimlerin pek çoğunu tanımaktadır-*

Paha sonra İngiltere'ye gider ve hu içgöriisünii doğrulayan pek çok deneyim yaşar.
Yon assan Gershom, Nazilerin kurbanı olan Yahudiler olduklarına dair geçmiş yaşam anıları olan insanlarla konuşmuştu (1992). Kitabını yazdığında 1.500 vaka toplamıştı bile. Gershom terapist olmamasına rağmen bu deneyimler hakkında konuşmak bunları işlemeye yardım etmektedir. Kitabı geçmiş yaşamların travmalarını ve yansımalarını bariz terapi dışında, günlük hayat içinde işleyebildiğimizi göstermektedir. Süreç buna dair rüyalar görmek; o dönem ve koşullar hakkında yazılar okumak ve şimdiki yaşamla bunların bağlantıları keşfedip anlayarak çizimler, resimler, konuşma ve yazma yoluyla ifade etmek şeklinde özetlenebilir. Bu süreç daha çok zaman alır, istikrarsızdır ama genellikle gerçekten katarsise yol açıcıdır. Gershom daha sonraları ilk kitabını okuduktan sona ona yazan insanların hikayelerini derledi (1996). Biri dışında hepsi yirmili yaşlarında, ergen veya küçük çocuklar olarak ölmüş olduklarını anlatmışlardı (1996: 125).
Bir kadın soğuk algınlığı belirtileri gösterip de ev sahibesinden bir battaniye istediğinde astım nöbetine tutulur çünkü battaniye ona toplama kampındaki battaniyeyi hatırlatmıştır. Hastahaneye kaldırılır ve gece boyunca rüyasında, soykırım sırasında genç bir oğlan olduğunu görür. "Artık eve gidemezsin," cümlesi gün boyunca aklından çıkmaz. Daha sonra doktoru ona, ölmesine ramak kaldığını söyler. Ama kadın eve gitmenin hayatta kalmaktan daha önemli olduğunu hissetmiştir. "Ölmek kolay. Ama bir daha asla eve gidememek!" (1996: 51)

BENZER KOŞULLAR TARAFİNDAN TETİKLENEN HATIRLAMALAR

Berlin, 1943, Pazar: Bombardıman saldırıları yapılmaktadır. Her pazar olduğu gibi, Hermann Grundei karanlık bir koridordaki eski bir kasanın içinde sakladığı hesap defterlerini kontrol etmektedir. Yavaş yavaş, önceden de tam olarak aynı şekilde yaşamış olduğu hissine kapılır. İzlenimleri kendini önceki yaşamının sonunda net biçimde görene dek güçlenir. Kendini bir tatil gününde, karanlık bir köşedeki eski bir kasadan dışarı çıkartarak hesap defterlerini kontrol ederken görür. İncelemesi sonucunda, muhasebecisinin dolandırıcılığı nedeniyle iflas etmiş olduğunu anlar. Kendini sağ şakağından uurur.

Gnmdei bu olayın 1S70 ile 18H5 arasında, kiiçiik: bir liman kasabasında yaşarken ve yenlilerle ve kerestelerle ilgili bir iş y_a_ parken meydana geldiğini sanmaktaydı. 1952'de liman kasabalarına mektuplar yazdı ve bunlardan biri tarihi doğrulayan ve söz konusu adamın oğlunun hala kasabada yaşamakta olduğunu belirlen bir yanıt verdi. Gnındei, 1956'da bu adamı ziyaret etti. Her ikisi de uzun zaman sonra karşılaşan akrabalarmış gibi hissettiler. Simaları ve konuşma tarzları benziyordu. İnsanlar erkek kardeş olduklarını sandılar. Eski bir okul fotoğrafında Gruıdei geçmişteki iki oğlunu tanıdı ama iki kız çocuğunu tanımadı (Muller 1970: 122).

İşin ilginç yanı, Grundei önceki kişiliğin kendini vurmasından otuz beş gün önce doğmuştu. Böylesi "eksi ara" nadir görülür ama belgelenmiş daha çok olay bilinmektedir. 14. Bölüm'de bu konuya döneceğiz.

OLAĞANDIŞI KOŞULLAR ALTINDA HATIRLAMALAR

Bir İngiliz teknisyen geçirdiği ameliyat sonrasında hala narkozun etkisi altındayken kibar bir Fransızcayla bir Fransız asilzadesi olduğunu söyledi ve devrimden hemen önceki yaşamını ve giyotinle idam edilişini anlattı. Yeniden deneyimleyişi dokunma ve koku duyularını da içermekteydi. Teknisyen kendine geldiğinde, her şeyi bir rüyaymış gibi hatırladı. Parmağındaki yüzüğü hala hissedebilmekteydi ama artık Fransızca konuşamıyordu (Muller 1970: 126).

Alman motorsiklet yarışçısı Hermann Medingen 1924'te ciddi bir kaza geçirdi. Kısa ama korkunç bir acıdan sonra bedeninin dışındaydı. Sanki farklı aynalardan bakıyormuşcasma bir erkek ve bir kadın olarak yaşadığı çeşitli geçmiş yaşamlar gördü (Muller 1970: 127).

Charles Lindberg okyanus üstünden uçuşu sırasında bazen gözleri açık uyumaktaydı. Ayrıştı ve geçmişi, şimdiyi ve geleceği eşzamanlı hissetti. İnsanlar gördü, sesler duydu ve geçmiş yaşamlardan biliyormuş gibi görünen kadim ilişkileri ve arkadaşlıkları hissetti (Lindbergh 1953i Head and Cranston 1977: 390).

Bir Alman bakır ustası olan Georg Neidhart genç bir adamken karısını ve çocuğunu kaybetmişti. Haftalarca yas tuttuktan sonra eski çağlardan imgeler ve sahneler görmeye başladı. Sonraları bu

ıiaş(>nl,n hidırlamşım gerçekten tamamlayarak nekanını saptadı ve 'teşhis etti (Neidhart 1959; Muller 1970: 100).

Y a vc*y;< motlilasyonclaki gibi kontrollü trans altında başka deneyimler |r ortaya çıkabilir, benz in vakalarının yüzde 13'ünde hatırlamayı dua etmek veya nıeditasyon tetiklemişti. Lenz bu kişilerin, anılarını diğerlerine lovasla daha kolayca kabul ettiklerini de belirtir.

YETİŞKİNLERİN HATIRLAMALARI: BİR ÖZET

Yetişkinlerin hatırlamaları dediğimizde dejavu, sahte anı ve imajinasyonu elememiz gerekir. Bölük pörçük hatırlamanın değerini belirlemek doğrulanabilir ayrıntılar olmadığı takdirde zordur. Birinci test, herhangi normal bir hatırlama gibi, netlik ve somutluk taraması yapmaktır. İkinci test, hatırlamanın farklı unsurlarının karşılıklı olarak veya diğer hatırlamalarla tutarlı olup olmadıklarıdır. Üçüncü test ise anımızın içerikleri ile nesnel, tarihsel olguları kıyaslamaktır.

Hans Holzer'dan örnekler tarihsel testin tek başına yeterli olmadığını işaret eder. "Tekrardoğuş için kusursuz vaka," dediği (Holzer 1985: 60) örnek dahil olmak üzere en iyi araştırılmış örneklerinden bazısının tekrardoğuş değil de, obsesyon veya daha doğrusu eklenti ruh vakalarıdır. İpnoz altındayken, eski kişilikler daha sonra deneğin şimdiki yaşamı sırasında girdiklerini açıkça belirtmektedir.

Hatırlama genellikle ilinti tarafından tetiklenir: dönülen yerler, karşılaşılan insanlar, tanınan nesneler ve koşullardaki benzerlikler. Hatırlama aşamalı veya keskin ayrışma sırasında da ortaya çıkar: Derin yas ve üzüntü sonrasında, uyku yetmezliği aracılığıyla, bir kazanın üstüne, rüyalarda. Dahası psikolojik bir şeyle ilinti de olabilir. Bu durum seans başlatmamın danışanın nereye gideceğini belirtmediği regresyonlarda görülebilir. Beliren

yaşam, genellikle artık önemlidir. Bunun iyi bir örneği, Glaskin'in ilk regresyonlarıdır (Glaskin 1974: 21, 207).

Vizyonlann bazıları, Moody ve diğer araştırmacıların tarif ettikleri şu Klinik açıdan ölü olanların deneyimlerine benzeyen beden dışı deneyim gibi başlar. Lenz'e göre, bu yaygın bir durumdur (Lenz 1979: 47) ama bu ifadesi başka bir kaynakça doğrulanmamıştır. Lenz 127 vakasından 29'unun geri dönerlerken tünel deneyiminin (beden dışı deneyimler gibi) bir biçimini yaşamış olduklarını bildirir ve bu da oldukça sıra dışı bir bulgudur.

crçTN\t^
nooc.'-'5 u ***
daha k'"ayca *'N<
,SO • ^ ,,v sıtada^ haramalar şlbi ^
-1; ,n.'"
s,•••ra' ——«Si
bR5' AMir. aGeT' u ya$am v '* « (unr W- 40
s-'-SS* ***££

S'erU9S5) * V-d^nden WUm> "a"rU^rtfvndan y«*ddV ^ . ve \namUrU|v nedeniyle,
Sj-s^sîSS^-—-
^«ardw'S-d*'
botuma" me»'*

7. BÖLÜM
REGRESYON: GEÇMİŞ YAŞAMLARIN BAŞLATILMIŞ ANILARI

Geçmiş yaşamlara sahipsek, neredeyse hepimiz bunları ınutmuşuzdur. Şimdiki yaşamımızın da çoğu kısmını şimdiden unuttuk. Doğumumuz öncesi, doğumumuz ve yaşamımızın ilk yılları bakımından neredeyse hepimizde hafıza kaybı vardır. İlk anılarımız üçüncü yılın sonu civarında, bazen biraz daha erken ama genellikle daha sonrasında başlayabilir. Geçmiş yaşamlara inanabilir ve bunları yine de hatırlamayız ve bazıları bunları hatırlar ama bunlara inanmaz.

Geçmiş yaşamları hatırlamanın yolu bu yaşamın kayıp anılarını hatırlamanınkiyle aynıdır. Bu yola, yaş geriletme denir. Esasen bir ipnotik durum olan tam regresyon, anıları geri getirir ama daha yoğun, hatırlamaktan çok yeniden yaşamak gibidir. Ondan beri olmuş her şey neredeyse unutulmuş olabilir, durumu o sırada meydana geldiği gibi deneyimleriz. Yeniden yaşama ve regresyon teknikleri bastırılmış ve kayıp anıları geri getirebilir ve ayrıca yaşamımızın ilk, şu an hatırlanmayan kısmına erişim sağlayabilir. Bu sanki hepimizin bilinçli veya bilinçsiz deneyimlemiş olduğumuz her şeyin tam ve kesintisiz hafızasına sahip olduğumuzu gösterir. Yaşamımızdaki herhangi önemli bir ana gitmek için geriye sarabileceğimiz teyp vardır. Derin regresyonda, bazı insanlar geçirdikleri ameliyat İrasında çevrelerinde olan bitenleri o sırada tamamen kendilerinden geç- mi$ olmalarına rağmen tarif edebilirler. Yeniden yaşama veya regresyon tekniğine başvuran insanlar bunu meraktan, psikoterapinin bir parçası olarak veya bir deneydeki denekler olarak yaparlar. Hastalar, müşteriler Veya denekler dememek için onlara, *danışanlar* demeyi tercih ediyorum.

Joseph de Louise otuz beş yıl önce şunları söylemişti (Graham 1976. 106):

"Şimdi, sahip olduğumu teknikler ile geçmiş bir yaşama regresyon deneyimini ov kişiden helkı sadece ikisi gerçeklen edinebilir, (leletfelç yirmi veya otuz yıl içinde,geçmiş yaşamlara girmemizi, (, haf/Q bankasına veya Ocan bankasına ne ya evrensel bankaya gidip b„ enformasyonu çeki/>almamızı sağlayacak hamleler alacağı hissini taşımaktayım."*

Haklıydı. Birkaç vıl sonra VVambach bir geçmiş yaşamın % 90-ln) elde etti. Günümüzde, bir geçmiş yaşam terapistine gitmek neredeyse sıradan bir iş. Kitaplar bize insanları evlerinde geçmiş yaşamlara nasıl yönlendirebileceğimizi veya yardım almaksızın kendi geçmiş yaşamlarımıza nasıl erişebileceğimizi anlatmakta. Anlaşılır bir şekilde, bunların pel< çoğu güvenilir değildir. Bir sonraki kısmı, "inananlar" tarafından girişilen eleştirmeyen keşifler hakkındadır.

İspanya da, Colavida yaş geriletmeyi muhtemelen 1887'de keşfetti. Altı yıl sonra, Paris'te Albert de Rochas manyetizma ve ipnoz ile deneyler yaparken bu tekniği yeniden keşfetti. Kısa sürede, Rochas'ın çalışmasında geçmiş yaşamlar ortaya çıkmaya başladı. Bu alanda büyük bir öncüdür. *Les Vies Successives*[61] (1911) adlı kitabı bu konuda yazılmış ilk kitaptır ve hala okumaya değer. Albert de Rochas, insanları daha ve daha geriye götürdüğünde doğumlarını deneyimleyebildiklerini ve doğmuş oldukları zamandan önceye bile geri gidebildiğini buldu. Şaşırtıcı olan şey, daha da geriye gittiklerinde ve ortaya çıkan ilk somut deneyimin ne olduğu sorulduğunda, önceki bir yaşamdan bir ölüm sahnesinin rahimde geçen zamandan daha çok sıklıkla belirvermesiydi. Daha önce belirtildiği gibi spiritüalistler, gnostikler ve ezoterizmciler Albert de Rochas'ı eleştirmişlerdi çünkü bulguları gnostik ve ezoterik öğretilerle çelişkmekteydi ve transı başlatıyordu. Gnostikler, tıpkı teozoflar gibi, bunu atalara dair ve sorgulanabilir bir yöntem olarak gördüler çünkü deneğin kendinin farkında oluşunu önlemekteydi. Trans sırasında deneklerin telkine açık olmaları nedeniyle güya geçmiş yaşam anılarının, de Rochas'ın baskın ve telkin edici mevcudiyetine verdikleri yanıtlardan ibaret olduğunu söyleyerek itiraz ettiler. Oysa de Rochas'm deneyleri, Stevenson'mkiler gibi daha sonraki araştırmalarla tam bir fikirbirliği içindedir.

Regresyon teknikleri *The Search for Bridey Murphy* (Bernstein 195^) adlı kitabın basımına dek durağan kaldı. Bu kitabın hikayesi kendi başına

61 Birbirini İzleyen Ya$*mlar

. kitap olur. Hakkında acımasız incelemeler yazıldı ve genel fikre göre, Lillerle yeterli bir biçimde çürütüldü. O arada, yürütmeler de çürütüldü. Bernstein"m kitabının kilise ile bilim arasındaki sahipsiz bölgenin kurbanı olduğu (Cerm i nara 1967) çok açıktır. Bir bilimci (Ducasse i960) lehte ve •ılcvhte kanıtların hepsini tarttı ve olguların inkar edilemez olduğu sonucuna virdi- Daha sonra, bunları aksi asla kanıtlanamaz ve dolayısıyla da tarafsız olduğu kadar faydasız da olan süper-DDA (süper-duyular-dışı-algılama) denilen cömert hipotez ile açıklamaya girişti.

Bernstein'in çalışmasına ilham veren Albert de Rochas değil, Alexander Cannon ve muhtemelen *dianetics* ve *scientology'nin* kurucusu olan Ron Hubbard idi. Hubbard, zihin sağlığım özellikle ilerletme niyetine dayanan ipnotik-olmayan regresyon teknikleri geliştirdi. Hubbard'm tesiri esasen dolaylıdır çünkü teknikleri kilise statüsü, telif hakları ve katı üyelik disiplini tarafından korunan katı bir örgütsel çerçeve içinde uygulanır. Bununla birlikte hareketinin eski üyeleri çokça çalışmıştır.

Ne olursa olsun, Bernstein'in kitabı regresyona ilgiyi büyük ölçüde uyandırdı. *The Three Lives of Naomi Henry* [70](Blythe 1956) adlı kitap İn- gilizlerin *The Search for Bridey Murphy'*e cevabıydı. Deneye mali destek veren *Daily Express* gazetesi, danışan bir ölüm sonrası deneyime girip sessizleştiğinde, derhal oradan ayrılmıştı. Seanslar gramafon plaklarında yayınlandı. Comwall'da Amali Bloxham insanları geçmiş yaşamlara geriletmek için ipnoz kullandı. Seansları kaydetti ve verimli bir deneğin geçmiş yaşam seansları hakkında *Who was Ann Ockenden?* (1958) adlı kitabı yayınladı. Daha sonraları bir BBC televizyon programı, tarihsel açıdan doğrulanabilir malzeme içeren bu regresyonlardan birkaçını inceledi (Iverson 1976).

En önemli modern yayınlar regresyon raporları ve böyle seanslar sırasında deneklerin deneyimleridir (Moss ve Keeton 1979). Bazen bu kayıtlar seanslardan çıkan verilerin tarihsel doğrulamalarıyla desteklenir (Underwood and Wilder 1975; Dethlefsen 1977, Williston and Johnstone 1983).

70 Naomi

Helen Wambach'm çalışması, yalnızca büyük hacmiyle bile en önemli atılımdır. 1000'e yakın deneği 5 farklı geçmiş yaşama başarıyla geriletti, yaklaşık 5.000 regresyonu özetledi ve bunların istatistiksel açıdan ana- [1]«zini yaptı (Wambach 1978). Ayrıca insanları doğum öncesi döneme de Şenletti. 750 civarı kişi böyle deneyimler yaşadı ve Wambach bunları da urtatiatikael açıdan sınıfladı (Wambach 1979)- Helen Wambach ilk başlarda Ihmalarının % 70'inin geçmiş yaşamları yeniden yaşadıklarını buldu [ve] yöntemlerini geliştirmesinin ardından bu 96 90'a çıktı. Kalan 96 10'un

Hctıry'nin Üç Yaşamı

 rnstgele örneklemesinde, yaklaşık yarısı

geçmiş yaşamları tekil
altında yeniden yaşabildi. (îeri kalan yüzde r> ise gevşemenin veya
S ni
bırakmanın her biçimine dirençliydi. Gergin ve nevrotik bir hiçimde yv kaldılar. Wambaeh bıı gerilimin ölüm veya kontrolü kaybetme korku^^ ilintili olduğunu düşünür (VVambach 1978)-

Edith Fiore bu açıklamayı destekler gibi görünen bir vaka aktarır fj- danışan gevşevemedi veya gevşemeyecekti. Fiore en sonunda başardığı^ engelin nedeninin önceki yaşamdaki travmatik bir ölüm deneyimi olc]u* ' ortaya çıktı: hasta bir psikiyatri hastanesinde yapılan bir lobotomi sırasın^' kan kaybından ölmüştü.

Morris Netherton danışanların gizliliğin gerekli veya tehdit altında olduğu bir koşula girdikleri için bazen engelliyor göründüklerini keşfetti Böyle bir engel, “Bir şeyin sır olarak mı kalması gerekiyor?” sorusuyla ortadan kaldırılabilir.

YENİDEN YAŞAMA VE REGRESYON

Seviye
Anı

Hatırlama Yeniden Yaşama Regreayon
Bilmem Bolunuşu
~~Şim~~di

Geçmişin bilincinin içeriği Geçmiş
Enformasyon
Duyusal izlenim
Hisler ve düşünceler
O zamandan beri ola» ----- har.yyi nnııtn»

Geçmişi farklı tarzlarda ve farklı yoğunluk dereceleriyle deneyimleyebiliriz. Geçmişe erişimi artıran ve şimdiye erişimi azaltan bir düzende beş seviye ayırt etmekteyim. Tablo 4’te, sırasıyla ele alacağını bu seviyelere genel bir bakış bulacaksınız. Bruce Goldberg’in *Past Lives, Future Lives: Accounts of Regressions arid Progressions Through Hypnosis*[62'] adlı kitabı hatırlama konusunda belirlediğim aynı seviyeleri sıralar. Benim yeniden yaşama ve regresyon dediğim şeye O, sahte-yeniden hayat verme ve yeniden hayat verme demektedir (Goldberg 1982: 58). *Soul Search: Spiritual Growth Through Knowledge of Past Lifetimes* adlı kitap da beş regresyon seviyesi ~~belirler (Williston and Johnstone 1983: 53). Bu beş seviyeye şu adlan verdim:~~

" (V

71 Geçmiş Yaşamlar, Gelecek Yaşamlar: İpnoz Aracılığıyla Regresyon ve Progrosyo*1 o»
iteklen

Özdeşleşme
aktan*

Şimdiyi geçmişe

'pablo 4
jlk seviye olan omda, şimdiki ortamın farkında olmaya devam ederiz Şimdi nerede olduğunuzu bilirsiniz, kendi tarihinizi bilirsiniz. Çoktan geçmiş bir scV hakkında geriye sadece enformasyon getiriyor olduğunuzu bilirsiniz Geçmiş hakkında düşünürseniz veya biri geçmişe dair bir şey sorarsa, Örneğin ilkokul altıncı sınıftayken yaşadığınız yer ve öğretmeninizin adı! Bunu yapmak için o zamandan herhangi bir şeyi yeniden deneyimleme- niz gerekemez. Adlar, tarihler ve adresler gibi olgular herhangi bir imge olmaksızın ortaya çıkar. Anı seviyesinde, yalnızca ortaya çıkan olgularla ilgilisinizdir, bunlaı a bazen, bir zamanlar nasıl olduğuna dair gelip geçici izlenimler eşlik eder ama bunlar belli belirsiz, arka planda kalır. Deneyim, farkındalık şimdide sürer.
İkinci seviye, *hatırlamadır*. Burada, geçmiş imgeler ve diğer duyusal izlenimler biçiminde geri gelir. Yaşadığınız sokağın nasıl göründüğünü hatırlayabilirsiniz. Okuldaki bir arkadaşın yüzünü ve okuldan eve dönerken nasıl düştüğünüzü ve sıyrılan dizinizin nasıl acıdığını hatırlarsınız. Hatırlamalarda, olanların sizde iz bırakmış imgeleri birbirine geçen belli belirsiz imgelerden oluşan bir arka fona gömülüdür. İşittiğiniz, hissettiğiniz, kokladığınız ve tattığınız şeyi hatırlayabilirsiniz, ancak bu çoğu insan için görsel hatırlamadan daha zordur. Olabildiğince somut ve tam biçimde hatırlama pratiği yapabilirsiniz. Başka biri size hatırlamalarınızı ayrıntılı ve net alabilmeniz için doğrudan sorular ve açık telkinler aracılığıyla yardım edebilir. Bir açık telkin, örneğin, “Sınıfındaki seslerin uğultusunu duyabilirsin,” veya, “masaya konan o iğrenç lahananın kokusunu alabilirsin,” olabilir.

Hatırlama öyle tam olabilir ki yalnızca gürültüyü işitmekle kalmayıp kokuları da alabilir ve çocukken yediğiniz ıspanağı veya ilk dondurmanın tadını alabilir ve hatta bunların uyandırdığı hisleri ve düşünceleri de tekrar edinebilirsiniz. Bu, *yeniden yaşamaktır*. Duyusal hatırlamaların yanı sıra hislerimiz, düşüncelerimiz, o sıradaki tuh halimiz de ortaya çıkar. O zaman hissetmiş olduğunuz şeyi hissedersiniz, o zaman düşünmüş olduğunuz şeyi düşünürsünüz. Bu, tuhaf bir bilinç bölünmesi yaratır. Şimdi olduğunuz kişi °larak kalır ama aynı zamanda, kendinizi on yaşında bir oğlan veya on iki yaşında bir kız olarak deneyimlersiniz (Aynaya veya eski bir fotoğrafınıza dikkatle ve yoğun biçimde baktığınızda da iki odak noktası olan böyle bir eliptik bilinç” durumunu yaşayabilirsiniz.)

Gerçek *regreşyan* ile yalnızca geçmişi tekrar deneyimlemekle kalmazsın ayrıca o zaman ile şimdi arasında olup bitmiş her şey arka plana itilj$_{r}$ bilinciniz gerçekten de bunlara erişemez. Yeniden yaşama bilincin iki orl-^ noktası arasında yine de kesilmemiş bir bağlantıya sahiptir. Gerçek regresy$_{r,n}$ ile bu bağlantı yok olur. On iki yaşına geriletme, bu on iki yaşındaki $_{S}$j, olarak tekrar yaşamakta, hissetmekte ve düşünmekte olduğunuz ve de < zamandan bu yana deneyinilediğiniz her şeyi kaybettiğiniz anlamına gelir Şimdiye dair farkındalığınız yine de bozulmadan kalırsa o zaman bunu sanki bağlantısızmış gibi deneyimlersiniz: geçmişin farkındalığı üstünde hiçbir tesiri yoktur. Bir ipnotik regresvon sırasında gözetim altındaysanız şimdiki kişiliğinizin müdahale edebilirliği olmaksızın sorulara geçmiş farkındalığınızdan yanıt verdiğinizi işitebilirsiniz. O zamandan beri olan her şeye dair geçici hafıza kaybı, bilincinizin yalnızca regresyonda olan parçası için geçerlidir. Genellikle şimdiye dair farkındalık onun hemen yanıbaşında varolmaya devam eder.

Biri 19. yüzyılın ikinci yarısında İngiltere'deki bir enkarnasyona geri götürülür ve kraliçenin adı sorulur. Cahil gecekondu kızı bu soruya yanıt veremezken şimdiki kişilik neredeyse dişlerini gıcırdatarak müdahale etmeye ve, "Victoria!" demeye çalışmaktadır. Ama araya giremez. Oradaki herkes yanıtı bilmekte ve adeta zihnen o kişiye haykırmaktadır ama nafile. Böyle fenomenler, meslekten olmayanlarca öne sürülen şu transtaki kişinin telkine açık olduğu ve orada bulunanlara, özellikle de ipnozcuya telepatik yoldan tepki verdiği şeklindeki savın geçersizliğini yeterli bir biçimde kanıtlar. Böyle şeyler ipnoz aracılığıyla bazı kişiler ile başarılabilir ancak trans yeterince derin ve özel talimatlar verilmiş ise, paranormal beceriler zaten mevcuttur.

İpnoz olmaksızın, şimdiki kişiliğe erişim aynen kalır ve sorular, sırayla şimdiki ve geçmiş kişiliğe sorulabilir. Beceriksizce yönlendirme bazen reg- resyon sırasında geçmiş ve şimdiki kişiliğin birbirine karışmasına sebep olabilir. Duygusal veya entelektüel engeller şimdiki kişilikten kaynaklanan müdahalelerle sonuçlanabilir. Bazen geçmiş kişilik her nedense yanıtlayamadığında, şimdiki kişilik yanıt verir. Transın hafif seviyelerinde bu fark, özellikle amatör terapist için genellikle net değildir.

Bazen terapist değişimli olarak geçmiş ve şimdiki bilince soru sorar- Bu değişimli sorgulama regresyonun yeniden yaşama seviyesine g^^{rl} kaymasına yol açacaktır. Bazen, geçmiş yaşam karşı cinste veya çok farkl' fikirlere sahip olduğunda, iki görüş açısı arasındaki etkileşim eğlencelide Bir seansta genç bir kız bir Neanderthal erkek olarak yeniden yaşamaktadır-
üstüne diişcn kayalar nedeniyle ölür. Son düşüncesi sorulduğunda,
^{111} mı kalın bir sesle, "Ugh!" demesini, gene; kız sesiyle, "Ay, pardon!" danış^{3}"" demesi izler.
...,$_{n}$ *özdcşleşmcvG* doğru derinleşebilir. Özdeşleşmede ayrı bir
$_{,S}$-

live dair herhangi bir farkındalık kalmaz. Regresyon sırasında bir ' ^{n} vı uzanmış konuşmakta olduğunuzu güçbela fark edersiniz, o anki • niiarın çoğunu unutursunuz, geçmişten tepki verirsiniz. Özdeşleşme i /farkında olduğunuz kadarıyla şimdiyi o zamanki koşula dahil ederiniz. Sorular sormakta olan danışmanı yeniden yaşamakta olduğunuz geçmiş yaşamdan koşullar içine yerleştireceksinizdir.

Bu, yanıtını herkesin bildiği aptalca sorulardan rahatsızlık duymakla baslar (örnek olarak, ayrılmış bilincin iyi bir örneğinin de verildiği, Moss ve Keeton 1979'- 34-5 bkz.). Sır olarak kalması gereken şeylere dair sorulardan kuşkulanma hissi, soru soran kişiyle tartışmaya yol açabilir (Dethlefsen 1977: 225; Fiore 1978: 11). Goldberg özdeşleşme aşamasına dair iyi örnekler verir (Goldberg 1982: 76, 77, 103).

Nyria'nm regresyonları (Praed 1914), özdeşleşme aşamasının hoş bir örneğidir. Nyria boşboğazlık yapıp ipnozcuya açıklayacağı şeylerle Hristi- vanlara veya hanımına ihanet edeceğinden sürekli olarak korkan Romalı bir köle kızdır. İpnozcuya sürekli olarak kim olduğunu ve ne diye onunla bu tuhaf yerde buluştuklarını sorar. Kendi köleleri yok mudur da Nyria'ya bu kadar çok soru sormaktadır? Ve eğer tahtırevan ile gelmişse, tahtırevana ne olmuştu? Ve gidip de kendisi ona bir tahtırevan bulamaz mıydı? (Shirley 1924: 37) Nyria'nın vakasında, seanslar birbirine tam olarak bağlantılıdır (Shirley 1924: 40); tıpkı Joan Grant'ın seansları gibi ama Joan Grant'in *Winged Pharaoh* (1937) adlı kitabındaki seanslar kronolojik olmayan bir sırayla gelmiş ve daha sonra birbirine eklenmeleri gerekmişti.

Özdeşleşme seviyesinde, belirli bir ömüre ait olan yeni deneyimleri yaratmak mümkündür. Örneğin, birini onbirinci yılına geri getirir ve o yaşta hiç duymamış olduğu bir konuyu açarız. Bu halden çıktığında, o konuşma ona, ipnotik talimat bunu yeniden silmedikçe, kendisi on bir yaşındayken meydana gelmiş gibi görünecektir.

Geçmişe dair farkındalığın beş seviyesinin yanı sıra geçmiş kendini şimdiki bedende farklı yoğunluk seviyelerinde tezahür ettirebilir. Yeniden yaşama, bellikle de son doğum veya bundan önceki son ölüm gibi yoğun duygusal ve bedensel deneyimleri yeniden yaşarken güçlü somatik belirtiler üretebilir. Nefesimiz sıklaşabilir veya cenin pozisyonu alabiliriz. Geçmiş yaşamlarda
ölme deneyimlerini yeniden yaşarken zorlukla nefes alıp verme, bedeın ısısına değişimler vb. sık görülür. Veya bir dayağı yeniden yaşıyoruzdur ve Netherton'un çalışmasının (1978: 79) gösterdiği gibi, ipnoz bile olmaksizın sırtımızda veya yüzümüzde kırmızı izler belirir. Veya yüzümüzdeki tamamen değişir, sanki başka bir yüz gelip yerleşir. Richard Webb bunun eskiden derin trans medyomlarmda görülen "transfigiirasyon" ile aynı şcy olduğunu söyler. Buna Arthur Ford'da (Webb 1974: 82) tanık olmuştu. Ksenoglosi normalde konuşamadığımız yabancı dillerde konuşmaktır. Vakaların % 0.01'den azında oluşur (Wambach 1986). Netherton'a göre bu herhangi bir ipnoz kullanmayan kendi yöntemi ile de başarılabilir (1978; 79). Dethlefsen bu yeteneğin metodik olarak geliştirilebileceğini u m a r . Doğruysa, bunun yabancı dil eğitiminde ve dilbilimsel araştırmalarda büyük sonuçları olurdu. İlginç olan şey, seçici bastırmanın mümkün olmasıdır. Örneğin, bir ipnozcu, danışana ona konuşulan dili anlayacağı ve bu dilde yanıt vereceği talimatını verebilir. Bu, bebekliğe geriletmelerdeki çıkmaz noktaları da önler.

On yedi yaşında bir Fransız kız yıl be yıl geriletilir ve beşinci yılında Gaskonca konuşur ve Fransızca konuşması istendiğinde artık konu- şamamaktadır. Bir geçmiş yaşama geri götürülen bir İngiliz kadın talimatların hiçbirine tepki vermemektedir. Şans eseri orada olan İsveçli bir kadın ona İsveççe bir şeyler sorunca kadın derhal akıcı bir İsveççe ile yanıtlar, oysa şimdiki yaşamında

İsveççe bilmemektedir (Moss ve Keeton 1979: 169).

REGRESYONLARDA İPNOZ VE TRANS

İpnoz insanlarda kendiliğinden hatırlama olmaksızın geçmiş yaşam anılarım geri getirmenin şimdiye dek en yaygın yöntemi olmuştur. İlintili ama anlaşılan artık kullanılmaz bir yöntem de transın manyetik başlatmışıdır. Klasik ipnoz olmadan yalnızca hafif bir transla işleyen yöntemler hızla yayıldı. Sadece doğru tetikleyicileri bulmak bile geçmiş yaşam anılarına erişim sağlayabilir. Bir başlangıç regresyonu kendi transını başlatıyor gibi görünür.

İpnotik trans başlatma teknikleri bu kitabın kapsamı dışındadır. Gerçek regresyon için hayli derin bir trans, yeniden yaşamak için sığ bir trans gereklidir. Geçmiş yaşama erişim sağlamak için gereken trans, regresyonu veya yeniden yaşama deneyimini sürdürmek için gereken transtan farklılık gösterir. Görünüşte önemsiz bir ayrıntıyı hatırlayabilir ve kendimizi açılıveren hikayeye kaptırabiliriz. Tersi de olur: İlk kez derin trans için kapsamlı bir başlatmaya ihtiyaç duyabiliriz ama bir sonraki seans daha kolaydır, ancak bu kez yalnızca yeniden yaşama olabilir. Aynısı kitap

rkt'ii tie olabilir. Bir hikayeye kapılıp büyülenebiliriz. Veya kitabı oku- ir, ve anlamaya başlamak büyük bir konsantrasyon çabası harcamamızı ' irktirir ama kitap, bir aradan sonra kaldığımız yerden kolayca devam
8debilcne dek giderek kolaylaşır.
P .gresyoıia engeli, iyi okuyamadığımız veya okumanın hanım evlatlarına - oiduğunu düşündüğümüz için okumaktan lıoşlanmamakla karşı- îburabiliriz- Bir engele rastgelmek bir kitapta veya mektupta zor veya hoş1 gitmeyen bir bölüme gelmek gibidir. İlk tepkimiz geri çekilmektir uu'ak bunu yapmaya gerçekten karar verdiğimizde dönüp okuyabiliriz. Bir engeli aşmak için ise malzemenin ya yoğun şekilde veya daha uzaktan öziimsenmesi gereğine göre transın ya daha çok veya daha az derin olması gerekir. Engeller, çevrelerinden dolaşarak değil, onlarla başa çıkarak ortadan kaldırılabilir.
Sonraki seanslarda daha sığ bir trans, yeni duygusal malzeme baş vermediği takdirde, genellikle yeterlidir. Daha hafif translar regresyondan çok, yeniden yaşamayı hatta yalnızca hatırlamayı ortaya çıkartır. Bunun avantajı uyanık halde kalışımızdır ama dezavantajı, deneyimin etkisini yitirmesi ve bir regresyon sırasında harekete geçen imajinasyonumuzun kolayca öğeler ekleyebilmesidir.
Trans sırasında arka plandaki gürültülere nadiren dikkat ederiz. Zaman algımız değişir. Genellikle seansın süresini daha sonra yanlış tahmin ederiz. Trans ne kadar derinse, tahmin edilen ile gerçekleşen süre arasındaki fark o kadar büyüktür. İki buçuk saatlik bir derin transtan sonra yirmi dakika kadar meşgul olmuş olduğumuzu hissedebiliriz. Hafif bir transtan sonra bile üç faktörlük bir azalma yaygındır. Bir buçuk saatlik bir regresyondan sonra yarım saattir çalışmakta olduğumuzu sanırız. Tersi de meydana gelebilir. Bruce Goldberg daha yaygın olan kısalma yerine zamanda sübjektif bir uzama bildirir. Yirmi dakika sonra, bazı insanlar sanki bir saatten uzun zamandır dalıp gitmiş olduklarını hissetmektedirler (Goldberg 1982: 7).
Ipnotik transın derinliği trans sırasındaki ipnotik belirtilere göre tahmin edilebilir. Le Cron ve Bordeaux bu şekilde 50 puanlık bir ölçek tasarladılar:

Hazırlık aşamaları	1-5
Hafif ipnotik aşamalar	6-20
Orta ipnotik aşamalar	22-30
Derin ipnotik aşamalar	31-49
Tam trans	50

Geleneksel ipnoz teknikleriyle, insanların yaklaşık % 50'si orta $tra_{n,S;1}$ ve % 20'si derin transa ulaşacaktır. Te Cron ve Bordeaux yaş geriletmeyj 42 seviyesine, derin aşamaya giden yolun neredeyse ortasına yerleştirir İpnozda yaş geriletme yalnızca hatırlama veya yeniden yaşama değil, $g_{er}<j_{e}r$ regresyon anlamına gelir. İpnotik regresyon sırasında ses ve duruş önceki yaşa veya önceki kişiliğe göre değişir.
Trans ve trans derinliği psikosomatik değişimleri gözlemleyerek daha nesnel bir biçimde belirlenebilir. İlk olarak, trans sırasında kaslar gevşer Bu, kasların ve özellikle de alın kaslarının elektriksel faaliyetlerindeki düşüş ile ölçülür çünkü bu kaslar zihinsel gerginliği veya gevşemeyi belir- tir. Gevşemeyi veya meditasyon yapmayı öğrenmek isteyen bazı insanlar miyo-geribildirim, yani kassal gerginliği sese dönüştüren bir makine kullanırlar. Makine genelde kaslarımız gevşeyince pes ve gerginleştiğimizde tiz bir uğultu yayar. Benzer ama daha eski bir makine ise derinin elektrik direncini ölçen D-ölçer veya duygıı-ölçerdir. Daha derin transın

sempatik sinir sisteminde daha az terlemeye ve böylece daha yüksek deri direncine yol açması beklenir. D-ölçer terimi bu deri direnci ölçerinin duygusal gerilimin izini sürmek için kullanılmasından kaynaklanır. Bir deneğin yanında duygusal açıdan yüklü bir kelimeyi söylemek herhangi bir bilinçli yanıttan önce, deri direncini düşürür. Bir kayıt cihazına bağlanan deri direnç ölçer poligraf adını alır ve yalan testi makinası olarak kullanılır. Bu uygulama siyaseten hassas olduğu ve yalanları değil de, yalanlara eşlik eden duygulan ölçtüğü için tartışmalıdır. Suçluluk hisseden ve korkan insanlar, kendilerine inanılmayacağı korkusuyla tepki verirler ve iyice nasırlaşmış karakterler illa ki herhangi bir duygu hissetmeyebilir. Poligrafın uygun biçimde kullanımı uygun eğitimi almayı gerektirir.

Düşen kas geriliminden ve azalan ter salgısından sonra üçüncü bir fizyolojik değişim vardır: Elektroensefalogram (EEG) tarafından belirlenen beyin dalgalarının değişen örüntüsii. Bu, elektriksel beyin faaliyetinin baskın ritmini gösterir. Örneğin, derin uykudayken saniyede 2 ile 4 dalga gibi yavaş bir baskın ritme sahibizdir (delta ritmi). Rüya durumu saniyede 8 dalga civarıdır (teta ritmi). Özellikle de bir şeyle güçlü bir biçimde ilgilenen veya buna yoğunlaşmış olan uyanmış ve tetikte biri saniyede 15 dalgadan çok olan baskın bir ritme sahip olacaktır (beta ritmi). İnsanlar uykulu hale gelmeksizin gevşerlerse, saniyede 12 dalga civarında bir ritim oluşur (alfa ritmi). Beyin faaliyetinin seviyeleri Tablo s'te gösterilmiştir- Bireysel farklılıklar ve bu genel bakışın belirttiğinden daha az katı olan zihin durumlarıyla denklik söz konusudur.

Beta rilmi	24/sn.	Tetikte
Alfa ritmi	12/sn.	Gündüz düşü, hayale dalma
Teta ritmi	6/sn.	Rüya görme
Delta ritmi	3/sn.	Uyuma

pi
rin delin l imit
l.5/sn.
Kalak'plik uyku, kış uykusu, koma, dışa ulaşımı
r. *Tipik beyni ritimleri ve Jarkıntialık seviyeleri*
l'ahlo -ı' *1 t*

frekanslar tipik olanlardır. Aslında frekans aralıklarıdır, lîeta saniyede Hu ıS ile neredeyse 40 dalgaya; alfa 10'dan 16ya; teta ise 5'ten 8 VılS'iVa kadardır. ket'kte 'ken ^eta i'itmindeyizdir; sol beynin ve çoğu kez . ğ bevnin de ritminde. Diğer zihinsel durumlarda beyin dalga örün- liileri sol ve sağ açısından eşittir. İmgeleme genellikle alfadır. Duyguların rıvındınhşı düşük alfada başlar. Tetada bilinçaltımızla temasa geçeriz.

Bilinçte bir değişimin başlatılışı genellikle alfa dalgaları üreten gevremeyle başlar. Danışan sakin, net ve dengeli hale gelir. Klasik ipnozda bu, sözlü talimat ve telkinler aracılığıyla oluşur ama duyusal uyaranlar ile daha doğrudan elde edilebilir. Daha derin seviyelere girmenin en basit yolu gevşemeyi derinleştirmektir. Denek bir elektroensefalografa bağlandığında, aygıt beyin ritminin yavaşlamakta olduğunu gösterecektir.

Terapist danışanın yeterince gevşeyip gevşemediğini belirlemek istiyorsa, kas gevşemesini belirten miyo-geribildirim ölçer en doğrudan enformasyonu verir. Seans sırasında transın derinliğini izlemek istiyorsa o zaman daha hassas D-ölçer yeterli olacaktır. EEG verileri muhtemelen en güvenilir olanlarıdır ama başa takılan elektrotların kullanılması rahatsızlık verebilir ve bazı denekler bununla ilgili hiç hoş fikirler taşımazlar.

Klasik meditasyonda alfa ritmi baskındır ve daha küçük bir tetayı zirvesi vardır. Meditasyonun modern tiplerinde, nispeten zayıf beta dalgaları alfa ve telayı bastırmaksızm dalga aralığının tamamına eklenir. Telepati, psikometri veya telekinezi deneylerinde ise denekler güçlü beta, güçlü alfa ve güçlü delta sergilemektedirler. Alfa dalgaları küçük bir aralıkta yoğunlaşır, delta dalgalan en düşük frekanslarda (derin delta -1 veya 2/sn) en güçlüdür ve beta örüntüsü ise deneyin yapısına »(telepati, psikometri, telekinezi) bağlıdır. Winafred Lucas bunların hepsini, zihin dalgalanmn bütün frekanslarda dağılımını sol ve sağ beyin için ayrı ayn ölçen Maxwell Cade'in *zihin aynası* ile araştırdı (Lucas 1989).
ipnoza yöneltilen dört genel itiraz vardır. İlk itiraz, ipnotik transın psikolojik veya fiziksel açıdan hasara yol açıcı olduğudur. Göstergeler, tam tersini göstermektedir. İpnoz bu yönde herhangi belirli bir telkin bile olmaksızın genellikle psikomatik şikayetleri rahatlatır veya çözer. İkincisi,' bazı insanlar bilinç ve kontrol kaybından ve belki "asla geri dönmemekken korkarlar. Bu korku beden dışı deneyimlerdem korkmakla karşılaştırılabilir

ve daha bile temelsizdir. Gereğince sonlandırılmamış bir derin ipaotik tr$_{ans}$ yalnızca derin uyku duruma geçer ve insanlar dinlendiklerinde uyan^ (ama uykusuz kalmış biri için bu uzun sürebilir). Ancak ipnozcu ile de^ arasında ki (bazı ipnozcuların oluşturup güçlendirdiği) ipnotik bağ se$_{ans}$ sonunda yeterince çözülmemiş kalır. O zaman insanlar, bazı vakalarda birkaç hafta boyunca, sersemlemiş gibi görünürler. İpnozcunun sesiyj$_{ç}$ veya şahsıyla bağın ne kadar gelişip güçlenmiş olduğunu belirlemek $_{2or}$ olduğundan, seans sonunda oluşmuş olabilecek herhangi bir bağı çÖ2üp dağıtmak amacıyla bir talimat vermek iyi bir uygulamadır.

Üçüncü itiraz, işte bu nedenle gerçektir: Bir ipnozcu bizden fayd$_{a}$. lanabilir. Bir ipnozcu bize inançlarımıza veya değerlerimize ters düşen hiçbir talimat veya ipnoz-sonrası telkin veremez. Ama akıllı ve sabırlı bir ipnozcu bizi derin transta yanlış yönlendirebilir. Beşinci kattaki pencerden atlamamızı kimse telkin edemez ama bunun güzel bir bahçeye açılan bir kapı olduğunu telkin edebilir.

Dördüncü bir endişe ise sık ipnozun iradeyi zayıflatmasıdır. Normal ipnoz ile bu, söz konusu değildir. Ancak ve ancak insanlar kendilerini bir başkasına bırakmak veya teslim etmek gibi hastalıklı bir arzu nedeniyle ipnotize edilmek istediklerinde ve ipnozcu bunu güçlü ipnoz-sonrası telkinlerle teşvik ederse kişisel bağımsızlık zayıflayabilir.

İpnoza güvenmeyiş genellikle sahne ipnozu izlemekten veya korkutucu hikayeler okuyup duymaktan kaynaklanır. Sahne ipnozunda insanlar ipnozcuya açık talimatlar tarafından bağlanır. İpnozcu bilinci tam bağımlılığa dek daraltır. Sahne ipnozunda, insanlar sağduyularını kullanarak asla yapmayacakları veya yapamayacakları şeyleri yaparlar. Kısmen, sahne ipnozunun başarısı dalga geçmeyi temel alır. Sahne ipnozcusunun denekleri hep kolay ipnotize edilenlerden ve izleyicier önünde manipüle edilmeye isteklilerden seçilir. Sahne ipnozunda bu iki unsur eşleştiğinden dolayı akılları karışır. Kolay ipnotize edilmenin, irade yokluğu ile hiçbir ilgisi yoktur. Kolay ipnotize edilmek daha ziyade kendimizi bir şeye tamamen kaptırabilme yeteneğimizle ilintilidir. İyi kitap okuyanlar ve iyi müzik dinleyenler genellikle iyi ipnotize edilirler, tıpkı iyi meditasyon yapanlar gibi. Bu, onların kaba telkinlere yanıt vereceği veya onlardan tuhaf şeyler yapmalarını isteyen birine güvenecekleri anlamına gelmez. Bir danışan, regresyonla ilinti olanlar dışındaki telkinleri izlemeye hiçbir eğilim olmaksızın ipnotize edilebilir.

Derin trans sırasında, danışanlar ipnozcunun sesi aracılığıyla şimdiye bağlantılı kalırlar. Özel bir ilişki davet edilmediğinde ve ipnozcu, danışanın deneyimlemediği veya deneyimlemek istemediği şeyleri telkin ederse da-
engelleme yapar ve biraz daha listelendiğinde, herhangi bir talimata
^{llK} $_{tMl}$ uyanık duruma geri döner. Bağımlılık talimatları olmayan bir ipnoz
" ş]ĸ|a. orada olmayan şeyleri görme telkini işlemez ve istemediğimiz
s' i. ı deneyinilemeye veya söylemeye zorlanamayız. şeyimi
birinin size yolu göstermesini isteyin.

jpnoz irade kaybı değil, bilinçte psikosomatik bir değişimdir. Kendi I .$_{ışın}$da, ipnoz zararlı değil, şifa vericidir. Geri kalanına gelince, her şey ■pnoze.unun ustalığına ve güvenilirliğine bağlıdır. Bu nedenle, güvendiğimiz

MANYETİZMA İLE BAŞLATILMIŞ YENİDEN YAŞAMA VE REGRESYON

Bir manyetizmacı *paslar* yapar, yani ellerini beden üstünde hareket ettirerek süpürme hareketleri yapar. Ellerini hareketsiz tutabilir veya birini hareketsiz tutarken diğeriyle paslar da yapabilir. Veya bir veya iki elle bedene dokunabilir. Genelde, ellerinin faaliyetini gözleri ve zihinsel yoğunlşaması ile destekler. Manyetizm hakkında ilk yazan kişi Paracelsus idi. Sonraları "canhsal manyetizma" terimini icat etmiş olan Mesmer bununla çalıştı ve çoğunlukla paslar kullanarak ipnoz başlattı. Manyetizm alanındaki üçüncü önemli şahsiyet, bu fenomenlerin doğasına dair öncü araştırmalar yapmış olan Kari von Reichenbach'tır (Von Reichenbach 1849). Son olarak, taş geriletmesi başlatmak için manyetizmi kullanan Albert de Rochas'tı (de Rochas 1911).

De Rochas deneğini bir sandalyeye oturttup sağ elini deneğin alnına koymakta ve sol eliyle deneğin bedeni boyunca paslar yapmaktaydı. Paslar çoğaldıkça, denek o kadar gerilerdi. Deneği şimdiye getirmek istediğinde ise her iki eliyle deneğin önünde bedenin dikey orta hattından başlayarak yatay hareketler yapardı. Bu paslara devam ederse, denek şimdiki zamanı geçip geleceğe giderdi.

Manyetik trans, ipnotik transla ilintilidir. Medyomistik bir deneğin
• _
ipnotik transını muhtemelen bir manyetik transa yönlendirebiliriz. İpnoz algının ve imajinasyonun zihinsel kapılarını kullanır, manyetizma ise bedenin enerji kapılarını kullanır. Dolayısıyla, muhtemelen ipnoz manye- üzmadan daha geniş ve daha esnek bir yöntemdir. Bunun bir göstergesi, ^ans derinliğinin -Le Cron ve Bordeaux'nunki gibi- ölçüm skalasımn klŞiden kişiye farklılık göstermesinde bulunabilir. Anlaşılan o ki manyetik transın derinliği belirtileri aracılığıyla düzenlice ölçülebilir.

De Rochas manyetik transın hoş seviyesini belirlemiştir. Birinci s • *letarjidir*. Kollar ve bacaklarımız ağırlaşıp gevşer, ortamı algılayış azaj hafıza zayıflar, telkine açıklık ve deri hassasiyeti artar. r>

Manyetizmanın ikinci seviyesi *somnambuliz.md*ir, uyurgezerliğe!) zerliği nedeniyle bu ad verilmiştir. Telkine açıklık daha yüksektir vr* ("n' hassasiyeti güçlü bir biçimde düşmüştür. Derimize bir iğne batırıldığa^' hiçbir şev hissetmeyiz. Yaptıkları gösterilerin sonrasında kocaman ly çengelli iğneye geçirilmiş kocaman bir madalyayı çıplak tenlerine tal^ (gerçek) fakirlerin durumu budur.

Üçüncü seviye, manyetizmacının duyumsamalarını teslim aldığı^ *uyumlu ilişki*dir. Kolumuza iğne batırıldığında hiçbir şey hissetmeyi ama manyetizmacının koluna batırıldığında, "Ah!" deriz ve kolumuzda denk düşen noktada kırmızı bir iz ortaya çıkar. Hafızamız erişilemezdir artık telkine açık değilizdir ve cildimizi gerçek tenimizin yaklaşık 6 cm dışında hissederiz.

Dördüncü seviye olan *sempatide,* manyetizmacıyla özdeşleşir ve onun düşüncelerini ve hislerini algılayıp ifade edebiliriz ve auraların algılanışı tekrar ortadan kalkar.

Son olarak, *dışanlaşmada,* algımızın merkezi istenirse, asla gitmemiş olduğumuz yerler dahil olmak üzere, etrafta hareket ettirilebilir.

Manyetizasyonun ilk iki seviyesinin belirtileri orta ve derin ipnoz belirtilerinin

neredeyse aynısıdır ama diğer seviyelerin belirtileri ancak çok derin ipnoz ile ve ancak bazı insanlarda başlatılabilir. Tahminen, manyetizma aracılığıyla, ipnoza kıyasla, daha az sayıda insan transa sokulabilir. Manyetik transın dördüncü seviyesi olan sempati, anne ile doğmamış çocuğu arasındaki doğal ilişkiye denk düşer.

Manyetik trans manyetizmacı ile yakın bir ilişki yaratır. Bunun, manyetizmanın Reiki'de olduğu gibi, şifa verme uygulamalarında oluşması gerekmez. Manyetizmacının psikosomatik eneıjiyi manyetize edilmiş deneğe aktarmasına karşın bu, kimliğin bulanıp belirsizleşmesiyle sonuçlanmak zorunda değildir.

De Rochas kendi düşüncelerinin ve fikirlerinin medyomlarına herhangi bir şekilde aktarımından kaçındı. "Somnambulik hafızayı desteklemek için bazen başparmağını deneğin burun köküne bastırırdı.

Bir regresyon sırasında, on sekiz yaşında bir kız bir Breton balıkçıya evli olduğunu anlatır. Kocası bir gemi kazasında ölünce bir tepeden denize atlayarak kendini öldürür. İntiharını yeniden yaşadığı^o'

soluğ[11] kesilir ve istemeksizin su yutuyormuş gibi hareketler yapar ve anlaşılmaz kelimeler haykırır. De Rochas onun daha fazla ıstırap eekmesini önlemek için birkaç kez zaman içinde ilerlemesi talimatını verir. Genç kız artık boğulmanın korkunç olduğunu söylemektedir. Artık "gri"dcdir. ne mutlu ne mutsuzdur. Ölen kocasını bulamadı.

Deneklerin çoğu, yaşamlar arasında gri bir durumda olduklarını söyledi. Yaşamakta olan ailelerini ve arkadaşlarını hala görmekteydiler ama onlar tarafından görülmüyorlardı. Öldürülen insanlar fiziksel bedenlerinin yakınında daha uzun şiire kaldılar. Doğallıkla ölen insanlar genellikle kendi cenazelerine ve söylenenlere tanık oldular.

İnsanlar ciddi şekilde yanlış yaşadıklarında "karanlığa" geldiler, kötü tesirlerin saldırdığını hissettiler ve pişmanlık duydular. Yeniden doğumlarını özgürleşme olarak hissettiler.

Josephine adlı bir kız çocukluğunun en başına döner. Beş yaşını tekrar yaşadığında, yalnızca birkaç kelime yazabilmekte, oyuncak bebekle oynamakta ve bir çocuk gibi davranmaktadır. Daha geriye gidince konuşamaz olur ve rahimde olduğunu gösteren bedensel bir konum alır. Daha da geri götürüldüğünde, bir erkek kişilik ortaya çıkar. Konuşmaya istekli değildir, karanlıkta olduğu için hiçbir şey görmediğini homurdanır. Şüphelenir ve neden dolayı sorgulandığım öğrenmek ister. Sonunda de Rochas adamın güvenini kazanır. Adam 1812'de Champvent'te doğan Jean-Claude Bourdon olduğunu ve okula yalnızca kışın gittiğini söyler. Besançon'da topçu birliğinde görev yapmıştı. Yedi yıl görev yapacaktı ama dördüncü yıldan sonra babası öldüğü için görevden affedilmişti. Subaylarının adlarını ha- drlayamamaktadır ama arkadaşlarıyla yaptığı yaramazlıktan ve kızlarla maceralarını hatırlar.

Doğduğu köyde, nişanlısı Jeanette onu beklemektedir. Onunla evlenmeye hiç niyeti yoktur. De Rochas ona, kızı mutsuz edeceğini hatırlatınca sert bir yanıt verir: "Ne olmuş!? O ne ilk ne de sonuncu °lacak." Bekar kalır, kendisine özen gösterir ve uzun bir hastahk [So]nucunda yetmişlerindeyken ölür. De Rochas ona rahip geliyor mu, *diye sorar. "Anlattığı aptalca şeylere inanıyor musun? Öldüğünde her [şey b]'ter!" diyen Bourdon lanetler okur, ölür ve hayli uzun zaman oyunca bedenine bağlı kaldığını hisseder. Cenazesine tanık olur, obutuna doğru süzülür ve insanların aralarında, "Öldüğü* 1 *yi oldu! [dlye] konuştuklarım duyar. Kilisede rahip tabutun etrafında dolaşıp*
onu kutsar ve böylece kötü nılılann ölene saldırmasını engelleyen bir ışık duvarı oluşturur. Kutsal sudan da uzak durmaktadırlar "çünkü ona dokunurlarsa dağılıp gideceklerdir. Rahibin dualaı Bourdonü sakinleştirir ama kısa bir süre için. Gömüldükten sonra, çürümeye başlayan bedeninin yakınlarında kalır ve ondan tiksinir. Dr Rochas ona fareleri görüp görmediğini sorar. "Tabi ki! Beni tuzlamadılar ya t"
Jean-Claude karanlıkta kalır, bundan hiç hoşlanmaz ama ona ıstırap da vermez. Tam bir ayyaş olduğundan bazen çok susuzluk çekmektedir. Ölümün, beklediğinden farklı olduğunu fark eder. Böyle olduğunu bilmiş olsa, rahiple dalga geçmeyecekti.

Sonunda ışık huzmeleri karanlığı deler. Yeni bir yaşama, bu kez bir kadın olarak başlamak zorunda olduğunu hisseder. Kadınlar erkeklerden daha çok ıstırap çekmektedirler ve o, kızlara ve kadınlara yaptığı kötülüklerin karşılığı ödemek ister. Annesi olacak kadına yaklaşır. Doğum başlayana dek onun etrafında dolanır ve bebeğin bedenine yavaş yavaş girer. Yedinci yılına dek, bedeninin etrafında, içinde pek çok şeyler gördüğü bir sis bulutu görür.

Daha sonraki bir seansta, de Rochas daha da geriye döner. Jean- Claude, 1702'de doğan Philomene Charpigny adında yaşlı bir kadın olarak ortaya çıkar. 1732'deki evliliğinden sonra soyadı Carteron'du ve doğurduğu çocuklar küçük yaşta öldüler. Philomene'nin ömründen önce, Jospehine küçük yaşta ölen bir kızdı. Ve bunun da öncesinde, şiddet dolu bir adamdı. Bu nedenle "karanlık"ta çok ıstırap çekti, onun işlediği suçların kefareti için hiç zaman bulamamış olan küçük kızın ölümünden sonra bu durum kendini tekrarladı.

De Rochas bazı deneklerini on ömür geriye götürdü. Deneyler ne kadar tekrarlanırsa tekrarlansın tarifler ve farklı el yazıları tıpatıp aynı kaldı. Gebelik dönemini yeniden yaşadıklarında, denek cenin pozisyonuna girmekteydi; beşinci aya dek kollar bedene yapışık, yumruklar gözleri kapatacak şekilde. Bu yeni bir yaşamın başladığı her sefer olmaktaydı (Passian 1985: 36-38).

Manyetik trans başlatma, görünüşe göre günümüzde nadiren uygulanmaktadır; yerini ipnotik ve imajinatif yöntemler almıştır. Bazı ipnozcular manyetik paslarla ve uygun sözlü telkinlerin eşlik ettiği sahte-nıanyetik paslarla başlatımı gücendirmektedirler. Bazı terapistler Reiki ile başlarla[1]- Marcia Moore gibi uygulamacılar ipnoz, imgeleme ve manyetik pasla[rl] etkili bir bir biçimde karıştırmaktadırlar (Moore 1978: 46).

İMGELEME VEYA ODAKLANMA İLE BAŞLATİLMİŞ GEÇMİŞ YAŞAM HATİRLAMASİ

İlk olarak bir trans başlatmak yerine terapist, hatırlama seviyesinden başlayıp yeniden yaşama seviyesinde devam ederek en sonunda gerçek regresyona ulaşabilir. Görsel imgeler başlangıç anılarının yerine geçer veya bunları tetikleyerek bir geçmiş yaşama geçişi sağlar. Bu, imgeleme veya imajinasyon yöntemidir. Pek çok terapist gevşeme ile bazı ipnotik ve inıajinatif başlatımı kullanmaktadır.

İmajinasyonda ilk adım, tıpkı ipnozdaki gibi, fiziksel ve zihinsel gevşemedir. Terapist daha sonra, danışanın dikkatini bedensel duyumlarına odaklamasını sağlar. Daha çok gevşemeleri için dikkati kaslara, solumaya ve kalp ve nabız atışına odaklar. Kişinin kendi bedenine bu şekilde dalışı dikkati ortamdan çeker, kişinin gevşemesine yardım eder ve imajinatif güçleri uyandırır.

Somaki adım, danışanın genel bir ortamı hayal etmesine izin vermektir: Bir bahçe, bir vadi, bir dağ, bir çiçek tarlası, bir sahil, bir mağara ağzında durmak, bir nehirden aşağıya doğru yol almak, havada süzülmek vb. Bir geçmiş yaşama geçiş ise bir patikadan veya merdivenden aşağıya inmek, bir merdivenden çıkmak, bir tünelden geçmek, bir nehir aşmak, bir köprüden geçmek veya sisin içinde yürümek yoluyla resmedilir. Profesyonel, özenli ve ayrıntılı bir prosedür Glaskin tarafından tarif edilen Christos deneyidir (1974).

İçsel görüntülemenin bu seviyesinde insanlar kişisel sorunlarını yoğun ve

anlamlı bir hülyada ifade edebilirler. Deneyim gerçektir, yalnızca sorunu imglemekle kalmayıp aynı hikaye içinde çözebilirler de. Bu, *uyanık rüya (reve eveille*) tekniğidir: bir terapist eşliğinde ve rehberliğindeki içsel drama. Uyanık rüyalar Gestalt teknikleriyle tıpkı normal rüyalar gibi ama daha etkili bir biçimde ayrıntılandırılabilir.

Psikodramatik uyanık rüyalar, az çok sembolik imelerle canlandırılır. Örneğin, çamura saplanmış eski bir çiftlik arabasının üstünde bir adam görürsünüz. Yaklaştığınızda, adamın yüzü babanızın yüzü olur. Bu imge babanızı nasıl gördüğünüzü veya onun ne hissettiğine dair inanışınızı gösterir. Terapist size, örneğin babanızı bu şekilde görmekten dolayı ne hissettiğinizi sorabilir. Bu adamla konuşmanızı veya gidip ona yardım [etme]nizi ve neler olacağını görmenizi isteyebilir. Hikaye böylece, yoğun Psikolojik gerçeklik ile bir fantezi olarak gelişip açılır.

Oysa biri bir geçmiş yaşamı yeniden yaşamak istediğinde imajinatif seviyeye takılı kalırsa, tarihsel bir deneyim beklentisi görünüşe göre tarihsel

bir manzarada canlandırılan psikodramatik bir masal ile sonuçlanabilir. Bu manzara yalnızca normal hafızadan malzemeler içerecektir. Gerçek geçmiş yaşam hatırlaması, psikodramatik uyanık rüya ve yalnızca fanteziler arasındaki farkı nasıl anlarız? Geçmiş yaşam hatırlaması ihtimalini artırmak için ne yapabiliriz? İlk olarak, sürekli olarak duyguları arayıp sorarız. Bir fantezi hikayesinde duygular zayıf kalır veya yoktur. Psikodramada gerçek duygular kadar engeller de hızla ortaya çıkar çünkü uyanık rüya önemsiz ayrıntılardan ziyade, psikolojik kusurlarla yüzyüze gelmektedir. Anlaşılan, bitmemiş işleri ortaya çıkarmak için bilinçaltı fırsatı kullanmaktadır.

İkinci bir seçenek ise beden duyumlarını sormaktır. Çoğu kez, bedensel hisse çengel attıktan sonra danışanı şaşırtan şeyler ortaya çıkar. Gerçek hatırlamanın güçlü göstergeleri yeni şeyler görmek, bilinmeyen yemekler tatmak gibi sıra dışı deneyimler edinmektir, özellikle de kendini karşı cinsin bedeninde hissetmek: Ereksiyon olmuş bir kadın, çocuk doğuran bir erkek. Zaman alıcı olmasına karşın tarihsel ayrıntıları kontrol etmek de mümkündür.

Pek çok danışan için -kendi tercihleri ve beklentilerinin tersine davranmak veya kendi fikirlerine ters yanıtlar vermek gibi- böyle deneyimler en ikna edici olanlarıdır. Bunlar “eliptik bilincin,” iki merkezi olan tekbir bilinç alanının capcanlı örnekleridir.

Hayli derin ipnotik transın hafif, imajinatif yoldan başlatılmış olana kıyasla bir avantajı da tarihsel ayrıntıların danışanın olağan hafızasından gelip gelmediğini kontrol etme imkanıdır. Yeterince derin bir transta aldatma ve hile tam anlamıyla dışlanabilir. Kitaplardan veya başka kaynaklardan herhangi bir bilgi edinip edinmediğini danışana doğrudan sorabiliriz ve yanıtları parmak işaretleri ile vermesini isteyebiliriz. Ayrıca bir yaşa® içinde veya yaşamlar arasında başa ve ileri sarma, ipnoz altında dah* doğrudur. İpnotik transın bir başka avantajı ise enformasyon edinmek için üçe kadar saymak veya parmak şaklatmak gibi, yapay talimatları» daha güçlü ve daha güvenli oluşudur.

Netherton geçmiş yaşam hatırlaması için tetikleyiciler olarak xihinde so** olarak sabitlenmiş veya bazen de bastırılmış olan “postülalan." y programarı, yeminleri, verilen sözleri, kökleşmiş tutumları kullanır. So* Tunlarımızı veya korkularımızı tarif ederken bu postülalar tekrarla)’* ifadeler olarak ortaya çıkar, önemli olan nokta, bu ritüelleşmiş form«l ler' bunlara tercihan dışavurumcu bir karakter vererek ayırt etmektir. Ön** ftin: “Buradan çıkmuk gerek!" veya, "Kimse beni sevmiyor!" veya. ‘F, kimseye ihtiyacım yok.

yn analıtiu* cümleleri tekrarlamak veya tekrarlanmasının istenmesi 1 unların bastırılmış duygusal yükiinii ortaya çıkarır ve bizi odaklar. He- ,,ı ardından, kendimizi bu cümlenin diiz anlamıyla geçerli olduğu veya ■erçekb'n söylendiği bir durumda, ona denk düşen tüm duygularıyla tarif finonuz islenir. Örneğin: ’"Şimdi, bunların hepsini ilk kez deneyimledi- £in bir duruma geri gidiyorsun. Ben beşe kadar sayarken sen o koşula gideceksin. Üşüyorsun ve korkuyorsun. Çok acelen var. Ortalık karanlık. Buradan çıkman gerek! Bir, iki, üç, dört, beş. Gördüğün veya hissettiğin ilk şev, aklına gelen ilk izlenim ne?”

Burada deneyim, uyandırılmış duygudan doğrudan çıkar ve tekrarlanan anahtar

cümle çevresinde somutlaşır. Neredeyse daima, sık sık bir geçmiş yaşamda olan belirli ve duygusal bir deneyime varırız. Bu deneyimi yeterince ayrıntılı işlediğimizde, terapist aynı anahtar cümleyi kullanarak prosedürü tekrarlayabilir. Karmaşık postüla yükünü boşaltana dek genellikle yeni bir durum ortaya çıkar. Zaten yeniden yaşanmış bir duruma dönersek, anlaşılan o durumu yetersiz biçimde sindirmişizdir.

GEÇMİŞ YAŞAMLARA DİĞER GİRİŞLER

Netherton'unkine biraz benzer olan daha eski bir yöntem, Ron Hubbard'ın daha sonraları *scientology* adı verilen *dianetics* yöntemidir (Hubbard 1950). Hubbard kendi metodoloji ve terminolojisini geliştirdi. Zihinsel ve duygusal sorunların izini sürmek ve çözümlemek için D-ölçer ve katı bir prosedür kullandı. Bu prosedür neredeyse hiç değişmez bir şekilde, geçmiş yaşamlara yol açar. Scientology içinde biraz zaman geçirmiş insanlar, regresyon terapisinin gelişimine çok katkıda bulunmuşlardır. Scientology adanmış, hatta dar görüşlü katılımcılar talep eden ve çekimser bir ilgiyi teşvik etmeyen katı biçimde örgütlenmiş bir harekettir. Kuruluş düzeni bir iş yeri gibidir. Tanrı'nın adı Ron Hubbard olacak olsaydı, kutsal kitabın neredeyse her yerinde alameti farikalar ve telif hakkı sembolleri olurdu. Hubbard'ın kitapları ilginçtir ama onları bu organizasyondan sipariş ederseniz yıllar boyunca postaladıkları broşürlerin ve kişisel davetlerin oluşturduğu yığını da satın almak zorunda kalırsınız.

Bir başka ve muhtemelen nadir olan yöntem ise marihuana, LSD, psikedelik mantarlar ve psikedelik çay gibi maddelerin kullanılmasıdır. Bu türden maddelerin dezavantajı, sonuçta oluşan deneyimlerin pek az yol göstericilik sağlayabilmesidir. Bir başka büyük dezavantaj ise bağımlılık ve tiryakilik olasılığıdır. Bazı insanlar ipnozu onaylamaz ama ilaç alınmasına hiçbir itirazları yoktur. Savlan ise ipnoz altındayken ipnozcuya bağımlı olanınız ama bu tarz maddeler kullanırken (torbacımz dışında) hiç kimseye
bağımlı olmayacağınız şeklindedir. Şahsi fikrimce, kendi kendine ipnoz ve güvenilir bir ipnozcu ile ipnoz sağlıklıdır ve bilinç değiştirici maddeler ve ilaçlar ise kesinlikle sağlıksızdır. Bilinç değiştiren maddeler aracılığıy|a geçmiş yaşam anısına erişimi metodik biçimde araştıran tek kişi, Esalen Enstitüsünde çalışan Stanislav Groftur.

Gnostik ve ezoterik çevreler manyetizmaya ve ipnoza olduğu kadar, bu tarz madde ve ilaçlara da itiraz ederler. Normalde kendi uzun meditasyon alıştırmalarının tek emin ve gerçek yol olduğunu öne sürerler. Antropozo- fık karma alıştırmaları buna örnektir. Böyle alıştırmaların hepsi, geçmiş yaşamların anılarının ancak en ciddi ve adanmış -kendilerini aylarca veya yıllarca soyut derin hislere ve soyut yüksek düşüncelere kaptırıp yüzeysel sonuçlar alan- öğrencilerin erişimine açık olduğunu varsaymaktadır.

Kendi anketim tekrardoğuş konusuna bir ruhsal hareket aracılığıyla temas etmiş insanların ortalamada daha az duyarlı ve kendilerine dair daha az anıya sahip olduklarını gösterdi. Her halükarda soyut bir tekrardoğuş bilgeliğine dair ufak tefek parçalar aşılayan ama kişisel deneyimi sorgulayan ve teşvik etmeyen spiritüel felsefeler pek az değer taşımaktadır

4. Bölüm'de geçmiş yaşamlara psişik girişlere dair örnekler verildi: yerine göre psikometri ve durugörü aracılığıyla medyomistik trans. Manyetik paslar aracılığıyla

giriş de paranormalin sınırındadır. Çeşitli giriş yöntemlerini danışandan veya terapistten yükselen psişik hassasiyet talebine göre derecelendirecek olursak aşağıdaki listeyi elde ederiz:

- Zihinsel, duygusal bir somatik köprü aracılığıyla: zaten trans-gib» olan ve yalnızca odaklanmayı gerektiren bir belirti.
- İmajinasyon aracılığıyla.
- İpnotizma aracılığıyla.
- Manyetizma aracılığıyla.
- Psişik trans aracılığıyla.
- Durugörü -genellikle bir başkasının- aracılığıyla.

GEÇMİŞ YAŞAM HAFİZASİ

Yeniden yafama ve regresyon »esnalarından çıkan kanıtlar, geçmiş y*' tamlarımızın deneyimlerinin hafıza deposunun ne yaşlandığını bulandığını işaret etmektedir. Anıların parlaklığı hiç kaybolma*. PekÇ°* yazar, Örneğin Kelsey ve Grant (1967) netliğin umanla solmadığım *** lirtırier. Odak, yoğunluk ve tamlık boaulmadan kalır. Anlaşılan, canım»* bar deneyimi bilinçliler kadar bilinçaiileri da de kaydetmektedir. Duyu**[1]

inlerim*7'11 I " i , hislerimizin ve (lü^iinc,elerimizin hepsini, yan if1!;, vt. 1)İİİIK;<Iiî?i tepkilerimizin hepsini depolamaktadır.

' l î n hah*' kapasitesi sınırsızmış gibi görünmektedir. Bilgisayar dilinde g çividir (random access memory): her noktadan doğrudan erişilebilir. llU, tlidimiz veya ihtiyaç duyduğumuz yerde olana dek kronolojik bir bandı ' ."ive sarıiu'k zorunda değiliz. Depolayışı süreklidir, titizlikle tarihlendiril- ,u V(, noktasaldır zira hei olayın zamanını ve yerini saptayabilmekteyiz, "^olarak, hafızamız, örneğin travma zincirlerinden de anlaşıldığı üzere '^r,şnıılar çevresinde yapılanmıştır. İkişer kayıt girilen muhasebeyi andır- 'Vadıı: rastgele erişim ile kronolojik, sürekli kayıt düşme ve de olağan hafızamı/-11 benzer çağrışımsal örüntülerle sonuçlanan bir sürekli sindirme ve yapılaıidırış. Herhangi bir şeyle ilgili bir sorunu, tercihi, mekanı giriş noktası olarak kullanıp derhal istenen ana erişebiliriz. Bilgisayar destekli tasarıma benzer şekilde, durumları çeşitli uzamsal konumlardan, açılardan ve perspektiflerden hatırlayabiliriz. Kendimizi geçmiş benliğimizden ayırabilir ve durumlara uzaktan, örneğin yukarıdan bakabiliriz. Bir durumu yeniden yaşayabilir ve kendi tepkilerimizi ve başkalarınınkini, o zamanlar bunları gözden kaçırmış olsak bile gözlemleyebiliriz. Böyle dönüşümler düzensiz, akıl karıştırıcı ve gergin durumları yeniden yaşarken bilhassa önemlidir. Yeniden yaşamak ve regresyon aynı olanaklar ve zorluklarıyla şimdiki yaşamımız için de aynıdır. Burada da tam ve yitip gitmeyen anıyı kullanarak bilinçdışı kayıtları araştırabilir, kendimizi kendimizin dışına yerleştirebilir veya başkalarının yerine koyabiliriz. Transaksiyonel analiz ve de doğum ve doğum öncesi koşulları yeniden yaşamayı kullanan terapiler dahil olmak üzere çeşitli psikoterapiler bunu keşfetmiştir.

Geçmiş yaşamlara bu genel, fiziksel-olmayan hafıza üzerinden ulaşıyor gibi görünüyor. Çok uzun zaman öncesinden ömürler daha yakın zamanlı yaşamlar kadar berrak kalmaktadır. Trans, yani bir bilinç değişimi aracılığıyla bu hafızaya erişiriz. Daha doğrudan bir rota ise kendi translarını taşıyan duygular ve postülalar üzerindendir. Bu hafızaya üçüncü erişim *se yeniden uyarım aracılığıyladır: Güçlü bir benzerlik, şimdiki yaşam durumu ile geçmiş bir yaşamdaki arasındaki güçlü bir ilinti.

Ayrıca meraktan dolayı keşif amaçlı girişilen regresyonlarda, olaylı Urumlar ve olaylı yaşamlar monoton durumlardan ve yaşamlardan çok daha çabuk ortaya çıkar. Duygusal açıdan yüklü durumlar, genellikle negatif fulardan dolayı yükün ilk baştaki yoğunluğuna ve takiben sindirilme eksikliğine bağlı olarak daha kolay belirirler. Belirli talimat olmaksızın, M, trans koşulları altında travmatik ölüm deneyimleri çoğu kez ortaya ,lk ^an olaylardır.

Psişikler geçmiş yaşamlardan esasen şimdiki yaşam durumuyla ilişip durumları yakalarlar. Aynısı Christos deneyi gibi, transı açıkça başlatmayan ama hayli derine giden ve bunaltıcı deneyimlerden prosedürleri aracılığıyla kaçınan yöntemlerde ortaya çıkan durumlar için de geçerlidir. Bazen, geçmiş yaşamların anısına açılan kapıyı bulmak zordur ama nadiren sürgülüdür sıirgülüyse de ancak tarafımızdan sürgülenmiştir. Nevrotik sınırlamalar veya psikotik sanrılar yoksa, doğru anahtar genellikle girişi açacaktır.

Terapi durumu veya trans koşulunun ta kendisi travmatik deneyimlerle, özellikle ölüm deneyimleriyle çağrışımlar uyandırdığında özel giriş engelleri gizlilikle

yüklüdür. Morris Netherton "kapanış komutları ndan söz eder. Gevşeme, hafıza veya trans hakkında böyle kapanış komutlan işlediğinde özel müdahalelerle tanımlanıp ortadan kaldırılana dek erişimi engeller. Bazen gevşemeyi genel olarak engelleyebilir, işte bu nedenle bunları ortadan kaldırmak geçmiş yaşamları hatırlamaktan daha önemlidir.

KENDİ BAŞINIZA KULLANABİLECEĞİNİZ YÖNTEMLER

Bazı kitaplar geçmiş yaşamalarını deneyimlemek için başkalarına nasıl yol gösterileceğini öğretmektedir. Diğer kitaplar ise kendi geçmiş yaşanılanınızı nasıl keşfedeceğimizi veya yeniden yaşayacağımızı öğretir. Terapist olmayan ve olmakla da ilgilenmeyen amatörler için klasik el kitabı Bryan Jamieson (1976) tarafından yazılmıştır. Jamieson bedenin çeşitli kısımlarını kapattırıp bir asansör imgeletir. Kuru bir dille yazar ve neden söz ettiğini bildiği açıktır. Geçmiş yaşamlarla ne diye ilgilenmeliyiz? Hafıza kaybının acıklı olduğunu söyleyerek yanıtlar (1976: 4): *Banlan hatırlama becerisini kısa süreli kaybeder, bazıları ise tam bir hafıza kaybı yaşar. Amnezinin bu şiddetli örnekleri gerçekten aakhdı. Bu insanlar yaşamlarının büyük bir kısmının -belki de geçmişteki her şeyin- bilinçli şimdilerinin bir kısmı olmaktan çıktığım anlarlar. Bu talihsiz insanlar yaşamlarının geri kalanında çaresiz bir merak duygusuyla başbaşa kalır, yaşama bir temel veya kök olmaksın« yeniden başlamaya zorlanırlar. Daha az trqjik bir biçimde, hepimuı^ koksuz olduğunu düşünmekteyim çünkü bitler* ***de*** -Artın ***öldüğümüze,*** *yaşamlarımızla ne yaptığımızı* ***ve*** *bunun öncesindeki* ***pek*** *çok* ***ya****şomda ne dereler öğrendiğimizi•* hatırlayamamaktayız. ***Bitler de*** *yeniden* ***başlamak*** *zorundayız. Bununla birlikle* 6u ***ve diğer reçresyotı*** *ybn- ieın/eri* ***sayesinde,*** *hatırlamak İçin artık bir geçeneğimiz* ***var.***

miilarm»[1] Hoğın trans .seviyesine ulaşmaları için ortalama sekiz dakikaya •"^vrliirı vardı, 't ansından fazlası regresyonlarından önce tekrardoğuşa [i'1"] ,- „nıanıaktaydı. Yeterince derine gitmektedirler. Biri iki saatlik bir lıif İl»**[1,1]

[n] ardından yaklaşık on beş dakika çalışmış olduğunu sanar (1976: ^ pjjptik bilincin bazı hoş örnekleri vardır (1976: 12):

■ *Bunu geçip geçmek istemediğimi sorup durmaktaydı ama ben orada bira?, daha durabileceğimi düşündüm, umursamayacak kadar sersemlemiştım. 7ek yapmak istediğim, fırtınanın sona ereceğini ümit ederek orada durmaktı. O sırada güvertedeki herkes kusmaya başlamıştı Hepsini temizlemek zorunda kalacağımı biliyordum, bu nedenle Bryan)n önerisini kabul edip başka bir şeye geçmeye karar verdim* "

Regresyonlar danışanları değiştirdi. 19. yüzyılda beş parasız bir ömür sonrasında (1976. 14): **"Regresyona girmekle ilgili olarak tek bir şey söyleyeceğim: İnsanı gerçekten düşünmeye sevk ediyor.** İşler **günümüzde o kadar kötü değil. Aslına bakacak olursanız,** kıyaslandığında **gayet iyiler: fakirliğin ne olduğunu bilmiyoruz."** Regresvondan sonra danışanlar kendilerini daha az ciddiye aldılar, daha hoşgörülü ve sorumluluk sahibi oldular ve kendilerinden daha çok tat aldılar. Hiçbir terapi denenmemiş olmasına rağmen, ortadan kaybolan birkaç sorun oldu: Fobiler, negatif öz-imge, önyargı. Beklenebileceği gibi, Jamieson'un danışanları çoğu kez şiddet içeren ölümlere temas ettiler. Jamieson

deneyimi asla kesmemelerini telkin etti ama danışanın, **hala** bedeninin etrafındayken gördüklerini ve hissettiklerini anlatmasına izin verdi. Aksi takdirde, insanlar bir saat kadar fiziksel rahatsızlık **veya acı** çekebilirler.

Jamieson'un seanstan önce bir veya iki kadeh içki içen kişilerle hiçbir kötü tecrübesi olmadı, hatta bunu tavsiye eder ama LSD kullanan kişilere karşı açıkça uyarıda bulunur. Arada bir marihuna içen insanlar da regres- yonlarda sorun çıkarmazlar. Alkolün spiritüel çevrelerde bir tabu olduğunu [1 d]'ğini ama -az kullanıldığında- bunun insanları gevşettiğini ve seansa [o] Şaştırdığını ekler. Arthur Ingalls ise tam tersini yazar: "Seanstan bir j'tya kı gün önce alkol veya uyuşturucu kullanan kişinin imgeleyemeyip j^[d'rirnde] bulunamadığını görmüştüm." (Psychography 125). İnananlar [,tlJ] ^Özlemcidirler -tıpkı inanmayanlar gibi, ^ Danışanlar seans sırasında bir soruna rastgeldiklerinde Jamieson on* ' *[ad|]na ne diyorlarsa artık- yüksek benlikle veya temasa geçirmekteydi.

Kemlisi Kaynak'tan söz eder. Onunla temasa geçtiğimizde adlar, mekanl$_{ar}$ ve tarihler gibi verileri daha kolay imgeler ve hatırlarız. Danışan sor$_{UyiJ}$ sorar ve biraz bekler; yanıt, kelimeler veya imgeler halinde kendiliğin^ belirir. Anlaşılan, Jamieson sezgiyi serbest bırakmaktadır. Yeri gelmişi^ sezgi harikuladedir ve çoğu kez, kuşkucuların hayal edebileceğinden daha çok isabet kaydeder ama yanılmaz değildir ve en biiyük saçmalıkları d$_{a}$ en yüce hakikatler kadar zarafetle üretebilir. Jamieson'a göre, sorul$_{an}$ sormak yanıtları almaktan daha uzun sürmektedir. İlginç olan, danışan bir ölüm deneyimini yeniden yaşadıktan sonra bunun daha kolaylaşmasıdır.

Bulutlar gördüklerinde veya kendilerini süzülüyor veya sürükleniyor hissettiklerinde, insanlar alfadadır. Işık parlamaları, berrak renkler veya geometrik semboller görürlerse Jamieson onlardan bir seviye yukarı çık- malarım ister. Bu işe yaramazsa, dursak da olur.

Bir sonraki duruma geçme talimatının ardından, bir süre sonra danışanlar iç geçirir. İç geçirme oraya varmış olduklarını ve bir sonraki telkini verebileceğimiz veya soruyu sorabileceğimizi belirtir. Bir ölüm deneyimi sırasındaki derin bir iç geçirme ise bedeni terk etmiş oldukları anlamına gelir. Soluklan sıklaşırsa, onlara durumu dışarıdan, bir gözlemci gibi deneyimlemelerini önerir veya onları daha sakin bir duruma götürür.

Jamieson danışanlara yalnızca kendi geçmiş yaşamlarım yeniden yaşabildiklerine dair güvence verir. Bu genellikle doğrudur ama istisnalar Jamieson'ın varsaydığından daha çoktur.

Bunlarla deney yapmak isteyenler bu bölümün sonunda değinilecek bazı el kitaplarına bakabilirler. Bu bölümdeki pratik telkinler, yeni başlayan bir uygulamacı için faydalı olabilse de tecrübeli kişileri bunu yaparken izlemek çok daha iyidir. İnsanlar çok duygusal, çok akıl karıştırıcı ve hatta tehdit edici deneyimlere girebilirler ve psikoterapötik tecrübesi olmayan uygulamacılar bununla nasıl baş edildiğini genellikle bilmezler. Deneyimli uygulamacılar bile böyle durumlarla akılsızca yollarla başa çıkabilmektedirler. Çoğu terapist, özellikle de profesyonel psikolojik geçmişi olanlar, alaylıların regresyonlara yol göstermesine haklı olarak kuşkuyla yaklaşmaktadırlar. Florence McClain (1986) şöyle yazar:

Tek ihtiyacınız bu kitap, zaman ve okuyabilen bir arkadaş... Neredeyse yirmi yıllık bir dönem boyunca yaptığım s.ooo'den çok regresyonda travmatik bir deneyime yol açan bir durumla asla karşılaşmadım... Bir regreeyon deneyiminde travmatik bir duruma rastgelmeniz çok nadir olacaktır.

fiivciilil' ünlemleri tavsiye eder: Negatif sözlerden ve ifadelerden ka- n'yi'(vsyo'ın yalnızca bir hatırlama alıştırması olduğunu vurgulayın ^'"k ıpanıs¹ pozitif cümlelerle yapın. Yine de çok az uygulamacı onunla ıvıuıfikirdcdir. Roger Woolger şöyle yazar (1988:13):

«BıJinçdışı zihnin daha derin seviyelerine yiden herhangi bir psikolojik çalışmanın giiç/ii duygulan, rahatsız edici andan ve fantezi malzemesini yüzeye çıkartması muhtemeldir. Çoğu kez bunaltıcı olan böyle psişik içerikler, inisiye olmamışlara ve hatta uzmanlara sanki klasik deliliğin alemine aitmiş gibi görünebilir. Geçmiş

yaşam incelemesi Pandora'nırı kutusunun kapağını açmak gibi olabilir: üzerinde pek az kontrolümüz olan zorlu kuvvetleri serbest bırakabilir. Bu nedenledir ki regresyonları yönlendirmenin ve geçmiş yaşamları keşfetmenin yalnızca psikoterapi alanında iyi eğitim almış kişilerce yapılması gerekliğine güçlü bir biçimde inanmaktayım. Prosedürleri ilk bakışta basitmiş görünse de bu bir salon eğlencesi değildir.

Aynı zamanda, bu olağanüstü işlemden güçlü bir öğrenme elde edilir. Danışanlarım arasında, yalnızca bir veya iki geçmiş yaşam seansı ile yaşama yönelişleri tamamen değişmiş kişilerin olduğunu söylemek hiç de abartılı olmaz."

ARAŞTIRMA

Thelma Freedman bu alandaki araştırmaları derledi ve yorumladı (2000). Kampman ve Hirvenoja (1978) görünüşe göre geçmiş yaşam anıları olan insanların böyle anıları olmayan insanlardan farklılık gösterip göstermediklerini sorguladı. İpnoz altında doğumlarından önceki bir zamana gitmeleri •stenen öğrencilere psikolojik testler uyguladılar. Kampman ve Hirvenoja geçmiş yaşamları "ipnotik yoldan başlatılmış ikincil kişilikler" olarak kabul etmekteydi ve deneklerini buna göre yönlendirdiler. Böylece, çokça **fantazi** Malzemesi buldular. Genel çıkarımları şöyleydi: **"Derin transta sağlıklı** eneklerde **çoğul kişilikler üretmek bilinçdışı bilgi ile yaratıcı** ***** uğraşan **sağlıklı, ilerletici bir prosedürdür."** Akıl sağlığı Öyle ikincil kişiliklerin üretimi arasında pozitif bir bağıntı buldular. [11] Ağlığını nasıl ölçtüklerini ve kaç deneği incelediklerini anlatmazlar Redman 2000: 28).

|Onün 8lktan 8önül,üler ile yapılan bir incelemede, James (1993) 104 ,1|(i»ünden 81'inin geçmiş yaşamlar deneyimlediklerini buldu. Hiçbiri
tempi goromişti veyıı psikiyatrik geçmişi yoktu. .James elerin transa giren deneklerin geçmiş yaşamlar deneyimlemesiıiin ve daha detaylı deneyim|er edinmesinin daha muhtemel olduğunu buldu. 1995'te James bir başka in. eelemenın bulgularım yayınladı, (leymiş yaşamlar deneyimleyen indanlarm benzer gelmişlere veya fikirlere sahip olup olmadıklarını anlamak istemişti 78 değişkeni analiz etti ve vaş, cinsiyet, eğitim, din veya bir geçmiş yaşam denevimi yaşama beklentisi ile pek az bağıntı buldu veya hiç bulamadı. % 98 i tekrardoğuşa inandıkları için (gönüllülere sorarsanız olacağı budur) inancın etkisini test edememişti (Freedman 2000: 16). Başka yayınlardan, bu etkinin zayıf olduğunu biliyoruz.

Farklı bir araştırma çizgisi de regresyonlar sırasında beyin faaliyetini ölçmektir. 70'lerde, Bryan Jamieson seanslarını Kirk Peffer gözetiminde yaptı. Bunlarda normal uyanık duruma kıyasla önemli bir fark bulunmadı: 1.5 Hertz'ten 40 Hertz'e kadar frekanslar, çoğu kez yüksek alfa ile. Bazı danışanlar bütün süre zarfında betada kalırken, diğerleri seans sırasında farklılık sergiledi. Danışanların hiçbiri ipnotize edilmedi ve uyuyakalmadı. Başlatım ve yol gösterme aynı kalmasına rağmen, hiçbir danışan bir diğeriyle aynı beyin dalga örüntiisüne sahip değildi. Jamieson teknolojinin fazla ilkel kalıp kalmadığını düşündü (Jamieson 1976: 6).

Muhtemelen haklıydı çünkü 80'lerde Winafred Lucas başka ve daha net sonuçlar buldu. Lucas hem danışan hem de terapist ile *zihin aynası* kullandı. Bunları *Journal of Regression Therapy*[72] (1989) dergisinde yeniden yayınlanan

Proceedings of the Second International Conferenct on Paranormal Research[63 64]^ bünyesinde açıkladı. Geçmiş yaşam terapistleri çok hızlı beta ile çok yavaş delta karışımı sergilemektedirler. Bazılarında alfa ve tetada daha küçük orta boy zirveler vardır. Danışanlar ise güçlü beta ortalamasıyla güçlü alfa ve güçlü delta ve inişli çıkışlı teta zirvelen sergilerler. Delta radar durumu da denilen bir telepati durumu ile ilintili gibidir. Danışanlar kişisel bilinçdışlarından (teta) hatta normalde erişil* mez olan seviyelerden (delta) ortaya çıkan pek çok şeyi görmekte (alfa)« hissetmekteyken (teta) eşzamanlı olarak bu deneyimleri sindirmekte ve işlemektedirler (beta). Terapistler bilinçli ve yoğun bir şekilde sürece dahil (beta) ve eş zamanlı olarak hastalara uyumlanmış (delta) haldedirler, ba*[1] terapistler kendilerini hikayenin imgelerine (alfa) ve duygularına (teta) kaptırırlar. Regresyon tam ve karmaşık bir deneyimdir!

72 Rcgrctyofl Terapiti Dcrgiii
64 İkinci Uluiiararuı Paranormal Arattırma Konferansı Sunumları

Özellikle de terapist öriiıtiileri ama hasta öriintiileri de beta zirveleri serı;ilenıckteydi. lerapist betası, daha sakin ve huzurlu bir yol gösterimi düşündüren yumuşak veya yuvarlak şekilde değil de çoğu kez sivriydi. Hastaların çoğu güçlü beta sergiledi, beta seans sırasında olanların bilinçli şekilde anlaşılıp sindirilmesi için gerekli görünmektedir (Lucas 1989:65).

Anlaşılan, derin transın betayı engellediği fikri yanlıştır. Anna Wise Enstitüsünden Peter Morrison betadaki düşüşü değişmiş bir meditasyon durumunun karakteristik özelliği olarak kabul ettiğinden bu saldırgan beta aklını karıştırdı ama araştırmanın sonunda, beta zirvelerinin regresyon çalışmasının karakteristiği gibi göründüğünü kabul etti.

Neredeyse bütün hastalar ve çoğu terapist, genelde aşırı yüksek alfa olarak başlayıp yavaşça daha düşük frekansları içeren simetrik alfa (sol ve sağ beyin eşite yakın) geliştirdiler. Simetrik alfa meditasyonun karakteristiğidir. Alfa iki işleve sahip görünmektedir: duygusal durumları yeniden yaşamak ve bir hayal etme durumu. Bilinçdışı içerikler yavaş alfanın imgeleri içinde beliriyorken (teta ve muhtemelen delta), yüksek alfadan betaya, yani bilince yükselir. Çoğu hastada ve değişmiş bir bilinç durumunda hastalarına katılmış olan terapistlerde teta alfa ile birlikte görüldü. Tetanın kişisel bilinçdışı ile teması akla getirdiği kabul edilmektedir.

Terapistlerde ve hastalarda alfa ve teta, başarılı bir regresyon için şart değildir. Birkaç terapist ve bir hasta minimal alfa ve teta sergiledi. Hastalarda deltanın mevcudiyeti güçlü biçimde doğrulandı. Delta ayrıca terapistlerin örüıtülerinde de görüldü ama daha azdı. Deneyimli terapistlerin deltası iki deneyimsiz terapistinkine kıyasla daha giiçlüydü (Lucas
*989:66).

Genel örüntüye bir istisna vardı: meditasyonda uzman olan iki hasta, platini sırasında derhal genel meditasyon durumuna girdiler -kapsamlı tt^trik alfa, artı simetrik teta- ve orada kaldı. Beta ortadan kayboldu delta ortaya çıkmadı. Deri direnci arttı ve duygusal kabul edilebilecek iyimler sırasında bile dengeli kaldı. Görünüşe göre önceki yaşamlan ^rıf ^melerine rağmen, bu yönde telkin verildiğinde ayrıntıları ve hatta baları değdirebildiler ki bu, diğer bütün regresyon la rda olmayan Bu iki hasta hikayelerine hiç de kendilerini kaptırmış görün-

l^r v« kapanışta, pek az sonuç ve anlayış vardı. Bu nedenle, Zihin p_t^,n,n gerçek rcgresyonlor ile canlı Imujinnayon arasında ayrım ya-
' me«i muhtemeldir.

Meditnsyon yap.ıı kişiler helayı parazit olarak kabul etmekte arrı beta kişisel dönüşüm için gerekli görünüyor. Betanın regrcsyon ^alişIIla sma yol gösterirken güçlü bir şekilde mevcut oluşu süreci idare etmek ign bilinçli çaba sebebiyle, anlaşılabilirdir. Betanın hastalardaki mevcudiyet ise malzemeyi sindirmek için bilince gerek duyulduğunu akla getirmekte Beta zirveleri, özellikle giiçlii alfa ve teta ile birlikte, şu ana dek yalnızca paranormal deneylerde tanık olunan bir öriintii üretti.

Belki de anılar bir zihinsel alanda depolanmakta ve delta durumunda bir radar mekanizması tarafından hatırlanmaktadır. Bu şekilde geri çağrılan malazeme

genellikle (ama daima değil) kişisel bilinçdışında (tetaj belirmekte ve sonra duygusal imgeler (alfa) üretmektedir. Buradan da tanınıp işlenmek üzere betaya çıkarılmaktadır.

Belki de terapislerin deltası geçmiş yaşamlardan anıların çekilip alınmasını kolaylaştırmakta ve anlamın anlaşılmasını derinleştirmektedir. Veya delta, terapistin en azından kısmen de olsa hastanın deneyimine girmesini sağlamakta ve böylece sorgulamayı, yol göstericiliği ve desteği iyileştirmeye yardımcı olmaktadır. Winafred Lucas şu sonuca varır (1989:71):

"Deltanın sayılan giderek artan insanlar tarafından elde edilme kolaylığı yeni bir fenomendir. Bir zihin alanı varsa, hızla daha erişilebilir hale geliyor demektir. Bu artık yalnızca Gizem Okullarındaki elitlerle sınırlı değildir; 1920'lerde geçerli olduğu gibi, Paul Brunton'un (1937) önceki bedenlenişleri hatırlamanın hafızada bir geri gitme tekniği kullanan meditasyona yıllarca yoğunlaşmayı gerektirdiğini bildirdiğinde belgelendiği gibi, becerikli bir Yoga meditasyoncusunun bir geçmiş yaşamın anısını elde etmek üzere yıllarca çalışması da şart değildir. Şimdilerde kaç insanın geçmiş yaşamları elde edebildiğini bilmiyoruz ama sayıları artıyor. Zihin Aynası, beta ve delta dalgalarını aynı anda oluşturabilmekte ne kadar yol katettiğimizi göstermektedir. Belki de bu, bilincin evriminin bir işaretidir."

OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR

Yeniden yaşama ve regresyon kayıtları ile ilgili en eski kitap, manyetixn* ile de çalışmış olan de Rochas (1911) tarafından yazılmıştır. Bir başka kİ* sik ise muhtemelen yalnızca Isveççe basılmış olan Björkhem'in kitabu[1] (1942). Sonra Bridey Murphy'nin çok bilinen hikayesi var (Bernstein **195** ^ Amali Bloxham seanslarından bir kısmım yayınladı (1958)- Hubbard ^ öğrencilerinin 1950'den beri edindikleri deneyimlerden bazıları *Hav* jived Before Tins Life? [1]* (1958) adlı kitapta yayınladı. Yakın tarihli kayıtlar ,a kayıtların bazı kısınıl.111 Gerald Glaskin (1974), Peter Underwood ve w-onard Wilder 0975), Dick Sııtphcn (1976, 1978), Thorwald Dethlefsen *(\Q77)*< Peter Moss ve Joe Keeton (1979), Williston ve Johnstone (1983) t »rafından yayınlandı. Williston ve Johnstone (1983) bazı yerlerde aşırı hevesli olmalarına karşın ıegresyonların ve tarihsel doğrulamanın iyi örneklerini verirler.

Jeffrey Iverson (1976) ve Helen Wambach (1978) özetler sunarlar. Kısa vaka tarifleri Joan Grant ve Denys Kelsey (1967), Karl Muller (1970) ve David Christie-Murray (1981) kitaplarında bulunabilir. Morris Netherton (1978) ve Edith Fiore (1978) terapilerden örnekler verirler.

Regresyonların nasıl başlatılacağına ilişkin rehberler esasen imgelemeler içermektedir. Colin Bennett (1953) ve ardından J.H. Brennan (1971) pratik ipuçları verdi. Gerald Glaskin, Christos-deneyi dediği bir prosedürü tarif eder (1974). Bryan Jamieson (1976) metodik ve çok pratiktir. Florence McClain de özenli bir prosedürü tarif eder (1986).

Rudolf Steiner'ın karma alıştırmaları 1924 tarihlidir (GA 236). Diğer kendi kendine çalışma kitapları 80'lerde basılmıştır. Bir geçmiş yaşam terapisti olan Bettye Binder, anılar ve fanteziler arasından kişisel izlenimleri ayırt etmekle; öfke, suçluluk, sitem ve pişmanlık gibi duygular ile daha iyi başa çıkmakla ve genelde

daha iyi yaşamakla ilgili küçük bir el kitabı yayınladı (1985). Michael Talbot (1987) aklı başında bir el kitabı yazdı. Maya Pilkington &the Diagram Group (1988) ilginç ayrıntılar, tuhaf özetler, rastgele açık uçlar ve abuk subuk çizimlerden oluşan inanılmaz bir saçmalık üretti. Gloria Chadwick (1988) ve yaşlı Brennan (1989) tarafından yazılanlar çok daha iyi kitaplardır.

^ Bu **Yaşamdan öıicc Yaşamış Mıydınız?**

O

NCEKİ

YAŞAMLARA DAİRNEVVArr KEŞİF SEFERLER)

A(jE

#• BOIÜM

Valıuzca ““ İnSanlaVÇİn rZginİn keşfi bir vahiydir, Doğ™ VB„„*fiSU* 8e,ir. Beyin dalgalan

düğümleri

Otomatik (veya daha ziyade: kendiliğinden) yaz, hâzinelerin kilidini a r' kehanet harikulade sonuçlar üretir, psişikler inandmaz bir tarzda asi gediğine koyarlar. Sezgi som altın olabilir. ’

Ama altın netameli bir ıştır. Altın arayıcılar bir nehri elekten drken öç hata yapabilirler: geç"

. Varken, altın olmadığım varsaymak.

. Yokken, altın olduğunu varsaymak.

. Parıldayan her şeyin altın olduğunu varsaymak.

Sezgi gerçekten de altın bulur ama zekamızın eleğine ihtiyacımız vardır. Kahin arka arkaya beş doğru tuttursa bile altıncı yanıt saçma sapan olabilir. Biri ölen teyzemize ve büyükbabamıza şüpheye en ufak yer bırakmayacak şekilde kanallık edebilse de ortaya çıkan üçüncü antite fantazi veya kendi umudumuzun veya korkumuzun bir aktarımı veya bir hilekarya da işgüzar veya yalnızca parazit olabilir. Altın baştan çıkarıcıdır. Derin bilgi seline de aynen yağmur gibi yağan paraya alışıldığı gibi kolayca bağımlı hale geliriz.

bölüm temelsiz inançları ele almaktadır. Pek çok şey hakkında bunların ^°ğru olup olmadıklarından emin olamayız, en fazla akla yatkındırlar veya ğildirler. Ama pek çok başka şeyin yanlış olduğundan emin olabiliriz. L-,? a yahn olgularla veya çoğunluğun deneyimleriyle kıyaslayınca az '"ir, tutarsız veya çelişkilidir. Kendilerinin veya bir başkasının sezgi e-

one?,^^ ya?ayan ço&u insan’ her rastge,e beyİn dalgrm!TZ ruh 1 olniadığ,m fark eder. Genellikle bu sorunu kendilerini doğ

haline, doğru zihin durmnuna getirerek çözümlerler. Asil, ruhsal ve nıinıi bir ruh halindeyken sahte veya çarpık hiçbir enformasyonun ort ,y. çıkmayacağım umabilirler. Ne yazık ki bu biiyiik bir hatadır. Ruhla$_r$|- ııcdyomlnr aracılığıyla görüşme seanslarının bilinen en eski prototip, riıii okuyunuz (Casaubon 1659). Kutsal İ rixıite, İsa ve Meryem ve azj$_z$|„$_r$ çağırılır ve kendini tezahür ettirenler ağız sulandıran vaatleri ve gelmesine çok az kalmış harikulade şeylere dair kehanetleriyle şu bildik, dayatmal ı ve “şunları-kukla-gibi-oynatahm" tavırlı yükselmiş ruhlardır. O aradfj seansa katılanlan eşlerini değiştirmeye kışkırtırlar. Elbette ki spiritijo| nedenlerle. Bu en eski tarihli oturumlarda eksik olan tek şey daha ileri yıldız sistemlerindeki yüksek gezegenlere atıflardır.

Transta veya kanallaşırken veya otomatik yazı ile ortaya çıkan haşmetli homurtuların hepsi sezginin imkanlarının ve imkansızlıklarının yanlış anlaşılmasına dayanmaktadır. Sezgi altın sunar ama beraberinde çamur da gelir. Spiritüel aleme ne kadar iyi uyumlanmışsak çamur da o kadar haşmetlidir. Kendimizi açıp da sınırsız bir bilgi kaynağına eriştiğimizi varsaymak bize bilgelik sağlamaz ama yabancı enerjilerin tiryakisi olabiliriz. Öte taraf yalnızca başıboş antiteleri ve yeryüzüne bağlı kalmış ruhları değil, hüsrana uğramış sayısız rahip heveslisini ve diğer işgüzarlan da içermektedir.

Binbir türlü uyarı yapılır. Zihinsel veya spiritüel alemlerden çekip aldığımız şeyler onlara, özellikle de keşiflere bir hobi olarak başladığımızda yönelttiğimiz şeylere bağlıdır. Christopher Bache bunu beceriksizce dile getirir ama doğruyu söyler (1990: 120): **“Şimdiki ego-bilincimizi derin psişe diyebileceğimiz şeyi keşfetmek için kullanmalıyız. Bunu yaptığımızda, bu ego-bilincin derin psişeye yaklaşırken nasıl odaklandığına bağlı olarak derin psişenin kendini farklı biçimlerde organize ettiğini anlarız.”**

“New age": SEZGİNİN DİZGİNLERİNİ SALIVERMEK

“New Age” (Yeni Çağ) akımı sezginin bent kapaklarını açıverdi. Zeka bir kenara atılmamış olsa da ikinci planda kaldı. New Age’in en büyük yaran, örtbas edilip dışlanmış pek çok konunun tekrar tartışma ve inceleme konusu

< «e tekrardoguşu keşfe ne raman koyuldu? Daha , *t*>*e**. * „ başlarında. Geçmiş yaşam regresyonları ve „„ ." ba,lnda n.
İrtlisolmasıdır. Now Age'inen büyük zarar, "Nr>AM-
h^flelsiî i'«'ıcm ve **batl1** inanc'" »İmiş olmalar'**512** İnanma W»
1960 kini 0|ın,1Ş oUlu*um,Zl' Size söy|ey«n Psişikler l araf ,ya?amlar|- *kumaları* daha o ramandan hayli yay g,ndl Vf, „ 'mlan WPilan
<en Marcia Moore o yıllarda önemli b*şah^as>"** U.
<ncasl Howard Alltounian öneki yaşamlara erişimi \ \ "nestezist
“'SeTamin kullanara deneyler yapmaktaydı.
Sipekte ve daha cani, deneyimlere yol açmaktaydı (Graham ,97 ^
İv Diğer pek çoklar, gıb. Mareıa Moore da imgelemeleri klasik eğlemekteydi. Jess Steam onun ve bu konunun üstüne ilk yasanlardan biriydi (1965’ten başlayarak).

Birkaçı az çok geleneksel okiilt fikirleri kullanarak imgeleme yapmaktaydılar. Örneğin, Dion Fortune ile işbirliği yapan Christine Hartley (1972). Kitabının ilk yaı ısı felsefi denemeler ve ıslah edici vaazların bir karışımıdır ve ikinci yarısı, daha kişisel deneyimleri içerir. Kitabı okültle ilgilenen insanlar tarafından yapılan imgelemenin gücünün ve zayıflığının klasik bir örneğidir. Mısır, elbette ki Atlantis’in çöküşü hakkında ve Akhenton’un bir kızı ve Büyük Esclarmonde[75] dahil olmak üzere tarihte ünlü insanların yakınında olmakla ilgili çok şey yazar. Bütün bunların aralarına dağılmış halde, inanılır hikayeler de vardır.

Mısır ve Atlantis, New Age literatüründe bıktıracak ölçüde tekrarlanır, daha sonra bunlara Mayalar ve İnkalar gibi Kızılderili kültürleri eklendi. Moda haline gelen bir başka konu da Yüce Benliğe danışmaktır. 0 zaman, doğrudan hakiki bilgiye ve bilgeliğe ulaşırsınız. Bu ayrıca değerli ve hatta özsel pek çok şeyle sonuçlanır ama her şeyden önce bolca ahlak terbiyesi, güzellik ve sis perdesidir. Noreen Quinn şu yorumu yapar: Pek **Çok insan, tekrardoğuşa dair basit bir anlayışa sahip** olmalarını takiben **canın her şeyi bildiğini ve bu can bilgeliğinin** dökülüp **akabileceği bir yol bulmuş olsalar kişiliğin bunu** gerçekleştirmek °**lduğunu hisseder. Grace Loehr Yaşam** Okumaları, **İlla bektedir. Can da öğrenmelidir, büyümelidir.”** (Quinn: 145

... sonraları New Age meşalesini Ruth Montgomery \e Di'
y* ‘klşiler devraldı. Brian Weiss ortaya çıkana dek tekrardoğuş g
Popülerliğinin baş sorumlusu, Shirley Marine >

j%ük Esclarmonde: 13. yüzyılda Fransa’da Katharcılıgm önde gc kadın.

sıra, Sıitphen idi. Pick Sıitphen, New Age'in sağduyu ile teması kesmemeye çalışan yanının ilk örneğiydi. *Past-Life Therapy in Action "* (1983) a(j], kitabı bu yaklaşımının iyi bir örneğidir: insanları derhal aydınlanmaya götüren hızlı diyaloglar ve daha kapsamlı beş regresyon daha. Kitap r,,]< miktarda abartma ve basitleştirme ve gereğinden çok Stuphen içerir. Bjr arada, hiç de saçmalık değildir ve rahatsız edici olsa bile eğiticidir de Diğer tipik New Age temaları da Dick Sutphen'de bulunabilir: bedensiz rehberlere danışma, devşirme (birbirini önceki yaşamlardan tanıyan insanları bir araya getirmek) ve kendinizi tarihteki şahsiyetlerde tanımak.

Were Here: An Investigation into Gay Reincarnation[65 66] (1999) adlı kitabında Lynn Kear, tekrardoğuş ve eşcinsellik hakkında yazılmış şeylerin bir genel incelemesini verir ve geçmiş yaşamlar hakkındaki fikirleri veya geçmiş yaşam deneyimleri üstüne her cinsten eşcinsellerle söyleşilerini yayınlar. Söyleşi verenlerin çoğu tekrardoğuş üstüne yazan çoğu yazarldan daha sağduyulu ve daha kısa ve öz konuşmaktadır. New Age'in en iyi yanı budur: Çok uzun zamandır bastırılmış bir konuyla artık başa çıkabilen normal, aklı başında insanlar.

UÇSUZ BUCAKSIZ İMGELEMELER

O arada pek çok insan gevşemenin ve imgelemenin geçmiş yaşam anılarının ortaya çıkabileceği hafif bir trans yarattığını keşfetti. Christos-deneyi (Glaskin 1974,1978,1979) veya Jamieson (1976) çalışmaları gibi ciddiyetle, özenle ve yöntemli yapıldığında alınan hasat olağandışı ölçüde ilginçtir Ama eşik düşük olduğunda, özensiz hevesliler arbedeye katılır. GeçnuŞ yaşam imgelemelerinin pek çoğu temelsizdir. Winafred Lucas zihin aynası araştırmasında sık meditasyon yapan (esasen alfa ve biraz teta bey"[1]dalgası) insanların imgelemesinin gevşemiş, nadiren yüklü stili ile öncel" ömürlerden kaynaklı görünen yüklü malzemeyle uğraşan terapi **seanslar'** arasında temel bir fark olduğunu buldu. Thelma Freedman da bu fark*[1] doğrular (Freedman 2000: 30):

"Lucas'm meditatörlerinin akıcı, düşük etkili stilini yönlendiril"'9 fantezi kofulundaki deneklerin karakteristiği ve daha yavaş. daha etki yüklü, değişmesi güç stilin ise geçmiş yaşam bildirme kaşuhmdı*[1] aynı deneklerin karakteristiği olduğunu buldum. Bir samanlar birka< yıldır transandantal meditasyon uygulamış vs ipnos ile meditaW[01]'*

durumlarım kıyaslamış ve bu iki durumun yan yana ama birbirin- ie„ belirgin biçimde farklı olduklarım söyleyen anlayışı geniş bir 'danışanla çalışmıştım, istediğinde birinden diğerine geçebilmekteydi 'ına bu iki durum arasında pek az örtiişme vardı."

Noreen Quinn ise haklı olarak bilinçaltından malzeme bulup çıkartmak jlebulmaca çözmeyi karşılaştırır. Ortaya çıkan bir şeydir ama onu nereye yerleştirdiğimiz bambaşka bir şeydir (Quinn: 213).

"Bilinçaltına bakar ve bir şeyin bir parçasını bulursunu. Şimdi, bu parça, bilinçaltı bulmacasının neresine tam oturmaktadır? Geçmiş yaşamlar bölgesine mi uyar? Bu yaşamın kişiliğinin fantezileri bölgesine mi uyar? *Elbette ki şunu fark etmelisiniz: şimdiki yaşam kişilikleri fantezi kurabildiklerine, şeylerin meydana geldiğini hayal*

---

65 Geçmiş Yaşam Terapisi İş [taşında
66 Ituradayız Ismael Itkrardnguşu Involeyiş

edebildiklerine göre geçmiş yaşam kişilikleri de fanteziler uydurmuş, haya! kurmuştur. Dolayısıyla, bilincin rahatlayıp da bilinçaltının dizginlenmeksizin serbest kalması üzerine kişi hakikatin küçük bir parçasına rastgelebilir ama kişi bu küçük hakikat parçasının nereye uyduğunu bilmek zorundadır. Bu, geçmiş yaşamlar bölgesine mi uyar? hantezi bölgesine mi uyar? Psişik iletişim bölgesine mi uyar? Eğer öyleyse bilge, sevecen, anlayışlı rehberlerden ve öğretmenlerden gelen psişik iletişim bölgesine mi uyar, yoksa başka insanların hayatlarını karıştırmaktan hoşlanan yaramaz ruhlarla psişik iletişim bölgesine mi *uymaktadır?"*

L°ehr-Daniels okumalarını temel alan çok sayıda kitap, ayağı yere basar [a] manın önemini vurgulamaktadır. Fazlaca spiritüel bir banım bir oku- [ma]da şu tavsiyeyi alır (Roberts 1987: 69):

koplum içinde kendine pozitif bir tarzda yer edinsin. Bu yaşamda P[r]atik bir başarı edinsin. Onun için bu, gerçekte büyük kalıcı bir [e]Öeri *veya çok derin spiritüel değeri olmayan mistik, meditatif bir yoklaşım veya tuhaf bir bilinç patlamasından çok daha fazla spiritüel* [9el]*'Şim olacaktır."*

Veya [1]

Çal>ŞanUKerkÜ1°Z hastal^mı Hristiyan Bilim'i kullanarak iyileştirmeye [lri] Oklunda şu söylenir (Smith 162):

fizik [n], [bircanın]> fiziksel unsurlardan yapılma bir yeryüzü bedeninin [Se ÖZerte] *yanıt verdiğini ve bir yeryüzü bedeninin yeryüzü yaşan-*

Ml K

Hanı it'M o«»m' *ötjranmcsi* .ş«r„,r fl
m.....'Ll,,,, ki "«'tefen„-,
*M M " " ' " - J r ı'di$i gumrtmum*m„,
»irili*/1/»»'11'""“""i”"'
^averile» birden ey»ad,-

hatırtaiTi£ls,na kar,, bır durum yoktur Kotay olabi Kolay geçmiş ya?a"' lwt" Ama
k<*. nisanla,■ içeriklerle faz|a '
rekken ııeılen zorlaştırma '. |çerik ağ,r idiyse, yemden ya2. Şar(*
kolay ve kaygısı»» ™ra5"'' j yok,„r; önemli olan, burada veşimdii ' sil. Gerçekten olan şey"
, âkımız var, değil mi? hissediyor olmam»"/“ William Jaınes'in “bir kereliğine
doğanlar NewAgcKin 11 k^ vadisini aştıktan sonra bulan i„sanlar
dediği sevdır ruh . • halta vadilerin var olduğunu bile inkar
r ** M.» -

h" ok ve daha çok farkında olmak ve mümkünse kesin ,s,z bır sevi„ç durumuna girmek isterler. Bu pozitivizm terapide negatif deneyimlerden kaçınmava veya bunlara yalnızca hafifçe dokunmaya yol açar. Baz, pistler acı verici dönemleri ve hatta acı verici geçmiş yaşamları ipnotik voldan silip geçer. Bunlar yerine pozitif bir şeyin hayali kurulabilir. Ne yapıp ne edip kötü hislerden kaçınmalıyadır. Acı verici veya kötücül bir şey belirirse, -kimin neyi niçin yaptığını ve bunun bize kendimize dair ne anlattığını bile anlamaksızın- bağışlamak zorıındayızdır. Bağışlayıcılık, anlama ve aynaya bakıp da bizdeki şu pek de hoş olmayan -haset, gücenildik, kıskançlık, kırgınlık, kin, nefret, kana susamışlık vb.- biçimlerle yüzleşme ihtiyacı olmaksızın özgürleştirmedir. Hastalar karanlık yanlan, özellikle de kendi karanlık yanlarını örterler. Utanç, suçluluk duygusu, küçük düşme ve ümitsizlik veya sırf şımartılmış olmaktan dolayı hakikatle yüzleşmeyi reddederler. Terapistler çok geçmeden yüce benliği, rehberleri veya üstatları çağırır. Bunların hepsi güvenilir olmaktan çok uzaktır. Bir buzul geçidinde yürümek istesek ve rehberimiz ilk olarak koruyucu azizleri, ardından ölmüş birkaç rehber ruhu çağırsa ve sonunda Rab'be uzun uzun dua edecek olsa bu rehberliğe güvenimiz artmayacaktır.

Rahatsızlıkla yüzleşen ve -bunu aşan- can daha derinleşir. Rahatsızlıktan kaçman veya bunu inkar eden can daha sığlaşır.

ÜNLÜ GEÇMİŞ YAŞAMLAR VE DEVŞİRME

efsanevi bir kişi olmuş olduğunuza inaSk

iönemden beri görülen 'nanmaya başladığından beri, Roma
8 en b,r ?eydır. Goethe bir İtalyan kasabasında hır

insanın Mecdeli Meryem ve havariler olduklarım hatırladıklarını ?U muştu. Rudolf Steiner, Budapeşte'de bir barda İmparator II. Joseph, 11 ük Frederick, Pompadour markizi, Seneca, Reichstadt dükü, Marie \ntoinette ve Wenzel Kaunitz ile aynı masada oturduğunu hatırlamaktaydı
(Steiner 1924: 145–146).

Winded Pharaoh adlı kitabın yayınlanmasından sonra, Mısır'daki geçmiş yaşamlar popüler hale geldi. Joan Grant'ın "takipçiler'inden biri je 5jr Mısırlı inisiye olarak yaşamını anlattığı *Initiation* (1965) adlı kitabı vazan Elisabeth Haich idi. Onun Mısırlı yaşamından veya özel becerilerinden şüphe etmem için hiçbir nedenim yok ama inisiyasyonu geçmiş yaşam araştırmacılarından ziyade, psikoaıialistler için daha ilginçtir.

Weden (1978) kendini en azından Mısır'daki basit bir rahip ömrüyle sınırlamıştır. Grace Cook'uıı Güney Amerika'daki ömrü ve Mısır'daki ömrii halkındaki anıları *Illumined Ones*[67]* (1966) adıyla yeniden basıldı. Joan Grant'ın kitaplarını andırır ama daha romantikleştirilmiştir. Bu gerçek bir hatırlama olabilirdi ama bu kadar cilalama ve ululama arasında neredeyse anlaşılmaz haldedir.

A.J. Stewart *Falcon: The Autobiography of His Grace James the 4, King of Scots*[67 68 69] (1970) adlı kitabı yazdı. Meselenin doğruluğu hakkında bir yargıda bulunamam ama iyi yazılmıştır ve önsöz inanılır görünmektedir.

Noreen Quinn'e göre (s. 212), yeni bir yaşam hazırladığımızda bir ilk örnek kullanabiliriz: birinin yaşamını model alabiliriz. Örnek bize ilham verebilir ama bununla fazla özdeşleşebiliriz de. Daha sonraları bilinçaltı- mızın derinlerine, gelişigüzel ve yöntem gözetmeden kazdığımızda kendi önceki ömrümüzle uğraşmakta olduğumuzu sanabiliriz. Rudolf Steiner daha bile ileri giden bir fikir öne sürer: ona göre, bedenlenirken saygın bir kişiliğin astral veya eterik bedeninin bir kopyasını naklettirebiliriz. Buna "spiritüel ekonomi" adını verir. Bu ise daha sonra doğru olmayan teşhislere yol açabilir. Kabulü zor olan bu fikir doğru olsaydı, bence çok sağlıksız olurdu.

Marcia Moore'un bir arkadaşı olan Barbara Lynne Devlin, *I am Mary Shelley*[80] (1977) adlı kitabı yazdı. Bu, *devşirme* hakkında bir kitaptır: Lord Byron ve Percy ve Mary Shelley çevresindeki kişiler regresyonlar, kanalıma ve rehberler aracılığıyla kendilerini ve birbirini keşfederler. Mary Wollstonecraft Shelley, *Frankenstein* adlı hikayenin yazarıdır. Barbara
Devlin, Frankenstein'ın canavarı temasının izini Atlantis'teki birden<.vf dek sürer. Hepsinin, aralarında İsa ve Robin Hood ile de geçirdik]erj başka ömürleri olmuştur. Hikayeler ayrıntılıdır vc aralara bu yaşamdak- karşılaşmalar ve olaylar serpiştirilmiştir. Kitap, "araştırma"nın Yeni Çağda nasıl yapıldığının iyi bir örneğidir.

Dick Sutphen, *Earthly Purpose: The Incredible True Story of Group Reincarnation*[Hl] (1990) adlı kitabında kendisinin ve pek çok başka kişinin Meksika'daki Teotihuacân'da, M.S. 580'deki yaşamından söz eder Bu, basit bir kanallaşmadan çok daha fazlasıdır. Sutphen, bu belirli tarihe çok sayıda grup

---

67 Aydınlanmış Olanlar
68 Şahin: Iskoç Kralı Majesteleri IV. Jamcs'in Otobiyografisi
8Ü Mary Shclly'yim

regresvonu idare etti ve özellikle o tarihe gidip orada yaşamış olup olmadığım kontrol etme talimatı içeren bantlar sattı. İnsanlar deneyimlerini yazmaya ve ayrıntılandırmaya teşvik edildiler. Sutphen bu derlenmiş regresyon malzemesine tarihsel kaynaklar, Edgar Cayce okumaları, Velikovsky'den cümleler ve Ruth Montgomery'nin yayınlarını ekler. Kendisi ise Yüce Benlik seansları düzenlemekte, otomatik yazı yazmakta ve rüyalar talep etmektedir. Karısı da kendi otomatik yazısıyla ve Dick'in rehberlerine kanallık etmekle meşguldür. Okuduklarından teoriler oluşturup bunları kanallaşma yoluyla alınan enformasyonla karşılaştırıp test ederler. Bu arada, Dick'in aşk hayatından parçalar sunulur. Bu devşirme muazzamdır: 25.000 can her 700 yılda bir dönmeyi planlamıştır. Sutphen onlara kökenlerini ve verdikleri sözü hatırlamalarında yardım eder. Rehberler kayda değer bir biçimde ileri New Age insanlar gibi konuşmakta ve klasik okült çerçeveler kullanmaktadırlar (1990: 76).

Janet Cunningham'ın *A Tribe Returned*[70] [71] (1994) adlı kitabı terapi ile de bağlantılı olduğu için daha inanılır olan *devşirme* kitaplarından biridir. Küçük bir Kızılderili kabilesinin bir arada katliama uğrayan üyeleri bu yaşamda artık hatırlamakta ve birbirini tanımaya başlamaktadırlar.

Mary Montano (1995) daha önce Franz Xavier Sussmayer olarak yaşadı; Franz, Wolfgang Amadeus Mozart'ın genç bir meslektaşıydı. Ya* zara göre Mozart da Amerikalı piyanist William Kapell (1922-1953) olarak dönmüştü. Hikaye yazarın şimdiki yaşamı ve esasen Mozart'ın yaşamının son yıllarda Sussmayer olarak yaşamı arasında gelip gider. Aralara uzaktan tanık olduğu Kapell'in yaşamından sahneler serpiştirilmiştir. Kaynaklan regresyonlar, meditasyonlar, rehberler ve psişiklerdir. Anlaşılan» b« kaynaklann hepsi birbirine uymaktadır. Psişikler insanların taşıdıkla*[1] şeyleri sezerler ve bu, bağımsız bir kaynak değildir. Zaten pek çok fıkı*

iliip olduğunuzda, meditasyon da bağımsız bir kaynak değildir. Peki ama bıinlarm hepsi doğru mudur? Olabilirdi. Başlıca kuşkum, hikayenin ve jiy$_a$]$_o$glann fazla modern, fazla duygusal olmasından dolayıdır. Bu eğer r-dnızca modern bir fi İt reyse, bu filtre kalın ve tutarlıdır. Sussmayer ve ylontaiio arasındaki bağlantıya gelince, hiçbir fikrim yok ama Mozart'ın $_r$j$_{ne}$ bir müzisyen olarak dönmesi ve yine genç ölmesi regresyonlardan bildiklerimizle pek uygun düşmemektedir.

Arthur Ingalls yaptığı doktoraya rağmen, hem safdil hem de yanlış bilgilendirilmiştir (Psychography: 126):

"Kitabı Mukaddes dönemlerinde ve mekanlarında bedenlenmiş olanlar, o dönenim yaşamına ve koşullarına dair değerli anlayışlar sağlarlar. Kişi İsa Mesih'in vaaz verdiği sıralarda Filistin'de beden- lendiyse, birinci elden gözlemler daima yararlıdır. İlk Hristiyanlann da dönemin diğer dinlerinde olduğu gibi, tekrardoğuşu kabul etmiş oluşları ilginçtir."

KANALLAŞMA YOLUYLA EDİNİLEN GEÇMİŞ YAŞAMLAR

70 Dünyasal Amaç: Bir Grup Tckrardogıiçunun İnanılmaz Hikayesi
71 */Cahile Geri Döndü,* Ege Meta Yayınları, 2006.

Geçmiş yaşamlar hakkında medyomistik enformasyonla yazılmış eski tarihli kitaplardan biri Cecil Palmer'ın *Reincarnation: The True Chronicles of Rebirth of Two Affinities, Recorded by One of Them*[72] (1921) adlı kitabıdır. Yazar, ruhsal rehberlerinden biri olan Heliopolis'in baş rahibi Cedric'e kanallık ederek kendi geçmiş yaşamlarının anılarını edindi. Heyecan verici ve dramatik hikayeler ahlak vaazları verir ve kibirle dolup taşmaktadır (1921: 112):
"Kralın huzuruna çağırıldım. Kraliyet ailesiyle hiçbir ilgim olmamasına rağmen, soğukkanlı ve havalıydım. Majesteleri beni baştan aşağıya merakla süzdü ve bana, halka seslenme ve örgütleyicilikle ilgili büyük becerilerimden, sosyal ve politik sorunlara dair derin bilgimden, sağlamlığımdan ve de hükümet memurları kadar halk liderleri tarafından da pek övüldüğümden haberdar olduğunu söyledi. Hükümetine, tıpkı benim gibi, birkaç becerikli adamı daha katmak arzusundaydı ve oracıkta bana, hayli yüksek bir gelire sahip kişisel

[72] Tckrardoğuş: iki Akrabanın Yeniden Doğumunun Bunlardan Biri Tarafından Kayda Geçirilen Gerçek Vakayinamesi

danışmanları arasında bir mevki önerdi. Aklıma ilk gelen Annette oldu..."
Ve saire, ve saire.
Dagmar O'Connor'm *The First Pharaoh'*[1] (1956) [a<]dh kitabı bir medyomun kanallık ettiği bir hikayedir. Teybe kaydedilen seansları temel alan ilk kittaplardan biri. Hikayeye göre, Mısır Krallığı dünya tarihinde ilk kez olmak üzere kanallaşmayı temel alarak başladı, insanlar yaşlandıklarım hissetmeden doksan veya yüz yaşına dek yaşamaktaydılar. İlk Mısırlılar Çin'e yolculuk ettiler ve Pekin'in tapınak merdivenlerinde oturdular. Çin çok daha eski bir uygarlıktı ve yazıyı zaten bilmekteydi. Bunun hemen öncesine kitap, yazının bir Mısır sanatı olduğunu, Menes adlı bir adam tarafından icat edildiğini anlatır. Her neyse. Hikayedeki her şey ve herkes çok asil, sevecen ve spiritüeldir.
Rehberler, bedensiz ve çoğu kez bir biçimde daha yaşlı ve daha bilge olan arkadaşlar ve ahbaplar şüphesiz ki vardır. Onların düşüncelerini alabiliyor olduğumuz da doğrudur. Ancak düşüncelerini açığa vıırup yayınlamamızı önerdiklerinde, genellikle bir engele takılırız. Kaynak bilinçaltımızdır ve takdir edilip ekili olma doyumuna ulaşmadan ölmüş olan insanlarla uğraş- maktayızdır. Böyle işgüzarlar olmadığında bile kanallaşma otomatikman iyi bir şey değildir. **"O kadar çok kişi kanal olmayı ve iyi, açık kanallar olmayı sever hale gelip de bunun mutluluğuna, heyecanına ve neşesine takılıp kaldı ve oracıkta durdu ki. Rose'a, bedenli** bir **kişilik olarak, yalnızca bir kanal olmakla tatmin olmamasını tembihleriz çünkü bu, onun gelişimini sınırlıyor."** (Quinn: 203) Gregg Tiffen adlı biri Hollyvvood'da yaşam okumaları yapmaktaydı (Webb 1974). Tiffen'e göre, art arda birkaç yaşamda genç ölen insanlar başka gezegenlerden gelmektedir. "Yeryüzü titreşimlerine alışmak için birkaç kez hızla gidip gelirler. Ana babamız daima karmik açıdan seçili*- ve yeterince direnç sunmak için öğrenmemiz gereken şeyin tam tersine sahiptirler vs. Böyle sahte-akıl yürütmenin nedeni nedir? Yoksa Gregg[in] ana babası duyarsız ama aklı başında insanlar mıydı?
Monia Rolfe transta "tekrardoğuş döngüleri" hakkında dersler verir. Bel lidir. Şöyle manasız sözler üretir (**1975**: 54): **"Bir dönemin sonun ve başında -bir dönemin sonu ve diğer bir dönemin başlangıç**

ılara elbette ki büyük görme ve işitme, koklama,
tekr*rdof fcunma **becerileri verilir.”** Elbette ki. ve 1,o
RehberleriClarice Toyııea, W„ston
kişilerin geçmiş yaşamlarım anhmi , ve Charles n
hakkında lehte ve aleyhte pek az .. 3‘ *‘97f'*>- Bu teshili • Gaulle *'bi
ye aşamalı gelişimi işaret etmektedir !oy ,enebilir- Bunlar ! "" doS™lıgu
intanların birkaçının kendi ahbaphr,*T** dc|er °<«nnokta ^T*'*
Astrolog ve psişik olan Armand Marcotte, geçmiş yaşamlara dair -Tanrı ile bolca zenginleştirilmiş bir biçimde- genel ve bireysel atıflarla yaşam okumaları yapar. *Past Lives, Future Growth*** (1984) adlı kitabı, seanslar ve tavsiye istemiş insanlar hakkında hikayeler içerir. Kitap popüler bir tarzla yazılmıştır ve pek çok psişiğin nasıl çalıştığını göstermektedir: genellikle cezbedici, bazen asap bozucu; bazen aklı başında, çoğu kez abes.

Marcotte’un fikirlerinin birkaçı akla yatkın ve tanınabilir türden olsa da pek çoğu şüphelidir (Üç rehberi olmasına rağmen tekrardoğuş hak- kındaki görüşleri sınırlı olan iyi niyetli Fransisken keşişlerdir). Armand’a göre, basit negatif duygular gelecek yaşamlarda tekrarlanmaya yol açarken karakterin bir parçası olan negatif duygular bumerang karmaya (s. 128) yol açmaktadır. Fikir saçma olmamakla birlikte bundan hayli şüpheliyim. Ne yazık ki kitap saçma fikirlerle doludur.

“Jim’in kesişen evi, geçmişteki yaşamda otuzuna gelmeden ölmüş olduğu anlamına gelmekteydi” (1984: 23). Birincisi, Marcotte kesişen burçlar (astrolojik haritada tamamen bir evin içinde kalan burç) ile kesişen evleri karıştırmaktaydı. İkincisi, kesişen burçlar daima Çiftler halindedir ve üçüncüsü, kesişen burçlar ekvatordan uzaklaştıkça daha sıktır. İngiltere’de, özellikle de İskoçya’da dört kesişen burca sahip °hnak yaygındır. Otuz yıldan kısa iki geçmiş yaşam mı söz konusudur bu durumda? Dört kısa yaşam mı? İskoçya’da, diyelim ki Cornwall’e kıyasla ata kısa yaşamlar mı söz konusudur? Genç ölen insanlar ekvatordan Zak noktalara mı dönerlerdi? Kuzey 70. paralelde, bazı evler birkaç jn^ece '?erirken diğerlerinde, tek evde iki veya üç kesişen burç olabilir. ar>ların kesişen altı veya sekiz evi olabilir. Hepsi de kısa ömürler midir?
karnen saçmalık.
len ^rrnand her kadın danışana, “Canım!” diye hitap eder. Muhteme- ^^seksüel bir kız, deri motorsiklet giysileri içinde, kamyonla gelir.
85 --------
Yaşamlar, Gclccck Gelişim
"(tüzellik. Tanrı tarafından kadına bir amaçla verilmiştir aına asi kendi içinde bir sonuç alınası niyetiyle değil. Güzel bir kadın bu güzelliği bak etmek için hiçbir şey yapmamıştır; bu, Tanrı’dan bir armağandır. İşte bu nedenle, dikkat çekmeyi çalışarak ve güzelliğinde dolayı takdir almayı talep ederek bu güzellikten dolayı kendine pay çıkarmamalıdır. Güzelliğini başkalarına özellikle de yaşamlarında pek güzel şeyleri olmayanlara neşe getirmek için kullanmalıdır. Ve bu bencilce değil de cömertçe paylaşılmalıdır."
Pek muhtemel değil ama bu pasajdan dolayı duygulanan bir kadın okuyucu olursa, yayıncıma yazarak lütfen benimle temasa geçsin. Peki ya eril güzellik? Şeytan’ın armağanı mıdır? Veya hiçbir amacı yok mudur?

BÜTÜN SİGORTALAR ATMİŞ DURUMDA

New Age'in ortaya çıkışı ve tekrardoğuşa ilginin giderek artması acemice lafügüzaf piyasasını açtı. Paul Liekens (1982) adlı bir yazar, Güneş Sistemi'nin bir atomun tıpatıp kopyası olduğunu anlamak için mikroskopa ihtiyaç duymadığı için birinin akıllı olduğunu yazar. Yazar daha sonra Güneş'i atom çekirdeğiyle ve gezegenleri de çekirdek çevresinde dolanan protonlar ve nötronlarla karşılaştırır. İnanılmaz. Başka bir yerde de bedenimizin hücrelerinin neredeyse tamamının bir ay içinde öldüğünü ve

yenilendiğini yazar. Tarihle ilgili bölümde, Konstantinopol Konseyinin tekrardoğuş doktrinini (özensiz bir formülasyon) yanılmaz olan bir papalık fermanı ile sildiğini savunur. Oysa Konstantinopol Konseyi papabk fermanına göre değil, papanın iradesine karşı durarak karar verdi. PaPa makamının yanılmazlığı, 1.500 yıl sonra icat edildi. Yazar daha =>011^

Origen ve Augustine gibi teologların konseyin kararını dikkate almat
asın*1
larım öne sürer. Bu konuda haklıdır. Augustine yıllar, Origen ise
e#'-'1
Kıza erkekmiş gibi yapmayı bırakması, aksi takdirde, gelecek yaşam

lezbiven olacağı söylenir. Bir yerlerde., dişil güzellik hakkında bi öğreniriz (1984: 5.4):

Şeyler
önce ölmüştü. Bir Amerikalı spiritüalistin ona zekayı fazla am® gerekenden az kullandığını söylediğini anlatır. Yukarıdakiler düşü*1 olursa, hayli şaşırtıcı bir yorum. Marcia Moore (1973) kendisini levitasyon sanatında başkalarıyla ders alan bir çocuk olarak gördüğünü yazar, Üç çocuk, Kara r ^ tanrıların ve insanların enerjileriyle oynamaktadırlar. AğaÇ ar

uçtular» ağır cisimleri zihin gücüyle havaya kaldırdılar ve evrenin S,,U mnıKİa rol oynadılar. Az değil. Ama kuvvetler kontrolden çıktı ve grinin dikleştirdiği bir yamaçtan yuvarlanan kayaların altında kalıp kt Ulilc, B**> evrenin tasarımının neden kusurlu olduğunu açıklamakta:

Olgunlaşmamış canlara izin veriliyor.

\ji$sion Into Time[86] (1973) adlı kitap, Ron Hubbard'ın yazdığı bir yolculuk hikayesidir. Hubbard'ın en kötü kitabıdır. Gerçekten, hikaye bir dergiye ıkale olması için sündüriilüp uzatılmak zorunda kalmıştır. Bir grup insan Hubbard'ın regresyonlara dayanarak yaptığı tahminlerin arkeolojik izlerini bulmak için Akdeniz'e doğru açılan bir yatın içindedir. Metin Hubbard'm takipçilerinin pek anlamlı tanıklıklarını içerir: **"Ron, 'Orada mı?' deyince hep bir ağızdan, 'Evet, orada!' dediler. Ron bilmek istiyordu, 'Hatırlama doğru mu?' Evet, hatırlama doğruydu. Bu kadar."** Kayalar olmaları gerektiği yerdeydi vs. Geminin bir körfeze girmek için yaptığı manevraları gösteren çizimler vardır. "Yeni başlayanlar için yelkencilik dersleri, ders 5." Sanırım bu, akla hayale gelebilecek en sığ ve saçma yolculuk hikayesidir. Giriş bölümü Hubbard hakkında bazı ilginç malzemeler içermekteyse de kitabın kendisi beş para etmez.

Dion Dolphin *Association for Past-Life Research and Therapy*[87] (Mayıs/ Haziran

1982) bülteninde, terapist olarak geçirdiği son yıllarda, işlerin nasıl olacağını görmek için pek çok insandan 21. yüzyıla gitmelerini istediğini yazar. Danışanları "hafifçe değişmiş bilinç" dediği şeyde "ilerlerler." Dolphin insanların geleceği tıpkı geçmişi gördükleri kolaylıkla görebildiklerini ve gelecekle ilgili imgelerinin birbiriyle tutarlı olduğu sonucuna vanr. Bunlara dayanarak, yirmibirinci yüzyılın nasıl olacağını bilmektedir. Biraz ipucu vereyim. Ama sabırlı olun, yeni yüzyıl daha yeni başladı!
İnsanlar dövüşmeyi kesmeyi öğrenmiş olacaklar. Şu an bildiğimiz şekliyle para yok. Ayrı uluslar artık olmayacak ama çok sayıda ayn kültür olacak. Şehirlerin pek çoğu daha küçük. İnsanlar amfibik minibüslerle, belki de havada yol alarak dolaşacaklar. İnsan ve çocuk çruplan gezegende yolculuk yapıp belirli kültürlerde bir süre durup onlardan öğrenecekler. Böyle bir grup bir süreliğine durduğunda, bir Çiftliğe yerleşecekler ve o zamana dek çiftliği çalıştıranlar yolculuk edebilsinler diye çiftliği idare edecekler. Elbette ki uzay-feribotlanyla
86
87

Zamanın İçine Görev Yolculuğu Geçmiş Yaşam Araştırma vc Terapi Birliği

yolcuğu rneucut ama en öne mlj
KRAMJOÛOSU KEŞFETMEK
').(. Tl

altı *amacımı* u*— *Yirminci yüzuy.*

sonlarına doğru batı zor yamanlar olabilir ama bunların lXern " ardından sevgi, huzur, neşe ve uyumun altın çağı başlar

„hlrlerl«f+»"Tb^*>»"**»* d8«-

: : : , n C ",c m,n *mmn*

en
yniTiızJ iMt *baştaki* 0,1,0 nlab.hr
rı hımu kendi akademik (!) incelemeleri basu B» HM d«9»nmn JMB bun», ke
rmndaki bir araştırma Pr°kr' obt#k yapar ^ "«*: "Melchizedek Tarikatının * • ÎSl
-dun,m., daha çok açıklayacak şektlde- Melchizedek tarikatı „n mısiy(
eddmiş bir rahibesidir. Dolphin'm baldan ta h yuzy.1, tamamen saç.
madır Hikayesi deneklerinin bir New Age Atatan» dahil olduklar»,
ve muhtemelen Kaliforniya'da yaşamakta olduklarım açık etmektedir.
Patricia Diegel, Paradise *Neighborhood News* gazetesine verdiği ilanda Ezoterik (Evrimci) Bakış Açısından Üstat Bilimlerini tanıtır. Bu bilimleri Kozmik Vekalet altında toplar: ölümsüzlüğün şablonu. 25.000'den çok geçmiş yaşam okuması yapmıştır -bunlara ölümsüzlük istişareleri demektedir- ve yüzlerce insana trinite işlemi aracılığıyla geçmiş yaşamlannı görebilmeyi öğretmiştir. Spesiyalleri arasında İnisiyasyonlar, İşınlar, Beyaz Kardeşlik hiyerarşisi ve Evrimsel Yol vardır. Ve bunlar yalnızca spesiyalleridir. Normalde yaptıklarım varın siz hayal edin! Broşürün başlığı ise şöyledir: "İçimdeki Mesih, içinizdeki Mesih'i selamlar." *Reincarnation Report* gazetesinin ilk baskılarında şunları okuyabilirdik:

Guinness Rekorlar Kitabı *nda geçmiş yaşamlar kategorisi olsaydı, Patricia Diegel baş rakip olurdu. Bir geçmiş yaşam danışmam olan Patricia yakınlarda bize, kendisinin dokuz yüz yirmi yedi yaşamını hatırlayabildiğini söyledi. Aralarında İskoçların kralı Mary de ol- k üzere yirmi yedi yaşamla başlamış. Daha sonraları, yine İskoç çesı Mary olmuş olan bir danışanla karşılaşmış, "O yaşamı ona »erdim. Artık ihtiyacım yoktu," diyor.*

Cilginhfci^dataJ13 bir şeyin olmas> mümkün mü? Evet, mümkt

- -r ~ °*T r

şurden aynen alıntı yapayım (i974)-
oma *orada tanlun^81^1^11^* adam Çofc *yÜksek* bl> ^ ^ *görmüştü ve beni aördüfi ' Babası blr keresinde, Kanada'da ben*
Sorduğu anda bütün vücudu tarif edilmez bir ne

tepede" tırnağa sarsılmıştı. Bu nedenle, bedenini terk edip de ^tipi plandan tatmin olmadığında, canı bana gelip, "Daha yüksek 1^ıınaya gitmek istiyorum, 'dedi. Ben de arkadaşlarımdan biri llV fyotish'i çağırıp adamı kendi yaşadığı plana götürmesini rica °,pim Arttk oracia' bu pek yeksek dünyada çok mutlu... Bir sonraki inlenmesine başladığında, bundan haberim olacak. Büyük ihtimalle jtnlyan ailesinde bedenlenmeyi kabul edecek ama bu tamamen Yücenin İradesine bağlıdır. Ve elbette ki uygun görmeyeceğim bir yerlere gitmek isterse biraz olsun müdahalem olacaktır.

Ve saire Ne yazık ki kızım, gurusuyla şahsen tanışma fırsatım olmadı. Bunların hepsi yüceden de yücedir, dilediğinde, Rab'bin İradesini düzelten biri tarafından yazılmıştır. Hepsi de bu tür yazıların çok bilinen tarifine harfiyen uyarlar: iki fikri mantıklı bir biçimde bağlayamayışınız sorun oluşturmaz. Yeterli miktarda spiritüel kayganlaştırıcı kullandığınız sürece her türlü alakasız laf kabul görür. Safsataya inananlar sağduyuya inanlardan daha beter olabilirler. Çok daha beter.

9. ROLÜM
BELİRGİN ANILARIN SORUŞTURMASI

Önceki bölümün de gösterdiği gibi, araştırmaya ihtiyacımız vardır. Holzer bıinu kibarca dile getirir (1985: 204): **"Bilimsel standartların ister başkalarının ister kişinin kendisinin olsun sanrıya veya hileye** karşı **tek koruyucu olduğu bu alanda böyle standartları görmezden gelmenin hiçbir gereği yoktur."**

Tekrardoğuş araştırmasının en bariz biçimi, tekrardoğuşun geçmiş yaşamların görünüşteki anılarını akla yatkın bir biçimde açıklayıp açıklamadığını ortaya çıkartmaktır. Pek çok araştırma tekil vakalarda, görünüşteki tekrardoğuş anılarının tarihsel doğruluğunu onaylamaktadır. Tekrardoğuş çoğu insanın gözünde kabul edilmez veya kanıtlanamaz bir fikir olduğundan, bunu birkaç vakada onaylamak yeterli değildir. Tekrardoğuş akla yatkın açıklama olduğunda bile belirli bir regresyonun içeriğini kontrol etmek isteyebiliriz.

YVambach'ın yaptığı gibi, ikinci bir araştırma çizgisi, geçmiş yaşamlann belirgin anılarını o kadar çok sayıda üretmektedir ki çeşitli hipotezlerin akla yakın olup olmadığı istatistiksel açıdan test edilebilir.

Araştırmanın üçüncü bir çizgisi ise hatırlamadaki örüntüleri ve düzenliliği aramaktır: Nasıl hatırlar ve unuturuz? Hafızamız nasıl düzenlenmiştir? Nerede yerleşiktir? Deneysel malzeme bazı fikirleri formüle etmemize izin veriyorsa da gerçekte bu hiç dokunulmamış bir alandır.

Dördüncü çizgi ise geçmiş yaşam regresyonunun terapötik sonuçlarını değerlendirmektir ki hem kapsamlı hem de pahalı bir araştırma türüdür.

Son olarak, ölmüş insanların şimdiki bedenlenişlerini bulmayı deneyebiliriz. İnsanlar ölen bir Dalay Lama'nm veya bir kabile şefinin yeni enkarnasyonunu bulmak veya yeni doğmuş bir bebeğin geçmiş enkarnas- yonunu belirlemek istediklerinde, Tibet'te ve Afrika'da böyle tanımlama prosedürleri bulunabilir. olası açıklamaları e dışında on iiç olası

;(/>'(/ *KFŞFFTMt'K*

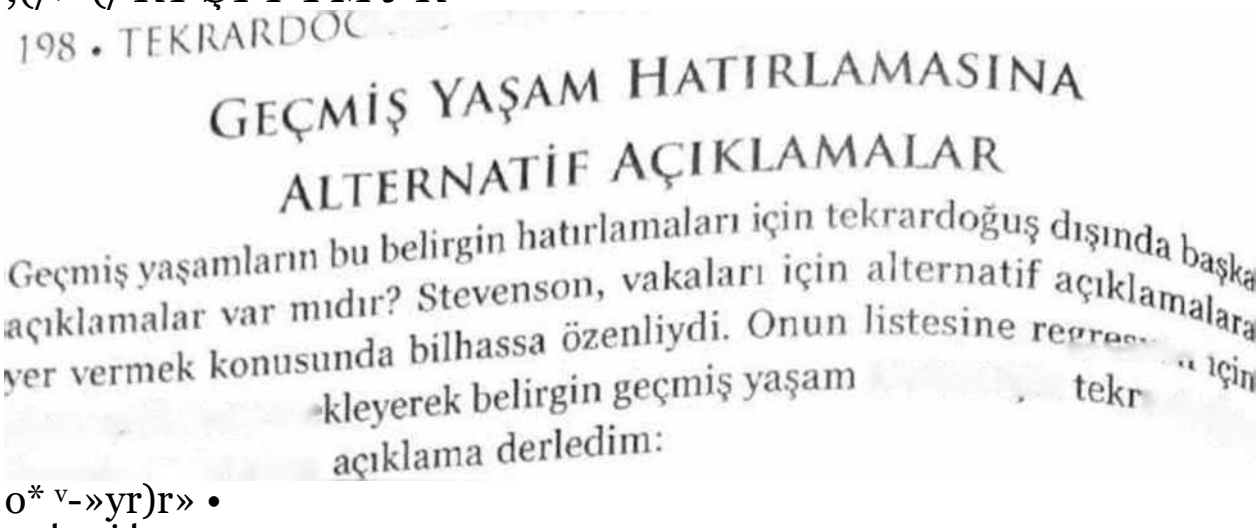
198 • TEKRARDOÇ

GEÇMİŞ YAŞAM HATIRLAMASINA
ALTERNATİF AÇIKLAMALAR

Geçmiş yaşamların bu belirgin hatırlamaları için tekrardoğuş dışında başka açıklamalar var mıdır? Stevenson, vakaları için alternatif açıklamalara yer vermek konusunda bilhassa özenliydi. Onun listesine regres- için kleyerek belirgin geçmiş yaşam tekr açıklama derledim:

o* v-»yr)r» •
anıları idn
ard»&,
• **Kandırma.** , .
. İmajinasyon ve fantezi (ör., telafi için)
. Sahte-hatırlama (kriptomnezi) ve dejavu.
• **Genetik hafıza.**
• **Uyanık rüya veya psikodrama.**

- **Telkin edici yol göstericilik aracılığıyla zihne sokma** (sahte **anı send- romu).**
  - **Kolektif bilinçdışı.**
  - **Kötücül ruh ilhamı.**
  - **Başkalarıyla özdeşleşme.**
  - **Süper duyular dışı algılama.**
- Ölen insanların obsesyon veya posesyon da dahil olmak üzere tutunmuş enerjileri.
  - **Yaşamlar arası deneyimlerin anılan.**
  - Geçmiş ömürlerden kalma güçlü fanteziler.

İlk üç açıklama deneyseldir zira kandırma, imajinasyon ve sahte-hatırlama bildik fenomenlerdir. Dördüncü, spekülasyondur. Beşinci, bildik bir fenomendir; altıncı, vardır; yedinci, spekülasyondur; sekizinci, teolojik bir fikirdir ve son beş açıklama da deneyseldir ama pek çok kişi bunları tıpkı tekrardoğuş hipotezi kadar tartışmalı görmektedir. 9., 10. ve 11. hipotezlere gelince, psişik fenomenleri ve bir ötealem ihtimalini kabul eden ama tekrardoğuşu reddeden insanlar -yani kelimenin dar anlamıyla, spiritüalistler- tarafından tercih edilirler.

Kand,rma b3zen ohW)j
olan* S3 öncek. m, a mlarınm genel bir açlkh.
tesem *kn'n* ç°k far hh zamanlarda ^ açlkça hatırlayan küçük çocuk ST,£r PİoİIara ih«w
olurdu S,1 ÇOk Say,da "■"'!> için muk-
«MZSFF™* höyle va r;o""'1 W*™». h»5md. * CeS,m *°«=rmektedir D ? „ " *tamk*
«Melerini nasıl kontrol
eyımii bir ipnozcu yeterli bir trans

ilcrl' t . I ıryapnıaksi7.ın tutarlı bir şekilde sürdürmek imkansızdır. Trans ile,1,-;;'/in .deri direnci, beyin dalgaları ve kas gevşemesi- nesnel göster- ^,n,dc nUnıara yapmayı zorlaştırır. Ancak halktan paranoyak insanlar S1'*1'1,11 „„ın ,,,>nel bir açıklama olduğunu savunabilirler.

ipix'tik regrosyonlnrla, kandırmayı dışarıda bırakmak ve sfviyosiIJ tIKj,nnavı ise bemeıı hemen dışarıda bırakmak üzere testler ve **|a',"lliil" ' J-'ullatıabili'** • Bir olasılık, deneğe çeşitli önceki yaşamlardan çeşitli **|lllinli,tll'',rasıncla** rnstgele gidip gelmesi talimatını vermektir. Bu geriye ve
kıs»1'111' ‘ ovnatmalar sırasında kandırmayı, özellikle de ses değişimleri
r» sfl* «
^iHİırnuuun M

l, ndın *imcıjinasyon* gelir: insanların kendilerinin inandıkları fanteziler. ' ^() telafiyi içerir, insanlar can sıkıntısını, hüsranı ve şimdiki ya- -unl ırının önemsizliğini telafi etmek için ilginç ve önemli geçmiş yaşamlara dair fantezi kurarlar. Telafi amacıyla gündüz düşü yaygındır. Telafi hipotezi taraftarları insanların özel ve ilginç yaşamları hatırladıklarına inanırlar ki bu gerçekten de olur. Bilhassa tekrardoğuşa inanan spiritiiel hareketlere katılmış insanlar tarihteki ilginç şahsiyetlerle özdeşleşebilmektedirler. Popüler önceki yaşamlardan dört örnek verecek olursak, pek çok kadın Mecdeli Meryem, Jan Dark, İskoç Kraliçesi Mary veya Marie Antoinette olmuş görünmektedir. Rudolf Passian, her ikisi de Marie Antoinette olmuş olduklarını hisseden iki kadın tanımaktadır. Ancak bu aynı yaşam, profesört Theodore Flournoy'un (1900) ünlü medyomu Helene Smith (1861-1929) tarafından da sahiplenilmişti. Ve 17 Temmuz 1925'te Cayce'ye son ömründe kellesi uçurulan bir kraliçe olduğunu söyleyen Amerikalı bir hanım vardır. Erkeklerin de tercihleri olmakla birlikte şu bildik Napoleonlar nadirdir.

ilginç olan nokta, insanların yalnızca telafi etmekle kalmayıp, anlaşılan °ki şimdiki kendine acıma duygularını, acı çekmiş ve yanlış anlaşılmış k'r ünlünün önceki yaşamına da aktarıyor olmalarıdır. Böyle insanların az somut anısı vardır ama bu şahsiyetler hakkında kayıtlara geçmiş olular ile duygusal açıdan özdeşleşirler. Kendiliğinden anılan inıajinasyon e aklamak, 5. Bölümde görülmüş olabileceği gibi, tamamen yetersizdir. Stevenson, daha iyi şartlar altında geçen bir geçmiş yaşamı hatırlayan u Vakalarını analiz etti (Stevenson 1987: 215):

Koyda değer sayıda Hintli denek kendilerininkinden belirgin biçimde (1 SOsy°-ekonomik koşullarda olan önceki yaşamlar hatırlamak-
tiçf ,Qr ^uri^clr*a terfi ve tenzil vakaları demekteyiz. Bu deneklerin ^ lktsı daha iyi maddi şartları hatırlar ve yalnızca üçte biri daha âtları." Tenzil vakalarının olgularının hepsini arzuları gideren*
fanteziler şeklinde açıklayamayacağımıza karar verecek olursa1, diğer olasılıkları dikkate almakta serbestledir. Daha iyi maddi koşl j lorda geçen önceki bir yaşamın bu soluk, belli belirsiz ortaya ç,^ *anılarının çocuğun bilincine ilave anılan getirecek bir şok olarak • görebileceğini önermekteyim."*

İmajinasyon regresyonların genelini açıklamaz. Helen Wambach'in çalışm. (1978) bu açıklamayı iptal etmiştir. Önceki yaşamların çoğunun sınirhı - ve sıkıcılığı karşısında her regresyoncu etkilenir. İnsanların daha zengjn oldukları veya daha ilginç, daha

değişken veya daha önemli yaşamlar su$_r$ dürdükleri geçmiş yaşamlar ancak pek az bir yüzdedir. Gevşediğimi^ hafif transta, özellikle de duyarlı ve görsel isek imajinasyonumuz alıp başını gidebilir. Hayali karakterler hakkında etkileyici ve canlı romanlar olduğu gibi, hayali geçmiş ömürler hakkında hikayeler de olabilir. İm$_a$. jinasyon, genel bir açıklama olarak saçmadır ama pek çok belirli vakada bir kenara bırakılamaz.

Sahte hatırlama veya *kriptomnezi* mevcuttur ama yaygın değildir ve biraz da psikotiktir: kendi deneyimlerimizi hatırladığımızı sanırız ama aslında hikayeyi duymuş veya okumuş, resimler görmüş ve olayları kendimizin olarak tanımlamışızdır. İpnotik regresyon kriptomneziyi gerçek hatırlamadan kolayca ayırt eder. Gevşemeden daha fazlası olmayan hafif bir transta bile D-ölçer veya zihin aynası gerçek hatırlamayı sahte-hatırlamadan kolayca ayırt eder. Bazen bir hikayedeki kendiliğinden ve yol açılmış tarihsel verileri kontrol edebiliriz. Tarihsel açıdan doğrulanmış olan önceki kişiliklerin sayısı pek azdır ve pek çok seans, az kişinin bildiği tarihsel veriler sağlamıştır ve bunlar, bu enformasyona önceden maruz kalmış olmayı son derece imkansız hale getirmektedir. Sahte-hatırlama hemen hemen daima çok imkansız bir açıklamadır.

Sahte-hatırlama, özellikle de mekanları ziyaret ederken veya insanlarla tanışırken, *dejavu* ile ilintilidir: bir durumun daha önce olmuş bir durumun tıpatıp tekrarı olduğuna dair ani bir his. Hans Holzer (1985) dejavunun 1.V> örneklerini verir. Sahte-hatırlama, özellikle mekanları ziyaret ederken ve^ insanlarla tanışırken kendiliğinden ortaya çıkan anıları bazen açıklay^{3}^' ama regresyonlan nadiren açıklar.

Çoğu kez olan şey *yeniden yazmadır*. Hikayeyi yüzleşemediğin^{12} yüzleşmeyeceğimiz noktalarda güzelleştirir veya beterleştiririz.

İsimler olgular ve tarihler kişisel ve duygusal deneyimlere kıyasla daha erişilebilirdir- Bunları sorgulayan terapistler veya ipnozcular güvenilir olmayan yanıtlar elde edebilirler.

,nCtik hafıza açıklaması, hafızanın fiziksel temeline ilişkin araştırmalar •mılartn genetik açıdan şifrelenip aktarıldığını göstermediği içindir ki Spekülasyondan ibarettir. Zaten daha ilk sürüngenlerle birlikte, beyin enformasyonu genetik enformasyonu aşmaktdır. Carl Sagan bunu evrim üzerinde yazdığı *The Dragons of Eden*™ adlı ilginç kitabında şöyle belirtir: **"Carboniferous Devrinin buharları tüten cangıllarının bir yerle**rinde, **tarihte ilk kez, genlerinde olandan daha çok enformasyonun** beyninde **olduğu bir organizma belirdi."** (Sagan 1977: 49). Sagan, insan biyografisinin 200 milyar baytlık bir hafızada depolanabileceğini tahmininde bulunur. İnsanlar için genetik enformasyon 10 milyar bayt civandır. Bu miktarın hiçbiri fiziksel kalıtım için gerekli olmasaydı, 20 kat daha az olacaktı. Enformasyonun beyinlerimizden genlerimize nasıl gittiği de net değildir. Bu arada, insanların beklenenden çok daha az gene sahip olduğunu keşfettik. Bir bilimci düşüncesini, "Bir temel şablondan ziyade, bir malzeme listesine benziyor," diyerek belirtti. Bir fareninkinden biraz daha çok gene sahibiz. Bu durumda, ataların ömürlerinin hafızasını nereye sıkıştırıp koymalı?

Genetik hafıza fikri deneysel verilerin hepsiyle çelişir. Hafıza genetik yoldan aktarılmaktaysa, insanlar anılarını üreyip çoğaldıkları zaman aktarırlardı. Bu

durumda, tohum ve yumurta ana babasının ancak o noktaya kadarki yaşamlarına dair enformasyona sahip olabilir. Ama geçmiş bir yaşamın belirgin anıları üreme yaşından sonra da devam eder. Daha kötüsü, hem kendiliğinden hatırlama ve hem de regresyon genellikle kayda değer bir biçimde, önceki bir yaşamdaki travmatik bir ölümün anılarıyla ve yeniden yaşanmasıyla başlamaktadır. Genetik hafıza bunu ancak çok sayıda insan ölümden sonra da çiftleşmeye devam etmekteyse açıklayabilir ki bu saçma olduğu kadar iğrenç bir önermedir. Kaç kişi ana babalarının kendileri rahme düşmeden önceki yaşamlarını hatırlar? Hiç kimse. Dahası Çoğu vakada bir aile ilişkisi imkansızdır. Genetik hafıza, ölüm sonrası ve doğum öncesi deneyimleri ile önceki birkaç yaşamın anılarını açıklamakta da başarısızdır.

Genetik atasal hafızamız olsaydı, tek yumurta ikizleri eşit veya en Çından benzer regresyonlar deneyimlerdi. Oysa durum bir Alman yayın gülüşünün sponsorluğunda yapılan deneylerin gösterdiği gibi (Passian

1985) hiç de böyle değildir. Kendiliğinden anılar bakımından, gene ay$_n$, durum söz, konusudur. Ian Stevenson (1987) tamamen farklı geçmiş yaşam anıları olan tek yumurta ikizi örnekleri verir. Yeri gelmişken söyleyeyim bu durum, Loeîır-Daniels okumalarında geçen tek yumurta ikizlerinin jkj bedende aynı can olduğuna ilişkin cümleyi de çürütür. Bu mümkün olsaydı bile kural değildir. Genetik hafızayı, belirgin geçmiş yaşam hatırlama içi$_n$ bir açıklama olarak tamamen saçmalık diyerek rahatlıkla gözardı edebiliriz

imgeleme *psikodramaya* kayabilir, olayları -tıpkı gerçek bir rüyadaki gibi- deneyimlediğimiz sorunlarımızı, arzularımızı, hüsranlarımızı, umutlarımızı ve korkumuzu dramatize ettiğimiz bir tür uyanık rüyadır. Daha önce yaşamış olduğumuzu varsaydığımızda, uyanık rüyamız kolayca bir tarihsel arka plan edinir. Uyanık rüyalar genelde arşetipler açısından zengin, önemsiz ve donuk ayrıntılardan yoksun ve bedensel duyumsamalar açısından zayıftır. Yine de gerçek anılardan farkını anlamak bazen zordur. Rüyaların, uyanık rüyaların ve regresyonların deri direnci ve kas gerginliği aynıdır, yalnızca beyin ritmi farklılık gösterebilir: gerçek regresyonlar çoğu kez delta içerir. Bir ipnozcu, deneyimin yapısını sorgulamak için daha derin bir transı başlatabilir ve deneğin yönünü gerçek bir deneyime çevirebilir.

Gerçek bir durum bir geçmiş yaşam anısını tetikleyebilir ki bu, tıpkı bir uyanık rüya gibi, psikodramatik ve terapötik bir etkiye sahip olabilir. O zaman, gerçek bir önceki yaşamın göstergeleri, gerçekten yeni deneyimlerde ve mevcut önyargılarla çelişen deneyimlerde, normal bedenden veya ideal bedenden sapma gösteren güçlü ve kesin bedensel deneyimlerde ve daha sonra doğrulanan, az kişinin bildiği tarihsel ayrıntılarda yatmaktadır.

Sahte Anı Sendromu ipnozu regresyonu ve tekrardoğuşu reddeden psikologlar ve psikiyatrlar tarafından kullanılan popüler bir açıklamadır. Var olduğu kesindir. Çok küçük yaşlardayken anne veya babaları tarafından cinsel tacize uğrayışlarını çok canlı biçimde yeniden yaşamış danışanların meydana gelmemiş bir şeyi hatırladıkları keşfedilmişti. Mahkeme davalarına ve olumsuz tanıtıma yol açmıştı. Bazen bizler için de ekstra iş çıkarmaktadır. Kız çocuğunun sahte suçlamaları nedeniyle fena sarsılmış birkaç danışanım oldu. Olaya dahil olan terapist veya psikiyatr kız çocuğun olayı inkar eden ana babayla temasını yasaklayarak işleri daha beterleştirmiş*[1]- Çocukluk döneminin anıları sahte olabiliyorsa, önceki yaşamdan kalma anılar çok daha güvenilmez olmalıdır. Bunu kanıtlayamıyor olsam da bu akıl yürütmenin saçmalık olduğundan eminim. Ne sebeple muhtemelen saçma olduğunu açıklayayım.

■950 J"l,nda Ron Hu*>bard uyguladığı re$_{2r}$p,„ ..
fj anlattığı *Dianetics* adlı kitabını yayınladı. “Keşiflerinden biri

/ll* . « _ — •% /rı v<«n« rv^ I n»«ı n ı tn ı ı1 *-%-% **r« * 1.i. _____ J T**v 11 • •

»

bÜİ"11 atılan tekmelerle dövülen, merdivenlerden düşerek zedelenen vb. v' -tir sonraki kitaplarında Hubbard bir daha asla bu konuya değinmez.

Neden? Çünkü geçmiş yaşamları keşfetti.

lmaz miktarıydı. Deneklerinin

nlattığı *Dianetics*adlı kitabın? * y tlpiyle ed'ndigi de-

1/ bİİ YU * ° -- ---------- ¹--------

C°H ıiivle rahimde edinilmiş korkunç deneyimlerin korkunç kanıtlarım

n<,|ınuş$_{tu}$; '8neler batmlan> yakıcı zehirlerden etkilenen, sopalarla ve hatta

üşük yapma girişimlerinin inaı dik bir çoğunluğunda, başar,s,2 olan dü

ŞUk yaPma *girişimleri*

Hubbard hiçbir galvanik deri tepkisi kalmayana dek insanlara o travnıatik olayı arka arkaya tekrarlatmaktaydı. Şu anki yaşamdan yaşam içinde geriye, ta doğum deneyimine dek gidiyordu. Fikir tüm engramlar silindiyse, kişinin de berrak olacağıydı. Ve berraklaşmayla kastedilen şey lıer ne idiyse bunun korkudan, öfkeden, utançtan veya diğer sınırlayıcı duygulardan arınmak anlamına geldiği açıktı. Elbette ki bulduğu şey, şu andan başlayıp doğuma dek geri giden zaman izlerinin tamamı temizlenmiş olmasına rağmen çoğu insanın, anlaşılan o ki berraklaşmamış olduğuydu. Doğum öncesi dönemde güçlü yükler, dövülme veya kesilmeye, düşme veya havasızlıktan boğulmaya dair güçlü deneyimler bulduğunda, ne olmuştu tahmin edin? Hubbard bu deneyimleri olası gözüken tek zaman dönemine yerleştirdi: rahimde geçirilen zamana. Elbette ki daha sonra önceki yaşamları keşfetti. Ama travmaya yol açan ölüm deneyimlerini bulduğunda bunları doğum öncesi döneme yüklemişti.

Benzer şekilde, regresyonu -genellikle ipnoz altında- keşfeden terapistler, danışanlarını bir korkunun vb. kaynağına geri yollayabilir. Bu durumda korkunç bir tecavüzü bütün somatik göstergeleriyle yeniden >aşadıklarında ve bu birkaç semptoma çözüm getirdiğinde hatırlanan tecavüzün hayali olmadığından emindirler. Şimdi, terapist biraz dene- ymliyse ve ne yaptığını biliyorsa ve aynı zamanda, geçmiş yaşamların mevcut olmadığını da bilmekteyse diyelim ki cinsel tacizin açık ve mevcut rnptomlarını çocukluğun bastırılmış bir bölgesine yansıtmak zorundadır.
hat ^ Sa^te andar doğar- Peki ya kişi sıradan veya mutlu bir çocukluğu ^fırladığında? O zaman bu, deneyimin ne kadar derine bastırıldığının
kend^ **ok ^ena olduğunun kanıtıdır. Şimdi, gerçekliği fanteziden, hastala neyİmlerİnİ ba!?kalarmmkinden güçlükle ayırt edebilen psikiyatrik aı vardır. Onlarla regresyon yapmak uygun değildir.
tadl/ÜCuWara vahşice şiddet uygulanmakta ve cinsel tacizde bulunulmaktır r bU' genelde varsayıldığı kadar güçlü bir şekilde nadiren bastı- ç yaşından sonra, anılar çoğu kez elverişli olacak şekilde unutulur

nnıa nadiren gerçekten bastırılır. Hatırladığımızı unuturuz ama hafızaj^ dürtülünce şeyler geri gelir.

Kolektif bilinçdışı, psişemizdeki arşetipal malzeme dediği şeyi açıkla^ için Jung'tan çıkan bir varsayımdır. Bir kolektif bilinçdışını ileri sürmek matematikçilerin birbirinin kanıtlarını kabullenişini bir kolektif matematik^ bilinç ile açıklamak kadar müphem bir mazerettir. Telefonla konuşan ikj insan birbirini anladığında bunu bir kolektif bilindışına katılımla açık|a. mak ve elbette, bunu katılımcıların dışına - örneğin, telefon görüşmesine, yerleştirmek şart değildir. Arşetipler için daha basit bir açıklama vardır fiziksel (nörolojik) ve psikolojik yapı bakımından insanlar arasındaki benzerlik. İmgelerin dili (muhtemelen beynin sağ küresinde yerleşiktir) sözel ve matematiksel dillerden çok daha az ölçüde keşfedilmiş olabilir ama onun da kendi cümle yapıları ve grameri vardır.

William de Arteaga (1983) belirgin anıların çoğunu *aldatan iblisler* ile açıklar. Tekrardoğuşa inanmaktadır ama gevşeyip transa girdiğimizde ya Kutsal Ruh ya da iblislerden ilham aldığımızı varsayar ki bu da regres- yonu ince bir iş haline getirir. De Arteaga'nın teolojik savları, Hristiyan olmayanlar bakımından geçersiz olmakla birlikte kitabı hakşinas ve adil olma gayretindedir. Bu alanda böyle alışılmadık bir görüşle karşılaşmak ilginçtir. Ne yazık ki Hristiyan regresyonlarla ilgili deneyimlerini anlatmaya koyulmadan önce, de Arteaga 146 sayfa boyunca metafizik anlatmak gereğini duyar. Katarsis anlayışı itirafı, pişmanlığı ve "Rab'be hamd olsun"u içermektedir; bu açıdan, Motoyama'nın Japonya'da yaptığından pek farklı değildir. Anlaşılan o ki hepi topu iki (!) regresyona kılavuzluk ettikten sonra uluslararası kongrelerde bu konu hakkında sunumlar yapmaktadır.

Bir başka açıklama ise insanların kendi deneyimlerini değil de, yaşamış başka insanların deneyimlerini yeniden yaşamakta olduklarıdır. Bu, imajinasyon değil de *telepatik özdeşleşme*dir. Olayla ilgili kişiyle bir ilinti, hatta samimi bir ilgi bile bu özdeşleşmeyi kolaylaştırır. Bir problem üstünde geriletme bizi bazen belki annemizin veya babamızın bir geçmiş yaşamına getirir çünkü problemi ebeyenimizin birinden miras almışızdır. Anne sıkıcı ve donuktur, kızının yaşamını da sıkıcı ve donuk yapar. Kızı kendi sıkıcılığ»n'n kökenine gerilediğinde Orta Çağda geçen sıkıcı bir ömrü yeniden yaşar ve bunun annesinin geçmiş yaşamı olduğu ancak sonra anlaşılır. Telepa 1 leşleşme açıklamasını tercih eden kişiler böyle vakalardan hiç bo$^ •nazlar zira geçmiş yaşamlar fikrini tamamen çürütmek istemektedir

Telepat*n*n veya ^ nın biçimlerinde, tekrardoğuştan kaçınıldığı sürece, hiçbir sorun yıktur: "Onun dışında ne olursa..."

Hassas kişiler başkalarının deneyimlerine uyumlanabilirler ve önceki yaşamlar söz konusu olunca, yanlış teşhis şansının daha büyük olduğu açıktır. Bazıları bu deneyimleri bir spiritiiel veritabanından, *akcışcı* kayıtlarından okuyabileceğimizi ve bunları yanlışlıkla kendimizin sanabilece- ğimizi varsaymaktadırlar. Bu açıklama için kullanılan genel terim "süper DDA' dır (süper duyular dışı algılama). Süper-DDA çürütülmesi imkansız bir hipotezdir, aksi kanıtlanamaz. Bununla birlikte, Süper-DDA asla hiçbir psişik duyarlılık sergilememiş insanlar için de yekten öne sürülmektedir. Geriletirken çoğu insan ve küçük çocuk vakalarının çoğu asla psişik yetenek sergilememiştir. Stevenson (1987: 154-155) şöyle yazar:

"Bunlar için daha akla yatkın bir açıklama olarak duyular dışı algılamayı

araştırmanım ilk yıllarında, şimdiyle kıyaslandığında, daha büyük bir ciddiyetle kabul etmekteydim. Bunun hala önemli bir olasılık olduğunu düşünmekteyim ama artık eskiden verdiğim önemi vermiyorum. Bu fikir değişimi için başlıca iki nedenim var: Birincisi, çocuk denekler, önceki bir yaşamın anılarından ayrı olarak herhangi bir duyular dışı algılama kanıtını hemen hemen hiç göstermezler veya aileleri onların böyle yaptıklarını bildirmez. Yüzlerce ana babaya çocuklarında böyle beceriler olup olmadığını sordum. Çoğu, söz konusu çocuğun herhangi bir becerisi olduğunu reddetti, birkaçı çocuklarının arada bir duyular dışı ağılamanın bir türünü sergilediğini söyledi ama sağladıkları kanıtlar genellikle kısıtlıydı. Bir çocuğun, benzer paranormal güçleri başka bağlamlarda sıkça değilse de en azından zaman zaman sei'gilemeksizin, ölen bir kişi hakkında bu deneklerin pek çoğunun sergilediği kayda değer enformasyon depolarını duyular dışı algılama yoluyla nasıl elde edebildiğini anlayamamaktayım.
Ek olarak, önceden de pek çok kez söylemiş olduğum gibi, bir vaka neredeyse daima bir çocuğun önceki yaşam hakkında söylediği sözlü ibarelerden daha fazlasını içerir. Bir ila birkaç yıl ve bazen çok daha nzun bir zaman boyunca, deneklerin çoğu, kendi aileleri için alışılmadık olan ama önceki kişiliğin davranışına dair öğrenebildiğimiz veya akla yatkın sonuçlar çıkarabildiğimiz şeylere uyan davranışlar sergilerler.

Deneklerin çoğu, önceki kişilikle ilintili uyaranlara güçlü duy- ffalarla ve uygun tarzlarda yanıt verirler. Örneğin, îsmail Altınkılıç, yaşamını hatırladığı adamın katillerinin özellikle uzun zaman *alan yasal sürecin ardından idama mahkum edildiklerini öğrendiğinde sevinçle el çırpınıştı. Dalıa önce bahsettiğim başka denekler... kendi vakalarındaki önceki kişiliklerin sevdiği bir kişinin yaşamındaki nahoş bazı olaylardan bahsedildiğinde bile gözyaşlarına boğulmaktaydı. Bireysel duyguların duyular dışı algılama ile iletildiğini varsayılabilir ve gerçekten de bunun kanıtı mevcuttur uma tartıştığım davranışsal yanıtlarda çok daha fazlası söz konusudur. Çocuk, bazı durumlarda önceki kişiliğin karakterinin tıpkısı olacak derecede br davranışlar sendromu sergiler. Paranormal bilişim süreçlerinin bir kişiliğin tamamını başka birine aktarımı gerçekten de üretebildiğim düşünmek için hiçbir dayanağımız yoktur. Deneysel parapsikoloji, gereken türden duyular dışı algılama için kesinlikle hiçbir kanıt sunmaz ve kendiliğinden vakaların diğer tipleri ise ancak nadiren koşutluklar sunar. ”*

Ayrıca regresyonlar da psişik becerileri olan ve olmayan insanlar arasında net bir fark sergilememektedir. Tekrardoğuş hakkında yaptığım konuşmalara devam edenler arasında yaptığım bir anket, kendiliğinden geçmiş yaşam hatırlaması olan insanların olmayanlara kıyasla, genellikle daha duyarlı olduklarını gösterdi. İnsanlar ortalamadan daha yüksek duyarlılığa sahip olduklarında, diğer izlenimleri kesinlikle alabilirler. Bir başkasının hafızası telepatik yoldan okuma varsayımı genel bir hafıza veri- tabanım okuma varsayımına kıyasla daha basit bir açıklamadır: keşke zira tarafsız durugörü izlenimleri özdeşleşmeye çok daha az eğilimli olacaktır. Özdeşilecek biri varsa özdeşleşmek daha kolaydır.

Telepati açıklaması gerçekçidir ve bir olasılık olarak kabul edilmelidir, özellikle de duyarlı olduğu bilinen insanlar söz konusu ise. Süper-DDA açıklaması ise spekülatif

ve çürütülemez karakteri nedeniyle bir kenara atılsa daha iyi olur. Özdeşleşmeyi psişik beceriler sergilemiş insanları açıklamak üzere saklamak akla yatkın görünmekteydi ama bu bile sorgulanabilirdir. Profesyonel psişikler kayıp veya ölmüş insanlarla sık sık özdeşleşirler. Böyle kişilerin boğulurken veya katledilirken hissettiklerini hissedebilirler. Hatta fiziksel veya psikolojik karakter özelliklerini bile yüklenebilirler. Başkalarının deneyimlerine erişip bunları payla$[1r,ar] ama özdeşleşmezler: başka birinin duyumsamalarını paylaşıyor oldukla[11] olgusunun bilincini sürdürürler (Tenhaeff, tarihsiz).

Bazı regresyon terapistleri, önceki Vlsn ' 2o?
travmayı *hızla teşhis edebilmek* için duyarlı kiT ı 86,60 b,ok,anmış lanyla çalışmaktadırlar. DoIayısIVla teleoaf h 6 V6ya trans ™edyom- duyarlı kişiler *hafif bir transta bile* başka/ llPot6Z1 *çürütü,e^z. B*azı belirgin anılarım yakalayabilirler; *özellikle/""T* onC6kİ ya?am]annm onlarla tanışmış olduklarında. Bunun rastgel ** tan,dlkJarında veya

İlişenler veya obsesyonlar ölen insanların kendilerini yaşayan kişilerin önyargılarına iliştirmiş canlarıdır. Belirgin anıları eklenti antitelerin geçmiş yaşamları olarak açıklamak da telepatiyi ve özdeşleşmeyi ima etmektedir. Bir geçmiş yaşam terapisinin, geçmiş yaşam izlenimlerinin yanlışlıkla danışanın kendisine ait olduğunun varsayıldığı durumlarda ilk bakışta etkili göründüğü ama hiç faydasının olmadığını bulmak terapide hiç de alışılmadık değildir. Terapi ancak eklenti serbest bırakıldığında başarılıdır.

Thelma Moss, Arizona'da şehirden çok uzakta metruk bir çiftliği ziyaret ettikten sonra hayli kötü bir biçimde rahatsızlanan dokuz yaşındaki bir oğlanı tedavi etti. Onunla yaptığı seansta, çocuk o çiftlikte herkesten uzak yaşayan bir tavuk yetiştiricisi olarak yaşamış olduğunu hissetti. Düşüp kendini çok kötü yaralamış ve herhangi bir yardım alamadan acı içinde ölmüştü. Rahatlama hissetmek için bunların hepsini hatırlamak zorunda kalmıştı. Bire on ihtimalle bu bir geçmiş yaşam değil de, oğlanın o ziyaret sırasında kaptığı bir eklentiydi. (Graham 1976: 94-95)- *Deep Healing*[89] adlı kitabımda, hatalı teşhis ve sonuçları ile ilgili başka örnekler vermekteyim. Bu, kötü eğitilmiş geçmiş yaşam terapistlerinin en yaygın hatasıdır.

Tekrardoğuşu reddeden bazı spiritüalistler vakaların hepsini eklenti veya obsesyon ile açıklar. İsveçli bir parapsikolog olan Dr. John Bjorkhem, 3.000'i aşan ipnoz deneyinden sonra, regresyonların hepsinin obsesyon ile açıklanabileceği sonucuna vardı: böylece, obsesyonu yaygın bir insanlık koşulu haline getirdi (Passian 1985: 4i)- Bir akıl hastahanesinin müdürü olan Amerikalı nörolog Carl Wickland, *Thirty Years Among the Dead"* (1924) adlı kitabında geçmiş yaşam anım olarak bilinen şeylerin hepsini eklenti ruhlar ile açıkladı. Wickland, Teozofı Derneğinin kurucusu olan merhum Helena Blavatsky ile konuşmuş olduğunu iddia eder. Blavatsky yaşadığı sırada obsesyona uğramıştı ve tekrardoğuş doktrininin hatalı

oİ , v.b , , v. etmişti (Passian 1985)- 1970 lerın başlarında, duğunu ötea emde fark etmişi ^
hir i •. -1 ARTVde tekrardoğuş hakkında konuşmalar yapar. Ko-
ngılız psişik dinleyicileri derinden etkileyecek kadar ona ilham
Aşmalardan önce, turn dini y

89 **Derin Şifa**
9^ ölüler Arasında Otuz **Yıl**

veren bir kadının geni, yüzünü görmektedir. Bu simayı tarif ettiğinde bir arkadaşı Helena Blavatsky'nin bir portresini getirir ye psişik, portredeki viızüı, ona ilham veren büyük can olduğunu teşhis eder. Bu .kı hikayeden en azından biri uydurma olmalıdır. Ama her ikisinin de uydurma olduğu kesindir zira Blavatsky makalelerinde ve söyleşilerde, genel kural olarak tekrardoğuşun saçmalığım su götürmez bir şekilde deklare etti. 3 - Bolüm'de,
onu ele almıştık.

Obsesyon, genel bir açıklama olarak, büyük ihtimalle muhtemel değildir ama - regresyon terapisi uygulamasının gösterdiği gibi- isteyebileceğimizden daha yaygındır.

Bazı tuhaf vakalar ne tekrardoğuş ne de obsesyon ile kolayca açıklanamaz. K.O. Schmidt, *Abendlandisches Totenbuch*adlı kitabında şu vakayı anlatır:
22 Kasım 1963'te, başkan Kennedy'nin vurulduğu gün Münih te.Johann Schuler adı verilen bir erkek çocuk doğdu. Küçük Johann in daha erken bir yaşta Kennedy, Beyaz Saray'daki olaylar, Kennedy'nin ofisi, arkadaşları ve tanıdıkları hakkında ve genelde Amerikan tarihinden ayrıntılara dair şaşırtıcı bir bilgisi vardı. Bir dergide resmini görünce derhal tanıdığı Jackie ile evlilik hakkında mahrem ayrıntılar anlattı. Jackie'nin daha sonraki kocası olan Onassis'in resmini yırtıp parçalara ayırdı. Johann'ın başının sağ yanında, başkanın vurulduğu noktada bir beni vardı. Ancak Johann, Kennedy'nin ölümünden yalnızca on sekiz dakika sonra doğmuştu.

Schmidt, Johann Schuler'in alçalan canının muhtemelen Kennedy'nin az önce yaşamını incelemiş olan yükselen canı ile temasa geçmiş olduğunu düşünür. Johann da bu incelemeyi okumuş ve o kadar dahil olmuştu ki daha sonra Kennedy'nin ta kendisi olduğunu hissetti. Bu Platoncu alçalan ve yükselen canların karşılaşması fikri, başkalarının yanı sıra İnayet Han'da da bulunur. Rudolf Passian ise haklı olarak bunun yapay bir açıklama olduğunu düşünmektedir ama diğer açıklamaların hepsini de yapay görür. Birkaç dakika önce şiddet yoluyla ölen birinin derhal ve de yerkürenin hayli farklı bir kısmına dönüşü biç de muhtemel değildi Kennedy'nin canının posesyondaki gibi, doğmak üzere olan bir canın yerin» aldığını varsayabilirdik. Veya o kişi ölmüş bir Kennedy hayranıydı veya Kennedy'nin şahsen tanıdığı biriydi. Bunların hepsi tatmin edicilikte[1] uzak spekülasyonlar olarak kalır. [73]
önceki bir yaşamın belirgin bir anısı bazen yaşamlar arasındaki *bir* „. „
aranın nın
(uiisı olarak da açıklanabilmektedir. Bunun göstergeleri doğa yasaları ..... askıya alınmış gibi olduğu deneyimlerdir: insanlar zihinsel güçlerin biiyiik rol oynadığı bilim kurgu veya bilim-fantezi deneyimleri ve de kendi unsurları veya cinsiyetlerine dair ancak belli belirsiz izlenimlerle zayıf bedensel hisler yaşarlar. Bu deneyimler genellikle psişiklerin veya medyomların bildirdikleri bedensizlik durumlarını andırır. Uyanık rüyadan farkı esasen duygusal psikodaramatik malzemenin yokluğunda yatmaktadır.

Joan Grant bir kızın regresyonunun ilk kısmının imajinasyon olduğu yargısına vardı çünkü kız ortamlar ve durumlar görmüştü ama kendini bir şeyler yaparken görmemişti. Joan Grant kızın ne yapacağını tahayyül edemediğini, bunun deneyiminin ötesinde olacağını düşündü (Graham 1976: 122). Joan Grant'm eleştirel

[73] Batı'nın Ölüler Kitabı

zihninin hoş bir örneği ama zayıf bir açıklama. Kendimizin deneyimlemediği durumlarda insanların neler yaptığım kesinlikle hayal edebiliriz. Kitaplar okunız, filmler izleriz. O kızın regresyonunun daha muhtemel bir açıklaması, ölümden sonra etrafta dolaşmaktır. Böyle deneyimler geçmiş yaşam regresyonlarında yaygındır. Danışanlar bir ormanda asırlar boyu dolaşıp dururlar ve hiçbir şey olmaz. Ne açlık, ne susuzluk, ne yorgunluk veya acı, ne berrak düşünceler: yalnızca biteviye düşünmeye dalma. Kaçmayan bazı hayvanlar dışında hiç kimseyle karşılaşmazlar.

Helen Roberts, ömürler arasında olup da canlar aşağıda olup bitenlerle daha sonraki hatırlama bir geçmiş yaşam anısı gibi görünecek kadar ilgilenen canlarla ilgili Loehr-Daniels okumalarından örnekler verir. Schlotterbeck, özellikle grup regresyonlarında ve yüce benlik müdahalelerinde ("her şeyi uzaktan, yukarıdan gör") yanlış teşhis meydana gelebilir, der. Bir grup regresyonu sırasında kendini, Hitler'e artık hayranlık duymayan ve port- resını kesen bir Alman subayı olarak gören birini örnek gösterir. Bu kadın daha sonra yapılan bireysel regresyonda, bu subayın karısının bu sahneyi onaylayarak izleyen doğmamış bebeği gibi göründü (Schlotterbeck 1987: 53). Rudolf Passian, *Zeitschrift für Spiritismus*(1914: 157) gazetesinde Mayınlanan bir vakadan söz eder:

Bir spiritzma seansında, makalenin yazan olan Dr. W. Dietrich m bir ahbabı transa girdi ve hiç tanışmamış olduğu daha yaşlı bir beyejen- d'nin çocukluğu hakkında kayda değer ve mahrem ayrıntılar an attı.

Mı yaşlıca beyefendi çoklan ölmüş olsaydı, medyumun hikaye.s, ^ geçmiş yaşam anısına benzeyecekti. Saz. konusu beyefendi, ineci, jn mim anlattığı her şeyi doğrulayabildi En muhtemel açıklımın, yQ^ adamın hafızasına telepatik yoldan *bağlantı olurdu anuı niedyoni bizzat farklı bir açıklama yaptı: kendisi doğmadan nin e, çok an(e ;)|(yaşlıca beyefendinin yaşamının ilk yirmi yılı boyunca onun ruhani rehberi olmuştu.*

Belirgin bir anı, önceki bir yaşamdan gelen bir fantezi de olabilir. Bjr regresvon sırasında, danışan derin bir duygu ve yoğun tatminle Beethoven olmuş olduğunu aniden keşfedebilir. Kendisini yoğun bir şekilde, bir senfonisi yönetmekte olan sağır Beethoven olarak deneyimler. Böyle bir deneyimin izi sürülecek ve doğru kılavuzluk altında birkaçkez deneyim- lenecek olursa, danışan aniden Beethoven'in kişiliğinden ayrışabilir ve ön sırada oturmuş, kendini kaptırmış bir şekilde dinleyip bakan bir asilzade olarak görünebilir. Tekrarlanan yeniden yaşamalar sonrasında, bu kişiden bile ayrışabilir ve konser salonunun arka kısmında nöbet tutarken çalan müziği dinleyerek hayale dalan bir tiyatro görevlisi olduğu ortaya çıkabilir.

Bütün bedeninde nedeni belirsiz sancıları olan bir adam, regresyonda kendisini 17. yüzyılın başlarında Fransa'da bir değirmencinin canı sıkılmış yeniyetme oğlu olarak buldu. Bir gün oradan bir atlı, tipik bir silahşor geçerken oğlana kanı kaynadı ve yanına hizmetkar olarak aldı Oğlan silahşor olmayı öğrendi: Havalı dövüşler, havalı hazırcevaplık ve havalı kadınların havalı bir biçimde fethedilişi. Danışan anlattı da anlattı. Şimdiki sancılarının nedeni sorulunca bir süre sessizleşti ve sık sık yaralandığı ama hiç ölümcül yara almadığı, göğüs göğüse çarpıştığı kahramanca kavgaları anlattı. Bu sancıları neden şimdiki yaşamına taşıdığı sorusu

yanıtsız kaldı. Ama kimin umrunda, ziro *bunları anlatırken acıları gizemli bir şekilde yok olmuşlardı.*

Ne yazık ki sancılar daha sonra geri geldi. En sonunda, oğlo»„n on dört yaşındayken ve hayal kurmaktayken değirmenin çarklarımı kapıldığı keşfedildi. Neyin hayalini kurduğunu artık *biliyoruz. Amtak bu aa dolu ve trajik ölümü yeniden yaşadıktan sonra, sancılar bir daha dönmemek üzere kayboldu. Ve elbette ki şimdiki yaşamda da hayal karma sorunlara yol açmıştı.*

Hile, Imajlnaayon vt »ahta-hatırlama önceki yaşamların somut^ l*nnın büyük »ayıda oluşunu hiçbir şekilde açıklanıamaktadır. Te e

o psişik duyarlılık sergilemiş kişiler söz konusu olduğunda ozd«!" yjıtkıulır ama muhtemelen daha sık meydana gelmektedir. ^el,lklt\nl;ır sırasında trans derinliği, yol göstericilik tekniği, D-ölçer ve gr*1'***1 ^ kontrol etme ekipmanları imajinaayon ve özdeşleşme zil1’11 nenin önemli araçlarıdır, kalırını «y11

(Yiıetik hafıza açıklaması akla yatkın değildir ve süper-DDA açıkla- j'sc temelsiz ve değersizdir. Hile arada bir olabilir ve kontrol edilmesi . nıaM n kolaydır. Sahte-hatırlaına ise kendiliğinden ortaya çıkan, özellikle 11 mekanlar veya insanlar “tanıdık geldiğinde" belirgin anı parçaları ile Alışabilir- Özdeşleşme, eleştirmeyen veya hüsrana uğramış inananlar ile sık meydana gelebilir. Regresyonlar psikodramatik uyanık rüyaları (ayırt dilmesi hayli kolaydır) ve telepatik özdeşleşmeyi (ayırt edilmesi hayli zordur) içerebilir.

Doğum lekeleri ve önceki yaşamlardan aktarılan beceriler gibi karşılaşacağım diğer fenomenler, hile ve imajinasyon dışlandıktan sonra sahte-hatırlamaya, psikodramaya ve telepatinin alışıldık biçimlerine karşı güçlü göstergelerdir.

BELİRLİ VAKALARDA TEKRARDOĞUŞUN SERGİLENMESE KUŞKULU BÖLÜMLERİN SINANMASI

Bir danışan, 13. yüzyıl İtalya’sında veya tanımlanmamış, ilkel bir köyde çok uzun zaman önceki bir yaşam hakkında pek çok aynntı anlatır. Bir diğeri Büyük Katerina’nın sarayında bir oda hizmetçisi olduğunu hatırlar. Böyle iddiaların gerçekliğini nasıl kontrol edebiliriz? İddiaları, alternatif “«.ıklamalarla sınayarak doğrularız. Graham’dan sade bir örnek (1976: 82):

Logg'un anılarını DDA ile açıklamak için de bir girişimde bulunulabilirdi, yani gereken enformasyonu DDA aracılığıyla edinmiş v SOnra bunu geçmiş yaşam hatırlamasına formüle etmiş olabilir. Bu ıklama da doğru görünmemektedir çünkü Logg hiçbir psişik beceri ^gilemez. Olsaydı, yalnızca ipnoz sırasında değil, başka şartlar aJönda da belirgin olurdu. DDA hipotezi Logg\m hiyerogliflerle ^2l lAJzıçmı açıklayamaz. Hiyeroglif ile yazı yazmak ancak öğrenip •förma yapmakla elde edilebilir. DDA* arocı/tfıy/o *nAwmasyon * * *dllir, beceri değ il. “

-O* belirgin geçmiş yaşam hatırlamalarının yedi farklı "^■nın akla yatkınlığın» teat eden yirmi bir göstergeyi sıralanmıştır. Genetik hafıza, kolektif hilinçdışı. iblis ilbaıiıı ve sıiptT HIM sı^j^j; yukarıda belirttiğini nedenlerden ötürü dışarıda bıraktım. fibster^' tablom takiben açıklayacağını.

pri

Anahtar A Tckranloğıış B FJdcnlilcr <" Telepati P: Psıkodranıa

____ fci-H+U----------

F: Sahtc-hatırlama

-------- ~~G.~~ İmaiınaryo~~n~~ ------

H: Dcjavu

Göstergeler	A	R	c	D	E	F	G	II
içerikler.								
Direnç ve katarsıs ve terapötik etki	+	+	-	+	(-)	-	-	-
Yeni deneyimler, önyargının yıkılması	+	-	+	-	+	-	-	-
Yeni beden duyumsamaları	+	+	+	(-)	+	-	-	-
Filmsel anılar	+	+	+	+	+	-	(-)	-

	%							
Beraberindeki sonuçlar:								
Kcenogloti gibi yeni yetenekler	+	+	+	-	-	-	-	-
Somatik değişimler	+	+	+	+	-	-	-	-
Yeni becerilerin göstergeleri	+	+	+	-	+	-	-	-
Seste değişmeler	+	+	+	+	+	-	(+)	-
Deri direnci ve EEG'dc değişme	+	+	+	+	-	-	-	(+)
Zayıf ksenoglosi	+	+	+	-	+	+	-	-
Ktfud özellikler:							•	
Doğum lekeleri	+	+	-	+	+	-	+	-
Ancak başlaum sonrası beliren anılar	+	+	+	+	+	+	-	-
Psişik becerilerin olmayışı	+	+	-	+	+	+	+	+
Psikotomaitk sorunların yokluğu		(-)	+	+	+	+		+

(-) .....

\+ 44- 44

4 (4) 4 4 4 4

Pıfa|fcn kiralamada 4

legrayoodın «te edilmeden ırana +

Değişen ıp nottular 4

KomntUr.

•

-4 4 -- --- --- ---*

♦ «► • ♦ ♦ *

~~^WmÜ iarihari doğrulama A~~

Çocuk vakaUrutıo doğrulanman 4

Çoful *vt* bağımsı* tanık UadrUrl 4

Zayıf tarihsel doğrulama 4

J Cdıtmeı

<4): Muhtemel olmayan birle »İm

(.): Muhıcnıden
: ÇclM*
(| 0 *(v Olası Geçmiş*Yafam*Anılarım Test Etmek*

t ıblo geçiş yaşam anısından ayırt etmesi en zor olanın eklenti olduğunu Ssterınektedir. Ayrıca belirli bir vakada gerçek geçmiş yaşam anısının en iıçln göstergelerini de gösterir: katarsis, farklı sıralamalar altında anıların tutarlılığı ve ciddi psikosomatik sorunların yokluğu. Tarihsel doğrulama deneyimin imajinasyon veya psikodrama olmadığını gösterir ama zaman alır, zordur ve tekrardoğuşu özdeşleşmeden ayırt etmez. Tekrardoğuş karşıtları tarihsel testten pek hoşlanır. Tarihsel doğrulama bulamazsak, bu belirgin hatırlama fanteziymiş demektir. Tarihsel doğrulama bulursak, söz konusu kişi bu enformasyonu normal bir yoldan edinmiş olabilir. Doğal olarak ne imajinasyon ne de sahte-hatırlama, küçücük bile olsun kanıt sağlamazlar.

Bir deneyimin gerçek bir geçmiş yaşam anısı olup olmadığına karar vermek için tek kriter temelinde yargıda bulunamayacağımız çok açık. David Gershonı gerçek soykırım anılarını imajinasyondan ayırt etmek için dokuz gösterge kullanır. Göstergeler ne kadar çoksa, vaka o kadar güçlüdür (Gershom 1992: 61-68): • Çocuklukta kabuslar, fobiler.

- Yahudi adetlerini ve törenlerini andıran zorlantılı davranışlar ve alışkanlıklar serileyen ama Yahudi adetlerine maruz kalmamış Yahudi olmayan kişi.
- Yahudi mistisizmine dair sezgisel anlayışı olan laik bir Yahudi. Kendi ailesinin içinde kendini bir yabancı gibi hissetmek.

Savaş sonrası, 1946-1964 yılları arasında sayısı artan doğumlar döneminde doğum veya doğum sırasında ölüme yaklaşmak.

Astım, soluma problemeleri veya bronşite yatkınlık; ayrıca anoreksiva nevroz veya yeme bozuklukları.

San saç ve açık renkli göz, özellikle de ailedeki tek kişide (Deneklerinin üçte ikisi sarı saçlı ve mavi gözlüydü).

Çocukken veya yetişkinlikteki bir olay aracılığıyla soykınma yönelik a5 ,n duygusal bir tepki.

dişinin dürüstlüğü, söyleşi hakkındaki genel hissi ve kendi izlenimleri. Söyleşiyi kabul edenlerin bazısı “derhal cana temas ederken* diğerleri böyle değildi.

dân 8ah'cilifein genel göstergeleri somutluk, duygusal direnç, katarsis ve ^an,n zor ve sorumluluk yükleyen deneyimleri hatırlayıp sindinnesinden

sonra oluşan kalıcı şifadır. Yeni deneyimler veya şimdiki tutumlara ters olan deneyimler de diğer göstergelerdir. Danışan göze çarpacak kadar farkı, bedende olduğunu hissedebilir: başka cinsiyette, başka beden ölçüsünde, kiloda veya eğilimde. Yaşam hatırlaması çocukluktan ölüm gününe dek ne kadar tamsa hatırlama, muhtemelen o kadar gerçektir.

Şifa veren duygusal ve katarsis sağlayan kısımlar dejavu, fantezi ve sahte-hatırlama açıklamalarını çürütür. Ayrıca telepatiyi de çünkü hatırlama uzun süredir var olan kişisel sorunlarla ve kişilik özcllikleıiyle ilintilidir. O zaman, psikodrama ve eklenti dışlanamaz. Farklı bir bedeni deneyim- lemek telepati hakkında bir şey söylemez ama psikodramayı ihtimal dışı hale getirir. Filmsel hatırlama ise dejavu ve sahte-anıyı dışlar ve fanteziyi daha az muhtemel kılar.

Regresyonlar çoğu kez seste değişmeler üretir: oduncu olduğu bir yaşamı yeniden yaşarken sesi kalınlaşır: yaşlı bir kişi çocuksu bir sesle konuşur. İpnotik

regresyonlarda bu daha sık görülür ama ipnotik başlatım olmaksızın da meydana gelir. Bedensel değişimler yaygındır: soluma ve ısı değişir kaslar sertleşir veya gevşer, cilt kızarabilir veya solabilir, deride izler beliebilir. Somatik belirtiler doğuma, ölüme, acıya, bedensel kusura yol açan bir kesip biçmeye geriletmelerde belirgindir. Vakaların %0.1'den azında danışanlar, daha önce hiç öğrenmemişlerse bile, önceki bir yaşamın dilinde konuşurlar (ksenoglosi). Hangi lisanda olduğunu bilemeseler bile danışanların birkaç kelimeyi hatırlamaları ise daha sık görülür.

Ses değişmeleri ve somatik belirtiler sahte-hatırlama ve dejavuyu ihtimal dışı hale getirir. Güçlü imajinasyon ses değişmelerini açıklayabilir ama bir dayağı yeniden yaşarken cildin üstünde beliren kabarmaları açıklayamaz. Morris Netherton tarafından Brezilya'da yapılan bir seans sırasında, danışan bir toplama kampını deneyimler ve kolunda bir sayı belirir. Sayının izi İsrail'e dek sürülebilmişti. Tarihsel doğrulamanın çarpıcı bir örneği.

Bir adam regresyon sırasında geçmiş yaşamında bir meslektaşı tarafından soyulup öldürülen bir değerli taş tüccarı olduğunu deneyimler. Ertesi sabah, kaşlarının arasında, yani vurulup öldürüldüğü yerde, kocaman kırmızı bir şişlik ile uyanır. **"Bunu saklayabilmenin veya açıklayabilmemin hiç yolu yoktu. Artık tekrardoğuşa tam olarak inanır oldum."** (Graham 1976: 176). Ve şişik belirdiği hızla gözen kaybolur.

Yoğun bir psikodrama sesi değiştirebilir ve belki de bazı bedensel değişimleri tetikleyebilir ama yabancı dillerde konuşmamıza sebep olmaz.

Regresyon sırasında denetlemeler oluşturabiliriz. Trans yeterli derinlikte olduğunda, danışandan geçmiş yaşam becerisini gerektiren şeyl[er] yapmasını isteyebiliriz: Müzik bestelemek, dans etmek veya şarkı söyle-
Önemli bir denetleme ise danışanın yaşamlarından farklı seanslarda n sıralamayla geçmesini sağlamaktır. Diğerlerinin yanı sıra Wilder [de^S<]vapmıŞt> (Underwood & Wilder 1975). Sonuçlar ses değiştiğinde ' "'ilikle etkileyiciydi. Obsesyon dışarıda bırakılamaz ama telepati ve ^ırugörn. tıpatıp sonuçlara yol açmayacakları için dışarıda bırakılabilir, v'jkodraııa ise fikirlerimizi ve duygularımızı geliştirdiği ve bu nedenle [1], niden oynatmada değiştiği için muhtemel değildir. Hile, imajinasyon, sahte-hatırlama ve dejavu ise farklı sıralanışlar her defasında tıpatıp sonuçlar ürettiğinden muhtemel değildir.
in

Peri-direnç-ölçer ve beyin-dalga-ölçer hileyi, sahte-anıyı ve imaji- nasvonu imkansız kılar. Danışan düz bir sesle konuşurken D-ölçer alçak deri dincei gösterdiğinde, görmekte veya görmek üzere olduğu şeyi saklar gibidir. Bir danışan D-ölçerde bir yanıt oluşmaksızın duygusal bir hikaye anlattığında, muhtemelen yalnızca hayal kurmaktadır.

Danışanlardan ne beklediğimizi söyleııeksizin onları ipnotize etmek hile ve dejavuyu imkansız kılar. Telepati ve telkini imkânsızlaştırmak için danışanları farklı ipnozcularla test edebiliriz. Olayları tekrarlatırız. Versiyonlar farklıysa ve imajinasyon ve yönlendirici sorular bertaraf edilmişse, genel sebep dirençtir. Bilinç değiştirici madde kullanımı ise diğer sebeptir. Danışan ister mağdur ister suçlu olarak kendi nahoş rolünü önemsizleştire- bilir. Devamında bu farklı versiyonlarda sabit kalan unsurlara odaklanırız.

Tarihsel olguları kontrol etmek fanteziyi bertaraf eder. İskender'den bir asır sonra

Mısır'da kullanılan sikkeler veya 16. yüzyılda Kırgızların kullandığı ölçü sistemi gibi az kişinin bildiği tarihsel ayrıntılar ikna edicidir. Literatür tarihsel sınamanın pek çok örneğini içerir. Netherton, *Republic* adlı gemi örneğini verir (Netherton and Shiffrin 1978: 68). Ne yazık ki ikna edici olan pek çok vaka tarihsel açıdan doğrulanamaz.

Danışanlar bilinen tarihsel verilerle çelişir görünen veya henüz bilinmeyen ama yeni kazılar veya yeni tarihsel araştırmalar ile doğrulanan §eyler hatırladıklarında doğrulama en güçlü konumdadır. Arthur Guird- ^am gençliğinden beri Cather anılarına sahip olmuş bir kadını anlatır. Kadın *Bonhommes*™ olanların mavi renk cüppeler giydiklerini anlatmıştı. ^arihçiler bunu reddetti ama yıllar sonra koyu mavi renkte giyindikleri e doğrulandı (Guirdham 1970: 10).

3 **Bonhommcs"lar veya giysileri nedeniyle "mavi cübbeliler" olarak bilinen, 1276'da Cornwall Dükü tarafından kurulan kutsal bir tarikat,**

Hatırlamalarının doğrulamasını arayan biri, adamın bir zarr^ yaşamış olduğu kasabanın tam tarihini içeıen bii kitaba rastlar. j^j|. ar sinin neredeyse tüm ayrıntılarıyla doğrulandığını görür, yalnızca isim|Ö rin pek çoğu yanlıştır ve kız evladı olarak hatırladıkları evlat edinil^ görünmektedir (Schlotterbeck 19Ö7:43)- ^ aohş isimler önemlidir çünkü yer adlarından ve tarihlerden sonra en önemli arama kriteri isimlerdir Ian Stevenson bir geçmiş yaşam hakkında anlatılanların ne kadarının olgularla desteklendiğini kontrol etti. Adli soruşturmalarda tanıkların iddialarını kontrol etmek için kullanılan yöntemleri özenle araştırdı (Stevenson 1975: 1) ve bunları uyguladı.

Psikoloji bölümü öğrencisi olan Esteban ve Titus Rivas, altı yaşında olan ve savaşta yine aynı yaşlardayken öldüğü bir geçmiş yaşamı hatırlar görünen bir kızı soruşturdular. İpnoz altındayken kıza ismi ve adresi soruldu. Nüfus kayıtlarında orada o isimde biri yaşamamış görünmekteydi. Araştırmacılar, "Bu durum bizim için ipnoz altındayken doğrulanabilir veri elde edemeyeceğimizi doğruladı, bu nedenle ipnoz tckrardoğıış araştırmasında yararlı bir yöntem değildir," sonucuna vardılar. Anlaşılan o ki "doğrulanabilir" kelimesinin anlamını bilmemektedirler, vardıkları sonuç bu nedenle saçmadır. Doğru olanı şudur: Mekanların, caddelerin, insanların isimleri, kapı numaralan, tarihler ve yıllar gibi kolayca doğrulanabilir veriler hakkındaki sorular genellikle ya hiç yanıtlanmaz veya güvenilmez yanıtlar verilir. Graham böyle bir örnek aktarır (1976: 164):

"Hangi yıldasın?" diye sordu ipnozeu. Üç yaşlarında bir çocuğun önceki kişiliği olan Arlene düşündü ama gözünde bir tarih canlandıramadı (Günümüzde, üç yaşında hangi çocuk böyle meşelerin farkındadır?)- Soru tekrarlandı ve 1880 yanıtını veriverdi. Dan, "Birbirini tutmuyor, diye düşündü; söz konusu katliam çok daha önce, 184/de gerçekleşmişti. Derken fark etti, belki de Arlene'in bilincine kaydolmuş son tarih 1880 idi! O öğleden sonra bir demiryolu müzesine gitmişledi ve odun yakılarak çalıştırılan lokomotifin altındaki plakette "ı880 yazmaktaydı.
.s<r

Önceki bölümde, pek çok insanın sezgisel yanıtları kutsal kitap züymüş gibi kabul ettiğini görmüştük. Değildirler.

Morris Netherton'un "Republic" adlı gemi hikayesi, *çoğul bakış açll(^ ^* bir örneğidir: birbirini tanımayan ayrı insanlar, ayrı regresyonlar

kişinin bildiği baz, aynı tarihsel ayrıntıları veya aym hikayeyi farklı hak,ş yılarından anlattılar. Boyle denk düşmeler en yüksek ihtimalle birbirini aalıa önceden tanıdıklarım hisseden insanlar arasında bulunur. Seansları ,w„ tutmamız ve ayrıntıların peşine düşmeliyizdir. Bu, telepatiyi bertaraf etme7* ama eklentiy‘ nıantlks,z hale getirir.

Bruce Goldberg in, hayli uzun bir arayla iki hastası oldu. Geçmiş yaşam seansları birbirine tam olarak uyuyor görünmekteydi. Biri sadistçe davranan bir altın işlemecisi ve diğeri de kötü muamele gören bir çıraktı. Goldberg bu ikisi karşılaşsalar ne olurdu acaba, diye merak eder ama hastalarını bir araya getirmek istemedi. Birincisi der, karşılaşmaları kar- nıik açıdan mukadder olsa zaten bir biçimde karşılaşırlardı; İkincisi ise hastaları için Tanrı rolüne soyunmak istememektedir. Onları bir araya getirmek, karmalarına fazla güçlü bir biçimde tesir edebilirdi (Goldberg 1982: 126). Bu, öngürüşü olmayan bir bakıştır ve tutarsızdır. Birbiriyle karşılaşmaları mukadder olmasa, asla aynı terapiste danışmayabilirlerdi. Goldberg onları bir araya getirmeyi reddederek -tanıdığımız herkesle ilgili olarak hepimizin yaptığı gibi- Tanrı rolüne soyunmaktadır. Ayrıca en basit ve en bariz seçeneği dikkate almaz: iki danışana tanışmak isteyip istemediklerini sormak. Her ikisi de istemiş olsalardı, olayla ilgili herkes açısından bu en azından ilginç ve muhtemelen anlamlı olurdu.

Doğum lekeleri telepati ve sahte-hatırlama gibi açıklamaları bertaraf eder. Danışanlar doğum lekeleri hakkında hikayeler uydurabildikleri için hile, imajinasyon ve sahte-hatırlama mümkün kalır. Psişik becerilerin yokluğu, durugörü ve telepatiyi ihtimal dışı hale getirir ve psikosomatik sorunların yokluğu veya kimlik sorunları ise obsesyonu ihtimal dışı hale getirir. Flournoy (1900) müstakbel danışanların hayali ömürler uydurabildiklerini zaten göstermiştir. Tuhaf olan, bu fantezilerin yine de akla yatkın malzeme içerebilmesidir (Shirley 1924: 145).

TEKRARDOĞUŞU SERGİLEMEK

Alternatif açıklamaları, bu tablodaki test etme kriterleri temelinde sık sık bitaraf edebiliyorsak tekrardoğuşun var olduğunu akla yatkın biçimde sergilemişizdir, kanıtlamış değil. Yalnızca mantık ve matematik gerçek kanıtı sağlar, yani bazı aksiyomları kabul ettikten sonra.

Bugüne dek yazılmış en doyurucu tekrardoğuş karşıtı kitap lan Wilson lafından yazılmıştır ve *Mind out of Time: Reincarnation Claims Rein-*

fikrince, bu fenomenlere *bilinmeyen ve bilınçdışı bir psişik in* ı^’^d sebep olur ve bununla doğrudan kıyaslanabilir (Wilson 1981- lc. pek çok şeyi açıklamaktadır. Gerçek açıklamalar, elbette ki ı»er Tekrardoğuş gibi saçmalıkları çürütmek için üstü kapalı sözler *7.* Wilson’in tarihsel olguları test edişi bize Glen Williston’un deri rini hatırlatmaktadır. Williston malzemenin tarihsel doğruluğ^ı^6" etmeye kalkıştı ve çabalarım renkli ve mizahi bir dille anlattı (Wilp ^ and Johnstone 1983: 137). Wilson’un kitabı tekrardoğuş destekçiler^o" kitaplarıyla aynı zayıflıklardan mustariptir: bir şey kanıtlamaya çalişn^" Bununla birlikte, Wilson ev ödevini tekrardoğuş taraftarlarına kıyasl- daha iyi yapmıştır. Bu da onu regresyonlarda hevesle isimler ve tarihler toplayan safdil tekrardoğuş hayranları için okunması zorunlu hale getirir Tarihsel doğrulamayla ilgili zorlukların bir başka örneği (Graham 1976: 52-53):

vestigated[74] (1981) adını taşır. Yazar geçmiş yaşamlara regrv.s kişilik bozukluğu belirtilerini karşılaştırır. Tarihsel çerçeve ha--' ^

Harriston yakınlarında Eletha Helene Moore adlı yaşlıca bir hanım olduğunu keşfetti. Telefon edip de soyağacı hakkında konuşmak üzere onunla tanışmak istediğini söylediğinde kadın her türlü işbirliğinden memnun olacağını belirtti. Kadının, Moore ailesiyle neden bu kadar ilgilendiğini sorması üzerine, 1915'te bir otomobil kazasında ölen Elly Moore hakkında bilgi aradığı yanıtını verince kadının tavrı değişti ve kendini pek iyi hissetmediği için görüşemeyeceklerini söyledi. Birkaç gün sonra kendini daha iyi hissettiğinde bulaşabileceklerini önerdiğinde ise kadın daha fazla söyleyecek bir şeyi olmadığını belirterek bu öneriyi açıkça reddetti. Anlaşılan o ki bir bamteline basmıştı ve kadının ailesinde bir başka Elly Moore vardı. Kadının başlangıçta çok bariz olan hevesi Elly n,n *adını duyduğu anda yok olmuştu. Sanki bu isim ona acı vermekteydi Jay, Harriston veya civarındaki bölgede Elly hakkında somut herhangi bir şey bulamadı. Sonra yakınlardaki Harrisburg kasabt sındaki Sağlık ve Yaşamsal İstatistikler Departmanına gidip 19 ^ orada veya çevre bölgelerde ölen Moore soyadlı kişilerin olum çelerini kontrol etti. Araştırması Luft'un anlattıklarıyla ilintili* 1 *ayrıntıların ortaya çıkardı.*

Yeri gelmişken belirtmeli ki Lıfl'un iptim altındaki hatırlamaların en ikna edici kısmı, arılattığı şeyler değil de Elly'nin geçirdiği otomobil kazasını gerçekten yeniden yaşamış oluşuydu. Boynu ve goğsii ölümcül kazayı yeniden deneyimlemenin travması nedeniyle morumsu maviye döndü. Arabadan dışarı fırlayıp bir hendeğe düşmesini ve orada ölümcül şekilde yaralı yatarken, yanmakta olan arabada sıkışıp kalan amcasının yanarak ölmesini izleyişini dehşete kapılmış bir halde anlattı. Sahneyi anlatırken yarattığı ölüm atmosferi o kadar gerçekti ki onu izleyen öğrenciler ağlamaya başladı ve bazıları baygınlık geçirdi.

day'ıı Harrisburg'taki Sağlık ve Yaşamsal İstatistikler Departmanındaki kayıtları incelemesinin sonucunda ıg Şubat 1915'te, yani Luft'un belirttiği tarihten bir ay önce, 19 yaşındayken ölmüş olan Eletha Moore adlı birinin olduğu ortaya çıktı. Ancak bu kadın çocuk doğururken ölmüştü. Luft'a göre, Elly on iki yaşında, mavi gözlü ve sarı saçlıydı; bu Elcthe Moore ise zenciydi ve hamileydi. Luft'un, uyandığında iddia ettiği önceki yaşamı daha az utanç verici hale getirmek için hikayesini değiştirmiş olması muhtemeldi. Evlilik dışı bir gebeliğin verdiği utancı ve rezaleti ve de geçmiş yaşamında zenci olduğu olgusunu saklamak istemiş olabilirdi.

Geçmiş yaşam hatırlamasının incelemekle ilgilenen araştırmacılar, deneklerin bazen geçmiş yaşamlarının anılarım çok açık biçimde ifade etmediklerini bilirler. Hoşa gitmeyen anıları bastırmak için bazen bilinçdışı ve bilinçli çabalar söz konusudur.

Jay, Elly'nin amcası George Moore'un ölüm belgesinin izini sürmeyi de denedi. 27Mart 1915'te, Norristoum'da pekala bir otomobil kazasından dolayı olabilecek beyin kanamasını ve felç nedeniyle ölen George Moore adlı bir adamın ölüm belgesini buldu. Ölüm tarihi, Luft tarafından verilen tarihten yalnızca sekiz gün sonraydı. Norristown ise Elly ile amcasının varsayılan rotalarından ancak on mil uzaktı.

Bu koşullar altında, Elly'nin yanmakta olan arabada amcasının öldüğünü görmemiş olduğu varsayılabilir. Amcası otomobilden çıkarıldığında ve

---

74 öteden beri; Yeniden Soruşturulan Tekrardoğuş İddiaları

Norrisdon'daki hastaneye götürüldüğünde, Elly muhtemelen bilincini yitirmişti.

çmiş yaşam terapisinin başarı oranı, tekrardoğuş ipotezini güçlü bir imde destekleyecektedir. Regresyonlar sırasındaki süblimasyonlar" ve

Süblimasyon: **Bilinçli** haldeyken kabul edilemeyecek içgüdülerin bilinçdışı **zihnin** yar-

1 . • Lr'ilın tcrapötik etkiler, seste değişmeler ve beçjp$_{n}$ değişimlerin hepsi durugörü, telepati veya kolektif bilinçdışı açıklarn$_{a}$|$_{ar)}$^{5*}| S,, $_{(}$|,$_{s,}$ hale getirir. Etkili terapi koşul olarak ya gerçek regr$_{esyo}$ a en'azından anlamlı bir psikolojik süreci gerektirir. Saf psikolojik $_{sor(}$ fikrine karşı savlar ise bir başka bedende olmak, hiç tadılmamış $_{şey|ç.}$,atmak ve de şimdiki tercihlerle ve önyargılarla çelişen deneyi$_{m}$|$_{erdir}$ Bövie deneyimler uyanık rüyalarda veya psikodramalarda meydana gelrnej Dethlefsen (1977) Şöyle yazar (metnim biraz kısaltarak aldım):

Belirgin önceki yaşamların projeksiyon okluğu fikri savunulamazdır. Bir psikodrama ancak -bilinçli veya bilinçsiz- bir pı ojeksıyonun, iç çatışmaların sonucu olarak mevcuttur. Bu, aşağıda tarif edilen fenomeni açıklayamaz.

Şimdiki yaşamında bir radyo muhabiri, 1755 te bir tekstil tüccarı olan bir danışan bir takını elbise için gereken malzemenin tam ölçüsünü yarda olarak verdi, parayı gulden olarak saydı ve 1732 de yaşanan -daha sonra bir tarihi almanakta doğrulandı- bir kıtlığı tarif etti. Bir başka danışan ise seansların çoğunu her şeyi ölçümlerle, hesaplamalarla ve mesafelerle açıklayarak geçirdi. Bir mimar olarak yaşamıştı. İnşa etmiş olduğu binaların en ufak ayrıntılarını tarif etti ve ancak neden sonra kişisel olgulara geçebildi. Mesleği önce geliyordu. Bu anlattılanların şimdiki iç çatışmaların bir projeksiyonu olarak açıklanabileceğinden şüpheliyim.

Bir regresyon danışmanı bir danışanı farklı ömürlerden geçirdiğinde bu yaşamların, tek bir yaşamın projeksiyonunun ürünü olamayacak farklılıkta içeriklere sahip oldukları ortaya çıkar. Yirmi yaşında bir öğrenci bir geçmiş yaşamda yaşadığı kürtajın kesin bir tarifini verir, oysa şimdiye dek ne kürtajla, ne tekrardoğuş araştırmasıyla ve ne de gebelikle hiç yüz yüze gelmiştir. Aynı danışan, bir seansta menopozunu deneyimledi. Sonrasında bunun tuhaf bir his olduğunu ve annesini anlayışım derinleştirdiğini söyledi.

Geçmiş yaşamların tarifleri sonmlar, çatışmalar veya klişeler kümeleri değildir. Psikodrama açıklamasını bertaraf edecek kadar çok sayıda kişisel, tarihsel açıdan ayrıntılı gözlemleri ve becerileri de içerirler. Danışanlar bize belirli bir mesafeye atlı arabayla gitmenin ne kadar sürdüğünü, 17. yüzyılda ekmeğin nasıl pişirildiğini ve kanamaV' durdurmak için 1687'de hangi şifalı otların kullanıldığını anlatırlar.

dımıyla kabul edilebilir hale sokulması.

Belirgin geçmiş yaşamlardan koşulları yeniden yaşamak katarsise ve kalıcı terapötik etkiye yol açtığında ise bıı ya tekrardoğuşu ya eklentiyi veya psikodramayı işaret eder. Dolayısıyla, geçmiş yaşam terapisinin etkililiğini soruşturmak önemlidir: birincisi, etkili terapinin genel önemi nedeniyle ve İkincisi, tekrardoğıış hipotezini destekleyici veya zayıflatıcı olarak. Brezilya'da yapılmış bazı araştırmaların üstünkörü bir incelemesi, her bir bireysel terapinin süresine ve başarısına ilişkin bir tabloyu göstermektedir. Hollanda'da .Johannes Gladder (1983) ipnoz ve davranış terapisini de dahil ederek regresyon terapisinin etkililiğini soruşturdu. Bunun, diğer yöntemlerden başarılı sonuç alamamış insanlar için hızlı ve etkili bir yöntem olduğu ortaya çıktı. Fobileri olan kişilerin % 80'i 22 seans içinde ortalama 11 seansla, çok daha iyiydiler. Tekrardoğuşa inanan hastaların % 70'i bir geçmiş yaşama geriletildi, inanmayanların ise % 50'si bir geçmiş yaşama rastladı. Tekrardoğuşu kabul eden danışanların % 64 u bir geçmiş yaşam deneyimi yaşamıştı; tarafsız veya kuşkucu olanların ise % 57'si. Geçmiş yaşam anıları olan hastalarda diğerlerine kıyasla, daha çok psikosomatik ve çok çeşitli şikayetler vardı. Bunların gerçekliğe tutunuşları arttı. Danışanları regresyon malzemesi ile ambale etmeyi içeren tedavi zorlantılı davranışı olan fobiklere pek az yararlı oldu. Başka terapi biçimleri için kullanılan bir mevcut araştırma tasarımını kopyalayan Ronald Vander Maesen ise çok daha kapsamlı ve sistematik bir araştırma yürüttü. Ne yazık ki sonuçlar, yalnızca Felemenkçede yayınlanmıştır.

Aksini kanıtlaması en zor olan açıklama eklenti veya obsesyondur: geçmişte yaşamış insanların canlarının şimdi yaşayan insanlara musallat olması. Spiritist ve geçmiş yaşam terapisi literatüründen biliyoruz ki obsesyon vakalarına psikomatik şikayetler ve kimlik sorunları eşlik eder. Ama pek çok regresyon özgürleştiricidir ve danışanı daha sağlıklı, güçlü ve kendinin farkında hale getirir. Ayrıca birbirinden bağımsız farklı yaşamların karşılaştırılabilir koşullar arasındaki benzerlikleri obsesyon hipotezini daha az muhtemel kılmaktadır. Her biri farklı bir sıralamayla yaP»lan regresyonların tam olarak tekrarlanışı danışanın düzenli, organize hir hafızadan yararlandığının göstergesidir.

İzlenecek bir başka çizgi de karşılaştırılabilir büyük sayılarda regres- y°nlarm istatistiksel analizidir. Helen Wambach (**1978**, 1979) bu yönde en Önemli araştırmayı yapmıştır, örneğin, danışanların yaşamış oldukları 80*yal sınıflara baktı. Geçmiş yaşamların deneyimleri telafi idiyseler, o ^man pek çok danışan önemli yaşamları hatırlayacuktı. Deneylerinde, regresyonların % 60 ile 80'i en diişiik sosyal tabakada yaşamlarla sonuç-

ı. Kn ust sosyal tabakadaki yaşamlar ise vakaların yalnızca % a'si (M,$ civarımla) ile % to'ıımla (M.S 1700 civarımla) görüldü. Geri ka|an
landı
800
kısmı ise orta sınıftaki yaşamlardı.

Wambach ırk. cinsiyet, elbise, ayakkabı, yiyecek, çanak çömlek vb şeylerin darılını sıklığını kayda geçirdi. Bu dağılımlar tarihteki dağı|ım. lan yansıtıyordu. Örneğin, danışanlarına masada neler olduğunu, yemek yerlerken ellerinin kucaklarında olup olmadığını, neyin içinden ve ne i|n yediklerini sordu. Mutfak

araç gereçlerinin tahtadan mı pişmiş, kilden mi yoksa metalden mi yapıldığım, neye benzediklerini vb. sordu. Bazı danışanlar şöyle yanıtlar verdiler: Masa yoktu, ellerimizle yemek yedik, yemeği elimizle ortadaki bir kabın içinden aldık, yaprakları kullanarak yedik vb. Böyle yanıtlar, ipnoz sırasında şu çok sık sözü edilen "telkine yatkınlığı" yalanlamaktadır. Beş tarihsel dönemdeki yaşamların sıklığı, dünya nüfusunun tahmini gelişimi ile de örtiişmekteydi.

GEÇMİŞ YAŞAM HAFİZASİNİN DOĞASINI ARAŞTIRMAK

Tekrardoğuş genel ise -bu, yaşamlar boyunca yavaşça gelişen bir yetenek olmadığı takdirde- geçmiş yaşam hatırlamasını herkeste başlatabilirdik. Geçmiş yaşam hatırlamasını başlatma başarı oranı % 70 ile 90 arasında değişir. Geçmiş yaşam hafızasının doğasına dair göstergeler verebildiği içindir ki hatırlama koşullarını belirlemek ilginç olurdu.

Kendiliğinden hatırlaması olmayan insanların hatırlaması uygun bir yol göstericilik ile belirli bir transta veya en azından gevşemiş bir durumda başlatılabilir. Engeller ise bilgisizlik, belirsizlik veya inanmayış gibi görünmektedir. Tekrardoğuşu hiç duymamış veya tekrardoğuşun saçmalık olduğunu düşünen birinin geçmiş yaşamları hatırlamayı denemesi pek muhtemel değildir.

Wambach grup seansları sırasında **(1978)** hiçbir geçmiş **yaşam ha**tırlaması olmayan on kişiyi soruşturdu. Bunların ikisi bireysel seanslarda geçmiş yaşam hatırlaması edindi ve dördü ise ölüm deneyiminden **kork**tukları için direnç gösterdiler. Bu korku ipnotik yoldan engellendiğinde, geçmiş yaşam hatırlaması yaşadılar. Geri kalan dört kişi, serbest **çağırışım** da dahil olmak üzere psikolojik araştırmanın her biçimine direndi.
%

Netherton, yalnızca birkaç hastanın bir geçmiş yaşamdan herhangi bir şey hatırlayamadığını buldu (**1978**), Hastalar bir şey görmediklerini ve işitmediklerini söylediklerinde genellikle kördü, gözleri bağlıydı, **sağırdı** veya gizlilik yemini etmişti. "Gözlerinde veya kulaklarında bir sorun mu

Geçmiş yaşaın hatırlaması, geçmiş yaşam anılarına iki seviyede erişebilmemize rağmen, normal hatırlama ile aynı psikolojik yasalara ta- bıvnuş görünmektedir. Birinci seviye, normal hafızamıza benzer. Şimdiki sam hafızamızla aynı çağrışım, unutma ve hatırlama, sühlimasyon ve değiştirme ve sahte-anılar yasalarına tabi görünmektedir. Diğer seviyeye bazıları yüce benlik adını vermektedirler. Bu seviyede, hafıza daha çok ve tamdır ve objektiftir. Bu hafıza şimdiki yaşam için de mevcuttur ve örneğin, Transaksiyonel Analizde kullanılır. flr?" sorusu çoğu koz bir acılım sağlamaktaydı, bir hasta bir geçmiş anıdan hiçbir şev hatırlayamıyordu. Annesi ona hamileyken acıyı ve ' hisleri reddeden bir dinin takipçisi olmuştu. Anlaşılan, bu durum 'enin için güçlü bir kapanma komutu idi.

Cinsiyet değiştirdiklerini hatırlayan kadınların sayısı erkeklerden çoktur. Ayrıca psişikler geçmişte kadın yaşamları olan erkeklerden daha çok, geçmişte erkek yaşamları olan kadınları görmektedir (Muller 1970: 277)- Anlaşılan, erkeklerin kadın oldukları yaşamlar daha az erişilirdir. Erkekler kadın yaşamları hatırlamaya

direniyor olabilirler. Erkek yaşamlar da kadın yaşamlara kıyasla daha dramatik, daha değişken ve daha karmik olma eğilimindedir. Çokça aksiyon ve dram dolu yaşamlar sıkıcı yaşamlara kıyasla daha kolay hatırlanır. Bu, normal hafızamızla tutarlı bir durumdur. Daha derin transta bu fark ortadan kalkar. YVambach erkek-kadın dağılımı eşit olmayan gruplarda bile her iki cinsiyette geçmiş yaşamların sayısının eşit olduğunu buldu (Wambach 1978: 135). Transın belirli bir seviyesinde daha objektif bir hafızayla bağlantı kuruyor gibiyiz.

Geçmiş yaşamların hatırlanması değişik tamlık derecelerine sahip farklı biçimler alabilir:

- Bölük pörçük hatırlama bir isimle ilişkili hisler veya bir manzarayla, bir ev, bir yol veya bir değirmen izlenimlerdir.
* Bölümlü hatırlama arka planı, tarihi veya sonuçlan bilmeksizin bir olayla veya bir bölümle sınırlıdır.

Film gibi hatırlamada, bir geçmiş yaşamdan en önemli ve etkileyici (belki fazla etkileyici olanlar dışındaki) durumlar tutarlı bir hikaye içinde dizilirler. Danışana böyle anıları durdurma veya yavaşlatma, görüntüyü büyütme veya küçültme veya genel bir bakış edinebilmesi için bir adım geri çekilerek bakma talimatı verebiliriz.

Tamamen hatırlama belirli bir yaşamın görünüşe göre her ay$_{nnt}$ içerebilir Örneğin, danışana iiç gün veya üç hafta veya üç ay önceyi gitmesini önerebiliriz. Anılar tekrarlandıklarında net ve tutarlı k Geçmiş yaşam hatırlamasının nadir bir biçimi, biitün yaşamım- sanki bir manzarayı tanyormıışıız gibi yukarıdan bakarak gördiığüj*' panoramik hatırlamadır. Bövlesi hatırlama, muhtemelen, ölümde sonra yaşamı gözden geçirme ile özdeştir.

Geçmiş yaşamların hafızası diyalogların tamamına, adlara, tarihlere VP diğer olgulara kıyasla hisleri, gözlemleri ve fikirleri daha kolay hatırladı- gımız bir biçimde organize edilmiştir. Bazı insanlar tarihleri veya coğrafi mekanları bir kez bile düşünmeksizin yoğun yaşamlar yaşarlar. Bu gibi şeyler hakkında sorular sorabiliriz ama danışan o ömür sırasında bunların yanıtlarını bilmediyse, başka bir hafızanın harekete geçmesi **gerekir** Regresyonlarda, bu genellikle ölüm deneyimlerinin ardından, yaşamın gözden geçirilişi sırasında ve bazen de yüce benlik müdahale ettiğinde meydana gelir.

Hatırlama, özellikle de hafızanın ilk seviyesinde, şimdiki yaşmda da olduğu gibi, kolayca çarpıtılır. Moss ve Keeton (1979) tarihsel açıdan doğru ve yanlış olguların bir karışımına sahip birkaç vakayı tarif ederler. Tarihin pek az kişi tarafından bilinen birkaç doğru ayrıntısı, enformasyonun tamamını tarihsel açıdan doğru hale getirmez. Tam tersine, birkaç yanlış ayrıntı da enformasyonun tamamım yanlış hale getirmez. Hafızanın erişilebilirliği, büyük ihtimalle psişik yeteneklere bağlıdır. VVinafred Lucas'ın zihin aynası araştırmasının sonuçları da bunu destekler.

TEŞHIS ETME PROSEDÜRLERİ

Tekrardoğuşu **soruşturmanın müstesna** bir biçimi, ölmüş **insanların** şimdiki yaşamlarını veya bebeklerin geçmiş ömürlerini bulmaktır. **Tibet'te,** önemli lamaların ölümlerinden birkaç yıl sonra tekrardoğuşlarını aran»» geleneği yüzyıllardır mevcuttur. Bulununca, şimdiki bedenleniş eskisi»»[11] bıraktığı yerden devam edebilir. Tibetliler, ileri canların kendilerini yem bir bedenle~~n~~işe aktarabildiklerini ama »ıradan canların ölümden soar* ufalanıp **yok** olduklarını varsayarlar. Alexandra David-Neel 09*»») ** **. bu prosedürlerini anlatmışlardır. Rato'nun tarifini aş*l,(la buUbili[r4'n'1] OUto 1977: 17):

*Lomauun yakılman »tra&tnda Tthıtllbr dumanın hangi yönch gö*d** *kaybolduğunu balirltltr. Bir tonraki bmUnlcnmt o* yönde *olacaktır-*

0 7 (llvan, lamanın en önde (jeleu öğrencisi lama hakkında hir dua ri/n Ş‘ir yazar. Bu dim veya şiir yeni bedcnlenişi arayışla yardımcı ıhıası için keşişlere dağılılır. Dalny l.aına da dahil olınak üzere en İnendi lamalardan, yeni bedenlenmenin hızla bulunması için dua etmeleri islenir. Olağanüstü çocuklar veya olağanüstü koşullarda *gerçekleşen hir doğum ve bölgede doğan çocuklar hakkında dumanla haberleşme ile iletilen enformasyon toplanır.*

Olağanüstü işaretleri olan hir gebeliğe bir örnek şöyledir: Hamile kadın rüyasında rehber ilahların onun başından aşağıya su döktiilerini gördü. Bu, çocuğun bütün günahlarının temizlendiği anlamına gelmekteydi. Gebeliğinin son ayında, bir tapmağa girdiğinde bayılacak gibi oldu ama tanrı onu tutup oturttu. Üçüncü işaret ise aynı ve güneşin birleştiği bir rüyaydı, çocuğun son derece zeki olacağı anlamına geliyordu. Doğum sırasında, eve bir gökkuşağı dokundu: sevinçli bir işaret.

Böylesi göstergeler kahin olarak iş gören medoumistik keşişlere sunulur. Onlar da yeni bedenlenme için en olcısı üç adayı seçerler. Bu iiç vaka, transa girilip değerlendirilir ve ardından, varılan karar okunur. Dolay Lama kararı onaylar ve çocuk getirilir. Çocuk genellikle çok çeşitli eşyaların sergisi içinden geçmiş bedenlenmeye ait nesneleri seçmek zorundadırlar. Nesneleri seçme prosedürü küçük çocuklan teşhis etmek için Afrika'da da kullanılır. Rüyaların ve işaretlerin dışında, prosedürün özü: muteber bir trans medyomunın konsültasyonu ve çocuğun ölene ait eşyaları seçmesiydi.

falter Semkiw ise tamamen farklı bir araştırma türü yapıyor. Clarice °'ne Siki, Semkiw de fiziksel benzerlikleri arar ve bunları karakterdeki ken<f °^ra^ek' üenzerliklerle karşılaştırıp sınar (Semkiw 2001). Semkiw Ada S1,ni n’n kurucu babalarından biri ve ikinci başkanı olan John Adams ^ t3nir‘ üyeleri, arkadaşlar, meslektaşlar ve ahbapları da rak *k* m ^^nen aile üyeleri ve ahbaplarıdır. Yanında hediyesi ola- Aıne nnedy biraderler, Clinton, Gore ve Bush Jr. gibi yakın dönemden veya 1 ’*arın geçmiş yaşamlarını da verir. Hepsi de Devrim sırasında r,r> Sonrasınüa yaşamış az veya çok ünlü Amerikalılardı. Bunla*

^nki* kUİa^a do^ru olamayacak kadar iyi gelmektedir ama Semkiw o ki- ben/l4^)rtre,er i,e Şimdiki portreleri karşılaştırır ve -söylemek gerekir °Un bir°r *^er defterdir. Bir adam o zamanlar kadındı» şimdi zenci *S* Z?mön beyazdı, bu nedenle baftmız deftildi. Semkiw ayrıca geç- n hatırlaması olan başka Amerikalılardan örnekler de verir. Bu

örnekler en gücüleridir. Geçmiş yaşamlar ile şimdi yaşamlar arasında^ benzetmeler bazen abartılı ve bazen de çok güçlüdür. Görsel favorileri,^ den biri: General Horatio Gates’in tekrardoğuşu olarak Al Gore. Bunların hepsi doğruysa, yaşamlar arasında regresyonlarda ve çocuk vakalarında bulduğumuzdan daha çok süreklilik var demektir.

DAHA İLERİ ARAŞTIRMA İÇİN ÖNERİLER

Ian Stevenson, çocuk vakalarıyla yaptığı öncü çalışmasında tekrardoğuş hipotezinin bilimsel açıdan doğrulanmasına çok katkıda bulundu. Başlatılmış regresyonlar için de benzer bir araştırma programı gereklidir. Helen Wambach bu yönde önemli adımlar attı. Trans, seste ve deri direncinde değişimler, farklı beyin dalga desenleri vb. objektif fenomenleri başlattığı içindir ki ipnotik regresyon soruşturmanın ana aracı olarak kalacaktır. Farklı ipnozcular kullanmak, önceden bilgi vermeden transı

başlatmak, danışanların regresyon sırasında olanları unutmaları için regresyonu post-ipnotik yoldan tekrarlamak araştırmayı güçlendirir. Bu prosedürler hileyi, sahte-anıları, imajinasyonu ve dejavuyu bertaraf edebilir. İmajinas- yon, sahte-anı ve hile gibi hipotezleri çürütmek ne faydalı ne de ilginçtir. Elbette ki her sağduyulu araştırmacı bunların olabilirliğini azaltmak için özen göstermelidir. Ama paranoyakça tutumları aşmak için kuşkuculara karşı itiraz götürmez savlar aramayın.

Maurice Albertson ve Kenneth Freeman (1988) tarafından daha ileri araştırmalar için verilmiş tavsiyeler ilginçtir. Bazı alıntılar yapayım:

- Tekrardoğuşla ilintili fenomenlerin gelecekteki soruşturması araştırma protokollerinin ancak dikkatle planlanmasından sonra yapılmalıdır. Sahtekarlığa veya hileye karşı korunmak ve kaynakların natüralistik enformasyon girdileri tarafından kirlenmesini önlemek için verileri olabildiğince objektif olarak toplanması için her çaba sarfedilmelidir.
- Tekrardoğuşa karşı düşünceleri, savları vs. hepsini açığa çıkartmak için Doğulu ve Batılı dinsel ve felsefi gelenekler çok kapsamlı bir şekilde incelenmelidir. O zaman, bu çürütmelere yanıt vermek ve de ilgili vakaları karşılaştırmalı bir şekilde değerlendirme çabası gösterilebilir.
- Ölüme Yakın Deneyim araştırmasının, ölüme yakın deneyimlerin ayrıntılarında değişkenlere sebep olan kültürel etkenler ve ayrıntılı yaşam öyküleri gibi çeşitli tesirler bakımından daha ayrıntılı enformasyon elde etmek üzere genişletilmesi gerekmektedir: beden dışına çekilme süreci (ne zaman ve nasıl), beden dışına çekilmenin hemen sonrasındaki yorumlar, özel oluşumlar, insanların sıra dışı hareketleri, kullanılan araç gereç, başka odalardaki faaliyetler, duvar saatleri, yakınlarda olan arkadaşlar ve akrabalar ve eylemleri gibi gözlemlerin

n until.M i; Imyiilm ««»y.clfii geçirilmesinin ayrinlilari; karanlık bokluk, tîifU'l vo boya'/- ışığın ayı ml ilan; ölmüş arkadaşlar ve akrabalar ve melekler gibi görülen insanların ayrınlıları ve: ele dönmeye nasıl ve neden karar verildiğinin ayrıntıları. Dolmamış Çocuk araştırması, geri dönme kararını verme sürecinin VVamhaeb taralından tarif edilenle ayıii olup olmadıkını görmek için kişi doftnm öncesine gerilclilebilirdi.

Çocuk Anılarının İncelenmesi, kiiçiik çocuklardan tarif edilen geçmiş yaşamdaki ölümün hemen ardından neler olduğunu tarif etmesini isteyebilirdi. Deneyimler, Ölüme Yakın Deneyim araştırmasında tarif edilenlere benzer midir? Ölüme Yakın Deneyim tipi deneyimlerin hemen ötesinde ne oldu? Bardo Bölgesinde ne oldu? Yeryüzüne dönme kararlarını tarif edin. Sürece rehberlerde katıldı mı? Rehberler ne rol oynadı? Cenine ne zaman girilir? Bıı yaşam için ne gibi deneyimler beklenmektedir? Önceki yaşamı tarif ederken küçük çocuklar bir yetişkinin olgunluğu ile mi konuşup davranmaktadırlar? Wambach'inki gibi bir Yaşamdan Önce Yaşam araştırması daha çok ayrıntı (ve daha iyi istatistiksel sunum ve analiz) elde etmek için genişletilebilirdi. Terapistlerden gelen, fırsat oluştuğunda danışanı zora sokmaksızın sorulacak bir dizi soruya yanıtları içeren vaka incelemeleri derlenebilirdi.

- Geçmiş Yaşam araştırması ve Geçmiş Yaşam Terapisi araştırması, Ölüme Yakın Deneyim ile kıyaslayarak ölüm deneyimi, Bardodaki faaliyetler, karar verme, rehberlerin rolü, geri dönüş kararı süreci, cenine girmeden önce sahip olunan bilgi, hafızanın yitirilişi, bunun nasıl ve ne zaman olduğu, gebelik öncesinde ve/veya sırasında anne ve/veya baba ile iletişim olup olmadığı hakkında daha spesifik ve ayrıntılı sorular sorarak VVambach'ın araştırmasının geliştirip genişletilmiş haline getirilebilirdi. APRT üyeleri ve diğer terapistler ve araştırmacılar büyük miktarda önemli veri elde edebilirlerdi.
- Terapi değerlendirme tasarımları için psikoterapi literatürünü incelemek. Bu tasarımları hem tek başına ve farklı stiller için ve hem de psikoterapinin diğer daha geleneksel biçimleriyle karşılaştırmak üzere Geçmiş Yaşam Terapisine uygulamak (Ronald van der Maesen bunun büyük bir kısmını yaptı).

Musallat olmuş veya kanallaşan bir antiteyi dahil edilmiş kişilikten ayırt etmek için kriterler belirlemek. Herhangi bir anda hangisinin mevcut olduğunu belirleyecek deneyler tasarlamak.

Bence en ilginç tekrardoğıış araştırması, tekrardoğuş sürecini yöneten uralları ve yasaları bulmak ve de sürece dahil olan hafıza hakkında daha Çok şey bulmaktır.

Tckrardoğıışmı bir olgu olup olmadıkını belirleyecek araştırırı^ j,-. ründüğii kadar umut vaadedici delildir. Sadece, inançlarını ınıhteıri(.|(, yine de deriştirmeyecek olan insanlar için yapılmaktadır. I»ağna/,|ar|r nesli yavaş yavaş tükenmek zorundadır. Belirgin geçmiş yaşamlara resyonlarda neler olduğunu soruşturmak ise daha ilginçtir. En kötij bnij,,, her şeyin beklediğimizden daha farklı veya daha karmaşık olması olurri,,

Genetik hafıza ve kolektif bilinçdışı hakkınelaki fikirler daha i|(.rı çürütme gerektirmeyen spekülasyonlardır. Fenomenlerin bunlarla çeliş, tiklerini işaret etmek yeterlidir. Süper-DDA "hipotezi yararsızdır. Daha yaygın psişik duyarlılığın belirli

bir vakanın analiz edilmesinde akla yatkın olduğu veya olmadığı gösterilebilir. Ama uzamı, zamanı ve kimliği aşan durugörü biçimleri, doğrudan gözlemin dışında kalan her türlü insan bilişimini açıklayabilen spekülasyonlardır. Ve regresyonlar, rastgele ufak tefek bilgi karışımları değillerdir.

Regresyon araştırması ile sıradan soruşturmanın nasıl birleştirilebileceğinin iyi bir örneği, Dick Sutphen'in *The Star Rover* (London 1915) adlı kitabının yeni baskısının önsözünde Ed Morell'in yaşamının hikayesini nasıl topladığım anlatışıdır. Kuşkucular için bu hikaye ikna edici değildir ama ilginçtir ve asıl nokta, regresyon kanıtlarının somut kanıt araştırmasının yerine geçmeyip bu araştırmayı harekete geçirebileceğidir (geçirmesi gerektiği). Eklenti büyük bir sıklıkla, kişisel bir geçmiş yaşama kıyasla daha muhtemel bir açıklamadır. Kişisel geçmiş yaşam anılarını ister eklenmiş ister obsede eden antitelerin anılarından ayırt etmek bilhassa önemlidir. Goldberg (1982) ve Holzer (1985) bu ikisin birbirinden ayırt etmez ve okuyucu, onların yanlış yol gösterilen deneklerine acıma hissiyle dolar. Bu farklı bulup çıkartamayan terapistler ise danışanlara yardım etmek yerine durumlarını kötüleştirebilirler.

Tekrardoğuş araştırması aşağıda sıralanan türden sorunlarda da kayda- değer bir pratiklikte kullanılabilir:

- Anoreksiya ve bulimiya.
- Alerjiler ve astım.
- Alkoliklik ve madde bağımlılığı.
- Transseksüellik.
- Epilepsi (sara).
- Kanser.
- Fobiler.
- ’ tntihar eğilimleri.
- Sadizm ve mazoşizm.

p in eski uygarlıklardaki günlük yaşama ilişkin bilgimiz, geçtiğimiz yüzyıllar v ikın dönemler için bile, büyük ölçüde zenginleşebilir. 1850 de Liver- ü gecekondu mahallelerindeki yaşam hakkında okumak hem çok ilginç hrm de etkileyicidir (Moss vc Kccton 1979: 41). Netherton'un "çoğul bakış açılan" yaklaşımı bilinmeyen kültürler için bilhassa ilginç olurdu. Örneğin, bıivüklüğü ve -tercihan uluslararası- dağılımı kadar hileyi imkansız hale -rptirmek üzere alınacak bildik önemler kadar önemlidir. YVambach'ın her bir seansın sonundaki raporları bazı modeller sağlamaktadır ama bunlar
daha da iyileştirilebilir.

Pieter Langedijk (1980) regresyonlarıı tarih araştırmasına şu şekilde katkıda bulunabileceğini önerir:

. Yalnızca yazılı hali bilinen dillerin telaffuzları.
. Kayıp uygarlıklar.
. Kadim dinler.
• Psişik becerilerin kullanıldığı kadim uygarlıklar.

Ana fikir standart sorularla pek çok regresyon yapıp hem ilintili hem de güvenilir malzeme toplamak olduğunda, her bir yaşamın anlamı veya ömürler boyunca gelişmenin anlamı gibi geniş felsefi veya dinsel sorulan ele almamalıyız. Somut sorular, ilginç karşılaştırmalar yapmayı sağlayacak ve pratik uygunluğa sahip olacaktır. Bazı öneriler vereyim:

Yaşam hazırlığı hakkında sorular

- Şimdiki yaşamın için belirleyici olan yere ve zamana git.
- Şu anda herhangi bir zorunluluk hissettiysen hür hissetmiş olduğun, serbestçe ve bilinçli seçim yapabildiğin son ana git.

Bu seçim neyle ilgilidir? Seçtiğin şeyi neden seçmektesin? Ne istiyorsun?
Bu belirli seçime yol açan deneyimler nelerdi? Şimdi, onların izlenimlerini alacaksın.
önceki ömürlerden beraberinde beceriler getirmişsen, beraberinde Bitirdiğin başlıca yeteneğin ve onu hangi deneyimlerin geliştirdiğinin bir izlenimini alacaksın şimdi.
Geçmiş yaşamlardan beraberinde herhangi bir engel getirmişsen, «n önemli engelin ve buna aebep olan deneyimlerin bir izlenimini alacaksın şimdi.
Yaşamındaki belirli temalar önceki ömürlerden gelmiş ise, en önemli temaların ve bunu başlatan deneyimin bir izlenimini alacaksa şimdi.

- Ana babanla dair ilk izlenimin nedir? İlk olarak ne dikkatini n | Onlara dikkat ettiğinde ne hissetmektesin?

<;k-

- Yeni bedenin ile ilk kez temas ettiğin ana git. Ona dair ne his

tesin? Ona dair ne düşünmektesin? 111

- En etkili prenatal (rahimdeki) deneyime git.

Standart temalar için öneriler

- Güçlülük ve zayıflık, iktidar ve iktidarsızlık.
- Ait olma ve yalnızlık.
- Maskülenlik ve feminenlik.
- Seks.
- Şiddet.
- Çocukluk ve yetişkinlik.

- Fiziksel olan ve spiritüel olan.
- Kendinen emin olma ve kendinden şüphe etme.
- Havai kırıklıkları.

*0

- Korkular.
- Doyum ve doyumsuzluk.
- Muhakemenin gelişmesi.
- Algının gelişmesi.
- Yaratıcılığın gelişmesi.
- Aşağılık ve üstünlük.
- Becerilerin yitirilmesi.

OKUNMASİ GEREKEN KİTAPLAR

En eski araştırma tipi, regresyonları tarihsel olgularla kıyaslayarak sınamaktır. Bridey Murphy vakası ilktir (Bernstein 1956, Kline 1956). Jess Steam (1968), Kanada'da Joanne Maclver'm seanslarını doğrulamayı denedi. Kitabı ABD'de *The Search for the Girl with the Blue Eyes*[75] [76] ve

ya», <»*»

Glaskin (1979) **petpr** *M* ^ 97°′ 1974^' B^ox**ham** (Iverson 1976), Gerald Judith Joh^LeZs^ Ve/°, Keet0n C1979) ve de G1- Glisten ve *David GraZ* yap,,a" *iyonlar* da araştır,Id,. ^birliği yaptı Z a,andatanınm,§ bir yazar olan Brad Steiger ile yaptı. Regresyonlarla ilgilenen insanlarla söyleşileri ve tekrmtioğuî

75 Mavi Gözlü Kızı Arayış
76 Susan Ganicr'in İkinci Yaşamı

nn»[1] c'c almaktadır. I[10]*' Çok şeyin yanı sıra, diğer açılardan ^ ılırb'[r] rcgresyonda yanlış tarihlerin ortaya çıkış tar/ı hakkında ilginç F[iv]^j[er ve] gözlemler içerir (1976:164).

[o1U] cjnidiye dek yalnızca Helen Wamhach regresyonlar üstünde istatis- [tikse1] araştmma yaptı (1978. 1979).

Fhvid Christie-Murray tekrardoğıış araştırması hakkında bir inceleme , ri yazdı (tarih yok). Araştırmayla ilgisi teoriyi formüle etmek ve model [r] »tur Bu yönde gösterilen birkaç çabadan biri de Brezilyalı Hernani (.983)'nm çal^m««d.r.

Çocuk vakalarının araştırılmasında lan Stevenson'ın çalışması hakimdir **1066-2003).** Diğer yayınlar Gupta ve diğerleri (1936), Hernani Andrade [(1Q73)] [ve] Francis Story (i975) olarak sayılabilir. Daniel Cohen (1975) ise diğerleri arasında Stevenson'ı kınar. Savlar yoktur, yalnızca muğlak imalarda bulunur, lan Wilson ise ondan bir gömlek üstündür (1981). Walker (1981) lehte ve aleyhte savları sunar. Terazinin her iki yanında metafiziği ve deneysel olanı tuhaf bir şekilde toplamakla birlikte adil bir kitaptır.

Thelma Freedman *Hypnotically-Facilitated Past-Life Reports: A Comprehensive Overview of Research*[i,H] (2000) adlı kitabında regres- vonlardan gelen verilerin tarihsel açıdan doğrulanması, geçmiş yaşam terapisinin terapötik etkisi ve geçmiş yaşamlara regresyonların psikolojik ve fizyolojik unsurlarına ilişkin araştırmaların harikulade bir özetini yapar.

İpnoiik Yoldan Edinilen Ooçmiş Yn*«m Bildirimleri: Art|lırm»lann Kapaamlı bir Genel özeti

»I

10. BÖLÜM
DOĞUM ÖNCESİNDEKİ VE SIRASINDAKİ DENEYİMLER

Şimdiye dek yayınlanan rcgresyon malzemesi insanların nasıl bedenlen- diğine, gebeliği nasıl deneyimlediğine ve bunun ne gibi sonuçlara sahip olabileceğine dair zengin bir tablo çizmektedir. Konuyla ilgili teolojik ve felsefi literatür ise elde mevcut deneysel malzeme ile çoğu kez göze batar şekilde çelişen soyut kanılar sunar. Bedensiz durum ve bedenlenme süreci hakkında verdikleri enformasyon ile deneysel malzemenin uyumlu olduğu yazarlar arasında Allan Kardec ve Joan Grant vardır. En bilgilendirici malzeme, son kırk yıldır elde edilmiştir. Bu alandaki önemli yazarlar Morris Netherton, Helen Wambach, Joel Whitton, Michael Gabriel ve Michael Newton'dur.

Albert de Rochas deneylerinde, bir manyetik transta önceki bir yaşama regresyon sırasında, deneklerinin derilerini kendi fiziksel ciltlerinin yaklaşık altı santim dışında hissettiklerini gördü (*I'exteriorisaton de la sensibılite)*. Deneklerini yaşamlar arasında bir döneme geri getirdiğinde Ve ^unu bildirebilir olduklarında, deneklerin "duyarlılık aracı" başlarının üstündeki bir bölgedeydi.

Helen Wambach 1.500 kişiyi ipnotik regresyona soktu. İlk 1.100 kişi- ^1 önceki yaşamlar deneyimledi. Toplam grubun % 48'i ensız durumda ve doğmamış çocuk olarak doğum öncesi deneyimler slj^a 1- % 52'i ise ya hiçbir izlenim edinmedi veya grup regresvonları Slnda nyuyakaldılar (Wambach 1979).

ttrar rahimdeki deneyimlere dair doğum öncesi regresyonları elzem görmektedir. Wambach insanların yeni bir bedenlenmeye doğumazırlandl&lna, yeni bedenleriyle bağı nasıl deneyimlediklerine ve <JikL ■U ve de doğumun hemen sonrasındaki durumu nasıl deneyimle- lerir* baktı.

ban^e ^Ochas ve Wnmbach'in deneyimlerinden hareketle, iki hafıza nın ^ar^lı olduğu sonucuna varmaktayım.

234 • TEKRARDOĞUŞU KEŞFETMEK

YENİDEN DOĞUŞ HAZIRLIĞI

İnsanlar yeni bir bedene ve yeni
ler? Diğer pek çok insan deney
birbirinden çok farklı. Helen Wam

üç soruyu soruşturdu:

bir önıüie dönüşlerini nasıl deneyimler- iminde olduğu gibi genel yanıt şöy|edir;
badı bedenleımıe hazırlığı hakkında

- İnsanlar yeni bedenlenmeyi kendileri mi seçip hazırlanmışlardı yoksa mecburiyet mi hissetmişlerdi veya zorlanmışlardı?
- İnsanlar neden bedenleneceklerdi ve bunu kendileri seçtiyse, ana nedenleri veya hedefleri neydi?
- İnsanlar doğacakları cinsiyeti kendileri mi seçmişlerdi?

Yanıt verenlerden bazıları, bedenleniş hazırlığı sırasında hiçbir şey deneyimlemedi veya yalnızca cenine doğru emilip çekildiklerini hissettiler. Bazıları bunu bir kaydıraktan kaymaya veya bir elektrik süpürgesi tarafından emilmeye benzettiler. Dethlefsen ve diğerleri de benzer deneyimler bildirmektedirler. Diğer insanlar kendilerini özenle, genellikle arkadaşları ve danışmanlarıyla işbirliği yaparak hazırlamaktadırlar. Bazıları direnmekte veya korkmaktadur ve ikna edilmeleri gerekir. Yine bazıları, anlaşılan bunu tamamen kendi başlarına, hatta bazıları aceleyle ve tavsiyelere uymadan yapmaktadırlar. YVambach'ın aldığı yanıtlar (1979) şöyledir:

% 8, bir şey hissetmedi.

% 11, direndi ve az çok korktu.

% 56, en azından biraz tereddüt etti.

% 23, kendini aktif bir şekilde hazırladı.

% 3, plan yapamayacak kadar acele etti veya tavsiyelere uymadı.

Bu, yaklaşık % 20'nin dönmeye kendilerini mecbur hissettikleri ve yaklaşık % 80'in ise yeniden doğuşlarını az çok kabul ettikleri anlamına gelir. Bazıları kaçınılmaz olanı beklemekte, diğerleri ise bunu sıradan bir mesele, "herkesin yaptığı bir şey" olarak görmektedirler. Biri bunu güvenilir bir seyahat acentası tarafından tavsiye edilen, tamamı düzenlenmiş bir yolculuğa benzetmişti. Bazılarının ikna edilmesi gerekir, diğerleri ise yine "aşağıya inmek" konusunda heveslidir. Ve diğerleri yine kişisel inisiyatifle hareket etmekte ve kapsamlı planlar yapabilmektedirler. Pek çok insan ayrıntıları başkalarıyla, esasen kendileri de geri dönmek üzere o an arkadaşlar ve akrabalar" ile konuştuklarını bildirmektedirler. Sık sık Paylaşılan planlar yapılır ve gelecek buluşmalar ve işbirlikleri düzenlenir, aşkalarına danıştıklarını bildiren insanların 96 60'tan fazlasına öğüt veren ^ ır en çoktur, hatta bazılarının bir öğüt verenler meclisi vardır.

W iinbach başkalarından öğüt almanın genel kural olduğunu bulmuş ' rağmen McClain, “Ancak çok nadir, çok uç durumlarda " h ngi bir kılavuzluk tipinin veya önerinin dış kaynaklar tara- n yapıldığı anlaşılmaktadır,” der (McClain 1986: 22). Muhtemeldir ^McClâin yalnızca kendiliğinden ifadeleri kayda geçirmişken Wambach J'erkese jıunu açık açık sormuştu. Aşağıda, yani burada pek çok konuda rofesyonellerden (veya profesyonelin biraz azından) akıl sorulmasına ilişkin yaygın uygulamayı düşünecek olursak, sanırım Wambach haklıdır.

Bir danışan, doğumundan önce ana babasının çevresinden oturduğunu anlatır. Herhangi bir sıcak veya soğuk algısı yoktur ama ne zaman gundiiz ne zaman gece olduğunu bilmektedir (Webb 1974: 126). Etrafta dolanıp duranların pek çoğu ölüm sonrası deneyimlerin regresyonlarına tanık olur ve gün ve gece arasındaki farkı algılar.

Bir kadın savaşta küçük bir Yahudi oğlanken ölümünü hatırlar. Daha sonra kendisini bu oğlan olarak annesi ile, cennetin muhteşem kapılarının önünde kuyrukta bekleyen insanlar arasında görür. Kuyruktaki erkekler -ortodoks yahudilerler- şapkalar giymektedirler. Cennete girmeden önce şapkalarını çıkarmayışları çocuğun tuhafına gitti. Beklemekten yorulup aşağı bölgelere gittiğinde bir erkek “melek" ona, “Bu kadar aşağılara inmiş olduğuna göre artık yeryüzüne dönmek zorundasın,”dedi. Oğlan gitmek istemedi ve annesinin nerede olduğunu sordu ama melek ona başka bir anne bulacaklarını söyledi.

Bir ışık huzmesi gördü ve bunu izlediğinde bir kadının rahmine girdi. (Gershom içg2: 45)

Wambach’i yanıtlayanların prenatal (doğum öncesi) anılara sahip °lan % 6o’ı regresyonda, geri dönüş için bir sebep verebildi. Diğer % 40 genelde dönmeyi kendileri seçmemişlerdi. Wambach (1979) yeniden doğuş nedenlerini aşğıdakı gibi ayırmıştı:

o/o 27, başkalarına yardım etmek ve spiritüel açıdan büyümek için geldi, geldi^ 26’ ^este^eme veya düzeltme amaçlı yeni deneyimler edinmek için

^ J8, daha sosyal olmak için geldi.

^ l8ı kişisel karmik ilişkileri çözmek için geldi.

*2» çeşitli nedenlerle geldi.

hedeflerden örnekler: Korkunun üstesinden gelmeyi bir «iynie(’ l*derlik üstlenmeyi öğrenmek, alçakgönüllülüğü öğrenmek ve ** gruba önderlik etmek, Bazı alıntılar yaparsak:

. “Annemle ilişkimde yapılacak çok şeyim kalmıştı."
. "Aslında çözülecek herhangi acil bir karmam yoktu.”
. “Bir önceki yaşamdan kalmış açık uçlan bir araya getirip derlem,,, gerekiyordu."
. “Kendimi zayıf ve düşkün bir yaşama maruz bırakmayı ve hUniln üstesinden gelmeyi istedim.”

- “Daha henüz çok genç öldüğüm için geri gelmek istedim."
- “Anne ve babanım bana ihtiyaçları olduğunu biliyordum çünkü on sekiz aylık bir kızlarını bir yangında kaybettiler.

Özel görevlere başvurabilir ve özel misyonlar talep edebiliriz, özel gelişimler için insanlara gerek duyulduğunda ve bizler katkıda bulunabilir ve istekli isek, bunlar için danışmanlarımıza başvurabiliriz. Karmik değerlendirmeler devam eder ama belirleyici değildir.

Cinsiyetimiz yaşam planımız için önemlidir. Bir erkek veya bir kadın olarak doğup doğmadığımız hala fark etmektedir. VVambach insanların % 76'sının cinsiyetlerini seçtiklerini buldu. Kalan % 24 un ya seçme şansı yoktu veya dikkat etmemişlerdi. Cinsiyet seçiminin yanı sıra, ana babanın seçimi de sürdüreceğimiz yaşam açısından önemlidir. Yaşamlarını planlayan insanlar ana babalarını da seçerler. Yeniden doğuşlarını başlarına gelmiş bir şey gibi deneyimleyenler ise neden ve nasıl bu ana babaya düştüklerini bilmemektedirler. Ama pek çoğu seçer. Gelecekteki ana babamızı çok uzun bir zaman önce seçebiliriz.

Küçük bir oğlan ana babasına, onları “çok uzun zaman önce, hala Tanrı'ylayken" seçmiş olduğunu söyler. Babasının kim olacağını seçmesine izin verilmişti. Etrafa bakınmış ve en sonunda, bir konserde keman çalmakta olan bir oğlan görmüştü. Kemanın bir teli kopmuştu ama oğlan yine de çalmaya devam etmişti. İşte o zaman, kendi kendine, “Babam bu olacak!” dedi.

Keman yayıyla ilgili olay, gerçekten de babası hala okuldayken yaşanmış[n](Muller 1970: 66). Ana babalarımızı genellikle önceki yaşamlardan tane nz. Onları bazen, üstlenmiş olduğumuz görev için, sundukları fırsatla' için, özellikle de uygun genetik malzeme nedeniyle seçeriz (Wambach 1979' 164). Bir kadın, annesi ile karmik bağlarının bir genetik bozuklu' (Alzheimer's hastalığı) ihtimalinden çok daha önemli olduğunu söyk[r'] Babasız yetiştirilmektete çok şey öğreneceği ve evlenmesi mukadder ola'[1]

tanışnıak için ideal bölgede olacağı ona söylenmişti (VVhirton ve [1(1,101] İQ86: 42). bazen insanlar karmik bir ilişkileri olan ana babalar alinden hoşlanmazlar. Önceki bir yaşamda, öldürdüğü bir kadının il,[t,n]î .u_nV venidcn doğarak kişisel evrimine katkıda bulunacağı söylenen

-iği) Old *[1]

*• , havır. vine mi **o!”** diye inlemişti (YVhitton ve Fisher 1986: 42).

IV171 insanlar son dakikada fikir değiştirip sonra başka bir yerde kta veya aceleden hata yapmaktadırlar. Bir bedene dönmeyi çok ^ biri, arkadaşları ve akrabaları küçük bir ailenin ona daha uygun i îupunu tembihlemesine rağmen çok büyük bir aileye yaklaştı. Başka j [r] **danışan,** onun doğumunun ardından derhal şunu fark etti: **“Yanlış** zaman, **yanlış yer, yanlış ana baba, yanlış**

cinsiyet!"

Yaklaşan bir yaşamın ayrıntılarının sabit olmayıp kendini genel ana hatlarla, genel gelişmelerle, genel mücadelelerle sınırladığını doğrulayan başka örnekler de verilmiştir (Kardec 1857: 325-31)- İnsanlar bir *yaşam önizlemesini,* yani yaklaşan hayatın önizlemesini hatırladıklarında yalnızca önemli anlar, büyük görevler öne çıkar. Bunları yaşamdaki çabalarımız aracılıpıyla süsler ve ayrıntılandırırız. Cinayet gibi güçlü, ahlaksız eylemler asla mukadder değildir. En çok, böyle bir şeyin meydana gelme ihtimalinin çok olacağı bir kişilikle, öyle bir ortamda, öyle bir tarzda büyüyeceğimiz mukadderdir. Ama cinayet işlemek hiçkimsenin kaderinde yazılı değildir.

Bazı insanlar, öncesinde çok genç yaşta öldüklerinden geri dönmek için güçlü bir arzu duyduklarını hatırlarlar. Yaygın bir inanışa göre, çok genç yaşta ölenler hızla geri dönerler. Ve yeni yaşamlarında kalan yaşam enerjisini kullanır ve böylece yine genç yaşta ölürler. Hızlı geri dönüş genellikle doğrudur, genç ölmek ise değildir. Tam tersine, genellikle iki kat enerjiktirler.

Aynı aileye, önceki başarısız bir girişimin ardından, birkaç yıl sonra, hatta diğer cinsiyette bir bedende bedenlendiğimiz de olur. Carol Bowman {2000) pek çok ikna edici vaka aktarır.

İNİŞ VE GEBELİK, DOĞUM LEKELERİ

Can, cenine ne zaman girer? YVambach'ın danışanlarının yalnızca % ıTi «ebeliğin ilk 6 ayı içinde ve pek azı rahme düşme anı sırasında cenine bağlanmıştı. Yaklaşık % 12'si cenine 6. ayın sonunda ve % 39*u ise son 3 ay iç,ndc bağlandı. Son olarak, **96** 33'ü ise doğumdan kısa süre önce indi * ^ **5** i doğum deneyiminden kaçınıp doğumdan hemen sonra indi. Doğ- â Çf)cuğun gelişimine muhtemelen pek az tesir etmişlerdi (Wambach 979)' °y|ey»e, ceninin meskun olma ihtimali 6. ayın sonundan sonra hızla

 artmaktadır. Can,» genden konumundan, bedeninden **ve yaşından haberda**

Doğum öncesi deneyimleri sorulduğunda, Wambach m danışanla^ * $_{n}$-i kendilerini ceninin içinde, % $_{7}$«'i ceninin dışında ve /o ıı , sie b$_{azen}$ içinde ve bazen de dışında hisseliler. Daha erken menler kendilerini ** kez içeride hissetmekteydiler. Ancak çoğu, cenine esin-muhtemelen bede$_{n}$ dışı deneyimlerde ve ölüm sırasında sozu edilen (Crookall 1961, ı$_{978)}$ "gümüş kordon" ile aynı şey olan- bir kordonla bağlı iken annelerinin etrafında süzülmekteydiler. Doğum yaklaşınca, kordon kısalır. Bazıl$_{an}$ incelemek ve kendilerini doğmamış çocuğa uyumlandırmak için cenini arada bir ziyaret eder. Bazıları doğumdan sonra da bedenlerini bazen terk ettiklerini bildirmişlerdir. Birkaçı, yaşamlaının ilk yılı içinde bile dilediklerinde bedenlerini terk edebilmekteydi.

Loehr-Daniels okumaları çoğu kez, *bedenbcıkıcıları* (stimulate the growing body, the so-called *body sitters*) denilen başka canların büyümekte olan bedene muhafızlık edip onu uyardığını (Quinn: 67) anlatır. Doğumdan sonra, en azından biri orada kalmaktadır çünkü çocuğun canı ikinci yıla dek kolayca bedene girip çıkmaktadır (Quinn: 68). Tahminimce bu, yürüme yaşına bağlıdır.

Danışanların % 86'sı annelerinin ruh hallerinin, düşünce ve duygularının farkında olduklarını anlattı. Kalan % 14'ün tamamının, cenine son dakikada gelmiş oldukları varsayılabilir. Ne yazık ki Wambach ikinci kitabında istatistiksel malzemeyi o kadar kötü sunar ki farklı soruların yanıtları arasında bağıntı kuramıyoruz.

Joan Grant, gebelik sırasındaki bulantıları annenin bir biçimde yanlış yaşamakta olduğuna dair çocuğun verdiği bir uyarı olarak açıklar. Ancak Wambach cenine altıncı ayın sonundan önce giren canların ancak % H olduğunu bulduğuna göre ilk aylardaki bulantılar istisna olmalıdır. Bulantı bedenlenmekte olan çocuktan bir sinyal değil de annenin psikosomatik bir tepkisiymiş gibi görünüyor.

Doğmamış çocuk canlı olabilir ama hiçbir can ona inmediği, onunla bağlantı kurmadığı veya ona girmediği sürece canlandırılmış değildir. Henüz doğmuş ve nefes alıyor olan bir çocuk, taşınmasından hemen önce)'^{el11} sakinine hazırlanmış bir ev gibi olabilir. Bu tuhaf bir fikir olmasına rağme'^{1}- başka regresyoncular da benzer vakalar bildirmektedirler (Hubbard 195$^{t)}$}>

Aceleyle ve planlamadan yeniden doğuşun en aşırı uçtaki örıni*^{1}' yeni doğan bir bebeği devralmaktır. Meslek hayatımda bununla b'^{r}^ ez karşılaştım İnanılır görünmemektedir ama regresyon terapisi ^ ^{a} bilinen daha çok sayıda vaka vardır. Hubbard suikaste kurban g*$^{ct?}$

•r adaıı örneğini verir. Adorn çok kızgındır ve kendisinden hu kadar kolay kurtulamayacaklarım onlara gösterecektir. “Bir beden kapmak" üzere en yakın doğıumhaneye koşturur. Muhtemeldir ki zor kullanarak Invka birini kenara itmişti. Belki de bu ancak çok az zihin gücü, yeni bir vaşama başlamak için çok az motivasyonu ve kendi bedeni üzerine pek az denetimi olan yenidoğan bebeklerle mümkün olabilmektedir. Çoktan doğmuş ve bir başkasının girip yerleştiği bir beden içinde derhal geri dönmek, önceki yaşamın ölüm tarihinden önceye denk düşen bir resmi doğum tarihi oluşturup bir eksi ara dönemi yaratır. 5. Bölüm’de yer alan Hermann Grundei'nin hikayesi buna örnektir. Ian Stevenson da birkaç vakayla karşılaşmıştır (1987: 124):

Sayısı az birkaç vakada, denek, yaşamını hatırladığı kişi ölmeden önce doğmuştu (Aralar bir veya iki gün ile birkaç yıl arasında değişmektedir). Bu türden bir vakada, görünüşe bakılırsa, deneğin bedeni tam olarak oluşmuştu ve bir diğeri onu devralmadan önce muhtemelen içinde bir kişilik yerleşikti. Burada çoğu kez posesyon adı verilen bir beden hırsızlığı tipinden söz ediyor olabiliriz.

Böyle tuhaf vakalardan kurtulmanın en kolay yolu, tarihler kaydedilirken hatalar yapıldığını vai'saymaktır ve bazı vakalarda kesin tarihlere ilişkin belirsizlik bu çıkarımı destekler. Ancak ben, doğru tarihleri elde etmiş olmamıza rağmen anormalliğin devam ettiği bu tipten en azından on vaka biliyorum.

Bedenlenme, diyelim ki üç yaşında bir çocuğun bedeninde meydana geldiğinde, bu genellikle ciddi bir hasalıktan sonra olur ve kişilikte, Jas- bir vakasındaki gibi (Stevenson 1966), belirgin bir değişimle sonuçlanır.

Daha da ender vakalarda, aynısı yetişkinlerde de görülür. Cyril Scott (i953) bir bombardıman sonrasında bir başkasıyla yer değiştiren bir adamın örneğini verir. Yazara göre, böyle şeyler ancak önceki yaşamlarda medyom- luğun negatif biçimlerinin sonucunda mümkündür. Ruth Montgomery ise daha sonraki kitaplarında *davetsizler* fikrini popüler hale getirdi. Bu fikri Joanne Gariand’ın (1988) bir deneyiminden alıp eleştirmeksizin uzun süre kullandı. Fikirlerini mantıksızca, hatta sapkın bulmaktayım ama bunlar bu kitabın konusu dahilinde değildir.

Diğer pek çok regresyon terapisti gibi, Morris Netherton da (yeri gelmişken, Ruth Montgomery’nin hiçbir kanıt olmaksızın onun bir davetsiz ^uğunu açıklaması üzerine pek canı sıkılmıştı) bu yaşamdaki travmatik ,l*yinileri yeniden yaşamanın sorunların ve kompleksleri kökenlerini ort*1*n kaldırmada çoğu kez yetersiz olduğunu anladı. Bu yaşamdaki olay*

Roger Woolger zor veya acı verici doğum deneyimlerinin geçmiş y. travmalarını nasıl yeniden uyarabildiğiiiin örneklerini verir f ıgHk . 7'r"

1 ar genelde önceki yaşamlardan kalan çözülmemiş yaralan ve yeniden uyarmaktadır. Gebelik veya doğum sırasında yeniden uyarıl,^'*' hep yaşam sırasında yeniden uyarılmadan önce geldiğini buldu

- Sümüğün boğaza kaçması suda boğulma, boğazlanma, lıavası/j,^ boğulma veya bazen canlı canlı gömülme nedeniyle ölümün ' ansı masıdır.
- Kanamalar ve kan nakli kanlı ölümlerin veya kan kaybederek öl,,, anılarını canlandırır.

- Sezaryen doğum kılıçlarla veya bıçaklarla kesilip doğranarak ölüm ve çocuk kurban etme anılarını da tetikler. “Lütfen, kesmeyin!” cümlesi annenin bebeğin bilinçdışında eştınlayan sözleri olabilir.
- Ters doğum kol ve ayakların çekilip uzatıldığı veya germe gibi diğer acı verici işkencelere maruz kalınan ölümlerin anılarını uyandırır.
- Sancıların uzun sürmesi kaçınılmaz olarak çığ düşmesi, devrilen ağaçlar, bombardımanlar vb. nedenlerle sıkışıp kalarak veya yavaşça ölünen travmatik anları yansıtır.

6. Bölüm’de, trans derinliğinde manyetizör ile manyetize edilen arasında “sempati” denilen ve neredeyse tam bir özdeşleşmenin meydana geldiği bağlantıya benzer bir bağlantının anne ve çocuk arasında da olduğunu görmüştük. Morris Netherton ve Michael Gabriel doğmamış çocuğun, annenin deneyimlerini kendisininkiler olarak kaydettiğini gösteren pek çok örnek vermektedir. Bir genç kız erkek arkadaşına hamile olduğunu söylediğinde ve genç adam, “Kaybol! Artık seni görmek istemiyorum!" dediğinde, doğmamış çocuk bu mesajı sanki kendisine söylenmişeesine kolayca kaydedebilir. Çocuğun canının reddedilmekle, uzaklara yollanmakla veya dışlanmakla ilgili bitmemiş bir işi varsa bu yeniden uyarılacaktır.

Amerikalı bir kız narkoz etkisi altındayken sayıklamaya ve İspanyolca konuşmaya başladı, oysa bu dili bilmiyordu. Odaya çağırılan annesi, bu kıza hamileyken Meksika’da başlayan devrimci ayaklanmadan kaçmaya çalışırken MeksikalI rehberinin söylediği cümleleri tanıdı ğında şaşkınlığa uğradı (Muller 1970: 135).

Netherton’a göre en hassas anlar rahme düşme, gebeliğin gebeliğin ilk kez bildirilmesi ve doğumdur. Doğmamış çocuğun kay

/, ,,/d» *annesine yaptım hir /ıı/mrli görür. Kadın, ilgisini çok çeken \l ırıjuis de Sadr ın hir kitabından hir pasajı kocasına yüksek sesle ç,tr Hasta hu kitabı bilmiyor olmasına rağmen regresyon sırasında Masına virgülüne ılek aktarabilir. Ilıt metnin ona yaşamı boyunca /lır post Ula gibi tesir ettiği ortaya çıkar çiinkii pasajın içeriği ün, ,kı yaşamlarından travmaları yeniden uyarmakladır.*

• :i.. "sıMupalisi 'nin çarpıcı hir örneğini şu vakada görebiliriz
% rtiiOCS» v
n«n ' ,y ShiOVin 1078: 8,|):
lNl«tlu'rton
'Ansı'i^n'""" *olun hir kailin rcyıvsyoıı sırasında, bahasının kendisine*
(U

Doğumunu yeniden yaşarken kıkırdayıp gülmeye başlayan bir danı- m vakasını biliyorum. Doğum sancıları başladığında annesi ünlü bir komedyeni izlemekteydi. Michael Gabriel (1992) de kitabına, annesinin hislerini kopyalamakla kalmayıp annesi bıraktıktan çok sonra bile bunlara bağlı kalan bir kızın vakasıyla başlar. *Doğum lekeleri veya stigmata cenine giren canın tesirinin örnekleridir. İnsanlar ciltlerinde lekeler veya çizikler gibi fiziksel işaretlerle veya önceki yaşamdan ölümcül yaralara denk düşen doğum kusurlarıyla doğabilirler. Alaska 'daki Tliıgitler çocuğun bir önceki yaşamını teşhis etmek için doğum lekelerini kullanırlardı. Başka gruplarda olduğu gibi onlarda da bazı kişiler ölmeden önce, kimlerin çocuğu olarak doğmak istediklerini ve hangi işaretten tanınacaklarını açıklamaktadırlar (Stevenson 1966: 225). Ciltte işaretler şeklindeki stigmata genellikle geri dönmekte olan canın hafızası için yeni bedene inişten sonra bilinçli olarak oluşturduğu yardımcılardır. Doğum yaralan ue doğum kusurları ise hazmedilmemiş travmatik ölüm deneyimleri de ilgili, özellikle de hızla geri dönen, doğmamış çocuğa hızla giren ve önceki yaşamdan sürmekte olan bir öz-imgeye sahip insanlarla dgili olsa gerek (Stevenson 1966: 34; Fiore 1978: 175). Wijeratne'nin sağ kolu sol kolundan çok daha kısa, onun ancak yarısı kalınlıktaydı ve parmak yerine çıkıntılar vardı. Konuşmaya başladığında bunu, önceki yaşamında karısını bu koluyla bıçakladığını anlatarak açıkladı.* Pişman *değildi ve on beş yaşındayken, yine olsa yine yapardım diyordu (Muller 1970: 56).*

Stigmata canın bedene cenin gelişiminin hangi aşamasında girdi* n- işaret edebilir. Ciltteki lekeler gebeliğin sonlarında veya doğumdan hen^" sonra ortaya çıkabilir. Kusurlu el ve ayak parmakları ise çok daha dnt gelişmiş olacaktır.

Türk profesör doktor Reşat Bayer doğum lekeleri olan yüz elli bebek vakası derlemiştir (Passian 1985). Derlediği malzeme çitteki lekelerin nellikle geçmiş yaşamdaki şiddetli bir ölümü işaret ettiği sonucunu haklı çıkarır. Üç örnek aktaracağım.

1970'te, Türkiye'nin güneyinde bir köyde yaşayan ve dokuz doğum lekesi olan Ahmet adında sekiz yaşında bir oğlanın haberi Bayer'e ulaştı: Göğiisünde, kollarında ve biri de ensesinde yara izleri vardı. Tıbbi bir açıklaması yoktu. Bayer bölgedeki polis karakollarına yazıp kurbanın dokuz kez vurulduğu bir cinayet hakkında bilgileri olup olmadığını sordu. Adana polisi, on beş yıl önce bir adamın dokuz kurşunla vurulduğunu yazıp o tarihlere ait bir gazete kesiği yolladı. Pazar yerinde bir adam kıskanç bir hasmı tarafından dokuz kez kurşunlanmıştı. Profesör Bayer cesedi mezardan çıkartma izni aldı. Yapılan otopsi, katledilen Mustafa'nın aldığı yaraların izleri ile küçük Ahmet'in cildindeki işaretlerin yerlerinin aynı olduğunu açığa çıkardı.

Gazetede çıkan bir habere göre, genç bir adamın sağ başparmağında, hiç sokulmamış olmasına rağmen, Suriye yakınlarındaki sınır bölgesinde sık görülen zehirli bir yılan ısırığının yarası vardı. Profesör Bayer, Semir adlı genci ziyaret etti. Annesi bu yara izinin oğlu doğduğunda var olduğunu söyledi. Bayer bu kez Antakya'daki hastanelere yazdı. Bir kasaba hastanesinde, Kaşambaş denilen kırk yaşlarında bir fırıncı bir zehirli yılanın sağ başparmağını sokmasından dolayı ölmüştü. Adam yılanlara meraklıydı ve bazılarını evde besliyordu. Bir gün yılanlardan biri kaçıp fırına saklandı ve fırıncıyı ilk önce sağ başparmağından ve sonra sol elinden sokmuştu. Bir yılanın yalnızca ilk ısırığı *ölümcüldür zira zehir bezlerini bu ilk ısırıkta boşaltır. Hastaneye getirildikten birkaç saat sonra Kaşambaş ölmüştü.*

1951'de Adana'da Malik adı verilecek bir oğlan doğdu. Doğumundan üç gün önce annesi rüyasında, bebeğin Necip adını istediğini gördü- Rüyayı unuttu ama ertesi gece benzer bir rüya görünce hatırlayıp kocasına anlattı. Ailede zaten bir Necip olduğundan çocuğa Necat[1] dediler. Çocuk vücudunda sekiz tuhaf doğum lekesiyle doğdu. Konuş maya başladığında, Necip adıyla çağırılması için ısrar etti. Mersin (80 km uzakta) beş çocuklu, Necip Burak *olarak yaşamış olduğunu*

iddia etmekteydi. Karısının ne çocuklarının adlar,m verdi ve bir ku, duracı tarafından bıçaklandığın, anlatı,, liir gün, Necati'nin dedesi onu terete gold,. Mersin'den 9 km uzaktaki bir köyde yaşıyordu Necati yine önceki yaşamından söz etti ve aylayıp yalvararak kendisini de yanında götürmesi için dedesini ikna etti. Karavudar'da oğlan bir şeyleri tanır gibi oldu. Dedesi onu Mersin'e yötiirdii. Necati eski karısını ve çocuklarını, ölümünden sonra doğan bir kız. dışında, doğru biçimde *tarifeni. Dul eşine, "Kocan olduğuma inanmıyorsan, kavga ettiğimiz ve seni bacağından bıçakladığım günü hatırla,"dedi. Bayer in kadın yardımcısının söz konusu yarayı incelemesine izin verildi ve yaranın varlığı doğrulandı.*
Dul kalan kadın bu kaç yıl önce tekrar evlenmişti ve oğlan buna çok üzüldü. Sırayla her iki ailede yaşadı. Reşat Bayer her iki aileyi
de yıllar içinde bazen lan Stevenson'la birlikte, pek çok kez ziyaret etti ve söyleşileri kaydetti. Dokuz yıl sonra salıverilen katille bile konuştu. Adam, kurbanını *nerelerden bıçakladığını hatırladı. Bayer bunları Mersin mahkemesinden elde ettiği soruşturma raporları ile karşılaştırdı. Sekiz yara sıralanmıştı. Necati'nin doğum lekeleri de aynı yerlerdeydi.*

Doğum lekeleri geri dönmekte olan canın, hatta başkalarının hafızasına yardımcı işaretler de olabilirler. Bir sonraki vaka etkileyici bir örnektir (Passian 1985: 117-121).

1915'te Viyana'da, Leonard Reisinger adlı biri bi kaç kez rüyasında sarışın bir kızın yüzünü görmüş ve sıla hasreti çekmişti. Rüyasında kızın ensesindeki saçları eliyle kaldınca biraz kızarmış küçük bir yara izi gördü. Yaraya kendisinin neden olduğunu hissetti. Derken hızla imgeler geldi: Yangın, hayvan postlarına bürünmüş insanlar, ÜCİ *veren vedalaşmalar ve savaş. Rüyasında, kızdan kendisini affetmesini istediğinde kız şöyle yanıtladı: "Artık yüzümü tanıyamıyor olsan bile beni bu yaşamda nasıl tanıyabileceğini şimdi biliyorsun. Bir yıl sonra karşılaşacağız."*

Bir yıl sonra Reisinger, Viyana'daki Neubaugasse'de aylak aylak binmekteyken ayakları onu bir daktilo ve stenogrgfi enstitüsünün Apışına getirdi. Adam her ikisinden de hoşlanmamasına fyrenci olarak kayıt yaptırmak için tuhqfbir dürtü hissetti. İçeri girdi, kayıt ücretini Ödedi; derhal derse başlayabilirdi. Makbuzdaki tarih

aklını karıştırdı: bugün için randevu mu almışt ı? Anın hatırlayan,, yordu. Steno sınıfına girdi ve *kısa süre sonra canı sıkıldı. Sınıfın en* r>n *sırasında oturuyor olmasına rağmen, el çantasından Zerdüştii çıkardı ve okumaya başlamak istedi. Öğretmen ondan ofise gidip kulem ve kağıt getirmesini rica etti. "Sınıfın kapısını unlundan kapattığımda karşı sınıfın kapısı açıldı ve rüyalarımdaki kız göründü. İrkildim ve onun yanakları kızardı. Bana doğru yürüyüp elimi sıktı. 'Ilaydi dışarı çıkalım,' dedi. Ben ise, 'Daha yeni kayıt oldum,' dediğimde gülüp kitabı elimden aldı. Başlığı görünce, kendi elindeki kitabın başlığını gösterdi. Aynı kitaptı! Başka bir kelime edemedik ve ele ele tutuşup dışarı çıktık. Bana, 'Rüyamda seni gördüm ve şimdi seni görünce seni tanıdığımı hissettim. Ama buna inanmazsın, değil mi?' dedi. Sarsılmıştım, kendimi tutamayıp ağzımdan kaçırdım: 'Ensende, saçlarının hemen bitim çizgisinde küçük bir yaran var nı?'Şaşırarak, 'Evet!' dedi. Gözlerimizle yaşlarla birbirimize baktık."*

Geçmiş yaşamlar ve doğum lekeleri üstüne yazılmış en eksiksiz kitap, lan Stevenson'ın önceki ömürlerin ölümcül yaralarına denk düşen doğum lekelerini araştırıp şaşırtıcı titizlikle belgeleyerek derlediği *Reincarnation and Biology*[99] (2000) adlı son kitabıdır.

Travmalarımızın hepsini yeni bir yaşama taşımayız. Bu yaşama girenler büyük ölçüde gebelik ve doğum sırasında yeniden uyarılmaya bağlıdır. Ana babanın seçimi de rol oynar. Nasıl seçeriz? Hangi zihin durumunda gen döneriz? Bedenleneceğimiz zaman bir kişilik üstleniriz. Çocuk vakalarında ve doğum kusuru vakalarında, önceki yaşamın kişiliğiyle geri gelip yenl bedene gireriz. Güçlü bir kişilik duygusunu koruduğumuzda veya geçnm yaşamımızı ve ölümümüzü hazmetmediğimizde, önceki yaşamımız Ş'n1' dikinin üstüne güçlü bir mühür basacaktır. Ayrıca erken girdiğindi-

≪ f/I

görünüşümüz bile önceki yaşamımızdakine benzeyebilir. Peki ama genler? Onlar şablondan ziyade malzemeyi sağlamaktadır.

Ayrıca gelecek yaşamımız için matris olarak son yaşamımızdan bir ömrü de seçebiliriz. Son yaşamımızdaki görünüşümüzü değil de. ^ önceki bir yaşamdakini andırabiliriz. Karl Muller bunun örneklerim N ^ Ayrıca Joan Grant da doğmamış çocuğa girip ona tesir edenin hep H bir önceki yaşamın "süpra-fiziksel beden"i olmadığını söyler. ^

Crookall'ın beden dışı ve ölüm deneyimlerinden hareketle çıkan ^ rını (1961,1978) temel alırsak, psişik (veya astral) bedenin cenine [77]

77 Tckrardoğuş vc Biyoloji

a ikisi arasında bir eter veya dirinılilik plazması bağı ol- iliriz. Bu yeni "dirinılilik aracr'ınn nereden kaynakladığı ise henüz belirsizdir. Belki merkezi bir parça cana bağlı kalmakta ve yeni plazma da buna cezbolmaktadır. O zaman, henüz maunlanmamış olan bir doğmamış çocuğa bunu annenin dirinılilik aracı sağlayacaktır. Annenin plazma bedeni ile bedenlenmekte olan çocıığunki arasında geçici bir füzyon veya arayiiz de olabilir. Bıı aralarındaki "scmpati'yi açıklayabilir.
girmemesini 11 masını bekley

Psikosomatik fenomenlerin hepsinde, önceki yaşamdan doğum lekeleri ve stigmata dahil olmak üzere psişik beden ile fiziksel beden arasındaki her bağlantıda, orada bir eterik bağlantı mevcuttur. Önceki yaşamdan kalan çözümlenmemiş her bir travma muhtemelen hala bu eterik yüke sahiptir ve bu yük, katarsis sırasında boşalır. Bu durum her katarsisin neden somatikler ürettiğini ve her sağlam başlatımın neden bir somatik kullandığını açıklayabilir.

Hubbard'a göre (1950) her bir travma kavdı fiziksel acı veya başka bir somatiği içermektedir. Bu, ölme süreçleri tamamlandıktan sonra karmayı neden çözemediğimizi açıklar: bir miktar eterden kurtuluruz ve kalanı,
hiz tekrar inene dek üstümüzde kalıp bekler. Yeniden uyarılma bu eterik kayıtları açar.
Gebeliğin başlangıcında, ceninin ruhuyla temas kursam bile onun oğlan mı kız mı olacağını kesin olarak bilmem. Bir erkek can bu kez hir kız olarak doğabilir veya tam tersi. Ayrıca can henüz ceninde olmayıp onun gelişimine göz kulak olmak için etrafında dolaşıyor olabilir. Bazen bir can benimle konuşur. Önceki yaşamda kim olduğunu ue hangi karmik ilişkilerin onu bu ana babaya getirmiş olduğunu unlatır. Nedensel ve astral psişe ve nedensel ve astral beden fiziksel yapıya karar verir. İlk olarak can karmik nedenlerden dolayı veya hür iradesiyfe ana babayı seçer. Ana baba onun karakterine, eğilimlerine ve becerilerine karmik açıdan uymaktadır. Sonra spremden Ve yumurtadan hangi genleri kabul edeceğine karar verir, annenin *Edeninden besinler seçer ve kendi bedenini oluşturur.* Büyümekte olan C*/1,n' or*Çanlarının eğilimlerini ve bunların denk düşen orantılarını n<tı karmasına göre yaratır (Motoyama*
^rant a göre, döllenmiş bir yumurta bedtuıltmmekte olan bir can o,,-ân birkaç gün içinde benlnuenmullılir yokaa reddedilip Ölecektir ^VcU ^ Grant 1967^' Nethertün kaydın rahme dü<pne anından itibaren ana geldiğini iddia eder. YVanıbach'm araftırmam 0979) ilk «İti «yda
pek az insanın cenine girdiğini göstermektedir. Regresyon terapistlerinin deneyimi ise çeşit çeşittir. Netherton gibi bazıları, pek çok canın daha rahme düşme anından itibaren sürece dahil olduğunu bulur. Wambach'in danışanları yalnızca geçmiş yaşamlarla ilgilenmekteydi, Netherton'un danışanları ise kişisel sorunları için terapi görmeyi amaçlıyordu. Belki de ara ne kadar kısaysa giriş de o kadar erken ve de geçmişten kalan fobilerin, komplekslerin ve psikosomatik problemleri devralma şansı o kadar büyüktür. Cenine daha erken giren insanlar daha çok yeniden uyarılma şansına sahiptir ve cenin ne kadar küçükse herhangi bir mührün sonuçlan o kadar derindir.

Bruce Goldberg canın bütün gebelik boyunca cenine bağlı ama gelip gitmekte

serbest olduğu sonucuna varır. Kesin iniş ("büyük giriş") doğumdan önceki veya sonraki yirmi dört saat içinde meydana gelir (Goldberg 1982: 181). Bu, Netherton'un deneyimlerinden farklılık göstermektedir ve Wambach'i yanıtlayanlar için ancak kısmen geçerlidir (1979). Örnek grubunun büyüklüğü nedeniyle Wambach'in verilerini yeğlemekteyim ama bu noktada daha çok ve daha iyi veriye sahip olmak arzu edilir.

Goldberg, tıpkı Netherton gibi, gebelik sırasında canın doğmamış çocuğa, anlaşılan o ki dilediğince girip çıktığım buldu. Öte yandan, rahme düşmesinin hemen ardından ceninde cenine ve anneye olan her şeyi kayda geçiren ve çoğu kez, anneyle özdeşleşen bir bilinçdışı zihin mevcut gibi görünmektedir. Kesin girişten sonra bu iki deneyim çizgisi birbirine karışıp kaynamakta gibidir. Bu şu ana dek bulunan çok farklı bulguların büyük kısmını açıklayabilir.

Whitton can hafızasından ve beyin hafızasından söz eder, beyin hafızası yaklaşık üç ay civarında işlemeye başlar. Whitton, Wambach ile aynı bulguları bildirir: gerçekten bedende olmakla ilgili ilk farkındalık birkaç ayda başlayıp doğumden hemen önceye ve sonraya dek uzanır. Ayrıca, anneler»[1] üstünde süzüldüklerini deneyimleyen danışanlar da bulur. Bunların anne ve çocuk için iyi olan davranışları teşvik edip içki ve sigara içmeyi teş'^ etmeyebildiklerini bildirir. Birkaç vakada, canlar hangi isimle çağırd*[11]^ istediklerini bildirmişlerdir (Whitton 1986: 50).

Bence, Schlotterbeck bu sorunu, ilk olarak iki hafıza çizgisi olduğ»"[1]' (1987: 85) belirtmesinin ardından üç hafıza çizgisini teşhis ederek ([1](j87' 139) çözmüştür. Böylece, son tahlilde şunlara sahibiz:

1. Bedene son aylarda, doğum sırasında veya hemen sonrasında k'[r]> bedensiz kişiliğin psişik hafızası.
2. Daha en başından itibaren mevcut olan, ilk başta annenin eterik ^ deninden ayırt edilemeyen ve gebeliğin geri kalanı boyunca anne[1]

)si şesi ile yakından bağlantılı ve bu nedenle, anne ile özdeşleşmenin Ün.1, olan eterik hafıza.

Üçüncü aydan itibaıeıı fiziksel beyin hafızası (Gerçek bedenlenme için gelişmiş bir sinir sistemi ön şart gibi görünmektedir: fiziksel bedene giren psiş[ik beden])-

DOĞUM

gun öncesi deneyimler bedensiz deneyimlere kıyasla daha az çeşitlidir. BircVSe] doğum deneyimleri ise daha da az. Doğumumuzun çok farkında- ızdJr. Olan her şeyi hisseder, işitir ve görürüz; ayrıca oradaki insanların neler söylediklerini, hissettiklerini ve düşündüklerini de duyumsarız. Kendi yetişkin, telepatik farkındalığımız ile hoş karşılanan veya karşılanmayan küçük, çaresiz bedenimiz arasındaki büyük uçurumu hissederiz. \nne, baba, doktor veya ebe ve hemşireler genellikle farkındalığımızdan bihaberdir. Bu deneyim bazen eğlenceli ama genellikle açılıdır, özellikle de kabaca veya yanlış muamele görürsek.

Doğmak yaygın inanışa kıyasla genellikle daha az acılı ve travmatiktir. Sayıları hayli büyük bir grup insan bunu hoş bir deneyim olarak görmektedirler. Normal, komplikasyon olmayan bir doğum çocuk için travmatik, hatta rahatsız edici bile

3-
değildir. Örneğin, pek az kişide bu deneyimden bir sıkışma korkusu kalır. Elbette ki travmatik olan pek çok doğum vardır: Rahimden tam olarak çıkmadan önce solumaya başlayan ve neredeyse havasızlıktan boğulan çocuklar, ters doğumlar vb. Netherton ve Fiore doğum süreci deneyiminin yaşamın geri kalanında strese dayanıklılık açısından belirleyici olduğu sonucuna varmıştır. İyi bir doğum güçlü bir strese dayanıklılığa yol açarken zor veya komplike bir doğum bizi strese eğilimli hale getirir (Netherton and Shiffrin 1978: 133; Fiore 1978: 14). Doğumun kendisi geçmiş yaşamdan travmaları yeniden uyarabilir veya doğum öncesi aşamada çoktan yeniden uyarılmış olan travmaları güçlendirebilir.

Birkaç koşul, hemen hemen bütün yenidoğan çocuklar için nahoştur. En yaygın şikayet ışığın çok parlak olması ve gözleri rahatsız etmesidir;

*nci ?*kayet ise mekanın çok soğuk olması. Üçüncü şikayetten söz etmiş- |'k. bir insan varlığından ziyade, bir şeymiş muamelesi görmek. Doğdık- rır>da solumalarına faydalı diye çocukların ağlamak zorunda oldukları jj Çalıktır. Bir danışan soğuk havada başaşağı sallandırılıp solumaya ^arTîası için poposuna -zaten solumakta olduğu için gereksiz yere ve ani gibi" §aPlak yemekten dolayı hissettiği içerlemeyi ve öfkeyi

hr. Bir çocuk doğum zahmetli veya karşılanışı hayal kırıklığı yarattığı

„ efl,me büyük neşe veya aşır, guç harcamada oldu|u gib
içi» ve-va af' **fhir** sâiinim, olarak ağlayabilir. Ağlama ayrıca çaresİ2İİ|i' d uygunun doğal
çoct]gu özenli, dostça ve yardımcı bir tav,rla
de bir ıfac • ' j bir arzll uyandırır (Kardec 1857: 156). En yayR
karşdamayayon ^ *doganın annesi ile güçlü bir şekilde fiziksel ve dÖr Ttemas ihtiyai duymasıyla ilgilidir. Pek çok danışan annelerini, Sta" başka bir deyişle bilinçsiz, genellikle anestezi etkisi altında old». ğumı anladıklarında hissettikleri hayal kırıklığın, tanf etmektedir. Lobu anestezi bu bakımdan, bilinç kaybından daha iyidir.
Doğum doğum süreciyle ve yenidoğana yapılan muameleyle ılıntısız nedenlerden dolayı travmatik olabilir. Hep adını değiştirmek zorunda olduğunu hissetmiş olan bir hasta, regresyon sırasında, doğumunu yaptıran doktorun yenidoğanın yalımdayken sürekli olarak anne ile hemşirenin adlarını birbirine karıştırdığını anlattı (Netherton ve Shiffrin 1978. 173)- hu ancak zayıf ve kusurlu bir kimlik duygusuna sahip insanlarda travma oluşturacaktır.

Doğum regresyonlarının bütünü daha modern, daha doğal doğum bakını hizmetleri için büyük bir taleptir. Bir istisna var: insanlar birkaç vakada, amniyotik sıvının (belki de havanın tesiri altında) derilerini yakıp kaşındırdığını ve çok geç yıkandıkları için duydukları rahatsızlık nedeniyle canhıraş bir sesle ağladıklarını anlatırlar. Bazıları yenidoğan bebeği yıkamamak gerektiğini, derinin bu besleyici nemi emmesine izin vermenin daha doğal olacağını önermektedirler. Ama bir çocuk ağlıyorsa, onu derhal yıkamak daha iyidir. Dahası, tercihan baş göründükten sonra hiçbir spot ışığı yakmamak, odayı olabilecek en ılık hale getirmek ve özellikle de tanı bir insan varlığı olarak karşılanmak.

Doğum ani ve Doğum Haritasi, KARMİK ASTROLOJİ

rolojiye inanan insanlar, yaşam hazırlığının vey yaşam planının doğu111 arıtasıyfa nasıl ilintili olduğunu merak edeceklerdir. İlk soru, doğumun tesir İT nC o^u^udu^• Doğum anı karakterimize ve yaşam planımı# an nedir? V^6' o Z3man bu an muhtemelen tesadüf değildir. Ama kesin eder m* yZ? doğum Veya s^ryrnlar kaderimize müdahale yine de tam mukadde^ oyl?me lyi esinlenmiş ve düzenlenmiştir ve b'z

Bir *AZT, t* 3,13 d6nk gdeCek *ekilde «i doğarız?
Çeşitli anlarını bir kron c3oktoru olan Dr. Diehl, binlerce vakada doğun>u® bir kronometreyle ölçmesi için bir asistanını görevlendi

(P<’
ivi.ithn 1977; 1 r>7J İll< "lartık, rahim ağr/ının yeterince açıldığı "|,ı (.jıilcr; ikim i olarak, başın göründüğü anı; üçüncü olarak, ilk

(|()idiiıı< >ı olarak, ilk çığlığı ve beşinci olarak da göbekbağınm n' l0wj Başın görünmesi ile göbekbağınm kesilmesi arasında geçen
k<S o(nz dakikadır ama genellikle iki ile üç dakikadan azdır. Son
afrl birbirini yakın arayla, bazen bir dakika içinde izlemektedir. İlk (joîl 1
dik çoğu *<<>/ ')(,<*CM dışarı çıktıktan beş saniye sonra duyulur. Birkaç .„b<ıda İm beş an arasında o kadar uzun süreler vardır ki bu anlar
yiJZ 1
; jn çıkartılan doğum haritaları hayli farklılık göstermekteydi. Diehl hangi do^ınını haritasının en uygunu olduğunu belirlemek için yıllar sonra, çotukların yaşamlarındaki gelişimi bu doğum haritalarıyla kıyasladı. Her vikada, ilk nefes anının haritasının doğru harita olduğu sonucuna vardı. Tıpkı bir evliliğin, iş girişiminin veya ülkenin doğum haritası çıkartılırken bağımsızlaşma anının astrolojik açıdan ilintili an olması gibi ilk nefes de insan varoluşunun ilk bağımsız anıdır.

Yapay sancıyla doğumlarda ne olur? Bu soru açısından, Danimarka'daki deneyim ilginçtir çünkii neredeyse her doğumu yapay sancı ile başlatma uygulaması bu ülkede hayli uzun zamandır mevcuttur. Binlerce Danimarka doğumlunun astrolojik haritası, ilk nefesin yapay sancıyla doğumlarda da tıpkı doğal doğumlardaki gibi geçerli olduğu sonucuna yol açtı (Dean ve Mather 1977:171). Doğru doğum anı birisi için önemliyse, doğumu başlatma sürecine dahil olan insanlar bundan etkilenebilir. Ama bu ancak azınlıkta kalan vakalar için geçerli olabilir ve belki bazen de başarısız olur. Fransız araştırmacı Gauquelin çocukların doğum haritalarını ana babalarınkilerle karşılaştırdı. Doğal yoldan doğmuş çocukların haritaları doğal olarak ana babalarınınkine daha yakın benzerlikteydi, özellikle de -yapay sancıyla doğan çocuklarınkiyle kıyaslandığında- (ilintisi kanıtlanan) köşe noktalarındaki gezegenlerde (Dean ve Mather 1977: 392). Bunun anlamı büyük ihtimalle, uyarılmış veya yapay sancıyla doğumun bir kişinin kaderini bir dereceye dek alt üst ettiğidir. Yapay sancıyla doğumlarda insanlar, doğal bir doğum vakasında görülenden daha az uygun astrolojik gruplanmalar a'bnda dünyaya girmektedirler. Dolayısıyla yapay sancıyla doğumlar *?v“ye edilebilir görünmemektedir. Mesele müdahalenin doğumla ilgili j^ler nedeniyle mecburiyetten veya Danimarka’daki gibi doktorların ve firelerin çalışma saatleri nedeniyle adetten olup olmadığıdır. Son zamlılarda tanık olduğumuz doğal doğuma yönelik eğilim bu kez astrolojik ^melerle desteklenmektedir.

Ür- Heinz Fiedelsberger astrolojik ikizleri araştırdı: aynı doğumhanede nı anda farklı annelerden doğan iki insan. Karakter ve yaşam öyküsü

bakımından pek az benzerlik ve pek çok faiklılık buldu (Meridian 1984: 55) (Passian 1985: 72)- '3'

Karmik astrolojinin çok daha kapsamlı iddiaları vardır: doğum haritasl yalnızca şimdiki yaşamın kilidini açmakla kalmayıp gemiş yaşamlar vj karmik dersler hakkında bir şeyler de söylediğini varsayar. Karmik astroi^ kitaplarının kalitesi değil ama sayısı artmakta. İnsanların yeni bir yaşam- nasıl farklı farklı geldiklerini ve sonraki yaşamın denklemine katılan karm;1 etkenlerin nasıl farklı farklı olduğunu gördükçe, karmik astrolojinin mekanik varsayımları maskaralık gibi görünüyor. Doğum haritaları ile regresyo$_n$ içerikleri arasındaki bağıntıların istatistiksel analizi hasretle beklenen bir değişim olacaktır. Bazen ilişkiyi diğer yönden soruşturabiliriz. Yakın tarihli bir geçmiş yaşam teşhis edildiğinde ve doğum kaydı bulunduğunda, her iki yaşamın doğum haritalarını karşılaştırabilirdik. Florence McClain şöyle yazar (1986: 48): **"Beceri artıkça, bazı bireyler daha** yakın **tarihli ömürlerin bazılarında kesin doğum tarihi ve** zamanı gibi **ayrıntılı enformasyonu hatırlayabilecektir. Geçmiş** ömürlerin **astrolojik doğum haritaları, şimdiki ömürde çoğu kez ilginç anlayışlar sağlamaktadır."** Bu bir abartma gibi görünüyor. Alışıldık doğum haritası zaten (deneysel araştırmanın göstermiş olduğu gibi) birkaç anlayış sunarken, bir geçmiş yaşamınkinin şimdiki yaşam için aydınlatıcı olmayacağı kesindir. Ve bulmanın daha doğrudan ve çok daha somut bir yolu, yani yaşam incelemelerine ve yaşam planlarına regresyonlar varken ne diye hesaplayıp yorumlamak?

Karmik astroloji hakkında bulduğum en eski tarihli kitap 1600'lerde yazılmış ve Martin Palmer ve diğerleri tarafından Çinceden çevirilip düzeltilmiş (1987) olan *Three Lives'*[oo] adlı kitaptır. Birincisinden sonuncusuna dek: saçmalık. Doğum saatinden hareketle, nasıl bir yaşam süreceğimiz, daha önce nasıl bir yaşam sürdüğümüz ve sonraki yaşamımızın nasıl olacağını çıkarsar. Horoz yılında doğduysak (her 12 kişiden 1'i) bir sonrak' yaşamda büyük, zengin bir aileye kahya oluruz. Büyük ailenin 1 eş [ve]^ çocuk anlamına geldiğini kabul etsek bile bu iddia, bütün insanların^ 8'indeıı fazlasının böyle ailelere kahya olacağı anlamına gelir, dolay[1]^ bütün insanların % 33 ten fazlası zengin ailelerde yaşıyor olacaktır- ız kişiden biri veya her 6 kadından biri sonraki yaşamda cariye ola[ca] Her 12 kişiden biri karlı bir günde ölecektir ki bu, sıcak iklimlerde yaşa.^ insanlar açısından şaşılası bir beceridir (Palmer ve diğer., 1ÇÖ7- [lü]^

MM) ÜV y$_{il>arn}$

1 $_{?r}$ bir okumadan örnek verirler. İlk satır: "Evini ve servetini kaybe- . ... acilci satır: "/engin olacak ve asla para sorunu yaşamayacaksın." {j$_e$cek-[s1]^ ^ gö$_7$ alıcı çelişki için hiçbir açıklama yapılmaz.

Teo/.ofık yazarların astroloji üzerine eserlerinden beri pek çok ast- loüınn haritalarının kaıınik yorumlarını kabul etmiştir. 1943'te [ro'o]^ Hodgson, daha sonra *Reincarnation Through the Zodiac""* adıyla ^Men basılan *Wisdom in the Stars"'** adlı kitabı yayınladı. Kitabı on iki ı karmik arka planı üzerine, özellikle de bunlardan hangi karmik ierslerin öğrenilmesi gerektiğine dair genel düşünceler içermekteydi. ,

.,rın savları ulvi olduğu ölçüde mekanik olan ama neyse ki hür irade- niize hiç dokunmayan bir karma fikrine dayanmaktadır. Burçlara ilişkin fikirleri ise onun güney yarıküre denilen şeyi hiç duymadığını gösterir zira burçları kuzey yarıküredeki ılıman iklimin mevsimleri ile dilediği gibi ilgilendirmektedir; bu, başka astrologların da kabahatli olduğu bir dar görüşlülüktür (Dean ve Mather 1977: 79). Güneş burçları astrolojisi talih Yıldızı sektöründen ayrı olarak, astrolojinin en anlamsız ve en çok çürütülen dalıdır. Addey şöyle der: "Her iki kuşakta da on iki burcun normalde düşünüldüğü anlamda geçerli birimler olduklarına dair küçücük bile olsun bir gösterge sağlayan... Tek bir parça bile istatistiksel çalışma... (ve artık pek çok var) Henüz görmüş değilim." (Dean ve Mather 1977: 88). Dean ve Mather zodyak burçlarının ilintili olma ihtimalinin 1020'de 1 olduğunu gösteren araştırma incelemelerinden alıntı yaparlar. Joan Hodgson'un pek bir yardımı olmayacaktır.

Martin Schulman ay düğümlerini karmanın astrolojik göstergeleri olarak görmektedir. Astrologlar ay düğümleri hakkında -hemen her şey hakkında olduğu gibi- çeşit türlü fikirlere sahiptir. Ortalama ve gerçek adıyla bilinen ay düğümlerini düğümlerini hesaplamanın iki yöntemi vardır. Schulman hangi yöntemi kullandığını söylemez bile. Ona göre, güney ay düğümü geçmiş yaşamların tam tarihini kayda geçirir ve kuzey ay düğümü ise geleceği, muhtemel olanı, henüz denenmemiş olanı işaret eder. Herhangi fiziksel bir gerçekliği olmayan soyut bir geometrik kesişme noktasının insanların yaşamlarını nasıl kayda geçirebildiği, hala bir gi- z^mdir. Schulman güney düğümüne kendimiz üzerindeki 100.000 yıllık alışmamızın zirvesi olarak değinir. Bir sonraki sayfada, aynı düğümün her doğum haritasındaki genelde en zayıf nokta olduğunu söyler (Schulman 976). Belki de Schulman'ın kendi güney ay düğümü mantıkla ilgilidir, •on ra ki kitaplarda (1976; 1977; 1978), Schulman geri giden gezegenler

im ?Urçlar Boyunca Tckrardoğuş Yıldızlardaki Bilgelik

ve *pars Jbrtunae"** konularını ele alır. Belirli konumlarla ilintili k u görev tipleri, genel halde kalır. Aşina olduğum vakalarda regresyonhrd çıkan içerik ile böyle konumlar arasında hiçbir ilişki bulamamakt- ^ Astroloji üstüne böyle düşünceler, gerçek tekrardoğuş süreçleriyle herh'"n. bir ilişkisi olmaksızın karma ve tekrardoğuş hakkındaki soyut görüşler' dayandırılan astrolojik etkenlere dair gnostik spekülasyonlardır. Schulman da pek yardımcı olmaz.

Stephen Arroyo (1978) psişik fenomenlerin hepsine karrrıik bakış açısından bakar. Astrolojik karma göstergeleri arasında yok yoktur: kare ve ters açılar; Başak, Balık ve Akrep; dördüncü, sekizinci ve 011 ikinci ev- ay, Satürn ve Plüton ve de transitler. Ay neden karmayı işaret ederken açılar işaret etmez; Uranüs ve Neptün karmayı işaret etmezken açıları eder, bunların hepsi evrenin gizemlerine aittir. Karma ve tekrardoğuşu deneysel açıdan anlamakla ilgili herhangi bir ilişki de bulamayız.

Karmik astrolojiden söz eden ilk regresyoıı terapisti Adrian Finkelstein'dır. Birbirini izleyen yaşamların ay düğümlerinin hep aynı burçta olduğunu öne sürer. Demek ki yaşamlarımızın hepsinde ay düğümlerimiz hep aynı burçlardadır. Daha sonra, bunun önceki yaşam gereğince tamamlanmadığında aynı burçta olduğunu söyler. Demek ki yaşamlarımızın hepsi gereğince tamamlanmamıştır. Varsayımlarını

destekleyecek hiçbir veri sunmaz (Finkelstein 1985: 54). Karmik astrolojiye dair fikirleri, karmik astrolojiye ilişkin olarak atıfta bulunduğu kitaplardan kopyalanmıştır: Joan Hodgson ve Martin Schulman'ın ilk kitabından. Yanlış yorumladığı şeyleri ilan etmektedir.

Yott (1989) karmik astroloji hakkında ulvi, soyut, mekanik çağrışımlarla dolu bir kitap yazdı.

Penny Thornton (1990) ise regresyonlar hakkında bir şeyler de bilen bir astrologdur. Kitabı henüz regresyonlardan ve tekrardoğuştan haberdar olmayan astrologlar için yazılmışa benziyor. Thornton, veliaht prens Charles'ın Britanya monarşisini güçlendireceğini ve Plüton o tarihe dek Akrep'te olduğundan soğuk füzyonun 1994'ten önce kanıtlanabileceğim öne sürer.

Thomton, birbirini izleyen yaşamlardan horoskoplar arasında denkJi olduğunu keşfeden Robert Povvell'ın geveledi̇klerini haklı olarak elcştn ^ Güneş ve Satürn arasındaki açı önceki ölüm anında olduğu kadar |v karşıttır). Ardından istisnalar ve alternatifler ile çok daha karmaşık 1 78 79

78 Şans Noktası *(pars fortuna)'*. Doğum haritasında yükselen burç; Ay ve Güneş i'1 h ile en uyumlu, kişinin enerjisini en üstün biçimde kullanacağı nokta.

V.»

,jir ve İMİ sonunda, “tekrnrdoğıış gizemine entelektüel spekülasyonla ^îdlcmez olduğundan" keyfettiği kuralların önceki yaşamları bulmak için en kı ^l'lanılamayacağını söyler.

Tadd Mann tarafından yazılan -ve Thornton’un da değindiği- *Hermetic Astrology- The Astrological Reincarnation Time Scale'*[04] başlığı altındaki bağnazlık ise çok daha şaşkınlık vericidir. Her bir zodyak derecesi tarihteki birana denk gelir. Doğumunuzda gezegenlerinizin derecelerine bakıp ne zaman yaşamış olduğunuzu anlarsınız. İnsanlık artık Balık burcunun 24. derecesinde yaşadığından (nasıl? ne?) geri dönen herkesin bu derecede bir gezegeni olacaktır. Gelecekte bu, doğumhanelerde çılgın planlama sorunlarına yol açacak olmalı. 14 Mart’ta, Güneş 24 derece Balık burcunda olduğunda, bebek doğumlarında patlama yaşanacak: şimdi yaşamakta olan güçlü erkeklerin hepsi geri dönecek.

Stevenson tarafından soruşturulan bir çocuk vakasının doğum ve ölüm haritalarını Thornton bizzat analiz eder. Vakanın Brezilyalı soruşturmacısı Hernani Andrade, Portekizce raporu bana vermiş olduğu için bu vakayı biliyorum. Vaka çok giiçlüdür ve bu nedenle, ilginç bir test vakasıdır. Thornton’un analizi aşina geliyor: on dört astrolojik faktörü on iki kere (hem zodyak hem de mundan[80]) on iki konumda ve de karşılıklı ilişkilerinin (açıların) hepsini hesaba katarak alıp da bolca progresif konum ve transit ekleyince daima bir şey bulursunuz. Neyse, bu vaka yazarın doğumda Ay’ın bulunduğu burç ile önceki yaşamdaki doğumda Güneş’in bulunduğu burcun aynı olduğu fikri ile çelişir. Güneş ile Ay’ın aynı burçta olduğunu (12 kişide 1) hayal edin: bütün ömürlerinizde bu burca geri döneceksiniz. Bu vakanın haritaları Rudolf Steiner’m doğumdaki gruplanmanın önceki ölümdeki gruplanmayı andırdığı fikrini de çürütmektedir.

Penny astroloji ve tekrardoğuş ile ilgili fikirleri hakkında kendi ağzıyla şunları söyler: **“Sabit ve mutlak olmaktan ziyade, akışkan.”** Pek makul ama kesin hesaplamalara dayanan bir disiplinle birleştirmesi pek

değil mi ki buna dair kitaplar yazmakla! Bu, iyi astrologların empati kuran, duyarlı ve bilge kişiler olduklarını doğrular ama astrolojinin doğru olduğu anlamına gelmez.

Alman Baldur Ebertin (1989) çok daha ilginçtir. Doğum haritalarını Ve regresyonların içeriklerini karşılaştırır. Karmik astrolojisnin değerine |kna olmuş insanlar açısından Ebertin’in kitabı okumaya değer birkaç itaptan biridir.

Matthijs Kamphoff (2000), HollandalI bir astrolog ve geçmiş _v. terapistidir. Yaşamlar boyunca evrimde on iki burca karşılık gele^1" iki örüntü görür. Kitabı, regresyonlara dayanarak yaşamlar boyu^0tl üşmelerin on iki hikayesini anlatmaktadır. Regresyonlardan alınan yeler gerçekçi ve canlı gibidir. Yazarın gördüğü öı ünlüler, aynı anda f] [4] daha çok hem daha az görmemize yol açan örneklerdir. Şahsen, önceJ renklendirilmemiş gözlüklerle bakmayı yeğlerim. Doğum

80 ^Crmct'k Astroloji: Astrolojik Tekrardoğuş Zaman ölçeği Mundan astroloji: Ülkeler vc politika astrolojisi.

haritasın^ hareketle, Satürn'ün zodyak burcunun konumunun karmik görevi ettiği sonucuna varır. Bu, art arda birkaç yaşamımızda Satürn'ün av" burçta olduğu anlamına gelirdi. Olabilirdi. Ama ayrıca iki veya üç y,jj bir süre içinde bütün insanların dünyanın dört bir yanında aynı karrmk görevle doğacağı anlamına gelirdi. Demek ki bu kez ıskalarsanız, yaklaş otuz yıl beklemek zorundasınız. Yoksa karmik görevinizi mi değiştirirsiniz'/ Olacak şey değil.

Karmik astroloji öyle kaygan bir alan ki okuduğum bütün yazarlar, sürekli olarak kayıp düşmekteler. Açık fikirli araştırma doğum astrolojisinin çok büyük bir kısmını alaşağı ediyorsa, karmik astrolojiye ne yapmaz[7] En iyi yaklaşım, Wambach'inki gibi - doğum öncesi duruma geriletme ve yaşam hedefi ve yaşam planı hakkında sorular- bir teknik ile kanıtlanmış deneysel bağıntıya sahip doğum haritalarının unsurlarını birleştirmektir: gezegenlerin normal pozisyonları ve gezegenler arasındaki açılar. Gezegenler en azından mevcuttur, burçlar ve evler ise geometrik fantazilerdir.

YENİDOĞAN, ÇOCUKLUK

Yenidoğan bir çocuğun kişiliği, doğumdan sonraki birkaç saat boyunca bilhassa nettir. Bazen haftalarca ve aylarca net kalır. Genelde bir bebeğin yüzü yetişkin bir kişiliği gösterir. Maria Penkala bir örnek verir (1972)-Bu sırada ışıldayıp görünen yetişkin kişilik daima, bu yaşam üstünde baskın tesiri olan geçmiş yaşamın kişiliğidir. Joan Grant bir çocuk hastanesinde küçük bir surattan dışan bakmakta olan acımasız yaşlı bir adamı gördüğünü anlatır (Kelsey ve Grant 1967). Bu yetişkin ve telepatik bilinç genelJ|^ doğumdan sonra, en geç birinci yılın sonuna doğru, çocuk yürüme)e ' ladığında hızla azalır. Üçüncü yıl içinde söz dağarcığı giderek genişle1^ yansıtma belirir ve yeni yaşamın kendinin farkında olan kişiliği ortaya *Ç*

Küçük çocukların canları bir medyom aracılığıyla genelde doğu et- önceye kıyasla doğumdan sonra çok daha kolayca kendilerini teza tirmektedirler. Doğmak üzere olan pek çok insan kendilerini me jgoian üzerinden veya daha doğrudan bir yolla tanıtamaz çünkü büyütne bedene tesir etmek için enerjilerine ihtiyaçları vardır. Doğum an
^aha az enerji gerekir ve can kendini başkalarına daha kolay tezahür ettirebilir (Shirley 1924: 165). Bu yalnızca bedenlerini kolayca terk edebilen çocuklar için geçerli olabilir ama ilk yılda hayli alışıldıktır.

Helen YVambach da yaşamlarının ilk yılı boyunca bazı çocukların bedenlerini düzenli olarak terk ettiklerini bulmuştu. Birkaçı bu beceriyi uzun bir süre boyunca korurlar. De Rochas'ın ilk deneği olan Eugenie regresyon sırasında tekrar doğacağını hissetti. Daha yeni gebe kalmış bir anneye çekildiğini hissetmişti. Çocuk doğana dek annenin yukarısında süzüldü. Sonra bilinci yavaşça çocuğun bedeni tarafından ele geçirildi. Dediğine göre, bedene kesin ve tam olarak ancak yedi yaşındayken girdi (Shirley 1924: 140).

Her halükarda, yenidoğanın yetişkin farkındalığı bebeklik çağında solar. Çocukluğumuz sırasındaki kendinin farkındalığına dönmek için çalışmak zorunda kalırız. Bazılarımız erkenden bir kader duygusuna sahiptir ama çoğumuz güvensizlik ve akıl karışılığmın ortasında yönümüzü bulmak zorunda kalırız. Neden her bir

ömürde böyle uzun ve münasebetsiz bir dönemden geçmek zorundayız? İdealde çocukluk hiçbir şeyi umursamadan oyun oynanan rahat bir dönem, bir kendiliğindenlik ve masumiyet "banyo"su ve eğitim açısından alıcı bir dönemdir. Ancak bedenlenme zor olduğunda sonuçları hazmetmek için bedensizken eğitime daha açığızdır. Ana babalar da çocukları kadar bilge olduklarında çocukluk rahatlama ve kaygısızca varolma dönemidir. Ana babalar çocuklarından daha ilgelerse, çocukluk daha ileri gelişim için bilhassa iyi bir fırsat sunar. Ana babalar çocuklarından daha az bilgelerse çocukluk, bazen karmik nedenlerle, bazen güç kazanmak için ve bazen de toplumun sosyal ve kültürel seviyesinin kaçınılmaz bir sonucu olarak genellikle tehlikeli olan bir bataktan çıkmak
••
km verilen bir mücadeledir. Son olarak, karmik sorunların çocukluk sırasında yeniden uyarılması pek muhtemeldir. Hoş değildir ama bunları Çözmek için bir şarttır.

Başladığımız her ömrün başkalarının bilgeliğine ve iyi niyetine bağlı °*duğunu kabul etmek zorundayız. Bunu reddedersek, tek seçenek otistik Ihmaktır. Veya geri gelmemek. Bazı insanlar yeni ve uzun bir çocukluğa rŞi büyük direnç hisseder. Helen Wambach bunun otizmin bir sebebi olduğunu buldu (Wambach 1978). Yanlış tepkiler sorunu kötüleşirir.

... Baz» ezoterik ekoller ilk yirmi bir veya yirmi sekiz yılı (sırasıyla, üç ve ort İçere yedi yıl) süregelen bir bedenlenme süreci olarak görmektedir. Bu a ^ ekoller doğumda canın beden etrafında süzüldüğünü ve bedene ^ yıllar içinde, yavaşça girdiğini düşünürler. Regresyon araştırmasının

bulgulan bu imgeyi hiçbir şekilde desteklemiyor. Doğum deneyimlerinden hareketle, tam tersinin geçerli olduğu sonucuna varabiliriz. Can, beden içinde güçlü bir şekilde mevcuttur ve kendine dair imgesi ancak birinci yıl sırasında aşamalı olarak bedenle birbirine dolanmış hale gelir. Bedenle- nişin en alçak noktası, doğumdan sonraki ilk yılın başında veya sonunda yetişkin kimliğin kaybedilişi ve yeni kimliğin yeniden ediıiilişi ile üçüncü yıl civarındaki kendine dair farkındalık arasındadır.

Bazı çocuklar, 5. Böliim'de ele aldığımız gibi, önceki yaşamlarının hafızasını kesintiye uğramamış bir şekilde korurlar. Önceki yaşamı neredeyse daima doğrudan hatırlarlar. Okula başladıklarında ve bazen ergenlikte, geçmiş yaşamların anıları genellikle solar ve geçmiş yaşamların sessiz tanıkları olarak geriye yalnızca kişilik özellikleri kalır.

Bluğ çağında, on beş yaşından itibaren pek çoğumuz kendimizi yeniden hatırlamak için Eıilinçdışı bir dürtü deneyimleriz. Buluğ çağının içsel akıl karışıklığı ve göze çarpan romantizmi kendimizi yeniden keşfetme dürtüsüne dayanır. Bazı insanlar genellikle otuz yaşından önce hatırlama yaşar ama çoğunluk için regresyon gerekir.

Rüyalarda, özellikle canlı rüyalarda ve beden dışı deneyimlerde eskilerden bedensiz arkadaşlarımızla doğrudan temas kurabiliriz. Wambach'in danışanlarının bazıları doğum öncesi regresyonlarında gördükleri danışmanların veya rehberlerin daha önce rüyalarında gördükleri kişiler olduğunu bildirmişlerdi.

İlkel tıbbi koşullar nedeniyle ölümü saymazsak, ilk üç yıl içinde ölüm, çocuğun karmasından ziyade ana babanın karması meselesidir. Ayrıca çocuğun kendi kararı da olabilir. Biri, doğumdan hemen sonra yanlış ana babayı seçtiğini ve işlerin kötüye gideceğini fark edip bu nedenle gittiğini hatırlar. Buna benzer bir şey, muhemelen nadirdir.

İKİZLER

lan Stevenson ikiz vakalarını soruşturdu. İkizler geçmiş yaşam anık'i'[na] sahip olduğunda hep, en azından her iki önceki yaşamın da teşhis ed' lebildiği vakalarda, anlaşılan o ki birbirini o zaman da tanımaktadır!*'[1]

[#] •

İkiz çiftler vakalarının yirmi altı'sında, önceki kişilik ikizlerin her iki için tatmin edici bir biçimde teşhis edildi. Diğer ikiz çiftler ***arasın*** *^ ikiz vakaların bir veya her ikisi çözülmemiş kaldı. Çözülen* **yu** *[,vl] vaka içinde, önceki kişilikler on dokuz vakada bazen evlilik y° olacak şekilde ailevi bir ilişki* **ı/aşamış/nrJcen** *kalan yedi vaka [a] arkadaş veya ahbap olmuşlardı; hiçbir durumda, önceki kış[11] birbirine yabancı olmamıştı. CStevenson 1987: 187)*

tekyıımuit*[1] ikizi vakasında farklar çarpıcıdır.

Çocuklarımı daha ilk günlerinden itibaren Indika ve Kakslmppa yağıda tarif edeceğim şekilde, belirgin farklar gösterdiler: Konuş- maya başladıklarında lıdıka, Sri bankanın ikizlerin doğduğu yerden yaklaşık 50 km uzakta olan başka bir kasabasında yaşamış olduğu önceki bir yaşamın ayrıntılarım yavaş yavaş anlattı. Hatırladığı yaşam masum, çalışkan bir öğrencinin yaşamıydı... Indika'mn hatırladığı önceki yaşama dair konuşmaya başladığı sıralarda ikizlerin ailesi Kakshappa'ya önceki bir yaşamı hatırlayıp hatırlamadığını sordu. Küçük oğlan bir isyancı olarak yaşamış olduğunu anlattı. Ailenin diğer üyeler'i Kakshappa'mn bir isyancı olduğu iddiasını eğlenceki bulmuştu ve onunla dalga geçtiler ve o da konuşmayı kesti; böylece, hatırladığını söylediği yaşam

hakkında neredeyse başka hiçbir şey öğrenmediler. Kakshappa'mn ailesinin istemeden de olsa onu baskılamasından önce, atıfta bulunduğu önceki yaşamın doğrulanmasına izin verecek kadar ayrıntı vermemişti. Ancak hakkında konuşmaya çalıştığı isyancının yaşamında önemli olan bir kasabanın adından söz etmişti. Bu kasaba isyancıların toplandıkları bir merkez olarak bilinmekteydi ve bazıları orada öldürülmüştü. Ayrıca Indika'nm yaşamış olduğunu söylediği kasabadan yalnızca birkaç kilometre uzaktı.

Indika nazik, okumaya düşkün bir çocuktu. Belirgin bir saygınlığı vardır ve başkalarından saygı beklerdi ki bu, ailesinin içinde olduğu koşullardan ziyade, hatırladığı yaşama daha uygundu çünkü onun vakasında önceki ailesi, kendi ailesinden daha varlıklıydı. Öte yandan, Kakshappa'yı en iyi tarif edecek kelime "zorlu" olurdu. Konuşmaları kitaplara değil, silahlara ve bombalara odaklıydı; gerçekten de (ilk kez gittiğinde) okula gitmemek için direndi. Ayrıca, her zaman hissedilen bir korku içindeydi ve yabancılardan kaçıp saklanıyordu, davranışları ıgyı'de Sri Lanka isyancılarının saldırmaya hazır olana dek polisten kaçıp saklanma tarzlarını hatırlatıyordu. Indika ve Kakshappa'nın bir zamanlar hatırladıkları tamamen farklı önceki yaşamlardan söz etmiş olmaları ve ailelerinin onlara iki rol biçmiş ve çocukların da bunlara giderek daha çok uyma eğilimi göstermiş almaları mümkündür. Bu, davranışlarının daha da kutuplaşmasına Ve Gözleyenlerin bu tarz durumlarını bildirmelerine yol açmış olabilir, Bir dereceye dek olmuş olabilirse de oğlanların farklı davranışlarının blr kısmının, hatırladıkları önceki farklı yaşamlarından gelen dav- r«nışsal anılarını ifade ettiğini varsaymak akla yatkındır. 1982'de,

Indika ve Kakshappa on yaşlarındayken onlarla tekrar karşılaştım ve kişiliklerindeki farklılıkların çok daha az belirgin hal aldığını öğrendim. Örneğin, Kakshappa okula gitmekten hoşlanıyordu ve neredeyse Indika kadar iyi bir öğrenciydi. Bununla birlikte, bir anlaşmazlıkta
Kakshappa şiddete başvurmaya eğilimliyken Indika değildi.

Son olarak, Stevenson Siyam ikizlerinin kişiliklerinde çok daha büyük olan farklılıkları anlatır (1987: 190):

ikizler konusuna son vermeden önce, yapışık (genellikle Siyanı denilen) ikizlerin vakaları tarafından sağlanan bu hatlar boyunca daha ileri soruşturma yapma fırsatından söz etmek isterim. Daha eski tarihlerde ikizleri soruşturan Newman, Siyam ikizlerinin her birinin, sıradan (yapışık olmayan) tek yumurta ikizlerine kıyasla kişilik bakımından daha büyük farklılık gösterme eğiliminde olduklarını gözlemledi. Siyam ikizi terimine kaynaklık eden ue *on dokuzuncu yüzyıl ortalarında yaşamış olan Siyamlı ikizler Chang ve Eng kişilik bakımından büyük farklar göstermişlerdi. Chang huysuz ve kolay sinirlenmeye eğilimliydi, Eng ise iyi huyluydu. Chang alkollü içkiler içerdi, (özellikle son yıllarında) aşırı içerdi; oysa Eng yeşilaycıydı. Birinin yemekten hoşlandığı şeyden diğeri nefret ederdi.*

DOĞUMDAN ÖNCEKİ ÇEKÎLÎM

Spiritüel olduklarını düşünen insanlar çocuk sahibi olmak konusunda fazla düşünceli olabilmektedirler. Her şeyi doğru yapmak isterler? Ama nasıl? Bir antiteyi

bilinçli olarak çekebilir miyiz? Yoksa daha iyi bir yaşam sürerek mi daha iyi bir antiteyi çekeriz? İnsanlar birbirini tanıdıkları için, birbiriyle yapacak bir şeyleri olduğu için, ortak deneyimlerden geçtikleri için veya aralarında çoğu kez bir sempati ve bazen de bir antipati bağı yaratmış oldukları için birbirine çekilirler. Yaşam tarzındaki geçici bir değişim bu bağları nadiren değiştirecektir. Demek ki gebe kalma ve gebelik sırasındaki asil davranışlar göstermelik bir hiledir. Özellikle de cinsel birleşme sırasında asil hisler içinde olmak ve hayvansal şehveti sınırlamak zorunda olduğumuzda üreme eylemi tuhaflaşır.

Çocuk sahibi olmak istiyorsanız aşırı çabalamayın, size gelen Ç°cU^ ların ana baba seçimine güvenin.

Gebeyken, sizden doğacak antite ile çoğu kez temasa geçebilirsiniz- Ediğimiz gibi, canlar cenine gebeliğin farklı aşamalarında ama g^ene

^,,,,,1.11 I l**mv/. iirmlii olmayan hir nimi yoğunlaşırsanız cc«
M'¹' I 1 l İm uiiku.it ıs İmime* getirip Kişisel bir ilişkini/, olan birinin
,ıiiii*,,,l,il ' „|(- ını.ıİM/ bir nıı.ş olasılığını artırırsınız. tiir çocuk sahibi
^ii*i,uUMI t|l,,ınak';,/ın İHM-aıılnrm ny^nıı olımıyjtn birini, nc/iıı-
^ -linine *viski* ıhılın biivıikiir. Aıiıı birinin bi/.imlc oleininim
co» *' - i . , ı„ı biss» güçlendirip ayrını ılandırabiliriz ama gerekenden
!'i'St | paha önceki bir gebelik düşükle veya ölii doğumla soıuıçlnn-
iiiıuui'vvn o çocuğa hitap edip hala istendiğini söyleyebiliri/.
' ' , .rknu'Vİni/. davel edim/.
Ml'VM . s*
^ |1,]„stlor doftınanıış çocukla ileticim kıırınalarmda annelere yardımcı l!|i;'hr
vVinalred l.ııcas bulun bir böliiinii buna ayırmıştır Vol.1 1 :
'* \)'()nu.kleria çoğunluğu, planlanmış bir kürtaj öncesindeki iletişimlerdir, jıuleıı,
kemli çevresinde döıiiip daha ıygun bir doğum pozisyonu
\|)M v.' •¹
[ansının istendiği örnekler de vardır. Ve alırlar. Gelmekte olan bir can, 'ışkıdaki
örneklerin de göstereceği gibi, kendini rüyalarda da ilan edebilir.

Koma'ıh>, ıo<·>5 ı/ılının Ağustos ayında, Florindo Battista'mn karısı dört aylık hamileydi. Yatakta manmış, *gözleri açık dinlenirken iiç yıl iinee ölmiiş olan kızı /Hanca aniden beliriverdi. Mutlu bir yüzle, "Anneciğim, yeri dönüyorum!" dedi. Kocası eve gelince olayı anlatan kadın, doğacak kıza da Bianca adını koymayı önerdi, ölümün son olduğuna inanmış olan Battista, karısının hayal gördüğünü düşündü ama kadını Bianca'nın geri döneceğine duyduğu inançtan mahrum etmek istemedi. Şubat 1906'da her şeyiyle tıpatıp eski Bianca'ya benzeyen bir kız doğdu. Anne bunu aynı kızı ikinci kez doğurmuş olduğunun bir kanıtı olarak gördü. Gerçekçi baba ise kuşkuculuğunu sürdürmekle birlikte giderek barizleşen benzerlikler onu da düşündürmeye başladı. İkinci Bianca altı yaşına basana dek.*

İlk Bianca'nın yaşadığı sıralarda, yalnızca Fransıca konuşan İsviçreli bir hizmetçileri vardı. Küçük kızı kolayca uyutan Fransızca bir *ninni söylerdi. Çocuğun ölüimiin ardından hizmetçi kız da evine dönmüş ve acı dolu anılan çağrıştıracak olan ninni o evde bir daha asla duyulmamıştı. Dokuz yıl sonra, anne baba odalarındayken bu ninninin söylendiğim duydular. Yan odaya girdiklerinde, unutulan ninniyi söyleyenin Bianca olduğunu gördüler. Annesi, "Söylediğin Şarkı cia nedir?" diye sorunca, "Fransızca bir şarkı," dedi Bianca.*

"Kim öğretti bunu sana?" "İliç kimse. Öyle, biliyorum işte, söylemeye devam etti. *Ve ninniyi*

Kasım 1943'tc bir adam bir spiriti/mcı celsesine davet edil, Karanlık bir odada, hazirun bir masanın etrafında oturmaktadır Transta olmayan medyom alfabeyi yüksek sesle saymakta ve belirli harflerde masa hareket etmektedir. Masa bu adama doğru kay(Q). Medyom yelenin kim olduğunu sorar ve, " R u d i i s m i hecelenir, B adamın ikinci çocuğunun, iki buçuk yaşma bile basmadan difteriden ölen oğlunun adıdır. Derken sonraki cümleler gelir: "Ölüm kaderimdi Gelecek yıl 12 Şubat'ta döneceğim ve bana Haris denilmesini isterim Anneciğimin korkmasına gerek yok. Doğumum sırasında her şey normal olacak." Adamın hamile eşi bu celseye katılmamıştı. İlk iki doğumu sırasında ciddi komplikasyonlar yaşamıştı. Kocası ona bu olaydan söz etmedi ama Şubat ayının o günü geldiğinde bir oğlan doğurdu ve adını Hans koydular. Daha sonra, anne celselere gelmeye başladı ve daha önceki celseden habersiz olduğundan, ölen oğlu Rudi ile temasa geçmek istedi. "Rudi'nin ruhu artık bizler arasında değil, ona Hans'ta göz kulak olmak zorundayız." (Passian 1985)

Kocası uzun bir yolculuğa çıkmış olan Burmalı bir kadın rüyasında, ölmüş bir arkadaşının onun çocuğu olarak tekrardoğmak istediğini gördü; bundan hoşlanmadı ve rüyasında ona, gelmemesini söyledi. Kocası eve döndüğünde, aynı eski arkadaşı rüyasında gördüğünü ve rüyada ona, ailelerinde yeniden doğmaya gelebileceğini söylediğini anlattı. Zaman içinde bir çocukları oldu ve daha sonraları, babasının kabulünün annesinin veto girişiminden daha baskın çıktığını düşündüren sözler söyledi. Annesi durumu Burmaklara özgü hoş mizaçla kabullendi. (Stevenson 1987: 99)

Ölmüş bir adam rüyasında annesine görünüp, "İmdat! Kendime fakir bir aile buldum. Gelip beni kurtar!" dedi. Kadın, daha sonraları oğlunun yaşamının anılarım hatırlayacak olan çocuğun izini sürmek için rüyasında yeterince enformasyon topladı. Başka iki olayda, bir çocuğun varsayılan önceki kişiliği (önceki ailenin bir üyesinin gördüğü) bir rüyada, çocuğun koşullarından duyduğu hoşnutsuzluğu iletti. Bunlardan birinde, önceki kişilik çocuğun babasının aşırı alkol içtiğinden şikayet etti; diğerinde ise önceki kişilik çocuğun annesınm bebeği, bebeğin beslenmesi gerektiğinde değil de, kendi rahatına çore beslediğini ve bunun da bebeği aç bıraktığını öne sürdü. (Stevenson 1987:100)

YENİDOGAN! KABUL ETMEK VEYA REDDETMEK

.anlardan çıkan kanıtlar gebelik ve doğum bakım için pratik dersler Rt'fireM 0,1101

' a.fpdir Annenin davranışlarının 1) ceninin gelişimi, 2) bazen gel- icern^Klc

,. n1.ın canın seçimi, 3) ve her halükarda, doğacak çocuğun kişiliğine ir edecek doğum öncesi deneyimler bakımından sonuçlan vardır. Cenin U min deneyimlerini gebelik sırasında, özellikle de başlangıçta kendi jeneyinıleri gibi kaydeder. Bu deneyimler girmekte olan canın karmik -orunlarım, travmalarını ve duyarlılıklarını yeniden uyarabilir. Gebeyken kokain kullanıp da tıbbı ve zihinsel sorunlarla doğan bir bebek sahibi olmak bu üçü açısından kötü bir başlangıç, demektir.

En önemlisi, doğumun kendisidir. Bu gezegende üç tür insan var: Giriş bileti olanlar, giriş bileti olmayanlar ve bilmeyenler. Bileti olmayanlar bunu va bir başkasından almalı veya giriş biletini kendilerine -çoğu kez uzun bir mücadeleden sonra- vermelidirler. Bu nedenle yenidoğanı kabullenin, koruyun, duyumsayın ve en önemlisi, derinden bir hoş geldin deyin. Bir oğlan beklediyseniz, kızım oldu diye sevindim numarası yapmayın. Bunu aşın ve Tanrı aşkına, çocuğa hoş geldin deyin. Bir kadın bir hata veya daha kötüsü, bir tecavüz sonucu istemeden gebe kaldıysa ne olur? Bu durum cezbedilen antitenin türünü etkiler mi? Bir kadına tecavüz edilip gebe bırakıldıysa, bu durumda, inşaat halindeki bir ev, bir ev arayanlar için diğer herhangi bir ev kadar ilginçtir. Gelecekte içinde oturacak olan için evin inşası inşaata başlama nedeninden çok daha önemlidir. Gebeliğin nasıl meydana geldiği, daha sonra olanlardan daha az önemlidir. Anne kendi tiksintisini, dehşetini ve tecavüzcüye duyduğu nefreti cenine aktarırsa (onu kim suçlayabilir?), bu eve taşınmak nahoş bir hal alır. Buna rağmen, anneye ve onun koşullarına güçlü bir şekilde bağlanan canlar eve taşınacaklardır. Geri kalanlara gelince, çekilim duyan canlar ya bu tarz bir koşula karmik açıdan eğilimlidir veya bihaber ve ayrım >apmayan varlıklardır. Bununla birlikte, belirleyici olan gebe kalma tarzı de&l inenin istenmeyen bir gebeliğe tepkileridir. Tecavüz bedenlenmekte °lan can için değil, kız veya kadın için acımasızcadır.

Büyümekte olan bedenin niteliği tecavüz edenin genlerine bağlıdır. ^7 de tecavüzcüler söz konusu olunca daha alt nitelikli genetik malzeme Vok! ama genleri olan insanlar da kötü şeyler yapabilirler.

ül ve ihmal edilmiş bir evde yaşayan herkes serseri olmadığı gibi; ^ ' bak»mlı bir evde yaşayan herkes de asil değildir. Doğmak üzere olan ~^°ğu kez "bedenlenme aracılarından yardım alarak* bedene, aileye,

içinde doğabileceği koşullara bakacaktır. Tecavüz de anne için sempati duymaya yol açabilir ve gelmek için bir uyaran sağlayabilir.
Bu enformasyonun bütünü kürtaj için ne söylemektedir? Kardec'in genelde ciddi ve makul olan bilgi verenleri, kürtajı bir suç olarak görüp reddetmekteydi. Ancak annenin yaşamı ile çocuğun yaşamı arasında bir seçim yapmak gerektiğinde, annenin yaşamının ve sağlığının çocuğunkinden önce geldiğini söylerler. Çoktan biçimlenmiş olan bir yaşam henüz biçimlenmemiş olan bir yaşamdan daha önemlidir. Gelin buna, serinkanlılıkla bakalım.

Beden, yaşamımızın geri kalanında içinde oturmak zorunda olduğumuz bir evdir. Kürtaj bu evi daha inşaat halindeyken yıkar. Bu kötü müdür? Elbette ama ne kadar kötüdür? Her şeyden önce, bu, yıkım anına bağlıdır. Bitmesine ne kadar az kalmışsa, yıkımı o kadar çok insafsızca ve yıkıcı olur. İkincisi, bu, eve çoktan başvurmuş veya daha kötüsü ilk taksitleri ödemiş olup olmadığımıza bağlıdır. Uygun ve çekici alternatifler ne dereceye kadar mevcut? Bu mahallede bir ev sahibi olmayı ne kadar güçlü bir şekilde istemekteyiz? Acelemiz çok mu? Ne kadar azimliyiz veya kadere boyun eğmişizdir? Ne kadar anlayışlı veya öfkelenmiş veya çarpılmışız? Evin tasarlanmasında ve inşaatına ne dereceye dek dahil olduk? Son olarak -ki püf noktası budur- ev yıkılmaktayken içinde miyiz? O zaman, yıkım cinayete dönüşür.

Kürtaj yaptıran veya kürtaj yaptırmak isteyenler ceninin çoktan meskun olup olmadığını ve bu nedenle, cenini kürtajla aldırarak gerçekten öldürüp öldürmediklerini genelde bilmezler. Demek ki mesele, gelmekte olan kişinin canının çoktan bağlanmış, veya daha net olarak söylersek, içeri girmiş olup olmadığıdır. Wambach'a göre, vakaların yaklaşık % 10'unda bu, altıncı aydan önce olur. Kürtajların çoğunluğu bundan çok önce yapılır. Cinayet, muhtemelen vakaların % 5'i civarında işlenmiştir- Şok ise vakaların % 50'sinden fazlasında söz konusudur çünkü can çoktan bağlanmıştır. İşte bu nedenle, doğmamış çocuklarıyla iletişim kurmaları için annelere yardım eden terapistlerin sayısının giderek artması harikadır- Belki, öldürücü darbe inmeden önce onları ayrılmaya ikna etmeye yardın[1] ederler. Yine Winafred Lucas'ın yazdığı o bölüme atıfta bulunacağım (i9 [Q-v] Vol.II: 257). Bir yorum: Bu bölümdeki terapistlerden biri kürtajın cina>[et] olmadığını çünkü canın değil, yalnızca bedenin yok edildiğini söyler- [Ser]^ katiller, toplu kıyım yapanlar ve bombalama ekipleri bunu duyma memnun olacaklardır.

Son olarak, annenin önceki bir kürtajı nedeniyle rahimde basj[a]" Psikolijik sorunlara sahip insanlar da görülmektedir. Ve regresyon 1

kiirt'ıı girişimlerinin, yenidoğanm sonraki psikolojik esenliği sonuçlar oluşturduğunu göstermesi de anlaşılır bir şeydir.
tjaşans'[7]
üstündeki
OKUNMASİ GEREKEN KİTAPLAR

(' nnın deneyimlerine ilişkin ilk çalışma Thomas Verney (1981) tarafından yapılmıştır-

Doğum öncesi deneyimler, terapötik değerleri muhtemelen yeterince fark edilmemiş olduğundan, regresyon literatüründe henüz tek tük ele alınmaktadır. Bu konudaki en önemli kitap Helen Wambach'm *Life Before life'"*[6] (1979) adlı eseridir. Morris Netherton'un çalışması da önemlidir (1978). Stevenson (1987) bu konuda ilginç bölümler içerir. Michael Gabriel (1995) terapisi hayli sınırlı olmakla birlikte rahimden ve doğumdan anıların iyi örneklerini sunar. Hollanda'da Henri de Vidal de St. Germain öliim ve yeniden doğum arasında, yaşam planları hazırlıklarını da içeren regresyonların pek çok örneklerini yayınladı (1998).

Joan Grant'ın çalışmasında (Kelsey and Grant 1967) ve Allan Kardec'in kitabında (1857) ek enformasyon bulunabilir. Muller (1970) ve Passian (1985) doğum öncesi deneyimler ve ilan etmeler ile ilgili örnekler sunarlar.

Karmik astroloji literatürü bana anlamsız gelmekte. İlginç bulduğum yazarlar ancak Kamphuis (2000) ve özellikle Ebertin'dir (1987).

YtMmdsn önceki
Y«**m

11. BÖLÜM
ÖLÜM *DENEYİMİ VE ÖTESİ*

Ölümden sonra yaşam hakkındaki literatür öylesine kapsamlı ve sözcük dağarcığı öylesine çeşitli ve özensiz ki yalnızca bu konu, kendi başına tam bir inceleme yapmayı gerektiriyor. Bu nedenle, burada kendimi regresyon- lardan çıkan malzeme ve de birkaç genel eser, özellikle de Robert Crookall (1961-78) tarafından yazılan kitaplarla sınırlayacağım.

Geçmiş yaşam ölümleri regresyonlarda belirgin biçimde öne çıkmaktadır ama ölüm deneyimlerinin en çok bilinen kaynağı, kısa bir süre için belirgin bir klinik ölüm durumuna girmiş ve o sırada canlı deneyimler yaşamış insanlardır. Sonra trans medyomları veya psişikler aracılığıyla kendi dünyaları hakkında bildiren ölmüşler ve son olarak da ölme sürecini algılayışlarını tarif eden psişikler gelmektedirler.

Çeşitli kaynaklar birbiriyle şaşırtıcı biçimde uyumludur. Bunlara açık fikirli ama eleşirel yaklaşmaktayım. Doğru olmadıklarını varsaymak için bir neden yoktur. İçsel tutarlılığı olmayan her bir anlatım doğru olabilir ama kazara deneyimler edinen insanların anlattıkları arasındaki güçlü benzerlikler bilhassa ikna edicidir. Genel örüntü ile en azından çelişmeyen bazı enformasyonlardan da alıntı yapacağım. Regresyonlardan örneklerin birkaçı bir terapist olarak kendi deneyimimden

alınmıştır.

ÖLDÜĞÜNÜZDE NE OLUR?

Ro CROOKALL'IN ÇALIŞMASI

ert Crookall (1961, 1978) ölme sürecine dair en iyi anlayışları sunar. p ^ * kayda değer büyüklükte olan deneysel malzemeyi özetlemiştir. v« öl Araradır ama spiritist literatürü, beden dışı deneyim raporlarım •nali-„'Ckte °*an psişik algılamalarını büyük bir özenle derleyip

«ıU*IZ C<*er*k ^lme deneyimleri ve olaylarının açık ve tutarlı bir tablosuna *^1 olduğu için bağışlanabilir.

k«ll b l*nCe' *ıa*en bir tür bedende mevcut olduğumuzu hissederiz. Croo- Una P*^'k beden demektedir, okültistlerin (belli belirsiz ve çelişkili

tanımlanmış) astral beden elediği şeye kabaca eştir. Hu psişik |Jf.r],. siması kendimize dair imgemize uyar. Çoğu kez, yaşamımızın •; nemlerinde göründüğümüz gibidir; başlangıçta, ölmeden hemen
n ip
dr).
r>* ~ > 1 0 —J ..... • V-111c*f)
göründüğümüz gibiyken, daha sonraları genellikle kendimizi en gjlf.]u en iyi hissettiğimiz yaşta göriiniiriiz. Simamız nasıl hissettiğimize ve kUr | karşılaştığımıza bağlı olarak değişebilir. Psişik bedenimiz "ideo-pla.stikv'
veya daha doğrusu "psiko-plastik." Kendini fikirlerimize veya daha *υf.* ^ bir tabirle, kendimizi nasıl deneyimlediğiınize uyacak şekilde biçimlendirir Psişik bedendeki bilincimiz lüsid riiyalardakine benzer: rüya görmeku olduğumuzu bildiğimiz, rüyamızın gidişatına tesir edebildiğimiz ve ff/-„ kez canlı ve parlak bir algılama edindiğimiz rüyalar. Psişik bedendeki bilincimiz telepati ve öngörü gibi paranormal becerilere sahiptir. Psişik bedende, gitmek istediğimiz kişiyi veya yeri yapabidiğimizce somut bir şekilde hayal ederek veya onlara dair hislerimizi yapabildiğimizce somut bir biçimde sıraya koyarak etrafta dolanırız. Kendi ortamımızı yaratabilir veya psişik dünyada mevcut bir ortamı ziyaret edebilir veya var olan bir ortamı ideo-plastik yoldan dekore edebiliriz.

Fiziksel beden, canlılık aracı ve psişik beden, yaşayan bir kişide aynı uzayda bulunur. Bu üç beden birbirine nüfuz eder. Ancak dördüncü boyutta veya daha iyi bir deyimle, birinci boyutta bunlar arasında bir mesafe vardır. Buna verilebilecek en iyi isim "boyuncacı"dır (Scott 1953). Zamanı fizikçilere ayak uydurarak, diğer pek çok isimle birlikte Ouspensky'nin (1934) yaptığı gibi, dördüncü boyut olarak düşünmek yanıltıcı ve verimsizdir.

Olağan fiziksel dünya ortamımız olabilir ama genellikle tıpkı deniz dibine gitmek isteyen birinin hava desteği olan bir dalış giysisine ihtiyaç duyması gibi, bunun için ekstra çabaya ve ekstra araca ihtiyaç duyanz. Crookall bu "dalış giysisi"ni canlılık aracı olarak adlandırır. Bu, okültistlerin eterik (esiri) beden dediği şeye denk gelir. Canlılık aracı psişik ve fiziksel bedenlerimiz arasındaki bir aracıdır, bir bilinç aracı değildir. Bunun içinde bilinçli olamayız. Kendine ait yapısı pek azdır ama yapısını büyük ölçüde fiziksel bedenden ve kısmen de psişik bedenden alır.

Ölümde, psişik bedenimiz ve bu canlılık aracı koparak fiziksel bede nimizden ayrılır. Beden dışı deneyimler sırasında psişik beden ya bu araç olmaksızın ayrılır veya bu aracın bir kısmını, kalınca veya incecik bir Pe^ gibi ona sarınarak yanına alır. Bu peçe, farkındalığı donuklaştık ve^ nedenle, lüsid rüyalardan ziyade, donuk rüyalar sağlar. Sıradan, riiyalan andıran alacakaranlık durumlarına sıkça gireriz. Bu alacak81* ^ kuşağında, canlılık araçlarının bir parçasını ya fiziksel dünyaya gi"j " tutunma yoluyla veya bağımlı veya takıntılı bir yaşam tarzı aracı
inmiş ohm prk çok ölmüş ins.
k *of*
ölme »"relerinin som,'„"""""-^.
ciranlii *akılın* ıık,clralh, *Zezinni,./•'* oan *?nn* Uterine»h
,*/,Wo./.»«a*„„. nmek' *nu,sallW*
*<« *höyük klsmi „ „* aCa,<i,ra"'"k »^S
-inde, fiziksel beden soğuk ve katı, az çok kataleptik halde kalır.

clİk etllfc ... , , . _____ 1;_; J _ 1_ _ 1 1 . t
.1
,/^p İlil (11«V»**—•
3l'< 1. İQ insanları, örneğin kabus görmelerine yol açarak, korkutmaktan
-• . en d'Şı *deneyin,,*
■■ . *basında bi*ze
Bu,
i enis"*”'-’ --
alacakaranlık dünyada nahoş ve rahatsız edici daha çok deneyime kapı alacakaranlık dünyadaki pek çok bölge, bedenlerini yan bilinçsiz
hıraknıış im

I unu dar kafalı, önemsiz, kıskanç ruhlarla meskundur. Bunların bazısı, ,/ın verecek olursak, parazit gibi iş görürler.

Ölenler çoğu kez sisli veya sularla kaplı ortamlar tarif ederler; bu, nmlılık aracının hala mevcut olduğunun göstergesidir.

Yaşlılıktan öldüğümüzde, psişik bedenimiz canlılık aracı ile birlikte ayrılır ve fiziksel bedenin üstünde kısa bir süre süzülür. Fiziksel bedene, genellikle solar pleksusta bağlı kalan canlılık plazması kordonu (Hintçede buna *prcıncı* denir) incelmeye başlar ve sonra kopar. Geri alınamaz ölüm anı bıudur. Sonra psişik beden cesedimizin üstünde uçan eterik dubleden kopup ayrılır ve dik duran bir konum alır. Psişik beden eterik bedenden kurtulduğunda, ortamımızın farkına varırız. Bunun öncesinde, kısa bir an için bilincimizi kaybederiz. Zaten beden dışındaysak ama kordon hala kopmamışsa, kendimizin hem beden içinde hem de beden dışında aynı anda farkında olabiliriz. Bazen psişik bedeni eterik kabından çekip çıkartacak enerjiden yoksunuzdur ve uykuya dalarız. Eterik bedenin daha ağır parçaları yavaşça buharlaşır ve uyanırız.

Hayatımızın baharında, örneğin bir kazada öldüğümüzde eterik bedenimiz fiziksel bedene öylesine güçlü bir şekilde bağlanmıştır ki canlılık aracının ancak küçük bir kısmı çıkar. Böyle bir durumda, tamamen bilinçli olarak derhal beden dışındayızdır ve eterin bir kısmı bizimle birlikte olmasına rağmen, değişmemiş zihin yapımız nedeniyle maddesel ortamı görürüz.

Yalnızca psişik beden ayrıldığında, genellikle başımızın tepesinden ,lşan ^kanz; eğer canlılık bedeni de çıkmaktaysa, genellikle solar plek- bed 3n V6^a bec*en*n tamamından dışarı çıkarız. Canlılık bedeni maddesel d| eaımızı hala canlı tutmaktayken psişik beden fiziksel bedenin çoktan İV ^ aynlmı$ bile olabilir. O zaman, beden hala çalışmakta olan tızun a?,n<^a hiçkimsenin durmadığı bir makine gibidir. Ölmek, örneğin 8'tmi 8U^e can Çekişerek ölmek göze hoş gözükmeyebilir ama can çoktan
Ş o ablhr. Bazı psişiklere göre bu durum ölümden yıllarca önce, örneğin aşın bunamada meydana gelebilir; neredeyse hiç renk taş,m sönük bir auraya yol açar (Scott 1953: 101). Psişik beden o zaman, ^ bir biçimde dışarıdadır veya çoktan gitmiştir. 1

Gümüş kordon koptuğunda, canlılık aracı fiziksel bedeni bırakırı,ştlr Psişik beden onıı terk ettikten sonra canlılık aracı da dört saat ile aitm gün arasında değişebilen bir süre içinde bozulup dağılır. Pek çok insan i^ bu, dinlendirici bir uyku dönemi

olabilir. Horence McClain danışanl$_{ara}$ ölümden altı hafta sonraki bir ana gitmeleri talimatını verdiğinde insanların çoğunluğu güvende, güvenli ve memnun olma veya hissetme hissini tarif etmektedir (1986: 120).

Bazen biri öldüğü anda başka insanlar güçlü bir şekilde onu hatırladılar. Psişikler bazen bir görüngü görür. Bu telepatik veda genellikle öleceklerini bilen kişilere olur. Bu temas "ziyaret" olarak bilinir. Ziyaretin netliği ölmekte olan kişinin zihninin gücüne ve ilişkinin gücüne bağlıdır. Kalp krizi, felç veya bir kaza nedeniyle aniden öldüğümüzde ancak birini gerçekten düşünmekteysek, örneğin bir çocuğun son anında annesine seslenmesi gibi, telepatik temas kurarız.

Bir sonraki deneyim, yaşamı gözden geçirme veya yaşam panoramasıdır. Anlaşılan, iki gözden geçirme yapmaktayız. İlki, bütün yaşamımızın hızlı bir filmi veya imgelerin hepsini eşzamanlı olarak yukarıdan gördüğümüz bir tablo gibidir. Bu deneyim beste yapmaya başlamadan önce bazen bir parçanın bütününü gören Mozart'ı akla getiriyor. VVhitton'un deneklerinden biri canlı bir tarif yapar: **Yaşamınızın filminizin,** tırmanıp **içine girmek gibi. Yaşamınızın her yılının her anı bütün** duyusal
ff
ayrıntılarıyla yeniden oynatılır. Tam, tam hatırlama. Ve hepsi bir anda olur." (Whitton ve Fisher 1986: 39)

Sonra bilincimizin geçiş anında -kalan fiziksel beden içinde veya giden psişik beden içinde- nasıl dağılmış olduğuna bağlı olarak ya bir dib batış veya yükseliş duygusu ile bedenimizden ayrılmayı deneyimler'^{2,} ^ kapıdan veya tünelden geçme duygusu yaşarız veya kendimizden dı$^{ar}; yükseldiğimizi hissederiz. Psişik bedenin serbest kaldığı an kendi'' daha büyük ve daha özgür hissederiz. Ölmüş akrabalarımızın ve ^{ar}^ daşlarımızın veya pek çok insanın izlenimlerini alırız, kendi hederi' ^ görür ve bağlantıyı hissederiz: gümüş kordonu. Bazen altımızda iki _ _ görürüz: fiziksel bedenimiz ve onun hemen üstündeki eterik kopy^{a}' ^ daki bedenin muhtemel ölüm çırpınışlarını tarafsızca gözlemleriz- bazen başkalarının yardımıyla gümüş kordon kopar. Çoğu kez buy^{u}

gün veya hafta sonra uyanır ve duygusuyla uykuya dalarız. Birkaç gii -U kan"ya doğru yola devam ederiz.
/ıikaı
İkinci gözden geçirme daha çok İlişlerle ilgilidir. Hem kendimizin hissettiklerini hem de tanıdığımız insanların hissettiklerini hissederiz. Muhtemelen, önce küresel bir gözden geçirme yaşamakta ve sonra parça p ırça aynntılandırmaktayız. Florence McClain birkaç haftalık ilk dinlenme döneminden sonra dönüp hayatımızı gözden geçirdiğimizi önerirken anlaşılan, bu ikinci gözen geçirmeye atıfta bulunmaktadır. İkinci gözden geçirmenin ardından gelen adım ya tatil ya da okuldur. Veya her ikisi: Aydınlatıcı bir yolculuk. Az önce belirttiğimiz gibi, ölenler sisli veya sulak ortamlardan söz ettiklerinde, canlılık aracının bir kısmı hala mevcuttur.
Şiddetli bir ölüm sonucunda öldüğümüzde, bilinci yalnızca kısa bir an yitiririz ve genelde ölmüş olduğumuzu fark etmeyiz. Örneğin, ölen bir asker yaptıklarının hiçbir etkisi olmadığını ve içinden bir kurşun geçip de kendisine zarar vermediğini fark etmeden önce on beş dakika daha savaşmaya devam ettiğini hatırlamaktadır. Genelde ölümümüzü ancak kendi fiziksel bedenimizi tanıdığımızda fark ederiz. Bir saldırıda aniden ölen ve zihnen bir süre daha koşmaya devam eden bir asker bunu, koşarken sıcak bir paltonun üstünüzden sıyrılıp çıkmasına benzetti. Bir başka ölmüş asker ise ölmeyi şöyle tarif eder: **“Can okul kapısından dışarı fırlayan bir öğrenci gibi bedenden dışarı fırlar: Aniden ve büyük neşeyle.”**

Doğal ölümle kıyaslanınca, arkada kalan akrabalar için çok daha fazla şefkat hissederiz. Olmüş olmamıza rağmen iyi olduğumuzu onlara aktarmak için genelde çaresizce çabalarız. Özellikle de aniden öldüğümüzde, ölümümüzü öğrenen arkadaşlarımızın ve akrabalarımızın duygusal tepkilerini duyumsarız. Tuttukları yas depresyona doğru ağırlaşırken yük aldığımızı hissederiz. Bazen rüyalar tekinsizlik olayları aracılığıyla kendimizi bildirmeye çabalar veya bir mesaj iletmek için medyomlann ve psişiklerin önünde kuyruğa gireriz.
Dikkat çekici olan şey, genç ölen insanların pek çoğunun arkada iyi ke(ten bırakmaktan dolayı hayıflanmalarıdır. Sağlıklı bir beden her yaşamda sahip olmadığımız değerli bir kazançtır. Kaybı üzücüdür. Bedeli1™2* tehlikeye atmışsak veya kendimizi öldürdüğümüzde, böyle iyi bir eni çarçur ettiğimiz için ölümden hemen sonra ciddi bir azar işitebiliriz.
lar^ a<^an’ kısa süre ölen insanlar da hayli benzer deneyimler yaşar- ge ®nelde bedenden ayrılmaktayken, bir tünelden hızlanarak cızırtıyla en nahoş bir çırilama veya vızıltı işitirler. Derken aniden bundan

çıkar ve kendilerini fiziksel bedenin dışında, uçucu bir bedende etraft , çoğu kez tavana yakın süzülürken bulurlar. Uçucu (psişik) beden kişjnjn kendini yuvarlak veya yumurta veya armut şekilli bir mevcudiyet üzerinden şeffaf ve şekilsiz hissetmesinden tutun da başı, elleri ve ayaklan olan belli belirsiz bir bedenin dış hatlarına veya ölüm anındaki gibi sadece dış hatları olan bir beden olarak hissetmesine dek çeşitli tarzlarda deneyimlenir.

Genelde başkalarının mevcudiyetini, bazen ölmüş akrabaları veya arkadaşları, bazen de yaşamımız sırasında görünmeyen bir rehber olarak tanıdığımız birini görür veya hissederiz. Sonra, giderek güçlenen ve sevgi ve sıcaklık yayan bir varlık halini alan bir ışık vardır. Bazıları bunda bir melek, bazıları İsa, bazıları ise geleceğin Buddha'sı Maitreya'yı görürler. Bu varlık ölmeye hazır olup olmadığımızı sorar. Yaşam için ne göstermek zorundaydık? Neler bize doyum verdi? Buna değdi mi? Aynı zamanda, bazı ezoterizmcilerin iddia ettiği gibi geriye doğru değil de, doğumdan veya ilk anıdan başlayan yaşamın gözden geçirilmesi ortaya çıkar. Bu hızlı yaşam gözden geçirmesi, az çok süreklidir ve bazen hislerle doludur. Bazen, durumları başkalarının gözünden algılarız. İmgeler net, canlı ve üç boyutludur. Işık varlık bu gözden geçirmelerle ilgili sorularında ve yorumlarında sevgi ve bilgi temalarını vurgular. "Buna değdi mi? Bundan ne öğrendin?" Bu yaşam gözden geçirmesi üstünde gerek duyduğumuzda veya bunu yapmamız önerildiğinde veya teşvik edildiğinde bir süre sonra çalışabilecek olduğumuz varsayılabilir.

Bir dere, yol, çit, nehir, sis veya yalnızca bir çizgi olarak resmedilmiş bir sınır veya mania, kesin bir ayrım deneyimleriz. Bu sınıra yaklaştığımızda kendimizi neşeli, sevecen ve huzurlu hissederiz. Ancak bu sınır -en azından, geri gelip bu ayrıntıları anlatanlar tarafından- asla aşılmaz. Bu ölüme yakın deneyim beden dışı deneyim ile ölüm deneyimi arasındadır.

ÖLMEKTE OLANLARIN GEÇMİŞ YAŞAM ANILARI

Geçmiş yaşamlarını hatırlayan pek çok çocuk nasıl öldüklerini hatırladı- Ortak noktalan nelerdir? Geçmiş yaşamlarının tamamlanmamışhğı: Blt' memiş iş.
(•

Doğal yoldan ölen bu kişilerden bir grubu öylesine aniden ölmiiş(u ki yirmi dört saat öncesinde gayet iyi görünmekteydiler ve yakın bir zamanda ölmeleri bekleniyordu. Doğal yoldan ve bu vakalara konu olan bir başka ölen kişiler grubu ise genç ölmüştü, yani on iki yaŞiM basmadan. Bu kişiler arasındaki bir diğer gruba ise "bitmemiş'? adını verdim. En iyi örnekleri, arkalarında bakıma muhtaç bebekle

Iciiçiik çocuklar bırakarak ölen annelerdir. Ayrıca bu grupta, pikleri sırada ödenecek borçlan (veya tahsil edilecek alacakları) alan ° kişiler de vardır. Bir başka vaka grubunda ise önceki kişiliklerin Elvanı eden iş"le meşgul oldukları söyleyenebilir. Bu grubun tipik .. kleri. işlerine ve işleriyle ilgili servet biriktirmeye ve harcamaya i ice kapıhmş olan zengin işadamlarıydı.

Çocuklukta bitmemiş bir işle veya devam eden işle (şiddetli veya doğal yoldan) aniden ölmüş olan bu beş insan grubunu düşünecek olursak hepsinin yaşamlarının bir tamamlanmamıştık durumunda sona erdiğini görebiliriz. Ölüm anında hepsi farklı nedenlerle, yaşamış olduklarından daha uzun bir yaşamı hak etmiş olduklarını hissetmiş olabilirler ve bu da yeniden doğmak için bir özlem üretmiş, belki de dolu dolu yaşamış ve doğal bir sonla ölmüş

insanlar arasında görülene kıaysla çok daha hızlı bir tekrardoğuşa yol açmış olabilir. (Stevenson 1987: 212)

Geçmiş yaşamlara regresyonlarda, danışanın yaşamına dönüp bakmasına ve bunun ana temalarını tanımlamasına izin vermek genelde önemlidir. Ölmekle ve sonrasıyla ilgili sorular asla telkin edici olmamalıdır. En iyi sorular şunlardır: "Şimdi ne deneyimliyorsun? Şimdi ne oluyor? Nasıl hissetmektesin?"

Danışanlar klinik açıdan ölenlerin bildirdiğinin aksine (Moody 1975), kapsamlı bir yaşam panormasından nadiren söz ederler. Ama dönüp yaşamlarına bakıp bir gözden geçirmelerini onlardan her zaman isteyebiliriz. Böyle regresyonlarda insanlar yaşamlarını kayda değer bir biçimde iyi gözden geçirebilmektedirler. Onlara, dönüp baktıklarında geçmiş yaşamları hakkında ne düşündüklerini sorabiliriz. En çok ne iz bıraktı, en önemli olan şeyler nelerdi, bunların amaçlan neydi? Genellikle yanıtlar doğrudan ve küreseldir; anlaşılan, bu yaşamdaki baskın temalar yüzeye çıkmaktadır. Böyle yaşam hedefleri binbir türlüdür. Bir danışan yaşamının ana amacının gülmeyi öğrenmek olduğunu söyler çünkü daha °nceki yaşamlarında fazla ciddi olmuştur. Bir başka danışan yaşamı sı- rasında muazzam zengin olmuş ama beş parasız ölmüştü. Zenginliğin ve ulluğun insanlığı belirlemediğini öğrenmesi gerektiğini söylemişti.

£ski bir ofiste, masasına yapışmış halde otuz beş yıl çalışan bir katip ir terfiyı reddeder çünkü şimdiki işine devam etmeyi yeğlemektedir, ■fonını gözden geçirdiğinde, yaşam çizgisi gözlerinin önünde bazı italarda kopan ve koyu gri olan ince, ışıldayan bir çizgi olarak terapist buna neyin sebep olduğunu ona sorduğunda, danışan

derhal terfiyi geri çevirmesini görür. Gelişme şansında ve böylece, kendinden de vazgeçmişti.

" "Q29e«is

Bakış açısı kazanıp önceki yaşamımıza bakmanın normal örii$_n$ti$_{ls}$ ■ pek çok istisnası var. En yaygın seçenek, beden dışında olduğumuz,^ edip orada kalmaktır. Veya bedenimizi görmez ve yarı bilinçli bir'h' onun çevresinde takılırız. Böyle bir danışana geçmiş yaşamı hakkında ^ sorulduğunda genellikle son yıllarının en güçlü hislerini ve fikirlerini?? rarlar. Terapist bu yaşamın anlamı hakkında sorular sormaktaysa, dan ' şöyle yanıtlayabilir: **"Hiçbir şey. Hiçbir önemi yoktu. (Duraksam " .Aklıma gelmişken, çok ıuzun bir zaman hiçbir şeyin önemi olm? dığı gibi bir hissim olmuştu."** Sonrasında, danışan bu hissin mührünü basan belirli bir olaya doğru ilerlemek için bu hissi edinmesinden hemen önceki yaşa geriletilebilir.

Örnek grubumun yaklaşık % 95'inde, ölmekte olan kişilik beden üstünde süzülür ve en sonunda yukarıya, yeryüzünün ötesindeki bir huzur alemine doğru çıkar. Birkaç denek kısa süreli ışık vizyonları görür. Geri kalan % 5'in yaklaşı yarısı, huzurlu bir şekilde yeryüzüne geri emildiklerini ve diğer yarısı ise tuhaf girdaplara veya karanlık yerlere düştüklerini bildirirler. Yeryüzündeki cehennemi durumlara kıyasla, cehennemin klasik ötealem imgeleriyle mesleğimde nadiren olmuştur ama meydana çıkarlar.

Yaklaşık % 8o'i kendilerini hızla başka bir yaşamda bulurlar. Ya derhal bir rahmin içinde veya küçük bir çocuğun bedeninde olduklarını bildirirler. Çoğu kez,

belirli bir son düşünce onları çocukluğu tamamen pas geçerek doğrudan bu veya başka bir yaşamdaki bir yetişkin dramına fırlatıverir. "Çok bencildim. Başkalarına göz kulak olmam gerek," düşüncesiyle ölen bir kadın, şişman ve yaşlı bir Sami ata olarak ölmekteyken doğrudan gidip kendini bir cüzam kolonisindeki bir rahibe olarak buldu. Yüzlerce örnek verebilirim.

Bu şekilde yeryüzüne geri fırlatılmamış olan birkaç kişiden bazısı (tarafımdan yönlendirilmenin tersine) yeryüzünün yukarısında veya ötesindeki alemde bedenli olmayan veya ruh şekilleri kendiliklerinden görür. Bunlar çoğu kez az önce hatırlanmış olan yaşamdan, ölmüş yoldaşlar veya daha önce ölmüş bir eş veya sevgili, sevilen bir evlat veya ana baba gibi aileden biri olacaktır. Öldürülen bir düşmanla veya düşmanlarla karşılaşma bazen kendiliğinden olur ama ***husumetleıle*** *daha çok bir sonraki yaşamda karşılaşılacaktır. Pek çoğu az önce yaşanmış veya daha önceki bir yaşamdan öğretmenlerle ve* ***gurularla*** *karşılaşır. Bazıları birkaç yaşam üst üste aynı öğretmene dönerler.*

Yaygın bir deneyim de ölümden sonra beyaz giysili, sevgi ve bilgelik yayan biriyle karşılaşmaktır. Bu şahsiyetlerden birkaçı bir tür “karmik komite" halinde gelebilir. Bu grup gözden geçirmeye yardım eder ve ölmüş kişiliğe yaşamış **olduğu** yaşamdaki dersler hakkında öğütler verir. (YVoolger **294-6)**

Ha\'ir

Ortamdan ayrılıyor mu? .Bilinçli mi kalıyor?.

[3] Civarda takılmak

i

Evet
Belli belirsiz
Ölü olduğunun

i

[3] Etrafta gezinmek [t]--^İÇanlı_rüya)	1 ^*vet*	4 Alacakaranlık varoluş **(kabus)**

t/ /-^^Maddesel^^\
nr
^sallat
olmak
hm;
öt

dünyadan ayrılıyor mu? Bilinçli mi kalıyor?
Evet
Kendi
ortamını yaratıyor mu?

ı[*Zorlukla*

[7 Tam uyanış "Yukarı gidiş _
Ciiçfil
Hayali varoluş
^ *deneyimi tiplerinin ana şeması*

İnsan deneyimlerinin hepsinde olduğu gibi, ölme deneyimleri de çeşit çeşittir. Aşağıdaki şekilde, farkmdalık derecesi ve yeryüzü yaşamından kopma derecesi bakımından farklılık gösteren yedi farklı ölüm sonrası durumu göstermektedir. Bıı yedi durumu, büyük ölçüde kendi terapistlik deneyimimden olmak üzere, regresyonlardan örneklerle tanımlayıp açıklayacağım.

Ölmenin birinci deneyimi *hayata gözleri kapunıaktn* Hiçbir y:y tırlnmayız, hiçbir şey hissetmeyiz, ortamımızın farkında değilizdir «-ıı , etrafta olduğumuzu hissederiz. Hu durum, danışanın hiçbir şey görcırMiğı şeklindeki basit cümlesiyle barizleşir. Var olduğunu hissedip hr -.etmediği sorusu dışında her soru olumsuz yanıtlanır. Bu yanıt ölümünü deneyimle iniş ama bazı engeller sebebiyle bunu

yeniden yaşayamayan birinin yanıt) ile karıştırılabilir. Hu durumda, danışan herhangi bir şey göremediği veya terapistin sorulan canını sıktığı için huzursıızlanabilir. Hayata gözlerini kapamak sürecinde ise danışan, hiçbir şey deneyimlemediğini sakin ve gevşemiş bir halde söylemeye devam eder. De Rochas'ın ilk deneği olan Eugenie, regresyonu sırasında artık maddesel seviyede olmayıp düşünceler veya arzular olmaksızın, görünüşe göre sübjektif bir durumda, yarı karanlık içinde etrafta «üzüldüğünü duyumsadı (Shirley 1924: 140J. Hu, hayata gözlerini kapamanın bir regresyoıı sırasındaki ilk tarifidir.

Bir sonraki ölme deneyimi, öldüğümüz mekan *civarında takılmakX\x*. Olağan fiziksel ortamları belli belirsiz algılarız. Mekanlara veya nesnelere bile tutunmuş olduğumuzu hissedebilir veya havada .«üzüldüğümüzü hissedebiliriz. Bazıları yakma gelen bir hayvanla özdeşleşir. Genelde çok az benlik hissine sahibizdir. İpnozcu kurcaladığında ancak belli belirsiz, sisli puslu bir mevcudiyet belirir.

Bir danışan işe yaramadığı düşünüldüğü için ormana yollanan bir hizmetçi kız olarak bir yaşamı yeniden yaşamaktadır. Tek başına uzun uzun dolaştıktan sonra kız terk edilmiş bir kömürcü kulübesi bulur ve orada, on yıllarca korkutucu monoton ve sefil bir yaşam sürer. Öldüğünde, bundan kurtulduğu için mutludur ama bunun dışında ona pek az şey olur. Gün içinde ormanın üstünde süzüldüğünü ve gece çöktüğünde, dallar arasına doğru alçaldığını hisseder. Ortalık aydınlanıp ısındığında biraz yükselmektedir. Anlaşılan tanımlanamayan bir uyku döneminden sonra tekrar bedenlenene dek hayli uzun yıllar boyunca bu örüntüyü sürdürür Daha ileri sorgulama, civarda süzülüp uçarken kendine dair herhangi bir imgeden yoksun olduğunu gösterdi. Yaşarkenki kendilik imgesi hakkında sorular sorulduğunda, kız kendine hiç bakmamış ve kendi hakkında hıÇ düşünmemişti. Zaten çirkin ve işe yaramaz olduğunu biliyordu. Ne di>[e] kendini tarif edecekti ki?

Gün içinde yükselip gece olunca aşağıya inmekle ilgili bu deneyim terapistlerce de bildirilir (Langedijk 1980: 116).

başk[3]

Biri bir regresyonda, Maya benzeri bir toplulukta uzun bir eğitimin ardından rahiplerin on iki yaşında oğlanlar arasından bir grup seçip uzun bir basamak silsilesinde ilerleyerek bir dağa tırmanışlarını yeniden yaşamaktadır. Oğlanlar, bazen bu ritüelden geri döniilme- diğine dair söylentiler duymuş olduklarından dolayı gergindirler.
Bir mağarada daire şeklinde oturup ritüel şarkıları söylemelidirler. Birer birer çağırılırlar ve sonra korkunç çığlıklar işitirler. Ancak korkularını göstermemeli ve ritiieli bozmamalıdırlar. Verdikleri tepkiler dikkatle izlenmektedir. Sıra danışana geldiğinde, bitişikteki bir mağaraya götürülür. Baş rahip büyük bir tahtta oturmaktadır; bir tanrıyı temsil eden büyük bir maske taktığı için yüzü tanınmamaktadır. İki rahip oğlanı ayaklarından tutup karanlık bir kuyunun ağzına sarkıtırlar. Çocuğun ayaklarının bırakıp bırakmayacaklarının işaretini baş rahip vermektedir. Hem acımasız hem de itaatkar davranarak iyi öğrenci olduklarını kanıtlayan oğlanların canı bağışlanır. Bela çıkaran, güvenilmez tipler ise kuyuya bırakılır. (Bu başlangıçta rahiplerin irade gücünü ve imanını test etmek amaçlı testlerden biriyse de iktidar ve dehşet yaratma oyunlarına dönmüştü.) Danışan dehşet ve korku içinde (terapistin onu bu noktaya getirmesi hayli zor olmuştu) kuyu ağzında havada asılı kaldığını hisseder ve aşağıya bırakılır. Uçsuz bucaksızmış gibi gelen bir karanlıkta düşer ve dibe, muhtemelen önceki birkaç oğlanın üstüne çakılır ve kemikleri pek çok yerinden kırılır. Korkunç bir şekilde inleyen bir veya ikisi dışında diğer oğlanlar ölmüştür, yoksa inleyen kendisi midir? Dayanılmaz bir acı çektiği ve giderek delirdiği kapkaranlık bir dünyada birkaç 9ün daha yaşar. Öldükten sonra karanlıkla çevrili kalır. Sonsuzmuş 9ibi gelen -yaklaşık yedi yüz yıl- bir süre sonra yüzeye varır ve dış dünyanın kör edici güzellikteki yeşilliğine çarpılır.

*Bir Romalı bir volkan patlaması sırasında ölür. Bir yemek salonunda birini öldürmüştür, dışarı kaçmaktayken devrilen bir sütun °nu öldürür. Lavın ağır akışının ölmüş bedenini kaplayışını görür. Volkan patlamasını ve devrilen sütunu yaptığı kötü işlerin cezası olarak görür ve tm o noktaya bağlı halde kalır. 1.426 yıl sonra (sci- em ology takipçileri kesin tarihlendirme konusunda titizdir) hazine ar oyan hırsızlar gelirler. Ceset taşa dönmüştür ve hırsızlar parça- f*rı k,r kuyuya atarlar. Yüz yıl sonra bu noktada otlar ve çiçeklet lor ve çok daha sonraları küçük bir gölet oluşur. Bir kuş gelir ve yQşa V*n doğaya ilişkin algısını yeniden uyandırır. Ancak adam bir SUre da ha orada takılmaya devam eder çünkü çok kötü bir şekilde suçluluk hissetmekte ve bir daha hiç kimsenin onu istemeyeceğini düşünmektedir (Hubbard 1958).*

Bir kadın Aral Gölü civarında. Büyük İskender'in imparatorluğunun hemen dışında kalan bir yerlerde geçen bir erkek yaşamını yeniden yaşamaktadır. Adam kabilesinin üyeleri uygarlığın vaat ettiklerine kapılıp oradan ayrıldıktan sonra geride kalmış, yalnız bir avcıdır En önemli deneyimleri kurduğu tuzakları kontrol etmek için bozkırda yürümek ve geceleri yıldızlarla dolup taşan gökyüzüne bakmaktır Ölümünden sonra, insanlarla herhangi bir temas kurmadan, gün içinde az çok uyuyarak ve geceleri yıldızlı gökyüzüne bakarak ayn; *bölgede takılır.*

Bu ona bir ihtişam hissi vermektedir ama tarafsız ve kısır bir ihtişam. Bu ölüm deneyimi öylesine güçlü yer edinmiştir ki izleyen her bedenlenmeden sonra can, başka insanlarla temas kurmadan civarda takılmaya devam eder.
Literatürde (örneğin, Hubbard 1958) ölümlerinden sonra bir kapının tepesine veya bir tören nesnesinde takılı kalmış insanların örnekler vardır. Daha ileri regresyonlarda, bu insanların işkenceyle öldürülmüş oldukları ve donuklaşmış, aklı karışmış zihinlerine güçlü post-ipnotik telkinler yerleştirilerek canlarının nesnelere veya binalara bağlanmış olduğu açığa çıkar. Anlaşılan, mekanı daha etkileyici veya meşum hale getirmek için veya bir uyarı işareti olarak yapılmaktadır. Bu iğrenç eylemleri yapan rahipler sürüsü uzun süre önce ölmüş ve tarikatın tamamı ortadan kalkmış olsa bile o nesne kırılana, kapı göçene veya duvar devrilene dek söz konusu can orada bağlı kalır.
Ölüm deneyimlerinin bir sonraki tipi, ölmüş olduğumuzu fark etmediğimizde meydana gelen *etrafta gezinme*dir. Cesedi hızla terk eder \e bu görmezden gelerek, gerçek durumumuza dair kanıtların hepsine kapanır^ Geçmiş yaşamımızdan mekanları ve insanları ziyaret eder ve yaşamay a ^ vam ettiğimizi düşleriz. Bu, psikopatolojinin masumane ve özellikle e kazada ölmüş ve örneğin, kabul edildiklerini hissettikleri insanları dek etrafta gezinen küçük çocuklarda görülen hayli yaygm bıı biçn
*°yun oynamaktadır. İki y°fmak nWetiyle bir inşaat alanında detmediği için zorlniri °V ° * m$aatm sahiplerinden biri işleri iyi hl*Ç doludur. Kızı kov* T *yaŞamaktadxr ve küçük kıza karşı özellikle laşır ve sertçe iter K °* ^ *SOnraki sefer> gizlice arkasından yakaşını bir makineye çarpar ve oracıkta ölür*■

<\daw $oka girer ve çocuğun cesedini yakınlardaki kum birikintisine sürükleyip gömer ve mezarını çimenlerle örter, kıçuk kızı ararlar ama cesedi asla bulunmaz.

Bunu yeniden yaşamakta olan danışan bir adamın onu bir kuu birikintisine sürükleyip orada bıraktığını anlatır. Kendini tuhaf bir şekilde halsiz ve donuk hissetmekte, ne yapınası gerektiğini bilmemektedir. Ölü olduğunu fark etmez. Bu ancak regresyomın daha sonraki bölümlerinde netleşir. Neden hiç kimse gelip onu oradan kaldırmamaktadır? Kendini giderek daha çok yalnız ve üzgün hisseder. Neden kalkıp eve gidemediği sorusuna yanıt veremez. Ne de olsa, yaralanmış değildir ve rahatça hareket edebilmektedir. Ama kendini tuhaf bir biçimde donuk hissetmektedir. Gelip onu yerden kaldırmadıklarını tekrarlayıp durur. Günün geri kalanı ve gece boyunca orada kalır ve Pazartesi sabahı inşaat alanına insanlar gelir. Güçsüzce onların dikkatim çekmeye çabalar ama nafile. Daha çok güçsüzleşir ve üzülür. Neden herkes onu terk etmiştir? Madem artık hiç kimse onu umursamamakta, o da tarlaların ve ormanın sınırlarında amaçsızca dolaşır ve bir noktada bir çiftlik bulur. Fark ettirmeksizin çiftlikteki ailenin yanına yerleşir ve bu ailenin bir parçası olduğunu düşler. Annesi ölene ve kızını aramaya başlayana dek bu koşul birkaç yıl sürer. Aradan geçen zaman içinde kızı yaş almamıştır ve tam öldüğü yaştaki gibi görünmektedir, yalnızca biraz donukçadır. Regresyonda, kavuşmanın sevincini tarif eder. Annesi onu yuvasına benzeyen bir yere götürür. Annesi *her ikisinin de ölmiiş olduğunu ona ancak daha sonra söyler.*

Mavnada yaşayan bir ailenin üç yaşındaki en küçük kızı güçlü bir akıntı varken güverteden düşer ve ana babası bunu fark etmez. Kaybolduğu ancak bir saat sonra anlaşılır. Neler olduğuna dair kızın hiçbir fikri yoktur. Suyun içinden süzülüp uçar ve bazı oğlanların oyun °ynamakta olduğu şehir parkına konar. Oğlanlardan daha sonraları Psişik olduğu anlaşılacak olan biri, aurasının açık olmasından dolayı küçük kızı kendine çeker ve kız, ona yerleşir. Kırk yıl sonra hala bebeğine sıkıca sarılıp başparmağını emmekte olan üç *yaşında bir küçük kızdır. Ancak başkaları onu gördüğünde artık yaşlanmış olan* Qdam *bırakır, el bebek gül bebek sevildiğini hisseder ve uykuya dalar.*

1

anla hilîbiri “'düğünü fark etmeyi reddetmiş değildi, yalnızca bunu Çoc„Mraamışlardl- Muhtemelen bu, ana babalarının somut düşüncelerini s arina ^Önlendirip onları cezbetmedeki belirgin becerisizliklerinin e nucudur. Böyle çocuklar tersinmiş öksüz yetimlerdir.

Bir adam zatiirreden ölür. Arkasında karısını ve üç çocuğunu bırakır Evin civarında takılır ve eşini rahatlatmaya çabalar. Çocuklar, fa. yiir ve kendi çocukları dağar. Karısı yaşlanır ve bunar. Adam ora(lu daha fazla bir şey yapamayacağını ancak o zaman hisseder. Bunun ardından derhal, gebe bir kadının oturduğu bir odaya girdiğini duyumsar ve yavaşça ona bağlandığını hisseder (Laıgedijk ıgHo: ı^)

Civarda takılmak etrafta gezinmeye dönüşebilir:

Katsoguro adındaki Japon oğlan eskiden ona Tozo diye seslenildiğini ve çiçek hastalığından öldüğünü hatırlamaktaydı. Büyük bir çömleğin içine konulup bir dağın eteğindeki bir kuyuda gömülmüştü. Çömleğin üstüne düşen toprağın sesini duydu. Havada uçarak evine geri dönerken ona yaşlı bir adam eşlik etti. Ardından, belli belirsizce "sanki kanatları varmışçasına havada dönüyordu." Ortamını görmedi, ne gündüz ne de geceydi. Net bir zaman algısı yoktu. Yalnızca yaşayan akrabalarının belli belirsiz seslerini işitti, özellikle de aile sunağının önünde onun için dua ettiklerinde. Annesi ona bir şeker-prinç adağı sunduğunda sıcak buharı içine çekebilmiş ve memnuniyet hissetmişti. Sonra havada süzülüp uçtu ve bir köye, bir evin eşiğine geldi. Karşı konulmaz bir heyecan açık bir pencereden içeri süzülmesine neden oldu. Üç gün boyunca ocak ateşinin yanıbaşmda oturdu ve alevlerin sıcaklığının aniden bir kişinin sevgi dolu sıcaklığına dönüştüğünü hissetti. Bu, annesinin "asil kanı"ydı. Gerisine gelince, hiçbir şey bilmiyordu. (Muller 1970: 41, Penkala 1972: 59)

İlginç olan nokta, aile üyelerinin uyguladığı ritüelin çocuğun oraya tutunmasına yol açmış olmasıdır. Belki böyle bir ritüel civarda takılan ölüyü bağlamakta ve muhtemelen beslemektedir. Ona eşlik eden yaşlı adam ana baba evinin yakınlarında kalmanın onun gibi insanlar için hayırlı olduğunu gösteriyor gibidir.

Gezinmenin bir başka kategorisi, ölmüş olduklarını fark etmeyi reddeden insanlardır. Bu, ölümün her şeyin sonu olduğunundan emin o'an veya yapmakta oldukları şeyi kesmek zorunda olduklarını kabul etmedik[11] için yoğun tatminsizlik içinde ölmüş insanlarda olur. Başlarda, bedem^ kalırlar, belki kendi cenazelerine veya yakılmalarında bulunurlar ve son^ bu deneyimi görmezden gelip tuhaf bir rüya görmüşlercesine tekrar key1^ dolanmaya başlarlar. Gidip çalışma masalarına oturur, kitaplarım ya*n'|ğfl ve iş görüşmelerine katılmaya devam ederler. Deneyimleri algda 1

fiak»' onam ,le „re,"kle" fantezilerin iç içe geçişi „,haf.. .

Örneğin, gerçek bir toplantıda görünmeden oturacak! ’ ar'5'md"-- binlerinin onlara bir şeyler söylediğini ve herke,,,,' ', .!* arad!_ b'r

»dedikleri şeylerin işlerin gidişatın^, önemü^^l «

Bu koşul patolojiktir ama hiçkimseyi rahat,sz etmez ve

–w **isassss;**

Tayland!, bir keşiş öldükten sonra cenazesine ,, - hatırlamaktaydı.Bir hafiflik doygusu ve etrafta kol şabiliyordu. Kanlan,ar onun mevcudiyetinden hig kuşku,anZk^n törene devam etmekte olmasma rağmen töreni kendisinin ,önemi " *misafirleri karşıladığın,düşündü. (Stevenson ,,8y no)*

Spiritizm ve beden dışı deneyim hakkmdaki literatürde alacakaranlık varoluşun pek çok örneği bulunabilir. İnsanlar kendilerini unsurların kaprisli ve bazen kabus gibi olduğu sınırlı, oldukça karanlık bir dünyada bulurlar. Gerçek dünya bu mu diye merak edebilir ve ölmüş olduklarını ancak belli belirsiz fark ederler. Kendilerinin ve ortamlarının yarı farkında bir halde düşlemeye devam ederler. Bu koşulda karşılaştıkları diğerleri ise bazen sübjektif yansıtmalar ve bazen de aynı yarı bilinçli durumda yaşamakta olan insanlardır. Genelde daha aydınlık ortamlar üretemeyecek kadar güçsüzdürler, bu nedenle bu loş, yarı izole ve yarı meskun bölgede kalırlar. Bu koşul uzun ve hayli yapılandırılmış bir rüyayla karşılaştırılabilir. Joan Grant bunun nahoş örneklerini vermektedir (1937). Lenz’in tarif ettiği yaşamsal dünya” açıkça alacakaranlık kuşağına denk düşer: Karanlık, todi. çirkin ve tehlikeli, “kirlenmiş, yıpranmış bir şehir gibi” (Lenz 1979: Lenz’in tarif ettiği diğer dünyalar da aşinadır ama dinsel kavramlarla
k^ca süslenmiştir.
de fiziksel dünyada
Wncı öldüğümüzün pekala golüdür,
almak isteyebiliriz. Bu. musallat ol 5 gamaya ve o'ab .. ,_kmsiilik kurmaya,
kendimizi ita*
«al deneyimler edinmeye çab fenomonlerle ve bâ,e” «.mistik erişe-.*»yUnylı ve
diğer medyomM ln»»n^nnm ' „mun Önemli
Wulmu,, hasta ve benzeri durumdan ^ ^ durumunu^
-tliriiğinden yararlanmayla a°”u-, k exoterik liter»' r halen bu * ait kategorisi,
genellikle daha ^ kalm>ŞI«d«
^nlar zevklere ve biğ'mhhkl#r

zevklerin fiziksel açıdan tadını çıkaranlara musallat olup onları uyarır! M Tipik örnekleri ayyaşlar, oburlar ve seks düşkünleri ve de şeytan rn|,tn, soyunan insanlardır, yani zorbalar ve sadistler. Hu deneyimler re-pp. vonlarda sık görülmez. Böyle insanların regresyonlara ilgi duymadıkl ,rı veya böyle deneyimleri yeniden yaşamayı engelleyecekleri varsayılabıhr Ancak Hubbard'ınki gibi insanları deneyimleriyle yüzleşmeye ve bunlardan sorumluluk hissetmeye zorlayan katı yöntemler böyle hikayeleri ortaya çıkarabilir.

Bir danışan kendisini evli bir çifti giderek daha yoğun sapıklıklara yönelterek,

görünüşe göre kendi geçmiş zevklerini tekrarlamaya çalışan bir bedensiz olarak tarif eder. Kadın gebe kalır ama bedensiz, çifti uyarmaya devam eder ve bu nedenle cenin zarar görür. Çocuğu öldürmek istemektedir. O bedene kendisi girer, on dört yıl yaşar ve sonra çılgın gibi at sürerken ölür. Bunun sonrasında bile öfkesi tükenmiş değildir. (Hubbard 1958)

Denekler arada bir, bedensizken tekinsizlik olaylarına karıştıklarını iddia ederler. Biri insanların oyun oynamakta oldukları bir salıncağın oturak kısmını kırdığını ve bir başkası ise daha sonra babası olacak adama bir taş atmış olduğunu söyledi. (Stevenson 1987: 110)

Kendinin hayli farkında olup kendilerini kopartıp ayırabilen ama ölümden sonrasına ilişkin güçlü dogmatik görüşlere sahip insanlar ise beklediklerini bulabilirler. Bir *rüya varoluşuna* veya sahte-varoluşa, sıradan bir rüyadan ziyade, lüsid rüya benzeri bir duruma girerler. Ölümden sonraki koşulumuz pek çok rüya-benzeri unsur içerebilir. Deneyimlediğimiz şeyler büyük ölçüde buradaki yaşamımızdan çok ne görmek istediğimize ve görebileceğimize bağlıdır. Ortamı ve kendimizi algılayış baskın bir biçimde bundan ne anladığımıza bağlıdır. Bu "psikoplastik" ortamda objektifin ve sübjektifin karışımı bedensiz durumumuzun temel bir unsurudur. Ölümden sonra ortamımızı büyük ölçüde zihnimiz biçimlendirdiği içindir ki en büyük tehlike otizm ve solipsizmdir. **"Bazı ruhlar kuşların yumurtaya** ons **gibi, düşünceye bağlı hale gelirler."** (Scott 19S3:**105**) d** kafalı ruhlar ve fanatikler bu şekilde, en iyi ihtimalle birkaç >n»n*^* birlikte kendi küçük cennetlerini oluştururlur. Suçluluk, pişmanlık ve ko **hislerimiz** arada bir bizi gerçek olanına yönlendirir: katranların kay*'* ^ •ülfur kokulu **geleneksel** Hristlyan cehennemi. VVambach ise kıt«ü,n varoluşun daha hafif bir örneğini vermektedir (1978: i49*»So);

Bir adam tarih öncesi Güney Amerika'daki bedenlenişindeki ölümünün ardmdan, ormanın üstünde uçtuğunu deneyimler. Canın ölümden sonra bir kuş haline geldiğine inandan bir kültürde yaşamıştı. İki kişi ise ruhsal güneşe tanrı diye tapınılan eski Peru'daki ölümlerini bildirdi. Her ikisi de ölümlerinden sonra altın renkli bir ışık fiskiyesi altında durduklarını deneyimledi.

Bir kız ölümden sonra böyle bir yerde kalışım anlattı. Giysiler zengin ve süslüydü ve yıkanmaları gerekmiyordu. Dilediğinizde beliren yiyeceklerden yiyebilirdiniz ama yemek de gerekmiyordu. "Nazik bir hükümdar" ile tanıştı ve hükümdar en sonunda kıza yeniden doğmasını tembihledi ama nerede olduğunu söylemedi. (Stevenson 1987: 110)

Bu durumda iken herhangi bir genel bakışa sahip olursak, alacakaranlık dünyanın yukarısında parlak bir dünya görürüz. Bu dünya gerçekliğin ve insan anlayışının çeşitli derecelerine sahiptir. Sonraki aşamalarını görebiliriz ama dönüşü göremeyiz. Ölenlerin pek çoğu tekrardoğuşa inanmaz. Cyril Scott (1953) ölen büyükbabasıyla bu konuda bir konuşma yapmıştır.

Tam uyanış ise sakin ve özgürleştirici bir deneyimdir. Bedeni terk ettiğimize seviniriz, belki dönüp ona bir göz atarız ama içimiz bizden önce göçen tanıdıklarımıza can atmaktadır. Derin bir tanıma, yuvaya dönüş ve mutluluk hissi ile ışıldayan, çoğu kez park gibi bir ortamda onlara katılır ve bu fiziksel dünyadan ayrılırız.

Bir danışan kendini Fransız Devrimi'nin başlarında bir taşra kasabasındaki bir sulh hakiminin karısı olarak deneyimler. Heyecanlı bir kalabalık onları evlerinden sürükleyip çıkartır, kocasını öldürür ve biri k'z diğer oğlan iki çocuğunu alıp serf olarak işe koşarlar. Onu da elinden ker şeyini alarak sokağa bırakırlar. Kadının aklı başından gitmiştir, her- angi bir şey yapacak halde değildir ve yollarda dolanır. Ertesi yıl ayyaş lr ahişedir, çok içer ve fazlasıyla yıpranana ve yüzüne bile bakılmayacak a ar Çirkinleşene dek suistimale uğrar. İnsani tek anı kocasını ve çocuk- ö lnı düşündüğü ve kalbinin sızladığı anlardır. Daha sonra yol kenarında J^dir. Yaşayıp yaşamadığını anlamak için bir adam onu tekmeler ra,3 aı*hk kadının umrunda değildir. Derken aniden, inanılmaz biçimde ve a^adığını hisseder ve dışarıdadır. Kocasının ışıldayan silüetini görür Şi *Un UZUn ve hiç konuşmadan kucaklaşırlar, teselli ve şifa hissederler. l,Şk 1 //a^arTllncjaj fark etmeksizin tam bir hanımefendi ile sade, ça- 1^1 n *r kadın olmanın başarılı bir sentezi için çalışmıştı. Bu yaşamında Çarpıntılarından mustaripti.

Crookall'ın çalışması ölüm deneyimleri arasındaki farkları yorumlamak içi$_{n}$ bir çerçeve sağlar. Tam uyanış durumunda, psişik beden eterik kabuktan neredeyse derhal ayrılır. Hayata gözlerini kapamak durumunda psişj^ bedenin, daha güçlü olan canlılık aracından kendini koparıp aylamayacak kadar güçsüz veya gelişmemiş olduğu varsayılır. Kendi kendine telkin dç bunu çoğaltabilir: öldüğümüzü biliriz ve dolayısıyla artık hiçbir şey dene- yimlemeyiz. Civarda takılmak, etrafta gezinmek ve musallat olmak gibi bir yere veya yeryüzüne az çok bağlı olduğumuz ölüm deneyimlerinin hepsi canlılık aracından tam olarak soyunmadığımızın veya kısmen soyunduğumuzun göstergesidir. Aynısı kendisini alacakaranlık varoluşta bulan ölüler için de geçerlidir. İnsanlar etrafta gezinir ve ölmüş olduklarını fark etmezlerse eterik beden her şeye rağmen büyük ölçüde bozunup dağılır. Maddesel dünyayla teması sürdürmek için yalnızca azıcık bir "dalış giysisi" kalır. Tam uyanış durumunda psişik beden serbestleşir, hayata gözlerini kapama durumunda ise canlılık aracının içine dalmış halde kalır ve rüya benzeri durumların hepsinde psişik beden ortamını canlılık aracının filtreleri aracılığıyla algılar.

TEKRARDOĞUŞ DÖNGÜSÜNDE ARANIN ROLÜ

Farklı ölüm sonrası ve doğum öncesi deneyimler birbiriyle ilintilidir. Tamamen uyanmış insanlar diğer ölmüş kişilerle gerçek temas kurarlar. Önceki bölümde ele aldığımız başkalarıyla konuşup tartışmak ve başkalarından öğüt almak gibi deneyimler tam uyanışı gerektirir. Hala rüyada olan insanlar doğumun istenç dışı olduğunu deneyimlerler: İçeri emildiklerini, çekildiklerini veya üflendiklerini hissederler. Yalnızca hayata gözlerini kapamış ve uyumuş olanlar herhangi bir doğum öncesi varoluş hatırlamaz. Musallat olmuş insanlar bir bedene girmenin belki farkına varabilirler. Etrafta gezinmiş olanlar ise ilk önce koşullarının farkına varır hale gelmek zorunda olacaklardır, yoksa giderek kendilerini daha çok uykulu hissedip de yeni bir çocuğun içinde bulduklarında belli belirsiz şaşıracaklardır. Gezinen canlar kayıp hisleri nedeniyle, çoğu kez içgüdüsel olarak yaşayan bir beden aramaktadırlar.

Bu farklı ölüm deneyimlerinin tekrardoğuş süreci açısından ima ettiği şeyler nelerdir? Tam uyanmanın başlıca işlevi başkalarına akıl sormak ve danışmanlık, rehberlik ve bazen destek almak yoluyla geçmiş yaşamın değerlendirilebilmesi ve gelecek yaşamın hazırlanabilmesidir. YVhitton'a gö^{re} (1986), genellikle üç ve bazen dört üyeli ve yedi yargıca kadar yükselebil^^{1} bir yargılama kurulu insanlara geçmiş yaşamlarını değerlendirmelerinde

$_{ee}$]ecek yaşamları için tavsiyeler almalarında yardımcı olmaktadır, yaşamlar arasında kendimizin farkında olduğumuzda yaşamaya ve sevmeye ve öğrenmeye devam ederiz. Edgar Cayce karı koca olarak tekrar tekrar bedenlenen bir çift örneğini verir (Cerminara 1950). Adam baskın ve kadın köle ruhlu ve itaatkardı. En yakın tarihli arada kadın sonunda kendi bağımsızlığım geliştirdi ve böylece bu kısır döngüden kurtulabildi.

Bedensiz öğrenme bedenli deneyimlere dayanır ve gelecek bedenlenme için amaçlara ve planlara yol açar. Öte yandan, gözlerini hayata kapamak ise halen kendini beden dışında sürdüremeyecek kadar zayıf bir kendine dair farkındalığın doğal sonucudur. Pek çok insan kendilerini yalnızca kendilerini hissettikleri,

kendilerini aynada gördükleri, kendilerini konuşurken duydukları ve başkaları onlara yaklaştığı için deıieyimleyebilir. Şeylere çarptığımız, canımız yandığı, yorulduğumuz, öpüldüğümüz veya vergi dairesinden bir mektup aldığımız için varolduğumuzu fark ederiz. Biz ölünce bunların hepsi bitip gider. Gözlerini hayata kapamanın pozitif bir işlevi bir defada unutmakta, yeniden başlayabilmekte yatar. Hayata gözleri kapamak ile tam uyanma arasındaki durumlar daha karmaşık ve çoğu kez patolojiktir. Civarda takılmanın başlıca sonucu hiçbir şeyin sindirilmemiş, hiçbir şeyin hazırlanmamış olmasıdır ve bir sonraki yaşam son ölümün gerçekleştiği mekana hayli yakın bir yerde meydana gelir. Rüya yaşamı veya gezinme durumu geçmiş yaşamı bir dereceye kadar sindirebilir ama hiçbir hazırlık sağlamaz ve de geçmiş yaşamın geçtiği mekana yakın bir yeni bedenlenmeye, büyük ihtimalle geçmiş yaşamın arkadaşları Ve>a akrabalarıyla ilintili bir aileye doğmaya yol açar. Aynısı -saygısızca ^erdiğim isimle- tasallut etme durumu için de geçerlidir, huzurlu ve rahat a olabilir. Bu durumda ana babanın seçimi bilinçlidir.

.^jacfkaranlık varoluş ve sahte-varoluş ise genelde ortamımızı psişik bu enm'z'n belirlediği psikodramatik durumlardır. Bu durumlar işte sobpsistik (deneyimlediklerimizin hepsi bizimdir, kendimiz ĵıç|,^aen,e> solipsistik (deneyimlediklerimizin hepsi QJJ .,a b®rhangi bir şeyi deneyimlemeyiz) ve dışarıdan bakanlar içinse W ,r- Sahte-varoluş büyük ölçüde telafidir. İnsanlar deney imlemek <*rin' dojmm olarak deneyimler. Bunun iyi yanı şıla bulmaya

• ---------- 1----- ------- —

^bıde v ” VC Çcvrilidir. Hapsedilmiş biri güzel ve doğal manyam

e&zotllt şehirlerdo özgürce dolaşır. Hastalıklı ve güçsüz <Uht |j„ r' kahramanca güçlü ve sağlıklı hisseder. Diğer yanında ise bu, *ois ^'hşlmden ve mücadeleden kaçınmadır. Tatil yapmak iyidir *nden uzun bir tatil sonrnsımla iş başı yapmak çok zorlaşır.

j^C'o*u^u^ur' üşümüş biri kendini sıcacık hisseder. Yoksulluk vaşnınış * *

Lfiinaariıimid fsipi ıılfiıl yi* ıtmn/aı a

Bazen alacakaranlık varoluş kendiliğinden veya planlı ola^ verici olabilir. Joan Grant birkaç çarpıcı örnek vermiştir (Grant m ?lfa

Biri birkaç yaşamda başkalarına işkence etmiş ve sebep olduğu 1

leti ölümünden sonra bile halen umursamadığında, zorla rehabiljp^'

gereklidir. Deneyim en iyi öğretmendir. İşkenceyi deneyimlemek

çok sevdiğiniz kişilere işkence yapıldığını görmek sonrasında başkalı "

çektiği eziyetlere kayıtsız kalmayı, onları hemcinsleriniz olarak n'!

o^rrriçvı

unutmayı zorlaştırır. Bu, her işkencecinin bir sonraki yaşamında işkçn görmesi gerektiği anlamına mı gelir? Bu, sonsuz bir döngüye sebep olur(jf' Dolayısıyla bir alacakaranlık varoluş sırasında birini bu ders öğrenije dek işkence gördüğü illüzyonuna kapatmak da bir seçenektir. İnatçı kal kafalı insanlarla bu hayli uzun zaman sürebilir: Yıllar, on yıllar veya dah- uzun. Bu uzun sürenin sebebi, bir beden olmaksızın, deneyimlerin fiziksel deneyimlere kıyasla daha sığ ve

daha az kalıcı izlenimler oluşturmasıdır En ince zımpara kağıdı ve en ince rende ile çalışırlar. Böyle koşullar bana Roald Dabi'm (birkaç gerçek hikayesinden biri) ünlü Mildenhall hâzinesini bulan adam hakkındaki hikayesini hatırlatıyor. Bu büyük hazine hakkında yetkilileri uyarmak istemeyen adam bir kutu dolusu gümüş parlatıcı sıvı satın alır ve on altı asır boyunca birikmiş pası temizlemeye koyulur. Bir plakayı on altı hafta boyunca cilaladıktan sonra gümüşün ilk pırıltısı görünür. İki yıl boyunca her akşam parlatır ama sonunda başarır (Dahi 1977).

Bir adam, muhtemelen bir Nazi, bebekleri ve çocuktan, bazen annelerini izlemek zorunda bırakıp canlı ameliyatlar yapmaktadır. Ölümünden sonra kendini sert, girintili çıkıntılı bir masaya bağlanmış, susuzluktan ve açlıktan ölmek üzere, ağlayan ve haykıran bir çocuk olarak gri, volkanik bir manzaranın içinde bulur, kendi çığlıkları kulaklarım tırmalamaktadır. Jilet gibi keskin pençeleriyle üstüne eğilen ve saditçe sırıtan canavarımsı bir adam görür. Adamın yüzünden alevler fışkırdığını ve hançere benzeyen pençelerin kesip parçaladığı yerlerdeki derin kesikleri hisseder. Bilincini yitirdiğinde kendisini yeniden annesinin kollarında, açlık ve susuzluktan ağlarken bulur ve sahne yeniden başlar. Cerrah anlaşılan, açlık ve susuzluğun küçük çocukların dokuları üstündeki sonuçlarını "araştırmaktadır- Daha sonra durum değişir. Şimdi, kendisini anne olarak dene yimlemektedir. Aynı sahne ama bu kez çıkışı olmayan sıcak, kupkum bir mağarada tekrarlanır. Anne tükenmiştir, fiziksel ve psişik açıdan bitiktir ve çocuğunun alınıp kesilerek parçalanmasını çaresizce 12

lemek zorundadır. Tekrar. Tekrar. Bu iki koşul birlikte dönemleriyle kesilerek, on beş yddan uzun siirer.
, bilinçsizlik

Sonra adam kendisini tekrar bir adam olarak görür. Karanlık bir orman içinde dar bir patikadadır. Gökyüzü kapalı ve basıktır; loş, soluk bir ışık sahneye siirreal bir ışıltı vermektedir. Yoksul giysili, başım bir şalla örtmüş bir kadın patikada yürümektedir. Korkmuş, inler gibi sesler çıkartan kadın göğsüne bastırdığı küçük bir çocukla iki büklüm ilerlemektedir. Adam ise onun arkasında, çıplak ve elleri boş yürümektedir. Korkutucu baskı giderek artar artar ve kükreyen bir canavar aniden kadına ve çocuğa saldırır. Adamın yapabileceği tek şey kendisini canavarın önüne atarak kadını savunmaktır. Çabası boşadır ve korkunç acılar çekerek parçalanır. Bilincini yitirene dek çaresizliğini ve güçsüzlüğünü hisseder. Kendini tekrar kadının arkasında yürürken bulur ve korkutucu baskı duygusu bir kez daha yükselir. Bu tekrar tekrar yinelenir. Derken, sonsuzluk kadar uzun bir zaman sonra, akıl sır ermez bir lütuf eseri, kim olduğunu göremediği arkasındaki biri omuzlarına basit bir pelerin atar ve eline tahta bir asa verir. Adam zaman geçtikçe asanın daha çok sertleşeceğine ve giysilerinin daha koruyucu hale geleceğine ve yine sonsuzca uzun bir zaman sonra, kadın ve çocukla birlikte o patikanın sonuna ulaşacağına dair belli belirsiz bir hisse sahiptir.

Kabusların uzunluğu ceza nedeniyle değildir, eterik bedeni üstündeki pelerinin kalınlığı ve sertliği ile deneyimin (yalnızca psişik olan) cilalama etkisi arasındaki ilişkiden kaynaklanır. Neyse ki bu kadar uç alacakaranlık varoluş nadirdir ama öncesindeki işler de nadiren bu kadar aşırıdır. Bu örneği çok aşırı uçta olduğu ve iyileştirici mekanizma bu kadar apaçık olduğu için özellikle seçtim. Yolunun sonunda, adam koluyla kadına sanacağı hissine de sahip olacaktır. O zaman, kadınla ve de çocukla bir hale gelir gibidir ve kendisini yeni bir rahimde güvende ve sıcakta bulacaktır.

tekrarlayalım, alacakaranlık kuşağı nadiren bu kadar aşırı uçludur ama rmik eylemler de nadiren bu kadar aşırı uçlu olur. İşkence kurbanlarına oe'er olur? Çaresizlik, nefret veya (örneğin, birilerine ihanet ettiysek) uçluluk gibi yoğun hislerin yanı sıra acı ve dengesizleşmiş bir zihin sonra kendimize gelmemizi güçleştirebilir. Oysa açık bir zihinle j^ümüzde, arkada kalan bedenin kaderinden derhal kopup ayrılırız. u bard bir örnek vermektedir (1958):

Bir dauşan kafirlik ve cadılık şüphesiyle yakalanan bir grup k i j i arasında olduğunu deneyimler. Mahkumların gardiyanı korkutucu görünüşü ve davranışlarıyla onlara dehşet salmaktadır. Ancak o en ufak bir korku veya dehşer hissetmez çünkü güvenilir bir kaynaktan öğrendiğine göre, bütün o afra tafrasının altında adam iktidarsızdır Diğer mahkumların yamadayken, gardiyanla dalga geçer ve iktidarsız oluşuyla alay eder. Adam öfkeden çılgına dönüp kızı ayrı bir hücreye kapatır ve gece onu ziyarete gelir. Kız gene alaya başladığında onu yere fırlatıp korkunç ama sertleşmenin yerini ulamayacak bir gayretle kızın kollarını ve bacaklarını baltayla keser. Danışan yerdeki bedeninin yanında durup hala bu aptal adama gülmekte olduğunu söyler.

Öte yandan, bazen normal ve huzurlu bir ölümde takılıp kalırız. Sonra kapalı yerde kalma korkusu olan bir hastanın, geçmiş yaşamında gömülmüş ama (ondan gevşemiş olmasına rağmen) bedenine tüm gücüyle tutunup yapışmış olduğu için canlı canlı gömüldüğü hissini yaşamış olduğu anlaşılır. Aynı şey ölülerin yakılmasında da meydana gelebilir. Edith Fiore, sık sık sıcaklama ve sinirlilik hisseden bir hastanın şikayetlerinin nedeninin bir yakılma olduğunu buldu. Güllerden hoşlanmayan bir başka hasta ise kendisinin ve başkalarının cesetlerinin bir toplama kampında tatlı, gülü andıran bir koku çıkartarak çürüdüğünü görüp koklar (Fiore 1978: 230).

Şu eski "gömülme mi, yoksa yakılma mı?" sorusu açısından bunun anlamı nedir? Tamamen uyanmış insanlar için bedenleri önemsizdir. Gömülmede, canlılık aracından bazı kalıntılar mezarın üstünde bir süre asılı kalır ve yavaşça dağılıp çözülür. Yakılmada ise eterik ile maddesel arasındaki bağlantı yanar ve belki de eterik kabuğun bir kalıntısı çok daha serbestçe dolaşacaktır. Çürümekte ama hala bir şeye bağlı veya uçuşan polipler mesele değildir. Bununla birlikte, cesedimizle özdeşleşir ve kendimizi onun içine projekte edersek kötü bir deneyim yaşayacağız demektir. Neyse ki bu nadiren olur.

Travma sonucu öldüğümüzde, şifa verici bir sahte-varoluşa getirilebiliriz. Bir terapist de bir regresyon seansında aynısını yapabilir. Böyle bir yenilenmede, tam uyanışa doğru aşamalı bir değişim mümkündür. Bir kabusa veya olumsuz bir rüyaya hapsedilmiş veya kendilerini hapsetmiş insanlar kendi bilinçlerinin hayali dünyasında yaşarlar. Gerçek şifa verici bir ortam büyük ölçüde yarı hayalidir çünkü başka insanların giderek artan mevcudiyeti ve onlarla temasın artışı iyileşme için elzemdin Diğer rüya koşullarının pek çoğu - alacakaranlık varoluş, civarda takılma veya etrafta gezinmek- "bilinç bozunmasf'nm biçimleri, zaman ve enerji
kaybıdır- Fiziksel insanların, nesnelerin veya koşulların etrafında ister sersemlemiş bir halde ister mahzun mahzun ayak sürüyerek dolaşarak takılan bir ruhlar güruhu acıklı ve iç karartıcı bir görüntüdür. Güçlü bir kanı yalnızca ölüm sonrası koşula değil bir sonraki doğum koşuluna da tesir edebilir. (Stevenson 1987: 176): **"ölüm öncesi inanışlar yeterli** inatla **tutunulduğunda, bir sonraki hedenlenmenin koşulları dahil olmak üzere ölüm sonrası olaylara tesir edebilir. Böyle** inanışlar **post-ipnotik telkinleri andırabilir ve aynı zorlayıcılıkla** yerine **getirilir."** Anlaşılan, *Tibet'in Ölüler Kitabı'na* yol açan da böyle deneyimlerdir ama bir sistem kurmak ve insanları korkutmak -bunlar rahip sınıfının iki evrensel günahıdır- yoluyla aşırıya kaçmıştır.

Netherton'a göre, ölüm korkusu kısmen önceki travmatik ölüm deneyimlerinden gelmektedir: "Yeniden oynatmayı tetikler." Oysa pek çok ölüm deneyimi öyle huzurlu ve özgürleştiricidir ki (ölmek doğmaya kıyasla genelde daha hoştur) Netherton'un açıklaması ancak kısmen geçerli olabilir. Pek çok hasta travmatik ölüm deneyimleri yaşamıştır. Netherton'un hastalarından biri cesedi tamamen çürüyene dek daima öldüğü yerin yakınlarında takılır (Netherton and Shiffrin 1978: 59). Böyle tekrarlamalara ben de rastgeldim. Kolay veya zor bir ölüm kolay veya zor bir doğumla ilintili olabilir. Ne de olsa,

nasıl doğduğumuz yaşamdaki strese dayanıklılığımızın önemli bir göstergesidir. Ölmek stresli olabilirken, zor ve acılı bir doğum da zor ve acılı bir ölüm ihtimalini artırabilir.

OKUNMASİ GEREKEN KİTAPLAR

Bu konuda yazan en önemli yazar, sık sık sözünü etmiş olduğum Robert Crookall'dır (1961, 1965,1966,1967,1978). Klinik açıdan geçici süre ölenler hakkında geçtiğimiz yıllarda çok kitap yayınlandı. Aşina olduğum kitaplar arasında, Raymond Moody'nin (1975,1977) yazdıklarım yeğlerim. Konuyla hgili spiritüalist ifadeler neredeyse sınırsızdır. Hayli genel enformasyon Tenhaeffte (1936) bulunabilir. Diğer kitaplara ise 4. Bölüm'deki atıflarda değinildi.

Regresyonlar sırasında anlatılan ölüm deneyimleri regresyon literatürüne dağılmış halde bulunabilir. Joan Grant ölenlerin patolojik koşullarına ve yaşayanların terapötik müdahalelerine ilişkin pek çok örnek verir (Grant 1937; KeUey ve Grant 1967). Ayrıca söz konusu kişinin ancak çok uzun bir zaman gonra gerçek durumunun farkına vardığı bir rüya varoluşa dair boş bir örnek verir (Grant 1947).

12. BÖLÜM
UZAK GEÇMİŞ, GELECEK, İNSAN ÖNCESİ VE İNSAN OLMAYAN DENEYİMLER

Regresyonlar tarihsel açıdan en çok hakkında az şey bildiğimiz önemli zamanların olaylarını ve yaşam koşullarını detaylandırdıklarında ilginçtir. Wambach ın çalışmasının (1978) gösterdiği gibi, danışanlar ne kadar geriye giderse koşullar o kadar ilkeldir ama istisnalar da vardır. Deneklerinden birkaçı M.Ö. ısoo'lerde Güney Amerika'daki yaşamlara dek gidip hayli gelişmiş bir uygarlığı tarif ettiler.

Çok daha uzun zaman önce, Atlantis ile ilişkilendirilen daha yüksek bir uygarlığa regresyonların pek çok örneği var. Edgar Cayce de Atlantis'ten sıkça, genelde bir dizi yaşamın ilk ortamı olarak söz eder. İfadeleri *Edgar Cayce on Atlantis*[107] (Cayce 1968) adlı kitapta derlenmiştir. Başka gezegenlerde yaşamları veya uzaydaki olayları tarifeden danışanlar bunlardan Me ilginçtir. "yaşamlan." Scientology de, insanlardır. Hatta bir taş veya nesne Sonra bedensiz insansı, örne- robot yaşamlara regresyonlar olma a , yimler vardır. Son olarak, gin deva veya doğa ruhu olarak yarı ıns Anlaşılan yalnızca geriletme bazıları geleceğe dair izlenimlere sahiptir. An değil, ilerletme de mümkündür. imaz ve bu nedenle en

BU

namikleri açığa vurmakta ve kabul etmek daha da yi vlere Bu ayrıksı deneyimlerin pek 9 mİnim. Dûn'şa.. |U fikirlere uyacak göründükleri gibi yönlendirdiğimizde nereye v . vC bunun 01 Şekilde, giderek ilkelleşen m ^ ^ ^ Yttyınl6n. »989.

[107] *Tufan öncesi A/lantls.* Edgar Coycc.

bunun da öncesinde başka gezegenlerden geldiğimizi düşu nrTU,Jn'lM^ ■gresyon malzemesi butun bu evolüsyon ve envolüsyon g?..,] daha bile fazlasını göz kamaştırıcı bir çeşitlilikte sergiler. Pek , ^ ^ ^ başlangıç noktasından başlayan pek çok farklı yoldan geçip gçln^ ?

maymun ve hayvan yaşamlar bekleyebiliriz. I eoznflnr hır ıns,lh bedenlenmrdcn önce ruhsal bir varoluş beklerlerdi. Difterim *■'

' AtU

CANLARIN EVRİMSEL ÖRÜNTULERİ

Regresvonlarda, bir insan olarak yeryüziindeki ilk yaşamımızın sorun **lamla** ilgili deneyimlere rastgelebiliriz. Geçmiş yaşam terapistleri ilk*1 travmadan söz etmekteler. Yeryüziindeki ilk insan yaşamından önceki deneyimlere bile girebiliriz. Deneyimlediğimiz geçiş insan olmaya, doğavı topluma, bir beden sahibi olmaya, kim olduğumuza, canımızı sıkan şevler? ve gerçekten ne istediğimize yönelik tutumumuzun temelini atar. **Bu ilksel** deneyimler binbir çeşittir. Bir insan öz-bilincini ilk kez **edindiğimiz bir** an vardır. Bir insan bedenini

ilk kez edindiğimiz bir an vardır. **Bu** anlar birbirinden çok ayn zamanlarda olabilir. Ayrıca yine çok daha öncesinde, bireysel varoluşun başlangıcı da vardır.

Anlaşılan o ki farklı endişeleriyle, farklı duyarlılıklarıyla, farklı **kendilik** imgeleriyle, **yaşama** karşı farklı tutumlarıyla ve farklı ilksel **travmalarıyla farklı türden** canlar var. Geçmiş yaşam terapistleri insanları **ve sorunlannı** bir **araya getirip** gruplamaktan sakınmalı. Beklenmedik, tuhaf **deneyimlere açık olmalı;** bunları tanıyabilip anlayabilmeli ve bunlarla **yeterli bir felulde başa** çıkmalılar. Görünüşe göre, regresyonlarda ortaya çıkan **can tiplerim* farklarını** -kendini anlayışla ve şifa bulmayla ilintili olduklan **ölçüde- ele alacağım.**

Bu ~~gezegen~~de Ok kez bir insan olarak bedenlendiğimizde, bunun **unsurlarını zaten biliyor olabilirken bazı** unsurlan ise bize yeni, **^att^r, aindirid gelebilir. İnsan haline gelmiş** canların temel mücadelesi **n ^ fendinin bilincine sahip olmak mı? Fiziksel** bir bedende olmak 00 **defasına bir noktaya bağlı kalmak mı?** Konuşmak ve dinlemek **ve * ^ faş ~~anlamalara~~ maruz kalmak zorunda olmak mı?** Veya yürümenin **yorucu ve hantalca olması mı? Yoksa cinsiyet farklılıkları ve** *ck* **elama Ula U travmatik değildir. Daha ziyade, "geçmişin** «arh^ **^ hndilir Tüketen, sınırlayan veya hayal kırıklığına uğrat*o, garip ama uyana olabilirdi.**

TatAo 7da bir genel bakış, as çok sistemli bir Hat* hm birini teker tekaar açıklayıp Örnekler vereceğim. Dört ei *

• lilo için başlıca mücadeleleri ve tipik sorunları işaret edeceğim.

Her ^ bu gezegendeki ilk insan yaşam öncesindeki durumlarına göre

8o a 'i nk yaşamdan önce ya kendimize dair bilinçli veya bilinçsiz
aVllt* n1 d,> fiziksel bir bedende olmuş veya olmamış olabiliriz,
olmuşvc

1.

\,*lr* Başlangıçta kendinin bilincinde olan, fiziksel bir bedende olan: *Dınyaclışı l'l unlar*.

1 Serbestçe gelen insan dünyadışılar: Katkıda bulunmak (belki o zamandan beri ilcili kalmış), kendi gelişimleri için veya saldırgan niyetlerle.

I ' Mecburen gelen insan dünyadışılar: Sürülmüş, kayıp veya enkazdan çıkmış.

13 İnsan olmayan dünyadışılar (uzaylılar): Ziyaret etmekte veya kayıp.

2 *Aile:* **Başlangıçta kendinin bilincinde olan, fiziksel bir bedeni olmayan:** *Ruhlar*.

2.1 Bu gezegende yaşayan: *Doğa ruhları.*

* Yerin içinde ve altında yaşayan (cin, cüce benzeri).

* Yer üstünde yaşayan (kahverengimsi, bazen evlere bağlı kalan ruhlar).

* Olağan doğa ruhları (yer ve su üstünde, peri benzeri).

* Hava ruhları (havada, yüksekte).

* Mekan ruhları (yerin altından başlayıp havada, yükselere dek).

2.2 Başka yerlerdeki fiziksel olmayan "gezegenler'de yaşayan.

2.3 Fiziksel olmayan bir kozmosta yaşayan.

* Işıltılı bir ilksel "çorba" içinde, pek çokları arasında aşamalı olarak uyanan (kuluçkadan çıkan).

' Işıltılı planların ve yapıların parçası *(ışık insanlar).*

' Bireysel yaratılmış (modellendirilmiş).
^ *Aile:* Başlangıçta kendinin bilincinde olmayan, fiziksel bir bedende olan: *Memeliler*.
I Genel evrim yoluyla (vahşi hayvanlar).
‘ insanlara eklenip tutunma yoluyla (evcil hayvanlar).
3 İnsanlar tarafından öldürülme, katledilme veya yenme yoluyla.
Aiİ€■ Başlangıçta kendinin bilincinde olmayan, fiziksel bir bedeni olmayan: *Ayanlar*.
T|h,o1 Can aileleri

AİLE: Öncesinde kendinin bilincinde ve fiziksel: *Diinyadışı canlar.*
İlk aile, kendilerini burada değil de, başka bir gezegende, bir uzay aracında vcva bir bilimkurgu uygarlığında bir fiziksel insan bedeni içinde bulanları içerir. Başka yerlerlerin halkıydılar; başı, kolları ve bacakları olan normal insanlardı. Bazen kendilerini garip bedenler içinde duyumsarlar: Daha ağır, daha hafif, daha büvük veya küçük veya başka ölçülerde. Muhtemelen hepsi bizimle akrabadır, onlarla çiftleşebilirdik. Bizlere benzerler; belki kulakları veya dişleri yoktur, belki ayak parmaklarının sayısı daha azdır, belki oranları farklıdır ama benzer bir beden yapıları vardır. Bütün bu farklarla insan oldukları açıktır. Onlar günümüzde genellikle zeki, bilimsel düşünen ve ayrıca kültürlü, beşeri ilimlerle ilgili kişilerdir. Veya bir yandan bilim ve teknoloji ile ilgilenirken hiçbir çelişki hissetmeksizin öte yandan ipnoz, değişmiş bilinç durumları ve paranormal şeylerle de ilgilenirler.

1770-1840 yılları arasında yaşamış olan Charles Fourrier, bu gezegenin gelişiminin sonuna dek burada tekrardoğacağımıza ve sonra hepimizin yeni, daha yüksek bir gezegene gideceğine inanırdı. Allan Kardec'e bilgi verenler, insanların daha aşağı gezegenlere evrimlerinde yardım etmek veya gelişime ayak uydurmakta güçlük çekmiş oldukları için başka, daha yüksek gezegenlerden inebildiklerini söylerler. Ayrıca burada öğrenebildiğimizi öğrenince daha yüksek gezegenlere de gidebiliriz. Regresyonlardan ortaya çıkan tablo ise türlü türlüdür.

Biri bir seansta kendini bir dinozorda buldu. Dinozora yalnızca yeçici olarak girdi, mevcudiyetini orada siirdüremedi. Sonra bir sığmaktan ayrılan, gümüş giysili insanlar gördü. Onlardan biriydi. Anlaşılan, bir dinozorda olma hissini deneylemişti. Dinozor olarak yaşayıp evrim geçirmedi. Girmeyi denedi ama zaten bir insan bilincine sahipti.

Bazı insanlar kendi hür iradeleriyle başka yerlerden çıkıp gelmişti. Diğerlen düşen enkazdan çıkmış, kendini kaptırmış veya ceza olarak sürül müş veya mecburi eğitime gelmişti. Bu gezegene serbestçe gelmiş okml>" buraya bir uzay aracı içinde varmıştı. Sonra burada öldüler ve bur* * yeniden doğdular. Bazen burada yeniden doğmadan önce geri [1] ^ olarak kendi gezegenlerinde öldüler. Başka yerlerden olan canlar n«' ** doğrudan burada doğar görünmektedir. Bazılun yardıma ve eğitime i *'• [uy*n] kir Ergene gelmiş olduklarım hissederler. Bir görevle [l'r] gemif ve kendilerini buraya kaptırmışlardır. Bilge oldukları ve C° y®pa ilip normal intanlar arasında hayli öne çıkabildikleri için i » nufuz elde ettiler. Ama ilkel bir gezegende iktidar kendi sorunların

[ır>] Çok bilge olabiliriz ama aptallar tehlikeli arkadaşlardır. Dışarıdan çok kolay gözükebildi şe> iyine girdiğimizde çoğu kez daha zor görünür. Günümüzde bu canlar bu dünyaya karşı çoğu kez tiksinme hissetmektedirler. Sıradan balkı akılsız, pis, soğuk, sınırlı, güvenilmez vb. görürler. İlksel travma değil de daha ziyade, ilksel bir postiila taşırlar. Bu gezegen ilkeldir (bunu daha önceden bilmekteydiler) ve güvenilmezdir (bunıı daha sonra anladılar).

Başkaları buraya kazara gelmişlerdi. Bir regresyoıida, patlayan veya çakılan bir uzay aracı görebilirler. Enkazdan kurtulmuş veya yaya kalmışlardı. Ve yine

buraya sürülen veya buraya kaçmış olanlar vardır.

İnsanlar bazen ilk dünyasal bedenlenme öncesinde kendilerini tamamen farklı bir yapıda, ıstakozu veya çekirgeyi uzaktan andıran bir beden içinde bulurlar. Bunlara, kelime tuhaf çağırışımlar taşımakla birlikte, “uzaylılar" adını verdim. Bu insanların bir bedende olmakla ilgili değil de, farklı şekilde organize edilmiş bir bedende olmakla ilgili bir sıkıntıları vardır. Bedenlerinin yanlış olduğunu hissederler, bedenlerinde kendilerini yaban hissederler. Yuvadan çok ama çok uzaktadırlar. Yabancılık hissederler. Onlara göre, biz uzaylıyızdır.

Muhtemelen bütün can grupları buraya başka yerden gelmiştir. Bu bir tenzili rütbe veya kendilerini rehabilite etme şansı olmuş olabilir. Bizimkinden daha ilkel az sayıda gezegen olacaktır ancak bizimkinden daha az karmaşık olabilirler. Buradaki spektrumun alt ucundan daha ilkel olacak bir dünya güçbela hayatta kalabilir, kendini yok ederdi. Tahminimce, çok eşitli seviyelerden çok çeşitli canlar ile inanılmaz biçimde karışık bir gezegene sahibiz. Dünya herkese açık bir gezegen gibi.

Dünyadışıların çoğunun ilksel sorunu burada takılıp kalmış olmala- ndlr- İlk hisleri ne olmuştu? Kirli bir gezegene mi, tehlikeli bir gezegene afallatıcı güzellikte bir gezegene mi, ilkel bir gezegene mi yoksa ağır b,r gezegene mi varmışlardı? Başka yerlerden gelen insanlar söz konusu ^Unca. ilk hikayeleri şaşırtıcı biçimde gerçek değildir. Üçüncü veya dör- üneü versiyonu bile tam olarak doğu olmayabilir. Çoğu kez kendilerini 1 n,telikli insanlar arasına sıkışmış, üstün hissederler. Böylesi ilksel ^^ülalarja uğraşmak ağır iştir.

jj, Terapist yeryüzünde kalmak ile birleşmiş olan duyguyu aramalıdır.

duyRU iktidarsız öfke olabilir. Akıl karışıklığı ve idrak edememe kadar esizhkde eklenebilir. Belki karanlık, uzun bir dönemden sonra ilk fark ‘kleri şey burada, yeryüzünde dolanmakta olduklarıdır.

jn kez, çoğunun Atlantis dediği bir uygarlığı hatırlar gibidirler.

*r topluma yerleşmiş olma hissi, Atlantis ten veya daha ziyade, onun

hemen öncesindeki dönemden olabilir. Atlantis ycıyii/,ündeki ilkkanc. uygarlıkmış gibidir. Öncesinde ise burada uzay kolonileri veya ileri karakoıı olmuş olabilir. Kazı regresyoıılar bu gezegeni daha kapsamlı şekilde jsj^r etmek için ilk çabaların dinozorlar zamanında denendiğini ama başarısı- olduğunu düşündürmekte. O derin geçmişten kalan travmalar bazılar/ miza hala musallat olmaktadır. Büyük ihtimalle, uygar ile barbarın tuh-ıf biçimde karışmış olduğu bir Lemurya çağı olmuştur. O zamanlar spiritüel bile hayli fiziksel ve çok Şiddetli olabilirdi. Son iki yüzyılda bilimsel vç teknolojik patlama Atlantisli grupların dönüşüne bağlanmıştır. Bu pekala doğru olabilirdi ancak o döneme regresyonlar kuşkuludur, popüler okiilt bilgiler tarafından çarpıtılmıştır.

Lemurya öncesi veya Lemurya'nın "dünyanın henüz genç olduğu" ilk dönemindeki kadim ömürler ne ilkel ne de uygardı. Bunlar çocukluğumuzu hatırlayabildiğimiz gibi hatırlanmıştı. Regresyonlar sadeleşir ama neredeyse efsunludur, içinde yaşadığımız manzaraya kapılmışız gibi görünene dek giderek daha ve daha az ayrıntılı bir hal alır. Sanki bir can olarak bebekliğimizi güçbela hatırlamaktayızdır. Sessiz bir dünyadaki danslar gibi zerafetle ve transta gibi hareket eden büyük, kıllı bedenler. Gözlemci ama kelimesiz. O çağdan ömürler geniş ve büyük, tutkulu ve çocuksu bir his verir.

2. AİLE: Öncesinde kendinin bilincinde ve bedensiz: Ruhlar İkinci can ailesi, ilk bedenlenmelerinden önce kendilerini fiziksel beden olmaksızın ama bireysel, düşünen bir bilinçle deneyimleyen insanları içerir. Bunlar kendilerini hissederler, kendileri hakkında düşünürler, kendileridirler; başkalarını tanır ve iletişim kurarlar. İlksel travmaları bir bilinç adasında takılıp kalmış olmak değil de, bir beden adasında, gayet belirgin bir hayvan organizmasında takılıp kalmış olmaktır.

Bedenleri içinde kendilerini hapiste hissederler. Kolayca ayrışırlar- Büyük sorunlarda veya büyük baskı altında olduklarında bedenlerini terk etme eğilimindedirler. İlksel bir sorun varsa eğer, onların ilksel "geçnur ten kalmalığı" maddesel, insan bir bedende hapsedilmektir. Yemek yenıe' dışkılama ve idrar çıkartma ihtiyacını belki de hala kabul etmenıişlerılır Bu faaliyetler tuhaf ve pis görünür. Bedenlerinin seks gibi başka K'hJ • hayvansal özellikleri vardır.

Doğa ruhları doğal ortamı algılar, kendilerini doğa içinde yönlend"^ ve belki doğaya teair ederler ama maddesel değildirler. Pek çoğuinsan uzak durur, onları hor görür; bazıları İnsanların peşindedir, bi*» llgl karş'la$,r,z-

r Yet'11 iç',u*cn başlayıp dünyanın iyice yukarılarında dek herhangi ^lI 1 erde yaşarlar. Yaşadıkları yer ne kadar yüksekteyse o kadar büyük, k'k'dar aZ ^ batları belli, o kadar çok mekan kaplar, o kadar sakin ve o °, d3r bireyseldirler ve onlarla geçmiş yaşam terapisinde o kadar sık

Yerin içinde ve altında, tam gruplar içinde başı kalabalık bir halde mılar. 30 de 40 ('ıı boyunda oldukları izlenimini verirler. Ancak yerde bir Şe>'yaPtı£ırmzda bizimle ilgilidirler. İnsan olmaya geçişleri varsa bile, nadir gibidir. Yer üstünde bir biçimde daha büyük, 50 ile 70 cm boyunca insansılar yaşarlar- Bu

insansılar çoğu kez gruplar halinde ve bazen birkaçı ve bazen de yalnız yaşarlar. Çok zeki değillerdir ama çoğunluğu meraklıdır. İnsanlarla kıyaslandığında, becerileri azdır. Bize ilgi duymaktaysalar, bizi taklit ederler. Ev ruhları (cinleri) haline bile gelebilirler ve bazen seanslarda kişisel eklentiler olarak oıtava çıkarlar ama bu, yetişkinlerle nadiren olur. Bir defasında, bir kamyon ciniyle karşılaştım; kamyon şoförlerine eklenmiş ve evine gidiş yolunu bulamadığı için Avrupa'nın yarısını dolaşmıştı. İrlanda'dan bir kamyonla birlikte yola çıkmış ve bir daha geri dönememişti. Bu ruhlar bir cinsiyetleri olup olmadığını kesin olarak bilmezler. İnsanları taklit etmekteyseler, bunu da ister ve cinsel organların olduğu kısımlarda çıkıntılar projekte ederler. Giysileri taklit etmekte daha başarılıdırlar. Çoğu kez, insanlarla bir sevgi-nefret ilişkisi içindedirler. İnsanlardan kaçınmaktaysalar, insan olarak doğmazlar ve bizler için daha da ilgilenecek bir şeyleri yoktur. Ancak bazen kendilerini bir insana ekleyebilir ve sonra insan haline gelebilirler. İnsan oldularsa bu çoğu kez ya hayranlıktan ya da kişisel bağlanmadan ötürüdür. Bunlar aşağılık duygusuna sahip olan canlardır. İlksel postülaları, daha eksik olmalandır.

Üçüncü tür ise hareketli sular üstünde, bitkiler ve çalılar üstünde süzülür, ağaçlarda yaşar ve ağaçların tepelerinde uçar. Bunlara peri-benzeri diyebiliriz. Bu doğa ruhları da insansıdır ama daha ince, şeffaf ve daha uçucudurlar. Kolları bacaklan vardır ama bunlar belli belirsizdir.

Hareketli suları, küçük hayvanlan, otlar ve çiçekler ve böcekler ve kuşlar gibi basit şeyleri severler; bütün bunların ortasında keyifle zaman geçirirler. Rüzgar ve bulutlar tıpkı yağmur ve gümşığı kadar önemlidir. Bu canların hemen hepsi bir insan bedeninde olmayı ağır bulur. İnsanlara «bendiyseler, Andersen'in denizkızı sorununu yaşarız.

Daha da yukarıda, bulutların arasında ve üstünde oluruz. Burada y^ayan canlar kendilerini yüksek, berrak ve ağırbaşlı hissederler. Dünyaya ^den görürler ve tamamen zihinden ibarettirler. Yalnız olup olmadık- arı sorulduğunda başkalarının olduğunu fark ederler ama bu başkaları uzaktadır. Bıı varlıklar ancak yüksekten uçan hissederler.

kartal gibi kullarla

bağlantı

Pieter Barten'ın en eski ömürlerine geriletildi danışanlar kendilerini d;ır, ayak üstünde yürüyen büyük, tüylü maymun insanlar olarak buldu pj. Ham 1982 b).

Bir insan can onlara indiğinde bir şiire dik yürürler. Yorulduklа- rında. can o bedenden yükselir ue *güzel bir manzaranın muhteşem görüntüsüne bakar. Daha yüksek bir yerden geldiğini bilir. O kökenle hala temastadır ama "arada pleksiglas varmışçasına"geri dönemez Kendini yeniden yüklediğinde primatın yine bir şiire dik yürüyen bedenine döner. Bir sonraki tekrardoğuşta, belki binlerce yıl sonra, insan* can *yeniden yüklenmek için hala dışarı çıkmak zorundadır. Bu kez, can beden dışında olduğunda ağaçların tepesinden yukarı çıkamaz, yeniden yüklenen can geri dönene dek maymun adanı bir ağacın yanında veya bir mağarada uyur. İnsan can ile hayvan bedeni arasındaki bağlantı çoktan daha yakın hale gelmiştir.*

Hava ruhları ilk yaşamdaki ağır bedenlerinden ve esasen yürümekten dolayı şikayetçidirler. Bir noktadan diğerine varmak çok uzun sürer. Kemikler ve kaslar, özellikle de bacaklar ve ayaklarla ilgili sorunları vardır. Regresyonlarda kuş bakışı görüş onlar için kolaydır. Olayları kolayca yukarıdan izleyebilirler. Konuşmaktan çok bakma eğiliminde olan, zeki ama kitapları sevmeyen ve çok sosyallik yapmayan insanlar olurlar. Bir keresinde karşılaştığım biri haritalar ve atlaslar yapmak konusunda çok iyiydi: Panoramik, uzamsal ve yapısal açıdan iyi.

Mekan ruhları geniş ve ferah doğa ruhlarıdır; kendilerini manzaranın bir parçasıyla, bir vadi veya kayayla ilişkilendirirler. Toprağın derinliklerinden gökyüzünün yükseklerine dek uzanırlar. Ortamlarında olup biten her şeyi deneyimlerler. Yavaş ve derindirler. Bu canlarda muazzam güç vardır ama hızlı modem yaşamımız onları asabi yapar. Biz başka bir frekansta yaşarız, başka bir saatimiz vardır. Onlar yavaş ve derindir ve öyle kalırlar

Hava ruhları ve mekan ruhları, bazılarınca *deva* adıyla anılmaktadır Bu melek-benzeri ruhlar bizi algılayabilir ama bizlerle pek az yakınlıklar' olduğu için genelde mesafeli dururlar. Ancak bazıları meraktan, me[1]^ kametten veya bir insan canı ile kişisel bağlantıdan dolayı insan °|[ar]* dºğar. Bir zamanlar deva olan insanlar ölümü daha az karanlık görür

1

hayata daha az tutunurlar. *Gcnellikl* •
açık mekanlarla ^ışlanuiıdırj;„. r-; C..|(,ea,Ist» asil insani, J
« d"r"friir 0,may« ^ilimlidirler y" "RÖ2e„ik anlay^ d°|ayave
surlarında *nc yapacakl*arını hj|nu 5aım« ve tonlun, ? "a Sahi PtirIer
cyn'l SCO» (.953) biri ... aı,^; ®i». sajfc ’n "«
^ona kendi5inin * * -‡:
oy ler.

Sir kadın insanlarla sorunlar yaşıyordu. Onlardan olup olmadığı sorulunca. "Aslında değil, yanıtım verdi. “İnsanlarla tanıştığın ilk ana yeri yit.' “Aa, ne komik kahverengi oyuncak bebekler!" Kendisini biiyiik ve sınırları güçlükle seçilen, Pasifik üstünde, atmosferin içinde bir yerlerde algıladı. En aşağılarda, hareket eden küçük oyuncak bebekler olan bir sahil görmekteydi. Merak duyup yaklaştı. Oyuncak bebeklerden biri yukarı baktı, onun mevcudiyetini hissetti ve diğerlerine bir şeyler seslendi. Hepsi yere kapaklanıp selam verdi çünkü onun bir tür tanrıça olduğunu hissetmişlerdi. Kadın şaşırdı. Bunları daha önce hiç görmemiş olması ne tuhaftı! Biraz daha yaklaştı ve bu kahverengi oyuncak bebeklerin nerede yaşadığını araştırdı. Derken aniden, zzzt! Bir sonra fark ettiği şey bir rahim içinde kalmış olduğuydu: öyle küçük ve öyle karanlıktı ki! Travmatik. İnsanlarla ilk deneyimi değil de İkincisi negatifti. O deneyimden beri içeri emilmiş olma hissinin üstesinden gelememişti.

Pek çok insan kendisini gerçek gezegenler olmayan başka gezegenlerde deneyimler. Toplum ve doğal ortam buradakine benzer ama yakından bakılınca, ortam tinsel görünür. Bedenleri yoktur ama bir insan bilincine insan toplumuna çoktan alışmışlardır. Burada, bütün bu sınırlılıklarıyla lr beden sahibi olmak dışında, pek az sorun yaşar. Böylesine sınırlı para-Psikolojik işlevlerle yaşamak zorunda olmak tuhaftır. Böyle dünyalarda 8UÇ, tesir ve iletişim vardır ama para, yiyecek ve içecek yoktur. Bunlar iyi ^^dnğillerdir. Parayla başa çıkamazlar. Politikada ve kilisede de başarılı 1 'der. Ayrıca yazarlık mesleğinde de iyidirler.

v insanlar”ı ilk tarif eden Golberg idi. Bu canlar ışıldayan noktalar ya düzlemler veya yapılar dünyasında, geometri ve müzik dünyasında ay^lar; Kendilerinin bilincindedirler ama antiteler olarak kesin hatlarla •ahi ğİllerdir- Kendilerini daha büyük bütünlerin, bir tür kolektif bilince P daha büyük yapıların parçaları olarak hissederler.

PU lksel travmaları, o daha büyük yapıdan kopmuş ve ayrılmış ve de fıçılar dedikleri daha güçlü varlıklar tarafından uzaklara yollanmış olmalarıdır. Rafmışız varoluş başlangıçtaki uyum ve bağlarının kopni)) olduğu anlamına gelir. Kesilmiştirler, sanki elleri kesilmiş değil de, kesile el kendileriymiş gibi hissederler.

n

Ayrıca konuşmayı ve dinlemeyi de tuhaf bulurlar. Telepati çok kolaydır. Öncesinde, neredeyse tek beyin gibiydiler. Kendilerini ayı^ etmişler ama kendilerini ayırmanuşlardı. Şu anki durumları izoledir vç burada iletişim kurma zorunluluğu onlar için neredeyse çıldırtıcıdır.

Bir Yaratıcı’mn, onların Yaratıcısının elinden tanı ve hazır çıkıp gelmiş görünen başkaları da vardır. Diğer pek çoğu ışıltılı bir ilksel çorba içinde

yavaşça gelişip büyümüş ve aşamalı olarak uyanmıştı. Birinci gruptakiler Babalar tarafından yapılmış gibidir; ikinci gruptakiler ise Anneler tarafından kuluçkadan çıkartılırlar.

3. AİLE: Öncesinde fiziksel ama *kendinin bilincinde olmayan: Gelişmiş memeliler*

Loehr-Daniels okumaları insanların asla insan olmadıklarını söyler (Smith: 248). Pek çok deneyim bununla çelişir. Bazı insanlar regresyonda bazen Taş Devrindeki avcıların ve toplayıcıların daha ilkel yaşamlarını görür. Birkaçı kendilerini ilkel insanlardan önceki yaşamlarda, primatlarda ve bunun da öncesinde, gelişmiş memelilerde bulmuştur. Genetik açıdan şempanzelere yakın olmamıza rağmen şu ana dek ben neredeyse yalnızca gorillere rastladım. Daha gelişmiş memelilere doğru gidersek, maymunlar dikkati çekecek ölçüde nadirdir. İnsanlara karşı pek az muhabbetleri var gibi, çizgiyi nadiren geçerler. Yunus yaşamlara regresyonlar nadirdir ama olur. Filler ve kaplanlar gibi hayvanlar ise çok daha az ayrıksı gibidir.

Bu canlar bireysel öz-bilince sahip olmazdan önce kendilerini zaten fiziksel bireyler olarak deneyimlemiştir. Gelişmiş memelilerden geçip normal evrim sürecinde primatlara doğru ilerlemiş gibidirler.

İnsanlaşan tekil hayvan canlar, bazı ezoterizmcilerin öne sürdüğü grup ruhu fikriyle çelişir ama sahiplerini bekleyen ölmüş evcil hayvanlan gören medyomların ve psişiklerin sayısız gözlemine uygundur. Regresyo rüya görmeyi bir biçimde andırır. Memeliler tıpkı insanlar gibi, rüya g° rür. Kuşların yaklaşık bir saniye süren rüyaları vardır (Carl Sagan, i9<

Hayvanlar ile insanlar arasındaki ilk köprü, artan beyin hacmid' İkinci köprü, - atlar, köpekler ve bazen kediler- evcilleştirilmiş hayvan^ nn insanlara eşlik etmesidir. Çoğu kez, bir hayvan olarak son yaşam- av veya kurulmuş tuzaktaki gibi insanlarla karşılaşmayla sona erer'^ goril avcıları kovalarken öldürülür. Bir insan bedeninde bedenlenir Çu

ısının
y1,vrl1: an canların cıı bol kaynaklarından birinin, insanın beslenmesi yctu n • ‘ son gördüğünde, onu yakalamış olan insanların arasındaydı.
Vctl |a özellikle domuzlar gibi daha zeki memelilerin mezbahalarda ■■"I öldürülmesi olduğunu varsaymak mantıklı görünmekte. İnsan top‘uc< onlUrkeZ. onlara zulüm ve baskı uygulayanlar arasına geri döner. Tik- to* iirlerde, şiddetli ve ani ölüm de farkındalığı artırabilir ve kurbanlar ipleri veya nefretleri güçlü olabilir ama korkuları onları tek güvenli ‘ , yöneltebilir: Düşmanlarının arasına. Veya intikamla doludurlar ki bu da onların düşmanları arasına dönmelerine yol açabilir. Bu nedenle, mezbahalar üçüncü köprü olabilir. Mezbahada birkaç kez ölmüş olmak aradaki uçununu aşmak için yeterli olabilir. Elbette ki böyle insanlarla geçmiş yaşam terapisinde nadiren karşılaşacağadır.

Sıradaki örnek, yaşamlar arasında gerçek bir aranın yokluğu dü- şünüldüğünde, muhtemelen bir hayvan geçmiş yaşamı değildir ama en azından, insanların ve memelilerin ne dereceye dek özdeşleşebildiklerini

açıklamaktadır.

On dokuzuncu yüzyılın ilk yarısında, iki arkadaş Prusya'da bir sayfiye evine ziyarete gitmektedir. Tren istasyonunda inip bir at arabası tutarlar. Manzaranın tadını çıkartırlarken genç adamlardan biri huzursuzlanmaya başlar. "Buraya hiç gelmedim ama her şey tanıdık geliyor. Bu yolun bir sonraki tepeye dek sağa doğru devam edeceğine yemin edebilirim. Ve o tepenin ardında, sol tarafta, arkasında bir köy olan küçük bir ormanlık var. Köy meydanında üç yol birleşiyor."

Her şey doğru çıktı. Köye vardıklarında adam arabadan heyecanla inip bir caddeye doğru koştu. Arkadaşı ona yetişmek için zorluk çekiyordu. Bir çiftlik evine girdi ve aklı karışmış bir halde geri geldi: "Daha önce buradaydım. Her evi, her ağacı biliyorum. Bu çiftlik evinde, uzun süre yaşadım. Gel, burada yaşayanlarla konuşmam lazım." Oradaki insanlar genç adamı tanımıyorlardı, o da onları. Buna rağmen, genç adam onlara evle ilgili pek çok ayrıntı *anlatabildi. "Şurada, sağda, büyük at ağılının arkasında bir köpek kulübesi olmalıVardı. Kulübenin önünde diz üstü çöktü ve titreyen bir sesle bağırdı: 'Burada yaşadım, köpek olarak! Buradan sunileriyle geçen çobanları, su taşıyan hizmetçileri ve atları arabalara koşan teyitleri izledim. Çocuklar benimle oynarken bana Potzky diyorlat'dı ^ küçük tekerlekli bir arabanın önüne bağlıyorlardı, ben de köyün ginde koşarken arabayı çekiyordum*

tedavisine direnen *psikosomans* »“<- *mr*
KEŞFETMEK
.....
külübesinde OMUR
nrtu (Passıan i**9**»**5**- ‘J"
. ■ *haz, hastalar,n, msan-önces, deneylere*
JOSİGruber, ,97?den” yerine evrimsel terapi geriletmektedir. J* neftii(a *kaya,*
biffcf, *hayvan ve* so-
adm, verir. Hastalar kena *m bdirgin regresyanlarm yap,s,*
nun da insan olarak deney'" *Gruber bunu, uzman*
her ne olursa olsun terapo f/eri *alan k,rk yaşımla bir*
tedavisine direnen pstkosom ^ ---- ---- ——
erkek hastayla keşfetti. Çocukluğa ue doğuma regresyonlardan sonra durumu iyileşti ama tamamen şifa bulmadı. Gruber onu tar,homes, çağlara geriletti. Dört seans sırasmda adam bir nebula, lav, yoğun K1 *He eriyen ve daha sonra yar, değerli bir taş olacak şek,İde donan bir kaya ohnay, yeniden yaşadı. Daha sonra, bir kayada büyüyen yosun olduğunu hissetti. Kuruydu ama taşa kıyasla daha canlıydı. Günışığını ve bir süre sonra eriyen buzu hissetti. İki yüz otuz yıl yaşadı. Bir sonraki varoluşunda, birkaç ay yaşayan küçük bir kurbağaydı. Daha sonra, sanki dili damağına bastırılıyormuş gibi yukarıdan gelen büyük bir basınç hissetti. Büzüldü ve yenilip yutulma anı geçtikten sonra rahatladı. Daha sonra, bir kutup manzarasında bir fok olarak otuz yıl yaşadı. Bu yaklaşık 10.000 yıl önceydi. Bir erkek maymun olarak bir sonraki ömrü ise Afrika da bir yerlerde, 7.000 yıl önceydi. Gruber ona dişisiyle konuşmasını önerdi. Adam tuhaf bir oturma pozisyonu aldı ve bazı sesler çıkardı. “1Ona ne söyledin?” “Küçüklere daha iyi göz kulak olması gerek. Onları yerde bırakıp gitti. Aslanlar filan var.”En sonunda, insan yaşamlara girdi: Hindistan’da (M.Ö. 4700), Afrika’da (M.Ö. 2000), İtalya’da (M.S. 400), 18. yüzyılda Fransa da ve 1867-1927 arası Almanya’da. Doğru veya değil, terapi başarılı oldu. (Passian 1985: ı4ı)*
hayva^Unbncrtf1' T»1,1 1f92'1896 arasında, Güney Denizinde bir adadı kırmak ya faza^ant
7^ yaPtl- ^ Çiftliğinde bazı atlan uysal
»anlamıyordu. KnnH 8 y& 3 ^az,a ze^i olduklarından zordu. Bu hayvan aı zor hayvan bile artık sat Mvi” k'rer ^İrer iPnotize edip uysallaştırdı- &1 hayvanlarım uy.all^t,,^1,^'pişiriciler de ondan kendi*»

Bir gün, her yaştan altmış kadar at alanda otlamaktaydı. Knudsen'in • allaştırmak istediği üç yaşında bir at vardı. İpnotik telkin aracılığıyla, ll' c1I1 ayağa[11] kaldırıp sekiz işareti çizmesi talimatını verdi. At başarılı 'icln ve talimatı birkaç kez yerine getirdi. Derken, Knudsen yakındaki yaşlı hir kısrağın kişneyip ayın şeyi yaptığını fark etti. Başka iki atın daha ona katıldığı*[11] keşfetti. Birine verdiği her telkini diğer iiçiinün de kopyaladığını anladı. Bu utlar akraba değillerdi.

Sistematik çalışan Knudsen bu atları kenara ayırdı ve başka hayvanların tesir altında kalıp kalmadığını kontrol etti. Atların hepsi en az Üç ve en çok on sekiz tane olmak üzere gruplandılar. Hayvanlar ne kadar zekivse, grup o kadar küçüktü.

Knudsen daha sonra bu deneyleri sığırlarla yaparak genişletti. Sığırlar daha az zeki olmaları nedeniyle atlardan daha yavaş tepki vermelerine rağmen sonuçlar ayaliydi. Sığırların grup büyüklüğü elli ile yüz hayvan arasındaydı. Knudsen toplamda, yüzlerce atla ve binlerce sığırla deneyler yaptı.

Sonra her bir gruptan bir hayvan aldı ve gruptaki diğer hayvanları sekiz kilometreye kadar göz önünden uzaklaştırdı. Her bir hayvanın yanında, olanları kaydeden bir görevli vardı. Uzaklık bir rol oynamadı, temas sürdü. Tek bir grup canı paylaşır görünen hayvanlar birkaç ayrı çiftlikte veya birbirinden daha bile uzaklarda olabilmekteydi. Cinsiyet, yaş ve soy bunda hiçbir rol oynamıyordu.

Knudsen daha sonra şunları keşfetti: Telkine maruz kalan hayvan ipnotik komutlara uyarken, diğerleri de uymaktaydı ama biraz gecikmeli ve kusurlu olarak. İpnotik telkin bir hayvanda iyi işlediğinde ve hayvanın dikkati dağılmadıysa, grup bilinci açıkça mevcuttu. Zeki atlarla uyum beş dakika içinde kurulmaktaydı. Tuhaf bir ses veya ipnozcunun beklenmedik bir hareketi, telkine maruz kalan hayvan ile ipnozcu arasındaki uyum almaksızın grubun diğer üyeleriyle uyumu kırabilmekteydi. Hem vahşi hem evcilleşmiş atları içeren bir grupta, evcilleşmiş hayvanı ipnotize et- mek grubun vahşi üyelerini daha yumuşak başlı yapmış ama gene de asi kalmışlardı. Tam uysallaştırılmamış bir ata eyer vurulduğunda vahşice tepki verebilmekte ve o anda grubun uysallaştırılmış üyeleri bile vahşileşmekteydi. Knudsen bir hayvana acı telkin ettiğinde, hayvanın grubundaki ^'ğer üyeler hiçbir şey hissetmedi. Aynısı, bir hayvan düştüğünde veya ndini incittiğinde de geçerliydi.

Knudsen'in deneylerinden hareketle Passian, insanlarla birlikte yaşayan hayvanların daha hızlı öğrenip geliştiği ve bireyleştiği sonucuna varır l45). **Buna** acının ve muhtemelen ölüm deneyiminin de güçlü **bir** Şek,Ide bireyselleştirdiğini eklemek isterim.

ımlnn ,ok „7„„ /uman önce bile olmuş insanlar nadiren »a„, H|'VV"" ît İnt
..... soktun alışmış olduklar, i,,-in *k „
.«,2 • TI KRAKOOOUŞU Kf V" ' M I K
,'lnr, ld,r itftyİcsi ranlar ter ..... «İLİ .. ... zihi"sel v«
^ olmayan varoluş gibi fikirlertlen kesinkes u,,k duralıilirter. ilkse|
tnıvınnlnrı nvantk, seki, insan ego bilinci .ş.|KİE ha,,solma ar ..... r,eli,.
„ ' memeliler bilinçlidir ama kendilerine da.r b,linçle, daha u,„sl„k„r zekadan yoksundurlar. Bizim düşünen öz-h.İmamı/. onlar için zor ve a<;, verici ve hatta bazen delirticidir.

Günümüzde, bir bedene alışkın ve bunun içinde kendimizi rahat hissedebiliriz ama fiziksel kalım toplumumuzda giderek daha az önemli bir ie gelmektedir. En azından Batılı ülkelerde, zihinsel sorunlar yaşama lüksüne sahibiz. Halen basit olan canlar için zihinsel sorunlar büyük bir yüktür. Gerekli incelik seviyesine henüz sahip olmayan basit canlardan pek çok sorun ortaya çıkar ve bu nedenle, modern toplumlunu ilerlemesiyle, onların güçleri zayıflıklarından ortaya çıkmaktadır.

4. AİLE: Başlangıçta kendinin bilincinde olmayan, fiziksel bir bedeni olmayan: Başlayanlar

Bunlar muhtemelen en sık görülen can türüdür ama geçmiş yaşam regresyonlannda bunlara nadiren rastlar veya hiç rastlamayız. Olur da geçmiş yaşamlarda rastlarsak böyle ancak birkaç yaşamları olmuştur. Onları ilk ömürlerinin öncesine geriletirsek doğumdan önce veya ölümden sonra edinmiş oldukları duyumların aynısını edinirler: yalnızca zayıf bir etrafta olma hissi. Varolduklarını bir biçimde bilirler ama o kadar. İlk bedenleniş-lerinden önce hiçbir bilinçli bireysel varoluşa sahip değillerdir. Bağımsızlık ve bireysellik ilk insan yaşamları ile başlamış gibidir.

Bir kadın gebe olup da etrafta hiçbir can olmadığında, sanki genel bir psişik kütleden, bir tür can kekinden bir dilim gibi bir can kesilip çıkartılmakta gibidir. Müdahale ile mi yoksa doğal süreçle mi? Her ikisi de olabilir.

Belki şimdi yaşayan pek çok insan daha yeni bireyselleşmiş can cevheri ile buralarda ilk kez bulunmaktadır. Nüfus patlaması bu dünya üstüne pek Çok olgunlaşmamış can getirir.

İlk bedenlenişleri öncesinde hiçbir deneyimleri olmayan insanlar da farklı farklıdır. Kakaolu kek diliminde koyu ve açık renkli bölgeler olduğu gibi, can keki de karışık olabilir. Peki, bu can keki nerden gelmiştir? Muhtemelen bitkilerin ve hayvanların fiziksel evrimi aracılığıyla gelişip büyü" melcedir. Nasıl diye sormayınız. Bir kısmının zayıflamış veya bozunmuş yaramamış insan canlarından kaynaklandığı neredeyse kesin. Kendimin 0

)kve o kadar uzun süre kaybedebilir veya acı çekebiliriz ki canımız ^kütlenin altında bir hal alır ve artık daha fazla yaşayamaz. Geride n cevheri bu durumda genel kaynağa geri döner. Dolayısıyla, can değildir.
so

y ve dördüncü can aileleri açısından insan bedeninin, şu canlı ro- j^jgvi öz-bilinç geliştirmektir. Bu ailelerin ilksel travmaları öz bilinç b°Sur: gerçekten muazzam bir yük.
Antropozofistlere göre, bir sorunu olan herkes yetersiz derecede be- denlenmiştir. Tanım gereği, bu neredeyse doğrudur ama ardında, insanlann spiritüel varlıklar olduğu fikri vardır. Bu fikir ancak bir beden olmadan zaten öz-bilinçli olan insanlar için doğrudur. Böyle canlar kendilerini yaşamlar arasında yaşamlarda olduklarından daha rahat hissederler.

Başlayanlar ve hayvanlardan gelen insanlar ise ömürler arasındaki aralar sırasında farkındalık geliştirmek zorundadırlar. İlk olarak yalnızca uyuyakalacaklardır, sonraları ölümden sonra civarda takılı kalabilirler. Ancak birkaç bedenlenmeden sonra, ölüm ile doğum arasında yeterince öz-bilinç biriktirir. Diğer bedensel zevkler bir yana dursun, kahveyi özlemiş olan bir ölmüşle karşılaşabiliriz. Bu neye alışmış olduğumuz bağlıdır. Bu son iki aile, bedenlenmeleri sırasında kolayca ağırlaşıp yavan hale gelir ve ilk iki aile ise kolayca yaralı hale gelebilir. Bu fark kişisel sorumluluğa veya kişisel davranışa bağlı değildir. İnsan öncesi koşullara doğru geçmiş yaşam regresyonlarında, insanlann % 80 ile ço'ı ruhtu. Belki % 10'u dünyadışıydı ve yalnızca birkaçı hayvandı. Muhtemel başlayanlar ise daha bile istisnadır. Geçmiş yaşam danışanları dünya nüfusunun rastgele bir örneklemesi değildir.
insan öncesi kökenimiz ilksel travmaya yol açan o önemli olayın öncesinde uzanmaktadır. Sürgün edilmiş, terk edilmiş veya arkada bırakılmışsak yuvamız olan dünya ihanetin veya suçluluğun veya kederin veya akıl karışıklığının ardında saklıdır. Bazı insanlar ana babalarına ait olmalarını hissederler. O zaman, özgürleştirici deneyim bu yaşamdan hemen ^ce ne olduğunu yeniden yaşamaktır. Benzer bir şey başka bir seviyede e oluşabilir. Neden insan haline geldim? Bu dünyaya nasıl geldim? Sonra kangl hlslerin sürece dahil olduğunu, hangi yüklerin bir insan bedeninde ilk araolmakla veya bu gezegene ilk kez geliyor olmakla bağlantılı olduğunu bild,tlririZ *»°k danışan tarihöncesi ileri uygarlıklardaki deneyimleri dan'b*' BU deneyimler genellikle Atlantis ile özdeşleştirilir ve en azın- teHiastZl ^er^erde ve hazı zamanlarda, Atlantis uygarlığı dünyadışılarla

5 ay«uş gibi görülmektedir. Öte yandan, "Atlantis'e geri dönmekle ilgili talimatlar çok çeşitli durumlara yol açmaktadır. Bilinçaltına rJ. "gezegen" kelimesini yalnızca astronomik anlamda bir gezegen olar^ değil, bedensiz bir durum veya herhangi bir başka paralel realite olar^. yorumluyor görünmektedir. Bazı danışanlar Mars, Venüs veya Uranjjs gibi gezegenlere gidebilir ama tarif edişlerinden bu gezegenlerin fizikti gezegenler olmadıkları kesinlikle açıktır. Hıı deneyimler bir anlama sahjp olabilir ama bizleri regresyoıı

başlatanlarında "Atlantis veya "Uranüs" isimler kullanmaktan veya bunları geçmiş yaşamların fiziksel ortamları olarak yorumlamaktan sakınır hale getirmelidir.

Pieter Langedijk insanları ilk bedenlenişlerine geri gönderdiğinde başka gezegenlerde >iiksek uygarlıkların deneyimlerini bulur (Langedijk 1980). Bu deneyimler çoğu kez bedensiz durumu andırmaktadır. Uranüs denilen bir dünyanın, daha ileri sorgulamadan sonra, fiziksel olmayan bir ortam olduğu anlaşılır. Bazı danışanlara göre, insanlar ilk kez Atlantik çağda bedenlendiler. Başkaları ise bu dünyadaki ilkel insanları gelişimleri bakımından harekete geçirmek gibi çoğu kez güç bir görev üstlenen dün- yadışı kökenli kolonilerdeki yaşamları hatırlar. Langedijk geçmişte 10.000 küsur yıl önce teknik açıdan daha ileri olan uygarlıklara ait anılar saptar (1987: 8). Başka gezegenlerdeki yaşamlardan izlenimler edinen insanlar birbirinden bağımsız olarak, bunun 30.000 küsur yıl önce olmuş olması gerektiğini hissetmişti (1987: 8).

Barten bir Atlantis bedenlenişinde bir uzay topluluğuna ait olan ve bedeninden ayrılarak buradaki ilkel Lemuryalıları teftiş eden birinden söz eder (TenDam 1982). Bu doğru olsaydı, Lemurya'nın Atlantis'ten daha eski olduğuna ilişkin teozofik fikirle çelişirdi.

Özellikle Ron Hubbard ve scientologlar başka gezegenlerde, teknik açıdan daha ileri uygarlıklarda ve bilim-kurgu ortamlarında yaşamlarla karşılaşmaktadır. Scientologlar her bir travmanın başlangıcını ve bitişini kesin biçimde tarihlendirirler. Başka gezegenlerde milyonlarca veya milyarlarca yıl önce yaşamlar bulurlar. Bruce Goldberg, 100.000 ila 50.000 yıl önce başka gezegenlerden pek çok canın burada bedenlenmeye başladığını önerir (Goldberg 1982: 45). Regresyon sırasında kendini bir piramit inşaatında çalışan bir işçi olarak deneyimleyen bir danışandan söz eder. Adam işçilerin yaptıklarını denetleyen büyük kafalı ve uzun parmaklı, iki metre boyunda insanları tarif eder. Bunlar konuşmazlar ama zorlayıcı telepatik sinyaller yollamaktadırlar (Goldberg 1982: 90).

Bazı danışanlar, anlaşıldığı kadarıyla, modern bir beden ile dinozorlar devrine, çok eski ilkel koşullara dek gerilemektedir. Macar Desıder Mockry-Meszaros kendi tarihöncesi anılarının tablolarını yaptı, betimledi[1]

hneler toprağın c1aha henüz soğumaya başladığı zamanlarda dek uzanır. Ressamın başka bir gezegenin yeraltı dünyasına dair daha da eski anıları ardır. Tabloları aralarında Maxim Gorki'nin de olduğu pek çok kişi tarafından satın alınmıştır *(New York Times,* Şubat 9, 1930).

Robert Monroe ise beden dışı deneyimleri sırasında üç ortamdan birine gitmekteydi. İlk ortam, fiziksel diinyamızdı ama bir beden olmaksızın görülüp keşfedilir. İkinci ortam, okültistlerin söz ettiği astral dünyaya denk düşen bir rüya dünyasıydı. Monroe birkaç kez de üçüncü, paralel bir dünvaya gitti. Bir tür dikey perdeden geçtikten sonra, uzun bir süre kapkara bir uzayda hızla dümdüz ilerleyişinin ardından kendini her defasında, bir biçimde benzer bir gezegende başka bir yaşamdaki aynı kişide buldu. Her defasında aklı karıştı çünkü varışından hemen önce olan bitene dair hiçbir fikri yoktu. Zaman zaman oraya gittiğinde, içine girdiği adamın, arada bir yaşanana bu sersemleme dönemleri nedeniyle özel yaşamında ve iş yaşamında zorluklar çektiğini fark etti. "III. OrtaırTının bu diğer dünyası gerçek, fiziksel ve tutarlıydı. Bu, başka bir gezegende paralel bir bedenlenmeyi andırmaktadır (Monroe 1976).

İNSAN OLMAYAN ÖMÜRLER: TEKRARDOĞUŞ YERİNE ÖZDEŞLEŞME

İnsanların hayvan bedenlerinde geri dönüp dönmedikleri tekrardoğuşa inananlar arasında tarih boyunca en büyük tartışmalardan biri olagelmiştir. Başka bir deyişle: tekrardoğuş mu vardır, yoksa metempsikoz mu? Hayvan yaşamlara regresyonlar insan yaşamlara regresyonlarla kıyaslandığında, sık görülmezler ama regresyonların yanı sıra kendiliğinden anıların örnekleri mevcuttur. Ron Hubbard hayvan bedenlenmelerin birkaç örneğini verir (Hubbard 1958). Psikozlu bir kız bir hayvanat bahçesi bakıcısını yemiş bir aslan olduğunu hatırlar. Bu deneyimlerin alışıldık tedavisinin ardından, kız iyileşti. Bir başka örnek ise okyanus üstünde süzülen bir uzay aracından dışarı atılışını tarif eden bir danışandır. Cesedini kocaman bir kedibalığı yer. Sonra adam kendini bu balık olarak deneyimler. Joe Fisher'a göre (1985: l36), Joe Keeton'ın deneklerinin pek çoğu hayvan yaşamlara geriler ve Helen ^mbach ^978) da kendilerini dört ayak üstünde bulmuş bazı deneklere «ahiptir. Ian Stevenson da birkaç örnek bulmuştu (1977: 7\ 1983** 6, 167).

Çinli köle bir valinin annesinin yanına *kadar gidip* ona. *küçük Bir kızken evde vahşi bir tilki besler ve ktrnuaı-beyas çisgili elbisenin altına sarı bir iç eteği giyer miydi, diye sordu. Kadın tasdik edince, adam ona bu tilkinin kendisi olduğunu söyledi. Evden kaçmış ne avcı onu öldürene dek eski bir mezarın içinde yaşamıştı. Sonra o„r günahkar olmadığını ve bir insan bedeni alması gerektiğini* söy/eyf,f *"Öte Dünyanın Efendisi" ile karşılaşmıştı. Bir dilenci olarak yenidcn doğdu ve yirmisine gelmeden açlık ve sealet içinde öldii. Burum ardın dan, yine aynı Efendi'nin önüne çıktı; bu kez ona saygın bir adaımn evinde bir köle olacağını söyledi; köle kelimesi güzel değildi ama ar*

UÇ

ve sefil olmayacaktı. (Penkala 1972: 49)

Marcia Moore birkaç yüz insan arasında iki hayvan yaşam anısına rastgeldi Bir kadın bir tapınakta kedi olmuş olduğunu düşünmekteydi ve bir adam baykuş olarak yaşamıştı (Moore 1976: 235). Frederick Lenz vakalarının % 5'inde, yani 6 kişide insan bedenlenmeler öncesinde hayvan bedenlenmeler buldu. Örnekleri bir baykuş, bir kuş, bir deniz kaplumbağası ve bir balinadır. Bitkiler olarak deneyimler nadirdir. Biri bir ağaç olduğu bir yaşamı hatırlamıştı (Pisani 1978). Zincirleme travmaların izini süren Morris Netherton çoğu kez sorunun kökünün, bir hayvanın travmatik biçimde yaralanmasında veya ölümünde olduğunu bulmaktadır. Ancak zincirleme travmalar sırasında hiç kimsenin hayvan yaşamlara geri kaydığını bulmamıştır (Netherton and Shiffrin 1978: 183). Amerikalı bir oğlan bir geçmiş yaşamda hipopotam olduğunu düşünmekteydi (Langedijk 1980: 114).

Margot Klausner belki de 100.000 yıl öncesine ait en eski anısını, bir kayanın üstünde büyüyen bir tür çiçek olmak şeklinde tarif eder. Bu henüz tam bir çiçek değildi de, sapı olmayan ilkel bir bitkiydi. Yaprak yerine bir tür yosunu vardı ve taçyaprakları sert ve dikenliydi. Çiçeğin tam ortası altın sarısı ve taçyaprakları ise mordu. Klausner kendini yüksek bir dağın tepesinde böyle pek çok çiçeğin arasında tarif eder. Daha sonra bunun Atlantis'te bir yerlerde olduğunu fark eder ve insanlığın Atlantis'te gelişimini kısaca tarif eder. Anlaşdon ilk başta bir çiçek olarak bulunmuş olduğu yerde insan yaşamlar da geçirmiştir. (Klausner 1975)

Biri kayadan oyulmuş bir merdivenin dibindeki taş bir heykel olduğun hisseder. Rahiplerin onu ipnotik bir törende öldürmüş olduktan ca ^ sonra anlaşılır. Adam kendini bu merdivenlerin hemen dibindeki ta,^ içine takılı kalmış hissetmektedir. Depremler ve erozyon meıdive parçalayıp toza dönüştürdükten sonra özgürleşir ancak.

*fanınmış ve acımasız bir Mısırlı pek çok insancı baskı uygulamakta rakipler*n' y°k etmektedir. Rahipler bu zorlu kişiliğe ilgi duyar ve ■ iptik ritüeller aracılığıyla onu manipiile ederler. Bir başka ritiiel İrasında ise öldürüp canını, hayli ikilem içeren bir görev olan Karanlıklar Efendisinin kapılarını sonsuza dek aydınlatma" talimatıyla He bir tören lambasına aktarırlar. Adamın bilinci lambanın içinde solar gider. Bildiği bir sonraki şey, lambanın 16. yüzyılda Fransa'da bir yerlerde kırılıp parçalanmasıdır. Anlaşılan, bilinçsizliği 4.800 yıl sürmüştü. (Hubbard 1958)*

Scientologlar bilimkurgusal ipnotik makinalar tarafından bedenlerinden ekilip çıkartılarak bir şişeye veya vazoya sokulan veya bir robota nakledilen insanlara dair pek çok örnek verirler. Böyle psişik boşaltmalar bildiren başka terapistler vardır ama nadiren. Bir can insan haline gelince hayvan yaşamlara geri dönebilir mi? Böyle bir evrimsel yozlaşma muhtemel görünmüyor. Önceki bölümde eterik veya zihinsel bağlarla maddesel ortama bağlı kalan insanlara dair örnekler verdik. Yeterince uyanmazlar ve bu, özgürleşmeyi ve diğer insanlarla karşılaşmayı engeller. Böyle insanlar genelde civarda takılır veya etrafta gezinirler, fiziksel dünyayı belli belirsiz

algılarlar. Yaşayan insanlara girebilirler ve o insanlar bundan habersiz yaşamaya devam ederler. Kendilerini üç boyutlu uzayda aynı noktaya koyarlar ama dördüncü boyutta, "boyutuncu boyut"ta bir mesafe kalır. Obsesyonda olanın aksine, karşılıklı temas yoktur. Kendilerini nesnelerin içinde hisseden insanlar o nesne kırılana dek ipnotik yoldan onunla özdeşleşir. Suçluluk ve reddedilme hislerinden mustarip olan Romalı örneği, birinin bir mekanda belirli bir maddesel karşılığı olmaksızın takılıp kalabildiğini göstermektedir.

Duyulan, sinirleri ve diğer her şeyi ile fiziksel olan ve içinde kendimizin farkında ve aktif olduğumuz bir organizmada doğduğumuz tekrardoğuş ise bunların hiçbiri değildir. Bir lambaya veya heykele hapsedilmiş bir ca n, yaşayan insanlarda korku ve dehşet uyandırması için çoğu kez "kara ^yü aracılığıyla psikoza sokulmuştur. Hayvanlar da böyle musallat olunmuş nesnelere tepki verir. Benzer şekilde, amaçsızca etrafta süzülen ln barınacak yer öneriyormuş gibi görünen herhangi bir fiziksel antiteye e 1 ebilir. Kendini bir tilkiye, kuşa veya yakınlık duyduğu herhangi bir ayvana olduğu kadar yaşayan bir kişiye de ekleyebilir. O hayvanın veya Plinden gider, kendisini onunla özdeşleştirir ve hatta biraz temas VerVllr ("aur*ya tırmanır"). Hayvanlarla bu ancak kısmen mümkündür egıtıci veya bazen terapötik (tahliyenin aşırı uçlu bir biçimi) bir dene-

vim gibi bilinçli bir seçim olmadığı takdirde çoğu kez patolojiktir. ı)(.
diişiip kedi balığı tarafından yenilen adamın hikayesi bunun nasıl ,);„l)|"ı*!
olabildiğini kanıtlar. Sonrasında, adam o kedi balığıdır. Bu, bedeni
■ * • 11 *n *t*
değil de, özdeşleşmedir.

İlginç olan nokta, bir hayvan oldukları -psikozu gösteren bir ü/dcsi,. olduğu açık olan- bir "yaşamı" hatırlayan insanların bu deneyim ıı-/(. çalışılıp "silindiğinde" mevcut psikolojik sorunlarından kvırtulniai.,,,'^ Hayvanat bahçesi bakıcısını yemiş olan bir aslan olduğu yaşamı hain i " kızdan söz etmiştim. Psikozun ilk sebebi olarak bunu görmekten kaçnniv l' için tetikte olmalıyız. Kedi balığı olan adam örneğindeki gibi, kızın \s\- olmadığı ama deneyimle psikoz gösteren bir yoldan başa çıkmaya çahş'ut bakıcı olduğu varsayılabilir. Öncesinde saldırgan bir hayvan öz-imgeye sahip olmuş olabilirdi. Böyle bir öz-imge aracılığıyla benzer bir duygusal olay- doğru çekilmiş ve takiben, kendisini bununla özdeşleştirmiş olabilirdi Ya bakıcıdan nefret etmekte, civarında takılmakta ve onu dikkatsiz davran maya teşvik etmekteyken duygu ve sorumluluk aracılığıyla kendisini aslan ile özdeşleştirmekteydi veya kendisinin daha genel olan nefret-suçluluk hislerinin gerilimini hissetmekte ve kendini bunlarla özdeşleştirmekteydi Çok daha spesifik de olabilir: belki de çok önce başka bir zamanda, örneğin bir arenada bir aslan tarafından parçalanmış ve bunun başkalarının başına gelmesine sebep olmak istemesine yol açacak kadar nefretle dolu bir halde ölmüştü vs. Neyse, bu özdeşleşmenin nedeni psikozdu.

Margot Klausner'ın çiçek benzeri bir bitki olma deneyimini gerçek bir bedenlenme olarak değil de, bedenden ayrılmış ama fiziksel dünyaya bağlı kalmış bir kişinin özdeşleşmesi olarak açıklamak daha doğrudur. Bu, sürekli bir kendi kendine ipnozdur. Kendi eliyle yarattıkları ortamlar ölmüşler arasında pek yaygındır. Bu vakalarla ilgili tek sıra dışı şey, ortamları kendilerinin yaratmaması ama maddesel ortamı algılayıp kendilerini de bir nesne, bitki, hayvan veya kişi olarak bunun bir parçası olarak algılamalarıdır.

GELECEĞE PROGRESYONLAR

Regresyonlar aracılığıyla geçmi yaşamlara ulaşan ilk kişi olaı Albeit d' Rochas progresyonu şans eseri keşfetti. Danışanı tam karşısına otur*J| sol eliyle beden boyunca baştan aşağıya manyetik paslar yapaıken elini danışanın alnına koymaktaydı. Bu bir manyetik transa ve sözsüz• sözlü telkinler ile zamanda geriye gitmeye, yaş geriletmeye yol açma' ^

Danışanı şimdiye geri getirmek için de Rochas, bedeninin ortasın a

vana doğru her iki eliyle yatay paslar yapardı. Bıınıı yapmaya yeterince uzun süre devam ederse, insanlar kendilerini gelecekte bulmaktaydı.

Pc Rochas'm bir deneği olan Eugenie "ilerletilen" ilk kişiydi. İki yd sonraya vardı ve gebelik ve kısa süre sonra boğulma işaretleri gös- terdi. De Rochas onu hızla iki yıl daha ileriye getirdi ve genç kadın gene gabeydi. Nerede olduğu sorulduğunda, "Suyun üstünde." dedi. De Roehas onun saçmalamaya başladığını düşünüp geri getirdi. İki yıl sonra, genç kadın sevgilisinden bir bebek bekliyordu ve kısa süre sonra ümitsizliğe kapılıp kendini Y'ser nehrine attı. Tam zamanında kurtarıldı. Ocak 1909'da Yser nehri üzerindeki bir köprüde aniden sancılandığında ikinci çocuğunu doğurdu. Kadın gerçekten de "suyun üstünde ydi. (Shirley 1924: 140)

De Rochas'm kadın deneklerinden biri progresyon sırasında yaşlandı. Gelecekteki cenazesinin farkına vardı ve insanların bu yaştaki bir kadın için ölümün bir nimet olduğunu söylediklerini duydu. Ayrıca tabutunun etrafında dolaşan rahibin kötii ruhları uzak tuttuğunu da söyledi. Derken her şey karardı. Çevresinde ruhlar gördü ama onlarla iletişim kuramadı. Daha sonra, yeryüzüne dönmesi gerektiğini hissetti. Bir sonraki yaşam kısaydı: iiç yaşında anjinden öldü. Ardından dostane bir ortama geldi ve mutluydu. Etrafını iyi ruhlar sardı ama hiçbirini tanımadı. Daha sonraki yaşamında ise 1970'te on altı yaşındaydı.

De Roehas, Josephine adlı birini de ilerletir. 1904 yılındaki deneyler sırasında genç kız on sekiz yaşındaydı. Progresyonda, otuz yaşında iken evlilik dışı bir çocuk doğurdu. Terk edilmekten dolay 1 *teselli edilemez haldeydi. Önceki bir yaşamda bir erkek olarak yaptıklarının kefaretini ödemesi gerektiğini hisetti. De Rochas'm trans sonrasında gelecekte neler olacağına ilişkin onu uyarmasının işe yaramayacağını söyledi'. Daha sonraki bir seansta, gelecekteki çocuğunun babasının adını söyledi. De Roehas transtan çıktıktan sonra bu adı hatırlamasını sağladı. Kıza bunun olabileceğini ama olmak zorunda olmadığını söyledi. Ne de olsa, daha önceki bir progresyonda tahmin edilen bir iş teklifi de* gerçekleşmemişti. *Josephine başka bir ülkeye taşındı ve De Rochas'm onunla haberleşmesi kesildi. Çok sonraları Oenç kıza mektup yazdı ve ondan terzilik yaptığını ve Rougier adlı bir kasapla evlenmek üzere olduğunu bildiren bir cevap aldı. Bu*

örnek verir (Glaskin 1974: *7*>)-*

askin, Christos prosedurunu [illegible] bir geçmiş
şamdan ziyade, kendi yaşamının birkaç sene sonrasında bulan birini

Danışan kendini kendi şehrindeki bir mahallede yer alan bir mezarlıkta buldu. Yaklaşık elli kişiyle birlikte annesinin cenazesine katılıyordu. Erkek kardeşini ve kız kardeşlerini, babasını ve üvey babasını tanıdı. Cenaze töreni "bitmişti ama henüz değil. Yirnıi dört yaşında olduğunu ve İngiltere'de satın aldığı siyah bir takım elbise giydiğini söyledi. Stephan İngiltere'ye hiç gitmemişti ama gelecek yıl

gitmeyi planlıyordu. Cenaze ihtimali onu mutsuz etti. İngiltere'ye gitti ve on sekiz ay sonra aniden dönmek zorunda kaldı çünkü annesi tehlikeli bir omurilik hastalığına yakalandı. Kasıtlı olarak siyah takım elbise satın almadı. Onun gelişinin ardından annesi iyileşti.

Dethlefsen de şimdiki yaşamda progresyonlara yol göstermişti ama bunların pek heveslisi değildi. Danışanları regresyonlardan sonraya kıyasla daha çok yorulmaktaydı. Daha ziyade, doğum öncesi döneme ilerletmeleri öğütler. Ceninin yalnızca doğumda ortadan kalkan bir ön bilgiye, bir yaşam önizle- mesine sahip olduğunu iddia eder (Passian 1985: 41). Helen Wambach'in çalışması ise bu yaşam ön izlemesini daha ziyade, cenine giriş öncesine yerleştirmekte gibidir. Joel Whitton'un çalışması ve Michael Newton un çalışması da bunu doğrular.

Bruce Goldberg düzenli olarak progresyonlarla çalıştı (Goldberg *982. 151). Goldberg e göre, gelecek yaşamlara progresyonlarda imge t aniden değişmektedir.

takip

sonra derledikleri malzeme ile tamamladı. *Mass Dreams of the Future* bu kitap için en uygun başlıktır: ne az, ne çoktur. Snow, 2100 ve 2200 arası ve 2300 sonrası ömürlerin dört farklı ortamda özetlenebileceğini gördü. Bazı ortamlar çelişmektedir ve uzay yolculuğu ve uzay kolonilerinin

108 *Geleceğe Ait Kitle Rüyaları*, Chet B. Snow ve Helen Wambach, Ege Meta Yayınları 1998.

310

isim progresyonu sırasında belirttiği isim değildi. De Rochas şöyle der: "Demek ki otuz yaşlarına geldiğinde yaşayacağını öngördüğü üzücü olay gerçekleşmeyecek. Belki de onu uyardığım için bundan ..." (Passian 1985: 40)

_ . J : k u l l a n a n ve sonunda kendini u: Gl

Chet Snow ise Helen Wambach'in progresyonlar üstüne "

Midıp bunu kendisinin ve Wambach'la işbirliği yapan başkalarına' ı»\

lişim hızı hem ekonomik hem de teknik açıdan hiç muhtemel değildir. Snow bu progresyonların içeriklerini Edgar Cayce'nin ve birbirinden çok farklı her türden kanal ve psişiğin kehanetleri ile ilişkilendirir. Bunlar (İoğru olmuş olsalardı, Kaliforniya'nın ve Japonya'nın büyük bir kısmı 1998'den önce sular altında kalırdı.

TenHaeff gibi parapsikologlar prekognisyonun var olduğunu sergilemiştir ama YVambach ve Snovv'un malzemesi, gelecek bir realitenin önbilisi olma açısından değil de, psikolojik açıdan ilginçtir. Pek çok insan bilinçaltlarında böyle imgelere sahipse, bunlar bize şimdiki ümitler ve korkular hakkında çok şey söyler.

Otoyolda araba kullanırken ileriye ve geriye bakabiliriz ama sanırım, zaman hayli farklı bir boyut türü. Zaman içinde ileriye veya geriye bakmak diye bir şey yoktur, başvurulan kayıtlar imgelenen beklentilerden farklılık gösterir. Belki de geleceği tahmin etmek bir noktaya dek mümkündür: geleceğin şimdide içerilme

noktasına dek. Ama bunu yapabilsek bile saptırma, anılarla mümkün olana kıyasla bile daha çok muhtemeldir. Hatırlamada öğeler ekler veya çıkartabiliriz, şeyleri ak veya kara gösterebiliriz, hatta fantaziye bile kapılabiliriz ama yine de gerçek anıya benzer bir şey hala mevcuttur. Prekognisyonda, bilinçli beklentiler ve bilinçaltı umut ve korku daha bile güçlü saptırır.

De Rochas'ın ve Glaskin'in deneyleri progresyonların gelecekte olacakların doğru bir resmini vermeksizin anlamlı olabildiklerini işaret etmelerinden dolayı ilginçtir. *Winged Pharaoh'o** adlı kitabında Joan Grant bu fikirle tutarlı bir benzetmeyi yazar (Grant 1937: 130):

Geçmiş sabittir, yani olmuş olan şey değiştirilemez. Ama her eylem akışkan olan ve sürmekte olan bir geçmişte tadil edilebilir. Bir sonraki gününüz veya doğacağınız bir sonraki yaşam sizin bir gölden yansıyan imgeniz gibidir. Herhangi bir anda geleceğinizin gölünün neye benzediğini kontrol edebilirsiniz ama kendi özgür iradeniz aracılığıyla onun üstünde fırtınalar kopartabilir ve durgun yüzeyi üstünde dalgalar oluşturabilirsiniz. Tahminlerin pek azının doğru çıkmasının nedeni budur. Sulama kovasını taşıyan bahçıvana bir bakın. Hiçbir Şey dökmeden bahçenin diğer ucuna varacağını öngörebilirim çünkü şimdiki eylemlerinin oluşturmakta olduğu gelecek budur. Ama ayağı takılırsa ve kovayı kendi hür iradesiyle elinden bırakırsa o zaman, Şimdiki geleceği değişmiştir çünkü eylemi aracılığıyla farklı bir etki ortaya çıkartmıştır ve bu nedenle, öngörüm gerçekleşmeyecektir.

Kanallı Piravun (Ç.N.)

J^ŞFETNAEK
017 . TEKRARDO^^1? " 5rmesinc izin uerilcn bir imgedir
Ama bu »alnaca M**^„lıe ,csir edebilirdim*.

«ünkii o binm" Z bahçeden seçmek içm yürümeye

• r odama kovasıyla - de de tasarlanmış ve yolda
, 5[n: rf«=W^>Sa'Toto Wtartler olabilir. Bu neden„ bahçıva avnntılı işlenecek
, ed \n ekilirler. Belkı bunun
«-STJU- **"*"■ ttiletsartanuşlardır. Ancak ViambacVm

GEÇİCİ ÇIKARIMLAR

1 Daha da ileriye ilerletildiğimizde farklı kökenler buluruz. Canlar ya (muhtemelen en temel ve en sık olarak) evolüsy on \eya envolüsyon aracılığıyla gelişmekte gibi görünmekteler. İnsan canlar hayvan canlardan evrimleşebilir veya doğrudan insan canlar olarak haşlayabilirler. Ruhlar ise insanlara evrilebilirler. Dünyadışılar ise önceki iiç kökenden birine sahip olacaktır. Bunların hiçbiri metafizik değildir, ancak yeni anlayışlara açık olan regresyon deneyimlerinin bir envanteridir.

2. Atlantis, Lemurya veya başka gezegenler muhtemelen bibnçaltın- daki çoğul yorumlamalara açıktır. Danışanın somut deneyimine karşılık gelmeyen her bir etiket risklidir. Örneğin, birinden "yirmi ikinci yüzyıla gitmesini istediğinizde bilinçaltı bunu şimdiden sonraki yirmi ikinci yüzyıl veya farklı bir takvime göre yirmi ikinci yüzyıl olarak yorumlayabilirdi. Özel bilinç durumlarının ilginç ve değerli enformasyon üretmelerine ^ bize görünüşe göre sınırsız bir potansiyele sahip olduğumuza dair güven verebilmelerine rağmen bu bala ne şeffaf ne de bildik bir alandır. İnsan bilinçaltının (ve bilincinin) deneyimleri bizlere ona aynen bir bilgisa>[a]^ yaptığımız gibi dikkatle talimat vermek zorunda olduğumuzu, aksi takdir istenmeyen sıçramaların oluşabildiğini öğretmektedir.

3 > İnsan yaşamlar arasındaki hayvanlar veya hatta bitkiler, , veya nesneler olma deneyimleri bedenlenmeler değil, ölümden sonra ^ dilerini fiziksel dünyadan serbestleştirmemiş insanların özdeşleşme bir tür rüya varoluştur.

4. Gelecek geçmiş tarafından ve planlar tarafından ancak kı önceden kesinleştirilmiştir. Geleceğe dair izlenimler genelbkl[e] m eğilimlerin ve planların çoğu kez ya umut veya korku tarafından sapt
*girimlerdir. Gerçek prekognisyon*rtn TENDAM . 3I3
gibi görünmekte. Görünürde kaim-, '« *ilgili* 1
içenr
ve
nr Ama *gelecek yaşamlara nesnel*'Pİanlanİ1 ve f.k ",evcut «U,n öncesi *Imkk.ndn*
kndikierü

OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR

jlk olarak, Edgar Cayce'nin daha önce adı geçen kitapları var (özellikle 1968). Hubbard'm kitabının her yanı (1958) olağandışı deneyimlerle doludur: Kadim geçmişte, başka gezegenlerde, bilim kurgu dünyalarda, hayvan yaşamlarda, nesnelere eklenmede. Belki de bu, (nitelik bakımından çeşitlilik göstermelerine ve

dikkatsizce özetlenmelerine bakılacak olursa herhangi bir seçim yapıldığını düşündürmese de) seçtiği örneklerden dolavıdır, belki yöntemden dolayıdır, belki de scientology içindeki beklentilerden dolayıdır. Veya böyle deneyimleri olan insanlar scientology akımına çekilim duyabilmektedir.

Diğer örnekler literatür içinde dağınık durumdadır. Marcia Moore (1976), Pieter Langedijk (1980) ve Bruce Goldberg (1982) diğerlerine kıyasla bu vakalardan daha çok söz ederler. Belki de böyle hikayeler derin ipnoz altında daha az görülmektedir veya diğer yazarlar daha eleştireldir veya eleştirilmekten daha çok korkmaktadırlar.

13. BOLUM
ÖLÜMLER ARASINDAKİ KARMİKVE DHARMİK BAĞLAR

Geçmiş yaşamların net bir anısı olmasa bile bunların izlerini mizacımızda, tercihlerimizde ve karakterimizde sergilemekteyizdir (Van Ginkel 1917: 60). Aynısı ilişkilerimiz için de geçerlidir: "Aşk belagatli bir şahittir." Ekleyeyim, nefret de öyledir. Geçmiş yaşamlarımız duygularımızda, korkularımızda, alışıldık tepkilerimizde ve sorunlarımızda bilinç yüzeyine çıkmaya ramak kalmış bir halde kıpır kıpırdırlar. İnsanların büyük çoğunluğunda, doğru zihinsel veya duygusal anahtar bu geçmiş yaşamların yüzeye çıkmasına yol açar.

Edgar Cayce'nin karmik bağlantıları işaret etmeden geçmiş yaşamlar hakkında enformasyon verdiği nadirdir. 4. Bölüm'de açıklandığı gibi, hassas kişiler ve psişikler geçmiş yaşamlar hakkında konuşurken bolca karmadan söz ederler. Helen Wambach, grubunun % 30'unda karmik mecburiyetler buldu. Bir diğer % 30 ise yaşamlannı tasarlamakta özgür olmuş olduklarını hissettiler, geri kalanlar ise net değil veya arada bir yerdeydi (Wambach 1979: 42, 75). Öte yandan Ian Stevenson kendiliğinden anıları olan çocuk vakalarında herhangi bir karma göstergesi olmadığını bulduğunda şaşırmıştı (Stevenson 1975: 34, 65).

Bu farklar muhtemelen Cayce, Stevenson ve Wambach'in araştırmalarında çalıştıkları farklı insan örneklemelerinin sonucudur. Stevenson bir yaşamı yalnızca birkaç yıllık bir ara ile ve şimdiki doğum yerine hayli yakın bir mesafede -çoğu kez, vaktinden önce- sona ermiş çocukları araştırdı. Cayce psişik ve fiziksel sorunları olan insanlara tavsiyeler verdi, birinin Şimdiki kaderi ve çektikleri şimdiki yaşam çerçevesi içinde anlaşılmaz olduğunda geçmiş yaşamlara geçti. Wambach'in denekleri tekrardoğuşla İlgilenen ve hatırlayıp hatırlayamayacaklarını merak eden insanlardı.

KARMANIN DOĞAL VE AHLAKSAL YORUMLARI

Karmayla ilgili mevcut görüşler şu üç temel antitezi içerir:

Her şey mi, yoksa yalnızca birkaç şey mi mukadderdir?

. Karma bir doğa yasası gibi mi işler, yoksa bir tiir yargılama da i«(l mekte midir?
. Belirleyici olan nedir? Niyetlerimiz mi, yoksa gerçekten yaptıkların,,, mı? V,‘
İlk antitez, her şeyi belirleyen karma ile kalıtım, gezegenlerin astrolog gruplanması, duyular dışı tesirler, tesadüt ve hür irade gibi şeyleri belir leyeıı karmayı karşı karşıya getirir. Determinist karma görüşüne esasen karmanın mistik ve soyut düzyazıyla övüldüğü teozofik literatürde rastlan? (Anderson 1894). Karmik adalet ektiğimizi biçmek, kendi çabalarımızın meyvasını toplamak anlamına gelir. Ancak bu yalnızca sorumluluğa ve seçme hakkına sahipsek anlamlıdır. Tamamen deterministik bir görüş önceden belirlenmişlik anlamına gelir ve insanlık tarihini bir kukla diskosuna indirger.

İkinci antitez, bir doğa yasası olan karma ile değerlendirme veya yargılama olan kamıa arasındaki karşıtlıktır. Son vakada, karmayı idare etmekten söz etmiştik. İkisi arasındaki bir konum, eylemlerimizin sonuçlarının doğal olarak bir karma fonu oluşturduğu ama karmanın gelecek yaşamlarımıza düşen payının değerlendirmeye veya hatta gür iradeye bağlı olduğudur. Borçaları erteleyebilir veya borç içinde yüzebiliriz ama bunları silemeyiz. Hangi karmanın hangi sırada ödendiği ise karmik yargıçların (kendimizde hep bunlardan biriyizdir) ve karmik idarecilerin değerlendirmesine bağlıdır. Teozofik görüş bu bakımdan kararsızdır: karma çok güçlü ve tarafsız varlıklar oldukları için bir ruhsal doğa yasası olarak işleyen Lipika veya Karma Efendileri tarafından düzenlenir. Böyle görüşlerin somut biçimde kavramsallaştırılması zordur. Böyle düşüncelerin takipçileri, konunun yapısı anlayışımızı aştığı için durumun böyle olduğunu varsaymaktadır. Böyle bir sav asla çürütülemez. Bu, klasik mitolojidir: Doğa güçlerini ve doğa yasalannı kişileştirmek.

Üçüncü antitez, karmayı neyin belirlediği meselesindedir: yaptıklarımızın gerçek sonuçları mı, yoksa bunları yaparkenki niyetimiz mi? Yasal sistemimiz cinayet ile ölüme sebebiyet verme arasında fark gözetir. 2. Bölüm’de görmüştük: Cainistlere göre, bir pencereyi açarak birinin merdivenden düşüp kaza sonucu ölmesine ister öç almak ister mirasına konmak için sebep olup olmadığımız hiç fark etmez. Karma ile ilgili görüşlerin çoğunluğu, eylemlerimizin ardındaki niyete daha büyük önem vermektedir.

Karmaya dair determinist bir görüş, karmanın doğal bir yasa olduğu fikrine uyar ve olgusal görüşün ve ahlaksal görüşün her ikisine birden uyabilir. Biri bizi kazara iterse bu bizi rahatsız edebilir ama bunun ka^'
vapUdıgı fark ettiğimizde farklı tepki veririz. Karmayı yargılama olarak ’V ren görüş ise ancak determinist olmayan bir görüşle, niyetin daha belirleyici olduğu bir görüşle denk düşebilir.

Klasik dönem Yunanların insanların kaderlerini ören üç kader tanrıçası vardı: Adrasteia, Nemesis ve Themis. Adrasteia eylemlerin doğal sonuçlarına hüküm verirdi. Onunla ne kayra ne kefaret söz konusuydu. Adrasteia doğal yasa olarak karmaya karşılık gelir. Nemesis iyi işlerin ödüllerine ve kötü işlerin cezasına hüküm

verir. Bizim deyişimizle, bu tanrıça karmanın yargısal görüşüne karşılık gelmektedir. Üçüncü tanrıça olan Themis eylemlerin sonuçlarının ıslahına hüküm verirdi. Sürekli olarak düzeni ve uyumu hakim kılmaya, iyileştirmeye ve eğitmeye çalışırdı. O da ıslah edici ve terapötik karmaya karşılık gelir.

Ahlaksızca bir eylemin karmik yansımaları Adrasteia'nın sırtımıza derhal sonuçlar yüklemesi demektir. O zaman. Nemesis'in karmik cezasını çekmek zorunda olabiliriz ve Themis de bizde bu eylemi telafi etmek arzusunu uyandırır. Kendimizi ya Nemesis'in veya Themis'in tesiri altına az çok sokma becerimiz bu incelikli Yunan görüşü ile tutarlıdır. Kusurlu eylemlerimizi telafi etmek istersek, kendimizi olduğu gibi Themis'e tabi kılarız ve Nemesis daha az gereklidir. Themis daha çok meşgul olduğunda, Nemesis daha çok dinlenir. Bu ikisi işi paylaşırlar. İmtiyaz hakkının tamamı ise Adrasteia'dadır.

DÖRT ÖRÜNTÜ

2. Bölüm'de karmik nedenler için geri dönen insanlar ile kendi hür iradeleriyle geri dönenler arasında fark gözeten çeşitli tekrardoğuş felsefelerini görmüştük. Tekrardoğuşun az çok mecburi veya iradi olabileceğini varsaymak Wambach'in sonuçlarıyla tutarlıdır. Tekrardoğuş için verilen nedenlerin dört seviyesini belirledim. Herhangi bir bedenlenme bunların bir karışımını içerebilir.

i- Seviye/Doğal: Doğa yasalarına göre bedenlenme. Tekrardoğmakta °lan can ne rehberlik alır ne de seçim yapar. Ölümden sonra uykuya daldığımızda ve yeniden doğuşumuzdan önce "içeri emilme" hissi dışında hiçbir şey deneyimlemediğimizde bu meydana gelecektir.

²• *Seviye/Eğitici:* Karmik zorunluluklara ve öğrenme ihtiyacına dayanan bedenlenme. Burada bazen zorla rehberlik alırız ve bir ölçüye dek bir yaşam planı vardır. Söz hakkımız çok az ile ("gözaltında çalışma ') hayli çok ("deneme konusunu seçmek") arasında değişir.

- *3. Seviye/İsteyerek:* Kişisel ilgilerimize ve vardığımız kar$_{ar}$l- yanan, kişisel bir yaşam planı ile bedenlenme. Söz hakkı biz<j ^ ^ istersek, rehberlerimizi kendimiz seçeriz (teşvik araştırması"^¹^
- *4. Seviye/Görev:* Başkalarının gelişimine katkı yapmaya da bedenlenme. Yaşam planımız daha büyük bir plana uygu^'^n

Budistler insanlığın ilerlemesine yardım etmek için Bodhisattvaj yani Hikmet ve Şefkat Efendilerinin hür iradeleriyle geri döndükle^' varsaymaktadırlar. Mahayana budistlerine göre, Bodhisattvalar sabi/k* programa göre dünya öğretmenleri olarak ortaya çıkmaktadırlar. İsmail ʳ inancından olanlar bu fikri paylaşır. *Hukul* veya *burut* (hulül) terim'^ kullanırlar: kusursuzlaşmışların dönemsel geri dönüşü. Wambach'¹¹¹ denekleri arasında, dünya öğretmeni olmaya yönelik herhangi bir işjjjj taşımayan, sıradan ama iyi niyetli ve aktif insanlarda görev kaygıl$_{arı}$ b$_a$ zen baskındır. Anlaşılan isteyerek geri dönmek dünyanın gerçeklerinden kaçanların sandığı kadar istisnai ve fedakarca değildir.

Nedensel örüntüleıi, yani doğal yasaya göre ilişkileri sürdürme, yansılama ve tamama erme olarak üçe ayırmaktayım. *Sürdürme* veya ısrar deneyimleri ve

becerileri oldukları gibi, değişmeden korumaktır; *yansılama* sindirilmemiş, musallat olmuş deneyimlerin etkisidir; *tamama erme* ise deneyimlerin sindirilmesi ve dönüştürülmesidir.

Yansılamada geçmiş yaşamların bir parçası, tıpkı çocukluktaki bir travmanın daha sonraki yaşamımıza tesir etmesi gibi, sindirilmeden midemizde kalır. Travmalara tepkiler çok farklılık gösterir. Bir çocuk ana babasını sadomazoşist bir eylem üstünde yakalarsa dünyayı kaprisli, insani olmayan ve korkutucu bir kukla gösterisi gibi görebilir veya içine çekilip kırılganlaşabilir veya örümceklerin ve sineklerin bacaklarını burup kopartarak sadizmi dışa vurur.

Kendimizi otoriter bir babaya tabi kılarsak yetişkin olduğumuzda, hatta ölmüş babamıza bile itaatkar kalabiliriz. Bu sürdürme veya ısrardır. Babanın otoritesi korku ile sonuçlandıysa ve peşi sıra bir aşağılık kompleksine ve psikosomatik sorunlara dönüştüyse o zaman bu bir yansılamadır. *Tamama erme* ise burada, otoriter bir babamız varsa bu otoriteyi içselleştirip bunu kendi otoritemize dönüştürmek anlamına gelebilirdi.

Eğitici örüntüler yetiştirme, rehberlik, terapi ve ıslahı içerir. Davranışlarımız nedeniyle okul değiştirmek zorundaysak, bir çocuk gözetim merkezine yollandıysak, hapse atıldıysak bunlar sebep-sonuç ilişk'Ier' değil de, bizi cezalandırmak veya ödüllendirmek, gelişimimizi ilerletme ^ veya bakış açımızı ya da tavrımızı değiştirmek niyetiyle değerlendirme

ikinci vc viçiincü şahısların müdahaleleridir. Ayrını kentlimizi dr ^Andırabilir vcvn eğitebiliriz., bilinçli olarak aradığımız her tlerır ^ çiticidir. Kğitic.i ilişkiler hiitün çileleri, sınanmaları ve başkalar Vf>va bizim kendimizden talep ettiğimiz, şaheserleri içerir.
yun
mm
gizden

Serbest örüntüler kendi tercihlerimizi ve çıkarlarımızı izlemek arıla na gelir- Bu seçimler asla tamamen keyfi olmadığı, daha önce yapmış Cılklarımızla bağıntılı olduğu içindir ki onları anlatmak için de “örüntüler" kelimesini kullanmaktayım.

SÜRDÜRME: ÖMÜRLER BOYUNCA SÜREKLİLİK

Literatürden ve regresyon deneyimlerinden sürekliliği 1) alışkanlıklarda, 2) karakter özelliklerinde, 3) yeteneklerde, 4) görünüşte ve 5) ilişkilerde sürdürmeyi biliyoruz. Alışkanlıklar veya Stevenson’uı deyimiyle davranışsal hafıza, bilinçli anılar ortadan kaybolduğunda kalıp sürebilir (Stevenson 1987: 116). Böyle kayda değer alışkanlıklar yemek hazırlamanın, ev işlerini yapmanın veya dinsel eylemleri yerine getirmenin tuhaf yollan olabilir. Aynca bedensel alışkanlıkları da önceki yaşamımızın son kısmından yeni yaşamımıza sürdürebiliriz.

Amiral *Nelson gibi zorunluluktan solak olmuş birinin, yeniden doğacak olsa, solaklığa doğuştan eğilimli olacağı uarsayılabilir. Ölüm öncesinde daha çok pratik yapan elin bir sonraki bedenlenmede baskın hale geleceğini varsayıyorum. Bu kestirimi doğrudan destekleyen yalnızca tek vaka biliyorum. Burma’da Ma Khin Sandiadlı küçük bir kız anneannesinin tekrardoğuşu olarak teşhis edildi. Ma Khin Sandi solaktı ama anneannesi solak değildi, ailede solak olan başka kimse yoktu. Ancak anneanne yaşamının son birkaç ayında sol kolunu felç eden bir inme geçirmişti ve kullanılmaz olan sağ kolun davranışsal hafızasının Ma Khin Sandi’yi sol kolunu kullanmayı tercih etmeye yönlendirmiş olabileceği çıkarımına vardım. (Stevenson 1987:198-199)*

Aynca alkolizm ve afyon bağımlılığı gibi tiryakilikler ve madde ^’mlılığı da sürdürülebilir (diğer isimlerin yanı sıra, Netherton 1978: $4)- İlaç kullanan biri morfine bağımlıydı. Önceki yaşamında bir afyon mhsıydı. Ondan da önceki yaşamında, zengin bir ailenin bebeğiydi durması için hizmetçiler ona afyon vermekteydi. Bu durumun •onr't ~'r 5e^>e^' olabilir veya olmayabilir ama tiryakilik orada başladı ve h(jft[a] * borlerde sürdü. Uyuşturucu satıcıları keşleri satıcı yaptıklarında ya*ûmt*an »ebepleri olabilir veya olmayabilir aına sonraki »onuçları olacağı kesindir. Bir alkolik, evlilik dışı ilişkisi karısı

, 1 vcV SVV- VM' K
rı KVUVİVOOCiV^ '
*2° * ,.,aiVten sonra bıî »
tarafında" *cf perişan ba\dc *o*^-
tek O** y°UldU . -uyb\r ke7. baş'ay'
o\»b«it »«* Whetto« ve a»'.

hftstahanesme kapat»!>r. Hrcnûj
,a da karmık bir »P«»cu olmuş
^ sonraW yasamda devam ««.
McClain savaş sırasında sahra
rs„ dozda alkol veya morfin-

t£22-£S2^£!ZS£ZX2.

aşın arzulamanın

Bazı *denekler alkol, tütün veya esrar türevleri gibi sarhoş edici şeyleri isteyerek - hatta talep ederek- aile büyüklerini şaşırtmış ve güldürmüştü. Bu maddelerin kendilerini avuttuğu önceki yaşamları hatırladıklarını iddia etmekte ve bunları kullanmaya devam etmemeleri için hiçbir neden görmemekteydiler. Bu tarz maddelere ilişkin zevklerini ana babalarını taklit ettikleriyle açıklamak mümkün değildi zira aileleri ne çocuk tarafından talep edilen maddeyi almıştı ne de küçük çocuğun bunu istemesini onaylamaktaydı.*

Sonraki yaşamlarda hangi karakter özelliklerini sürdürebiliriz? En eğlenceli örnek, iyi ya da kötü bir hafızaya ait.

* W, aifesi .^....zzswa M ***>

f tzTrM zssr —*

feyhin yaşamına atıfta bulûnd'^"'2' ^ade>erinin 'omıımış bir Dürzi biri bu vakadan haberdar oh U^mU Şeyhin oğullarından

*konusu denek ve ailes ' 7 ^ ^6ndlsı de konuyu incelemişti ve beni edilen bir adam olarak u * tam^tlrdl- Şeyh hayli saygın ve hürmet arasında zaten bilinmektekındaki pek çok şey Dürziler*

d«nf»olduğuna , öulJl'i aralar"<°i«>Şeyhin yeniden

iki nedenden dolaya «eul, Qdenin itibarını artırırdı. Bu

moklaydı ue bunu göster H " ^ Va^aU° son derece mesafeli dur- d»nMğin, babası tarafı, w °Örudan bir kanıt olmamasına rağmen,

*ifadelerinin yetersizliğim da^r M *üPhes'ni taşıyordu.. . Deneğin*

ir yorum yaptım, çocuk önceki yaşom

hMm<ici son derece fey
izast çok zayıftı." (Stevenson 1987: 213)
5„ yon,,, verdi: Jo. ....soi^^ij ^
'r'>,/lr: *Babamın*
hat'71'
Mi/K vcy.ı huy 3a bir yaşamdan diğerine sürdürülebilir.
Mizaç konusunu inceleyenler birkaç günlük bebeklerin bile bu bakımdan farklılık sergilediklerini bulmuşlardır, aslında aktiflik seviyesi gibi bazı mizaç ifadeleri ceninlerde ortaya çıkabilir ve gözlemlenebilir. Mizaçta farklılıkların nedenleri kıyasen pek az incelenmiştir ve hiçbir uzman bunları tanı olarak anladığım iddia etmez, bazı uzmanlar bu farklılıklar karşısında hayrete düştüğünü kabul ederler. Soruşturmuş olduğum birkaç vakada, vakayı bildirenler, bir denekteki ve de deneğin hatırladığını iddia ettiği yaşamdaki kişide -yüksek seviyeli fiziksel etkinlik veya çabucak öfkelenme gibi- mizaç benzerliklerini vurgulamaktaydılar. (Stevenson 1987:184-185)

Kendine güvenmek veya güvensiz hissetmek, dışadönüklük veya içedönüklük, mistik eğilimler veya sağduyu geçmiş yaşamlardan getirilmiş olabilir; belirli yiyecek türlerine özellikle güçlü bir arzu duymak (Fiore 1978: 6), Regency"" mimarisine ilgi duymak veya doğal bahçeleri yeğlemek gibi özel türden tercihler ve ilgilerin hepsi de öyle olabilir.

Ayrıca zihniyetimizin önemli unsurlarını da geçmiş yaşamlardan yanımızda getirebiliriz. Bir adam, Kutsal Toprakları darmadağın eden serseri takımıyla kıyaslandığında "kafirlerin" çok daha medeni olduğunu keşfettiğinde, Haçlı Seferleri'nin ardından daha hoşgörülü hale geldi. Bu hoşgörü daha sonraki yaşamlarda sürdü. Bir başkası benzer bir deneyimin adından, dışsal dinsel göstergelerin içsel dinsel niteliklerin ölçüsü olarak S°rnıemekle ilgili sağlıklı bir güvensizlik duygusuna sahip oldu.
Daha az hoş olan eğilimler de sürer. Yahudilerin kötü davrandığı bir ^amiriyeli onlara karşı nefret geliştirir. Yahudi karşıtlığını sonraki bir -^Şaniına taşır. Zencilerden nefret eden birinin, Fenikeli bir denizci iken r alındığı ve acımasız, kara derili tacirlerin kırbacı aştmda kürek ınah- Yar?larak Çahştırıldığı anlaşılır. Bazı yazarlar işleri fazla ileri götürüp «ek., lkarş,tllS,nı ve benzerlerini hep geçmiş yaşamlardan kaynaklanırmış kenjM e aklamaktadırlar. Bir adım sonrası, Nazi toplama kamplarının geçilmiş halk olduğuna inanan inatçı ve küstah Yahudıler için
110 IsîoTîT^
5Z5 arası yaygın olan mimari stil.

karmik ıslah olmasıdır. Bu örnekler ise ancak en azından ha/ı ,,ı....
"«yiiiiin
geçmiş yaşamlardan gelen belirli nedenleri olduğunu işaret ede,-

Her bir yaşam yaşadığımı ülke veya devir ile, cinsiyetimizi,. Vf> ^ yaşamdaki mesleğimizle çağırışımlara yol açabilir. YunanistanlI;,
* 1*1 MUlt tij
bir yaşam, daha sonraki yaşamlarda Yunanlarla ilgili mutlu ^
sağlar, belki de Yunan müziğini veya mutfağını tercih etmeye yrinf.|,, 19. yüzyılda İrlandalı bir çiftçi olarak zor bir yaşam sürdürmüş olmak jsr patatesten hoşlanmamaya yol açabilir.

Becerileri bir yaşamdan diğerine taşıyabiliriz ancak nadiren tamamen taşırız. Genelde belirli bir yeteneğe eğilim kalır (Stevenson 1987: 239) Literatürden gelişigüzel örnekler seçersek: örgütleme becerileri, münazara, şarkı söyleme (Penkala 1972'de hoş bir örnek var) ve ivi bir kukla oynatıcısı olma (Fielding 1898: 336; Muller 1970: 44). Daha az görülen ama kayda değer olan sürdürülen yetenek ise ksenoglosidir: bir geçmiş yaşamdan kalan dilde konuşma becerisi. Bunun örnekleri, öğrenmeksizin Muttra lehçesiyle konuşabilen Shanti Devi, Kıpti dilini konuşan Amerikalı bir kadın, eski Mısır dilini konuşan bir İngiliz spor öğretmeni ve Arami dilinde birkaç cümle konuşan (Hristiyanlarca kutsal kabule edilen Paskalya yortusundan önceki Cuma günü ellerinde ve ayaklarında kanamalar olmasıyla tanınan) Therese Neumann. Arami dili (sofuca) bir hile olmuş olabilir çünkü birkaç cümle ezberlemek mümkündür.

Çocuk dahiler istisnai zeka ve müziksel beceri örnekleridir. İyi keman çalma becerisi ana babanın hediye ettiği bir kemandan nasıl alınıp gelişmezse, sıra dışı bir zeka da yoktan var olmaz ve ana babadan miras alman beyin kütlesinden büyüyüp gelişmez. Zekayı pek çok yaşam boyunca, büyük iniş çıkışlar aracılığıyla geliştiririz. Meditasyon, imajinasyon, beden dışı deneyimler, durugörü, telepati ve her türden hassaslık, medyomluk ve diğer herhangi bir paranormal beceri ile ilgili doğal becerinin izi regres- yonlarda çoğu kez geçmiş yaşamlardaki tapınak eğitimine dek sürülebilir.

Becerilerin ve eğilimlerin yanı sıra, fiziksel özellikler de sürebilir. Doğum lekelerine dair örnekleri zaten verdim. Irksal özellikler de bir ölçüye dek başka ırklardaki ömürlere taşınabilir. En yüksek ihtimalle, bunun yüzde olmasını bekleyebiliriz. DanimarkalI bir spiritüalist olan Sigurd Trier, malzemeyi ana babalar sağlıyor olmasına rağmen bu malzemeden iradesine ve becerisine göre yüzünü bireyselleştirip biçimlendirenin can olduğu sonucuna varmıştı (Muller 1970: 247). Hiroshi Motoyanıa aym bedenin tamamı için geçerli olduğu sonucuna varır. 6. Bölüm de, Vasco d* Gama olduğu yaşamım hatırlayan Francis Lefebvre'den söz etmiştik- Kan* Da Gama'nın küçük bir portresini gördüğünde bunun kızgın olduğun^1 kocasına tam olarak benzediğini ■öylemişti.

^Icxandrina kendi doymadan imce ölmüş bir kızkar deşin in tekrardo- ğuşuydu- Saçı ve gözleri dışında, ikinci Alexandrian tıpatıp birincisine benziyordu. Sol gözdeki kan oturması, sag kılak arkasındaki egzema yüzündeki hafif asimetri gibi kaydadeğer fiziksel benzerlikler vardı. Pocjal olarak, güçlü psikolojik benzerlikler de vardı. (Shirley 1924: 46)

Paulo ölmüş kızkcırdeşinin tekrardoğmuşuydu. Paulo doğmadan bir buçuk yıl önce Emilia siyanür içmişti. Bir kız olmaktan dolayı hoşnutsuzdu. Bir spiritizma seansında, erkek çocuk olarak geri döneceğini duyurdu. Paulo ise cinsiyetinden dolayı şaşkındı. Beş yaşına gelene dek erkek çocuk giysileri giymeyi reddetti ve Emilia'nm bir eteğinden bozulup pantolonlar yapıldı. Erkek olduğunu kabul etmeye başladı ama kendisini hala dişi hissetmekteydi. Hiç evlenmedi ve kadınlardan hep uzak durdu. (Steiger 1967: 78)

Şimdiki cinsiyete böylesine uyumsuzluk eşcinselliğe veya cinsiyet değiştirmeye yol açabilir.

Doktorlar kıkr dokuz yaşındaki bir adamın mide kramplarının sebebini ne yaptılarsa keşfedemediler. Acısının nedenleri üstüne bir hafta odaklandıktan sonra adam sesler ve kokular içeren canlı bir regresyon yaşadı. Kafir ilan edilmiş ve bağırsakları kızgın demirlerle çekilip çıkartılmıştı. Cezası okunurken adını işitti: Jan van Leyden.

Bir demir kafes içinde, hala canlıyken halka gösteriliyordu. Adamın midesindeki kramplar da uzun bir zaman önce bir hayvanat bahçesindeki maymun kafesine büyülenmiş gibi bakakaldıktan sonra başlamıştı. Jan van Leyden'in bir portresini buldu ve diğer ayrıntıların yanı sıra, gençken kendisinin de bıraktığı şekilde bir sakalı olduğunu gördü. (Muller 1970: 161)

Carol Bowman kitaplarında, önceki ömürle kayda değer benzerliklerden birkaç örnek vermektedir. Walter Semkiw'e inanacak olursak bu Şenel kuraldır.

Derhal ve güçlü bir şekilde kabul etme veya reddetme, saygı duyma ve ya horgörme, güvenme veya güvenmeme hissettiğimizde önceki bir of nürden benzer bir ilişkiyi sürdürmüş olabiliriz. Bazen bu bir tamama erme olabilir. Uzun süreli ve iyi bir iş ilişkisi bir sonraki yaşamda derhal güven ve yakınlık duymaya, muhtemelen de daha kişisel bir ilişkiye yol açabilir.

YANSILAMA: GEÇMİŞ YAŞAMLARDAN GELEN SİNDİRİLMEMİŞ İKİNCİL ETKİLER

Yansılamalar çoğu kez anlaşılmamış veya yanlış anlaşılmış veya ani ö|(j sebebiyle sindirilmemiş acı, dehşet, şok veya kronik sefalet deneyimle.,. [11] kalıntılarıdır. Yansılamalar önceki ömürdeki ölümcül yaralarala t-..... ! "

'r' IS111L

gelen doğum lekeleri tarafından gösterildiği gibi zihinsel veya duygllsa|' hatta fiziksel olabilir (bkz. 5. Bölüm) Stevenson bir tür "şablon" varmışRj|. göründüğünü söyler, daha eski okülistler ise eterik matristen söz ederWa

Yaşlı bir adamın kılıçla parçalanıp öldüğünü varsayın. Tekrardoğdığu bedendeki işaretler (genellikle) kanamaz ama bebeğin, yaşlı adamın bilincini yitirip yere yıkılmadan ve ölmeden önce kesilen eline denk düşecek şekilde, o eli olmayabilir.

Dolayısıyla yaşlı adamdaki ya- ralar değişmeksizin sürmez; bunun yerine, psikoforun"[1] bir parçası olarak bir şablon gibi iş görüp sonuç olarak, psikoforun bir sonraki bedenlerime sinde ilişkili hale geleceği yeni fiziksel bedenin biçimine tesir eder. (Stevenson 1987: 239)

Geçmiş yaşamlardan travmalar aynen şimdiki yaşamdaki travmalar gibi işlenip çözülür. Netherton kekemeliğin nedenini ya çocukluktaki veya önceki yaşamlardaki sert cezalandırmalarda bulmaktadır. Şok edici bir deneyimi sindiremediğimizde, onu bastırır veya bir bilgisayar programındaki bir kurala benzer şekilde çalışan basit bir açıklama yoluyla görünüşte sindiririz ve karakterimizin parçası haline gelir. Böyle çıkarımlara veya kararlara *postülalar* adını vermekteyim. Örnekleri: "Her şeyi denedim. Nafile." Veya, "Takılıp kaldım." Veya, "Bir daha asla hislerime ihanet etmeyeceğim." Veya, "İnsanlar beni görmezden geliyor." Veya, "Aşk yalnızca bir rüya."

Özellikle de travmatik ölüm deneyimleri sonraki yaşamlarda yansılamalara yol açar. Birincisi, ölüm korkusu ve yoğun acı travmatik olduğundan ve İkincisi, ölüm bedende iken sindirimi engeller. Gereğince uyanmadan öldüğümüzde acı, akıl karışıklığı ve şok kesintiye uğramaksızın bizim|[1]kalabilir. Ölümden sonra, en acı yaşam deneyimlerini sindiririz ama ziksel acı veya başka fiziksel duyumsamaları içeren deneyimler ancak y^ bir bedende tamamen sindirilebilir. 11. Bölütn'de ele aldığımız g[ibl]' muhtemelen canlılık aracının atılamamış eterlerinden kaynaklanma [1]

111 **Psikofor:** *Psişe taşıyan yapı* **anlamına gelen bir terim.**

nlrtiii"-!;' olmoyışın de kendine ö/gü yansılamaları vardır. Agorafobi T-;;;fln hm olabilir (De .long 1983).

^tt,vonson da kendi çocuk vakalarında travnıatik ölüm deneyimlerinin olduğu fobiler bulmuştur. Önceki kişiliğin şiddetli bir ölümle be
Apnv •'
avnldığı 252 vakanın % 50 si şimdi bir fobiye sahiptir (Stevenson 11i) Boğularak ölen 47 vakadan 30'u (% 64) artık suya batmaktan
jOn • ' ^
gaktadır ve yılan sokmasından ölen 23 vakadan q'ıı (% 39) şimdi alanlardan korkmaktadırlar (Stevenson 1987: 179).

Travnıatik deneyimlerin yansılamaları kendilerini yalnızca fobilerde defih psikomatik şikayetlerde, komplekslerde, kabuslarda veya zorlantılarda da açığa vurmaktadır. Bedevi olan ve bir kum fırtınasında ölen bir kadın Mindi rüzgardan korkmaktadır. Uyuvakalan ve bu nedenle, kendisinin ve yoldaşlarının ölümlerine yol açan bir gözcü, şimdi amneziden mustarip bir kadındır. Aşırı kilolu bir adam son yaşamında açlıktan ölmüştü. Taciz ve eziyetten veya bekaret kemeri gibi kronik ve alçaltıcı rahatsızlıklardan kaynaklanan cinsel travmalar sonraki yaşamda nıenstrüasyon sorunlarına, önsel soğukluğa sebep olabilir. Kronik baş ağrılarının izi regresyonlarda çoğu kez başı kesilmeye, giyotinde ölmeye, başından vurulmaya, asılmaya veya kafa derisi yüziilmeye dek sürülmektedir. Böyle travmalar hem zihinsel hem de fiziksel acı içerir.

Migreni olan bir kadm regresyoncia, kafasına sopayla vuran iiç adanı tecavüz edip onu ölmeye terk ettiklerinde yaşamının sona erdiğini deneyimler (benzer deneyimler aklı başına bir erkeği feminist yapacak kadar sıktır). Bu deneyimin birkaç kez yeniden yaşanmasının ardından olayı daha sakince hatırlayabilmektedir ama başağnlan geçmez. Biraz daha kurcaladıktan sonra o yaşamda kendini ucuzlattırdığı için suçluluk hissettiği ortaya çıkar. Bu ölümü hak edilmiş bir ceza olarak görmüştü. Başağnlan ancak o yaşamı daha az suçluluk ve ceza açısından ve daha çok seçimler ve sorumluluk açısından görmeye boşlayabildiğinde kesildi. (Fiore 1978: 16)

Fobileri olan genç bir kız erkek bir dilenci olduğu bir yaşamı ***hatırlar.*** *Hapsedilmiş ve demir dikenli metal bir gürzle kemikleri un üfak olana dek dövüldü. Ardından fareler gelip onu kemirdiler ve sonunda öldü. Kendisini bu deneyimden ancak* katilin *öfkesinin ** n*fretinin onun daha önceki inatçı, bezdirici tacizlerine bir tepki olduğunu fark ettiğinde ayırabilir. (Cladder 1983)*

Böyle korkunç bir ölüm, bezdirici bir Uıci/.ıı eczası (|/ (mazur görülebilir veya anlaşılır değildir. Yine de id.ul e,|,„1(.v,'|.bil,, tar ve idrak ediş bizi özgürleştirir. Toplama kamplar,ndak, M/' l(| yeniden yaşarken, 'Teki ama bunlar niye *benim* başı.,.a Hdi?'\"'Vl„„|"!ri takılmış insanlar katarsise ulaşmaz. 11

Karanlıktan korkmak bir zamanlar karanlıkta yaş;Umş fJ|(|| ^ korkunç deneyimlerin bilinçdışı anısıdır. Aşırı kilolu r>|,,,;,^ """ü ya-
önceki bir açlıktan ölümün sonucudur, Edith More beş kilnJ-. " k'7 fazlası olan insanların, neredeyse istisnasız, geçmiş bir yaşamda î,C-|,L ölmüş olduklarım buldu (Fiore 1978: 6). Anoreksiya, geçmiş bir y;il. 1,1 etine buduna dolgun bir kız olarak cinsel tacize veya sarkıntıya n^r.1|"^1'1 bedenleri hakkında söylenenleri sürekli olarak dııynıu.ş olmaya bir |„^ olabilir. Diğer cinsel travmalarda olduğu gibi, belirtiler genellikle İn, şanıda ergenlikte ortaya çıkar (Fiore 1978: 33).

Eşcinsellik eşcinsel olarak ilginç ve tatmin edici bir önceki yayı„ edinmişsek bir sürdürmedir. Bazı vakalarda, eşcinsellik geçmiş yaşaı. terapisinin sonucu olarak ortadan kalkar. Bu, eşcinselliğin en azından bazen travmatik bir nedeni olduğunu gösterir (Kelsey & Grant 1967:138) Eşcinsellik ancak şimdiki yaşam mutsuz ve doyurucu olmadığında bir yansılama olabilir. Mutlu, doyurucu bir yaşam süren bir eşcinsel damgalanabilir ama aksi takdirde, terapi veya tekrardoğuş terapisi için ancak karşı cinse ilgi duyan biri kadar vaka sayılabilir. Ve damgalama baskı haline gelirse, toplumun terapide olması gerekir.

TAMAMA ERME: DENEYİMLERİN VE FAAÜYETLERİN SONRAKİ ÖMÜRLERDEKİ SONUÇLARI

Bir yaşamda çaba harcamak bir sonrakinde becerilerle sonuçlanır. Alıştırma gelişime yol açar, ihmal ise körelmeye, geriye düşmeye yol açar. Yanlış uygulama yanlış gelişime yol açar. Pek az yanlış ve pek az doğru yaptığımız, yeteneklerimizi gömdüğümüz pasif yaşamlar değersizdir. Çilecilik veya tefekkür felsefesi altında bile olsa aktif olmayan yaşamlar spiritüel kasları zayıflatır. Sözlerin nasıl kolayca yaralayabildiğini ve yanlış anlaşılabildiğ"[11] derinden deneyimlemiş biri, bir sonraki yaşamında hiçbir şey **söylememeye** azmeder. Böyle yalıtılma ve sessizlik (Steiner'ın iddia ettiği üzere ezoterr vaizlerin -böyleleri varsa- inandığının aksine) sıra dışı hitabet yeteneğim yol açmaz, daha ziyade kekemelik, pepelik ve zayıf konuşma becerisi 1 sonuçlanır. Sosyal olmayan yaşamlar sosyal harikalardan ziyade, inşa[111] ortasında bile yalnız olmaya yol açar.

Yeteneklerimizi uyguladığımız aktif yaşamlar irade gücümüzün uygu lamasını ve becerilerimizin alıştırmasını yapar ve böylece, bağımsızlığımız ve bireyselliğimiz gelişir. Pasif yaşamlar ise tam tersini oluşturur. Kendimizi başkalarına tabi kıldığımız ve açılma alıştırmaları yaptığımız spiritiiel disiplinler ise daha sonraki yaşamlarda negatif medyomluğa ve (psişik) tesirlere karşı aşırı duyarlı oluşa yol açar. Obsesyona ve akıl hastalıklarının bazı biçimlerine yatkınlığın izi de muhtemelen buna uzanmaktadır. Scott bir bombardımanda yaşadığı şoktan sonra başka biri tarafından devralınan birinin örneğini verir (1953: 231).

Bu bizi *tortu* meselesine getirir: tamama ermenin bir yaşamın psikolojik bir özelliğinin bir sonraki yaşamda bir psikosomatik veya beden özelliği haline geldiği biçimi. Obsesyonlardan bir türlü kurtulamamak geçmiş yaşamlardaki pasiflikten kaynaklanabilir, zayıf bağırsaklar geçmiş bir yaşamdaki oburluktan dolayıdır. Negatif duygulara teslim olmak bir sonraki yaşamda lenf veya sinirlerle ilgili hastalıklara yol açabilir. Geçmiş yaşamda sadistlik şimdiki yaşamda epilepsiye yol açabilir.

NEDENSEL BAĞLANTİLARA GENEL BİR BAKİŞ

Yansılamalar fiziksel ve psikolojik şoka girmenin ve acı verici deneyimlerin, özellikle travmatik ölüm deneyimlerinin bastırılmış, anlaşılmamış veya yanlış anlaşılmış ve bu nedenle sindirilmeden kalmış olan sonuçlarıdır, lamama erme aşamalı olarak sürdürmeye dönüşür. Kişisel temaslar kişisel bir ilişkite yol açarsa (tamama erme), o zaman bu kişisel ilişki var olmaya devam eder (sürdürme). Pratik yaptıkça mükemmelleşirse (tamama erme) o zaman, bu mükemmellik durumu daha da ileri götürülebilir (sürdürme). Biri piyano çalmakla ilgili doğal bir yeteneğe sahipse, o zaman bu, önceki yaşamda zaten var olan bir yeteneğin sonucu (sürdürme) olabilir ama ay- rıca Pratiği o zamanlar doyurucu bir sonuca (tamama erme) yol açmamış olmasına rağmen geçmiş yaşamda korumanın da sonucudur.

Sürdürme:

* Beceriler.

Entelektüel ve müzikal yetenekler (çocuk dahiler).

< j^neoglosi (Öğrenilmemiş yabancı dillerde konuşma),

, benekler (tapınak eğitimi aracılığıyla).

•ğer Özel yetenekler (kukla oynatıcılığı, örgütleme becerileri vb.).

* fimler,

’ ^kanlıklar.

- Mizaç.
- Zihniyet.
- Tiryakilikler.
- Görünüm.
- Yüz yapısı ve yüzün ifadesi.
- Irksal özellikler (deri rengi).
- İlişkiler.
- Derhal arkadaşça davranma.
- Derhal düşmanca davranma.

k

Yansılamalar:

- Fiziksel özellikler (doğum lekeleri gibi).
- Psikosomatik şikayetler (epilepsi, anoreksiya, cinsel soğukluk, migren fantom ağrılar, alerjiler, astım, hiperaktiflik).
- Fobiler (yükseklik korkusu, agorafobi, yabancılardan korkma, yılanlar dan korkma).
- Postülalar (önyargılar, karakter nevrozları gibi derine yerleşmiş çıka rımlar veya kararlar).
- Takıntılar veya sahte-takmtılar.

Tamama erme:

- İlgilere ve tercihlere yol açan deneyimler.
- İlişkilere yol açan etkileşimler.
- Çaba harcamak becerilere yol açar.
- Alıştırma yapmak gelişime yol açar.
- İhmal körelmeye yol açar.
- Şüpheli çabalar şüpheli özelliklere yol açar (negatif zihin eğitimi ve uygulamaları aracılığıyla psişik duyarlılıkla sonuçlanır).
- Sapıklık psikosomatik şikayetlere yol açar.

Bu bağlantıların hepsi herhangi bir dış yargıyla, tesirle veya müdahale ile ilintisizdir.

EVRİM, EĞİTİM VE KENDİNİ GELİŞTİRME: GELİŞİM HEDEFLERİ

Gelişmemiz ömürler boyunca sürer. Üç tür süreç rol oynamaktadır: eğitim ve kendini geliştirme. *Eurim* mücadele gerektiren koşullar a

sürek[1]'deneyimden oluşan doğal ge,hin..

del» Kararlar verir, kendim,* 'd,rY^ *mla*

»İ» incif,r'z_ Çah*r «3* da,,seder ',arVe *nskler al,!* , İz,<3*iler

*bunlardan habersizken bile öğrenir-*vc« r, ÇarP'P

*•- «"oWer,kalkan edi^T^^

* <*ok seçümk -vol,l"-a takılıp kain,* e"eyim,«- edinl'T"ab',ir' «"Mrs,.

et,,,jş *olduğumuz^ iç,emişm'* ^ *yeğleyebilip*

har bile deneyim sağlar. Deneyim edinmeye dair yaradılıştan gelen bir dürtümüz var. Koşullar aynı kaldığında sıkılıp yeni dürtüler aramaktayız. Bu. tiryakilik gibi pasif tüketme tepkilerine yol açabilirse de bizleri yeni deneyimlere iten güçlü genel bir dürtü vardır. Merak, yerinde duramamak ve çeşitlilik arzusu evrimsel dürtülerdir. Deneyim evrimimizin kaynağı, sürücüsü ve kaderidir.

. ...

İkinci süreç olan *eğitim* daha gelişmiş insanlardan, "hemevrimleşir'lerimizden gelen desteğin ve tesirin bütün biçimlerini içerir. Eğitim tarafsız önerilerden tutun da pek direnemediğimiz güçlü müdahalelere dek çeşitlilik gösterir. Yaşamlar boyunca eğitim esasen geçmiş yaşamın gözden geçirilmesindeki ve bir yaşam planı ile yeni bir yaşamın hazırlanmasındaki yardımdır.

Üçüncü süreç ise *kendini geliştirmedir*. Özgürlük sınırlanmamış uyaranlarla başlar. Kendini geliştirme, acele veya tavisyelere kulak as- mayarak bedenlenmede ilkel şekilde başlar. Ardından eğreti planlama ve en sonunda, kişisel kaderi özerk biçimlendirmeyle sonuçlanan kendini geliştirme gelir. Bu ise kendini geliştirmeyi

başkalarına ve topluma katkıda Olunmaya doğru aşar. Geliştiğimizde özgürleştiririz: seçimler yapar ve bunlardan sorumlu oluruz.

eys$_{e}$] hedeflerin ve pedagojik, terapötik ve ıslah edici karmik süreçlerin ²e/cQ^{ln}^* g^{en}el eğitici hedefe ayrılabilir. Gelişimin en temel hedefleri den$^{o'}$ ^{ve} *Üzerlik* gibj görünmektedir. Klinik açıdan ölü olanların
sevp^{ey}-$_{mler}$İndeki varlık" yaşamın gözden geçirilişinde bilgiyi ve geli . ^{Vur}gular. Yaşam sırasında olduğu kadar yaşamlar arasında da .ay,,;— çoğu bilgi ve bilişsel becerilerin, muhakeme gücünün, an- geliş$_{im}$$^{V<}$: ^{tablo}nun tamamını görebilme becerisi (kuş bakışı) ve tefrikin ziy$_{adp}$ $^{'y\,6}$ ^Silidir. Derin, kapsamlı ve gerçekçi anlayış teorik bilgelikten ' ^{prat}*k olan *bilgeliktir*.

İkinci genel gelişim hedefi ahlaktır. Bıı ise başkalarına ve birölçürU de doğaya yönelik özenlilik, dostça davranma ve iyi niyet geliştirmekle ilgilidir. Enıpati, dayanışma ve sempati hislerini ilgilendirir. Nihayetinde bu, setliye doğru büyür. Çevremizdeki gerçeklikle, özellikle de insan kardeşlerimizle bağ kurmayı öğreniriz. Allan Kardec e göre (1857), bizler zeka ve ahlak duygusu geliştirmek için evrimleşmekteyiz. Zeka, genelde ahlak anlayışından önce gelişir. Bu açıktır: anlayış olmadan sevgi, duygusallık olarak kalır. Bizi körleştirir ve bu nedenle tehlikelidir. Anlayış ile sevgi ise görmemizi sağlar.

Üçüncü unsur her bir kişi için farklılık gösteren çok çeşitli yetenekler, beceriler ve kuvvetler koleksiyonudur. Yaşamlarımız boyunca inşa olan beceriler demetini *yeterlik* olarak adlandırıyorum. Buna yetenekler de diyebilirdik.

Bazı insanlar kendilerini duygular tarafından yönetilir halde görmekten hoşlanırken tam tersine bazıları da "yalnızca" düşünceler tarafından yönetilir olmaktan hoşlanırlar. Alfred Adler insanların çoğu kez başkalarını manipüle etmek ve sorumluluktan kaçınmak için bu "başlıca hissi kullandıklarını uzun süre önce göstermişti. Ama bütün hisler zihinsel imgelere bağlıdır. Zihinsel imgeleri değiştirmek yoluyla hisleri çağırabilir veya hafifletebiliriz. Ellerinde olmaksızın belirli bir şekilde hissetmekte olduklarını söyleyen insanlar yargılarını ve imgelerini bastırırlar. Numara yaparlar. İnsanlar yalnızca kendilerini tahrik ettiklerinde tahrik olurlar Kendilerini iradenin idaresinde gören insanlar ise altta yatan fikirleri[vt] duygulan görmezden gelmektedirler.

Zekayı ve yetenekleri geliştirirken duygulan, özellikle empatiyi ihm- etmeye ayartılınz. Ahlak başka insanları insan kardeşler olarak ve kabul etmeye dayanır. Empati ve zeka olmadan ahlak yalnızca ıy[l] alışkanlıktır, farklı bir kültürde kötü bir alışkanlığa dönüşebilir.

önceki bir yaşamda yaptığımı kötü şeylerin etkisi büyük ölçü^-^ tığımız iyi şeylere dayanır. Karanlıkta tek bir ışığın büyük bir etki y*P^ gibi yapıcı tek bir eylem pek çok yıkıcı eylemin etkisini değişt'[re]^' ^ yaşam gözden geçirme sırasında fark yaratan hoş bir örnek [v*r']
To). Sevgi olmadan bilgelik kısırdır, yeterlik olmadan bilg<^'^ dir. Ahlak olmadan yeterlik île zeka ise suçluluğa, karmaya V°l ^ nedenle, bizi ahlak duygumuzu geliştirmeye iter.
İl
Övmek ki bilge, «evecen ve yeterli hale gelmek için takrardoğtf*' h^[fl] bdıdı bir yaşamı planlamak için bu üç evrimsel hedefe iki m*[00] **«kh-mr** binnı**!, durağanlaşmış veya bozunmuş **gelişimden** [!,ül]

]iştirtnok içi" değil, kendi kendine **aptallığa** şifa vermek için; **ahlak** pusunu geliştirmek için değil, ahlaksızlığı iyileştirmek için; yetenekleri cliştim[1]^ İÇ"[1] değil. hastalığı ve zayıflığı düzeltmek için *karmik \slah\\r*. [kincisi ise kendimizi, hedeflerimizi ve karmamızı yaşam **koşullarımızla** *hizalamoktn*.

GELİŞİM AŞAMALARI VE GELİŞİM BOZUKLUKLARI

2 Bölıim'de söz edilmiş olduğu gibi, Hintiler insan gelişimini dört aşamaya avırmaktadırlar: *Kama, artha, dharma* ve *moksha*. Huston Smith'e (1958) göre, bu dört aşama aşağıdaki şu özelliklere sahiptir:

1. *Kama,* içinde bilinçli veya bilinçsizce zevk peşinde olup ve acıdan kaçındığımız bir durumdur. Zevk ve acı deneyimlerinden geçerek evrim- leşiriz ve ödül ve ceza aracılığıyla eğitiliriz. Kendini geliştirme sınırlıdır. Kama en iyi ihtimalle bizi yaşamdaki zevklerin ustası yapar.
2. İkinci durum, içinde mal mülk, nüfuz, saygınlık ve ün anlamında başarı için çabaladığımız *arthad\r*. Artha en iyi ihtimalle bütün bu alanlarda başarılı olunmuş iyi bir yaşamdır.
3. Üçüncü durum *dharmadar:* toplumsal ve dinsel erdem ve doğruluk. Başarının ötesinde, onur hedefleriz. Sorumluluk sahibi bir vatandaş, yumuşak kalpli bir anne, iyi bir aile babası, dürüst bir tüccar vb. olmaya çalışırız. Kendi yaşamımızdan bir şey oluşturup topluma katkı yapmaya çalışırız. Yaşantımıza dönüp başkalarına ne anlam ifade etmiş, dünyayı bulduğumuzdan daha iyi bir şekilde bırakmış olup olmadığımız açısından bakanz. Dharma aslında yasa anlamına gelir ve bunu, insani bir dünya

■Çin gerekli olan ahlak, insan ve sosyal yasalara isteyerek itaat etmek anlamında kabul ediyorum. Artha seviyesinde, kama seviyesindeki ne kıyasla Çok farklılık gösteririz ve dharma seviyesinde ise artha seviyesindeki ne kıyasla daha çok farklılık gösteririz. Başarılı bir köy manavı veya uluslararası bir şirketin kurucusu olup olmadığımız büyük fark yaratır. Topluluk meclisinde ellerinden gelenin en iyisini yapan insanlar ile çok uzamış ve •nlamsız bir savaşın sona ermesine yardım etmiş insanlar arasında daha bile büyük fark vardır.

ii 1* ödüncü «şama ***mok$hadır.*** Kelimenin en pratik ve belki de **ori-** * aıl*ttfnı bedenlimmiş olmanın amırlılıklannın üzerine yükselmektir. h|»l dünyaya katılırız «ma fiziksel dünyadan vazgeçmemiz gerekmez.

hiyerarşisini andırır: bir ınıiyav, ...-o- . --------- «.a„„n
. Ma<slı ilerleriz? *İyimser* görüş evrime güvenir D.
Bir aşamadan ı ^cnıu-^v d()ftnl dürter. Bu, Maslow'm ihtiyaç."
seviyede doyum tun d & ' . doyurulduğunda daha yüksek olan, or/...r
andırır: hır muy«»v, *f* , ___ --------
çıkar. Yeterli zevke ve konfora sahip olunca sıkılır ve. yeni |>jr ^
isteriz, kişisel kariyer seviyesine doğru hareket ederiz ve daha sonra
faaliyet ve hlaksal kirter seviyesine. Ve bu ihtiyaçları doyurduktan so^'
moksha, yani spiritüel bir yaşam ihtiyacı ortaya çıkar. ',nr:ı

Kötümser görüşte, bir sonraki seviyeye ilerleyiş ömiirlerce dişini'

... -i M • i 'MPun ve

kendini denetleme gerektirir ve geriye kayma cazibesi her zaman vardır Mokshaya çoktan erişmiş olan canların yardımına gerek duyarız: Avat- lar, Bodhisattvalar veya Buddhalar. Disiplinci görüşte iyi örgütlenmiş ve uygar bir toplum insanları daha yüksek seviyelere çıkmaya teşvik eder En zor adım, dharmadan dünyadan vazgeçmeyi ve katı dinsel disipünj gerektiren mokshaya atılandır. Moksha o zaman birinin bu dünyadan özgürleştiği anlamına gelir.

Mokshamn bedensiz ve bedenli durumları birleştiren daha iyimser görüşü disiplinci görüş ile çelişmez. Mokshaya ermek için yapılan alıştırmalar yalnızca daha psikolojiktir ve bunları günlük hayatın ortasında veya geçici inzivalara çekilerek yapabiliriz.

Gelişimin dört aşaması zeka, ahlak ve yeterlik hedefleriyle nasıl ilişkilidir? Kamaya teslim olmak bizi kurnaz yapar: zevki bulmak ve rahatsızlıktan kaçmak için kurnazlaşmak zorundayızdır. Artha zekayı daha da geliştirir çünkü mal mülk, nüfuz, itibar ve ün elde etmek enerji ve zeka talep eder. Dharma ile terazinin kefesi ahlak duygusuna ağır basar. Dharmanın iki altın kuralı: “Sana yapılmasını istemediğin şeyleri başkalarına yapma. Ve “sana yapılmasını istediğin şeyleri başkalarına yap.” Evrimimiz bizi zeka, ahlak duygısı ve yeterlik geliştirmeye teşvik eder ama hür irade sürmektedir. Hür iradenin en ilkel biçimi tembelliktir. Nietzsche buna, “Yerinden kıpırdamamak, Kutsal Ruh’a karşı günah!” demişti (1889). İsteksizliğe beceriksizlikle birleşmiş (genellikle inanış tam tersi iken, bolca isteksizlik ve az miktar beceriksizlik şeklindeki) sayısız biçimi dört temel gelişe bozukluğuna yol açar:

bitlenme: oldufc

bi^tZyTdJ,^niPsko|oj^ndeki<1,7?haWe kalmak is,emek_

*Zorlama:*Faz|a^ek İ8,emek. nlanııyla regresyon): daha önceki

Eey-ben^ri^'j1,',nsan «lorak gejj!^ maklar| ‘»•«maya çalışarak gitmek-

,bl“ veya ilah benzne ? bitki-benzeri.

h«'e gelmek.

Kamadan mokshaya dog$_n$, değ™ve yol boyunca $_e$ğiti$_{nı}$ f$^{,?,m}$* fiidcrek L gelişimlerinde başkalar,,,, /,., !'^{tera}P» do evrin^V''^{Ugeli}Ştir$_{mnv}$
nm saJ>>flonı,H-,n„. *$_{orife}$ ^ ' '^{,,,e} *eçiri$_{r;tc}$ ^ r'-^{o}r''
*■**« >«*-n eder. *$^{orl'}$ «ü$_a$,,,' * ^{Ve} «hl, $_{ise}$7' **«•»
^{Sa}Pkınl,a_{ltl} •• ^{c,Şkal}^rı-
$^{ns(}$e«nde„

YAŞAMLAR ARASINDA PSİKOLO|İK VE EĞİTİCİ BAĞLANTILAR

Yaşamlar arasında dört tür psikolojik ve eğitici bağlantı bulmaktayız:

. İyi şeyleri taşıyıp getirmek.

. Pozitif geri gönderim (dışsallaştırma).

. Tortu.

- Yaşamı gözden geçirmeye yanıtlar.
- Şeyleri yeniden denemek istemek.
- Şeyleri farklı biçimde yapıp denemek istemek.
- Şeyleri telafi etmek istemek.
- Yeni şeyler denemek istemek.
- Gecikmeli özümseme
- Yeniden oynatma, ikinci şans.
- Negatif deneyimlerin geri gönderimi (içselleştirme veya "bumerang karma").
- Dolaylı geri gönderim.
- Sabit iradeyi veya arzuyu sürdürme ve tamama erdirme.
- Postülaların güçlendirilmesi.
- Sabit niyetlerin boşaltılması.

•

iyi şeyleri taşıyıp getirmek: Özenlilikle karşılaştığımızda biz de özenli olmaya eğilim gösteririz. Sevgi alırsak sevgi vermeye eğilim gösteririz. Bu, yaşamlar arasında da olur. Sakat olduğumuz bir yaşama dönüp bakınca ^{Ve} ne kadar çok sevgi ve ilgi gördüğümüzü fark edince bu bizde, bir son- ^{ra}ki yaşamımızda başkalarına özenli olma isteği uyandırabilir. Bu, *pozitif ^{geri} 9önderim* veya dışsallaştırmadır: başkaları bize iyilik yaptıkları için larına iyilik yapmak istemek,

^{Blr} yaşamdaki psişik deneyimler bir sonrakinde fiziksel koşullara yol gos?$^{3'bUna\ tortu}$ $^{deriz_\ Ed}$8^{ar} Cayee kendilerini müzikte, dansta ve bedenegjj özende güzelliğe adayan ve bir sonraki yaşamlarında kendileri
den °^^{an} ^dmlardan örnekler verir. Anlaşılan, bu karma yetkililerinin bir ödül değil de, doğal bir sonuçtur. Hak edilmemiş (yaşam
planında olmayan) bir kadere sabırla dayanmak, bir sonraki yaşam,) enerji fazlasına yol açabilir. Çeşitli yazarlara göre, vicdanlı yaşam t ' ^ bir sonraki yaşamda sağlığa ve güzelliğe yol açar. Rudolf Steiner / ' ^' uzun süreli fiziksel ıstıraba sabırla dayanmak bir sonraki vaşamda e_u ^$^{re'}$ yol açar. Edgar Cayce'nin verdiği örnekler de bu fikri desteklemekti

Yaşamı *gözden geçirmeye yanıtlar* Ölümden sonra, V ır rehber il$_e$

veya rehbersiz, yaşamımızı gözden geçirdiğimizde şeyleri tekrar deneyim, lemeyi veya farklı yapmayı isteyebiliriz. Şeyleri telafi etmek veya bunları kendimiz deneyimlemek isteyebiliriz. Biri ilkel bir ateist olduğu bir yaşama utanç içinde bakar ve bir sonraki yaşamında fanatik bıı müslünıan haline gelir (Van Ginkel 1917'- 93)- Btı, doğal bir bağlantıdan ziyade, psikolojik bağlantının iyi bir örneğidir. Adamın tepkisi kişisel değerlendirmeye bir yanıttır. Değerlendirme negatif bir duyguyla (utanç) bozunmuş olduğundan aşırı tepkiye (fanatizm) eğilim gösterir.

Başka örnekler: Aşırı koruyucu bir baba iki geçmiş yaşamda ailesini terk etmiştir, bir işkolik birkaç yüzyıl önce Yunanistan da ailesinin açlıktan ölmüş olduğunu keşfeder (Goldberg 1982: 56). Askerler yaşamlarını gözden geçirdiklerinde, kendilerini kaptırdıkları şiddetten veya sebep oldukları ölümlerden değil, -hele de zevk almışlarsa- fanatizmden ve gaddarlıktan utanç duyarlar. Kardec de bunu işaret etmişti.

Florence McClain, i960 sonlan ve 1970'lerin genç protestocularından bazılarının İkinci Dünya Savaşı ve Kore'de ölen askerler iken o dönemde doğan başkalarının orduya geri dönme hevesiyle yeniden doğduklarını buldu. Nükleer karşıtı protestocuların daha militan olanlarından birkaçı ise, Hiroshima ve Nagasaki'de ölenlerdendi (McClain 1986: 131).

Eşcinsellik çoğu kez, gözden geçirilen yaşama bir yanıt olarak görünmektedir. Morris Netherton eşcinsellerin çoğu kez serbestçe, istemeyerek veya zorla eşcinsel olmuş veya eşcinsel dönemler geçirmiş oldukları önceki birkaç yaşama sahip olduklarını buldu. Anahtar ilk eşcinsel yaşamın hemen öncesindeki yaşamdaydı. Bu genellikle kadınlarla çok saldırgan cinsellik görülen bir yaşamdır. Örneğin, adamlar bir köye saldırır, erkekleri öldürür, kadınlara tecavüz eder ve sonra onları da öldürürler. Ölmekte okm çocuğunun yanıbaşında tecavüze uğrayan kadın eline bir bıçak geç^P bır adamı öldürür. Artık bir kadın ile cinsel ilişki acı, kan dökme ve bunu bu kadına bir daha asla yapmama veya kendi başına gelmesini tercih etn'e yeminlerleriyle ilişkilendirilir. Bu durumda, eşcinsellik bir savunma mekanizması olarak başlar. Williston and Johnstone (1983) doğum yap"ıay* çabalarken büyük acılar çekerek kan kaybından ölen karılarını ızleye

unlardan karşılaştırılabilir örnekler verirler. Kadın çektiklerinin sebebi V,k kocasını veya sevgilisini suçlayarak çığlık atabilir, lanetler okuyabilir Erkek bunu bir daha hiçbir kadına yapmayacağına yemin edecektir. Hk durumda, suçluluk duygusu asla seksin kendisi ile değil de, şiddetle alakalıdır. İkinci durumda ise suçluluk duygusu tereddüt ve çaresizlikle üşkilidir. Her iki vakada kadınlar da muhtemelen bir sonraki yaşamlarında lezbiyenlikle sonuçlanan benzer yeminler edebilirler. İktidarsızlık ve cinsel soğukluğun da kökeni aynı olabilir.

Gecikmeli özümseme: Genellikle bir tekrarlamaya veya ikinci şansa yol açar veya bir *geri gönderime* bile yol açabilir. Bir intihardan sonra bir sonraki yaşamda aynı zihin durumuna girebiliriz. Onurlu amaçlarla, örneğin ihaneti önlemek için intihar bir yansılamaya sahip olmaz. Edith Fiore'ye göre (1978: 164), intihar bir sonraki

yaşamda yaşamak istemek şeklinde optimal bir arzuya yol açabilir. Bu olabilir ama nadiren.

Bizler böyle eğitici müdahaleleri isteyerek veya istemeyerek, neden kabul ederiz? Çünkü canımız kişiliğin sınırlılıklarını, yaralarını ve kusurlarını düzeltmek, yenmek ister. Gelişme dürtüsü yapımızda mevcuttur. Bu evrimsel dürtü aynen kaldığı sürece, ıslah edici karmaya katlanmayı kabul ederiz.

Dolaylı geri gönderimler genellikle semboliktir. Pişmanlık duymaksızın taciz ve işkence etmek veya tacizi ve acımasızlığı izlerken eğlenmek bir sonraki yaşamda MS, çocuk felci veya organ kusuruna yol açabilir. Edgar Cayce nin okumaları örnekler vermektedir. Ayrıca hem sürdürme hem de geri yollama için tortu da mümkündür. Yarı kör biri geçmiş bir yaşamda ipnotize edici gözleriyle insanları taciz etmişti. Cayce astımın geçmiş bir yaşamda başkalarına işkence etmekten ve onları boğmaktan, kansızlığın geçmiş bir yaşamda başka insanların kanını dökmekten ve yatak ıslatmanın ise cadıları suda boğmaktan kaynaklandığına dair örnekler verir, oy e dolaysız, sembolik geri gönderimler daha az etkilidir çünkü geri î irim örtülüdür. Anlaşılan, söz konusu insanlar aynaya bakmamak için denmişlerdi, bu nedenle de daha yapıcı bir telafi veya terapi imkansızdı.

l' k ^ a^nca insanlarda önceki bir yaşamdaki tepeden bakma, üstün- ö ompleksi ve borgörmenin sebep olduğu boy uzunluğu sorunlarından da 6 ,lCr ver'r> Aynı davranış bu yaşamda acı verici biçimde kısa olmaya >nsa°iaÇabİIİr' Tepeden bakan, mağrur tavırlarını gözden geçirince utanan »nsaV1^ CÜCe bİI bedendeki bir yaşamı kabul edebilirler. Bunu reddeden rahlt 3r 186 kendilerini Çok büyük bir bedende bulabilir ve bunun ne kadar sız edici olduğunu ancak sonra fark edebilirler. Bedenlenme tasarım

cılarımız ve danışmanlarımız (ki aralarında kendi canımızın old - unutmayalım) çok yaratıcıdırlar.

İçselleştirmeler üzerinden negatif tepkilerden geri gönderimler' bilinir. Gina Cerminara (1950) buna *bumerang karma* der. B ısl-'T
»•'dlı
Qo
biri kendi çocuğunun ölümünü yaşar. Haçlı seferlerine katılmak icin^
derhal kınayan biri, bir sonraki yaşamında başkaları taralından |-n lPlaı Başkalarını sömürmüş biri sömürülür. Bir başkasının çocuğunu öldü
derken karısını bir bekaret kemeri takmaya zorlayan bir adam bir ^ 8l'
• * ^ n
yaşamında iktidarsız olur (Cerminara 1967: 107). Başkalarının j/ozün" oymuş olan biri bir sonraki yaşamında kör olur. Böyle geri gönderimle öylesine yaygındır ki neredeyse karma ile eş anlamlıdır. Ama doğal yasa değildirler. O zaman, sonları hiç gelmezdi. Biri önceki yaşamındaki alaycı lığını telafi etmek için şimdi alaya alınmak zorundaysa, şimdi onunla alay edenler bir sonraki yaşamlarında alaya alınmak zorunda kalır, *sonsuza dek* böyle gider. Fikrimce, bu "nus ile uslanmayanı etmeli tekdir, *tekdirle uslanmayalım hakkı kötektir"* türünden yaygın bir eğitici ilkedir. Başkaları üzerindeki eylemlerimizin etkileri ile uğraşmayı reddetmekteysek, o zaman bu etkileri bazen kendimiz hissetmek zorunda kalırız. 12. Bölünı'de örnek olarak verilen iyileştirici alacakaranlık varoluş, aynı ilkeyi temel alır.

Telafinin kişisel olması gerekmez. Biriyle alay etmişsek, aynı kişi tarafından alaya alınmamız şart değildir. Bu da bir kısır döngü olurdu. Yanı sıra ayna kusursuz değildir ve geri dönen şey çoğu kez farklılık gösterir. Birinin çocuğu dikkatsizliğimiz nedeniyle öldüyse, bir sonraki sefer bizim çocuğumuzun aynı türden dikkatsizlikten veya aynı kişinin dikkatsizliğinden dolayı ölmesi bir yana dursun, dikkatsizlikten dolayı ölmesi bile şart değildir. O ölüm zaten bizi yaşamımız sırasında derinden etkilemiş olabilir: Özenli veya endişeli olmaya, aşırı koruyucu olmaya veya başka çocuklara göz kulak olarak telafi etmeye yöneltmiş olabilir. Veya kendimizi kapatabilir ve "nus ile uslanmayanı etmeli tekdir, *tekdirle uslanmayanın hakkı kötektir"* ilkesi yozlaşmamızı engellemek için etkin hale gelebilir O zaman, çocuğumuz ya bir başkasının veya kendimizin dikkatsizliğinden dolayı ölebilir.
• • Rize
Sabit iradeyi veya arzuyu sürdürme ve tamama erdirme.
daha sonra ihanet eden birisine içimizi açmışsak ve sonrasında, ^ rimizi bir daha asla göstermeyeceğimize dair kalbimizin en derim ^ karara vardıysak o karar sonraki yaşamlarda, bize karşı işliyor ° ^^|e iş görmeye devam edebilir. Böyle "postülalar"ın sonuçları nasıl 0^ ^ edildiklerine bağlıdır. Doğum yapmakta olan karısının ölü bir be

sına tanık olan bir adam "bir daha asla bunu yaşamama" kararına ^l,rlT1< Şimdiki yaşamımla cinsel açıdan iktidarsızdır (Goldberg 1982: Val' Bir başka iktidarsız adam ise bir arkadaşıyla birlikte ava çıkışlarını den yaşar. Kazayla arkadaşını vurur.

Arkadaşı ölürken ona bir salak yel1 nımu onunla hiç tanışmamış olmayı dilediğini söyler ve kendisine ° masını reddeder. Ölen arkadaşı bu yaşamda adamın karısıdır ve dokunmaya çekinmesi iktidarsızlığa dönüşür (Goldberg 1982: 79). başka birinin sözlerini postüla olarak kaydetmenin bir örneğidir. Böyle bir'postülanın bir başka örneği ise öldürüldüğü sırada, kadın olduğu için aptal ve sorumsuz olduğu söylenen bir kızdır (Hubbard 1958).

Cinsel soğukluk ve iktidarsızlık geçmiş bir yaşamda bekarlık yemini etıiüş insanlar kadar bu yemini bozmuş insanlar arasında da görülebilir. Ya yemin etkisiz kalmıştır veya yemini bozmak öyle çok utanç veya yemini tekrar bozma korkusu yaratmıştır ki bunu her pahasına engellemek isteriz. Kadınlar doğum sancılarından veya ilkel bir kürtajdan üreme işini tamamen bırakacak kadar çok ıstırap çekmiş olabilirler. Bu da bir sonraki yaşamda iktidarsızlığa ve cinsel soğukluğa veya lezbiyenliğe ve eşcinselliğe yol açabilir. Burada da bakmamız gerekenler tarafsız mekanizmalar değil, kişisel tepkilerdir.

Karmik nedenlerin etkilerinin çeşitli ve beklenmedik oluşu şu aşağıdaki örnekte açıkça görülmektedir (Kelsey ve Grant 1967: 63):

Savaş sırasında, Joan Grant ayağından yaralanan bir askere hemşirelik yapmaktadır. Yara aylar boyunca iyileşmez. Joan askerin geçmiş yaşamına dair bir izlenim edinir. Adam kutsal stigmata (Mesih'in ıstırapları ile mistik birleşmeye erişmiş olduğunun işareti olarak ellerinden ve ayaklarından kanama) yaşayabilmek için durmaksızın dua eden bir Katolik rahiptir. Bilinçaltı ayağındaki yarayı dualarına yanıt olarak kabul etmişti. Joan'ın adamın bilinçaltını nasıl kandırdığını ve yaranın iyileşmesini sağladığını okumak neredeyse eğlencelidir.

Doğrusal postülalar belirli durumların tekrarlanmasına yol açar, ornegin hislerinizi bir daha asla göstermemeye, sizden istenilen her şeyi yapmanıza, vb.

Aykırı postülalar şu andan itibaren tam tersini yapma niyetleridir. ^ unlar bir sarkaç tepkisiyle sonuçlanır. Gina Cerminara bu konuya bir bö-erk1 j*yırmıştır- (Cerminara 1967:174) Savaşçılar bir vadiye akın düzenler, J ekleri Öldürür ve kadınları esir alırlar. Bir savaşçı birkaç kadına birden oyar arna onların arasındaki sonu gelmez kavgalar sinirlerini bozar ve bir daha asla bir kadından fazlasıyla olmayacağına yemin eder fc,.. ^ ' I 11) 1 n r, 1967: 176). Bir sonraki yaşamında, evlenilebilccek ilk kadınla evle 'ra sonra öyle hüsrana uğrar ki art arda bir ilişkiden diğerine geçer Sark- ' salmımlar giderek küçülürken ileri geri sallanır. a<>

Filistin'tie zan./, *çekici olmayan bir kadın* ne *olmak* i* *dua eder Haçi, Seferleri* s.ras.nda *güçlü b,r adamdı* ne *Amerikan kinder dem inde çekici bir kadındı.Ancak)Le mağrur* ne *kibirliydi ki bu yaçammda yme şiddetti* ta-*açağü.k duygusu ile ufak tefek ve zayıftır. (Cerminara ,g07: 17»)*

Yaşamın gözden geçirilmesine, özellikle de rehberlik almadan dönüp baktığımızda

aşırı tepki de verebiliriz.

Bir danışan son on yaşamında dindarlık taslamanın ve hovardalığın aşırı uçları arasında sırayla gidip geldiğini keşfeder. Kendisinin bir aşırı uçtan diğerine inip çıkışını izlerken çok canı sıkılır ve fiziksel yaşamdan tamamen vazgeçme noktasına gelecek kadar üzülür. Aniden, inanılmaz canlılıkta bir kadın yüzü belirir ve ona erotizmin temel bir kuvvet olduğunu, etkileşimi ve yakın ilişkiyi tahrik ettiğini ve bu nedenle de vicdanı, diğerkamlığı, iyicil kaygıları geliştirebildiğini açıklar. O ana dek adam cinselliği ve ruhsallığı ayrı dünyalar olarak görmüş ve hangisini seçeceğini bir türlii bilmemişti. (Whitton & Fisher 1986: 73)

Pieter Langedijk ve Agnes van Enkhuizen (1987) spiritüel eğilimli kişilerin günlük yaşamın olgularıyla yüzleşmek için çoğu kez ayağı yere basan, gerçekçi insanlar arasına doğduklarını yazarlar. Veya fildişi kulelerinden bakıp da sıradan insanlara öğretip fırça attıkları, teori ve üstünlükle geçen bir ömrün ardından bunu öğrenmek zorundadırlar.

BELİRLENEMEZCİLİK

Yukarıda belirtildiği gibi, lan Stevenson incelediği çocuk vakalarının geçmiş ve şimdiki kişilikleri arasında pek çok benzerlik bulmuştur. Oysa nadiren karmik bağlantılar bulmuştur. Yeni ailenin ve yeni yaşam koşullarının geçmiş yaşamla hiçbir ilişkisi yokmuş görünmekteydi. Bunun belirgin neden uyuyakalmak, civarda takılmak, etrafta gezinmek ve musallat olma ta bir yaşam planı olmayışıdır. Ne derin düşünüş ne kendi kendini eğitm ne de öğreti vardır. Planlama eksik olduğunda tutarlılık zayıf olacakta

eristik özellikler öylece devam eder ve önceki yaşamla bağlantısız yaşa[nl3] getirilmiş bazı yansılamalar ve biraz tamama erme vardır.

o[larak] [steV]enson çocuk vakalarının çoğunda bir kişinin şimdiki yaşam- • ^e kadar önceki yaşamdaki aileyi de tanıdığını buldu. Bu kişinin \ yaşam anıları ile doğmuş bir çocuk olduğunu bilmesi gerekmi- g[eÇ^'Ş]Civarda takılmak, etrafta gezinmek ve musallat olmak gibi ölüm y[°r s)] deneyimler düşünülecek olursa söz konusu can, yaşayan insanları ^bilinçli ya da bilinçsizce izleyebilir. O zaman, her iki ömür arasındaki .. ı^arruik değildir de, gebe bir kadın bulana dek doğal ihtiyaçların ve ' 'icinliklarm bir sonucudur. Bu, ıı. Bölüm de sözü edilen deneyimlere ve • golüm de sözü edilen gezingen canların fiziksel dünyadaki bir şeyle "zdeşleşme eğilimine uymaktadır. Ayrıca kısa süreli araları, ölüm yeri ile veniden doğum yeri arasındaki sınırlı mesafeyi ve de karmanın eksikliğini
de açıklar.

Kısmi müdahaleler ancak nerede doğacağımızı belirleyebilir. Daha önce belirtildiği gibi, bir tilki olduğu yaşamını hatırlayan Çinli adam ona, “Sen günahkar değilsin, bir insan bedeni al,” diyen “Öte Dünyanın Efendisi” ile karşılaşmıştı. Bir dilenci olarak yeniden doğup yirmisine gelmeden öldükten sonra aynı Efendi ona bu kez, “Bir köle olacaksın. Köle kelimesi güzel değil ama aç ve sefil olmayacaksın,” dedi (Penkala 1972).

Wijeratne vakası ise bir çocuktaki negatif somatik tortunun bir örneğidir (Stevenson 1966: 149)- Wijeratne göğsünün sağ tarafında ve sağ kolunda deformasyonlar olan bir oğlandı. İki ile beş yaşlan arasında, bir geçmiş yaşam hakkında kendi kendine sürekli olarak konuştu ve bu sakat kolunun, geçmiş yaşamında karısını bu koluyla bıçakladığı için bir ceza olduğunu söyledi. Francis Story bir cezaymış gibi görünmesinden dolayı bu vakanın doğum lekesi vakalarının çoğunluğundan farklı olduğunu haldi olarak belirtir. Doğum lekelerinin çoğunluğu, fiziksel yaralarını ölümlerinden sonra içselleştiren insanların -kendi deyimiyle- psikoki- °etik sonuçlarıdır (Story 1975: 277). Bu, psişik bedenin (bkz. 11. Bölüm) psiko-plastik karakteriyle ilintilidir. “Ben böyleyim,” veya, “işte, bu hale Seldim,” gibi bir çıkanımla bağlanan imge, yeni bedenin büyümekte olan [Cenını] üstüne damga gibi basılır.

Thiang San Kla amcası Phoh'un yeniden doğumu olduğunu iddia eden [s]iyamh bir çavuştu. Phoh’un ölümünden üç ay sonra doğmuştu ama Phoh un ölümüne yol açan bıçak yarasına tam olarak uyan büyük [blr] doğum lekesi vardı. Phoh’un sağ ayak başparmağında bir türlü k[a]*Panmayan bir yarası da vardı. Thiang’m sağ ayak başparmağı*
hafifçe yamuktu. Phoh’un elleri ve ayaklanılın tamamı dövniei Thiang ise ellerinde ve ayaklannda dövmeye benzeyen işaretlerle doğtf ’

Bu son ayrıntı ilginçtir çünkü öz-imgenin belirleyici olduğunu iş[aret] Dolayısıyla, ciltteki izler bedene gelişiminin daha erken bir döne girilmiş olduğunu ima etmez. Ravi Shankar ın annesi oğlunun stD [1'] sini (ensede bir “kesik") ancak üç veya dört aylıkken fark etti 1966: 92). [eilSo»]

Çocuk vakaları çok miktarda sürdürme, bazı yansılama unsurları ve miktarda

tortu veya bazı başka psikolojik veya psikosomatik tepkiler goster^ ve bir yaşam planı olmaksızın bunların çoğu belirlenmemiş, kazaradır E11 çok başkalarıyla karmik bağlantılar nedeniyle bedenlenmekteysek ve bu başkaları kendilerine has nedenlerle belirli bir kültürdeki belirli bir sosyal sınıftalarsa, o zaman onlara yakın bir doğum aynı kültüre ve aynı sosyal sınıfa yol açar: muhtemelen kendi geçmiş yaşamlarımızla ilintili olmayan yaşam koşullarına. Her bir kültür, her bir koşul gelişimimiz için kendi açılımlarına ve sınırlılıklara sahiptir. Bu, kişisel geçmiş yaşanılanınızın değil de, toplumsal gelişmenin doğal bir sonucudur. İyice düşünülüp taşınılmış bedenlenme seçimleri bile kendi doğrultumuzla ilintili olmayan sonuçlara sahiptir.

ÖZGÜR SEÇİM: BEKLETME, SEÇME, TERCİH VE GÖREV

Her şeyi bir anda yapamayız. Her bir yaşam, çalışarak karmamızı gidermek için ancak bir miktar fırsat sunar. Genel karmik yansılama fonu, ilişkilerdeki komplikasyonlar ile sonraki yaşam için geçerli ahlaki zorunluluklar ve karmik paket arasındaki fark budur. Bu pakete "olgun karma" da denilmekteyse de bu hayli talihsiz bir ifadedir çünkü tamamen doğal bir süreci ima eder. Olgunlaşmanın yanı sıra, gelecek yaşamın belirli bedenine ve koşullarına uyum sağlama kadar başka psikolojik ve eğitici etkenler de bir rol oynar. Bazı karmik hesapları görmeyi ertelemek zorundayızdır. Veya öncelikleri belirleriz. Eğitimde aşırı yükleme iyi bilinir: bir kerede gerekenden *fad81* sim öğretmeyi istemek. Coğrafya projesi çocuklara coğrafyayı, kesin e grup çalışmasını, kompozisyonu, gelişmekte olan ülkelerdeki sorun dair farkındalığı, gazete okumayı ve öğrenci/öğretmen ilişkisinin ly[1] tirilmesini öğretmelidir. Karmik aşın yükleme buna benzer; sol *a* ^ kesilmekte olan, başında hala açık bir yara olan ve kan üretiminin edilmesi gereken yaralı bir kişiye sağ kolunu kullanmayı öğretmek g>

Morris Netherton karmayı kendi seçtiğimi/, bir /.amanda kendi seçiğimiz şekilde tarafımızdan bize ödenecek bir borç" olarak tarif eder (Netherton & Shiffrin 1978: 184). Bu tarif doğrudur ama eğitici koşullara ve toplumsal unsura dayalı oluşunu azımsar.

Bir başka özgürlük ise kendi isteklerimizi ve tercihlerimizi temel alarak seçmektir. İnsanlara, koşullara, faaliyetlere, halklara veya kültürlere yakınlık duyarız. Deneyimler, ilişkiler ve beceriler fonumuzdan seçeriz. Kendimizi kiminle ve neyle ilişkilendireceğimizi ve bize kimin rehberlik edeceğini seçeriz. Veya daha geniş bir gelişime katkıda bulunan bir görevi veya çağırıyı seçeriz.

Wambach'm deneklerinin yarısından azı yaşamdaki hedeflerine dair sorduğu soruyu yanıtlayabildi. Sürdürme, yansılama ve tamama erdirme gibi nedensel süreçler onları etkilemektedir ama sonraki yaşamı belirlemez. Sürdürme, yansılama ve tamama erdirme hangi malzeme ve araçlarla çalışacaklarını ve neler arasından seçim yapacaklarını belirler.

Doğal evrim aşamalı olarak eğitime dönüşür. Eğitim aşamalı olarak kendini

geliştirmeye dönüşür. Kendini gerçekleştirme aşamalı olarak başkalarının evrimine, eğitimine ve kendini geliştirmesine katkıda bulunmaya dönüşür. Ne yazık ki Wambach'in malzemesini yayınlama tarzı, örneğin bir hedef olarak kendini geliştirme ve başkalarına yardım etme arasında veya sonraki bedenlenmeyi planlama ve aktif olarak hazırlanma arasında karşılıklı bağıntıların analizini engellemektedir. Bunlar muhtemelen güçlü bir biçimde bağıntılıdır.

Hedeflere dair soruyu yanıtlayamayan insanların çoğunluğu daha nedensel biçimde belirlenmiş yaşamlar yaşamış zorunda kalacaklardır. % 18 (yarısından azı) karmik zorunluluklar ve ilişkiler üstünde çalışmak zorundaydı. Karmaları ilişkilerdeki travmaların basit yansılamalarından ziyade ya eğitici veya kendini eğitici alıştırmalar olacaktır.

Wambach'in deneklerinin söz ettiği yaşam hedefleri nedensel, psikolojik ve serbest örüntüler arasındaki ilişkileri netleştirmektedir.

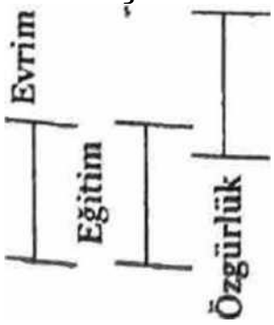

% 27 % 12 % 18 % 18 % 25

Ruhsal büyüme ve başkalarına yardım özel gelişimler Sevgiyi ve şevkati öğrenme Karmik ilişkiler ve zorunluklar Ek deneyimler [82] *

[ab,ü] Yufunj hedefleri İle yaşamlar arasındaki üç bağlantı arasındaki ilişki

Büyük olasılıkla, doğrudan yansılamalar bizde travma yarattım
bizim travmaya yol açtığımız aynı kişilerle -gerçeklen kişisel herlik bir şey söz konusu olmadığı sürece- karşılaşmalara yol açmaz. Fobi!,' ^ postülalar tarafsızdır. Wambach grubunun % 23'ü hiçbir zorunluluk h ' setınedi, özgürce plan yapabildiler. İçlerinden pek çoğu görev seçebilir' lerini veya belirli işlere talip olabildiklerini bildirdi. Demek ki özgürlüğü teozofların varsaymış olduğu üzere insanlığın liderleri gibi ileri canları* sınırlı olmadığı açıktır.

ÖZGÜRLÜK VE KEYFİLİK

Plansız, hazırlıksız, gözetim denetim olmaksızın, ha deyince bedenlenc biliriz. O zaman, yeni yaşamımız doğal süreçlere ve şans eseri koşullara gözü kapalı bağlı olmaktan dolayı değil de, tepkisellikten dolayı önceki yaşamımızla pek az bağlantıya sahip olacaktır. Bu ise lakayıt, ipsiz sapsız yaşamlara veya bizim için fazla ağır yaşamlara yol açabilir. Bu, tüm tavsiyelere rağmen fazla açılan inatçı insanların başına da bu gelir. Öğüt almak istemeyen ıstırap çekmelidir. Ancak inatçı bir öğrencinin iradesine de saygı gösterilmelidir. İrademizin kırılması başarısız olmamıza izin verilmesinden daha kötüdür. Aklı başında bedenlenme rehberleri bunu bilirler.

Yaşamımızı hazırladığımızda, önceki yaşamdan derin ve kalıcı dilekler ve kararlar korunur ama bunlar ara sırasında oluşan seçimler ve tercihlerle desteklenir ve çoğu kez yer değiştirir. Edgar Cayce baskın bir adam ve bastırılmış bir kadın arasındaki hastalıklı ilişkiyi örnek verir. Bu ilişki birkaç yaşamdır tekrarlanmış ve giderek kötüleşmişti. "Kadının zayıf itaatkarlığı sefaletine sebep olmakla kalmayıp kocasını da bir egoizm canavarına dönüştürdü. Sabır ve metanetle ıstırap çekme maskesinin arkasında korkaklık vardı." Şimdiki yaşamında kadın bu kısır döngüyü kırabildi çünkü ara sırasında kocasının yapabildiğinden daha çok gelişmişti.

Ara sırasında eğitim ve gelişim geçmişimizle ilişkimizi gevşetir. Anlaşılan, gelecek yaşamımızı planlamayı ara sırasında daha iyi öğrenebiliriz. Yaşarken, tekrardoğuşa biraz inanmakta olan bir başrahip ölümünden sonra, daha önce pek çok kez yaşamış ve pek çok kez yaşayaccak olduğunu öğrendiğinde pek şaşırmadı. Onu şaşırtan şey konuyla ilgili özel eğıhm kurslarıydı. Burada, insanlar geçmiş yaşamlarını analiz etmeyi, bu anaü dayalı çıkarımlara varmayı ve planlar yapmayı öğrenmekteydiler (Shir
1924: 161).

cihlerimiz gelişim hedeflerinin, yapmak istediğimiz işin türünün, ^ k rolü[n ve] özellikle de karşılaşmak istediğimiz insanların, kiminle oy^^pşacağırnızın seçimine tesir eder. Bir şeyi yeniden yapmak ister ^[p nu] farklı bir yönden deneyimlemek isteriz. Bedeni terk etmiş hal- '[e]' "n çetelesini tutacak olursak sosyal gelişimler de tercihlerimize tesir gazılarımız istedikleri katkıyı yapana ve istedikleri rolü oynayana beklerler. Dahası çoğu kez halklar ve kültürler ile ilgili tercihlerimiz * örneğin İngiltere, ABD veya Fransa gibi, aynı ülkede daha önce '[3]1- - kez yaşamış insanlara dair vüzlerece örnek mevcut. Pek çok insan ■ [T]tlerine veya (ticaret, din, tarım veya tıp gibi alanlarda) meslekle- ırıdiren seçim yapacak kadar sadık -veya bağımlı- görünmektedir, gir vahudi yaşamı daha çok yahudi yaşama, bir Japon yaşamı daha çok Japon yaşama yol açabilir. YVambach'ın tuhaf bulgularından biri, bir dizi \vrupa ve Amerika yaşamından sonra bundan bir önceki yaşamlarında aniden Asya'da yaşamış pek çok Amerikalı olmasıdır (Wambach 1978: 131).

Çoğu insan için cinsiyet seçimi ikincildir. Kendiliğinden anı (nadiren bir yaşam planıyla olan) vakalarında % 13 cinsiyet değiştirmişti; erkeklerin % 4'ü kadın oldukları önceki bir yaşam hatırlamakta ve kadınların % 24'ü erkek oldukları önceki bir yaşam hatırlamaktadırlar. (Genellikle yaşam planı ve yaşam hazırlığıyla olan) regresyon vakalarında danışanların % 8o'i en azından bir kez cinsiyet değiştirmiş görünmektedirler. Burada da başlıca çıkarım şudur: örüntüler vardır, sabit kurallar yoktur. Wambach'in örneklerinden birkaçı (1979: 75-77):

• "Cinsiyetimi seçmedim. Yalnızca geri gitme zamanıydı, bu nedenle müsait olanı aldım."
• "Cinsiyetim amacım açısından önemli değildi."
"Erkek olmayı seçtim çünkü bilimin ilerlemesine katılımı daha kolay kılacaktı."
"Kadın olmayı yeğlerdim ama yine de erkek olmayı seçtim çünkü sınavlar daha ağır olacaktı."

Kadın olmak istedim çünkü dişil tarafım sevmekte daha becerikli, ifade etmeye açık ve kendine dair anlayışı daha iyi."
Kadın olmak istedim, böylece verme konusunda daha iyi olacaktım."
Kadın olmayı seçtim çünkü ana babam bunu daha kolay kabul ede
cekti."

Kadın olmayı seçtim çünkü ortağım i503'te de yapmış olduğumuz [8]ibi' [a]ym cinsiyetten olmamızı istedi."

Ölümlerinden sonra uykuya dalan veya civarda takılan, gezin, musallat olan insanlar burası yalnızca kısa bir süre ve kişisel ilgile^ cinde kaldıkları, doğum yerlerinden çok uzakta bir yer bile o|Sa *T'* ölmüş oldukları yerin civarında bedenlenirler. İkinci Dünya Saw^ ölen bir Amerikalı pilot ve bir Japon askeri olduklarını hatırlayan \\n_r ^ çocuklarla ilgili örnekleri hatırlayın. Tam olarak ölmemek ölünen üii^|' tekrardoğuşu çoğu kez doğal hale getirir. Tam olarak öliip uyandık*- sonra, aynı ülkeye veya aynı insanlara geri dönme arzusu kişisel tercihe^ "vefalılığa" bağlıdır. Yahudi olmanın önemli ve hoş olduğunu düşünürsek bir sonraki yaşamımızda yahudi olacak olmamız, ister akla dayalı i_{ster} tepkisel bir seçimden dolayı olsun, büyük bir olasılıktır. İnsanlar sürekli lik ve değişim ihtiyaçları bakımından farklılık gösterirler. Bir bilimci bir sonraki sefer kendisinin farklı bir yanını ortaya çıkarmak isteyebilir ve bir rock yıldızı veya jet pilotu olabilir.

YAŞAM PLANI VE YAŞAM ROTASI: TEKRARDOĞUŞTA ÜÇ ÖRÜNTÜ

Regresyonlarda, insanların çoğunluğu ölümlerinden sonraki durumlarının hayli farkındadır. Geçmiş yaşamlarına dönüp bakar, öğrenmeye devam eder ve başkalarıyla görüşüp tartışarak ve öğüt alarak yeni yaşamlarına hazırlanırlar. Beceriler, tutumlar, tercihler vb. devam eder. Travmalar ve postülalar yansılamalarını bırakmıştır ve psikolojik tepkilerin tesiri, az çok sert olan eğitici müdahaleler ile devam eder. Aranın süresi kayda değer biçimde farklılık gösterir ama nadiren birkaç yıldan azdır ve ortalama altmış yıl civarındadır. Helen Wambach elli iki yıllık bir ortalama buldu ve daha küçük ve daha çeşitli bir örnekleme kullanan Karl Muller ise seksen yıldan biraz daha kısa bir ortalama buldu.

Muhtemelen çok daha yaygın olan ama regresyonlarda daha az görülen bir tekrardoğuş süreci, kendi ara dönemlerine -uykuya, civarda takılmaya veya gezinmeye- dair ya pek az ya da hiç farkındalığı olmayan insanlardır. Bunun en iy örnekleri lan Stevenson'ın araştırdığı çocuk vakalarıdır. Çocuklar bir cenine girerken veya bir şeyden aşağıya kayarken veya bir şeyin içine emilirken doğmayı deneyimlerler. Yaşamlar arasındaki aralar genellikle kısadır, birkaç ay ile neredeyse on yıl arasında değişir. Kelimenin bildik anlamıyla karmaları neredeyse yoktur çünkü yeni yaşamı hazırlamak için dikkate alınacak psikolojik ve eğitici kaygılar eksiktir. Evrim g^ene* bir örüntüdür: deneyim kazanmak, bunu yavaşça gelişen bir anlayışa insanlığa ve yeterliliğe yoğuşturmak ve bazen de travmatik deneyimle^[11]

s,lamaları. Nihayetinde insanlar yaşamlar arasında daha ve daha çok ık ve diğer insanlarla temaslara daha alıcı kalana dek deneyimler

,niK vt -o

Jdıa çok tarkındalıga yol açar, paha bağımsız bir şekilde öj

öğrenip gelişince, biraz gerçek iş yapma liirtüsiinü hissederiz: bedenli veya bedensiz olan başkalarının gelişimine katkıda bulunmak. Bu durum okulu bitirip staj yaptıktan sonra bir işe gir- n'evi andırır. Kendi geçmiş yaşamlarını değerlendirmeleri ve yeni yaşamı hnlamaları için başkalarına yardım ederiz. Geri dönme dürtümüz daha ş.dır ve yeni bir yaşam seçmede daha seçici hale geliriz. Eldeki kısıtlı veriler nedeniyle ancak bir tahmin olacaksa da sanırım, ömürler arasındaki ortalama ara, büyük farklılıklarla iki yüz yıldan biraz azdır. Yeryüzündeki koşullara ve ne tür insanlara gerek duyulduğuna bağlı olarak bazı insanlar daha sık ve diğerleri daha aralıklı tekrardoğacaklardır.
Öyleyse tekrardoğuş söz konusu olduğu kadarıyla üç nüfus mevcuttur: 1. 7. *Nüfus:* Genel evrim; bireysel yaşam planı yok; yönlendirilmemiş ve kısa ara, zaman ve mesafe bakımından eskisine yakın olan yeni bir yaşam.

2. *II. Nüfus:* Kişisel gelişme; esasen kişisel gelişim hedefleri ve karmik ilişkilerin kişisel çözümü ile kişisel bir yaşam planı; biraz gözden geçirme; ara sırasında biraz danışmanlık alma ve biraz öngörü kazanma, araya dair farkındalık; başka insanlarla kişisel bağlar.

3. *III. Nüfus:* Daha büyük gelişmelere kişisel katkı; kişisel öğrenme ve çalışma amaçları; ara sırasında bilinçli düşünüp taşınma; arada bir, bedensizlere rehber olma; arkadaşların ve yakınlarınkilerle bağlantılı bir yeni yaşam; hür seçim olan tekrardoğuş.

Pratikte bu üç örüntü arasında istisnalar, çeşitli karışımlar ve birleşimler olabilir. II. veya III. Nüfus'tan biri belirli bir ölümden sonra civarda takılabilir ve birkaç yıl içinde yeniden doğabilir. I. Nüfus'tan biri, Çinli köle örneğinde görüldüğü gibi, yeni yaşamı için kişisel yardım alıp biraz hazırlık yapabilir.

Yaklaşan yaşamımız hakkında düşünür ve bir yaşam planı yaparız. Bu yaşam plam ^hşma hedefleri içerir ve elbette, kişisel gelişim hedefleri içerecektir. u kişisel amaçlarda karmamızı dikkate alacağız: travmalar, postülalar, omplike ilişkiler, negatif psikolojik tepkiler ve çare olacak müdahaleler.

Karma geçmiş yaşamların beraberimizde taşıdığımız pasif bilançosudur, y ^ Var^1^ tarafında dharma vardır: Geliştirilmiş zeka, ahlak anlayışı ve "ka^ ^ ve saygı, kabullenme ve güven içeren ilişkiler. Her bir yaşamın r-zarar tablosu"ndan sonra, en azından II. ve III. Nüfuslarda, ayarlanmış bir karma-dharma dengesine sahip oluruz. Yaşam planı karnıik mesele)e ■ ne zaman ortaya çıkacağına ve belirli becerilerin ıie zaman uyanacağın*83 dair genel veya ayrıntılı göstergeler içerebilir. O zaman, yaşam planım,J' bir parçası olan bir *karma-dharma* sn a fmıiz olur. Hu mekanizmayı biçimde açıklayan yalnızca

---

83Nüfus'un canlan ne bir yaşam planına ne bir yaşam gözden geçirmesine sahiptir. Ana babalarını seçmezler, az çok uygun bir annenin müsait ola» ceninine doğru doğal olarak çekilirler. Muhtemelen bu çekilimi belirleyen hem annenin ve hem de geri dönen canın eterik bedenleri veya canlıM araçlarıdır.

bir vaka biliyorum. Bir danışan yaşannm ,UIS| hazırladığını yeniden yaşamaktadır, değiştirmek istediği şeyler ii/.cri,u| çalışmaktadır. Yeryüzündeki gelecek yaşamım planlarken, “belirli sonuçla ortaya çıkması için belirli parçalar yerleştireceğiniz bir tür otomat aygıt," gibi bir makine ile çalışmıştı (Whitton & Fisher 1986: 43).
e nn

Dharma kadar karmanın da eterik potansiyele sahip olduğunu düşünüyorum: karma potansiyeli bizi engeller, geciktirir veya perdelerken dharma ışık saçmakta ve güç sağlamaktadır. Mana ve karizma gibi sezgisel
yetenekleri bir düşünün.

Yaşam planında, aktif varlığın bir kısmı ve pasif bilançonun bir kısmı sonraki yaşama taşınır; muhasebe terimleriyle söylersek: sabit ve nakit değerler; teozofik terimlerle söylersek: karmanın tamamı olgun karma değildir. Ölümden sonra gereğince gözden geçirilmemiş ömürlerin karmik sonuçlan dışında, dharma ve karmayı şahsen seçebiliriz. Yaşam planını düşünüp taşınmak ana babanın seçilmesiyle başlar, büyük ölçüde yapımızı ve içine doğacağımız ortamı onlar belirler. Gebeliğin tamamı veya geri kalanı ve doğum da başlangıç koşullanmıza tesir eder.

Yaşamımızın gidişatı içinde yaptığımız seçimler bir şeyi yapıp yapmamakla, bunu nasıl yaptığımızla ve neye ve nasıl yanıt verdiğimizle ilgilidir. Gözden geçirme yaşamımızı nasıl çözüp hallettiğimizi ve böylece, bu yaşamın bizim için hangi sonuçlara sahip olduğunu belirler. Zor bir yaşamın nefretle, omuz silkmeyle veya şefkatle sona erip ermediği fark yaratır.

II. Nüfus’ta, planlamanın büyük kısmını rehberler yapar ve yaşam hedefleri esasen kişisel gelişimle ilgilidir. Rehberlerin yokluğunda, duygusal veya entelektüel uzaklaşmada ise genellikle tek yanlı, tepisel ve kabaca çizilmiş bir yaşam planını eksik bir gözden geçirme izler. II. Nüfus tan insanlar arasındaki en önemli farklar karmik yükün ağırlığı, dharmik potansiyelin enerjisi ve rehberlerinin bilgeliğidir.

YVhitton (1986: 45) kendi evrimlerini üstlenmiş insanların çalışıp kendilerim hazırladıklarını söyler. Lakayıt insanlar ise çoğu kez, önceki yaşamları gözden geçirilmeden önce uyuyakalacaklardır. “Materyalist" canlar (I. ve II. Nüfuslar arasındaki sınır çizgisiıidedirler) bedensiz durumda olduklarını fark ettiklerinde çoğu kez derhal telaşla bir bedene geri dönerler.

Rehbeılei den, meslektaşardan veya arkadaşlardan gelen yardımlar yaşamımız sırasında ilham ve rehberlik olarak devam eder. Yaşamımızın planlanmış rotasından saptığımızda, bize yaşam planımızı sessizce hatırlatabilirler. Daha çarpıcı müdahaleler ise koruyucu melekler, koruyucu azizler ve ruhsal rehberler gibi kavramlara yol açmıştır. Demek ki yaşam planımız bizi yaşamımız sırasında üç şekilde etkilemektedir:

- Belirli işaretlere tepki olarak bizleri bir şey yapmaya veya bir şeydan sakınmaya dürten unutulmuş, doğum öncesi post-ipnotik öneriler olarak.
- İnsanlarla karşılaşma, bir yere varma veya kitaplar bulma gibi anlamlı "tesadüfler" olarak.
- İlhamlar ve sezgisel uyaranlar olarak.

Pek çok insan buna öylesine ikna olmuştur ki neredeyse her şeyi önceden belirlenmiş görmektedir. Kanıtlar ise hiçbir yaşam planının tam olarak ayrıntılandırılmadığım göstermekte. Plan örüntüleri sunar, ayrıntıları bizler burada doldururuz.

Tecavüze uğrayan bir kadın tecavüzün planda olmadığını ama kar- mik senaryosu onun kendisini, yaşamında büyük bir değişime yol açacak rastgele kişisel bir trajediye karşı savunmasız bırakacağını göstermekteydi. (Whitton & Fisher 1986: 47)

Bir başka kadın negatif karmık tesirlerin üstesinden gelmek için yaşamının »tuzlu yaşlarının başına dek her ayrıntısıyla planlanmış olduğunu gorar. ? yaştan sonra, yaşamında ne yapabileceğine kendisi karar ^bilecektir insanlar çoğu kez tekrardoğuşa tereddütlü olmaları nedeniyle, r p ünutabilir veya reddedebilirler. *"Başlangıçta, bir doktor olmayı planladım. O doğrultuda* ^ $ başladım omu çok *farkh* bir *fey yapt»»*. f biraz suçlu *hissetmif imdir. Ama fimdi yoruyorum*

1 0 *y l*

kendi plan *projeme göre* *büyümek* açısından cn *şefim*

üstünde bir yerlerde bilinçaltını hunim benim için gidilerek ohiuuhQiTV fork elmiş olmalı." (McC lain ı<)HO tva) I/O/

liir mitlinin hirkoç ömür hmunrn mm hep leb tu donranmış fjj hainini olur. Hahamımı ölmesine kolayca i/iu verebileceği l„r rhınımy$_n$ yanlım almaya karar verir. Daha sonra kenefini hir kaza ge,;j$_{rtr\ hp}$ hayatta kaldığı içhı şanslıdır. Ancak yaşam planı babasının **o/,/m,(f)p** *irin vermesini ve o kazanın da onu aldiirmesini içermekteydi.* **Afo/$_{0f)ln}$** *sonrasında planı sona ermişti. Gelecek yaşamlar için iistunlr$_{nnı}$ planların, şimdiki yaşamda ış görmek için öne çıkmış o/duğunır öğrendi. (Whitton & Fisher iç86: 45)*

Whitton ve Fisher'a göre, bu hayli sık olmaktadır: "Kader ve talih arasında riskli bir biçimde yerleşmiş, kendi yaşamlarını yazmak ile hazırlıksız oyuncular olarak sahneye çıkmak arasında kalm^ gibi görünen insanlar vardır. Bunların bir planı vardır ama söz konusu plan belirsiz ölçüde doğaçlamaya açıktır." (1986: **99)**

Dharma uygulamak ve karmadan kaçınmak iyi iştir. Ama dlıarma üretmek ve karmayı halletmek gerçek iştir. Bedenlenmeler boyunca evrimleşme kısır tefekkürden ziyade, verimli katkıya yol açar. Yaşamdan önce yapılmış iyi bir yaşam planı büyük bir aktif varlıktır. Yaşam sırasında kararlılık ve sorumluluk ise çok daha iyidir.Ve işler kötü gidebilir Biz kötüye gidebiliriz. Aşağıya inen hatlar mümkündür. Hiç kimse bizi evrimleşmeye zorlamaz. Kendimizi gerçekten sabote etmek istediğimizde, edebiliriz. Loehr-Daniels okumalan, bazen canların geri alınamaz biçimde yozlaşmalarını açıkça ele alan tek kaynaktır (Helen Roberts 1987). Graham bir örnek verir (1976: 142):

Bir ***yaşamdan diğerine taşınmış bir bilinç bozulması var gibi görün****mekteydi.* ***En önemlisi, bu vaka bir zamanlar benzer bir vakayla ilgili*** *olarak bir* ***meslektaşımın ettiği sözlere anlam kazandırır gibiydi:*** *'Bu kadar* ***kötüleşmek*** *için* ***bir yaşamdan fazlası gerekmiş olmalı****!' kmdı deneyimimde, ciddi psikolojik sorunların hepsinin uzak geçmişe utana» bir kaydı vardır ve bu kayıt ciddi sorunların kökenini içerir bir doğuştan kusurlu beden dönemi vardı, akla sağhkh bir beden içe* gereken zihinsel örüntülerin hasar gördüğünü getirmekteydi. yaşamdaki aşırı akıl karışıklığı,* **olası** *sanrılar ve posesyo* bu yaşamda ve önceki birkaç yaşamda zihnin ve* ***duyguların*** *biçimde iuistimaiinin sonucu gibi görünmektedir. Hem alkoli*^{w}„

hem de nefret dolu isyankarlığın zihinsel hasarı giderek birikmekte görünmekte. Dr. l.ciehtman'm bilincin mekanizmasına dair doğrudan soruşturmaları bu meseleyi doğrulamaktadır.

Ama çoğumuz düşe kalka yol alırız. Nefesi tükenmez dansçılar haline gelmiş olduğumuzu keşfedene dek.

OKUNMASİ GEREKEN KİTAPLAR

Literatür karmaya dair pek çok genel düşünce içermektedir. Ezoterik görüşlerde, tekrardoğuş ve karma birbirinden ayrılmazdır. Bunlara dair atıflar 3. Böliim'ün sonunda yer almakta. Nispeten, en iyi kitap Virginia Hanson (1975) imzalıdır. Somut vakaları kullanarak karma kavramını netleştirmeye yönelik ilk çaba ise Edgar Cayce'nin yaşam okumalarına dayanan, Gina Cerminara (1950) tarafından yazılan kitaptır. *Predestined Love*[1,2] (1988) adlı kitabında Dick Sutphen karma hakkında akla yatkın görüşler sunar. Bir sonraki kitabındaki (1989) analizler ise daha çalakalem ve bazı noktalarda hatalıdır.

lan Stevenson'ın çalışması I. Nüfus'un bedenlenme süreçlerine dair önemli anlayışlar sağlar. Helen VVambach (1979) önemlidir ve yaşamın gözden geçirilmesini ve yaşamın önizlemesini içeren geçmiş yaşam terapisi regresyonları da: Joan Grant & Denys Kelsey, Thorwald Dethlefsen, Morris Netherton, Edith Fiore ve Bruce Goldberg. Özellikle Joel Whitton (1986) önemli örnekler verir. Bu bölümdeki örneklerin büyük kısmı kendimin veya meslektaşım olan terapistlerin deneyimlerinden alınmıştır.

14. BOLUM
CAN VE KİŞİLİKLERİ

Tekrardoğuşa inanmanın hoş yanlan var. Bu dünyaya elvedamız son değildir. Yakınlık hissettiğimiz insanlarla tekrar buluşacağız, birden fazla şansımız var. vb. Ama geçmiş yaşamları yaşamış ve gelecek yaşamları yaşayacak olan, ne ölçüde gerçekten biziz? Farklı yaşamlarımızda ne ölçüde farklı ve ne ölçüde aynıyız?

ÖZ-İMGE OLARAK KİMLİK

Günlük yaşamımızda bazen kendimiziz, bazen değiliz ve bazen de bundan emin değiliz. Kendimizi nasıl deneyimlediğimiz düşüncelerimize ve hislerimize, fiziksel durumumuza, başka insanlara, koşullara, yaşımıza bağlıdır. Bazen çabuk öfkeleniriz, bazen sükunetin beden bulmuş haliyizdir. Bir an, “Neşeliyim. Açım,” derken bir sonraki an, “Durmak istiyorum. Ölesiye yorgunum,” diyebiliriz.

Bazen öz-imgemiz kayda değer bir biçimde değişir. Sakar olduğumuzu düşünürdük ve şimdi, eli çabuk olduğumuz ortaya çıkar. Yanlış anlaşılmış yalnızlar olduğumuzu düşünürdük ve aniden popüler olduğumuz ortaya çıkar. Şanslı olduğumuzu düşünürdük ve aniden talihimiz yaver gitmez olur. Kızlar konusunda acemi olduğumuzu düşünürdük ve artık eşcinsel olduğumuzu biliriz.

Şimdi, “Ben,” demek bunu on yıl önce söylemekten farklıdır. Bir on yıl sonra tekrar değişmiş olacağız. On yıl önce, “Güvensizim. Sivilcelerim var. Fransızcam iyi. Henüz erkek arkadaşım yok. Babamı seviyorum,” demiş olabiliriz. On yıl içinde, “Boşandım. İki çocuğum var. İşimi seviyorum. Kontakt lens takıyorum. Tekrar aşık oldum,” diyecek olabiliriz.

Sahne ipnozcuları insanları tavuk veya ünlü şarkıcılar olduklarına, tatta ünlü tavuk şarkıcılar olduklarına bile inandırabilirler. Gün be gün >mliği$_{m}$izin$_{}$ normal öz-imgemizin aralarında da benzer bir şekilde falarının ve kendimizin neredeyse ipnotik telkinleri serpiştirilir. San- [1] ardan veya kendini kandırmadan, megalomani veya paranoyanın ciddi ^eklerinden söz edebiliriz. Psikiyatrlar ve psikologlar kimlik sorunları

hakkında (kendi kimlik sorunlarından ayn olarak) her şeyi bilirler. “Kendini bil” deyişi, öz-imgemizin genellikle aldatmalar ve şaşırtmalar »çerdiğinj ima eder. Özdeşleşmelerimiz de başarı veya başarısızlık deneyimlerimize (Alfred Adler’in bireysel psikolojisinde temel bir temadır), doyıını ve hüsran deneyimlerimizle (Freudçu psikoanalizde temel bir temadır), anlayışın veya kafa bulanıklığının artmasıyla, fiziksel durumumuzla birlikte değişir

Tablo daha bile karışıktır. Ayrıca aynı zamanda farklılık gösteren ve bazen çatışan kimliklerimiz de vardır. Faust un, Heyhat, göğsümde iki can yaşamakta!” şeklindeki ağıtı, bunun klasik örneğidir. n. ransaksiyonel analiz “Ben"imizin üç yanı olarak hepimizin içindeki Ebeveyn, Yetişkin ve Çocuk tan söz eder. Ebeveyn de üstlerimiz olarak gördüğümüz ve görmüş olduğumuz başkalarıyla özdeşleşiriz. Ergenlikte başka örnekleri idolleştirir ve kendimizi geçmişten, sinema perdesinden veya mahallede yaşayan kahramanlarla özdeşleştiririz. *Play it Again, Sam* adlı filminde Woody Ailen kendisini Humphrey Bogart ile özdeşleştirmeye çalışır ve biz de yine Woody Ailen ile özdeşleşebiliriz.

Kudüs’teki bir hastaane İsa veya Vaftizci Yahya olarak yaşamış olduklarını keşfedip darmadağın olan Hristiyan turistler veya Davut peygamber olduklarını keşfeden Yahudiler için özel bir bölüm açmıştır. Ve artık ilginç ve tatmin edici ömürleri keşfetmemize yardım etmek için geçmiş yaşam regresyonları var!

Bütün bu değişimlerin, içsel çatışmaların ve başkalarıyla özdeşleşmelerin yanı sıra içeride pek fark etmediğimiz daha çok şey var: bilinçaltı. Bilinçaltı kendi başına bir bölüm veya daha doğru bir deyimle kütüphanedir. Yaşamımız farklı alt kişiliklerle farklı deneyim iplikçilerine bile ayrılabilir. Çoklu kişilik sendromu hakkındaki ilk kitaplardan biri *Sybil* idi (Schreiber 1973) - Bir ölçüye kadar herkesin kişiliği, nispeten bağımsız parçalardan oluşan bir topluluktur. İşte saldırgan, evde sabırlı ve arkadaşça bir baba olabiliriz veya tam tersi. Psikoterapi bunu.Egodurum Terapisinde (Watkins 1979; Edelstein 1981) ve ayrıca Gestalt Terapisinde ve Psikosentezde de kullanmaktadır.

Son olarak, hafıza kaybımız olabilir. Pek çok insan şimdiki yaşamlarının büyük parçalarını hatırlayamaz. Belki öfkeli olduğumuz veya alaylara katlanmak zorunda kaldığımız zamanlan hatırlayanlayız. Deneylerimizi ve kişiliğimizin parçaları “yeraltında” kalır. Altkişilikler hafıza kaybı ile birleşip denetlenmeden ortaya çıktıklarında psikoza yakınızdır.

Kişiliğimiz üyeleri etkileşebilen, pekiştirebilen veya dallanıp çataH nabilen üyeleriyle bir aile gibidir. Duyarlı ve duyarsız, daha yaşlı ve dab genç üyelere, kibiri ukalalara, başka insanlann muğlak kopyalarına, (

j.in çoğumuzda) nadiren evde olan yüz karası ve suçlulara sahibizdir. a/1 ..,nuı bir birey, bölünemez bir aıtite olduğu nihayetinde doğru olabilir.

ujl*

bedenimiz açısından kesinlikle doğrudur. Kişilerin bireyler, bölünmez

a,niteler oldukları ise bir mittir.
oU1 ^

PATOLOJİK ÖZ-İMGELER

Ütkişilildei'imiz uyumlu ve özenli bir aile olarak bir arada yaşadıklarında; .,vıı anda ebeveyn, çocuk ve yetişkin olduğumuzda; eril ve dişil yanlarımı/. dengede olduğunda (tercihan erkek bedeninde başı eril yan ve kadın bedeninde başı dişil yan çektiğinde) sağlıklı bir kimliğimiz vardır. Ailenin çeşitli üyeleri birbirini görmezden geldiğinde ve hatta (Sybil vakasındaki gibi) birbirini unuttuklarında veya bastırılmış kimlikler ana-baba hanesine tecavüz ettiklerinde öz-imgemiz patolojik hale gelir. Takıntılar olmaksızın bile yasal anlamda psikozlu, yani sorumlu tutulamaz haldeyizdir. Sezenlerle doludur. Dış dünya da karanlık olabilir: Dünya tehlikeli ve kötü yerdir> hatta bir cehennemdir. Daha da zayıf bir kendi kendine ipnoz kendi kusurlarımızı kabullenmek zorunda kalırız. O zaman, şu klasik avallı ben" melodramında oyuncular haline gelip içimizdeki (veya dışı- mi^i) meleğe özlem duyarken içimizdeki hayvan veya şeytanla sonsuza

Pek çok insan “üst benliklerini, kendisini ancak kısmen açığa vurabilen kusursuz benlikleri olarak görmektedir. Böyle insanlar tarikatları doldurur ve yüce dünya görüşlerini savunurlar. İnsanlık idealleri, fazlaca insan olan her şeyi bir kenara bırakıp bir tür melek haline gelmektir. Bu bence, evrimsel zorlamadır: olduğunuz kişi olmayı değil de, olmanız gerektiğini sandığınız kişi olmayı istemek. Melek imgesi ışıltılı bir robot kimliktir: dünya gerçekliğinin ve kendimizin üstüne yükselmek için mekanik ve çocukça bir girişim. Başarılı özdeşleşme insanlıktan uzak robotlara; gülümseyen, kendi doğruluklarına takılıp kalmış, kendi süslü küçük cennetlerinde ulvi bir tavırla rol yapmakta olup yanına yaklaşılmayan insanlara yol açar. Yapılarındaki nıarazilik dışarıdakiler için boğucu olan atmosferlerinde görülür. Kendi kendine ipnozu yeterli olan insanlar dünyayı ışıktan yapılma görür. Acı, hastalık, kuşku, sefalet, acımasızlık ve umutsuzluk ya yokur veya gerçek Arşıdır, henüz uyanmamış olan canın hayalleridir. Kendini kandırma bi- razdaha az güçlü olduğunda, dış dünya tehlikelidir: ayartıcılarla, (başka Çöplerden olan) sahte Mesihlerle, alaycılarla, mankafalarla ve uykuda dek mücadele ederiz. Üstlenebildiğimiz insan-olmayan kimliklerin gc;ri(.] tablosu Tablo 9’da gösterilmiştir.

Melek	Şeytan
İNSAN	
Bitki	Hayvan
Robot Şey Taş	

Tablo 9: *İnsan-olmayan kimlikler*

İnsan-üstü bir şeyle özdeşleştiğimizde insan-altını, yani hayvanı görmezden gelir

veya bastırırız. İçimizdeki hayvan o zaman yozlaşır. Kendi daha zayıf ve "aşağı" altkişiliklerinden utanan güçlü kişilikler onlara giriş izni vermez. Bazı insanlar kendilerinin parçaları olan saldırgan kurtla onu sakinleştirip sadık ve tetikte bir köpeğe dönüştürmek yerine savaşırlar. Kovalanan hayvan bir canavara dönüşür; kabul edilen hayvan ise bir toteme, bazen de evcil hayvana. Işığa yükselmek istemek karanlığın emip çekişini yaratır.

Toplama kampındaki biri doğal olarak, evde bıraktığı karısını bir melek olarak düşünür. Bir işkence kurbanı dünyayı doğal olarak, cehennem gibi deneyimler. Yalnızca kendi elimizden çıkma cennetler ve cehennemler patolojiktir. Her türden projeksiyon, kaydırma ve tepki mekanizmaları meydana gelebilir. Viktorya döneminde, oğlanlar melek gibi kızları hayal edip kendilerini mastürbasyon yapan hayvanlar gibi hissetmiş olabilirler. Yaşam zordur. Ve bizi büyütüp geliştiren de budur. Kusurlu, kusursuzun rahmidir; kalıcı olan geçici olandan, barış savaştan, sağlık hastalıktan, sakinlik sinirlilikten, bilgelik aptallıktan çıkıp büyür.

Ayrışmanın ve kabarmanın yanı sıra, en önemli kimlik hastalıkları: kimlik yitimi, gerçekle ilgisizleşme ve "ayrılık yitimi" dediğim şey.

Kimlik yitimi tamamen bilinçli halde kalırken ben duygusunu kaybetmek, artık bir kişilik, bir kimlik duyumsamamaktır. "Oralarda bulunmuş olma"nın anısı "orada olma" hissini geri getirmez. Uçucu düşüncelerin ve renkli gölgelerin boş bir kabıyızdır. *Gerçekle ilgisizleşme* tersi yönde çalışır. Kendimizi gerçeklik olmayanla çevrilmiş veya buna hapsolmuş hissederiz. Her şey dekordur, ortamı gerçek değil de, sanki yapaymış-kartondan yapılmış gibidir ama mide bulandırıcı, tamamıyla imkansız bir yapmacıklıkla gerçekmiş gibi durmaktadır. Jean-Paul Sartre buna *La*

,^ıi;ı tler. Solipsizm, yani yalnızca ben varım ve diğerleri yalnızca ^ u„ görüngülerinden ibarettir şeklindeki doktrin ise gerçeklikle ^'^leşnıenirı aklileşmiş cansız mankenidir.
111

'k' mistisizm bir nesneyle, başka bir kişiyle, diğer canlı varlıklarla veya bir nzarayla özdeşleşmek aracılığıyla insan öz-imgemizi aşar. Kendimiz ve Remizdeki dünya arasındaki ayrımı bile aşabilir, kendimizi diğer dünyaya (,e' ^ her şeyle (ve dolayısıyla, Tanrı ile) bir hale, *unio mystica,* mistik birlik a İ ne girebiliriz- Klinik açıdan söylersek, böyle bir durum kimlik yitimini 'e gerçekle ilgisizleşmeyi andırır. İlk durumda, kendi gerçekliğimizi artık teyellemeyiz; İkincisinde ötekinin gerçekliğini artık deneyimlemeyiz ve yüncüsünde ise kendimiz ile öteki arasındaki ayrımı artık deneyimleme- ^ pistik birliğin klinik dile tercümesi ayrılık yitimidir: ayrılığın ortadan kalkması. Ayrılık yitiminin taraftarları dünyayla, TanrTyla veya herkesle bir bale gelmeyi tercih ederler de karılarıyla, komşularıyla veya sokağın köşesindeki kediyle nadiren bir hale gelirler. Bir olma tutkularına yanıt verme -veya yanıt vermeme- tehlikesi olmayan bir ağaç veya bir başka varlık veya nesne daha kabul edilebilir. Gerçekten yakın insan ilişkilerinde, sağlıklı ve değerli ayrılık yitimi anları meydana gelebilir. Bu, cinsel ilişkisinin en çekici unsurlarından biri olabilir ancak insanlar genellikle bir diğerini bulmaya kıyasla kendilerini kaybetmekle daha çok ilgilidirler. Demek ki kimliğimiz, biz oluşumuz, "ben"imiz sabit ve bölünemez bir olgu değil, daha ziyade, tesirlere ve keyfiliğe açık olan değişken özdeşleşme süreçlerinin sonucudur. Özdeşleşme bilincimizin doğal ve elzem bir özelliğidir. Kendi morfolojisi ve kendi patolojisine sahiptir. Kimlik yitiminde, bedenimiz ve bilincimiz aynen kalırken özdeşleşme duraklar, bir kimlik "hiç'mde sonuçlanır. Pratikte beden farkındalığımız benlik duygumuzu sağlamlamaktadır. Genellikle kendimizi bedenimizde uzamsal açıdan başımızda, gözlerimizin ardında odaklanmış halde deneyimleriz.

BEDENDEN AYRİLMİŞ KIMLİĞİMİZ, DAHA GENİŞ BENLİĞİMİZ VE YAŞAM PLANİ

rookall'm çalışması ve regresyon deneyimleri, bedenden tam olarak ser- itleşmenin ve iyi uyanmanın ardından akıl karışıklığından, ketlenmekten Ve hatalardan kurtulduğumuzu ama her şeyi bilen ve yanılmaz olmadığımızı göstermektedir. Bizlerle iletişime geçen ölmüşlerin pek çoğu bunu kabul r ama yine de unutur. Bedeni terk etmiş insanlar kendilerini serbest

hissettikleri ve çokça enformasyona kolayca eriştikleri için aşın hevesli olma eğilimindedirler.

Tam olarak uyanmış ölüler kendilerini genellikle bedendeki en halleri ile sunarlar ama dikkate aldıkları konuya ve karşılaştıkları ine,

İara uyumlanırlar. Ölümden hemen sonra, çoğu kendilerini en son jvj hissettikleri zamandaki görünüme ve daha sonraları kendilerini en ivj

halde hissettikleri yaş ve duruma bürünürler. Çok daha sonraları, pek çoğu geçmiş yaşamlarına daha az bağlı bir öğeyi üstlenir, başkalarına, genelde- onlara en aşina gelen biçimde görünürler. Belirli bir yaşamda bilhassa üstünde durmuş oldukları konularla ilgilendiklerinde, o yaşamdaki kişiliğe bürünebilirler. Dolayısıyla bir bedensizin öz-imgesi bedenlendiğindekine kıyasla hem daha esnek hem daha dengelidir. Kişilik kısıtlanmamış halde kalır. Etherik alacakaranlık bölgede takılı kalmış insanlar en kıymetli duygularının, en kıymetli düşüncelerinin ve en kıymetli ortamlarının keyfini çıkartırlar. Veya kendi rüyalarına -bazen kabuslarına- dalarlar.

Gerçekten kendimiz haline gelmişsek özgürleşmiş bir kişiliğimiz vardır. Teozoflar bundan Yüce Benlik olarak söz ederler ama bu terim bizim olağan veya aşağı benliğimizden ayrı bir antiteyi ima eder. Bazıları "üst benliğim" veya "alt benliğim" demektedirler. "Kendim" gibi bu ifadeler de yanıltıcıdır çünkü kimliği, olunan bir şeyden ziyade sahip olunan bir şey gibi tarif eder.

Pek çokları üst benliğe her şeyi bilen, tamamen bilge ve bedenlen- melerin başından sonunda dek hiç değişmez olarak bakmaktadırlar. Bu ancak kısmen doğru. Kuşkusuz, antitenin sürekliliği mevcuttur. Bu antiteye şu andan itibaren "ruh varlığı" diyeceğim. Christopher Bache (1990) ilk başlarda "evrensel ruh" demekteydi ama daha sonra yalnızca "ruh varlığı" kelimesinin ömürler ve aralar boyunca temel kimliğimizi anlatmak için daha iyi bir etiket olduğuna karar verdi. "Tin" kelimesini ise kendine dair bilinç dahil olmak üzere bilinç fenomenlerinin hepsi için kullanmaktayım. Bu öz-bilincin, öz-imgenin içeriği ve yapısı bir beden içindeki deneyimlerimizden ortaya çıkıp gelişir. Fiziksel, bedenli deneyimler psişik, bedensiz deneyimlere kıyasla daha çok farkmdalığa ve öz-farkındalığa yol açar. Ruh varlığı bedenlenişlerinde uyanır ve kendini odaklar. Öz-farkındalığa sahip olduğumuz anda bu, bedensiz durumda da gelişip büyümeye devam eder. Beden spiritiializasyon için araçtır. Yeni başlayan ruh varlığı ancak içinde bulunduğu organizma sayesinde farkmdalık sahibidir ve ölümden sonra bu, unutuluşa dalar (uykuya dalmak). Yavaş ve aşamalı olarak, ölümden sonra rüya görmeyi öğrenir; rüyalar daha canlı hale gelir ve ardından.
ruh varlığı diğer bedensiz insanlarla tanışmak ve en sonunda, kendinin farkında ve kendinden sorumlu olacak şekilde uyanır.

Bedensizken en iyi ömrümüzdeki kişiliğimizdeyiz ama fiziksel sınırlılıklar olmadan ve diğer bütün kişiliklerimize erişim ile. Farklı yaşamların çeşitli kişilikleri bir yaşamda tanıyıp bildiğimiz çeşitli altkişiliklere benzer. Öldüğümüzde, geçmiş yaşamın kişiliğini devam ettiririz ama çok geçmeden, geçmiş kişiliklere erişim kazanır ve böylece, geçmiş yaşamımızı gözden geçirmenin ardından, genellikle en çok uyanmış ve en olgun ömür çevresinde odaklanan bu daha geniş kişiliğe doğru büyürüz. Bu kapsamlı benlik duygusu her bir bedenlenme sırasında, uykudaki gibi gözden kaybolur: kişilikte bir kesinti değil de, bilinçte bir kesinti deneyimleriz.

Loehr-Daniels okumalarına göre, kişiliklerin artan sayısı artan bütünleşme ihtiyacını tetiklemektedir (Smith 1975: 233-234). Bu akla yatkın görünüyor ama regresyonları bunu ne doğrulamakta ne de reddetmektedir.

Bir dizi, her birini bir kişiliğin temsil ettiği belki kırk veya elli ömürden sonra *ruh varlığı artık tek bir bireyi değil de, bir insan kalabalığını andırır. Öyleyse, kendisini bireyselliğe doğru yeniden organize etmesinin zamanı gelmiş demektir. Dr. John bu reorganizasyon aracılığıyla üretilen yeni bireyi solite olarak adlandırır. Solite, belki bir süperkişilik olarak düşünülebilir zira zaten tam olarak kullanılmış çok sayıda geçmiş yaşam kişiliğini bütünleştirmek ve özümsemek aracılığıyla yaratılır... Solite halen ruh varlığının yalnızca parçasıdır ama herhangi bir tekil kişiliğe kıyasla çok daha büyük bir kısmını temsil eder... Solite tekrardoğmaz... Bir insan kişiliğinin taşıyamayacağı kadar büyük olan, çoktan gelişmiş kuvvetleri temsil eder.*

.M. baUlS açısından bir gelecek yaşam Bu daha geniş benliğin avan j . .
özelliklerimize, gelişim
fırsatını görür ve yeni yaşamımızı en® tasarlanz. En azından bu, tam
ihityaçlarımıza ve tercihlerimize aya ^ durumudur. Farkında-
bir ölüm deneyimi sonrasında • ve becerilerimizin yalnızca bir
lığımızın büyük parçasını kayb« e<* lanımızl yaparken, geçmiş
kısmını ifade edebileceğimizi bı 1 tanırız. Her bir yeni yaşamda,
yaşamların kişiliklerinin hepsinden yara^ karakteri, becerileri ve
bir geçmiş ömür yeni bedenlenme ıÇ'H kişiliği sağlar. I. Nüfıs'ta
Çoğu kez görümü belirleyen baskın, a ge(;im olmaksızın bu
Sürüldüğü gibi bilinçli bir ara, kişisel o § * Bilinçli bir seçimle bu
ba»km kişilik, yalnızca geçmiş yaşamın kış» B ' erişebiliri*. Salınma- Hayli farklı
olabilir. Birkaç yaşam önceki kişilikle

anında ayrıştırıcı (“eliptik” dediğim) bir bilince sahibiz. Beden dışında ya rüya bilincine veya psişik bilince sahibiz. Uyku bilinci ise bir *corıtradictio in terminis,* yani çelişkili ifadedir. Uykuda bilinçsiziz, yine desübliminal algılar bilinçaltı olarak adlandırılabilir. Dahası VVhitton’ıın duyuşsal biliç ve meta bilinç tanımları çakışmaktadır. Duyuşsal bilinç “evren ile bir oluş”a sahip olabilir ve meta bilinçte her türlü kişisel kimlik duygusunu yitiririz. Bu net bir terminoloji değildir. Dolayısıyla şu aşağıdaki terimleri kullanmayı öneriyorum:

Varmava sahip yaşamlarda ve dönemlerde daha az mış gerilimler taşıyan, karmaya samı y
seçim hakkımı/ vardır. , . bilinç Crookall’m “psişik bilinç”
Daha geniş Jj^bihncidir. Etherle sarılıp örtündüğümüzde, bir
dediği psişik bu ' Anlaşılan “psişik bilincin” üstünde “kozmik rüya bilincine sainted n
J whitton .ayrlş„rle, bilinç,"
..... ıerini kullanır (Whitton & Fisher
XX Tarifleri pek uygun görünmüyor. Ayrana b.lmç onun tar.fmc göre bir bilinç durumundan ziyade bir varl.k durumudur. Beden d,şı deneyimler bi aynştmc. durum olabilir ama bizler yalmzca ç,k,ş ve gmş

Bilinçdışı: uyku, bilinç kaybı, katalepsi.
Rüya bilinci: rüyalar, beden dışında yetersiz uyanma.
Bilinç: dış dünyanın algılanması.
Öz-bilinç: dış dünya içinde kendini algılama.

Psişik bilinç: beden dışında tam uyanma, lüsid ve canlı rüyalar, daha yüksek öz-bilinç, ruhsal açıdan kendini algılama.

Kozmik bilinç: ben ve ben-olmayanın geçirgen sının, bir parçası olduğumuz daha büyük kozmik bütünü kişisel kimlik yitimi olmaksızın algılan13-
o**l**
Şimdiki kişiliğimiz doğadan ve yetiştirmeden dah *u *Yez* kendim12 ana babamızı ve bu nedenle genlerimizi ye ortamımız Çg^ ve de
seçmişizdir. İkincisi, çoğu kez tasarladığımız *veya*. . fonll olan b'r
geçmiş kişiliklerimizin becerileri ve öze ı erinin on ^eş ade*
yaşam planımız vardır. David Cliness şimdi ı yaşam Yaşam111112"1 ömrün tesir edebildiği sonucuna varır (Bache.1990- sıra, yaş
herhangi bir anında, o ana dek gelişmiş kışı 1&ırm KişibS'mlZ ' planımızın henüz gerçekleşmemiş potanisyeline sa „ e ne olnia
mzca ne olduğumuz değildir, ayrıca yaşamımızın gıdış< istediğimizdir. Demek ki şunlara sahibiz:

* Şimdiki kişiliğimiz (birkaç altkişilikle).
Travmalarımız ve postülnlarımız (çoğu kez sorunlu altkişiliklerle alakalı).

Bu yaşamın gerçekleşmemiş kişilik potansiyeli.

Daha geniş kişiliğimizin bedensiz parçası.

Ruh varlığımızın henüz keşfedilmemiş potansiyeli.

Dolayısıyla kişisel gelişimimiz şunları gerektirir:

. Travmaları ve postülaları çözüme kavuşturmayı.

. Sorunlu altkişiliklcri özgürleştirip onlarla bütünleşmeyi.

- Diğer altkişiliklcri uyumlu bale getirip onlara bağlantı kurmayı.
- Yaşam rotamızı gerçekleştirmeyi.
- Daha geniş kişiliğimizle temasa geçmeyi.
- Dalıa çok bilgi, anlayış ve bilgelik; daha çok ahlaklılık, empati ve sevgi; daha çok bağımsızlık, yeterlilik ve yaratıcılık geliştirmeyi.

GEÇMİŞ YAŞAMLARDAN KİŞİLİKLERİN GERÇEKLİĞİ, SAHTE-OBSESYONLAR VE OBSESYONLAR

Geçmiş yaşamlar yalnızca anılardan ibaret değildir, geçmiş yaşamlardan kişilikler de bu şekilde var olmaya devam eder. Bir geçmiş yaşam reg- resyonu o geçmiş kişiliği az çok canlandırır. Şimdiki yaşamla doğrudan ilişkili bir yaşamla bu geçmiş kişiliği adeta kendimizin bir öğesi olarak deneyimleriz. Daha az ilişkili bir yaşam ise lüsid rüyadan farklı değildir, dışında olduğumuz kadar, kolayca içindeyizdir.

. uiaüikler karışabilir.

Fobilerimizin ve komple^rrmizin deh» «W»
Gaçmıı yaşamlardan daha az %ow' ^mdiki karakter w
Po»tülalar' (zorlayıcı fikirler v ® . g e r i
»a »mırlı anlamda, aynı kışihfe» * uf| 0 *çmı* . v *kın aile
düima ruh uar/ıüımızın tekrardoö özdeşleşebiliriz Wn tekrard»0ufuyuz. Bunlarla kolay

Ruh varlığımız asla tamamen bedenlenmez ve muhtemelen şimdiki ^omuzdan ayn olarak, geçmiş yaşamlarımızın bedeni terk etmiş kişiliklerinde 1 lnÇÜ kalmaktadır. Bazı kişilikler uyur. Bunlar doldurup uyandırmamız gereken boş balonlardır. Bunun ardından, daha geniş benliğin sinesine geri önerler çünkü yaşamları tamamen işlenip etraflıca ele alınmıştır. Daha j^n,Ş benliğin serbest rolleri haline gelmişlerdir. Diğer geçmiş yaşamlar *t* indirilmemiş deneyimlerin veya kendi yaşamlarında tam olarak ifade «niedikleri. Önüne set çekilmiş becerilerin yüklerini sürdürmektedir.
üyeleri veya arkadaşlarla olduğu gibi bunlarla özdeşleşmeyip iletişim^ olabiliriz. Bunlar bir araya gelip tanışabilir ve hatta kaynaşabilirler ama birbirine kapılmış hale gelmezler: Loehr-Daniels okumalarının solite dediği şeyi oluşturmadıkları sürece.

Günlük yaşamda, bu geçmiş kişilikler farklı anlarda ve farklı tarzlarda ortaya çıkabilir. Bazılarımız farklı durumlarda farklı yüzlere sahibizdir veya farklı bir yaşta hayli farklı davranırız. Böyle değişimlerin pek çoğu altkişiliklerin koreografısinden kaynaklanır ama bazısı geçmiş yaşamlardan gelebilir. Şimdiki yaşamımızla ilişkili geçmiş yaşamları keşfe çıktığımızda, şimdiki yaşamımızda bazen bir altkişilikle denk düşen temaları tanırız. Ayrıca psişikler ve medyomlar da geçmiş yaşamların kişiliklerinin kendi başlarına ayakta durabildiğini ima etmektedirler. 2. Bölüm'de, en iyi arkadaşı, yani bir geçmiş yaşamından tavsiyeler alarak hoş ve kolay bir yaşam geçiren Afrikalıdan söz etmiştik. Serbestleştirilmiş ve bütünleştirilmiş geçmiş yaşamlar en iyi rehberlerimizdir.

Ölülerle temasa geçilen seanslarda, bazı ruhlar şimdi yaşamakta olan birinin geçmiş

kişiliği olduklarını ve şimdiki kişiliğin yardımını istediklerini ilan ederler. Bu, söz konusu kişilik bundan tamamen habersizken olur.

4. Bölüm'de, bir seans sırasında ortaya çıkan ve o anda bir başka ülkede huzurla uyumakta olan bir kadının önceki bedenlenişi olduğunu söyleyen ruhun örneğinden söz edilmişti. Ruh önceki bir yaşamda öldüğü yer olan bir manastır çevresinde çoğu kez gezindiğini söyledi. Normal kişiliğe bundan haberi olup olmadığı sorulduğunda ise kadın bunun muğlak bir rüya ve belirli bir his olduğunu söyledi (Muller 1970: 172). Burada, ancak şimdiki kişilik uyuduğunda ortaya çıkan önceki bir kişilik görmekteyiz.

Gereğince bütünleşmemiş kişiliklerin negatif örnekleri "sahte obses- yon" örnekleridir, geçmiş bir kişiliği daha geniş kişilikle bütünleştirmeden bedenimizde veya auramızda taşırız. Çoğu kez bu yaşam asla tam olarak öz-farkındalığa erişmemiş veya öz-farkındalığm kaybolduğu, sakatlandı^veya çıkmaza girdiği kısa, travmatik bir yaşamdır. Sahte-obsesyonlar ge nellikle değişip duran psikomatik şikayetler üretir. Brezilyalı spirits [u]
doktorlar otizmi bir sahte-obsesyon belirtisi olarak görürler. Buna ano^ reksiya nervosayı, bulimiyayı, inatçı migrenleri ve duygusal dengesi ^ birlikte görülen fantom ağrıları da eklerdim. Geçmiş yaşam terapi ^ travmatik yaşama geriletir ve ardından, terapist musallat olan ^uZU ' kişiliği, şimdiki kişiliğin veya gerekliyse terapistin rehberlik ettiği bir ölüm deneyiminden geçmeye yönlendirir. Sonrasında sahte-o ya şimdiki yaşamla veya daha geniş benlikle bütünleşmiş bir ve
haline gelir. Bir sahte-obsesyona şifa vermek ilginçtir, doyurucu
,o^u kez harikulade sonuçlar verir: genel esenlikte yepyeni bir hal ve psikosoınatik şikayetlerin etkili bir biçimde ortadan kalkışı.

Bövle bütünleşmemiş, musallat olmuş geçmiş kişilikler, farklı bir kişilik aniden kendini tezahür ettirdiğinde olağan yaş geriletmelerini arada sırada alt üst eder. Bu, tecrübesiz terapistleri korkutabilir çünkü obsesvona benzer. Araya giren kişiliğin bir geçmiş yaşam mı, yoksa bir eklenti mi olduğunu anlamak hayli kolaydır.

Yaşarm boyunca ailesi için çalışmış ve diğer her şeyi bir kenara itmiş bir Brezilyalı altmış uç yaşında, bir kaza sonrasında, sinirlilik göstermeye ve karısını zina yapmakla suçlamaya başladı. Aile bunu aptalca bir varsayım olarak gördüğünden gülüp geçti. Ancak adam giderek daha çok huzursuz ve sonunda psikozlu hale geldi. Karısına ve daha sonraları başka insanlara karşı saldırganlaştı ve sürekli gözetim altında tutulması gerekir oldu. En sonunda bir akıl hastanesine kondu. Huzursuzluğu vesinirlliği birkaç gün sürdükten sonra adam sakinleşti ve yine herkese dostça davranmaya başladı. Üç ay sonra, iyileştiği söylenerek evine yollandı. Ama orada, semptomların hepsi derhal geri geldi. Karısını dövmek istedi ve gece gündüz bağırıp haykırdı. Akıl hastanesine geri getirildiğinde yine sakinleşip iki ay boyunca mutlu oldu.

terlidir (Ferreira 1955).

By
n 8ÜÇt«n düştükçe, önceki ömrü öne çıkmış ve akıl kn*
(il *L'vcn»k'liği ve nefretiyle geçmişin bütün gölgelerini üretmişti, fuller 1970: a10)

Bir psişik okumada, önceki yaşamında adamın zengin bir İspanyol tüccar *olduğu ortaya çıktı. Çocuklu bir duldu ve boğa güreşçilerinin giysilerini işleyen ve hiçbir şeyi umursamadan yaşayan bir genç kızla evlendi. Karısını başka bir adamla yakaladığında onu evden kovdu. Daha sonra, kadını oğullarından birinin yanında gördü ve kadın adamla alay etti. Bu, adamın oğlu ile kavga etmesine yol açtı ve oğlu ciddi biçimde yaralandı. Adam oğlunu affetti, evine aldı ama yaraları iyileşmeyen genç adam öldü. Bunun üzerine, adam* intihar *etti. Anlaşılan, adam yaşlanıp güçten düştükçe, bu geçmiş yaşamın kişiliği özgürleşmiş ve kendi güvensizlik ve nefret hislerinin yanı sıra Çeçmişin gölgelerini de ortaya çıkarmıştı. Burada, önceki bedenle- nişinin kişiliği aracılığıyla daha geç yaşlarda bir shate-obsesyon edinen birini görmekteyiz. Görünen o ki zayıf bir bünye ve geçmiş kişilikteki güçlü bir duygusal yük bunun meydana gelmesi için ye-*

Ayrıca uygun bir yaşam gözden geçirmesi olmayan önceki ya.şam_
besleyici kişilik olduğunda kendisini neredeyse ayrı bir kişilik olarak t ,n ’ tnbilir. Önceki yaşamlar ölmüş olduklarını pek fark etmemiş ve kendili '• halen canlı hissettiklerinde bizi rahatsız edebilir. Alışılmadık biçimde aktif çocukken hiperaktif olan insanlar çoğu kez, genç ölen bir asker oldukla ' bir önceki yaşama gerilerler. Artık iki kişilik enerjileri vardır. M otoya m- kendi kardeşlerinden birinin çocuğu olarak tekrardoğan birini ani m, (Motoyama 1992: 103):

Gerçekten de amca, yeğen olarak yeniden doğmuştu. Ama kahraman bir şahsiyetti. Savaş sanatlarının kusursuz bir uygulamacısıydı ve yaşamını ülkesi için feda etmişti. Ölmekten pişmanlık duymadı. Düşmanı yenme arzusu ölümden sonra da devam etti ve astral boyutta savaşmayı sürdürdü. Yeniden doğuşunun ardından bile savaşçı kişiliğine güçlü bir biçimde bağlı kaldı. Normal bilince aşırı yüklendi, yeğenin sara krizlerini tetikledi.

Dört yaşındaki Viyanalı bir kız dört gündür apatikti. Boşluğa bakıyor, hareket etmiyro, verilen ilaçların ve yemeklerin hepsini kusuyor ve hiç uyumuyordu; dolayısıyla her geçen saat durumu daha da kötüleşti. Ailenin bir dostu bir ruh çağırma seansı düzenledi. Bedenini antite- lerin kullanmasına izin veren trans medyomu Avusturya aksamyla aniden, “Bırakın çıkayım!” diye bağırdı. “Nereye gitmek istiyorsun?" “Dışarı. Yolumdan çekilin!” “Hayır, nereye gitmek istediğini söyleyene dek burada kalacaksın.” Bir süre tartıştıktan sonra *antite, adının “Jogl Stoanbauer (Georg Steinbauer)” olduğunu ve Grimmensteindan geldiğini anlattı. Hayli çaba harcadıktan sonra anlaşıldı ki 1827’de ölmüştü ve en sonunda karısı Leni’yi bulmuştu. Karısının şu anda yan odada beklemekte olduğunu söyledi. Beş gün önce onun küçük bir çocuğun bedenim terk ettiğini görmüştü. Karısını yakalamıştı ve onu asla bırakmak istemiyordu. Küçük kız bu çiftçinin karısının yeniden doğumuydu. Aile dostu durumu zavallı Jogl'a açıkladı. Durmadığı takdirde küçük kızın öleceğini anladığında adanı istavroz çıkartıp niyetinin asla bu olmadığını anlattı. Küçük kızın yatmakta olduğu odaya döndü ve anlaşılan, sevgili karısı Leni’ye, “Sorun değil, şimdi Tanrı aşkına, ufaklığa geri dön!” dedi. Derken, yan odanın kapısı aniden açıldı ve pembe yanaklı küçük kız, “Anne, karnım çok aç- diyerek içeri girdi. O andan itibaren tamamen iyileşmişti.*

Kayıt bürosunda yapılan inceleme çiftçi ailesinin varlığını doğruladı Ailenin son üyesi elli beş yıl önce ölmüştü (Passian 1985)-

p.,]ıa az dramatik ve daha kısa süreli bir kişilik değişimi örneği ise
Cldberg'ten (1982: 66):

Almanya'da tatil yapmakta olan Amerikalı genç kadın Belçika'ya gitmeyi planlamaktadır. Yirmi dört saatlik bir gecikme olur. Zaman geçirmek amacıyla, müzeye dönüştürülmüş bir kaleyi ziyaret eder. Kalede, 13. yüzyılda orada yaşamış birinin portresini görür. Kendiliğinden regresyona girer ve o kadının yaşamının tamamını yeniden yaşar. Yaklaşık kırk beş dakika süren deneyim sırasında bir kasını bile kıpırdatamaz. Daha sonra birkaç ayrıntıyı doğrulamak için bir terapiste başvurur.

Goldberg bunun klasik *dejavu* olmadığım söylemektedir. Burada, ölen kişiliğin ya kadının erişilebilirliği veya aralarında mevcut kişisel bir ilişki olmasından dolayı birinin dikkatini çekmeye çalıştığı geçici bir obsesyonu görmekteyiz. Bu ayrıca kadının önceki bir bedenlenişi ve bu nedenle, bir sahte-obsesyon da olabilir. Her halükarda, ayrı bir kişiliğin araya girdiği bir vaka olduğu açıktır. Katılıp kalmanın ve hatta yirmi dört saatlik gecikmenin müdahaleler olduğu açıktır.

Zeki ve çekici bir anoreksiya hastası kendisini geçmiş bir yaşamda, çekici küçük kız arkadaşlar edinip onları taciz etmekten hoşlanan şişman ve son derece sevimsiz bir adam olarak bulur (Goldberg 1982: 127). Bu iki yaşam arasındaki fark öyle aşırıdır ki hastanın, bu hödük tarafından obsede edilen önceki bir kız arkadaş olup olmadığını merak ediyorum. Bu başka anoreksiya vakalarına daha iyi uyardı. Bu doğruysa, regresyon terapisi bu obsesyonu daha da derine yerleştirmiştir ve yazarın çıkarımları fazlasıyla erkenci bir şekilde iyimserdir.

Muller bir obsesyonu tedavi ederken bu vakadaki rahatsız edici kişiliğin, konusu danışanın geçmiş bir kişiliği olmasından ve bütüneleştirilmesi gerektiğinden dolayı bertaraf edilmemesi mesajını alan bir medyom örneğini v'er»r (Muller 1970: 213). Goldberg'ten alınan önceki örnek ise tam tersi görünmektedir: bütünleştirilmesi değil de, ayırılması gereken bir obsede edici kişilik. Obsesyon ve sahte-obsesyon anlayışından yoksun bir geçmiş ^aşam terapisi ters sonuçlar üretebilir. Eğitim almayanların bundan uzak Urma,an için bir neden daha.

REGRESYONLAR SİRASİNDA KİŞIUKLERİN BELİRÎŞI

jJ/r5' ^ama gerilediğimizde beden, alışkanıklar, duygular ve fikir- <-*ki büyük farklara rağmen bu deneyimleri kendimizinki gibi hissederi*.

Regresyon sırasında, aynı anda şimdiki kişiliğimiz ve geçmiş kişilj^jrıl- olabiliriz. Joe Kecton'ın regresyon tekniği hem terapistle temasta o|a geçmiş yaşam kişiliğinin hem de güçsüz ama bilinçli bir gözlemci ohn|. şimdiki kişiliğin ikili mevcudiyeti ile sonuçlanır. Buna "eliptik" bil demekteyim, yani iki odak noktası olan bir bilinç. Bir kişilik ise şudj.' bilincimizin bir odak noktası, bir deneyimler zincirini bağlayan ve mc.r kezleyen bir benlik duygusu.

Hatırlama, yeniden yaşama ve regresyon deneyimlerinin hepsi bir miktar eliptik bilinç içermektedir. Altı yaşındayken dayak yediğinizi ha tıkayabilirsiniz. Bunu

hatırlar, yeniden deneyimler ve aynı anda, şimdiki yaşınızın bakış açısından bakıp altı yaşındaki haliniz için üzülürsünüz İçebakışıı pek çok biçimi farkmdalığm odağını bir parça ayrıştırır: Kendine acıma, kendini yargılama, narsisizm vb.

Colin Wilson çoğul kişiliklerin bir hiyerarşisi olduğuna işaret eder. Bu hiyerarşi karmaşık olabilir. Alt kişiliklerin hepsi her bir diğerini tanımaz. “Carla” belki “Jennie”nin tutumunu tartışabilir ama “Jennie” “Carla’nın varolduğunu bilmez. Joe Keeton ile regresyonlarda, şimdiki bilinç önceki bilinci algılar ama tersi olmaz. Buna rağmen, şimdiki bilinç güçsüzdür. Demek ki altkişilikler arasında bir başka fark vardır: sürücü koltuğuna erişebilir olup olmamak. Üçüncü fark ise “doğum” sırasındadır. “Sybil” vakasında, başka altkişilikler ortaya çıkıp ayrışmıştır. Sybil bunları bilmiyordu ve kontrol edemiyordu. Sybil en zayıf kişilik olmasına rağmen ana, orijinal dal idi. Bu dallanıp ayrılma veya çatallanma bir annenin arada bir bayılıp annenin enerjisini ve boyutlarını azaltan bebekler doğurmasına benzer.

Farklı ömürlerin kişilikleri benzer bir ortak varoluşa sahiptir. Bazıları daha geniş kişiliğe erişebilir ve böylece geri kalanları bulabilirler. Diğer kişilikler ise daha çok içe bakmakta veya kendilerini yalıtmış haldedir. Kendi sindirilmemiş deneyimlerine takılı kalmış olabilirler.

Birini bir geçmiş yaşama net bir soruna odaklanmadan gerilettiğimizde, muhtemelen besleyici ömürlerden, büyük ihtimalle başlıca besleyici bedenlenme, bu yaşamın ana köküyle karşılaşırız. Her bir yaşam planı birkaç, genellikle üç ile altı geçmiş yaşamla bağlantılıdır. Belirli bir meseleyle başlarsak, bu meseleyle en yakından bağlantılı ömüre varırız. Çoğu kez ilk olarak, travmatik bir ölümle karşılaşırız, net karmik veya dharmik bağlantıları olan yaşamlara gireriz. Diğer yaşamlara ise ancak daha geniş kişilik üzerinden erişilebilir.

6. Bölüm’de “özdeşleşme” örnekleri vermiştik: sürücü koltuğunu ele geçiren geçmiş kişilik. Tuhaf olan, tam tersinin de meydana gelebilmesi u. şimdiki kişilik geçmiş kişiliği ilgilendiren bir koşula girebilir. Shirley bunun eğlenceli ama rahatsız edici bir örneğini verir (1924: 58). Robert Mon^ da bunun kadar eğlenceli ve rahatsız edici benzer bir deneyim yaşantı?

vi„ıi "III. Oil mu" dediği yerdi* geçer ve başka bir gez eğende paralel ^.'bodenbMiine i/.leıiimi verir (Monroe 1977).

l) iil»:> gvniş kişilikle temasa gevmek çoğu kez terapiyi hı/larıdırır.

1 bazen terapist sorumluluğu iisliinden atmaya çalışmaktadır, belirli lir deneme regresvonuı istenilir olup olmadıkından şiiphe dııyup ddalıa ıiis benlikten rehberlik veya tavsiye isler. Veya danışan bir şeyi yeniden Maniaya tereddütlüdür ve bunu daha dengeli, daha objektif bir bakış 'içı'sııdan denevimlemeyi yekler. Daha geniş benlikle temaslar deneyimden kaçınmaya vardım ettiğinde deftiI de, deneyimi sonuna dek yaşamayı teşvik ettiftinde faydalıdır.

Regresyon sırasında bir uzaylı kişilik de ortaya çıkabilir. Obsedörler ve sahte-obsedöıler ya göze çarpmaksızm veya göze çarpacak biçimde belirebilirler. Obsede eden bir antite ile kısa bir regresyon daima iyi ve çoğu kez özgürleştirici ve netleştiricidir.

Danışanın bilincindeki altkişiliklere ve diğer kişiliklere ayrı kişiler olarak seslenmek

terapötik açıdan etkilidir. Şimdiki kişilikten travmatik bir ölüm sahnesine veya çocukluktaki bir olaya müdahale etmesi istenebilir. Bu sonuncusu İçteki Çocuk çalışmasıdır. Danışanlar bir zamanlar olmuş oldukları yenidoğanı rahatlatabilir veya bir geçmiş kişiliği bir çetenin elinden kurtarabilirler. Bir zamanlar eksik olan rahatlamayı, anlayışı, sevgiyi, güvenliği ve huzuru sağlayabilirler. Bu şekilde, tarihi yeniden yazmayız ama yansılamalarını değiştiririz. Kişilikler ve altkişilikler psişik enerjiyi engelleyen sindirilmemiş deneyimlerde ve totaliter postülalarda hapis kalabilir. Teknik açıdan bu, ıı. Bölüm'de anlatılan durağan alacakaranlık varoluşu andırır.

Regresyon sırasında birine bir obsedör girebilir mi? Medyomistik insanlar sıra dışı derin bir transta gerileyebilir ve boşluğa bakıp kaskatı kesilir veya soğuyabilirler. Aşırı derin transı kolayca önleyebiliriz. Fiziksel temas ve sakin talimatlar yeterlidir. Bir danışan sürücü koltuğunu bırakacak olursa, uyanık bir terapist o boşluğu koruyacaktır.

Güvensiz veya korkan bir terapist danışanın geri dönmesine izin ''ermelidir. Bir terapistin psişik duyarlılığı veya becerisi faydalıdır ama gerekli değildir. Sakinlik ve profesyonel beceriler daha önemlidir. Danışan güven telkin eden bir terapisti tanıyabilir: bu yeterli olacaktır.

PARALEL KİŞİLİKLER

^'gresyon literaründeki sıra dışı vakalar ruh varlığı ve onun kişilikleri ^asındaki ilişkiyi anlayışımızı biraz keskinleştirebilir: örtüşen ömürler, yamanlı ömürler ve çatallanan kişilikler, önceki kişilik şimdiki kişilik Jgduktan sonra öldüğünde ara eksidir. Bu, birkaç günden üç oya dek ve a lr vakalarda üç yıla dek çıkar. Bu yaşamda bir regresyon sırasında,

on sekizinci ayda bir duraklama olabilir ve danışan aniden önceki ömrün ölüm deneyimine geçer.

Biri doğumdan sonra geri çekilirse bu erken bir ölüme veya kişili^ bir değişime yol açabilir. Bedene giren kişi genellikle hayli yakın bir yerde yeni ölmüştür. Bu hayli doğrudan olabilir ve anılar önceki kişiliğin öldüğü gün kesilebilir. Bazen bir süredir etrafta gezinmiş olan aklı karışık bir ruh varlığı içgüdüsel olarak bir beden aramaktadır. Neredeyse daima büyümekte olan bir cenin bulur ama içindeki sakini tarafından henüz terk edilmiş veya edilmek üzere olan yaşayan bir beden bulmasının nadir bir olay olduğu açıktır.

Pieter Langedijk (1980) iki yaşındayken bir mama sandalyesinde oturduğunu ve yemek yediğini yeniden yaşayan bir danışanı anlatır. Danışana bir yaşında geri gitmesini söylediğinde kadın, “Hiçbir şey yok. Bir yaşında değilim,” der. Kadını iki yaşına her döndürüşünde deneyim vardır ama bir yaşında hiçbir deneyim yoktur. Derken, kadına bir yaşına dönmesini söylemek yerine, bir yıl geriye gitmesini söyler: “Şimdi neredesin? Bir yerdesin, değil mi?" “Evet, Almanya’da bir toplama kampındayım ve vuruldum.” Birkaç hafta sonra on sekiz aylık bir bebeğe girmişti.

Langedijk ölümünden sonra yeni bir aile arayan ve küçük güzel kızıyla bir anneyi görüşünü yeniden yaşayan bir kadın hakkında bir örnek de vermektedir. Kadının güzellik arzusu o kadar güçlüdür ki hastalık küçük kızı tüketene dek civarında takılır ve sonra onu dışarı iterek bedeni ele geçirir. Sonraki yaşamı çok zorluydu çünkü aileye uyum sağlayamamıştı. Güzel beden onu cezbetmişti ama ana babanın korkunç bir ilişkisi olduğunu fark etmemişti (TenDam 1982).

Bunun karma olmayıp Rousseau’nun “doğal ceza” dediği şey olduğu açıktır. Böyle ömürler psikolojik yaşam öyküleri bakımından değil de, nüfus kayıt idaresi bakımından örtüşür. Böyle eksi aralar veya bariz örtüşmeler çocuk vakalarında da meydana gelir. Stevenson birkaç vaka bulmuş ve bunları soruşturmuştur. Jasbir’in örneği en iyi bilinenidir (Stevenson 1966: 34). Jasbir üç yaşında öldü. Bunun hemen ardından, klinik açıdan geçici süre ölen biri gibi, yaşama döndü. Bedeni önceki yaşamını hatırlayan yeni bir kişilik devralmıştı. Bir diğer iyi belgelenmiş vaka ise Hermann Grundei (Muller 1970: 122) ile ilgilidir. Önceki yaşamı bu yaşama doğuşundan otuz beş gün sonra sona erdi. Çarpıcı benzerlik ilginçtir. Belki de burada gerçekten de örtüşen bedenlenme söz konusudur. Her neyse, eksi aralar yeterli bir biçimde sergilenmiştir. Genellikle küçük çocuk çok zayıf veya hasta veya yaşama isteği pek az olduğunda meydana gelir. Davetsiz kişilik normalde derrhal geri dönmeye yönelik güçlü hır

da c
Ü buymaktadır. Kişilikte değişim, örneğin bombardıman sonrasında
jlı l *• ' ?
]., olabilir- Cyril Scotfa göre bıı yalnızca geçmiş yaşamlarında büyünün [1] dıeli biçimlerini kullanan ve kendilerini başkalarının iradelerine açma
ctfpl —
Eğitimi alan insanların başına gelir (1953: 231). Şunu ekleyeyim: veya onlara bunu yapanların başına gelir.

l-'şzanıanlı bedenlenmelerimiz olabilir mi? Regresyonlar bazı tuhaf göstergeler sunmaktadır. “Seth’e göre, bedenimiz bir insan bedeninde ve bir hayvan bedeninde, veya farklı türlerden birkaç hayvanın bedeninde eş yunanlı olarak bedenlenmiş haldedir. Regresyonlar böyle paralel hayvan bedenlenmeleri göstermez. Dick Sutphen (1989) paralel insan ömürlerden örnekler verir. Grup regresyonlarında bunun için talimatlar bile vermektedir. Bu paralel ömürler danışanların kendilerinin isabet ettiremediklerini tamamlamaktadır, bu nedenle telafiyi işaret eder gibidirler. Bu konuda ikna olmadım. Literatürden bildiğim diğer tek örnek, Pat Roberts’tır (Moss and Keeton 1979: 171). Pat, 1900’lerde Liverpool’da bir kadının yaşamını yeniden yaşar. Pek çok muğlak veri daha sonraları arşivlerden ve mezar taşlarından doğrulanır. Tek sorun pek çok olgunun doğru olmalarına rağmen çelişiyor görünmesidir. Sonraki soruşturmalar neredeyse aynı adı taşıyan iki kadının birbirine hayli yakın yaşamış olduklarını ortaya çıkarttı. Bu iki yaşamdan olgular regresyonda birbirine karışmıştı. Bu bir paralel bedenlenme veya belki de bir obsesyon olabilirdi.

Bruce Goldberg “eşzamanlı çoğul bedenlenmeler”den söz eder ama kendi regresyon uygulamalarından bunlara dair örnekler vermez (Goldberg 1982: 43). Bir ruh varlığının eş zamanlı olarak birkaç bedende bedenle- nebildiği fikri, aynı kişiliği ve aynı bilinci paylaşıyor gibi görünen haydut İngiliz ikizler vakası ile desteklenmektedir. Bir bedende -obsesyonda olduğu gibi- ikiye bölünmüş bir kişilikten ziyade bu sanki ikiye bölünmüş bir bedendeki tek bir kişilik gibi görünmekteydi.

Wambach’in doğum öncesi regresyonları (1979) bazı gizemli vakalar içerir. Bir danışan doğmadan önce uzun saçlı küçük bir kızdı (VVambach *979: 53)- “Bir bütün yapmak için diğer yansını bulmak zorunda oldu- &unu,” söylemişti. Bir başka danışan ise kendi farkındalığı cenine girene dek annesi ve kendisinin aynı kişi olduğunu söyler. O noktada ayrılmış- *ardı. Kendisi neredeyse hiç değişmeden kalırken annesi dikkate değer ‘Çimde değişmişti. Danışan, annesi çaresizlik hissederken kendisinin ^deta kontrolü ele aldığını hissetmişti (Wambach 1979: H9)* annenin Şüık bölünmesinin, kişiliğinin güçlü unsurları kızına giderken ayrı birer §üik haline geldiklerinin göstergesi olabilirdi.

Tuhaf görünse de bu mümkün olabilir. Eva ve Sybil ve diğer kişilik vakaları altkişiliklerin nasıl bağımsız hale gelebildiklerini mektedir. Biz kendimiz de kendi

ruh varlığımızın altkişilikleriyiz nedenle, belki bizler de daha da "çatallanabilir'dik ve altkişiliklerimi^. ^ ayrı bedenlenebilirdi. Loehr-Daniels okumalarına göre, bir ruh varlığı'^' yumurta ikizleri vakası dışında, asla eşzamanlı iki bedenlcnnıeye s(|| değildir (Smith 1975: 241). Durumun kesinlikle hep böyle olmadığ,^ görmüştük. İnsanların klonlanması yeni kanıtlar sağlayacaktır. Birk- istisnayla veya hiç istisnasız, regresyonların ana babadan farklı bir önceki ömürü açığa çıkaracağına bahse girerim.

BİR ÖN ÖZETLEME

Bizler çoğu kez insan bedenlerde oturan, daima kendinin bilincinde olmayan ve olması da şart olmayan (uykuda veya derin transa girmiş olabiliriz) ruh varlıklarıyız. Öz-bilinç "ışıldayan" bir ruh varlığının ve "yansıtan" bir bedenin ürünüdür. Bu yansıma ne kadar çok odaklanmışsa, bizler kendimizin o kadar çok farkmdayızdır. Farklı bedensel deneyimler farklı odaklar ve sonucunda da farklı kimlikler üretir. Er ya da geç öz- farkındalık ölümden sonra sürdürülebilir. Bedenlenmeleri boyunca, ruh varlığı kendini deneyilemek için daha ve daha çok kişilik biriktirir. Her bir kişilik kendi huzurunu bulana, ruh varlığının ışığı altında bilinç alanının kocaman evinde kendi yerini bulana dek gelişmektedir (bazen geçici olarak durağanlaşmakta veya yozlaşmaktadır).

Tekrardoğuş üzerine ilk makul kitaplardan birinde, Ralph Shirley şöyle yazar (1924: 35):

Bir insan veya hayvan yaşamda ne miktarda bireyselliğin var olduğunu belirlemek zordur. Belki hayvan yaşamının en basit biçimleri arasında bile basit bir formu mevcuttur ama bu spekülasyondur. Çok az ipucuna sahibiz. En gelişmiş insanlar arasında bile bireysellik inanmak isteyeceğimizden daha az sabittir ve uç sınırda koşullarda kırılabilir.

Tekrardoğuş ve kimlik hakkındaki açıklamalar çoğu kez üst ve a benlikten söz eder. Bu bölüm bu fikirlerin, özellikle de sıkça kullanıla[11] •> üst benliği aktör ve alt benliğin ise şimdiki rol gibi gösteren kıyaslama[1] ^ yanıltıcı olduklarını gösterecektir. Art arda yaşamlar aktörün farklı ro
ise, bu durumda hizlcr rollerimizle özdeşleşip oyun oynamakta olduğumuzu unutan aktörleriz demektir. Dahası bazı kozmik varlıkların bizleri yönlendirdiğini varsaymadığımız takdirde, sahnenin önünde izleyicilerimiz de eksik. Bıı varsayım çürütiilemediğinden, bilim kurguya ve paranoyaya daha uygundur. Ayrıca aynı yaşamı birkaç kez sergilememekteyiz. Başarılı bir performans tekrardan oynanmaz. Tam tersine, bizlerin kötü performansları ve sahneden erken çıkışları tekrarlamamız daha büviik bir ihtimaldir. Eğer varsa, prova yaşamdan neredeyse az önce yapılır ve ardından, amneziye yol açan sıkı bir tokatla, hantal küçük bir bedenle ve bizden yıllar önceden beri sahnede ter dökmekte olan daha yaşlı aktörlere uzun şiire bağımlı kalma ihtimaliyle sahneye yollanırız. En sonunda ve en önemlisi, bir aktör

arda arda gecelerde birbiriyle hiç alakası olmayan karakterleri oynarken bizim yaşamlarımızın ilişkili oldukları kesindir.

Bizler şimdiki kişiliğimizden fazlasıyız. Şimdiki kişiliğimizin ardında, yukarısında ve çevresinde daha özgür ve daha geniş olan, genellikle yaşamlarımız sırasında gizil kalan, muhtemelen ayrı bir farkındalıktan yoksun, daha ziyade bir matris veya rahim olarak var olan bir benlik buluruz. Alt kişiliklerimiz vardır: uyanan, rüya gören veya uyuyan. Ayrıca seçilmiş veya tavsiye edilmiş veya yalnızca devam etmekte olan bazı besleyici kişiliklerimiz de vardır. Bunların hepsinin yanı sıra, başka yaşamlardan travmalar veya postülalar çoğu kez yeniden uyarılma aracılığıyla bu yaşamla bağlantılı hale gelmiştir. Çoğu kez travma zincirleri var olduğundan, bütün bir yaşamlar dizisi bu şekilde şimdiki yaşamla bağlanabilir. Başlıca besleyici kişilik şimdiki kişilikle en yakın biçimde iç içe geçmiş haldedir. Genellikle ikincil kişilikleri ayrı ayrı teşhis etmek daha kolaydır çünkü çok daha Girgindirler: Belirli ruh hallerine, tutumlara ve eğilimlerle ilişkilidirler.

OKUNMASİ GEREKEN KİTAPLAR

bölümün konusu üstüne yazılmış pek az şey teozofik, gnostik veya mis- hktir. Regresyon malzemesini kullanıp kişilik teorisi üstüne pek az çalışma yapılmıştır. Bu konu söz konusu olduğu kadarıyla en ilerileri, Karl Muller 1970) tarafından belirtildiğine göre Brezilya'daki spiritist tekrardoğuş terapistleridir. Kardecçi spiritistler ve genelde psişikler, tekrardoğan ruh arhğı ile onun bedenlenmiş kişilikleri arasındaki ilişki hakkında fikirleri Vardır zira bedensiz durumla aşinalık böylesi fikirlere sahip olmak için Joan Grant birkaç gösterge sunar (1937.1952. Kelsey & Grant 1967). v« geniş bir jnceleme Arthur W. Osbom (1966) tarafından yanlan *The Vünin Q of Personal Existence, in the Light of Paranormal Phenomena,*

17<1 TfKRAROOOillJll Kİ S’11 VA| K
J70 • >1 K
Sınırı »ınım.ww,
p,r nnrtnne ***of*** Reim-orn""""" okumalar. iv hu h,k.Mm.
.41, k,,,rm **S-VC»** •>'< v * P ’ ' » n k , p » m l 1 * r - »>' o,"maUn_
We« Ci.vre nmk.l7ni™ «Uh» »Ck , P,kteat erleb.Mitinw. ye.WV
S-» **r" îr£ K*«»«• *-**•
114
1“
. Tıkmılufı* Ookırmi v* Mwtk Bilir* Hattın *k»*"*
M*
bunlar hemen hemen her noktan

15. BÖLÜM
TEKRARDOĞUŞA DAİR DENEYSEL BİR VİZYON

İlk dört bölümde tekrardoğuş hakkındaki fikirleri sıraladık ve tartıştık. Sonraki sekiz bölüm deneyimler hakkındaydı: kendiliğinden anıların araştırılması ve regresyonlardan elde edilen sonuçların gözden geçirilmesi. 13. ve 14. Bölümler deneysel literatür hakkındaki genel çıkarımlarımı, terapistlerin pratik deneyimlerini ve terapist olarak kendi deneyimimi içermekteydi. Bu bölümde ise tekrardoğuş hakkındaki geleneksel fikirler ile deneysel kanıtları karşılaştıracak ve bu kanıtlara dayanan çıkarımları ele alacağız. Deneysel bir alan olarak tekrardoğuş henüz genç ve kaotiktir ama şu an sahip olduğumuz kanıtlar aracılığıyla pek çok fikir derhal çürütülebilir.

TEKRARDOĞUŞA DAİR GENEL FİKİRLER

Tekrardoğan nedir? Ruh varlığı. Ama bununla kastettiğimiz şey tam olarak nedir? Tlingitler, Batı Afrika kabileleri, Burmaklar ve diğer pek çok halk tekrardoğuşun, daha önce yaşamış olan kişinin tüm tercihleri ve kişisel özellikleriyle geri dönüşü olduğuna inanmaktadır. Bu kişinin doğmayı tercih ettiği belirli bir adresi veya yeri vardır, yeni doğumunu bazen ilan eder ve genellikle de geçmiş kişiliğini andırır.

Hintliler ise ruh varlığının ilahi olduğuna ve daima aynı kaldığına tanırlar. Leibniz'in monad doktrini ve teozofi de benzer fikirler içerir. Her j^r yaşam, bir oyundaki aktörün (üst benliğin) içinde kendini kaybettiği ir karakter (alt benlik) gibidir.

Tekrardoğuş inançları ön-varoluş inançlarına doğru yayı a 1 P[8]Şik aktarım, yani geçmiş insanların yaşamlarının izlerim on *r olmadan taşıdığımız inancı ile karışmış hale gelebilir. Do ayısıy /
nrü yalnızca üst benliğin hatırladığı
' çıngın geri dolduğu ve ör **irmektedir**

Geçmiş yaşam terapisinden, özellikle de sahte-obsesyonlarla i]j,j|j terapiden çıkan kanıtlar gerçekliğin daha karmaşık olduğunu gösteriyor Önceki bölümde "daha geniş benlik," "besleyici kişilikler,'' "çatallannvı" vb. ele almıştık. Geçmiş kişilikler şimdiki kişilikte iyice iç içe geçmiş o|$a bile, genellikle hayli bağımsızdırlar. Var olmaya devam eder: uykuda, riiy, görerek veya uyanık. Şimdiki kişiliği uyarabilir veya ketleyebilir. Öz-imgemi? hala zayıfken -Stevenson'ın çocık vakalarındaki gibi- bir geçmiş yaşamın canlı anılarını hatırladığımızda, anlaşılan o ki geçmiş kişiliğin kayda değer bir kısmı bu yaşama aktarılmıştır. Zaman geçtikçe ne kadarının solduğu ve ne kadarının yeni yaşama dahil olduğu karaktere ve koşullara dayalıdır.

Maurice Albertson ve Kenneth Freeman tüm kaynakları tarayarak yaptıkları analizde (1988) deney koşullarında yalnızca birkaç tekrardoğuş araştırması yapılmış olduğu ama yüzlerce, binlerce ve hatta on binlerce vakanın tutarlı örüntüsünün tekrardoğuşun pek çok unsuruna dair pek çok çıkarım yapabilmemizi sağladığı sonucuna vardılar. Bu araştırmacılara göre, hemen hemen bütün veriler tekrardoğuşun temel ilkelerini desteklemektedir: insanlar hem bir bedene hem de ruha sahiptir; ruh bedensel ölümden sonra yaşamaya devam eder ve daha sonra yeni bir bedene girebilir.

- Ölüm deneyimleri, beden dışı deneyimler ve dünyaya bağlı kalan antiteler araştırması ruhun bedenden bağımsız olarak beden dışında serbestçe hareket edebildiğini, fiziksel dünyayı algılayabildiğim ve bu algıları hatırlayabildiğini gösterir.
- Doğum öncesi anılar araştırması cenindeki bir şeyin olgun ve yetişkin farkındalığa sahip olduğunu gösterir.
- Çocukların kendiliğinden hatırlaması, doğumdan önce bedensiz bir durumun anıları, geçmiş yaşam regresyonları ve geçmiş yaşam terapisi ruhumuzun önceki yaşamları ve aralarındaki dönemleri hatırladığın* ve bizim bunları her zaman kesinkes değilse de, ayrıntılı olarak an* latabildiğimizi gösterir. Ruhumuz ayrıca eski davranış örüntülerim» bedensel ve psikolojik şikayetleri de bu yaşama taşır. Bazı sorunlar, geçmiş yaşam terapisi nedeni bir geçmiş yaşamda açığa çıkarana e herhangi bir terapi formuna direnmeyi sürdürür.

Yığılıp birikmiş deneysel malzemeyi sınadıkları yirmi beş hipotezden y® nızca birini çürütebildiler: tekrardoğuşun hedefinin koşulsuz sevgi o varsayımını. Hedef daha büyük ihtimalle, giderek artan bağımsızlık o görünmekteydi.

pek çok görüş ruh varlıklarının bilinçsiz, pasif ve ilkel aşamalardan bilinçli, nratıcı aşamalara evrimleştiğini varsayar. İnsan ruhları bir zamanlar hayvan ruhları olmuş ve belki de bunun öncesinde bitki ve mineral aşamalarından geçmiş olabilirler. Meleklerden tanrılara giden insanüstü aşamalar çoğu kez varsayılır. Alternatif bir kavram ise insanların başlangıçta ruhsal, cisimsiz varlıklar oldukları ve bedenlenmeler sırasında belirli yeterlilikler geliştirerek fiziksel dünyada yaratıcı hale geldikleri ve belki, daha çok nitelik geliştirdikleri ile ilgilidir. Bu görüşte, bedenli durum temelde eğiticidir. Pek çok düşünce ekolü, inişimizi unutma ve kendimize, karmik komplikasyonlara veya fiziksel zevklere, acılara veya sınırlılıklara kapılıp gitme adetimizden dolayı bu eğitimin pek sağlam olmadığını vurgulamaktadır. "Daha farkına bile varmadan bir bakmışsın ki kaybolmuş bir evlatsın." 12. Bölüm'de, her iki gelişim çizgisi için kanıtları görmüştük. Pek çok danışan zamanda gerilere, iyice gerilere gittiğinde kendisini ilkel koşullarda bulur ve bu, tekrardoğuşu daha insan, daha uygar, daha kültürlü ve daha farkında hale gelmenin yavaş ve istikrarsız bir süreç gibi gösterir. Başka danışanlar ise iyice gerilere gittiklerinde, kendilerini daha ileri uygarlıklarla ve bedensiz durumlar içinde bulurlar. Buraya tekrardoğmak için belirttikleri nedenler daha muğlak ve daha çeşitlidir. Çoğu kez, buradaki ilkel, daha az yetenekli halka yardım etmekten söz ederler.

Diğer ekoller bedenli durumu ayartılmaya kapılmanın sonucu, insanın düşüşü veya bedensiz durumda yapılan kötü eylemlerin cezası olarak görmektedir. Bu düşünceler üstüne çok çeşitli ve çoğu kez ikilemli felsefeler inşa edilir: bedenlenmeler aracılığıyla öz-farkındalık elde ederiz ve amaç onu tekrar kaybetmektir veya Tanrı'yı tekrar bulmak amacıyla O'ndan ayrılırız. Kanıtlar bu görüşleri tamamen ve kesin olarak çürütmektedir.

Florence McClain, insanların yaşlı ve genç ruh varlıkları arasında fark gözetip genellikle de kendilerini yaşlı ruh kategorisine sokarak etraflarındaki ilkel, hala maddiyatçı, dışadönük (ve genellikle daha başarılı) genç nıh varlıklarına az çok iyicil baktıkları şu "yaşlı ruhlar" meselesine haklı olarak eleştirel yaklaşır. Aksine, şunu söyler: **"Regresyon kanıtları (kendimizinkilerin yanı sıra başka araştırmacılarınkiler de) hütün ruh varlıklarının çok uzun bir zaman önce aynı zamanda yaratılmış olduklarına işaret etmektedir."** (1976: 8) Ancak regres- yonlarda bulduğumuz -hayvanlar, devalar, "ışık insanlar," başka gezegenler gibi- çok farklı kökenler düşünüldüğünde bu, cesur bir ifade gibi görün- mektedir. Yazarın "İnsanın Kökeni" üstüne yazdıkları (1976: 132) soyut Almaktadır. McClain bizlere kanıtları ve diğer araştırmacıların kanıtları âkında daha çok şey söylemeliydi.

Bedenlendiğimizde, bedenisiz old şekilde yapar, deneyimler ve öğren uğumuz zamana kıyasla, şeyleri ('• miriz. Bedensizken "psikoplastik" (|' 1 yada yaşarız: Bedenimizin, ortamımızın ve içsel durumumuzun d-.- uyumlu olduğunu deneyimleriz. Bedensiz durumda, zihin gerçekten kcn(| mekanındadır. Bedenlenme ise daha objektif koşullar ve olaylar dünyasın-* giriş anlamına gelir. Hayali bir bardak dolusu su susuzluğumuzu gidernu-, Daha az susuzluk hissetmemize yardım edebilir, hatta bedenimizin su İh tiyacını bastırabilir ama sonunda yine de susuzluktan ölebiliriz. Köşeden dönünce sevgilimizin karşımıza çıkacağını dilemek karşımıza çıkmasını sağlamaz. Piyano çalışımız ancak çok uzun bir alıştırma sonrasında etkileyicidir. "Gerçektir bir fark yaratan." Fiziksel bedende, fiziksel dünyada algılama ve imajinasyon çok farklılık gösterir. Bu ayrıca başka insanların gerçekliğini de artırır.

Bedenlenme anti-solipsistiktir: bizi deneyimler edinmeye, öğrenmeye ve gelişmeye zorlar. Ve fiziksel yapımız öz-algıyı (kendimizi görmeyi, hissetmeyi, dokunmayı ve işitmeyi) tetikler ve bu nedenle, öz-bilinci kaçınılmaz kılar. Sinir sistemimiz etrafında öz-farkındalığımızın büyüdüğü bir inşaat iskelesidir. Bir noktada, bu öz-farkındalık öyle güçlüdür ki ölümden sonra iskeleden ayrıldığında artık çözülüp dağılmaz. Bu öz-imgeyi bedensiz duruma taşırız ve böylece, ölümden sonra öz-farkındalığı korumayı öğreniriz.

Bedenlenme bir dışlama veya hapsetme değil de, inşaat iskelesi, kalkıştan önce hızlanılan pist, fidanlıktır. Demek ki bedensiz vatandaşların başlangıçta uykulu ve sonraları lüsid varoluşu arasında ve eş zamanlı olarak bedenli "savaş cephesf'ndeki uyanık ve uyuşuk varoluş arasında gidip gelmekteyiz. Her bir bedenlenme, anlayışımızı, şefkatimizi ve yeterliliğimizi sınar. Yinelenen yaşamların amacı sürekli evrim ve özgürleşme olarak görünmektedir:

- Büyüyen entelekü̈el kapasite: Zeka, bilgi, anlayış, içgörü ve bilgelik.
- Büyüyen duygusal kapasite: Sempati, şefkat, neşe, barış ve sevgi.
- Büyüyen bağımsızlık, özgürlük ve sorumluluk kapasitesi.
- Büyüyen eylem kapasitesi: Eyleme, yapma ve yaratma.

Derinden düşünmek için ara dönemleri ile yinelenen bedenlenmeler büyüme potansiyelimizi muazzam bir biçimde artırır:

- Büyüme için tekrarlama da dahil olmak üzere deneyim için daha Ç°k zaman.
- Daha çok çeşitlilik: Cinsiyet, sağlık, aile, konum, kültür ve koşullar-
- Daha çok iyileşme: Tazeleyici, şarj edici veya dinlendirici aralar-

Daha çok adalet; bu sav öyle açıktır ve iyi bilinmektedir ki üstünde durmaya gerek yok.

Bedenli durumun tehlikeleri hakkında uyaran görüşlerin haklı oldukları bir nokta var. Aktif, dengeli ve doyuma ermiş yaşamları, üretken ve anlamlı işi olan insanlar, sonrasında fazlasıyla sık görüldüğü üzere, her türden zorluktan geçmekteler ve kendilerini akıl karmaşası, sefalet ve hatta yozlaşma yaşamlarında bulurlar. Ardından, kendilerine tekrar az çok hakim hale gelene dek çok zaman geçer.

Deneysel kanıtlar insan ilişkileri ve şefkatin yaşamlarımızda ve yaşamlar arasındaki bağlantılarda muazzam rol oynadığını sergilemektedir. Geleneksel tekrardoğuş felsefelerinin toplumsal temalar bakımından kayda değer bir biçimde zayıf olmalarına karşın bireysel dinsel veya ruhsal gelişim gibi yaşam hedefleri toplumsal temalardan daha az yaygındır.

Geleneksel görüşler bedenlenmelerin sayısına dair ve aralara dair ne söylemektedir? Bedenlenmelerin sayısı Pers (Farsi) türü görüşlerde birkaç adetten Hint türü görüşlerde yüzlerce veya binlerceye dek değişir. Pers görüşüne göre, iyi bir yaşam bundan bile daha iyi olan bir gelecek yaşam şansım artırır ve kötü bir yaşam ise daha bile beter bir gelecek yaşam şansını artırır. Başka bir deyişle, pozitif ve negatif gelişmeleri kendi kendini pekiştirme olarak görmektedir. Sonuç olarak, kişi birkaç yaşamda ya kendini insan statüsünün üstüne çıkartacak veya altına indirecektir. Hint düşüncesi, kişinin basit, sınırlı hislerden başlayıp burada olmanın ana sebebinin buradan çıkmak olduğunu fark etmeye doğru gelişmek için gereken ve kamadan *arthaya* ve *dharmadan mokshaya* dek yaşamlar aracılığıyla bir süreç olan tam deneyime erişmesinin uzun zaman alabileceğini varsayar.

Peki, deneysel kanıtlar ne söylemektedir? Kanıtlar aynı zamanda hem yavaş, aşamalı gelişim ve hem de kendini pekiştiriri gelişim mekanizmalarını doğrulamakta ve dolayısıyla, her aşırı uçtaki iki görüşü çürütmektedir. Her halükarda, insanların genellikle yalnızca birkaç yaşamı olduğu fikrini tamamen çürütür. Terapi sırasında bir sorun normalde birkaç ömür boyunca izlenebilir. Regresyonların *% go'ı* geçen 3.000 yıl içinde meydana gelir ve 8erİ kalanı ise tarihlendirilmemiş ilkel koşullarda veya Atlantis'i andıran kültürlerdedir. Regresyonlarla biraz tecrübesi olan hemen hemen herkes, en ^tudan düzinelerce ve muhtemelen yüzlerce yaşama inanmaktadır. Daha yüksek tahminler ise tarihlendirme ve eski ömürlerin ayırt edilmesi Zörluğu nedeniyle spekülatiftir.

Dürzilere göre, öldüğümüz anda yeniden doğarız. Cainistlere göre, ölümden sonra rahme düşmüş bir cenine derhal bağlanırız ve bu nedenle, ölme ve yeniden doğma arasındaki dönem dokuz ay kadardır. Afrika'da 1 jle ^ yıl arasında aralar varsayılmaktadır. Allan Kardec (1857), araların birkaç saatten binlerce yıla dek değiştiğini söyler. Teozoflar 8.000 yıldan uzun aralarla başlamışlar ve araların 5 ile 2.000 küsur yıl arasında değiştiğini söyleyen Leadbeater'ın sınıflandırmasında kalmışlardır. Rudolf Steiner 2.600 yıllık bir bedenlenme döngüsü ile başladı ve son olarak, 700 yıl civarında aralar öne sürdü.

Deneysel kanıtlara dayalı olarak, aralar konusunda hayli kesin konuşabiliriz. Karl Muller (i970)'in çok çeşitli vakaları derhal bedenlenmeden (ve hatta eksi aradan) başlayıp birkaç yüzyıla dek değişiklik gösterir, ortalama ara 70 yıldır. Helen YVambach'ın çalışması (1978) daha kesin ve daha güvenilirdir. 4 aydan başlayıp iki yüzyıla dek değişen aralar bulmuştur, ortalama 52 yıldır. Joel Whitton (1986) 10 ay ile 800 yıl arasında değişen aralar buldu, ortalama ise 40 yıldı. Stevenson (1966) ise çocuk vakalarında normalde birkaç yıllık aralar buldu ve en uzunu 12 yıl idi.

Demek ki Afrikalılar doğru bilmekte, Dürziler ve Cainistler ise yanılmaktadır. Dürziler, "Çin'de bir yerlerde" çocukların birkaç yıl yaşayıp sonra, gerçek bir Dürzi olarak geri dönmek için vaktinden önce öldükleri geçici bir tekrardoğuş ülkesi icat etmişlerdi. Zavallı Çin! Bu, tanıdık bir sav türüdür: çürütmesi imkansız olan tür. Kardec doğrudur, teozoflar ve antropozoflar yanılmaktadırlar. Onların fikirleri deneysel verilerle tam olarak çelişmektedir ve bir astrolojik devrin 2.160 yıl sürdüğü ve 700'ün güzel bir sayı olduğu gibi soyut düşünüşlere dayanmaktadır. 13. Bölüm'de, regresyonlar (ortalama 30-40 yıl) ve çocuk vakaları (ortalama birkaç yıl) arasındaki uyuşmazlığın muhtemel açıklaması yapılmıştı.

Nüfus patlaması çoğu kez, ara zamanlarında ciddi bir azalma ile açıklanır. Whitton, araların son birkaç yüzyıl içinde düzenli bir biçimde kısalmakta olduğunu söyler. Aynı fikirdeyim ama yine de elimizde istatistikler yok. Aralar daha kısa değil ise o zaman, pek çok ruh varlığı ilk kez bedenleniyor demektir. Bu muhtemel görünmekte ama elimizde, bununla bağlantılı hiçbir veri yok.

Bazı teoriler bedenlenmelerin döngüleri izlediğini iddia eder. Örneğin, herkes her bir astrolojik çağda (Balık Çağında, Kova Çağında vb.) bir (veya iki) kez doğar. Diğer astrolojik spekülasyonlar ise ilk olarak Koç Burcundan olacak şekilde, sonra Boğa Burcundan ve sonra İkizler vb. doğduğumuzla ilgil>dir> Regresyonların büyük çoğunluğu bu tür enformasyon açısından zayıfta mıa var olan veriler bu iddiayı desteklemez. Doğal olarak. Boğa Burcunda bir bedenlenme ile Başak Burcunda bir bedenlenme arasında küçük bir çocuk olarak üç kez öldüğünüzü iddia etmek de her zaman mümkündür. Böyle desteksiz iddialara inanmak isteyenler Dürzilere katılabilirler.

Bir yaşamın doğum haritasının bir sonraki yaşamınki ile bağlantılı olduğuna dair hiçbir kanıt yoktur. Regresvonlara ve de yeni bir yaşamın nasıl hazırlandığında, ana babanın nasıl seçildiğine bakarsak böyle bir bağlantı muhtemel görünmez. Helen Wambach'm doğum deneyimleri derlemesi büyük bir sahtekarlık olmadığı takdirde, bu astrolojik teorileri çürütmektedir. Wambach'm malzemesi belirsiz ve tam net olmayabilse de yedi yüz elli kişinin regresyonları, yetmi beş astrologun spekülasyonlarından kıyas bile edilmeyecek kadar daha iyi bir temeldir.

13. Bölüm de, deneysel kanıtlardan ömürler arasındaki ilişki örüntü- lerini belirleyip bir araya getirdik. Bu malzeme bir yaşamın doğum yerini ve zamanını doğrudan bir başka yaşamın doğum yeriyle ve zamanıyla ilişkilendiren kozmik saatler fikriyle göz göre göre çelişmektedir. Karmik astroloji astrolojinin çoğunluğu gibi, veri dizilerinde örüntüler keşfetmenin değil de, astrolojik etkenlerin anlamına dair soyut düşünüşlerden ilişkiler çıkartıp bunları el altındaki malzemeyle yorumlayarak çıkarımlarda bulunmanın bir sonucudur. Çoğu araştırmanın da tanık olduğu gibi bu, sapmak için hiç de güvenilir bir yol değildir. Tek seçenek, çok sayıda insanla yapılan regresyonların içeriğini bu insanların doğum haritalarındaki gezegen açılarıyla ve gezegen konumlarıyla bağıntılandırmak olurdu.

YAŞAMLAR ARASİNDAKÎ BENZERLİKLER VE FARKLAR

Ya cinsiyetin değişimi? En çılgınca saçmalık, erkekleri pinti olmamaları ve pireyi deve yapmamaları, aksi takdirde kadın olarak geri dönecekleri konusunda uyaran Kabalacılardan çıkar. Teozofı ve antropozofi ise dön- gusel olarak birbirini izlediklerine inanmakta ve yalnızca sınırlı sapmalara lzm vermektedir. Van Ginkel'e göre, ortalama bir kişi yedi erkek yaşamı ve kadın yaşamı arasında sırayla gidip gelir (Van Ginkel 1917X Reg- resyonlar billur gibi net bir yanıt vermektedir: cinsiyet değişimi çoğu kez olmaktadır ama sabit zaman çizelgelerine göre olmamaktadır. Art arda *ki bedenlenme arasında cinsiyet değiştirme olasılığı % 20 civarıdır. Art ®rda bir dizi yaşam içinde herhangi bir cinsiyet değişimi olasılığı ise 96 " e aklaşır. Bazı insanlar bir cinsiyeti diğerine kıyasla daha çok tercih yor

görünmektedir. Hangi cinsiyetle doğacağımı* hesaba katılan çok

çeşitli etkenlere bağlıdır. I. Nüfus'tan insanlar (genel evrim, yaşam gö2ıj geçirmesi veya yaşam planı olmayan) örneğin, genellikle Öncekiyle ay^, cinsiyette doğmaktadırlar.

Bir diğer konu da fiziksel benzerlikle ilgilidir. Teozoflara göre, üstat seviyesine ne kadar çok yaklaşırsak bedenlenmeler boyunca görüntümüz özellikle yüzümüz o kadar aynı kalır. Bu doğru ise, dünyada teozoflarm fa^ edebilmiş olduğundan daha çok sayıda üstat var demektir. İki bedenlen- menin ne kadar benzer göründüğü büyük farklılık gösterir. Muhtemelen ruh varlığı cenin ile rahme düşüş anından başlayarak temasa geçtiğinde benzerlik en büyük derecededir. Belirli özellikleri, özellikle yüzdekileri birkaç ömür boyunca beraberimizde taşıyabiliriz. Başlıca besleyici beden- lenme en büyük etkiye sahiptir.

Aynı aileye, ulusa, kültüre ve ırka geri dönmeyle ilgili fikirler yaygındır. Dürziler dürzi olarak dönerler, Yahudiler ise yahudi olarak geri dönmeyi yeğlerler. Rudolf Steiner kendisi gibi kıta Avrupası'ndan insanlar dışında, insanların asla aynı ulusa ve aynı kültüre dönmediklerini öne sürmüştü. Diğer teoriler ise bütün bir ulusun, *topluca* bir başka ulusta tekrardoğabildiğini öne sürmektedir. Örneğin, eski Yunanlar Fransızlarda ve eski Romalılar ise İngilizlerde tekrardoğmuş olurdu. Bu şarkıların her türden versiyonu vardır. Ailelerin önemli olduğu yerlerde, aileye geri dönüş fikirleri hakimdir; ulus önemli olduğunda, insanlar aynı ulusa geri döndüklerine inanırlar.

Burada da böyle sabit hiçbir kural bulmamaktayız. Elbette ki I. Nüfus'ta insanlar, önceki yaşamda öldükleri yerin yakınlarında yeniden doğma eğilimindedirler. Bu türden yeniden doğumda ulusal veya kültürel kimlik değil, coğrafi yakınlık belirleyicidir. İkinci Dünya Savaşı sırasında Burma'da ölen, sırasıyla bir Japon ve bir Amerikalı olduklarını hatırlayan Burmalı çocuklar bunu göstermektedirler.

Geriletilen Amerikalıların yarısından fazlası önceki bir, iki veya üç yaşamlannda Birleşik Devletler'de yaşamıştı. İngilizler çoğu kez daha önce İngiltere'de ve Fransızlar da Fransa'da yaşamıştı. Hollanda'daki pratisyenliğimde gördüğüm danışanlar çoğu kez bir yüz yıl kadar öncesinde Hollanda'da yaşamışlardı. Bazıları 16. ve 17. yüzyıllarda Hollanda da yaşamıştı. Ama çoğu geçmiş yaşamlar başka yerlerdeydi.

Uluslar veya kültürler boyunca hiçbir büyük tekrardoğuş dalga* yoktur. Tekrardoğuş kişiseldir, kişisel tercihler ve kişisel ilişkiler tara dan yol gösterilir. Belirli bir ailede, ülkede veya dindeki veya belir» ^ bölgede ve şehirdeki bir doğuma önem atfetmek orada doğma $an^_ artırır. Bölgesel, ulusal, dinsel ve kültürel özdeşleşmeler geri dönme Ş
mi artırır- .Taponlar, özellikle buna değer vermekteyseler, pekala Japon olarak geri dönebilirler. Ayrıca tersi de geçerlidir: İtalya'da yaşamış ve hep ayıii Apenin Dağları manzarasını görmekten fena halde sıkılmışsak aynı manzaraya yeniden doğacak olmamız pek muhtemel değildir. Başka bir deyişle» yerel, lı]usal> bölgesel ve kültürel özdeşleşmeler kendi çöplüğümüze geri dönme şansını artırır. Birlikte yaşamaktan veya çalışmaktan dolayı bağ kurmuş insanlar karmik iç içe geçmişlikler, karşılıklı sempati veya güven ya da kafa dengi olmaları veya aynı görevi paylaşmaları nedeniyle gelecek sefer tekrar karşılaşma eğilimindedirler. Neredeyse her yaşamda, önceki ömürlerden tanıdığımız insanlarla karşılaşırız. Kişisel hisler ve kapılmışlıklar, geçmiş bir yaşamdaki yanlış eylemlerin ıslahından veya iyi işler için telafiden daha güçlü olan dharmik veya karmik bağlantılardır. II. Nüfus'tan veya III. Nüfus'tan biri hiçbir ilintisi olmayan insanlar arasına nadiren doğar. Neredeyse her ömürde, geçmiş yaşamlardan tanıdığımız en azından birkaç insanla karşılaşırız. Birbirini ilk bakışta tanıyan veya ilk görüşte aşık olan insanlar aslında birbirini geçmiş yaşamlardan biliyor olabilirler.

Plato'dan beri hakim olan bir fikir de ruh eşleri veya ruh ikizleri ile ilgilidir: eril ve dişil yarılara ayrılmış androjen canlar. Ruh ikizi fikri insanları büyüler, özellikle de eşlerinden sıkılmış, yalnız romantikleri. Bu fikir gözlerine bir panltı verir.

Deneysel kanıtlar bir ruh ikizi fikrini desteklemiyor olmasına karşın insanlar birbirine öylesine bağlanmış hale gelebilir ki yaşam üstüne yaşam boyunca yakın bir ilişkiyi sürdürebilirler. Bazı durumlarda, iki insan geçmiş yaşamlarının yarısından fazlasını birbiriyle evli geçirmiş olabilir. Başka yaşamlarda erkek ve kız kardeş, baba ve kızı veya iş ortaklan olmuş olabilirler. Lenz kendi vakalarının % 15'inde ruh ikizi örnekleri bulmuştur ama Lenz ruh ikizlerini "benzer ilgileri, kapasiteleri ve tutumları olan insanlar" olarak tanımlar ki bu, kavramı anlamının dışına çıkacak kadar Senişletmek demektir (Lenz 1979).

Çoğumuzun ruh eşleri, yani yaşamlarımızda giderek daha yakınlaştığımız, yanlarında (özellikle, bedenin sınırlılıkları dışında) rahat olabildiğimiz insanların var olduğu fikri doğru olduğu gibi, ilham verici de ır birdir. Ayrıca aynı kökene, aynı "kökler"e sahip insanlar paylaşılan ^neyımler olmasa bile derin bir yakınlık hissedebilirler. Hans Holzer'e 8!>re; fier zaman karşı cinsten olmak üzere birkaç "potansiyel" ruh eşimiz ab*fir. Bu ise ruh eşi terimini geçersiz hale getirir. Daha net bir termi- nolo'ji önermek istiyorum:

. *Ruh ikizleri:* aynı kökene sahip olan, bireysel varoluşlarına aynı başlamış, normalde, bedensizken birlikte olan ve bedendeyken kez deneyimler paylaşan ruh varlıkları.
. *Ruh ailesi*: aynı kökene sahip ruh varlıkları.
. *Ruh eşleri:* pek çok ömrü çoğu kez eş olarak paylaşmış arkadaşlar

Demek ki bir ruh ikizi orijinal bir kardeştir ve ruh eşi ise pek çok yaşamı boyunca bir arkadaştır. Ruh ikizleri birlikte gitmişlerdi ve ruh eşleri birlikte gelmişlerdi. Kız kardeşinizin en iyi arkadaşınız olabilmesi gibi, bir ruh ikizi de bir ruh eşi olabilir. Elbette ki insanlar, karşı cinsten (eşcinsellerse, aynı cinsiyetten) bir ruh ikizi veya ruh eşi ile tanışma fikrinden özellikle büyülenirler. Ama asıl önemli olan, derhal cinsel cazibe duymak değil de, derhal aşinalık hissetmek ve karşılıklı derin güven duymaktır.

"Tekrardoğuş dalgalan" birbirine yakın olacak şekilde tekrardoğan, kafa dengi büyük ruh gruplarıdır. Örneğin, Arthur Guirdham'ın kitapları (1970, 1974» 1976) Kathar ve başka ömürleri hatırlayan bir grup insanla ilgilidir. Burada gerçekliği yanılsamadan ayırt etmek zordur ama fikir geçerli görünmektedir. Katharlarm hepsinin birden başına gelen talihsizlik belki de onların bağlılığım güçlendirmişti. İnsanların bir zamanlar birlikte yaşadıklarını farketmeye başladıkları sürece *devşirme* adı verilir. Kendilerini bulmadan önce bu inançta ruhsal yuvalarım bulmuş olan insanlar daha pek çok hevesli ifadelerde bulunmaya devam edeceklerdir. Ruhsal açıdan baskın, önceki ömürlerini bildiklerinden emin olan insanlar, derhal hoşlandıkları nazik insanları aynı çevreye ait olduklarına dair kolayca ikna edebilirler.

Peki, ya metempsikoz veya aralıklı hayvan ömürler? Metempsikoza dair yalnızca sınırlı miktarda göstergeye sahibiz ve bunlar ara özdeşleşmeleri olarak çok daha kolayca açıklanabilir. Bazı insanlar bazı hemcinslerinde hayvan özellikleri gördüklerine inanmaktadır veya gördükleri şeyi hastalıklı bir hayvan sevgisi olarak işaret etmektedirler. Boynu kalın ve boncuk gözlü adamlar için domuz oldukları önceki yaşamlardan çok daha bariz açıklamalar söz konusu olabilir. Hem mezbaha denilen ölüm kamplarından birkaç kez geçtikten sonra azıcık sağduyusu olan hangi domuz insan haline gelmek isterdi ki? Yoksa mezbaha deneyimleri midir domuzun aklını karıştıran? İşkence ve dehşet mağdurlan bazen kendilerine zulmedenleri özdeşleşmeye başlarlar. Ve bu da ensesi kalın ve boncuk gözlü bir adam[1] ortamında çevirdiği alçakça numaralar için hoş bir açıklamadır. Ve b> bir sonraki konumuza getirir: karma.

KARMA

Karma görüşleri hayli çeşitlidir. Kanıtlar ne göstermektedir? Bu ömürdeki olgular ve olaylar ile geçmiş ömürlerdeki olgular ve olaylar arasında doğrudan, mekanik hiçbir karmik ilişki yoktur. Sindirilmemiş travmatik olaylar sonraki yaşamlarda fobilere, sorunlara ve komplekslere neden olur. Geçmiş yaşamlar ayrıca derinlere kök salmış, katı tutumlara ve görüşlere de neden olabilir. Karmik örüntüler doğa yasaları olarak değil de, psikolojik ve eğitici örüntüler olarak mevcutturlar. 13. Bölüm'de bunları sınıflandırmaya çalışmıştık.

Determinist görüşleri bir kenara bırakabiliriz. Geçmiş yaşamlardan oluşumların ve edimlerin su götürmez biçimde kökleşmedikleri de, su götürmez biçimde etkili olmadıkları da açıktır. Tam tersine, A eyleminin daima B karmik yansılamaya sahip olduğu gibi determinist bir görüş saçmalıktır, tabi ki kompüterize olmuş insanüstü bir düzenin parçası olma hissinden hoşlanan insanları tatmin edebilir. Niyet, ne olursa olsun gerçek edimin karmayı belirlediği görüşünü de bir tarafa bırakabiliriz. Bir sonraki yaşama neyi taşıyacağımızı belirleyen şey psikolojik tepkimizdir. Ne de olsa bir yaşamdan diğerine giden ruh varlığımızdır ve psişik tepkiler ise semantiktir, yani bir deneyimin etkisi asla doğrudan değildir dei daima bizim yorumumuza dayalıdır.

(Spr

Karma ile ilgili diğer fikirlerin hepsi az çok doğru gibidir. Kendimizi, ister yalnız başımıza veya başkalarıyla olsun, kendimizin yargıladığı ölçüde bir yargı yetkisi söz konusudur. *Zihin kendi mekanındadır.* İnsanlar Musa'nın veya Rab'bin huzuruna ancak böyle bir düşünce yarattıklarında çıkarlar. Kendimizi, bazen dar olan kendi bakış açımızdan hareketle kendimiz yargılarız. Kendimizi kabul edersek ancak kendimizi fethederiz. Dış yargıçlar mevcuttur ama fazla mesai yapmazlar. Aynaya bakmamız için bizi sıkıştırabilir, hatta ölümden sonra bizi bir sahte-varoluş içine hapsedebilir veya reddedemeyeceğimiz bir yaşam planı önerebilirler. Ama hiç kimse zorlanmaz.

Karma, en iyi genel terimle, geçmiş yaşamlardan taşıdığımız her türden horç olarak tanımlanabilir. Bu durumda, aktif varlıklar için de bir terime ihtiyacımız vardır: Bu kitapta, *dharma* terimini önerdim. Karmanın ertelenebildiği fikri doğrudur, tıpkı karmaya dair bir insan bakış açısı yeren diğer fikirler gibi. Karmik mekanizmalar aynen yaşamımız içindeki ^ekanizmalar gibi işler. Tek fark, yaşamın gözden geçirilişinin ve yaşamın Gizlemesinin yaşam sırasındaki çoğu derin düşünce ve plandan çok daha 8ÜÇİÜ olmasıdır.

Yine de her gün, dönüp yaşamımıza bakabiliriz ve her gün, yaşamımızın geri kalanını hazırlayabiliriz. Yaşam planımızı az çok unutmuş olduğumuz için daha az özgürüzdür. Ama yeni inisiyatifler alabilir, tu tumları değiştirebilir ve yeni doğrultular seçebiliriz. Bu desteklemeler her zaman iyileştirme değildir çünkü doğumdan önce genellikle daha iyi bjr genel inceleme yapmışızdır ve daha iyi akıl hocalarımız olmuştur. Bununla birlikte, önceki bir yaşamdan bir deneyime aşırı tepki verirken doğumdan önce fazla aceleyle karar vermiş olabiliriz ve şimdiki yaşam sırasında aklımız başımıza gelebilir. Bu, hızla ve duygusallıkla tekrardoğan insanlar için özellikle geçerlidir. Bedenlenme hazırlıklarımızın ötesine her zaman geçebiliriz. *Bugün, yaşamınızın geri kalanının ilk günüdür.*
12. Bölüm karmanın nasıl işlediğine dair pek çok örnek içermektedir. Karma ve dharına canlılık aracına bağlantılı, muhtemelen etherik potansiyellerdir. Psişik bedenimiz içinde özgürüz, kendimiziz; elbette, kendimize dair dar görüşlü bir algımız olduğu zamanlar haricinde (bu da bir dereceye dek kendi seçimimizdir). Durum her ne olursa olsun, bu beden değişimi ketleyen hiçbir şey içermez. Yeniden yöneltim psişik bedenimizi otomatik bir şekilde ve derhal değiştirir. Ama canlılık aracı ve fiziksel bedenimiz parçamız olmalarına rağmen onlardı derhal ve istediğimiz an değiştiremediğimiz için zıt düşeriz. Karma ve dharma içimizdeki eski yükler ve eski güçlerdir. Geçmiş bir yaşamdan tanıdığımız biriyle karşılaşmak kendi başına ne karmik ne de dharmiktir. Karmik ve dharmik etkenler o karşılaşmaya bizim neler getirdiğimizdir. Ve diğer kişinin bize yönelik olarak neler getirdiği.

Karmik ve dharmik yükler edilgen veya etkin olabilir. Bedenimizde veya auramızda yerleşik olabilir. Terapi sırasındaki katarsis karmik bir yarayı iyileştirir veya karmik bir yumruyu çözüp dağıtır. Her kabullenme ve boşaltma anı karmayı çözümler. Geçmiş bir yaşamda zarar verdiğimiz birine kasvetli bir vazife duygusuyla yardım ettiğimizde karmayı öder miyiz, yoksa boşaltır mıyız? Bir sonraki yaşam gözden geçirmesinde, en iyi ihtimalle daha az suçluluk hissedebiliriz ve diğer kişi yardımımızı takdir ettiğinde geride kalmış herhangi bir negatif enerjiyi salmak bizim içim daha da kolaydır. Başkalarıyla ilişkilerimiz derinleştiğinde, onları daha çok özümseriz ve onlar da bizi daha çok özümserler. Ama etkileşim her ne olursa olsun, her birimiz kendi "evimizin işiyle uğraşmakta"yızdır. Karma ve dharma içimizdedir, bize "elimizden ayağımızdan daha yakındır.

bucak geri döneceğimize veya dönmemiz gerektiğine dair köklü bir kam geri dönecek olma şansımızı kesinlikle artırır. Son düşüncelerin vb. önemine dair fikirler güçsüz, güvensiz insanları korkutan güçlü dinsel geleneklerden ve kurumlardan kaynaklanır. Pek çok inanç, genellikle de dinsel olanları son düşüncelerimizin, ölme tarzımızın veya cenazenin veya yakılmanın türünün ölümden sonraki durumumuzu ve bazen de bir sonraki yaşamımızı etkileyeceği fikrini içermektedir. Burada da zihin kendi mekanındadır. Ona ikna olmuşsak, olan şey beklentimize uyumlanır. Şüphesiz ki pek çok insan son dualarını etmeksizin bedenlerini terk etmek üzere olduklarında paniğe kapılır ve daha da çoğu bunu hiç umursamaz. Cehenneme gideceğimize ikna olmuş isek oraya gidebiliriz, en azından rüya varoluşun bir dönemi olarak. Çocuklarımız doğru gömme törenlerini yerine getirmeyi başaramadıkları için lanetlendiğimize ikna olmuşsak bu durum, zihin huzurumuzu teşvik etmez.
On altıncı yüzyılda İtalya'da yalnız bir kadın civar köylerin halkı tarafından cadı olarak bilinmektedir. Hayvanların ve hiç görülmemiş bir şekilde -ya çalınmış veya satın alınmış- bir bebeğin kanıyla iğrenç ritüeller yapmakta ve gençliğini korumaktadır. Bu ritüeller onu ancak daha yaşlı ve çirkin hale getirir. Sonu yakınlaştığında paniğe kapılır ve papaza günahlarının bağışlanması için yalvarmaya başlar. Adam onun günahlarını bağışlamayı reddeder, ne de olsa kadın karanlığın çocuğu, Şeytan'm hizmetkarıdır ve ebediyen lanetlenmiştir. Kadın büyük bir korku içinde, kendisinin kötü olacağını bilerek ölür. Cehenneme gitmemesine karşın korkusu onu karanlığa yöneltir ve bilincini yitirmesine yol açar. Daha sonra gerektiği gibi yeniden doğmasına rağmen bu yaşamın tamamı sindirilmemiş halde kalır. Bir regresyonda, deneyimleri tekrar yüzeye çıkar ve en sonunda, günahları bağışlanır.
Sizce, kadının günahlarını bağışlayan kimdir? Ritüelleri ve görevleri harfi harfine gerçekleştirmekte başarısız olmanın bizi bir sonraki yaşamda lanetlendiği fikri ya dar kafalılıktır ya da dümdüz terörizmdir. Bazı Kabalacı Ve Trt>et fikirleri daha az sadist ama lanetlenenlerin cehennemde cayır cayır yanışlarını ballandırarak anlatan eski moda vaizler kadar totaliterdi[1]^ Fanatikler bugün bile sırf heyecan için, spor olsun diye veya hatta r araştırmanın parçası olarak dehşet verici ve acımasız uygulamaları 8Urdürmektedirler. Ne de olsa, insanların işkenceye nasıl tepki verdiklerini
araştırmak için insanlara işkence yapabilirsiniz. Pek çok insan düşünmeyi hissetmeyi imkansız hale getiren koşullarda ölür. Çocuklarıyla birliktr- odasına yollanan bir annenin sırf ölüm anında zihni huzur içinde olmar/ diye sonraki yaşamında eza görmesi ne beter bir şey olurdu!

Ritüllcr, törenler huzur ve düzen sağlayabilir, bizleri vicdanlı hale getirir ve günlük yaşamın koşuşturması içinde kolayca yitirdiğimi hislen korumaya alır. Ruhsal sadakati ifade edebilir. Yaşam çoğu kez öyle kaotik zorlu, sert veya iç karartıcıdır ki zihin huzurunu sağlayan törenler önemlidir. Ama törenler baskılama araçları da olabilirler. Din sağduyunun ve normal nezaket kurallarının ötesindedir ve bu nedenle, dinsel güç er ya da geç, incelikli bir şekilde totaliterliğe ve en sonunda sömürüye, zorbalığa, engizisyona ve dehşete dönüşebilir. Pek çok dinsel ve ruhsal düşünce akla sığmaz, totaliter ve hatta acımasız çarpıtmalara sahiptir. "Dönmez ve doğru kulubün aktif bir üyesi olmazsan belki de binlerce bedenlenmeden oluşan yeni bir döngüye başlamak zorundasın." Normalde aklı başında, iyi niyetli insanların böye tehditler savurduklarını duymuşumdur. Bu, ekmek yerine taşı[84] da bırakın, küf vermek demektir.

Bir diğer örnek ise 17. yüzyılda bizleri, yalancı şahitlerin kırk kez piç olarak yeniden doğacağını söyleyerek uyaran Yeni Eflatuncu HollandaII van Helmont'tur (Van Ginkel 1917). Artık bu numaralara kanmıyoruz zira piç olmaktan dolayı utanç duymanın modası geçti. Ama bazı insanlar hala ciddi ciddi, milyonlarca yahudinin yok edilmesinin Yahudi halkının karması olduğunu ilan etmektedirler.

Bunların hepsinin yalnızca tesadüf olduğu iddiasında değilim. Belirli bir gruba karşı yoğun kişisel nefret duyan bazı insanlar, geçmiş bir yaşamda o grupla kötü deneyimler yaşamıştır. Samiriyeli olduğu geçmiş yaşamında Yahudiler tarafından aşağılan, hor görülen Yahudi karşıtı örneğini düşünün. Sadist zenci tacirlerle bir köle gemisinde uzun yıllar geçirmek sizi kolaylıkla zencilerden nefret eden biri haline getirebilirdi. Kuşkusuz, pek çok feministin erkeklere duyduğu nefret de sebepsiz değildir. Ama bireysel dinamiği kitlesel fenomeni açıklamak üzere genişletmek tehlikelidir. Kitlesel fenomen kişisel karmik düğümlerin sonucu değildir. Birkaç yaşamda erkeklerin kötü muamelesine uğramış birimin bir sonraki yaşamında erkek düşmanı haline gelmesi anlaşılabilir. Yine de bu ilkel bir tepkidir, anlay[1]? ve

84 Yeni Ahit, Luka 11:1 l'c alıf.

akıl sağlığı eksikliğini göstermektedir. Burnunda siğil çıkan biri insanlan döverse, burunları siğilli insanlann hepsinin aynı şeyi yapması >>ne

de doğru delildir. Bu, siğiller için geçerli olduğu gibi cinsiyet, ırk veya herhangi bir grubun veya kültürün üyesi olmak bakımından da gcçerlidir. Bazı ezoterizmci yazarlar hastalığı geçmiş yaşamdan gelen karma olarak görür. 3- Bölüm'de, Rudolf Steiner'in örneklerini vermiştik. Daha sonraki hir yazar ise sedef hastalığının, anoreksiyanın, meme kanserinin, Down sendroınlnun vb. karmik kökenlerini açıklayan Douglas Baker'dır (1977). gu yazarlar görünürde kazara olan her şeyin bir nedenden dolayı meydana geldiğini varsaymaktadırlar. Bu hastalıklar gerekli bile olabilir.

Hiçbir deneysel kanıtımız yok. Bu alanda araştırma yapmak, belirli bir hastalığı olan insanları gerileterek ve bir kontrol grubu ile kıyaslayıp benzerlikleri ve farkları belirleyerek mümkündür. Ancak belirgin bir ilişki bulunması muhtemel değildir. Steiner bize sanayileşme dönemi proleterlerinin hüsran ve nefretinin bir sonraki yaşamda verem ile sonuçlandığını söyler. İnsanlar nefret hislerini pek çok farklı yoldan sürdürür veya sindirirler. Bir madende boğularak ölen biri nefretini boğazında veya göğsünde tutabilir. Açlıktan ölen bir diğerinin ise şimdi mide-bağırsak sorunları olabilirdi.

Son olarak, geçmiş yaşamlardan yetenekler gibi pozitif sonuçları sonraki yaşamlara taşıdığımız fikri çok daha az yaygındır ve daha az işlenmiştir ve genellikle doğrudur.

BEDENLENME SÜRECİ

Tekrardoğuşa ilişkin dinsel görüşler bu konuda pek az şey söyler. Başlıca farklılıklar ruh varlığının ne zaman gerçekten indiğiyle ilgilidir. Bazıları rahme düşe sırasında, diğerleri doğum sırasında ve Afrika'da birkaç tanesi de ad verme töreni sırasında demektedir.

Regresyon malzemesi çeşitli bir tablo sunmaktadır. Ruh varlıkları rahme düşmelerinden itibaren cenine bağlanabilirler, hatta rahme düşmeyi teşvik edebilirler. Bir kişi için önemli olan, örneğin ana babanın seçimi veya cinsiyet seçimi bir başkası için önemsiz olabilir. İnsanlar yaşam planlarının kapsamı bakımından, onlar için önemli olan unsurlar bakımından farklılık gösterirler. Doğum lekelerinin ve kehanet rüyalarının yeni doğan bir çocuğun daha önce kim olduğunu teşhis edebildiği şeklindeki yaygın inanç genellikle doğrudur. Ama umut ve korku kanıtlan çarpıtabilir. Afrika ve Tibet'teki gibi, daha sonraki bir yaşta, çocuğun pek çok nesne arasından önceki bedenlenişine ait nesneleri seçmek zorunda olduğu teşhis yöntemi daha güvenilirdir.

Bir diğer yaygın inanç da geçmiş bir yaşamı hatırlayan çocukların erken yaşta ölecekleridir. Ana babalar tekrardoğuşa inanıyor olduklarında bile bir çocuk bir geçmiş yaşamı hatırladığında bu nedenle memnun olmazlar Diğer nedenler ise çocuğun önceki aileye dönmek istemesi veya bir çocuk olmanın sınırlılıklarını reddetmesi olabilirdi. Genç yaşta ölmek ise doğru değildir, daha ziyade tersi geçerlidir.

Stevenson'ın soruşturduğu çocuklar kısa bir ara geçirmiş ve -regresyon- lardaki insanlara kıyasla- geçmiş yaşamlarında öldükleri yerin yakınlarında doğmuşlardı. Kendiliğinden anıları olan çocuklar, önceki yaşamlarında sıklıkla genç, çoğu kez kazalarda veya şiddet sonucu ölmüşlerdi. Anlaşılan, bunların çoğunluğu I. Nüfusa aittir. Öldüklerini güçlükle fark eder, güçbela farkındalığı sürdürürler ve kişilikleri yeni bedenlenmeye neredeyse hiç değişmeden girer. Bu durum, çocuk vakalarında neden daha az ara anısı olduğunu açıklamaktadır. Danışanların % 50'si (YVambach'ın araştırması) böyle anılara sahipken çocuk vakalarında bu sayı % 25'ten azdır.

Doğuyla kıyaslandığında, Batı'da daha az sayıda çocuğun bir geçmiş yaşam hatırlıyor olmasının nedeni nedir? Doğuda böyle vakaların meydana geldiği bölgelerde böyle anılar 500 çocukta 1 ile 1000 çocukta 1 gibi oranlarda görülmektedir. Kabaca bir tahmin yaparsak, Batılı toplumlarda bu yüzdenin ancak yarısın söz konusudur. Bunun başlıca nedeni, materyalist ve agnostik ve de Hristiyan görüşlerin ana babalan bu anıları kabul etmeye teşvik etmemesi ve böylece, çocuğun hatırlamalarını görmezden gelmeyi veya bastırmayı daha muhtemel hale getirmesidir. İkinci neden, I. Nüfus tipi bedenlenmelerin Batılı olmayan ülkelerde Batılı ülkelere kıyasla daha yaygın olması olabilir. Böyle vakalar daha iyi kayda geçirildiğinde, sıklığın başka yerlerde de aynı olduğunu keşfetmek ilginç olurdu. Muhtemelen, öyle olacaktır.

Pek çok çocuk doğum öncesi anıları işaret eden şeyler söyler. Bu ifadelerin bazısı geçmiş yaşamın kişisel anılan olmaksızın bile bir ön-varoluş algısını ve bir tekrardoğuş algısını göstermektedir. Karl Muller doğum önesi duruma ve tekrardoğuşa dair algılama içeren ifadelerde bulunan çocuk vakalannı derleyen ilk kişilerden biriydi (Muller 1970: 70).

ANILAR VE REGRESYONLAR

Geçmiş yaşam anılanna sahip olmak yaygın mıdır, değil midir? Bir geçmiş yaşamın kendiliğinden ve apaçık anıları kesinlikle yaygın değildir: çoğu insanda böyle anılar yoktur. Ama böyle anılara geçmiş yaşam regresyon* lannda yaygın biçimde erişilebilir mi? Geçmiş yaşamları hatırlamak![3] ilgilenenlerin % 70 ile 9()'ı bunu, çoğunu şaşırtacak bir biçimde, kolayca yapabilmektedir. Ezoterik çevreler, geçmiş yaşam anılarına kolay ve aldanmaya açık yoldan gitmeye karşı uyanda bulunup sağlam ezoterik eğitimi savunurlar çünkü geçmiş yaşam kişiliklerinin deneyimlerine ancak ruh varlığının ölümsüz parçası üzerinden erişilebilir ve bu, elbette ki hayli büyiik iştir. Ezoterik ekoller (sanıyorum ki) üst ve alt benlik kavramları nedeniyle itiraz etmektedir çünkü sıradan halkın regresyonları, gelişimin tek doğru yolu üstüne kurdukları sallantılı tekellerini alaşağı etmektedir.

Teozofi ve antropozofı çevreleri ise geçmiş yaşamlarını hatırlayan veya bu yaşamlara geriletilen insanlara yönelik kararsız hisler beslemektedir. Özellikle de görünürdeki hatırlaması kendi doktrinlerinin şart koştuğundan daha kısa aralar ve daha az karma ile ilişkiliyse, söz konusu olanın anı değil de, imajinasyon olduğunu düşünürler. Son olarak, ipnotik regresyonlara itiraz ederler. İpnoz pasifleştirmektedir ve ürkütücüdür. Özellikle ürkütücü olan yanı ise onların meditasyon ve konsantrasyon alıştırmalarından çok daha hızlı ve çok daha etkili oluşudur. Bu haksızlıktır. Bu kadar kolay olması yanlıştır.

Bu itiraz aklıma Henry Ford'un otomatik marşa yaptığı itirazı getiriyor. Bunun Amerikan erkeğinin eril karakterini yozlaştıracağını söylemişti. "Sabahları, arabayı marş manivelasını çevirerek çalıştırmak erkekler için iyidir." Ve işte bu nedenle, sayısız insan otomatik ipnotik marş ile -veya daha yeni, daha etkili ipnotik-olmayan marş ile- arabalarını şimdilerinden dışarıya sürüp olağan üyeleri arabalarının yanı başında ayakta dikilmiş halde bırakırlar zira manivela kauçuktan yapılmış olduğu ve de hevesle yapmayınca motoru nadiren çalıştırdığı için marş manivelasını elle çevirmek onlara yorucu gelmektedir. Elbette ki gerçek ve kayıtlı olan gerçek garaj sürücüleri, yolda araba sürenlerin aslında herhangi bir yere gittiğini inkar ederler. Hem yolda araba sürenler Otomobil Derneğinin üyesi değildirler ve zaten doğru dürüst araba kullanamazlar ve hem kendilerine hem de başkalarına tehlike oluştururlar. Gerçek otomobil sürücüsü evinin önünde kalır.

Zihin aynası araştırması, nazik ezoterizmcilerin genellikle tavsiye atikleri klasik meditasyonun geçmiş yaşam hatırlamasını daha

ziyade Eleyebildiğini işaret etmektedir: beta ve delta dalgalarına ihtiyacımız [Var]ken alfa ve teta dalgalarını uyarmaktadır.

Bazı ezoterizmciler, tekrardoğuş inancının ve de geçmiş yaşam anılarının tarih içinde zayıflayıp yeniden ortaya çıkışının talihin bir eseri olarak belirlendiğini iddia ederler. Kendi ezoterik ekollerinin belirişi. Yeni Çağı başlatmaya davet eder. Gelecekte -Rudolf Steiner'ın bin yıl civarında ve teozofların çok daha sonraları olarak belirttiği- bir zamanda giderek daha çok sayıda insan geçmiş yaşamları hatırlayacaktır. Hiç kuşku yok ki bu, bu ekollerin sayı ve nüfuz bakımından büyüme beklentisiyle denk düşmektedir.

Rudolf Steiner tekrardoğuş bilgisinin (ona göre, M.Ö. 3ioTden M.S. 1899'a dek süren) Kali-yugada kaybolduğunu söyler. Ama bildiğimiz tekrardoğuş fikirlerinin hemen hepsi bu dönemden kalmadır. Onun bu ifadesi bunların hepsinin sahte bilgi olduğunu ima eder. Tekrardoğuş hakkındaki gerçek bilgi ancak (1899'dan önceki) kurucu spiritist ve teo- zofik yayınlar ile Steiner'ın (1899'dan sonraki) kendi yayınlarını net bir şekilde ayıran bir tarih olan 1899'dan sonra ortaya çıkar. Steiner ayrıca Mesih'in döneminde tekrardoğuş bilgisinin kesin biçimde dibe vurduğunu iddia eder. Bu, Afrika ve Asya açısından doğru değildir. Avrupa ve Orta Doğu açısından ise hatalıdır çünkü gerçekten en düşük seviye neredeyse yüz yıl önceydi, sonra Helen dünyasında Eflatunculuğun yeniden ortaya çıkışı tekrardoğuş fikirlerini geri getirmişti.

Başka yerlerde ise Steiner, geçmiş yaşamların somut anılarının üçüncü Atlantik-sonrası (M.Ö. 2907'den 747'e dek süren) dönemde aşama aşama kaybolduğunu iddia eder. Tarihsel açıdan bunu destekleyecek hiçbir şey yoktur. Ayrıca geçmiş yaşamlar hatırladıkları veya tekrardoğuştan haberdar oldukları yaşamları hatırlayan insanların regresyonlan aslında genellikle hayli uzun zaman önceki bir döneme gitmektedir ama nadiren 2.000 yıl öncesine uzanır. Steiner'ın rahipler çok fazla şarap içtikleri için geçmiş bedenlenmelerin anılarının kaybolmuş olduğuna ilişkin fikri şaraba ve rahiplere çok şaşırtıcı büyüklükte bir nüfuz atfetmektedir, her ikisi de ciddi biçimde yanlış kavramlardır, özellikle de rahiplerle ilgili olanı. Kana'daki düğünü[85] bunun bir sembolü olarak kabul eder. Ben o bağlantıyı göremedim.

Steiner tekrardoğuşla ilgili fikirlerin 18. yüzyıldaki Aydınlanma sırasında Hristiyanlaşmış bir biçimde, yani bireysel gelişime yoğunlaşmış olan daha eski tarihli Budist fikirlere kıyasla insanlığın gelişimi ışığı altında geri döndüğüne inanmaktaydı. Budist anatta doktrininin bireysel gelişim olarak yorumlanmasının çok güç olduğu düşünülecek olduğunda ve ayrıca tekrardoğuş ile ilgili düşüncelerin kesinlikle kadim Hint kültürünün giderek daha çok tanınır hale gelmesinden dolayı yeniden ortaya çıktığı hesaba katıldığında bu, hayli tuhaf bir fikirdir. Steiner'a göre, 1899'd[an] sonra başlayan Yeni Çağı hazırlamak üzere 18. yüzyılda Hristiyanlaşmış pirler ortaya çıkmıştı. Tek çıkarım, Mesih in küçük bir gruba bir sır açıklamış olması ama Alman Aydınlanması tarafından gereğince ve teozoflar tarafıtı^[an] (Budist ilham aldıkları için) daha az bir uygunlukla hazırlanan Steiner'dan önce bunu halka doğru biçimde açıklayabilecek hiç kimsenin [me]yvcut olmamasıdır. Bu görüş tutarsızdır ve tarihsel olgulara denk değildir.

ÖZET

Tekrardoğuşa mevcut kanıtlarla uyum gösterecek şekilde baktığımızda, şunlar ortaya çıkar:

. Herkes muhtemelen düzinelerce kez veya yüzden çok kez tekrardoğar. . Aralar, genellikle birkaç ay ile birkaç yüzyıl arasında büyük farklılık gösterir. En yaygın olanları birkaç yıl ile birkaç on yıl arasıdır.

. İnsanların en az % 8o'i değişen sıklıkta ve sabit kurallar olmaksızın cinsiyet değiştirirler.

. Pek çok insan, asla tamamen ayrıntılı bir şablon olmayan bir tür yaşam planına sahiptir.

- Zaten tanıdığımız insanlar arasına doğabiliriz. Bir yaşam planına sahip olduğumuzda, muhtemelen daha önce tanışmış olduğumuz bazı (veya pek çok) insanlarla da tanışacağızdır.
- Geçmiş yaşamların hatırlanması aydınlatıcı olabilir, geçmiş yaşam terapisi şifa verici olabilir ve her ikisi bir yaşam planının parçası olabilir.

Görünen o ki hassas insanlar daha çok geçmiş yaşam anısına sahiptir. Genelde kendi anıları ve başkaları ve de genelde tekrardoğuş hakkında verdikleri enformasyon, daha çok karmik ilişki ve cinsiyet değişimi içerir. Çoğu kez birden çok yaşam hatırlar veya görürler. Tekrardoğuşun sergilenebilir kanıtlarından ziyade, nedenlerini ve sonuçlannı anlamakla genelde daha çok ilgilenmektedirler. Kaynaklan ne kadar çeşitli olsa da verdikleri enformasyon benzerdir. Psişik insanlar kendi anılarını başkalarınkinden net olarak ayırt edebilirler. Bu, belirgin geçmiş yaşam hatırlamasına dair telepatik açıklamayı zayıflatır.

Önceki kişilikler görüngülerde, sahte-obsesyonlarda ve terapi seanslarında yeniden can bulurlar. Gizil haldeki önceki yaşamların yanıbaşmda, sindirilmemiş deneyimler eneıjilerini sürdürmüştür ve şimdiki yaşamda [ak]tıf hale gelebilir. Aynca önceki bir yaşamdan kalan kişilik şimdiki yaşamın kırlıklarına da tesir edebilir. Dolayısıyla, anatta teorileri dayanaksızdır [Ve te]krardoğuş fikrinin ta kendisi çok daha kesinlikle tanımlanmalıdır.

Mevcut deneysel kanıtlar dinsel ve ezoterik görüşlerin çoğuyla çelişmektedir Aralar normalde, sanılandan daha kısadır. Anatta doktrini ve metempsj koz gibi ilintili fikirler bir kenara bırakılabilir. Karmanın işleyişi evrensel olmaktan çok uzaktır ve esasen psikolojiktir. Bir deneyüstü bireysellik ü[e] her defasında yeni kişilikler arasındaki ilişkiye fazla katı ve şematik tarzda bakılır ve bu, geçmiş yaşam anılarının ancak ezoterik alıştırmalar vey[a] inisiyasyon aracılığıyla bulunabileceği fikriyle sonuçlanır. Dinsel görevleri yerine getirmek bazılarının olmasını istediği kadar önemli değildir. Deneysel kanıtlar ile klasik ezoterik teoriler arasındaki başlıca farklar şunlardır:

- Karma bir doğa yasası gibi işlemekten ziyade, psikolojiktir ve pek çok farklı öriintüyü tanır.
- Aralar daha kısadır.
- Cinsiyet değişimleri hiçbir sabit kural izlemez.
- Geçmiş yaşamları hatırlamak için hiçbir özel eğitim veya inisiyasyon gerekmez.

Bazı pratisyen regresyon terapistleri regresyon kanıtlarını dinsel ve gnostik otoriteleri doğrular şekilde görmektedir. Bazı denklikler olmasına rağmen farklar o kadar çarpıcıdır ki söz konusu yazarların entelektüel dürüstlüğünden şüphe duyarım. *Tibet'in Ölüler Kitabım,* regresyon kanıtlan tarafından doğrulanmış iyi bir rehber olarak gören insanlar bile vardır. Bunu söyleyebilmek için yalnızca tek gözünüzü kapamanız yetmez.

OKUNMASİ GEREKEN KİTAPLAR

Kapsamlı deneysel bir vizyona varmak için henüz pek az girişimde bulunulmuştur. Bu doğrultudaki ilk kitap Allan Kardec (1857) tarafından yazılmıştı. O zamandan bu yana Van Ginkel (1917), Ralph Shirley (1924) ve hepsinden öte Karl Muller (1970) tarafından tekrardoğuş üstüne geniş ve makul incelemeler yayınlandı. Gina Cerminara (1950'den itibaren), Edgar Cayce'nin çalışmaları temelinde bir teori geliştirdi. Stevenson'ın araştırmasının (1966'dan itibaren) genel tartışmaları harikulade olmakla birikte, yalnızca küçük çocuklarda kendiliğinden anı vakalarıyla sınırlıdır Helen Wambach'm iki kitabı (1978,1979) istatistiksel bir çerçeveye doğru atılmış ilk

85 Yeni Ahit, Yuhanna 2:1

önemli adımdır. David Christie-Murray'in kitabı (1981) makul ölçüde kapsamlıdır. Christopher Bache (1990) mevcut deneysel malzemeyi iyi bir şekilde temel alarak konuyla ilgili denemeler yazmıştır. Ian Stevenson ömrü boyunca araştırdığı çocuk vakalarından çıkarımlarıyla tekrardoğuş üstüne şu ana kadarki en iyi kitabı yazmıştır (1987).

Karl Muller kitabına Allan Kardec'in mezar kitabesi ile başlar: "Doğuyor, Ölüyor yeniden doğuyor ve daima ilerliyor olmak; yasa budur." Aynı yasa bilginin gelişimi için de geçerlidir: ezoterizmci yazarların geriye öniip bakarken çoğu kez kabul ettikleri ama ileriye bakarken unutma eğiliminde oldukları bir şey. Bilimsel merak gnostik içgörüye kıyasla, daha iyi bir kılavuzdur.

16. BÖLÜM
GEÇMİŞ YAŞAM TERAPİSİ

Geçmiş yaşam terapisi, belirgin geçmiş yaşamlardan sahnelerin ortaya çıkabileceğini kabul eden regresyon terapisidir. Regresyon terapisi ise adını yönteminden türetir: geçmiş deneyimleri katarsis oluşturacak şekilde ortaya çıkartıp yeniden yaşamak. Katarsise yol açan biçimde yeniden yaşamak bazen yeterli olmakla birlikte, tam olarak regresyon çoğu kez altkişiliklerle, bazen egodurum terapisi olarak da adlandırılan çalışmayla tamamlanmalıdır: şimdiki kişiliği, travmatik deneyimi yaşamış çocuk veya geçmiş yaşam ile iletişime sokmak. Şimdiki ömürde yapılmaktaysa bu çalışma, İçteki Çocuk çalışması olarak adlandırılır; geçmiş ömürlerde yapılmaktaysa, sahte-obsedörlerle çalışma adını alır: rahatsız edici geçmiş yaşam kişiliklerini tedavi edip bütünleştirme.

Regresyonun ikinci tamamlayıcısı biyoenejetiktir: sistemimizi tıkayan ve halen fiziksel olarak hissedebildiğimiz, geçmiş yaşamlardan olanlar da dahil olmak üzere, eski kalıntıları keşfedip işlemek. Geniş anlamıyla regresyon terapisi İçteki Çocuk çalışmasını ve biyoenerji çalışmasını içerir ve aynısı geçmiş yaşam terapisi için de geçerlidir.

Demek ki geçmiş yaşam terapisi regresyon terapisinin genişletilmiş ve özelleşmiş bir biçimidir. Özel olan nedir? Yalnızca bu yaşamda çalışan genel bir regresyon terapisti genel bir geçmiş yaşam terapisti haline gelmek için ekstra şeyler mi öğrenmek zorundadır? Ölümden hemen sonra olanlar da dahil olmak üzere, varsa, yaşamın gözden geçirilmesine ulaşana dek ölüm deneyimlerine yol göstermeyi.

. Planlama, ön-izleme ve ana babanın seçilmesi de dahil olmak üzere* yaşama hazırlanışa yol göstermeyi.
• Rahimdeki doğum öncesi deneyimler de dahil olmak üzere bu ömürden deneyimlerde, içinde bu yaşamdaki zihinsel ve duygusal yanıtları açıklayan geçmiş yaşam unsurlarını keşfedip işlemeyi.

Altkişiliklerle çalışmak da, biyo-enerjik çalışma yapmak da çoğu kez bu alanların, sırasıyla eklentiler ve yabancı enerjiler adını verdikleri şeylerin keşfedilmesine yol açabilir: Yükler, altkişilikler ve hatta başkalarının tam kişilikleri. Son durumda, ölmüş insanların eklentisi ile uğraşıyoruzdur. Bazen eklentiler daha önceki bir ömürde tanıdığımız insanlardan kaynaklanır görünmektedir. Sonuç olarak, geçmiş yaşam terapisi karmik eklentilerin bertaraf edilmesini de içerir.

Çocukluğa, doğuma ve rahimdeki zamana geriletilirken çocuklar çoğu kez yetişkin geçmişlerine, yetişkin farkındalığa ihanet edecek tarzda yanıt verir, düşünür ve karara varırlar. Yetişkinlerin İçteki Çocuğu olması gibi, çocukların da İçteki Yetişkini vardır. Geçmiş yaşam terapistleri bu İçteki Yetişkinleri ciddiye alır ve onlarda önceki ömürleri veya ölüm ile yeniden doğum arasındaki aradan kaynaklanan çıkarımları ve kararları keşfederler. Görünüşe göre, ilintili olan bir çocukluk travması işlenirken, yalnızca yarım sonuçlar verirken, geçmiş yaşam terapisi daha da eskilere gidecektir.

Geçmiş yaşam terapisine dair kendi vizyonumu *Deep Healing: A Practical Outline of Past-Life Therapy*[1,7] (1996) adlı kitabımda yazdım. Bu bölümde yalnızca bu alandaki bazı genel düşünceleri ve bu alandaki yayınların genel incelemesini ele alacağım.

Geçmiş yaşam terapisi, seanslar psikoterapide alışıldık olandan daha uzun ve daha yoğun olmasına rağmen, genellikle kısa terapidir. Geçmiş yaşam terapisini önceki mesleği psikiyatrlıkla ve meslektaşlarının çalışmasıyla kıyaslayabilmiş olan Denys Kelsey bir keresinde Norman Shealy'e (Graham 1976: 38) şöyle demişti: "Bir psikoanalistin üç yılda yapabileceğim regresyon terapisiyle en çok on iki saatte başarabilirim."

Rabia Clark'ın (1995) araştırması terapistlerin çoğunluğunun (96 74) geçmiş yaşamlarla çalışmayı diğer terapi yöntemleri ve biçimleriyle birleştirdiğini göstermektedir. En sık sözü edilenler NLP (96 5[2])* ^r'C^ soncu ipnoterapi dahil olmak üzere ipnoterapi (96 37) ve Geştalt (96 [20] terapisidir. Bu araştırmadan bu yana, bu kısa listeye İçteki Çocuk çah$[nıaiil 86]

86 Derin Şifa: Geçmiş Yaşam Terapisinin Pratik özeti

j 1 eklemiştir. Bek çok terapist (% 26) çocuklarla sekiz yaşından itibaren eçıniş yaşaıı terapisi yapmaktadır. Başlıca gerekçeler çocukluk korkuları ,vc fobilerdir. Diğer gerekçeler ise yatak ıslatma, disleksiya, depresyon, efko ve hiperaktivitedir. Bazıları daha küçük çocuklarla bile konuşmaya başladıklarından itibaren çalışmaktadırlar. Carol Bowman (2000) hem •ninelerden hem de küçük çocuklardan örnekler verir.

Sorunlarının ilk nedenine geri gitmeleri istenirse hastalar ne sıklıkla önceki yaşamlarla ilinti kurarlar? Hastalarımın üçte biri açık bir telkinden sonra, geçmiş bir yaşama giderler; yaklaşık üçte biri bu yaşamda kalır ve geri kalan üçte biri, görünüşe bakılırsa daha eski travmaların yeniden uyarılmaları olan çocukluk olaylarını yeniden yaşarlar. Shakuntala Modi daha ciddi sorunları olan hastalarda semptomların % 70'inin geçmiş yaşamlardan kaynaklandığını buldu. Brian Weiss, hastalarının % 40'ının kendi sorunlarını çözmek için geçmiş yaşamlara gitmek zorunda kaldıklarını gördü (Weiss 1993: 28):

Şimdiki ömürün daha erken bir döneminin regresyonu, genellikle geri kalanının çoğu bakımından yeterince yararlıdır. Ancak bu ilk % 40 için önceki yaşamlara regresyon iyileşme açısından önemlidir. Tek bir ömriin kabul edilen klasik sınırlan içinde çalışan en iyi terapist, semptomlarına önceki bir yaşamda, belki de yüzlerce veya hatta binlerce yıl önce meydana gelmiş bir travmanın yol açtığı hastalar için eksiksiz bir iyileşmeye etki edemeyecektir. Ama geçmiş yaşam terapisi bu uzun süredir bastırılmış anıları farkındalığa çıkartmak için kullanıldığında, mevcut semptomlardaki iyileşme genellikle hızlı ve belirgindir.

Bazı hastalar çocukluklarından kalan kötü hislerle ve kötü deneyimlerle yüzleşmeye direnç gösterirken geçmiş yaşamların keyfini çıkarmayı tercih ederler. Ortalamada, bu ömürde çalışmak duygusal açıdan daha yorucudur. Geçmiş yaşamlarda çalışmak ise zihinsel açıdan daha yorucudur ve somatikler, kazalar veya şiddet gibi, bu yaşamdaki ciddi fiziksel travmaları yeniden yaşamak dışında, geçmiş yaşamlarla çalışırken muhtemelen daha yoğundur.

ENDÎKASYONLAR VE KONTRENDÎKASYONLAR

İnsanlar ne tür sorunlar için geçmiş yaşam terapisine başvurmaktadırlar? v«ya daha çok seçeneği olan terapistler bu terapiyi ne zaman uygularlar? bakımından yeterli enformasyon mevcut: 1988'de ABD'deki meslek
birliği APRT'nin üyeleri arasında yapılan bir anket, Hollanda'daki meslek birliği NVRT'nin üyeleri arasında yapılan benzer bir anke, Rabia Clark'm 1995'te yaptığı anket. Garritt Oppenlıeim (1990), ben (1993) ve Shakun- tala Modi (1998) de listeler sunduk. Bu listeleri özetlersem, geçmiş yaşam terapisinin dört büyük gerekçesi aşağıdaki gibidir:

1. Korkular ve fobiler.
2. İlişki sorunları ve genelde insanlarla bağlantı kurma sorunları.
3. Depresyonlar.
4. Tıbbi açıklaması olmayan veya tıbbi tedaviye yanıt vermeyen fiziksel şikayetler.

Bu dördünden sonraki en yaygın diğer gerekçeler ise:

5. Cinsel sorunlar.
6. Bağımlılıklar.
7. Obezite ve yeme bozuklukları.

Oppenheim tıpkı benim gibi, kontrol edilemeyen öfkeyi de bir gerekçe olarak belirtir ve yazamama sendromu ve sahne korkusu gibi bazı ilginç ve çok belirgin gerekçeleri de ekler (Oppenheim 1990: 24).

Hangi sorunlar ve hangi hastalar regresyon ve geçmiş yaşam terapisi için uygun değildir? Regresyon terapisi için ilk koşul, hastayla iletişim kura- bilmemizdir. Zihinsel açıdan fazla engelli, fazla uyuşturucu etkisi altında, fazla psikozlu oldukları için konuşamadığımız hastalarla regresyon terapisi yapamayız: kendi düşüncelerine ve hislerine tutunamazlar ya da tam tersi: bunları bırakamazlar veya fazla otistiktirler. Regresyon için kendi düşünce ve hislerini araştırmaya çıkabilen ve olguyu kurgudan ayırt edebilen insanlara ihtiyacımız vardır. Pek az psikozlu bu koşullan karşılar.

Morris Netherton şizofrenlerle çalışmanın mümkün olduğunu düşünmektedir ama ancak bir kurum içinde. İşe imajinasyonla başlar ve aşama aşama gerçek regresyona geçer. Yöntem işlemektedir ama yavaştır ve sınırlıdır. Otistik çocuklarla başarı sağlayamamıştı. Bir alkoliğin başarılı bir şekilde geriletilebilmesi için üç gün kadar alkolden uzak durmuş olması gerekir. Barbitürat ve diğer sakinleştiricleri kullanan insanlar regresyon terapisine başlamadan önce detokstan geçmelidirler.

Roger Woolger pek çoklan için geçmiş yaşamlarda çalışmayı fazla yoğun görmektedir. Böyle insanların psişelerindeki eski yaraları yeniden deşmeye değil de, yaşama ve kendilerine dair güvenlerini yeniden inşa ctl1ıek için kişisel, terapötik bir ilişkiye ihtiyaçları vardır. Başkaları da gözlerinde canlandırıp içselleştirmeyi zor bulmaktadır.

Oppcnheinı kontrendikasyonlar olarak şunları sıralar (1990: 23):

, Akut anksiyete nöbetleri geçiren hastalar.
, Akut konfüzyonda olanlar.
. Akut depresyonda olanlar.
. Şiddetli akut psikoz semptomları gösterenler.
. Sigarayı bırakmak, kilo vermek veya golf skorlarını geliştirmek veya benzeri hedefler için ipnoz isteyenler: derin seviye sondajı olmadan da neredeyse daima hedeflerine varabilirler.
. Tekrardoğuştan uzak duran dinsel öğretilere derinden bağlı olan hastalar.
• Mistik veya paranormal herhangi bir şeye "çatlak" veya "acayip" diyerek burun kıvıran maço hastalar (kadınlar da buna dahildir).

Hastalar nevrotik olabilir, korkudan titreyebilir, sesler işitebilir, çoklu kişiliklere sahip olabilirler; depresif, intihara veya cinayet işlemeye meyilli olabilirler. Çalışmak istedikleri sürece, sorumluluk üstlendikleri sürece onlarla çalışabiliriz. Muhtaç insanlarla çalışamayız. Sorumluluk üstlenmek anlayış yönelimli her terapi işin bir şarttır. Bu tanım hasta olduklarını kabul etmeyen insanlan veya hasta olarak kalmak isteyen insanları içermez. Her iki durumda da bu insanlar terapiye değil, oyunlara dalmışlardır.

"Hasta zihniyetli" insanlar, görünüşe göre başarılı regresyonlardan sonra bile güçbela iyileşme gösterirler. Kendi ıstıraplarının tiryakisi olmuş insanlar, daha ziyade onlan şokla sarsıp standart hasta-terapist ilişkisinden Çıkartacak "anti-terapi" vakalarıdır. Diğerleri ise ayaklı vaka dosyalandır: daha önce konulan btün teşhisleri tekrar kusup çıkartırlar ve kendilerinden ancak psikoloji veya psikiyatri jargonu kullanarak söz edebilirler.

Ayrıca hasta olmayı reddeden insanlar da uygun değildir. Onlar “hrabın bütün biçimlerini reddederler (hissetmek fazla acı verici ve fada tehdit edici olduğundan, hissetmeyi unutmuşlardır) ve bu nedenle, ªnlayış yönelimli ve keşfedici terapiler için uygun değildirler. Gevşemeyi reddederler ve önemli bir deneyimi veya duyguyu uzaktan bile olsun *ndıran herhangi bir şeyi yorumlamak, üstünde konuşmak ve akla uygun ª * getirmek isterler. Yaşayamayan yeniden yaşayamaı. Entelektüel bir °P oyunu olarak ilginçtir ama katarsise giden yol çıkmazdır. Nedenlerini u,madan »orunlarından kurtulmak isteyen insanlara bazen anti-terapi

veya paradoksal terapi aracılığıyla ve çoğu kez de davranış terapisi vr>v , klasik ipnoterapi aracılığıyla yardım edilebilir.

Pek çok kişi için geçmiş yaşam terapisinin sansasyonel bir havası vardır ve bu nedenle, bunu da "az kaldı olacaktı koleksiyonlarına eklemek isteyen profesyonel mustaripleri cezbeder. Ayrıca geçmiş yaşam terapisi esasen alternatif tıp ve spiritüel çevrelerde de bilinmektedir. Psişik olduklarını daha yeni keşfetmiş olan insanlar tarafından kendilerine, geçmiş bir yaşamda kara büyüyle uğraştıkları için auralarında bir delik olduğu söylenmiş pek çok insan vardır. Kendileri hakkında bir şeyler duymak için başkalarına başvuran insanlar bir terapistin de aynı şeyi yapmasını beklerler. Üretmeye değil, tüketmeye gelirler. Veya ruhsal ameliyat isterler. İpnotize edilmek ve her şey olup bittikten sonra kendilerine gelmek isterler. Veya mucizevi bir şifaya tanık olmak isterler. En kötüsü, buna hakları olduğunu varsaymalarıdır. Yeterince ıstırap çekmişlerdir ve şifa bulmak için öyle ciddiyetle dua ederler ki. Başkaları ise özel, az görülür türden zor bir vaka olduklarını duymak isterler. Siz daha herhangi bir şey yapmadan size tamamen güvenen hastalardan çekinin. Sizi bağlamak istemektedirler. "Bana yardım edebilecek tek kişisiniz. Bundan tamamen eminim. Bir psişik adınızı auramda gördü." Ve saire ve saire.

Yalnızca birkaç geçmiş yaşam terapisti madde bağımlılarıyla çalışmaktan hoşlanmaktadır. İmgeler gelir ama genellikle hem kaotik hem de sıkıcıdırlar. Adeta bantları gevşemiş ve düğüm düğüm olmuş gibidir. Sci- entologlar bilinç değiştirici her bir ilacın belirli bir duyguya bağlı olduğuna inanır ve titizlikle, duygu katmanlarını birer birer ayırmaya koyulurlar.

Regresyon terapisi ve geçmiş yaşam terapisi için uygun gerekçelere geri dönelim. Jargon kullanmamaya çalışarak on tanesini sıraladım:

1. *Eski keder*. Felç edici korku, kükreyen çaresizlik, yeis dalgaları, üzüntü dağları, çıldırtıcı akıl karışıklığı. Eski travmalardan kaynaklanan bu eski kederin düz regresyon ile izini sürer ve çözümleriz.
2. *Takılıp kalma*. Çıkış yolu görememek. Etkisiz öfkeyle için için kaynamak. Özgürlük geri kazanılana ve engellenmiş enerji tekrar akana dek düz regresyonun (çoğu kez, ölüm deneyimlerine veya uzun sure hapsedilmeye) yanı sıra, beden çalışması (akupresür gibi) ve biyoe* nerjetik müdahaleler gerektirir.
3. *Yalnızlık ve kimsesizlik*. Bu, bu hislerin başlangıcına ve özellikle de bunun öncesine regresyonu gerektirir: yuvaya yönelme.

4- *Ketlenme*. Kolayca araya kanşamama. Yabancı, gözlemci gibi hissetmek- Sakar, utangaç, içe çekilmiş hissetmek. Çoğu kez gerçek veya ikna olunmuş suçluluk ve utanç söz konusudur. Kişileştirme (altkişiliklerle çalışma), esasen İçteki Çocuk çalışması gerektirir.

Teslimiyetçilik. Başkalarına aşırı uyumlanma. Kendini öne çıka eksikliği- Pek çok farklı yöntemle yaklaşılabilir.

Kaybolmuştuk. Yolu kaybetmiş olmak veya hangi yoldan gideceğini bilmemek. Pek çok farklı yöntemle yaklaşılabilir.

Bedenin direnmesi. Tıbbı nedeni olmayan veya tıbbı tedaviye yanıt vermeyen

fiziksel şikayetler. Pek çok farklı yöntemle yaklaşılabilir.
g *yetersiz içgörü.* Sorunun ne olduğunu biliriz, ne yapılacağını biliriz ama hiçbir şey değişmez. Pek çok farklı yöntemle yaklaşılabilir.
o *İlişki sorunları.* Başka birine kapılmış olmak. Ayrılıp kopma çabaları nafiledir. Kişileştirme ve enerji çalışması gerektirir. io. *Kendini keşfetme.* Kendimizin bilinmeyen, keşfedilmemiş kısımlarını veya hiç tahmin edilmemiş yeteneklerini arayış. Merak. Terapiden ziyade, serbest keşifleri gerektirir.
Geçmiş yaşam terapisi çoğu kez, psikoterapinin diğer biçimlerinin durup kaldığı yerde yardımcıdır. Yönteminin temeli ise basittir: regresyon. Eğitimsiz ipnozcular kolayca sonuç alabilmekteyse de buna karşı itirazlarda bulunulabilir. Pratisyenler en azından, güvene dayalı ilişkiler tesis edebilmeli, danışmanlık verebilmeli ve duygularla başa çıkabilmelidir. Ve pratik bilgeliğe de ihtiyaçları vardır. Psikoloji ve psikoterapinin diğer biçimleri üstüne bir arka plan istenilen bir şeydir.

Regresyonlar ve kişileştirmeler çoğu sorunun kaynağını hızla açığa çıkartır. Bu yöntemlerle çalışmak isteyen ama gerçek geçmiş yaşam veya doğum öncesi deneyimlere inanmayan kişi bu deneyimleri teşhis amaçlı psikodrama olarak düşünebilir ve bu şekilde tedavi edebilir. Deneyimler deneyim olarak ciddiye alındığı sürece.

Tecrübeli bir terapist, yeniden yaşama ve işleme sırasında pek çok farklı anda diğer psikoterapötik anlayışları veya yöntemleri uygulayabilir. Bireysel Psikoloji veya Gestalt Terapisi gibi pratik bilgi istenilen bir şeydir. Geçmiş yaşam terapisi psikoterapinin anlayış yönelimli başka biçimleri ile fayda sağlayacak biçimde birleştirilebilir. Travmatik deneyimleri yalnızca bulmak, tekrarlamak ve salmak ve de pozitif bir telkinle seansı kapamak Ç°ğu kez faydalıdır ama bence bu, bir pratisyen geçmiş yaşam terapisti [l]çin fazla sınırlı bir repertuardır.

Geçmiş yaşam terapisi daima regresyon terapisi gibi başlar. Travmalar, PostülaJar veya “geçmişten kalmalık" şimdiki yaşamdan da kaynaklanır [Ve] [sa]hte-obsesyonlar çoğul kişiliklerden de gelebilir. Şimdiki yaşam rag- resyonları ile kıyaslandığında, gerçekten geçmiş yaşam terapisine özgü unsurlar ölüm-sonrası ve doğum-öncesi meselelerle uğraşmasıdır. Geçmişten kalmalıklar söz konusu olduğunda bu çoğu kez, sahte-obsesyonlar söz konusu olduğunda ise daima gereklidir.

Giriş niteliğindeki gevşeme, imgeleme veya ipnoz genellikle zaman kaybıdır. Önemli olan tek şey doğru “köprii’yü, en doğal girişi bulmaktır. Bir başlatım olarak yeterli olan en basit köprü gerçek bir duyguyu bedende lokalize etmektir. Ama pek çok insan ya duygularına uzaktır ya da kendi bedenlerine uzaktır. Pek çok travma, geçmişten kalmalık ve sahte-obsesyon bağlantılı bazı postiilalara sahiptir ve bunları giriş noktaları olarak kullanabiliriz. Postülalar anahtar cümleler içinde vücut bulur. Anahtar cümlelerin tekrarlanması altta yatan sorunun kilidini çoğu kez açar. Duygusal köprü, somatik köprü veya postiila köprüsü üzerinden bu dört tip sorunu

açığa çıkartabiliriz. Bunlarla uğraşırken, nereden ne ölçüde kaynaklandıklarını keşfedeceğiz. Bazen hastanın çocukluktaki sorunlar üzerinde çalışabilmesinden önce, ilk olarak, önceki yaşamın travmatik ölümünü çözüp sonuca kavuşturmamız gerekir ama öbür türlüsü daha yaygın olabilir. Püf noktası psişik enerjiyi en çok özgürleştiren sorunlarla başlamak ve daha ağır veya daha dirençli sorunları daha sonra ele almaktır.

GEÇMİŞ YAŞAM TERAPİSİNİN BEŞ EKOLÜ

Bu alandaki pratisyenler bunu beş farklı şekilde ele almaktadırlar:

1. Gerçekten yeniden yaşamak gereksizdir. İnsanların yalnızca neler olduğunu bilmeleri gerekir. Hatırlayamazlarsa üst benliğe sorarız, bir rehberle söyleşiriz veya bir başka biri bunu onlar adına görebilir. Kazanılan bilgi çoğu kez dinsel bir tarzda kullanılır: İhtar, dua, kendimizi ve başkalarını bağışlamak vb.
2. Yeniden yaşamak zorundadırlar ama tam olarak değil. Yalnızca neler olduğunu anlamak zorundadırlar. Yeniden yaşama talihsizlik eseri güçleşir veya acı verici olursa onları oradan çıkartır ve her şeyi, darbenin etkisini hissetmek zorunda kalmaksızın, belirli bir mesafeden yeniden oynatmalarını sağlarız. Amerikalı bir hanımefendinin şöyle dediğini işitmiştim: “Travmayı yeniden yaşama yeniden travma geçirmekten ibarettir.”
3. Tam olarak yeniden yaşama kendi başına şifa vericidir.
4. Tam olarak yeniden yaşama, yalnızca ilk adımdır. Travmatik olay, sakince yeniden yaşanana dek tekrarlamalar gereklidir.
5. Tam olarak yeniden yaşama gereklidir ama ancak yeni anlayış tam özgürleşmeyi getirebilir. İlk baştaki deneyim yüklü kalabilir ama

veni bir ışık altında görünür. İnsanlar artık yiik taşımazlar. Takılmış oldukları yerden kurtulurlar.

pirinci düşünüş gerçek geçmiş yaşam terapisi değil de, insanlara bugün neden çok mutlu olmadıklarını açıklayacak şekilde, geçmiş yaşamlarında yapmış veya deneyimlenıiş olduklarını anlatmakla ilgili psişik danışmanlıktır- Verilen danışmanlık Reiki, aura şifası veya şakra şifası gibi psişik bir tedavi ile tamamlanabilir. Kendileri üstünde çalışamayan (otistikler, psikoz- lular, zeka geriliği olanlar ve küçük çocuklar gibi) kişiler için bir nimettir. Çalışmak istemeyen (profesyonel hastalar ve profesyonel tüketiciler gibi) insanlar için bir kaçıştır. Çalışmak isteyen ve çalışabilen insanlar için ise bir gecikme ve de bir engeldir zira daha sonraki seanslara açık bir zihinle giremezler. Franklin Loehrin (*Psychography*: 42) şu sözlerine katılıyorum:

Klinisyenin kendisi danışanlarının regresyon terapisini kendi psişik gelişimi için kullanmamalı. Tekrarlıyorum, KULLANMAMALldır. **Danışanın** *geçmiş yaşam hatırlaması kendi deneyimidir. Klinisyenin "onunla birlikte hissetmesi," psişik açıdan bunu sezmesi veya hatta prekognisyonu bile danışanın deneyiminin niteliğinden bir şeyler eksiltir. Bunu erkenden öğrendim. Loehr-Daniels Yaşam Okumalarının psişik kanalı olarak kırk yıllık deneyime sahibim ama hatırlama danışanı ile yaptığım çalışmayı yalnızca bir klinisyen ve danışman olarak yapma konusunda titizlik gösteririm. Bir grup regresyon terapistine bir konuşma yaptığım sırada, içlerinden birinin danışanı ile birlikte nasıl "sonuna dek gittiği"ni söyleyerek övündüğünü işittim. Hayır! Danışanınız size kaldırım falcısı olasınız diye değil, becerikli bir psikoterapist olasınız diye ücret ödemektedir.*

Hollanda'da, hayli çok sayıda insan kendilerini geçmiş yaşam terapisti olarak ilan etmekte ve sonra size önceki yaşamlarınızdan söz etmektedirler. Bu nadiren yararlı ve çoğu kez de zararlıdır. Japonya'da, Hiroshi Moto- yama bu şekilde çalışmaktadır. Batı'daki meslektaşlarının pek çoğu gibi, Motoyama da meditasyonu ve duayı tembihler (Motoyama 1992). Bu pek sağlam bir psikoloji değildir, hatta daha beteridir: insanların kendilerine şifa vermelerini engeller. Terapist denilen diğerleri ise yeniden yaşama sırasındaki her olayda, insanların affetmeleri gerektiğini mırıldanırlar. Danışanlar neler olduğunu henüz anlamamışlardır, nedenleri bilmemekte, sonuçları bilmemekte ama kötü bir şeylerin olmakta olduğunu tam an- ^nıak üzeredirler ki, "Haydi, affedelim ve af dileyelim!" Her on veya on

beş dakikada bir kesilip ışıldayan altın renkli sıvıyla dolu altın kadehlerin imgelendiği seanslara tanık olmuşumdur. Evet, doğru tahmin ettiniz- ağzına kadar bağışlamayla doluydular.

Bu ilk ekolün ilginç bir türevi ise kolu veya bedenin başka bir kısmını test etmek yoluyla geçmiş yaşamları araştırmaktır. Kinesiyoloji danışanın bedenini bir kahin olarak kullanır. Sarkaç sallandırmaya benzer ama kas gerilimindeki değişimlerden yararlanmaktadır. Terapi değildir ama başla- tım olarak ilginç bir seçenektir. Nihayetinde, yeniden yaşamaya varır. Bu yöntem imgelemekte zorluk çeken insanlara önerilebilir. Bert Kahnemann gibi kinesiyologların bulguları, olağan geçmiş yaşam regresyonlarından kaynaklanan deneyimlerle tam olarak örtüşmektedir. Kol testinin otomatik olarak hakikati söylediğine inanmıyorum. Pek çok soru açık olmayabilir veya muğlak olabilir. Bilinçdışı bilgisayarın tanımlanmamış parçalarına danışmaktayızdır. Mesele büyük ölçüde kinesiyoloğun niteliğine dayanır ve bunun, yöntemlerin niteliğinin ölçüsünden daha büyük olduğunu sanıyorum. Kinesiyoloji bedeni kullanma yoluyla bilinçdışına danışmanın tüm avantajlarına ve de dezavantajlarına sahiptir. Bilinçli parça seansın sonunda iyi bir hale getirilmişse, dezavantajlar telafi edilebilir ve geride avantajlar kalabilir.

İkinci ekolden pek çok terapist de kolayca hastanın üst benliğine danışmakta ve ruhsal rehberlerden medet ummaktadır. Rehberlere reg- resyona izin verilip verilmediği veya faydalı olup olmayacağı sorulabilir ve bu iyi bir giriş noktası olurdu. Seanslar regresyon ile kanallaşma arasında yalpalar. Çoğu kez, terapistler kendi rehberlerinin hastanın rehberiyle iletişime geçmesine izin verirler. Doğal olarak, pek çok seans, eklentiler de dahil olacak şekilde ölmüşler hakkındadır. Daha iyi seanslarda, rehberler kendilerini yüksek varlıklar olarak değil de, geçmiş yaşamlardan arkadaşlar veya tanıdıklar olarak veya bu yaşamdaki bir aile üyesi olarak sunarlar. Bu şekilde çalışan bazı terapistler yapmanız gereken şeyi size tarif eden bir rehberin bir rehber olmayıp bir davetsiz olduğunu eklerler, haklıdırlar.

Bu yaklaşımın sınırları vardır. Gerçek nevrozlulara bu yolla yardım edilemez çünkü çok az psikoterapi içermektedir. İnsan doğasının daha karanlık yanlarıyla ve de kötülükle bu yolla başa çıkılamaz. Bu yaklaşım bunu yapabilecek kadar sağlamca yere basmamaktadır. Ama hayli sık olarak, işe yarayabilir ve işe yararsa, sade ve hızlı bir şekilde işe yarar. Özellikle, çocuklarla yapılan seanslar güzel olabilir. Yeni Çağın getirebileceği güz^ şeylerin bir örneğidir.

.va«anl «cmpîsînin üçüncü şekilde ele almışının iyi bir örneği, Brian yVeiss ,n hastalarından biri ile yaptığı ipnotik seansların raporudur. Bıı ouıslar kendiliğinden geçmiş yaşamlara yol açtığında Weiss mıiaz/am bir şaşkuıbğa kapıldı. Aynı ipnotik koşulda, rehberlerden mesajlar geldi vt> kitabının başlığı da galiba bu nedenle *Many Lives, Many Masters"H* (1087) oldu. Bedeni olmayan birinin listat olduğu neden düşünülür, hiç mlayanıamışımdır. Öte den çoğu kez hayli akla yatkın ve bazen de tatsız ve sıradan şeyler söylendiğinde zeki, eleştirel ve iyi eğitimli bir psikiyatrın ağzının neden bir karış açık kaldığına da şaşıyorum.

Daha ilginç olan ise insanların, herhangi bir terapötik işlem olmaksızın, valnızca yeniden yaşama yoluyla dramatik bir biçimde iyileşebilmeleridir. Me yazık ki pratikte durum hep böyle değildir ama bir başka kapsamlı vaka incelemesine sahip olmak aydınlatıcıdır. Bu, saygın ve aleyhinde söylenecek hiçbir şey olmayan bir psikiyatrın mesleğine tamamen zıt şekilde gelişen bir deneyim hakkında, şaşkınlık içinde ama dosdoğru bildirerek yazdığı dürüst bir kitaptır. Cesur bir insandan ikna edici bir kitap.

Dördüncü düşünüşün bir örneği, regresyon terapisinin bilinen en eski şeklidir: L. Ron Hubbard'ın *dianetics* (1950) yöntemi. Azalmış bilinç, fiziksel veya duygusal acı dönemlerinin hepsi, Hubbard'ın deyimiyle, *engramlara* yol açar. Bu engramları teşhis etmek ve tekrar tekrar yeniden yaşamak deşarja yol açar. Hubbard'ın fikirleri Kolomb'unkileri andırır: inatçı, yanlış kavramlardır ama çağ açan sonuçlar vermiştir. Pek çok öncü gibi, onun önemi de kullanışlı bir kavramsal çerçeve geliştirmekten ziyade, yeni topraklar açmakta yatar. Yöntemleri katı, muhtemelen etkili ama verimsizdir. Yaklaşımına karşı yoğun muhalefet, temizlenmiş ve ağzı sıkı insanlardan oluşan ve kendini, başkalarını temizlemek için zaman alıcı bolca işlem yaparak sürdüren bir imparatorluğa yol açtı. Dianetics'ten, baskı altında çalışan *scientology* ortaya çıktı; bir insana karşı yapılan en fantastik suçlamalar dizisi için diğer pek çok örnek arasında, Penthouse'da (1983) bir söyleşiye bakmanız yeter.

Scientology her bir satırda telif hakkı mahfuzdur ibareleriyle ve Ye- hova Şahitleri'ninkini andıran bir inatçılıkla, dinsel bir mezhep tarafından oluşturulmuş bir kaledir. Scientologlar kapınızı çalıp risale dağıtmazlar ama sizi yolladıkları mektup ve kataloglarla taciz ederler. Ron Hubbard'ın terapisini, jargonunu kullanmaksızm ve metodolojisini tamamen haklı görmeksizin kısaca tarif edeyim: [87]

Danışan veya hasta iki eliyle bir D-ölçere bağlı olan ve den direncini ölçen iki teneke kutu veya başka türden elektrodlar tutar. Odıtor (denetçi) denilen terapist ölçeri izler. D-ölçerin daha düşük der. d.renc. işaret ettiği travmatik bir döneme rastlayana dek geriye doğru sayar. Bu dönemin tarihini ve süresini kesin bir şekilde saptar. Sorular sorarak başlangıç koşulunu netleştirir. Danışana ne görmekte olduğunu soıaı. Çoğu kez, önemsiz bir ayrıntıdan başlayıp durumu tam olarak

87 *Birçok Ya^am, Birçok Üstat,* Butik Yayınları, 2006.

ortaya çıkartır. Ardından, danışana zihninde tüm dönemin üstünden geçmesini ister. D-ölçer bunun ne dereceye dek etkili biçimde yapıldığını gösterir. Sonra deneyimi anlatmasını ister. Genellikle anlatma ile duygular bir biçimde azalmıştır ama tamamen boşalmamıştır. Danışan tamamen sakin kalana dek denetçi acının üstünde pek çok kez gelip gider. Ardından bununla bağlantılı olup da yine gelip gidilmesi gereken başka bir durum olup olmadığını sorar. D-ölçer (parmak işaretlerinin kullanılmasına benzer şekilde) bir tepki gösterirse, denetçi başka dönemleri arayışa koyulur ve bunları da aynı şekilde işleme sokar.

Danışan çoğu kez engeller. Bir deneyimden kaçınmayı yeğler, herhangi bir şey görmez, izlenimler muğlaktır veya şeyleri örtbas edip geçiştirir. Demek ki engram salınmamıştır. Engramı açan sorular sorulur: “Ne duyumsayabiliyorsun? Tanı olarak ne görmektesin? Neyle yüzleşebilirsin? Nelerden sorumlu olabilirsin?”

Pek çok engram postülalara çapa atmıştır: durumla başa çıkmakta kullandığımız çıkarımlara ve kararlara. Örnekler: “Bu, gerçekte olmuyor." Veya: “Nasıl hissettiğimi artık asla göstermeyeceğim.” Danışanlar gerçekte ne olduğunu, ne yaptıklarını hatırlamadan önce bir olayın dört veya beş versiyonunu anlatabilirler. Öyleyken bile işleme tamamlanmamış olabilir çünkü gömülmüş postülaların hala çözümlenmesi gerekmektedir.

Hubbard’ın prosedürleri katıdır. Denetçi D-ölçer artık hiçbir yansılama göstremeyene dek danışanın travmatik bir dönemi anlatmasını sağlar- Hubbard bir koşul üstünde kırk saat çalışılan bir vaka da dahil olmak üzeıe scientologlarıı nasıl vazgeçmez olduklarına dair birkaç örnek verir (Hubbard 1958).

Geçmiş yaşam terapisini davranış terapisine bağlayan somaki yaklaşımlar, bir açıdan çok daha ilkeldir: deşarj, yalnızca tekrarlama)![3] sağlanır, oysa scientology mekanik bir tarzda olsa da durumla yüzleşme)[1] ve sorumluluk almayı vurgular. “v^f kendimi de içinde saydığım beşinci, yani katarsis sağlay[lC e 0] ün bir örneğidir. Grofun yaklaşımının tipik özelliği güçlü sonıaü başlatın^ (zorlama soluma) ve güçlü somatik işlemedir. Öteki terapistler zihinsel işlemi vuı gularlar: anlamayı ve yeniden yorumlamayı. Çoğu kez bir önceki terapinin etkili ama zihinsel işlem ihmal edildiği veya tam tersine, somatik işlem ihmal edildiği için çok zaman almış veya sonuç vermeyen sonuçlara yol açmış olduğunu görmekteyim. Arada bir, zihinsel işlemin ve somatik işlemin heı ikisi de yapılmışken duygular ihmal edilmiştir. Kalıcı katarsis çalışmanın yapılmış ve sonuçların şu dört seviyede belirlenmiş olmasını şart koşar: zihinsel, duyusal, duygusal ve fiziksel. Beşinci ekolün en iyi örnekleri arasında Morris Netherton’u ve Roger Woolger’i saymaktayım.

Geçmiş yaşam terapisinin bir kardeşi var: “geçmiş yaşam hareketlendirme”: geçmiş yaşamlardan atıl yetenekleri uyandırmak. Bu, karmaya çare olmaz, dharmayı serbestleştirir. Bu disiplin halen gelişmemiş durumdadır. Bu konuda ne metodoloji ne de araştırma buldum.

Joan Grant'a (Kelsey & Grant 1967) göre, uyuyan yeteneklerin uyanışı geçmiş bir yaşamdan kalan (eterik bedenden kalıcı bir parça olduğu varsayılan) "süper-fiziksef'in canlanışı sırasında oluşur.

Atıl yeteneklerin uyanması olasılığı Moskova'da Vladmir Raikov tarafından yapılan "yapay tekrardoğuş" deneylerince sergilenmiştir. İpnotize edilmiş deneklere büyük bir ressamın tekrardoğuşu olduklarını söyledi. Seanslardan sonra deneklerin karakalem veya yağlıboya resim ya da müzik yetenekleri dikkate değer biçimde iyileşti. Gerçek geçmiş yaşamlar söz konusu olduğunda bu etki çok daha güçlü olmalıdır!

Ron Hubbard'a göre (1958), geçmiş yaşam terapisi sonrasında insanların *% 82* si psikolojik ve fiziksel açıdan açık biçimde iyileşmektedir. Tekrardoğuşa §[e]nel anlamda inanmak veya inanmamak terapinin başarısı üstünde hiç [tesir] yapmaz. Tek şart, başka zamanlardan kalan belirgin deneyimlerin jektif gerçekliği hakkında sürekli olarak düşünmeksizin anlamlı sübjektif gizeme olarak kabul edilmesidir.

Hans Cladder'ın (1983) araştırmasındaki [r] Şeyi açığa vuran bir ayrıntı, geçmiş yaşam regresyonlarının hastalarda Psıkotik skorları[1'9] azalttığı ve gerçeklik algısı skorlarını ise güçlendirdi- [lr]- Ayrıca dışa dönüklük artar; gerçeklik yöneliminin iyileştiğinin bir
[loer] göstergesidir.

[ba] [Rabia] Clark terapistlerin en çok ilişki sorunları ve fobiler üzerinde [b]/[ar]'l' [o]lduklarını ve obezite, bağımlılıklar ve depresyon üzerinde en az ettiklerini bildirdiklerini yazar.

Brian Weiss (1993). özenli

Psıkobg Hans Eyıcnck'i» kişilik özellikleri modelinde yor alan tanımlardan biri; diger- **!• dışa dönük ve nevrotik.

bir ilk görüşme aracılığıyla ve geçmiş yaşam deneyimlerini bu yaşamdaki (çocukluk) deneyimlerine dikkatlice bağlamak yoluyla başarı oranının % 50 ile % 70 arttığını belirtir.

Başarı elbette ki yalnızca bir doğru yöntemler meselesi değildir. Geçmiş yaşam terapisi, çoğu psikoterapi gibi, becerileri uygulamaktan daha fazlasıdır, terapistin kişiliğine de bağlıdır. İyi bir terapist yıpranmış ve ılımlıdır, hem dostluk gösterir hem de yaralarını.

OKUNMASI GEREKEN KİTAPLAR

İlk kitaplar: Ron Hubbard, *Dianetics* (1950) adlı kitabı yazdı: o zamandan bu yana daha da tartışmalı hale gelen birinin kalın ve tartışmalı kitabıdır. Profesyonel pratisyenler için öncü çalışmaların doğasıymış gibi görünen uzun uzun anlatıma ve iddiacılığa rağmen, bu kitabın incelenmesi bir zorunluluktur. Hubbard'ın geçmiş yaşam regresyonları hakkında yazdığı sonraki kitabı (1958) ise uzatmanın tam tersidir ama ne yazık ki kötü düzenlenmiş ve sunulmuştur.

Geçmiş yaşamlar ve terapi arasındaki ilişki hakkındaki ilk kitaplardan Inâcio Ferreira (1955) tarafından yazılmış olanı ilginçtir ama aynı zamanda hayal kırıklığı yaratır. Medyomlar on bir psikiyatri vakasının nedenlerini geçmiş yaşamlarda teşhis ederler. Vakalar geçerli görünmektedir ve şimdiki yaşamda yeniden uyarılışları ilginç ve inandırıcıdır. Bu konuda ne yapılmıştır? Hiçbir şey. Kesinlikle hiçbir şey. Bu, geçmiş yaşam terapisinin öncülü filan değildir. Daha sonraları, Karl Muller (1970) spiritist geçmiş yaşam terapisinin esasen karmik obsedörler hakkında olan pek çok örneğini verir.

İlk kitaplardan bir diğeri ise Denys Kelsey ve Joan Grant (1967) tarafından yazılmıştır ama seanslardan örnekler vermezler. Isola Pisani bütün bir kitabı (1978) Kelsey ile regresyon terapisi yapan birine adamıştır, bir içsel yolculuğun romantik ve felsefi ama halden anlayan bir raporudur.

İngilizce eserler: Geçmiş yaşam terapisi aslında 1978'de, Edith Fiore'nin ve Morris Netherton'un artık klasik eserler haline gelen kitaplarıyla başlar. Bir başka iyi kitap ise Glenn Williston ve Judith Johnstone (1983) tarafından yazılandır. Adrian Finkelstein bazı ilginç vakalar verir ama özensizdir ve terapötik açıdan zayıftır (1985). Başlatım yöntemi ideolojiktir ve ruhsal şifa hakkındaki tarifleri ve fikirleri regresyon çalışmasıyla ilintisizdir. Haklı olarak, kendini geliştirme ve pozitif bir tutumun çok önemli olduğunu düşünmektedir ama en önemli şeyi unutur: anlayış.

Florence Wagner McClain (1986) pratik ve bilgilendirici, potansiyel nışanlar için neredeyse ideal bir regresyona giriş denilebilecek bir broşür d3zd, Tek kusuru, herhangi bir kişinin regresyonlarla deneyler yapabilmeğini ve bilinmesi geıeken tek şeyi hangi soruları sormak olduğunu Önermesidir. Joel Whitton (1986), özellikle ara dönem hakkında ilginç ve aydınlatıcıdır ama klasik ipnotik başlatımı ve klasik psikiystriyi kullanır ve belirli bir metodolojiyi zar zor sunmaktadır.

Kari Scblotterbeck (1987) regresyonlarla çalışmak için psikoterapötik anlayışın gerektiğini açıklar. Konuya pek çok farklı açıdan yaklaşır ama çoğu kez, okuyucu bir

çıkarım beklediğinde bir sonraki bölüme geçer. Kitabının büyük kısmı analizden ziyade, gazeteciliktir ama deneyimli ve aklı başında bir pratisyen tarafından bildirilmiştir.

Dick Sutphen ve Lauren Taylor (1987) tarafından yazılan *Past-Life Therapy in Action,* Sutphen'in çalışma tarzının en iyi sunumudur.

Roger Woolger geçmiş yaşam terapisi üstüne en iyi kitaplardan birini yazmıştır (1987). Regresyonun terapinin yalnızca başlangıcı olduğunu su gibi berrak hale getirir. Jungçu görüşleri, esasen katkıda bulunurken, Budist görüşleri dikkat dağıtır. Tamamlanmamış, eksik ölmekle ilgili yetersiz anlayış, Woolger'in art arda ömürler arasında çoğu kez bulduğu kısa devreleri aydınlatıcı olmaktan ziyade, akıl karıştırıcı hale getirir (1987: 294 ve ds). Geri kalanı açısından ise, mükemmel bir kitaptır.

Brian Weiss tarafından yazılan ilk kitap (1988), daha önce belirttiğim S>bi, geçmiş yaşamlara rastlayan bir psikiyatrın raporuydu. İkinci kitabı ^993) ise çok daha ilginçtir. Meslektaşı Robert Jarmon da aynı şekilde, geçmiş yaşamları tesadüfen keşfetmiş bir psikiyatrdır. Daha sonra Brian Weiss ile tanışır ve işbirliği yaparlar. Sürecin bütününde regresyon teknik- leri ve anlayışlar bir biçimde yüzeysel kalmaktaysa da elimizde, iş başında oİan gerçek, profesyonel bir terapist vardır. Ayrıca ilginç olan şey regresyon r^nmn arasına tıp doktoru ve psikiyatr olarak çalıştığı mesleğinden, gib016 ^3^ln deneyimler ve psişik olmayan insanlann psişik deneyimleri 1 \akalar da serpiştirmesidir. İnançlı bir katolik, tıp doktoru ve geçmiş olahT terap'sd; üçünün bir arada olamayacağını düşündüyseniz, anlaşılan, rast * ^ektedir- anlatılmış iyi hikayeler içerir (1997)- Geçmiş yaşamlara shak Cn Ve bulgulan hakkında kitap yazan üçüncü Amerikalı psikiyatr ise

Untala Modi'dir. Terapi pratisyenliğinden ilginç istatistikler verir (1997). luCa8 arrett Oppenheim terapilerden iyi örnekler verir (1990). Winafred Ve edit"3 •?ma tarzlarını açıklayan on terapistin yer aldığı iki cildin yazarı bir kita°r|UdÜr ^1993^ Pratisyen terapistlerin mutlaka okuması gereken

Edward Klein bir dizi terapötik seans ve nasıl yürütüldükleri hakkında apaçık bir hikaye yazdı (1995). Metodoloji basit, hatta tekdüzedir- ipnotik başlatım, iki imajinatif köprü ve ömrün en anlamlı anlarını keşfe çıkış. Ölüm deneyimi de basittir: bedenini terk et, etrafta süzül, yaşam dersleri hakkındaki sorulan yanıtla ve şimdiki ömürle bağlantılarını gör. Bir yaşam, bir seans. Danışanı, daha önce bulunmuş olduğu bir ömüre girdiğinde Klein afallar! Bu onun için bir ilktir! Deneyimli terapistler için bu kitap pek bir şey sunmaz, yalnızca bir örnekleme dahadır. Öğrenciler içinse, seanslar ve günlük yaşam arasındaki ilişkiyi gayet iyi gösterir. Reg- resyona hala tuhaf bakan insanlar içinse, ilginç ve tutarlı bir hikayedir. Hiç de kötü bir giriş sayılmaz.

Felemenkçe yazılmış eser: Rabia Lynn Clark doktora tezini geçmiş yaşam terapisi üstüne yazdı (1995). Geçmiş yaşam terapistlerinin nasıl çalıştıklarının, ne üzerine ve ne uzunlukta çalışıp ne sonuçlar aldıklarının envanterini çıkartır.

Hollandacada yazılmış eserler: Gayet iyi okunan birkaç kitap var. Ronald van der Maesen ve Rob Bontenbal (2001) tarafından yazılan nispeten yeni bir kitap,

akademik psikologları geçmiş yaşam terapisinin ciddi bir meslek olduğuna ikna etme amaçlı. Bedeli yüksek olmuş: konu alışıldık akademik jargon içinde boğulmuş halde. Ama bu, ödemeye değer bir bedel olabilirdi.

Almanca yazılmış eserler: Kitap yayınlamış ilk Alman geçmiş yaşam terapist Thorvald Dethlefsen idi (1976). Werner Koch ise anlaşılan deneyimli ama geçmiş yaşam terapisini sanki kendisi icat etmiş pozlar takman bir başka terapisttir (1992). Kitabının bir ilk olduğunu söyler. Literatürden habersizdir, zaten sözünü bile etmez. Tıbbi, teozoif ve metafiziksel fikirler regresyon deneyimleri ile tuhaf bir biçimde karışmıştır. Eleştirel, algısı açık bir okuyucu bu kitaptan birkaç ilginç gözlem eleyip çıkartabilir. Uzun yıllar İsviçre'de çalışmış olan İsveçli Jan-Erik SigdelTin kitabı çok daha iyidir (1993).

SONSÖZ: TEKRARDOĞUŞ VE YAŞAMA SANATI

Tekrardoğuş fikir veya deneyim olarak günlük yaşama ne katar? Pek çok şeye bağlıdır. Stevenson bir Hintli keşişin, Batı'daki kadar çok sayıda serseri ve sapık Hindistan'da da olduğuna göre tekrardoğuşun hiçbir şeyi değiştirmediğini söyleyişini aktarır. İnsanların genelini düşündüğünde Stevenson da keşişle aynı fikirdedir ama tekrardoğuş inancının, sonuçları kabul eden bir birey açısından büyük fark yaratabileceğini düşünmektedir (Stevenson 1987: 233).

Ama hangi inancın ve hangi sonuçların?

Motovama, yalnızca bireysel değil, ayrıca ulusal ve küresel karmayı ödememizin yaşam hedefimiz olduğunu düşünür. Görüşleri soyut ve tartışılabilirdir. Örneğin, evlilik ile ilgili görüşlerine bakın (Motoyama 1992: 58):

Yalnızca fiziksel nedenler için birlikte yaşayacak olan çiftler evlenmek için karma aracılığıyla teşvik edilmemişlerdir. En materyalist insan niteliği olan cinsel, fiziksel tutku nedeniyle birleşirler. Bedensel bir ilişki geçici bir bağdır çünkü diğer kategorilerin spiritüel, psikolojik ve karmik temellerinden yoksundur. Günümüz dünyasında, bu tür ilişkiyi çok sık görmekteyiz ve boşanmalardaki büyük artış bu ilişkinin nasıl geçici olduğunu gösterir. Fiziksel ilişkinin geçici doğası nihilistik olduğu için uyarı vermektedir. İnsan bedeni bir yüzyıldan fazla yaşamaz, demek ki esasen bedene dayalı ilişkilerin hepsi geçici olmak zorundadır. Böylesi gelip geçici, yüzeysel ilişkiler artarken dünyamız gerilemekte ve çökmektedir.

Seks materyalizmle alakalı mıdır? Robert Monroe ve Waldemar Vieira 8>bi kişilerin beden dışı deneyimlerde karşılaştıkları şeyleri düşündüğü- muzde, seksin fiziksel olduğu fikri bile kuşkuludur. Peki, cinsel ilişkinin spiritüel, psikolojik ve karmik unsurlarının eksik olduğu doğru mudur? am tersine. Geçici olan bir şey nihilistçe midir? Bir konsere gittiniz mi IQb Veya harika bir deneyim yaşadınız mı? Ve boşanma, yalnızca cinselliğe aVanan evliliklerin bir sonucu mudur? Daha pek çok neden sayabilirim.

Cinselliğin eksik olması, mesela. Sadece ve sadece cinse! olan ilişki ,, mümkün müdür? İnsan bedeni bir yüzyıldan daha uzun süre davanmadr için çok memnunum. Sıradan bağımlılıklar bir sonraki yaşama taşınabil! yorsa, tutkulu ilişkiler de kesinlikle taşınabilir. Motoyama kendi duyula- dışı algılamalarına dair pek çok ilgiç örnek verir ama genel düşünceleri pratik bir anlayışa tanıklık etmez. Konu ne kadar geniş ve ne- kadar derine sağduyuya o kadar çok ihtiyaç duyarız. Öyleyse, şununla yüzleşelim: tekrardoğuş inancının mutlak hiçbir anlamı olmayabilir. Bu inancı kendi davranışınızı haklı çıkarmak ve yaşamınızın kulağa daha heyecanlı gelmesi için kullanabilirsiniz. Yeni kız arkadaşınız ruh ikizinizdir ve karınızla karmanız bitmiştir. Ya çocuklar? Eh, onların da kendi karmaları vardır. Babanın onları terk etmesi de bunun bir parçasıdır. Her şey derin, etkileyici bir yankı edinir.

Tekrardoğuş inancı diğer herhangi bir inanç kadar az veya çok anlam taşıyabilir. Kaderci insanlar kaderciliklerinde bir bahane bulurlar, tıpkı aktif insanların aktifliklerinde bir neden buldukları gibi. Örneğin, Henry Ford (Head & Cranston 1976: 355):

Tekrardoğuş teorisini yirmi altı yaşımda benimsedim. Din bu noktada hiçbir şey sunmamaktaydı. Hatta çalışmak bile bana tam bir doyum veremedi. Bir yaşamda biriktirdiğimiz deneyimleri bir sonrakinde kullanamazsak çalışmak da boştur. Tekrardoğuşu keşfettiğimde... zaman artık sınırlı değildi. Saatin akrep ve yelkovanının bir kölesi değildim artık... Yaşama dair uzun vadeli görüşün bize verdiği sükuneti başkalarına da anlatmak isterdim.

Ian Stevenson tekrardoğuşa dair gerçek anlayışın ana sonucunun, şeyleri daha az şansa bağlamamız ve şahsen daha sorumlu hale gelmemiz olarak görür. Bu, tekrardoğuş fikrine direncin bir kısmını açıklardı: elimizde daha az bahane kalır. Savı öylesine güçliidür ki normal bir alıntının sınırlarını aşacak olmasına rağmen burada tamamını alacağım (Stevenson 1987: 221 ve ds):

2. Bölüm'ü tamamen tekrardoğuş inancına ayırdım. Tekrardoğuşa inanmayış hakkında uzun bir bölüm daha yazmayı önermemekte- yim ama bu konu, en azından bu bölümün bir kısmını hak ediyor. Birazdan okuyacaklarınızda, okuyucuları tekrardoğuş inancına döndürmeye dair herhangi bir hedef olduğu fikrini şimdiden tekzip ederim. Yalnızca, önceki yaşamları hatırlayan çocuk vakalarının açık fikirlilikle ele alınmasına çoğu kez ket vurur görünen *bir grup engele*

dikkat çekmek istiyorum. Tartışmayı önerdiğim engeller şunlardır: Batı'da tekrardoğuş fikrinin aşina olmaması, zihinlerimizin (ve amlanmmn) beyinlerimizde oldukları ve başka yerde muhtemelen olamayacakları varsayımı, ölümden sonra yaşamın neye benzediğini kavrayamayacağımıza duyulan inanç ve de görünüşe göre pek çok insanın sahip olduğu, kaderlerinin kişisel sorumluluğunu kabullen meyi tekrardoğuşun bunu yapabileceklerini önermesine rağmen istememekle ilgili şu tercih.

Bu kısmın konusuna, ahlak söylevi ve hatta vaaz vermekten suçlu olacağım -veya

suçlu olduğum düşünülecek- korkusuyla yaklaşıyorum. Bu kusurlardan kaçınmayı isterdim. Ancak tekrardoğuş lehine olan pek çok sav ve -kusurlu olsa da- kanıtlar üstünde düşünmek beni tekrardoğuşa inancın önünde -akılcı olanlar kadar- akıl dışı engeller mevcut olabilir mi, diye sormaya yöneltti. Durum buysa, tekrardoğuşa karşı akıldışı itirazların biri tekrardoğuşun dayattığı bireysel kaderin sorumluluğunu yüklenmek olabilir. Tekrardoğuş bir umut doktrinidir; emin olunuz, bir kişinin bu yaşamdaki çabalarından gelecek bir yaşamda fayda sağlayabileceğini önermektedir. Ancak bu umut, ancak kişisel çabayla gerçekleşmiş hale gelir ve bu, çoğu kişinin kabul edebileceğinin ötesinde olabilir. Şu anki halimizle, pasiflik insanların derinlerinde yatmaktadır. Bunu, tekrardoğuşun mümkün olabileceğine değinmeksizin de kolayca gözlemleyebiliriz. Pek çok hasta daha az yemek yiyip alkol kullanmak ve hiç tütün içmemek yoluyla yaşam tarzlarını değiştirmektense kendilerini, doktorların yazdığı ilaçların ölene dek çare olmasına bırakmaktadır. Toplumsal alanda, komşusunun yanlışını düzeltmek amacıyla yasa çıkartılması için oy kullanacak bin kişiye karşılık - sanırım, Beethoven'in dediği gibi, "Tanrım, iyileşmem için çabaların eksilmesin,"diyecek- on kişi ve Beethoven da hesaba katılacak olursa, kendini geliştirmek için gerçekten kendisi çabalayan bir kişi çıkacaktır. Bir kişi bir yaşamın sonucunun sorumluluğunu kabul edemezse, iki veya daha çok yaşamı varsayması istenmesiz durumunda bunu hoş karşılamayacaktır. Ancak ne var ki durum budur, tıpkı Baudelaire'in dediği gibi: Bireysel kişinin içinde ve kişinin kendisince olan dışında hiçbir ilerleme -gerçek ahlaksal gelişimi kastediyorum- olamaz." Ortalama Batılı koşulları Ve Çeşitli biçimlerde davranış tarzı için kişisel sorumluluk almaktan kaçınmayı hedefler. Hristiyanlık alınyazısından tutun da bütün günahlarımızın Mesih'in çarmıhta ölmesiyle temizlendiği fikrine dek pek Çak kaçış seçenekleri sunmuştur. Modern bilim ise şans kavramını sunar ama bu fikir bilim adamlarıyla değil, kumarbazlarla ve sigortacılarla başlamıştır. Daha on sekizinci yüzyılda. Gibbon (bence biraz da gönül rahatlığıyla), "Hepimizin ölümlü olduğunu düşündüğümde yaşamda çektiğim piyangonun ikramiyesinin büyük olduğunu takdir etmem gerekir... Özgür ve aydınlanmış bir ülkede, şerefli ve zengin bir aileye doğmam gibi bir çifte şans, milyonda bir görülecek şanslı bir tesadüftür," yazabilmekteydi.

Şans kavramını ifade etmekte kullanılan benzetmeler dönemden döneme değişir: ve modern kisvesi altında şöyledir: bireysel kişinin yeganeliğinin çoğu zaman o kişinin ana babasının üreme hücrelerindeki kromozomların rastgele sıralanışından türediği söylenmektedir. Aynı kavram için pek çok başka isim kullanmaktayız ve kullanmışızdır: Kaza, talih, kader. Etiket ne olursa olsun, bu fikir kişiyi, başına gelenlerdeki sorumluluk payından bile kurtarmaya hizmet eder. Kanımca, Batılıların çoğunluğu şans fikrini bir biçimde çekici bulmaktadır ve bunun derecesine göre de tekrardoğuşun itici olduğunu düşünebilirler.

Bazı kişiler yaşamlarını idare eden kuvvetin şans olduğunu düşünmeyi itici

bulmaktadırlar, buna rağmen yaşamlarının kişisel sorumluluğundan kaçmayı yine de dileyebilirler. Yaklaşık iki nesildir, Batı psikiyatrisi ve psikolojisi bu grubu çektikleri her sorunun ana babalarının veya -toplum dediğimiz- diğer herkesin toplamının kusurlarından kaynaklandığına dair teminatlarla teskin etmektedir.

Yaşamları pek heyecanlı olmayanlar için geri dönmek zorunda olmak fikri bunaltıcıdır. Bu nedenle, pek çok insan bunun yeryüzündeki son yaşamları olduğuna kanidir. Bunu bana -bazen neşeyle, bazen sır verircesine- söylediklerinde, standart yanıtım şöyledir: "Tüm kalbimle öyl olmasını umarım." Aslında aktif, mutlu ve doyurucu bir ömrün daha iyi sonuçlanma sağladığını düşünmekteyim. Hüsran içinde bırakmaktansa doymuş bırakmak yeğdir.

Felsefi bir inanış bir şeydir, geçmiş yaşamların kişisel hatırlaması başka bir şey; ölümden sonra yaşamın gözden geçirilişini veya doğumdan önce yaşamın ön izlemesini deneyimlemek bambaşka bir şeydir; geçmiş yaşam terapisi aracılığıyla şifa bulmak ise yine bambaşka bir şey. Tekrardoğ^{u}$ fikirleri, özellikle de kişisel deneyim tarafından beslenirse, yaşama tarzım'^{2} iyileştirebilir; zihin sağlığına, eğitime, ahlaka ve toplum yaşamına y^{en}

llt katabilir. Sonraki kısımlarda, önce teorik çıkarımlarda bulunup bif b°* tik sonuçları ele alacağını.
«O»* pr'

TEKRARDOĞUŞTAN ELDE EDİLEN BAŞLICA ANLAYIŞLAR

i nuien sonra yaşamın gözden geçirilişi veya doğumdan önce yaşamın 1 ı?lemeSi deneyimleri yaşamımızı anlamlı bir perspektife yerleştirir: bir °'!rlerden gelmiş ve bir yerlere gitmekteyizdir. Ölüm sert ve ciddi bir deği- ' nulir ama bizi artık dehşete düşürmez, hayali imkansız ve nafile bir boşluk 'htimali ile elimizi kolumuzu artık bağlamaz. Tekrardoğuşu kavramanın ilk sonucu ölüm korkusunun azalması ve hatta ortadan kalkmasıdır. Brad Steiger ve Loring Williams *Other Lives'*[30] (1969) adlı kitaplarının yayınlanmasından sonra insanlardan bu kitabın ölüm korkularını yenmelerinde nasıl yardımcı olduğunu söyleyen mektuplar ve telefonlar aldılar (Graham 1976: 106). Başka yazarlar da benzer deneyimler yaşamış olmalıdırlar.

Ölümün sağladığı mola çoğu kez, yoğun bir biçimde sınırlayıcı ve acılı koşullardan serbestleşmedik Düzenli aralar vermek dayanma gücümüzün devamını sağlar.

İvi ölmek ve iyi tekrar doğmak da çok önemlidir. Ölümden sonra tam serbestleşmenin ve uyanmanın peşinden uygun biçimde, tercihen yalnız başına olmadan (bkz. 10. Bölüm) yaşamın gözden geçirilmesi ve yeni yaşama, tercihen yalnız başına olmadan (bkz. 10. Bölüm) iyi bir hazırlık çok miktarda hüsranı ve sapmayı önleyecektir.

Kendi yaşam planımıza sahip olduğumuzu fark ederiz. Her şeyi bir defada yapmak zorunda değilizdir. Her yaşamın bir ana teması, bir ana doğrultusu vardır. Yaşam daha az keyfi ve tesadüfidir. Yaşam koşullarımızı daha iyi kabul eder ve -rotada olduğumuzda- rotada olduğumuzu hissedebiliriz.
Öğrenme ve gelişim asla sona ermez. Tekrar tekrar yaşamak, yeni şeyler deneyirnleyip yapmak ve dönüp onlara bakmak anlamına gelir. “Orada, yukarıda” değerlendirir, düşünür ve yönlendiririz. “Burada, aşağıda” kenenizi ve fikirlerimizi sınar ve kazançlarımızı birleştirip giiçlendirebiliriz.

Farklı ömürler farklı deneyimler getirir: Bir defasında erkek, sonra- ^e kadın; bir defasında aktif, diğerinde düşünceler içinde; birinde fakir, içindi-6 Zen®’n; ^ir yaşamda uysal, diğerinde iddialı. Şeyleri perspektif ^^gormeyi öğreniriz. Bu bizi daha az dogmacı, daha az önyargılı, daha

Başka Yaşamlar **(Ç.N.)**

az halinden memnun, daha «az ulusalcı, daha az ırkçı, daha ayrımcısı yapar.
az
e,nsiyet

Tekrardoğuş giderek artan bir deneyim zenginliğidir. |{u, daha r.()k anlayışa, daha derin hislere, daha zengin yeteneklere ve hem kendimizi daha çok olup hem de başkalarıyla daha ilişkili olmaya doğru giden /.ann, zaman zor ve yorucu ama sonu

asla gelmez bir yoldur. Kusurluluk, giderek daha az kusurluluğa yol açar.

Bedenimiz bir hapisane değil, "burada, aşağıda" iş görmemizi sağ. layan bir dalgıç kıyafetidir. Dahası kendini fark etmeye donanımlı canlı bir robottur. Pek çok insan için şu geçerlidir: beden içinde gelişmesinden önce beden dışında hiçbir kendilik bilinci yoktur. Diğerleri için ise beden içinde ayrı olmayı ve duyguları öğrendikleri canlı bir robottur.

Daha az gelişmiş insanlara yardım eder ve daha gelişmiş insanlardan yardım alırız. İnsan ilişkileri ölümün ve doğumun ötesinde devam eder. Bütün bu karmaşanın içinden çıkıp çiçeklenir insan ilişkileri. Başkalarına karşı düşünceli olmayı (kendine *yapılmasını istemediğin* şeyleri başkalarına da yapma. Kendine *yapılmasını* istediğin şeyleri başkasına da yap), başkalarıyla empati ve sempati kurmayı öğreniriz ve de başkalarıyla ve başkaları aracılığıyla kendimizi kabullenmeyi, saygı duymayı ve güvenmeyi öğreniriz. Sorumluluk duygumuz gelişir. Bu gezegenin geleceği paylaştığımız nasiptir, sorumluluğumuzdur. Tarihe dair daha uzun vadeli bir görüş kazanırız.

TEKRARDOĞUŞ ANLAYIŞLARINDAN ELDE EDİLEN ÖNERİLER

İyi doğmakla başlayın: kiminle ve niçin doğacağınızı bilin, ne harcanacak çabalardan uzak durun ne de kendinize aşırı yük yükleyin, bazı görevler üstlenmeyi kabul edin. Yaşamınızı planlarken aşırı hırslı veya aşırı alçakgönüllü olmayın. Ne yapmak istediğimiz ve ne yapabileceğimize ek olarak, koşullar kendimizi geliştirme veya karmamızı temizleme olanaklarımızı sınırlar. Bütün hesapları bir kerede kapatmaya ve tek bir büyük hamle ile temizlik yapmaya kalkışmak genellikle aptalcadır. Çoğu kez, daha az karma ödemesi yaparken genelde başkalarına ve dünyaya daha çok katkıda bulunmak daha iyidir.

l^lundufci[1'1117] yerdeki kişisiniz ama bir şeyleri daima değiştirebilirsiniz, l^rma nc tayin eder ne de lağveder. Bilgisayarlı bir adalet sistemi değildir, gısnıen domaldır ve kısmen de kendi yanıtlarımızdan ve eğitici tembihlerden vPva başkalarının müdahalelerinden örülüdür.

Çocuklarınızı kendi yollarını bulmak, kendi derslerini öğrenmek ve kendi katkılar'[111] yapmak zorunda olan insanlar olarak kabullenin. Ana babalar olarak bizler bakıcılarız ama çocuklarımızın davranışlarının asli nedeni değiliz. Nc tüm payı kendime çıkarabiliriz ne de bütün suçu üstlenebiliriz.

İyi yaşamanın zirvesi ise: iyi ölün, etrafta takılmayın, surat asıp dırdırlanmayım utanç veya suçluluk veya öfke içine çekilmeyin ama doğrudan, ait olduğunuz insanlara gidin ve -Allah aşkına- aynaya dosdoğru bakın (buradayken alıştırma yapabilirsiniz).

ÖNERİLEN KİTAPLAR

Tekrardoğuş inancının sonuçları üzerine çok az şey yazılmış. Arthur Osborn (1966) kişisel sonuçları sıralar ve Thea Stanley Hughes birkaç toplumsal sonuçtan söz eder (1976: 66). Manley Hall (1977) ise umut verici bir şekilde başlar: “Elinizdeki denemenin amacı tekrardoğuş inancının bazı pratik günlük faydalarını göstermeyi amaçlar.” Heyhat, kitapçığın geri kalanı bazısı tartışmalı ve bazısı yekten yanlış olan metafizik fikirlerle doludur. Öne sürdüğü her şeye ve doğruladığı her şeye Doğu bilgeliği veya Doğu felsefesi demektedir.

Violet Shelley, *Reincarnation Unnecessary[11]"* (1979) gibi çok şey vaat eden bir başlıkla bir kitap yazdı. Cayce’nin on sekiz okuması tekrar- doğmanın gerekli olmadığı sonucuna varmasına yol açmıştı. Okumaların çoğundan, ancak söz konusu kişinin yeryüzüne geri dönmesine gerek olmadığı sonucuna varabiliriz, örneğin: “Şimdiki yaşam ancak ek olabilir. Varlık istemediği takdirde, daha fazla deneyim için bu yeryüzüne dönmek

değildir."

Gerçekten iyi kitaplar hangileri? Kaynakçada (5) ile işaretlenmiş olanları. Gına Cerminara’nın *Many Lives, Many Loves[1]*"* (1963) *dh kitabı tekrardoğuş üstünde denemeler derlemesidir. Çok akla yatkın ve hayli teğduyulu! Son deneme, takdirimin nedenini açıklamakta (1963: a06).

Kaderci hale gelmeksizin kaderinizi kabul edin. Siz, olduğunuz ve

!2ı Tckrt/do fu» Gerekme/

?tk **Çok Yn*»m, Pek Çok Sevgi**

"(Dünyamıza ilişkin olarak) önerilmiş herhangi bir roj'anmm gerçekten etkili ve kalın olması için insan varlıklarında ı/eni türden bir anlayışın; psikolojik, bilimsel ve felsefi yıımla bir anlayışın olması gerektiğine kaniyim. Polnt/isit/la, iki şeye ilişkin bilginin derhal ue *yayyıı bir biçimde yayılması lehimle sesimi yıiksellii/orum: le.kraı doğuş teorisi ve Genel Semantik metodolojisi.'*

Genel Semantiğin kutucusu olan Alfred Korzybski'nin gerçek bir hayranıyım. 1933 yılında basılmış olan yaklaşık Hoo sayfalık *Science and Sanity: An Introduction to Non-Aristotelian Systems and General Semantics*[rJ1] adlı baş eserini yalayıp yuttum. Stili Ron Hubbard'ın Dianetics adlı kitabındaki stilini andırır: kötü yazılmıştır, konudan konuya atlar, tekrarlarla doludur, kendi dünyasına gömülmüştür ama öncülük yapar. Korzybski'ye kıyasla Hubbard aklını tek şeye takmış, kötü eğitimli bir ergendir ve Hubbard'a kıyasla Korzybski bir beyefendi, egzantrik ama bir dünya insanıdır. Regresyon terapistleri genel semantiğin evlilik dışı çocuğunu bilirler: Nöro-Linguistik Programlama. Genel semantiğin geçmiş yaşam terapisine yaklaşımımda ne kadar önemli olduğunu ancak birkaç yıl sonra fark ettim.

Cerminara'nın tekrardoğuş ve modern psikoloji üstüne denemesi bir cevherdir. Tekrardoğuş ve sevgi üstüne denemesi (1963: 102) ise *Many Mansions*'[24] ve *The World Within*[125] adlı kitaplarını takviye eden önemli bir ektir. *Many Lives, Many Loves* adlı kitabının tekrardoğuş ve ilgili konular hakkında akıllı ve sağgörülü bir vizyon açısından sunacağı çok şey vardır.

Din psikolojisi öğretmeni olan Christopher Bache tekrardoğuş üstüne bugüne dek basılmış en iyi kitaplardan birini yazdı: *Life Cycles: Reincarnation and the Web of Life*'[26] (1990). Epeyce bilgi sahibi, felsefi açıdan geniş ve yine de pratik günlük yaşama yakındır. Özellikle kitabımı biraz aşırı veya fazla eleştirel bulan kişilere önerilir. Pratik bilgelik arıyorsanız, Gina Cerminara ve Christopher Bache okuyun. Sonra kendi geçmiş yaşamlarınızı nasıl keşfedeceğinizi veya keşiflerinde başkalarına nasıl yardım edeceğinizi önerem kitaplar var. Colin Bennett (1953) tarafsızdır, tıpkı J.H. Brennan (1973) ve Michael Talbot (1987) gibi- Bettye Binder anılar ve fanteziler arasından kişisel izlenimleri ayırt etmekle, öfke, suçluluk, sitem ve pişmanlık gibi duygular ile daha iyi başa çıkmakla ve genelde daha iyi yaşamakla ilgili küçük bir el kitabı olan *Past* [88 89 90 91]

present Karma Workbook[127] (1985) adlı pratik bir rehber yazdı. Birkaç ^ .^^tırma sunmaktadır ama tekrardoğuş hakkında pek az şey anlatır. ^[1] j Maya Pilkington & the Diagram Group *Who Were You?*[uH] (1988)

başhğıyH ilginç ayrıntılar, tuhaf özetler, rastgele açık uçlar ve abuk subuk çizimlerden oluşan inanılmaz bir saçmalık üretti. Biriktirme dürtüsünü takdir edebiliriz ama sonuç aydınlatıcı olmaktan ziyade, afallatıcıdır. Belki ven j başlayan bir okuyucu için bu devrilmiş kitaplıktan geriye birkaç faydalı ayrıntı kalmış olabilir.

Geçmiş yaşamları kendi başlarına araştırmak isteyen insanlar için en ivi kitaplar Gloria Chadwick tarafından yazılan *Discovering Your Past Lives*'[29] (1988) ve J.H. Brennan tarafından yazılan (1989) *The Reincarnation Workbook: A complete Course in Recalling Past Lives*[130] adlı eserlerdir.

---

88 Bilim vc Aklı Başındahk: Aristocu Olmayım Sistcmlorv vo (Jcıicl Somalilide üiriş

89 Pek Çok Köşkler

90 Içlcki Dünya

91 Yaşam Döngüleri: Tokrurdojuş vo Yaşam AJı

Oturma odasında basit regresyonlarla deney yapmak isteyenler ise en ivisi Gerald Glaskin (1974) ve Bryan Jamieson (1976) okusunlar.

>27 Geçmiş Yaşamlar, Şimdiki Karma Çalışma Kıtab >2* Kimdiniz?
>29 Occmiş Yaşamlarınızı Kcşfotmok . Hatırlama Kursu
>*> Tekrardoğuş Çalışma Kitabe Ooçmll Yaşam

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Akaşa kayıtları: Başka düşünce ekolleri tarafından da kullanılan teozofik bir fikir. Bu dünyada meydana gelmekte olan her şey "doğanın hafızası uda kaydedilir. Bu hafıza duyulariistii, her şeyi kapsayan eterik bir alandadır: *akaşa* (başlangıçta “ışıltılı,” daha sonraları "gökler” anlamında). Bunun nasıl olduğu açık değildir. Geçmişin izlenimlerini görme yeteneği “akaşa kayıtlarını okumak” denilen bir tür durugörü olarak ele alınır.

Şimdiki yaşamdan önceki olayların izlenimleri kişisel anılardan ziyade, akaşa kayıtlarından izlenimler olarak açıklanabilir. Bu, anıların kişisel karakterini açıklamaz. Akaşa kayıtları fikri muğlak ve geneldir. Spekülatif ve karmaşık olduğu içindir ki geçmiş yaşam hatırlamasına açıklama seçeneği olmak açısından pek az değer taşımaktadır.

Ana babanın seçilmesi: Şunlar hesaba katılmaktadır:

- Yakınlarda bir ceninin bulunabilirliği: i. Niifus’un planlanmamış bedenlenmeleri (bkz. tekrardoğuş örüntüleri).
- Anne veya babayla veya her ikisiyle birden karmik dolanmışlıklar.

■ Anne ve babadan biriyle veya her ikisiyle, geçmiş yaşamdan kalma iyi bir ilişki.

- Yaşam planına uygun gelişim için bir fırsat.
- Uygun genetik malzeme.

Anatta (*an-atta*; benlik-olmayan kelimesinden): Theravada Budiz- minde bir doktrin. Tekrardoğuş vardır ama benliğin tekrardoğuşu yoktur. Yeni bir kişide yalnızca “psişik örüntüler” damgalanmıştır. Varlığın kimliği farkındalığın kimliği ile bir arada mevcut olmak zorunda değildir. Bir kişinin şimdiki benlik duygusu tekrardoğan can ile hiç de özdeş değildir. Tarihsel açıdan, bu fikir tekrardoğan can hakkındaki daha eski tarihli ilişmemiş fikirlere bir tepkidir.

Ayrışma: Gevşeme veya ayrılma; birleşimin teni.
Geçmiş bir deneyim ile özdeşleşmekten kendimizi kurtarmak, "Bu o zaman oldu. Artık bundan daha çok korkmak zorunda değilim. Şimdi, bunu daha fazla yapmak zorunda değilim.”
Kendimizin aübjektif bir katılımcı olan bir kumum objektif bir gözlemci olacak şekilde ayırmak.

• Şifaya ve kabullenmeye yardımcı olması için şimdiki benliği, geçmiş bir deneyime sokmak.

Ayrışma eliptik bilinç elde etmek veya katarsisi kolaylaştırmak ya da geçmişle özdeşleşmeyi veya istenmeyen bir bağı kopartmak için geçici bir yardımcıdır ve bu nedenle, katarsis için elzemdir.

Başlatım (Endüksiyon): Genelde bir transı başlatmak. Burada, daha özel anlamıyla, geçmiş yaşamlardan deneyimlere giriş sağlamak. Aşağıdaki başlatım yöntemleri kullanılmaktadır:

1. Manyetizma: Manyetik paslar kullanmak. Modası geçmiştir ve hatta yok olmuştur.
2. İpnoz: Genellikle bir geçmiş yaşama geri gitmek için doğrudan telkinlerden önce telkinler ve sahte-telkinler aracılığıyla.
3. Gevşeme ve imgeleme: Bedene yoğunlaşan, imgeler çağıran, çoğu kez bir sallanma veya havada yüzme deneyimi veya hayali bir beden dışı deneyim ile örtüşen fiziksel ve zihinsel gevşeme. Sembolik bir sınırdan veya süzülüp yere inişten sonra danışan, geçmiş yaşamdaki bir deneyime girer.
4. Hatırlamaları uyandırmak ve bunları yenide yaşama aşamasına doğru yoğunlaştırmak. İlk yıllarda, doğumda, doğumdan hemen öncede daha ve daha geriye gitmek ve daha da geriye ilerlemek.
5. Duygusal köprü üzerinden: bir duyguyu uyandırıp onu derinleştirmek ve ardından, danışana bu duyguya neden olan ve onu damgalayan koşula geri gitmesi talimatını vermek.
6. Somatik köprü üzerinden: iyi tanımlanmış ve yeri belirlenmiş bir bedensel duyumu büyütmek ve ardından, danışana bu duyuma neden olan ve onu damgalayan koşula geri gitmesi talimatını vermek.
7. İmge köprüsü üzerinden: Tekrarlayan bir imgeyi veya rüyayı ya da seansın başında kendiliğinden ortaya çıkan bir imgeyi ele almak.
8. Postüla köprüsü üzerinden: Yüklü bir cümleyi tekrarlatmak ve ardından, danışana bir zamanlar bu postülayı damgalamış olan koşula geri gitmesi talimatını vermek.

Beden dışı deneyim: Canın bedenden geçici olarak çıkışı; “astral projeksiyon” da denir. “Basit beden dışı deneyimlerde yalnızca psişik beden fiziksel bedenden ayrılır. “Karmaşık” beden dışı deneyimlerde, canlılık aracının bir kısmı da ayrılır. Basit beden dışı deneyimde uyur görünürüz ve iletişim kuramayız. Sonrasında, neler olduğunu anlatabiliriz. Karmaşık beden dışı deneyim ise katalepsi başlatır: bedenimiz soğur ve katılaşır; soluma ve dolaşım normal uykudakine kıyasla yavaşlar, kış uykusunu andırır.

Pek çok başlatım tekniği bedenden ayrılma imgelemesi içerir. Bu genellikle fiziksel ortamın nesnel algılaması olmaksızın yapılır. Böyle bir .jhinst'l yolculukta terapist eliptik bilinçte kendi bedeninin farkında olmaya Un nn eden danışanla iletişime devam eder.

Bedenlerime: Cenine bağlanmak, ceninin veya bebeğin içine iniş, pini veya bebeğe tesir ediş ve kiiçiik çocukla giderek artan bir şekilde ozdeşleşnıe. Bedenlennıe süreci rahme düşme anında başlayabilir, çoğu Icez daha sonra başlar. Belirleyici an’ı canın yeni bedene kesinkes girdiği indir. çok azı altıncı ayın sonundan önce girerler, hatta pek çoğu doğum sırasında veya hemen sonrasında

girerler. Hazırlık genellikle cepheye geri dönme zamanının geldiği düşüncesi veya ipucu ile başlar ve cenine kesin olarak bağlanmakla sona erer. Yaşam planı ve ana babanın seçimi en önemli noktalardır. Çoğu kez, başkalarıyla fikir alışverişi yaparız; çoğu kez, bir veya iki ipucu veren iyi bir arkadaştan tutun da profesyonel yaşam tasarımcılarına dek bir veya daha çok kişiden öğüt alırız.

Bloklar: Regresyon sırasında belirli deneyimleri yeniden yaşamaya direnme. Deneyimler bastırılır ve direnç hatırlanmaktadır. Genellikle regresyon duraklar. Deneyim bazen bir perde anı tarafından örtülür veya daha sığ bir biçimde hatırlanır. Danışan regresyondan anıyı yeniden yaşamaya veya hatta hatırlamaya geçer.

Yüzeye çıkan diğer regresyon deneyimleri kapanış komutları içerebilir veya aşırı tehdit edicidir ve tamamen bilinçli hale gelmezden önce bizi korkutur. Terapist bloklara saygılı olurken çevrelerinden dolaşmalıdır. Bloklar bazen mükemmel ipuçlarıdır: kaçınılan meseleler ilintili meselelerdir.

Bodhisattva: Hindular özgürleşme durumuna *moksha* derler. Daha ziyade, pek çok ömür sırasında derece derece yükseliş görürler. Mokshaya erişmeye girişmeden önce pek çok bedenlenme aracılığıyla büyüyebilir, ilerleyebilir ve bilgelik edinebiliriz. Budistlerin tekrardoğuşu bir çark olarak görüşü ise daha kötümserdir. Budizm bedenli durumu kusurlu ve doyum vermeyen olarak görür. Yaşam ve Ölüm Çarkı sonu gelmeksizin döner de döner. Her bir yaşam -sekiz katı yoldan gitmediğimiz takdirde- kaçmılmaz olarak bir sonrakine yol açar. Gittiğimiz takdirde, nihayetinde Nirvana'ya erişebiliriz. Var olmaya devam ederiz ama artık ayrı tekil bir varlık değilizdir. Kişi Nirvana'ya girmekten ziyade, henüz özgürleşmemiş erkek ve kız kardeşlerine duyduğu sevgiden ve merhametten dolayı yeniden bedenlenebilir. Böyle biri bir bodhisattvadır. Nirvana'ya girdikten ve Buddhik duruma eriştikten sonra bile orada Pratyeka Buddha olarak Almayı veya Şefkat Buddha'sı olarak dönmeyi seçebiliriz.

İsmailiyye mezhebinde görülen "kusursuzluğa erişmişlerin periyodik Seri dönüşleri" Budizmdeki bodhisattvalar ve Hinduizmdeki avatarlar düşüncesine benzemektedir. İlyas'ın Vaftizci Yahya veya Davud'un Mesih g[ara]k geri dönüşüne ilişkin önerilenler de aynı başlık altında görülebilir. °yle düşünceler, sıradan insanların tekrardoğuşuna İnanılmayan kültür

lerde bulunur. Oysa regresyonlar, isteyerek bir misyonla bedenlenmenin hayli sık oluştuğunu göstermektedir. Ayrıca bkz. *Özgür irenle.*

Boyuncacı: Dördüncü (veya birinci) boyut. Ölenler nesnelerin ve insanların içinden geçebildiklerini hissederler. Üçüncü boyutta algılandığında aynı mekandadırlar ama dördüncü boyutta, aynı mekanda değildirler. Dördüncü boyutta temas etkileşim ile sonuçlanır: insanlar ölmüşleri fark eder hale gelirler. Telepati, obsesyon ve benzerleri ile olan da bıudur Psişikler dört boyutlu auranıı üç boyutlu bölümlerini görürler. Bu durum yaygın görülen isabetsizliğin, imajinasyonun ve bilinçsiz yorumlamanın nedenlerinin yanı sıra farklı hassas kişilerin neden farklı şeyler gördüklerini de açıklamaktadır.

Cem: Bedenlenmeleri aracılığıyla gelişen, sürekli olarak tekrardoğan antite. Gerçekte olduğumuz biz.

Canlılık aracı: Psişik beden ile fiziksel beden arasındaki aracıyı tanımlamak için Crookall tarafından icat edilen bir terim. Çoğu kez, eterik beden olarak adlandırılır. Crookall "araç" kelimesini yeğlerdi çünkü anlaşılan, fiziksel ve psişik (veya astral) bedende farkında iken bu bedende kendimizin farkında olamayız. Canlılık aracı, görünen o ki hiçbir bağımsız organizasyona sahip değildir. Pek çok gözlem "gümüş kordonun herhangi bir organik yapısı olmadığını, bunun daha çok elastik bir cevherin esnemesinin sonucu olan bir iplik olduğunu işaret etmektedir.

Muhtemelen canlılık aracı bütün dharmik ve karmik tesirlerin mekanıdır.

Christos deneyi: Geçmiş yaşamlara terapötik olmayan regresyonlar için en özenli ve ayrıntılı başlatını yöntemi. Güvenlik önlemleri yerleştirilmiş adım adım prosedürler içerir ve Glaskin tarafından tarif edilmektedir (1974).

Cinsiyet seçimi: Sonraki bedenlenmenin cinsiyeti bir kuralla sabitlenmiş, keyfi seçilmiş veya kazara denk gelinmiş olabilir. İlk seçenek genellikle cinsiyetin sabit kurallara göre aynı kaldığı veya değiştiği anlamına gelir -her bedenlenmede ayrı cinsiyet gibi-. Pek çok insan böyle düzenliliklere inanmaktadır.

Yayınlanmış vakalar cinsiyet değişiminin yaygın ama genel kural olmadığını göstermektedir. Anlaşılan, cinsiyet çoğu kez seçilmekte ama daha ziyade, bedenlenen kişinin müdahalesi olmaksızın sistematik veya keyfi olarak belirlenmektedir ve bazen aceleyle veya yanılarak da girüe bilmektedir.

Çatallanma: Kendi yoluna giden, hatta ayrı bedenlenebilen bir alt kişilik.

Determinizm: Her bir olay geçmiş olaylarca belirlenmiştir. Dolayısıyla, şimdiki olaylar gelecek olayları belirlemektedir. Tesadüf ve özgür irade yanılsamadır. Geçmişin tam bir bilgisi, geleceğin kuzıırsıız bir tahminini sağlardı. Dinsel determinizm biçimi alınyazısıdır. Tekrardoğuşta ise determinizm karma doktrinin bir parçası olabilir. Regresyonlar karmanın doğa yasaları tarafından sabitlenmediğiıi ama psikolojik açıdan çalıştığını göstermesine rağmen determinizm fikri çürütülmemiştir.

Deterministler her bir psikolojik tepkinin keyfi göründüğünü savunurlar, esasen bu daha önceden hesaplanabilir. Ama her bir sonuç ürün, belirli bir psikolojik toplaşımdan sonuçlandığına göre bu toplaşımı nasıl tanırız? Sonuç ürününden. Jack, John'u yener çünkü Jack daha iyidir. Onun daha iyi olduğunu nasıl anlarız? Çünkü kazanmıştır. Bu, daireler çizerek koşmaktır. Determinizmin aksini deneye dayalı olarak ispatlamak imkansızdır. Bu durum, determizmayı bilimsel veya pratik

bir kavram değil de, entelektüel bir ruh hali veya bir ideoloji yapar.

Deva: Doğa sakini olup muhtemelen doğaya tesir eden melek benzeri bedensiz varlık. Doğa güçlerinin bir kişileştirmesini andırır ama hayli çok sayıda danışan anı olarak deva-benzeri deneyimlere sahiptir. Anlaşılan, bazı psişikler bunları algılamaktadırlar. Muğlak, estetik iyilikseverler devalar tarafından obsede edilmiş olabilirler.

Dharma: 1) Kabaca anlamı: içsel yasa. İsteyerek ve bilinçli olarak, belki de kendimize borçlu olduğumuz için üstlendiğimiz zorunluluklar: Asalet bunu gerektirir. Keyfi veya kör dürtülerle hareket etmeyip durumla ve kendimizle hizalanma gücü ve yeteneği edindikçe "asalet" kazanırız. Dharma koşulların veya geçmişin bize dayattığı isemsiz eylemleri ima eden karmanın tersidir.

2) Geçmiş yaşamlardan taşınmış değerler (yetenekler ve güçler). Geçmiş yaşamlardan borçlar anlamında karmanın tam tersidir. Bazı dharmalar doğal olarrak harekete geçer ve bazısını biz isteyerek harekete geçiririz. Dharma da tıpkı karma gibi muhtemelen canlılık aracında, şakralarda ve auralarda bulunabilir.

Engel: Gevşemeye ve odaklanmaya direnç; daha doğrusu, gerilenmeye direnç. Engeller olmadan başlatım çok kolaydır. Engeller başlatımın ta kendisine konulan bloklardır. Başlatım ya güvenmekle, pasiflikle, gevşemeyle ilintili çok kötü deneyimleri yeniden uyarmaktadır ya da yüzeye Ç>kmak üzere olan ilk deneyim şok edici bir ölümdür.

Engeller ortadan kaldırılabilir: örtülü korkuyu, suçluluğu veya utancı ya örtülü kapanış komutlarını tanımak yoluyla, daha derin transa girmek V°myla, evde gevşeme alıştırmaları yapmak yoluyla veya bazen, danışan 1 e terapist arasındaki güveni iyileştirme yoluyla.

Engram: Sindirilmemiş, bütün fiziksel, duygusal ve zihinsel sonuçlarıyla kesinkes tanımlanmış bir dönemin kaydı. Engramlar çağrışımlar ve yeniden uyarılma aracılığıyla başka engramlarla bağlantılıdır.

Eterik beden: İyi bir tarifi Crookall'ın *canlılık aracı* terimidir; bir bilinç aracı olmayan, can ile beden arasındaki bir bağlantı. Ya canımızda ya da bedenimizde kendimizin farkındayızdır. Can ve beden ölümde ayrıldığında, eterin bir kısmı beden içinde ve bedenle kalır. Diğer kısmı ölümden sonra can tarafından dışarı atılır ve yavaşça çözünüp dağılır. Üçüncü bir parça muhtemelen canla kalır ve en azından şakraları ve bütün karmayı ve dharmayı içerir.

Evolüsyon: 1) Ardışık yaşamlarda topladığımız deneyimler, dersler ve özgürlüğe kavuşma. Pek çok can öz-bilince yükselir. Bir zamanlar hayvan ömürlerle başlamışlardı veya doğrudan, insan ömürler içinde "harekete geçmişlerdi." Diğer pek çok can insan ömürlere inmeden önce ruh olarak öz-bilinçliydi ki buna daha uygun olarak envolüsyon denir. Bazıları ise başka gezegenlerde insan olmuş ve şimdi, daha ilkel bir gezegenin sunduğu derslerde -isteyerek ya da istemeden- yer almaktadırlar.

2) Daha belirli bir anlamda ise, evolüsyon ömürler sırasında mücadele gerektiren koşullarda sürekli değişmekte olan deneyimler aracılığıyla çaba harcayarak, seçerek veya risklerle bazen kendimize rağmen daima öğrenmenin sonucu olan herhangi doğal bir gelişimdir. Eğitimden ve kişisel gelişimden önce gelir ve asla sona ermez.

Farkındalık: Çoğumuz için farkındalık ve öz-farkmdalık beden içinde gelişmiştir. Öz-farkındalığa ulaştığımız anda bunu ölümden sonra, bir beden olmaksızın sürdürmeye öğrenebiliriz. Beden dışında öz-bilinçli olduğunuz anda bilincimiz o derece gelişebilir ki bir bedene geri dönmek bunu soluklaştırır.

Öz-bilinç özdeşleşme süreçlerinin sürekli olarak değişmesinin sonucudur. Trans dikkatimizi içeriye kaydırır. Kendimize dönük hale geliriz ve zaman algımız soluklaşır. Bir regresyon sırasında, bu kayma geçmişe doğru hareket eder. Ayrışma sırasında, farkındalığımız eş zamanlı olarak iki odak noktasına ayrılabilir: "eliptik bilinç."

Geçmiş yaşam hatırlaması: Bu tip hatırlama olağan hatırlamadan ayırt edilmesi için pek çok isimle anılır: Ön-hafıza, uzak hafıza, retrakog- nisyon, paranormal hafıza ve ekstra serebral hafıza. Bu anı belli belirsiz, uzun süre önceki bazı koşulların belli belirsiz hatırlanması ile uzun süre önce yaşamış olmaya dair bir histen ibaret olabilir. Fotoğraflar gibi durağan veya bölük pörçük ya da tamamı görülen bir film gibi hareketli imgeler içerebilir. Vizyonlara bazen ses ve dokunma ve çok daha seyrek olarak,
koku ve tat da eşlik eder. O zamandan hisler ve düşünceler de pekala çoğu kez yeniden belirebilir. Sohbetlerin anıları, sanki telepatik yoldan veniden oynatılmaktaymışçasına, sessiz olabilir. Bazen isimler, mekanlar veya tarihler hatırlanır. Başka zamanlarda bir tür anlatıcı var gibidir ve nadir vakalarda, kişi bıı anlatıcıyla iletişime bile geçebilir.

Hatırlama, sanki biz tekrar o koşuldavmışızı gibi, yeniden yaşamaya doğru yoğunlaşabilir. Dıştan bakan gözlemciler veya katılımcılar veya aynı anda her ikisi birden olabiliriz: olmakta olanlara dışardan bakarak ve içinde olarak kalmak. Bu durum bazen rüyalarda da olur. Özdeşleşmenin mevcudiyeti veya yokluğu kişisel anılar ile telepatik izlenimler arasındaki başlıca farktır.

Nadiren imgeleri aynı anda, paralel görebiliriz. Böyle panoramik bir geçmiş yaşam anısı daha eski bir yaşamın gözden geçirilmesinin tekrar- lanışı olabilir.

Geçmiş yaşam anıları kendiliğinden ortaya çıkabilir veya belirli koşullar tarafından tetiklenebilir. Çoğu kez, yeni bir şehirde veya bölgede ya da bir yabancıya yönelik tanıma ve aşinalık duygusunu takip ederler.

Anılar rüyalarda, hastalık sırasında veya kazalarda ve bilinç kayıpları sırasında belirebilir.

Geçmiş yaşam terapisi: Belirgin geçmiş yaşamları kabul eden ve çoğu kez bunlara ve de ölüm sonrası ve doğum öncesi deneyimlere gerilenmeyi hedefleyen regresyon terapisi.

Geçmişten kalmalık: Yalnızlık, can sıkıntısı, ağırlık, umutsuzluk ve anlamsızlık gibi genel duygusal rahatsızlığın sonucu olarak sindirilmemiş bir geçmiş yaşam (kalıntısı).

Genetik hafıza: Belirgin geçmiş yaşam hatırlamasını açıklamak için kullanılan hipotezlerden biri. Geçmişte yaşamış insanların kişisel anıları genetik açıdan saklanır ve aktarılır. Bu hipotez spekülatiftir: birincisi, genetik hafızanın aktarıldığı belirlenmemiştir; İkincisi, regresyonlann içeriklerinden hareketle genellikle ihtimal dışı ve pek çok vakada imkansızdır; üçüncüsü, genetik kapasite fazla küçük olduğundan ve dördüncüsü, ancak rahme düşme anına dek olan anılar aktarılabildiğinden ötürü. Bununla birlikte, geçmiş yaşam anılarının hepsi ölüm hatırlamalarını içermektedir.

Gnostisizm: Entelekimizin ve bundan da önemlisi, sezgimizin doğru gelişimi ile bizleri aydınlatacak, özgürleştirecek veya dönüştürecek olan doğrudan içsel hakikati hepimizin bulabildiği doktrini. Önerilen başlan- g'Ç noktası, zaten aydınlanmış olanların eserlerini

çalışmaktır. Kişisel deneyim vurgulandığında, Gnostisizm mistisizme doğru değişir. Bir okul veya kilise içinde resmi çıraklık vurgulandığında, aydınlanma genellikle lni*iyasyon" olarak adlandırılır ve içgörüler ezoterik olacaktır. Psişik

yeteneklerin gelişimi vurgulandığında ise eğilim okiiltizme doğrudur. Bu iiç çeşit herhangi bir kombinasyon içinde bulunabilir. Neyse, maddesel sınırlılıkları ve sağduyuyu aşmak zorundayızdır. Başka bir deyişle, bedenli durumun zihinsel sınırlarının üstüne yükselmeliyizdir.

Grup karması: Yalnızca kendi eylemlerimizin sonuçlarından değil, ait olduğumuz veya ait olmuş olduğumuz kolektifin eylemlerinin sonuçlarından da etkilenmekte olduğumuz fikri. Şimdiye dek regresyonlar bu fikri destekleyen hiçbir kanıt sunmadı. Tam tersine, karma kişisel görünmektedir. Özellikle güçlü bir bağ paylaşan bir grup insan birlikte tekrardoğabilir ve ortak bir kader geliştirebilir ama bu, grup karmasından ziyade grup dharmasıdır. Grup karması fikri çoğu kez ulusal canlar, kolektif doğum haritaları ve benzeri fikirlerle denk düşer.

Hipersezi: Marda Moore tarafından geliştirilen başlatım yöntemi, biraz manyetizma ve hafif ipnotik trans ile desteklenen bir gevşeme ve imgeleme karışımı. Bu yöntemin özelliği hayli ulvileşmiş imgelemeler ve regresyon hedefleridir.

İlaçlar: Tekrardoğuş ve regresyonla üç şekilde ilintilidir:

Çoğu kez, ilaç (madde) bağımlılığı yaşamlar boyu devam eder.

İlaçlar geçmiş yaşam anılarını başlatmak için kullanılabilir. İlginç deneyimler üretebilir ama öyle yapılanmamıştırlar ki uygun biçimde işlenemez. Anlayış yoksa, katarsis yoktur.

İlaç (madde) bağımlılığı regresyonları ve terapiyi karmaşıklaştırır. Anlaşılan, ilaçlar geri alma sisteminin işleyişini bozmaktadır. Anılar birbirine karışmış hale gelebilir.

İniş: Bilincin ceninin dışından içine kayışı. Bazen bilinç dışarıda kalırken cenin ile psişik bedeni bir eterik iplik bağlar. Doğum yaklaşırken iplik kısalır. Çoğu kez, can bedenin bir içinde bir dışındadır. Görünüşe göre, beden içinde olmak için beynin yeterince gelişmiş olması gerekmektedir. Ana iniş veya "büyük giriş" genellikle gebeliğin son aylarında veya doğum sırasında veya hemen sonrasındadır. İnişten sonra can yine de ayrılabilir ama bu giderek daha seyrek ve zor bir hal alır.

İpnoz: Sözel veya duyusal telkinler aracılığıyla bir trans başlatımi- Manyetizma gibi, ipnoz da çoğu kez gerçek regresyona (4. seviye) yol açar ken gevşeme ve duygusal, somatik ve postüla köprüleri çoğu kez yeniden yaşama (3. seviye) ile sonuçlanır.

Kalıtım: Genler ana babanın seçilmesinde ikincil önemdedir. bedenlenmekte olan can için uygun olmalıdır. Ana babamızın gene malzemesinden yapılma kompozisyona tesir edebilmemiz mümkündür. Bedenlenmektc olan pek çok can, bebeğe kişisel özellikler damgalayarak ceninin şekillenmesine yardım eder. Dikkate değer yetenekler cenine damgalanmaz, içine getirilir. Müziğe yatkınlık gibi yeteneklere uygun fizik, genetik malzemeyi temel alır.

Karma: Orijinal anlamıyla: eylem. Daha sonraları: yaşamlar boyunca eylemin sonuçları. Geçmiş yaşamlardan dolaylı veya dolaysız somatik etkileri, çare türünden müdahaleleri, negatif ve eksik psikolojik tepkileri, dolaşıklıkları ve isteyerek kabul edilen borçları içeren yükümlülükler.

Karmık astroloji: Bir önceki yaşamı veya geçmiş yaşamlardan gelen karmayı doğum haritasından okuyup yorumlamak. Deneye dayalı malzeme anekdot türünden açıklamalarla sınırlı. Farklı yazarların benimsediği farklı teorileri var.

Katarsis: Katarsis arınmadır, yeni bir doğum olduğu kadar bir ölümdür de. Cehaleti ve (korku, nefret, kıskançlık, öfke, güçsüzlük, suçluluk, utanç, umursamazlık gibi) negatif duyguları çözümleyen ve yerlerine çoğu kez neşe ve bir özgürlük duygusuyla anlayışı, kabullenmeyi ve huzuru koyan özgürleştirici bir deneyimdir. Bir regresyon terapisindeki her terapötik dönem katarsis için çabalar. Klinik açıdan geçici süre ölenlerin bildirdikleri yaşamın gözden geçirilmesinin oluşturduğu şifa, büyük bir katarsis olarak görülebilir.

Moksha: Bedenli durumun sınırlı farkındalık, ruhsal aleme kör olma ve o alemde faaliyet gösteremenıe, zayıf psişik yetenekler gibi sınırlılıklarından özgürleşme. Çoğu kez, kaynaklandığımız tanrısallık ile yeniden birleşme ve tekrardoğma ihtiyacımızın sonu olarak kişisel varoluştan kurtulma olarak da yorumlanmaktadır.

Obsesyon: Burada, orijinal anlamında kullanılır: yabancı bedensiz bir kişilik tarafından obsede edilmek. Obsedör kasıtlı veya kazara bir rahatsızlık olabilir: aktif veya pasif obsesyon. Bazı obsedörlerin musallat oldukları kişiyle karmik ilişkisi vardır. Bir obsedör aurada ya da bedende olabilir.

Örtüşen bedenlenmeler: örtüşen bedenlenmelerin çoğu örneği, bir ininden ziyade, bir çocuğa giren insanlardır. Genellikle bu, o ana dek Çocukta olmuş olan canın ya bedeni terk ediyor veya Jasbir (bkz. sayfa 10) örneğindeki gibi, bedene zayıf bir hakimiyeti olduğunda gerçekleşir.

Hermann Grundei vakası (bkz. sayfa 177) ise bir istisna olabilir çünkü ®®ki yaşamındaki gibi görünmektedir. Gerçek bir örtüşen bedenlenme, 'raz çatallanmayı ima ederdi.

Özdeşleşme: Bir kimliği benimseme.

1. Kendi öz-imgenıizdeki deneyimleri, hisleri, düşünceleri ve örnekleri özümseme. "İkinci sınıf bir ressam değilim," veya "şeyleri babam kadar iyi tamir edebilirim," diyebilmek için kendimiz hakkındaki fikirlerimizi değiştirmek.

2. Bir deneyime derinden gömülüp o andan bu yana olmuş olanları unutmak ve şimdiki olup biteni geçmiş koşula dahil etmek (5. seviye).

3. Başka biriyle özdeşleşmek: başka biri olduğumuz veya geçmişte başka biri olmuş olduğumuz izlenimi. İngiltere'de kadınlar çoğu kez Mary Stuart ile ve kıta Avrupa'sında ise Marie Antoinette ile özdeşleşirler.

Özgür irade: Tekrardoğuşda, özgür irade doğumdan önce bir sonraki ömrümüzde bazı seçimlere sahip olacak derecede farkında olduğumuzda başlar. Özgür iradenin en basit biçimleri, bir dürtüyle geri dönmek veya önerilen bir yaşam planını kabul etmek veya reddetmektir. Özgür irade plan yapabildiğimizde ve kendimizi gözden geçirebildiğimizde artar. Karmik yükler, yükümlülükler ve ilişkiler azaldıkça seçimlerimiz genişler. Yaşamda, özgür irade, eylemlerimizdeki seçimlerimizde ve yorumlarımızda ve değer- lendirmelerimizdedir. Örneğin, bir ruh haline boyun eğebilir veya bunun üstesinden gelebiliriz. Şeylere kötümser veya iyimser bakmayı seçebiliriz.

Progresyon: Bu yaşamın geleceğini veya sonraki bir yaşamı duyumsama veya okuma. Bu yaşamda akla yatkın progresyonların örnekleri vardır. Sonraki yaşamlara progresyonlar, deneycilerin ve deneklerin önyargılarına ve bilinçsiz beklentilerine duyarlı görünmektedir.

Psiko-plastik: Psişik (veya astral) dünyanın en öarpıcı özelliği. Çevremiz zihinsel durumumuza denk olur. Bu, sübjektif olabilir: Ortamımızı kendi düşüncelerimize, hislerimize, dileklerimize ve korkularımıza uyacak şekilde yaratırız ama objektif de olabilir: Bir insanı veya mekanı yoğun biçimde düşünerek onları ziyaret edebiliriz. Beden deneyimi de psiko-plastiktir: öz-imgemiz ve görünüşümüz ne düşündüğümüze ve ne hissettiğimize ve kiminle karşılaştığımıza bağlıdır.

Psikodrama: Bazı psikolojik gerilimleri kendiliğinden veya başlatılmış bir hikaye biçimde imgelemek. Pek çok rüya psikodramatiktir. Psikodrama uyanık rüyada da başlatılabilir. Gerçek yeniden yaşama kadar yoğun ve net bir kendiliğinden transa yol açabilir.

Psıkosomatik: Somatikler psikoloji tarafından ağır biçimde etkile* nirler. Güllere alerjisi olan bir kişi yapma güller gördüğünde hapşırabilir. Plasebolar bazen gerçek ilaç kadar iyi, hatta -özellikle de pahalı ve hastanın güvendiği biri tarafından yazılmışsa- daha iyidir.

Kan>oi. kalp-damar hastalıkları gibi hastalıkların psikosomatik bir yam vardır: bcliili kişilik özellikleri belirli hastalıkların tezahür etme ihti- ıialini artıır. Siiii sistemimiz, hormon sistemimiz ve bağışıklık sistemimiz zihinsel vc duygusal durumumuzdan -veya öbür türlü- kolayca etkilenir.

Derin tıansta kızarıklıklar belirebilir, kanama başlayabilir, siğiller yok olabilir vb.

Psişik: 1) Telepati, durugörü ve varlıklarla iletişimdeki gibi olağanüstü (paranormal) nitelikte sezgi ve duyarlılık. 2) Bu niteliklere sahip olup kullanan bir kişi.

Regresyon: Genelde, zamanda geriye gitme; daha özel anlamıyla ise, yeniden yaşamanın daha derin bir biçimi: yeniden yaşanan koşuldan sonra meydana gelen

her şeyi unutma. Yeniden yaşama ve gerçek regres- vonlar genellikle kılavuzluk edilerek yapılır. Yeniden yaşanan koşula ait olan bedensel tepkiler regresyon sırasında oluşabilir. Regresyonlar farklı amaçlarla farklı şekillerde yapılabilmektedir.

Regresyon terapisi: Travmatik ve/veya postülaların oluşmasıyla sonuçlanmış koşulları katarsis sağlayana dek yeniden yaşama ve işleme.

Rehberler: İmgeleme ile başlatım sırasında terapist, danışandan rehber olması için bir iç yolculuk arkadaşı ve akıl hocası imgelemesini isteyebilir. Bu rehber ya psikolojik ya da nesnel gerçekliğe sahip olabilir. Bazı terapister geçmiş yaşamlara regresyonlarda bedensizlerin rehber olarak işlev gördüğüne inanmaktadırlar. Bunlar koruyucu olarak çağınlabilir veya psişik insanlar ya da hastanın kendisi aracılığıyla bunlara danışılabilirler.

Sahte-obsesyon: Bir geçmiş yaşam kişiliğince obsede edilme. Eksik veya fark edilmemiş ölme nedeniyle belirli bir yaşam işlenip tamamlanmamışsa o kişilik can içine yeniden entegre olmayacaktır. Sonraki ömürde, bu geçmiş yaşam kişiği auraya veya bedene musallat olacaktır. Gerçek obsesyonlarda olduğu gibi bu da psikosomatik şikayetlere neden olur. Bu kişiliğin tedavi edilmesi uyumlanmaya (olağan besleyici bir kişilik haline gelir) ve bütünleşmeye yol açar. Bazen tamamen arınır ve yüksek benliğin "ışığına" gitmek üzere ayrılır. Sahte-obsesyonların tipik psişik ve psikosomatik şikayetleri, örneğin otizm ve anoreksiyadır.

Stigmata: Özellikle de ciltte lekeler veya kabartılar biçimde olan do- ğum lekeleri. En çok bilinen doğum lekesi önceki bedenlenmede ölümcül yarayı alan yerdeki deri kabartısıdır; örneğin, başlan uçurulduysa boyunda Hrmızı bir çizgi veya mızrağın girdiği yerde, sırtta kırmızı bir leke, ölen klŞinin yarayı ölümünden hemen önce veya hemen sonra en yoğun biçimde
hissettiğinde ve sonra, geçmiş yaşamı uygun biçimde gözden geçirmeksizin, cenine gelişiminin ilk aşamalarında girdiğinde stigmataların daha sık oluştuğu varsayılmaktadır. Parmakları bitişik olan bir oğlan, ölümüne yol açan uzun bir yumruklaşmada ellerinin parmakları birbirine yapışacak kadar kan içinde kaldığını hatırladı.

Diğer stigmatalar ise hafızaya yardımcı gibidir: geçmiş yaşam hatırlamasını kolaylaştırmak veya başkalarınca hatırlanmayı kolaylaştırmak. Böylesi hafıza yardımcıları yeniden doğumun geçmiş bedenlenmenin öldüğü yere yakın olduğuna inanan, bir sonraki yaşam için dilekte bulunmayı ve kehanet rüyalarını doğal kabul eden kabilelerde yaygındır.

Üçüncü stigmata türü ise tamamen karmiktir: Wijeratne'nin kuruyup büzülmüş bir kolu vardı ve bunun, geçmişte o koluyla karısını öldürmesinin sonucu olduğunu hissetmekteydi.

Güçlü somatiklerle regresyonlarda, örneğin kamçılandığını yeniden yaşamakta olan bir kişinin sırtında kırmızı çizgiler gibi geçici stigmatalar belirebilir.

Süper-DDA: Süper duyular dışı algılama, belirgin geçmiş yaşam hatırlamasını ve ölmüşlerden gelen belirgin mesajları açıklamak için önerilmiş durugörü biçimidir. Böylesi durugörii sıradan psişik kişinin yeteneklerini açık bir biçimde aşmaktadır, bu nedenle "süper"dir.

Ölümden önce veya sonra bedensiz varoluşa inanmayan ve de bunu kabul etmenin parapsikolojinin zaten sallantılı olan bilimsel konumunu tehlikeye sokacağını düşünen parapsikologlar normalde bu açıklamayı kullanmaktadırlar. Diğer pek çok zihinsel yapıda olduğu gibi, süper-DDA da çürütülemez zira her şey bu yoldan açıklanabilir. Daha yaygın psişik nitelikler segilemeyen insanlar için ise ihtimal dışı bir açıklama olarak görünmektedir.

Sürdürme: Yaşamlar boyunca süreklilik. Geçmiş yaşamlardan beraberimizde değişmeden getirdiğimiz her şey: nitelikler, yettenekler, mizaç, eğilimler, görünü ve ilişkiler.

Tapmak eğitimi: Psişik yeteneklerle ilgili kadim eğitim. Psişik duyarlılığı veya yeteneği olan herkes daha önceki yaşamlarında psişik eğitim aldığını hatırlamaktadır. Tapmak eğitiminin büyük kısmı Mısır'da, Orta ve Güney Amerika'daki yerli kültürlerinde ve Atlantik kültürlerinde ortaya çıkar. Tapınak eğitiminin daha az görüldüğü bölgeler Hindistan ve Uzak Doğu ve ilk veya tarihöncesi Yunanisan'dır. Diğer tapmak eğitimlerinin yerini, özellikle de resmi kurumların dışında yapıldıklarında, tarihsel veya coğrafi açıdan belirlemek zordur.

Tekrardoğuş: Pek çok kez bir insan bedenine geri dönmek. Bu dinsel bir doktrin, savunulan bir fikir veya kişisel bir deneyim olabilir. Kendiliğinden anılar veya başlatılmış bir regresyon. Verilen diğer isimler şöyledir: Metamorfoz, palingenez, transanimasyon, transkorporasyon ve transmigrasyon. En yaygın üç terim ise şöyledir:

Tekrardoğuş: Bir kişi olarak sürekli yeniden doğum.

Metempsikoz: Bir kişi veya hayvan olarak yeniden doğum.

Transmigrasyon: Mineralden bitkiye, bitkiden hayvana, hayvandan insana ve insandan daha yüksek bedenlenme biçimlerine doğru gelişme.

Tekrardoğuş örüntiileri: İnsanların çeşitli tekrardoğma tarzları.

- 1. Nüfus: Farkında değil veya belli belirsiz farkında, planlanmamış, yakınlarda bir ceninin bulunabilirliğine dayalı, birkaç yıllık ara.
- 2. Nüfus: Genellikle tavisye edilen ve güçlü bir biçimde eğitici olan bir yaşam planını izleyen tekrardoğuş. Ara normalde birkaç onyıldır.
- 3. Nüfus: Kendi tarafından tasarlanmış, çoğu kez kendi tarafından seçilmiş veya kabul edilmiş görevlerle tekrardoğuş.

Telafi teorisi: Bir geçmiş yaşamı hatırladıklarına inanan insanlar, Şimdiki yaşamlarındaki sınırlılıklar ve zorlukları telafi ediyorlardır. Bu teori ancak danışanlar geçmiş yaşamlarının daha hoş veya daha önemli olduğunu iddia ettiklerinde ilintilidir. Pek az danışan önemli veya hatta önlü olmuş olduklarına inanmaktadır. Bu teori, geçmiş yaşam regres- yonlarından çıkan ve okuyarak veya iletişim yoluyla bilinemeyecek olan doğrulanmış ayrıntıları açıklamaz.

Teşhis: Bir kimliği belirleme. Hangi bebeğin ölen saygın bir kişinin bedenlenişi olduğunu veya o bebeğin önceki yaşamında kim olduğunu belirlemek. İkinci açıklamasının örneği, yeni bir Dalay Lama'nın teşhis edilmesidir.

Tortular: Geçmiş bir yaşamdan (karma ve dharma) psişik yüklerin
[e]dendeki birikintisi. Çeşitli biçimleri:
Geçmiş bir yaşamda şüpheli veya sapıkça uygulamalardan kaymaklanan

psikosomatik şikayetler (terörizm, işkence, sahtekarlık, gücü
olUye kullanma, cinsel taciz), buna geri gönderimler dahildir.
, * Travmatik deneyimlerin (şiddetle mağduriyet, sindirilmemiş ölme
neyimleri vb.) yansılamalarından kaynaklanan psikosomatik şikayetler.

- Özenli bakını, önemseme, uyum ve bir güzellik duygusu sağlıklı, dengeli ve güzel bir beden sağlayabilir.
- Postülalardan kaynaklanan psikosomatik şikayetler.

Trans: Asıl anlamı, derin manyetizasyoıı veya ipnoz aracılığıyla bir medyomıın veya deneğin girdiği, derin uykuyu andıran bir durum; daha geniş anlamıyla, yakın çevremize daha az dikkat yönelttiğimiz herhangi bir değişmiş bilinç durumu. Regresyonların çerçevesi içinde, trans, dış dünyadan iç dünyaya, şimdiden geçmişe doğru kaymış bilinçtir ve kas gerilinıinde, deri direncinde ve beyin dalgası ritmlerindeki fiziksel değişimlerin yanı sıra gevşeme, değişmiş bir zaman algısı, azalan gözlem ve artan imajinasyon gibi zihinsel değişimleri de içerir. Irans derinliği bir seans sırasında değişiklik gösterebilir.

Trans medyomu, bedensiz varlıklarla iletişimi sağlayan bir transa kendini sokabilen bir kişidir. Daha genel anlamıyla, psişik yetenekleri, tıpkı Edgar Cayce gibi, yalnızca transta ortaya çıkan herhangi biri.

Yaşam hedefi: Ölüm sonrası veya doğum öncesi deneyimleri yeniden yaşadığımızda genellikle bir önceki veya sonraki yaşam için bir ana hedef buluruz. Neredeyse daima, birkaç hedefimiz vardır. Yaygın görünen yaşam hedefleri: anlayışta, empatide, yetkinlikte ve bağımsızlaşmada gelişme.

Yaşam planı: Sonraki yaşamın hedefleri, önemli karşılaşmalar, çözülecek karma ve geliştirilecek yetenekler; bunların hepsi önceden programlanmış tepkiler ve dürütler olarak saptanır.

Yaşama sanatı: Tekrardoğuş perspektifinden bakılınca şu anlama gelir: yaşam çizgimiz veya yaşam planımızın duygusunu geliştirmek, başkalarına insanca davranmak, negatif duyguları kontrol altında tutmak, kaderimizi pasiflik olmaksızın kabul etmek, muhakeme veya iradenin olgunlaşması için gereken zamanı ayırmak, ne gerekenden fazla ne de gerekenden az hırsa sahip olmak, başkalarında negatif duygulan asla kasten başlatmamak.

Yaşamı gözden geçirme: Ölümden sonra. Muhtemelen iki kez yapanz. Birincisi, geçmiş yaşamın, "Bundan neler öğrendin? Bununla tatmin oldun mu? Belirli insanlarla ilişkili olduğunu hissetin mi?" gibi sorularla hızlıca gözden geçirilişi. İkinci gözden geçirmede, tanıştığımız insanlarla empati kuranz. Bu daha derin, daha kişisel bir yeniden yaşama ve değerlendirmedir. İlk gözden geçirme tüm imgelerin aynı mekanda düzenlenmiş göründüğü kadar hızlıdır: bir yaşam panoraması. İstisna olarak, çok sayıda önceki yaşamı sanki çoklu aynalara bakıyormuşcasına görebiliriz.

Yeniden uyarılma: Mevcut bir postülanın veya travmanın, travmaya >bep olan veya postülayı tetikleyen başlangıç durumunu andıran bir durum tardından uyandırılması. Genelde, yeniden uyarılma, mevcut travmayı veya postülayı güçlendirir. Yeniden uyarılma "zincirler"le sonuçlanır: benzer travma veya postülaları paylaşan bir dizi deneyim. Gebelik ve doğum sırasında yeniden uyarılma yaşam sırasında yeniden uyarılmayı kolaylaştırır. Terapi durumunun kendisi, özellikle de pasiflikle, bağımlılıkla ve mani- piilasyonla bağlantılı olan travmaları ve postülaları yeniden uyarabilir.

KAYNAKÇA

Abhedunanda, Svvami - *Doctrine of Karma* Abhednnanda, Svvami - *Reincarnation* (1899) tSth ed; Calcutta: Ramakıishna Vedanta Math, 1964)

Albertson, Maurice İse Kenneth Freeman - *Research Related to Reincarnation* (Fort Collins: International Conference on Paranormal Research, 1988")

Algeo, John - *Reincarnation Explored* (Wheaton: Theosophical Publishing House, 1987, ISBN o 8356 0624 4)

Allen, Eula - *Before the Beginning* (Virginia Beach: A.R.E., 1965) Alvanhov, O. - *Reincarnation*

Amidon, Professor Norton W. - *Cross-Correspondences among the Loehr-Daniels Life Readings* (Grand Island, Florida: Gnosticoeurs, 1985; ISBN o 915 151 11 1)

Anderson, Jerome - *Reincarnation: A Study of the Human Soul in its Relation to Re-Birth, Evolution, Post-Mortem States, The Compound Nature of Man, Hypnotism, Etc.* (San Francisco: Lotus, 1894) Anderson, Jerome - *Karma. A study of the Law of Cause and Effect in Relation to Re-Birth or Reincarnation, Post Mortem States of Consciousness, Cycles, Vicarious Atonement, Fate, Predestination, Free Will, Forgiveness, Animals, Suicides, Etc.* (San Francisco: Lotus, 1894)

Andrade, Hernani Guimarâes - *The Ruytemberg Rocha Case* (Sao Paulo: Brazilian Institute for Psychobiophysical Research, 1973) Andrade, Hernani Guimarâes - *A Case Suggestive of Reincarnation* - Jacira & Ronaldo (1975) (3rd ed; Sâo Paulo: I.B.P.P., 1980)

Arroyo, Stephen - *Astrology, Karma and Transformation. The Inner Dimensions of the Birth Chart.* (Vancouver: CRCS Publications, 1978; ISBN o 916360 03 2)

Arundale, Francesca - *The Idea of Rebirth* (London 1890)

Atkinson, W.W. - *Reincarnation and the Law of Karma* (Yogi Publication Society, 1908)

Aurobindo, Sri - *The Problem of Rebirth* (Pondicherry, 1952) Austen, A.W. - *Teachings of Silver Birch* (London: Spiritualist Press 1938)

Bache, Ph.D., Christopher M. - *Life Cycles: Reincarnation and the Web of Life* (New York: Paragon House, 1990; ISBN l 55778 350 o)

- Baker, Douglas - *The Wheel of Rebirth* (Wellingborough: Aquarian, 1978; ISBN 0 906006 16 3)
- Baker, Douglas - *Reincarnation: Why, Where And How We Have Lived Before* (Wellingborough: Aquarian, 1981, ISBN 0 906006 57 0)
- Baker, Douglas - *Karmic Laws: The Esoteric Philosophy of Disease and Rebirth* (1977)

(Wellingborough: Aquarian, 1982, ISBN 0 85030 299 4)

- Banerjee, H.N. & Will Ousler - *Lives Unlimited: Reincarnation East and West* (New York: Doubleday, 1974)
- Banerjee, Dr. H.N. - *The Once and Future life* (New York: Dell, 1979; ISBN 0 440 16554 7)
- Banerjee, H.N. - *Americans Who Have Been Reincarnated* (New York: MacMillan, 1980; ISBN 0 02 506740 0)
- Banerjee, H.N. - *Lesson in Past Life Regression* (San Diego: Metaphysical Book Club, 1981)
- Baronte, Gervee - *You Have Lived Before* (London: Pearson, 1936)
- Baronte, Gervee - *The History of the Soul* (Chepham,i937)
- Baronte, Gervee - *Your Previous Life on Earth: Reincarnation Simp lified* (London: Jenkins, 1938)
- Batzel, Beth & Karl Schlotterbeck - *Lion of Satan, Lion of God*
- Bendit, Laurence J. - *The Mirror of Life and Death* (1965)

(2nd ed; Wheaton: Theosophical Publishing House, 1968)

- Bennett, Colin - *Practical Time-Travel: How To Reach Back to Past Lives By Occult Means* (1953) (Wellingborough: Aquarian, 1980)
- Berg, P. - *Wheels of A Soul*
- Berger, A. - *Reincarnation*
- Bernstein, Morey - *The Search for Bridey Murphy* (1956)

(New York: Doubleday, 1989; ISBN 0 385 26003 2)

- Bertholet, Alfred - *The Transmigration of Souls* (1904) (New York: Harper, 1909)
- Besant, Annie - *A Study in Karma*
- Besant, Annie - *Dharma*
- Besant, Annie - *The Necessity for Reincarnation* (Adyar: Theosophical Publishing House, 1921)
- Besant, Annie - *Karma and Social Improvement* (Adyar: Theosophical Publishing House, 1921)
- Besant, Annie - *Karma* (1895) (10th reprint; Adyar: Theosophical Publishing House, 1975)
- Besant, Annie - *Reincarnation* (1898) (Adyar: Theos. Publ. 19²4) Rei'nkarnatie (Amsterdam: Theosophische Uitgevers Mij, 1898)
- Besant, Annie - *On Karma* (1916) Adyar: Theosophical Publishing House, 1921

, Besant, Annie & Charles Leadbeater - *The Lives of Alcyone. Volumes I and II* (Advar: Theosophical Publishing House, 1924)

, Besant, Annie & Charles Leadbeater - *Man: Whence, How and Whither* (1913) (5th reprint; Adyar: Theos. Publ. House, 1971; ISBN 0 8356 7173 9)

. Binder, Bettye B. - *Past-Life Regression Guidebook* (2nd ed; ISBN 1-879005-11-5)
. Binder, Bettye B. - *Past Lives, Present Karma Workbook* (1985) Culver City, CA: Reincarnation Books, 1992; ISBN 1 879005 01 8)
. Blakiston, Patrick - *The Pre-Existence and Transmigration of Souls* (London: Regency, 1970)
. Blavatsky, Helena Petrovna - *Theories about Reincarnation and Spirits* (The Path 1886)
- Bloxham, Arnall - *Who was Ann Ockenden?* (London: Spearman, 1958)
- Blythe, Henry - *The Three Lives of Naomi Henry* (London: Frederick Muller, 1956)
- Bolduc, Henry Leo - *The Journey Within: Past-Life Regression and Channeling* (1988) (2nd printing; Virginia Beach: Inner Vision, 1989 ISBN 0 917483 14 6)
- Bolduc, Henry Leo - *Life Patterns, Soul Lessons, and Forgiveness* (Independence: Into Time Foundation 1994; ISBN 0 9601302 4 1)
- Bond, F. Bligh - *The Diary of Patience Worth*
- Bowen, Francis - *Christian Metempsychosis*
- Bowman, Carol & Steve Bowman - *Children's Past Lives: How Past- Life Memories Affect Your Child* (Bantam Books 1997)
- Bowman, Carol - *Children From Heaven* (2001)
- Box, Sushill Chandra - *Your Last Life and Your Next* (Calcutta, 1959)
- Brennan, J.H. - *Five Keys to Past Lives: Practical Aspects of Reincarnation* (1973) (Wellingborough: Aquarian Press, 1978)
- Brennan, J.H. - *Reincarnation* (Wellingborough: Aquarian Press, 1981)
- Brennan, J.H. - *The Reincarnation Workbook.: A Complete Course in Recalling Past Lives*. (Wellingborough: Aquarian Press, 1989)
- Brownwell, George - *Reincarnation* (Santa Barbara, 1946)
- Bryce, James - *Reincarnation Now!*

(Vancouver: Fforbes, 1978; ISBN 0 88976 045 4)
- Butler, Chris - *Reincarnation Explained*

Cannon, Alexander - *The Power of Karma in Relation to Destiny* (London: Rider, 1936)
Capel, Evelyn Francis - *Reincarnation within Christianity* (1980) (London: Temple Lodge Press, 1988; ISBN 0 904693 08 2)
Carr, Donald - *The Eternal Return* (New York: Doubleday, 1968)
. Cayoe, Edgar Evans - *Edgar Cayce on Atlantis* (New York: Paperback 1968)
. Cerminara, Gina - *Edgar Cagce Revisited and Other Candid Coni memories* (Virginia Beach: Unilaw Library Donning, 198;; , ISBN *1,* 89865 324 X)
. Cerminara, Gina - *Many Mansions* (1950) (New York: Sloane, 1970;
. Cerminara, Gina - *Many Lives, Many* Loves (1963)
(4th printing; Marina del Key: De Vorss, 1987; ISBN 0 87516 429 ;$_5$)
- Cerminara, Gina - *The World Within* (1967) (London: Daniel, 1975)
- Chadwick, Gloria - *Discovering Your Rast Lives* (Chicago: Contemporary Books, 1988 ; ISBN 0 8092 4546 9)

. Challoner, H.K. - *The Wheel of Rebirth: Some Memories of an Occult Student* (London: Rider, 1935)
- Challoner H.K. & R. Northover - *Out of Chaos* (London: Theosophical Publishing House, 1967)
- Chappie, C. - *Karma and Creativity*
- Chinmoy, Sri - *Death and Reincarnation* (Jamaica, N.Y.: Agni Press, 1974)
- Christie-Murray, *David - Reincarnation* (London: The Society for Psychical Research, 1975)
- Christie-Murray, *David - Reincarnation: Ancient Beliefs and Modern Evidence* (Newton Abbott: David & Charles, 1981; ISBN 0 7t53 7861 9)
- Church, W.H. - *Many Happy Returns*
- Clark, Ph.D., Rabia Lynn - *Past Life Therapy: the State of the Art* (Austin, Texas: Rising Star Press, 1995)
- Clow, Barbara Hand - *Eye of the Centaur: A Visionary Guide into Past Lives* (Sante Fe: Bear, 1989; ISBN 0 939680 60 2)
- Cohen, Daniel - *The Mysteries of Reincarnation* (New York: Dodd, Mead & Co., 1975! ISBN 0 396 07077 9)
- Cooke, Grace - *The Illumined Ones* (1966) (Norwich: Fletcher & Son, 1985; ISBN 0 85487 058 X)
- Cooper, Irving - *Reincarnation: The Hope of the World* (1917) (Wheaton: Theosophical Press, 1972)
- Cott, Jonathan - *The Search for Omm Sety: A True Story of Eternal Love* (New York: Warner Books, 1987; ISBN 0 446 39040 2)
- Cranston, Sylvia & C. Williams - *Reincarnation: A New Horizon in Science, Religion and Society*

(New York: Julian Press, 1984 ; ISBN 0 517 55496 8)
- Crookall, Robert - *The Supreme Adventure* (London: Clarke, 1961)
- Crookall, Robert - *Intimations of Immortality* (London: Clarke, 1965)
- Crookall, Robert - *The Next World and the Next: Ghostly Garments*- (London: Theosophical Publishing House, 1966)

Crookall, Robert - *Events on the Treshold of the Afterlife* (Moradabad: Darshana, 1967)

Crookall, Robert - *What Happens When You Die* (Gerrards Cross: Smythe, 1978)

. Cunningham, Janet - >4 *Tribe Returned* (Crest Park, CA: Deep Forest Press, 1994; ISBN 1 882530 09 8)

. Cunningham, Janet & Michael Ranucci - *Caution: Soul Mate Ahead! Spritual Love in the Physical World* . Damian-Knight, G. - *Karma and Destiny in the I Ching*

. DeArtega, William de - *Past Life Visions: A Christian Exploration* (New York: Seabury Press, 1983; ISBN 0 8164 2414 4)

. DeSilva, Lynn - *Reincarnation in Buddhist and Christian Thought* (Colombo: Christian Literature Society of Ceylon, 1968)
- Desmond, Shaw - *Reincarnation for Everyman* (1940) (London: Rider, 1954)

- Devlin, Barbara Lynne - / am *Mary Shelley* (New York: Condor, 1977; ISBN 0 89516 007 2)
- DeWitt Miller, R. - *Reincarnation* (New York: Bantam, 1965)
- Dixon, Jeane - *Reincarnation and Prayers to Live By* (1969)

(New York: Morrow, 1970)

- Ducasse, C.W. - *A Critical Examination of the Belief in Life after Death* (Springfield: Thomas, i960)
- Ebon, Martin - *Reincarnation in the Twentieth Century* (1962) (New York: Signet, 1970)
- Edmonds, I.G. - *Other Lives: The Story of Reincarnation* (New York: McGraw-Hill, 1979; ISBN 0 07 018987 0)
- Edwards, Paul - *Reincarnation: A Critical Examination* (New York: Prometheus Books, 1996)

Eichhorn, Gustav - *Heredity, Memory and Transcendental Recollection as Seen by A Physicist* (1909) (1959)

Encausse, G.(Papus) - Reincarnation (1925) (Rider: London, 1929) Evans, W.H. - *Reincarnation: Fact or Fallacy?* (London: Psychic Press, 1953)

Finkelstein, Adrian - *Your Past Lives and the Healing Process: A Psychiatrist Looks at Reincarnation and Spiritual Healing* (Farming- dale: Coleman, 1985; ISBN 0 87418 001 5)

Fiore, Edith - *You Have Been Here Before* (New York: Ballantine, 1978)

. Joe - *The Case for Reincarnation* (London: Grafton Books, 1986)

. oride, Athys - *Human Encounters and Karma*

ournoy, Theodore - *From India to the Planet Mars* (1925) (New ork: University Books, 1963)

- Fox, Emmett - *Reincarnation Described and Explained* don: Harper & Row, 1967)

(l939)(Lon.

. Freedman, Ph. D., Thelma B. - *Hypnotically-Facilitated past r.. Reports: A Comprehensive Overview of Research* (Canastota- Seif published, 2000)

- Frieling, Rudolf - *Christianity and Reincarnation* (1974) (Edinbur h Floris) Sh:
- Fuller, Jean Overton - *Joan Grant: Winged Pharaoh* (Fullerton: Theosophical History, 1993; ISBN 1 883279 02 X)
- Gabriel, Michael - *Remembering Your Life Before Birth* (1992) Santa Rosa, CA: Aslan, 1995; ISBN o 944031 60 9)
- Gallup, George, Jr. with William Proctor - *Adventures in Immortality* (London: Corgi, 1982)
- Gardner, E.L. - *Reincarnation: Some Testimony from Nature* (London: Theosophical Society, 1965)
- Geley, Gustave - *Reincarnation* (London: Rider, 1930)
- George, T. - *The Lives You Live* As *Revealed in The Heavens: A History of Karmic Astrology and Pertinent Delineations* (Arthur 1977)
- Gershom, Yonassan - *Beyond the Ashes: Cases of Reincarnation from the Holocaust* (Virginia Beach: A.R.E. Press, 1992)
- Gershom, Yonassan - *From Ashes to Healing: Mystical Encounters with the Holocaust* (Virginia Beach: A.R.E. Press, 1996)
- Glasenapp, Helmuth von - *The Doctrine of Karma in Jain Philosophy* (Bombay: Bai Vijibai Jivanlal Charity Fund, 1942)
- Glaskin, Gerald M. - *Windows of the Mind: The Christos Experiment* (London: Arron Books, 1974; ISBN o 7045 0117 1)
- Glaskin, Gerald M. - *Worlds Within* (London: Arron Books, 1978)
- Glaskin, Gerald M. - *A Door to Eternity: Proving the Christos Experience* (Wildwood: Book Wise, 1979: ISBN 0 7045 3002 3)
- Goldberg, Bruce - *Past Lives, Future Lives: Accounts of Regressions and Progressions Through Hypnosis* (North Hollywood: New Castle, 1982 ; ISBN o 87877 059 3)
- Goudey, R.F. - *Reincarnation: A Universal Truth* (Los Angeles: Aloha, 1928)
- Gould, B. - *The Jewel in the Lotus* (London: Chatto and Windus, 1957)
- Govinda, Lama Anagarika - *The Way of the White Clouds* (London. Hutchinson, 1966)
- Graham, David - *The Practical Side of Reincarnation* (Englewoo Cliffs: Prentice Hall, 1976; ISBN o 13693903 1)
- Grant, Joan - *Winged Pharaoh* (New York: Harper, 1938)
- Grant, Joan - *Life as Carola* (London: Methuen, 1939)
- Grant, Joan - *Eyes ofHorus* (1942) (London: Diploma, 1974)

. Grant, Joan - *Lord of the Horizon* (1943) (London: Diploma, 1974)

. Grant, Joan - *Scarlet Feather* (1945) (Columbus: Ariel, 1990 ; ISBN o 89804 148 1)

. Grant, Joan - *Return to Elysium* (London: Methuen, 1947)

. Grant. Joan - So *Moses was Horn* (1952) (Columbus: Ariel, 1990)

. Grant, Joan - *Time Out of Mind* (London: Barker, 1956) = *Far Memory: The Autobiography of Joan Grant* (Columbus: Ariel, 1985 ; ISBN 0 89804 141 4)
. Grant, Joan & Denys Kelsey - *Many Lifetimes* (1967) (London: Corgi, 1976)
. Gregor, Norman - *Thoughts on Reincarnation* (Turnbridge Wells: Gregory)
. Grossi - *Reliving Reincarnation Through Hypnosis*
• Guirdham, Arthur - *We Are One Another* (Jersey: Spearman, 1974)
. Guirdham, Arthur - *The Cathars and Reincarnation* (Jersey: Neville Spearman, 1976)
• Guirdham, Arthur - *The Lake and the Castle* (Jersey Neville Spearman 1976)
• Guirdham, Arthur - *The Psyche in Medicine* (London: Spearman 1978)
• Guirdham, Arthur - *The Island* (Jersey: Spearman, 1980)
• Gunaratna, V.F. - *Rebirth Explained* (Kandy: Buddhist Publication Society, 1971)
• Gupta, I.D., Sharma, N.R. & T.C. Mathur - *A Case of Reincarnation* (Delhi: International Aryan League, 1936)
• Haich, Elisabeth - *Initation: Priestess in Egypt* (London: George Allen & Unwin, 1965)
• Hall, Manly P. - *Reincarnation. The Cycle of Necessity* (1939)
7th printing (Los Angeles: Philosophical Research Society, 1978)
• Hall, Manly P. - *How Belief in Rebirth Can Enrich Your Life* (Los Angeles: Philosophical Research Society, 1956)
• Hall, Manly P. - Research on Reincarnation (Los Angeles: Philosophical Research Society, 1964)
• Hall, Manly P. - *Astrology and Reincarnation* (Los Angeles: Philosophical Research Society, 1975)
• Hall, Manly P. - *Past Lives and Present Problems: How to Prepare for a Fortunate Rebirth* (Los Angeles: Philosophical Research Society, 1977)
• Hall, Manly P. - *Death to Rebirth*
(Los Angeles: Philosophical Research Society, 1979)
Hampton, Charles - *Reincarnation: A Christian Doctrine* (Los Angeles: St. Alban Press, 1925)
Hampton, Charles - *The Transition Called Death: A Recurring experience* (1943) (Wheaton: Theosophical Publ. House, 1979)

. Hansen, Paul A. - *Finding Mg French Fast Life* HARP I Bulletin *uinn*j
. Hanson, ed., Virginia - *Karma. The Universal Law of Harmony* (Wheaton: Theosophical Publishing House, 19751
. Hanson, Virginia, R. Stewart & S. Nicholson - *Karma: Rhythmic R<- turn to Harmony* (1975) (3rd ed; Wheaton: Theos. Publishing House, 1990; ISBN O 8356 0663 5)
. Harrison, Peter and Mary - *Life Before Birth* (London: MacDonald, 1983)
• Hartley, Christine -*A Case for IReincarnation* (1972) (London: Hale, 1987)
• Head, Joseph & Sylvia Cranston - *Reincarnation: An Fast-West Anthology* (New York: Julian Press, 1961)
• Head, Joseph & Sylvia Cranston - *Reincarnation in World Thought: A Living Study of Reincarnation in all Ages; including Selections from the World's Religions, Philosophies, Sciences and Great Thinkers of the Past and Present* (New York: Julian Press, 1967)
• Head, Joseph & Sylvia Cranston - *Reincarnation: The Phoenix Fire Mystery. An East-West Dialogue on Death and Rebirth from the World of Religion, Science, Psychology, Philosophy, Art and Literature and from Great Thinkers of the Past and Present*
(New York: Julian Press/Crown Publishers, 1977)
• Henderson, A. - *The Wheel of Life* (London: Rider, 1935)
• Hick, John - *Death and Eternal life* (London: Collins, 1976)
• Hodgkinson, Liz - *Reincarnation: The Evidence* (London: Piatkus, 1989)
• Hodgson, Joan - *Wisdom in the Stars: Reincarnation through the Zodiac* (1943) (Vancouver: CRCS Publications, 1979)
• Hodson, Geoffrey - *Reincarnation. Fact or Fallacy?* (1951) (Wheaton: Theosophical Publishing House, 1972)
• Holzer, Hans - *Born Again. The Truth about Reincarnation* (Garden City, NY: Doubleday & Company, 1970)
• Holzer, Hans - *Patterns of Destiny* (Los Angeles: Nash, 1974)
• Holzer, Hans - *Life Beyond Life: The Evidence for Reincarnation* (West Nyack: Parker, 1985)
• Howard, Alan - *Sex in the Light of Reincarnation and Freedom* (Spring Valley: St. George, 1980)
• Howe Jr., Quincey - *Reincarnation for the Christian* (1974) (Wheaton: Theosophical Publishing House, 1987)
• Howell, Olive Stevenson - *Heredity and Reincarnation* (London: Theosophical Publishing House, 1926)
• Hubbard, L. Ron - *Have you lived before this life?* (1958)
• Hubbard, L. Ron - *Mission into Time* (1968)
(Los Angeles: American Saint Hill, 1973)
Hughes, Thea Stanley - *Twentieth Century Question: Reincarnation* (London: Movement, 1976)
Humphreys, Christmas - *Karma and Rebirth* (1943)
(Wheaton: Theosophical Publishing House, 1983)
, Hussey, Helen Nethery - *Dr. John Quickbook no. 1: Karmic Roots* (Grand Island,

Florida: Religious Research Press, 1981)
, Hussey, Helen Nethery - *Dr.,John Quickbook no. 2: Karmic Justice for Women* (Grand Island, Florida: Religious Research Press, 1981)
, Hussey, Helen & Sandra Sherrod - *Dr. John: He Can Read Your Past Lives* (Gnosticoeurs, 1983)
. Inayat Khan, Hazrat - *The Soul, Whence and Whither* (1923)
(New Lebanon, N.Y.: Sufi Order Publications, 1977)
. Ingalese, Richard & Isabelle - *From Incarnation to Reincarnation* (New York: Watkins, 1980)
. Iverson, Jeffrey - *More Lives than One?* (1976) (New York: Warner, 1977)
. Jamieson, Bryan - *Explore Your Past Lives*
(Van Nuys, CA: Astro-Analytics Publications, 1976)

- Jarmon, M.D., Robert J. - *Discovering the Soul: The Amazing Findings of a Psychiatrist and His Patients* (Virginia Beach: A.R.E. Press, 1997; ISBN 0 87604 370 8)
- Jinarajadasa, C. - *How We Remember Past Lives, and other essays on reincarnation* (1915) (8th printing; Adyar: Theosophical Publishing House, 1973)
- Jinarajadasa, C. - *The History of Reincarnation* (Adyar: Theosophical Pub. House, 1919)
- Johnston, Charles - *Karma, Works and Wisdom* (New York: Theosophical Society, 1900)
- Johnston, Charles - *The Memory of Past Births* (New York: Theosophical Society, 1904)
- Jong, Marianne de - *Agoraphobia: Trauma of a Lost Soul Journal of Regression Therapy*
- Kardec, Allan - *The Spirit's Book* (1857) (London: Psychic Press, 1975) Kear, Ph.D., Lynn - *We're Here: An Investigation into Gay Reincarnation* (Atlanta: Brookhave, 1999; ISBN 0 9668112 0 8)
- Keyes, Charles F. & Valentine Daniel, eds. - *Karma: An Anthropological Inquiry* (Berkeley: University of California Press, 1983) Klausner, Margot - *Reincarnation* (Ramat-Gan: Massada, 1975) Klein, M.D., Edward - *Soul Search: The Healing Possibilities of Past Lives* (1995) (2nd pr; Virginia Beach: A.R.E. Press, 1996; ISBN 0876043414)

Kline, Milton - *A Scientific Report on "The Search for Bridey Murphy*" (New York: Julian Press, 1956)

- Knight, Marcus - *Spiritualism, Reincarnation and Immortality* (London: Duckworth, 1950)
- Kolisko, Eugen - *Reincarnation and Other Essays* (1940) (Bournemouth: Kolisko Archive, 1978)
- Krutch, Joseph - *More Lives Than One* (New York: Morrow, 1962)
- Lane, Barbara - *Echoes from the Battlefield: First-Person Accounts of Civil War Past Lives* (Virginia Beach: A.R.E. Press, 1996)
- Lane, M.A., Barbara - *Echoes from Medieval Halls*
- Langley, Noel - *Edgar Cayce on Reincarnation* (New York: Warner Books, 1967)

- Lauritsen, P. - *Reincarnation and Freedom*
- Leadbeater, Charles W. - *Reincarnation* (Harrogate: Theosophical Publ. Committee, 1930)
- Leadbeater, Charles W. - *The Band of Servers: A Record of Past Lives and the Karma Thereof* (Adyar Theosophical Pub. House, 1941)
- Leadbeater, Charles W. - *The Soul's Growth Through Reincarnation,* Vol. 1, 2, 3,4 (Adyar: Theosophical Publishing House 1941-1950)
- Leek, Sybil - *Reincarnation: The Second Chance* (1974) (New York: Bantam Books, 1975)
- Lenz, Frederick - *Lifetimes: True Accounts of Reincarnation* (1979) (New York: Ballantine, 1986)
- Leonardi, D. - *The Reincarnation of John Wilkes Booth* (Olde Greenwich, Connecticut: Devin-Adair, 1975)
- Lewis, H.D. - *The Self arid Immortality* (New York: Seabuty Press, 1973)
- Lewis, H. Spencer - *Mansions of the Soul: The Cosmic Conception* (1930) (San Jose: Rosicrucian Press, 1933)
- Livingstone, Marjorie - *The New Nuctemeron* (London: Rider, 1930)
- London, Jack - *The Star Rover* (1915) (Valley of the Sun 1987)
- Long, Herbert - *A Study of the Doctrine of Metempsychosis in Greece. From Pythagoras to Plato.* (New Jersey: Princetown Univ. Press, 1948)
- Lucas Ph.D., Winafred Blake - *Mind Mirror Research on the Retrieval of Past Lives* (Journal of Regression Therapy, Vol. IV, N0.1)
- Lucas Ph.D., Winafred Blake - *Regression Therapy: A Handbook for Professionals; Volume I: Past-life Therapy* (Crest Park: Deep Forest Press, 1993 ; ISBN 1 882530 01 2)
- Lucas Ph.D., Winafred Blake - *Regression Therapy: A Handbook for Professionals; Volume II: Special Instances of Altered State Work* (Crest Park: Deep Forest Press, 1993; ISBN 1 882530 02 X)
- Luntz, Charles - *The Challenge of Reincarnation* (St. Louis: Luntz Publications, 1957)

Lutoslawski, Wincenty - *Pre-existence and Reincarnation* (London: Allen & Unwin, 1928)

Luxton, L.K. - *Astrology, Key to Self-understanding: A Guide to Karma. Reincarnation and Spiritual Astrology* (Llewellyn 1978) Lynn, Denise - *Past Lives, Present Dreams ,* MacGregor, Geddes - *Reincarnation in Christianity* (Wheaton: Quest Book, 1978)

, MacGregor, Geddes - *Reincarnation as a Christian Hope* (London: Macmillan, 1982)

. MacGregor, Geddes - *The Christening of Karma. The Secret of Evolution.* (Wheaton: Theosophical Publishing House, 1984)

. Mackenzie, Vicki - *Reborn in the West* (London: Thorsons, 1995; ISBN 0 7225 3443 4)

. MacReady, Robert - *The Reincarnation of Robert MacReady* (New York: Zebra, 1980)

. MacTaggart, John - *Human Immortality and Pre-Existence* (New York: Kraus,

1970)
- Manik, Chand Jain - *Karmic Control Planets* (Astrological Publications)
- Mann, A.Tadd - The Divine Plot: *Astrology, Cosmology and History*. (London: Unwin Hyman, 1988)
- Mann, A.Tadd - *The Elements of Reincarnation* (Shaftesbury: Element Books, 1995)
- Marcotte, Armand & Ann Druffel - *Past Lives, Future Growth* (San Diego: ACS, 1984)
- Martin, A.R. - *Researches in Reincarnation and Beyond* (Pennsylvania: Sharon, 1942)
- Martin, Eva - *The Ring of Return: An Anthology of References to Reincarnation and Spiritual Evolution: from Prose of All Ages* (1927) (Albuquerque: Sun, 1981)
- McClain, Florence - *A Practical Guide to Past Life Regression* (St. Paul: Llewellyn, 1986)
- McClain, Florence - *The Truth About Past Life Regression* (1986) (3th printing; St. Paul: Llewellyn, 1989)

McDermit, Marilynn - *Reincarnation: A Biblical Doctrine* McGill, Desmond & Irvin Mordes - *The Many Lives of Alan Lee* (Merrimuck National Guild of Hypnotists 1988)

Meyer, Louis - *Reincarnation*
(Unity Village, Missouri: Unity School of Christianity, 1937)

Mirza, N.K. - *Reincarnation in Islam* (Adyar Theos. Pub. House 1927) Modi, M.D., Shakuntala - *Remarkable Healings: A psychiatrist discovers unsuspected roots of mental and physical illness* (Hampton Roads 1997)

- Montano, Mary - *Irving Mozart: a Past Life Memory of the Composer's Final Years* (Albuquerque: Cantus Verus Books 1995)
- Montgomery, Ruth - *Here and Hereafter* (New York: Coward McCann)
- Montgomery, Ruth - *Companions Along the Way* (1974) (Now York: Fawcett, 1976)
- Moody Jr., Raymond - *Life after Life* (New York: Bantam/Mockingbird 1975)
- Moore, George - *Metempsychosis* (Cambridge: Harvard, 1914)
- Moore, Marcia - *Hypersentience* (New York: Crown, 1976)
- Moore, Marcia & Mark Douglas - *Karmic Astrology* (York Harbor: Arcane, z.j.)
- Moore, Marcia & Mark Douglas - *Reincarnation: Key to Immortality* (York Harbor: Arcane 1968)
- Morrell, Ed - *The Twenty-Fifth Man* (1924) (New York: Vantage 1955)
- Moss, Peter & Joe Keeton - *Encounters with the Past: How Man Can Experience and Relive History* (London: Sidgwick & Jackson, 1979)
- Motoyama, Hiroshi - *Karma and Reincarnation: The Key to Spiritual Evolution & Enlightenment* (London: Piatkus, 1992)
- Muller, Karl - *Reincarnation, Based on Facts* (London: Psychic Press, 1970)
- Mullin, Glenn - *Death and Dying, the Tibetan Tradition* (London: Arkana 1986)
- Netherton, Morris & Nancy Shiffrin - *Past Lives Therapy* (New York: Morrow, 1978)
- Newton Ph.D., Michael - *Journey of Souls. Case Studies of Life Between Lives* (1996) (5th ed.; St. Paul: Llewellyn,1998 ; ISBN 1 56718 485 5)
- Norman & Spaegel - *Principles & Practice of Past-life Therapy*
- Nyantiloka, Mahathera - *Karma and Rebirth* (Kandy: Buddhist Publishing Society, 1959)
- O'Connor, Dagmar - *The First Pharaoh: The story ofTehuti and Me- nes, a new revelation concerning reincarnation.* (London: Regency Press, 1956)
- O'Flaherty, Wendy - *Karma and Rebirth in Classical Indian Traditions* (Berkeley: University of California Press, 1980)
- Olugunna, Deji - *Karma. Blueprint of Redemption* (London: Regency Press, 1973)
- Oppenheim, Ph.D., Garrett - *Who Were You Before You Were You? The Casebook of a Past-Life Therapist* (New York: Carlton Press, 1990; ISBN o 8062 3575 6)
- Pakenham-Walsh, W.S. - *A Tudor Story: the Return of Anne Boleyn* (Cambridge: James Clarke, 1982)

Palmer, Cecil, ed. - *Reincarnation: The True Chronicles of Rebirth of Two Affinites, recorded by one of them* (London: Palmer, 1921) Palmer, Martin, Kwok Man-Ho & Kerry Brown, transl. and ed. - *Three Lives* (1600) (London: Century, 1987)

Paramananda, Swami - *Reincarnation and Immortality* (1919) (Boston: Vedanta Centre, 1923)

Parameswara, P. - *Soul,* Karma and *Re-birth* (Bangalore: Parames- wara 1973)

Pasricha, S. - *Claims of Reincarnation*

Perkins, James - *Through Death to Rebirth* (Wheaton: Theos. Press 1961)

Perkins, James - *Experiencing Reincarnation* (Wheaton: Theosophical Publishing House, Quest Book, 1978)

Pilkington, J. Maya & the Diagram Group - *Who Were You?* (New York: Ballantine, 1988)
Prabhupada, Swami - *Coming Back: The Science of Reincarnation* (Los Angeles: Bhaktivedanta Book Trust,1982; ISBN O 89213 114 4) Praed, Rosa - *The Soul of Nyi'ia* (1914) (London: Rider, 1931) Priestley, J.B. - *1 Have Been Here Before* (London: Heinemann, 1938) Pryse, James - *Reincarnation and Christianity* (London: Rider, 1909) Pryse, James - *Reincarnation in the New Testament* (1900) (Moke- lumne Hill Health Research, 1965)

- Psychography: *A Method of Self-Discovery* (Grand Island: Religious Research Press, 1990; ISBN o 915151 00 6)
- Quinn, Noreen - *She Can Read Your Past Lives* (Religious Research Frontier Books)
- Rama, S. - *Freedom from the Bondage of Kai'ma*
- Reincarnation: *Theosophical Manual No.2* (Adyar: Theosophical Publishing House 1970)
- Reincarnation: *The Pilgrimage of the Soul* (London: Concord Grove 1987)
- Reyna, Ruth - *Reincarnation and Science* (New Delhi: Sterling 1973)
- Rieder, Ph.D., Marge - *Mission to Millboro* (1991) (Nevada City: Blue Dolphin Publishing, 1993)
- Riley, B. - Veil Too Thin: *Reincarnation out of Control*
- Rinbochay, Lati & Jeffrey Hopkins - *Death, Intermediate State and Rebirth* in *Tibetan Buddhism 1979* (Ithaca: Snow Lion 1985)
- Rittelmeyer, Friedrich - *Reincarnation: Philosophy, Religion, Ethics* (1931)

Roberts, Dr. Helen Nethery - *Karma, the Great Teacher* (Florida: Religious Reseach Press, 1983)
Roberts, Helen Nethery - *Karmic Justice for Women* (Grand Island: Gnosticoeurs 1986)

- Roberts, Helen Nethery - *Karmic Roots Grand Island: Gnosticoeurs* 1986)
- Roberts, Dr. Helen Nethery - *Destiny of the Soul* (Florida: Religious Research Press, 1987)
- Robertson, M. - *Time out of Mind: The past in your astrological birth chart and reincarnation*
- Rogo, D. Scott - *The Search for Yesterday* (Englewood Cliffs: Prentice Hall 1985)
- Rolfe, Mona - *The Spiral of Life. Cycles of Reincarnation* (Suffolk: Spearman, 1975)
- Ryall, Edward - *Second Time Round* (Jersey: Neville Spearman, 1974)
- Sagan, Dr. Samuel - *Regression: Past-life therapy for here and now freedom* (Roseville, Australia: Clairvision School Foundation, 1996)
- Sahay, K.K.N. - *Reincarnation: Verified Cases of Rebirth after Death* Bareilly, India: Privately printed, 1927)
- Schlotterbeck, Karl - *Living Your Past Lives: The Psychology of Past Life Regression* (New York: Ballantine, 1987)
- Schubot, Errol - *Exploring Your Past Lives as a Pathway to Healing*
- Schulman, Martin - *Karmic Relationships*

- Schulman, Martin - *Karmic Asti-ology* (New York: Weiser, 1976-1978)
- Scott, Cyril - *The Boy Who Saw True* (London: Spearman, 1961)
- Semkiw M.D., Walter - *Return of the Revolutionaries* (Unpublished manuscript by the author, 2001)
- Sharma, I.C. - *Cayce, Karma and Reincarnation 1975* (Wheaton: Theosophical Publishing House 1982)
- Shelley, Violet - *Reincarnation Unnecessary, based on the Edgar Cayce Readings* (Virginia Beach: A.R.E. Press, 1979)
- Shirley, Ralph - *The Problem of Rebirth* (1924) (London: Rider, 1938)
- Smith, Roy C. - *Incarnation and Reincarnation: An astonishing guide to yesterday with the power to transform your tomorrows!*

(Los Angeles: Religious Research Press, 1975)

- Smith, Susy - *Reincarnation for the Millions* (Los Angeles: Sherboum, 1967)
- Snow, Ph.D., Chet - *Mass Dreams of the Future: Featuring Hypnotic Future-Life Progressions by Helen Wambach* (New York: McGraw- Hill, 1989)
- Sparrow, L. - *Reincarnation: Claiming your past, creating your future*
- Stearn, Jess - *Yoga, Youth and Reincarnation* (London: Spearman, 1965)
- Stearn, Jess - *The Search for the Girl with the Blue Eyes* (Garden City: Doubleday, 1968) = *The Second Life of Susan Ganier* (London. Leslie Frewin, 1969)
- Steam, Jess - *Soul Mates: Perfect Partners, Past, Present and Beyond*

(New York: Bantam, 1984; ISBN 0 553 05075 3)

Stearn, Jess - *Intimates Through Time: Edgar Cayce's Mysteries of Reincarnation* (1989) (New York Signet/Penguin Books, 1993)

Brad - *The Enigma of Reincarnation* (1967) (New York: Ace, 1973) Brad & Loring G. Williams - *Other Lives* (New York: Hawthorne, 1969)

Stein, W.J. - *The Principle of Reincarnation* (London: Anthroposop- hical Publishing, 1947)

Stevenson, M.D., Ian - *The Evidence for Survival from Claimed Memories of Former Incarnations* (1961) (4th printing; Fulham: Pegg & Sons, 1978)

Stevenson, Ian - *Twenty* Cases *Suggestive of Reincarnation.* (1966) 2nd ed.(Charlottesville: University Press of Virginia, 1974) Stevenson, Ian - *Xenoglossy* (Charlottesville: Univ. Press of Virginia, 1974)

Stevenson, Ian - *Cases of the Reincarnation Type. Volume I :Ten Cases in India. Volume II . Ten Cases in Sri Lanka. Volume III: Twelve Cases in Lebanon and Turkey. Volume IV: Twelve Cases in Thailand and Burma.* (Charlottesville: University Press of Virginia, 1975–1983) Stevenson, Ian - *Children Who Remember Previous Lives. A Question of Reincarnation* (Charlottesville: Universitiy Press of Virginia, 1987; ISBN O 8139 1140 0)

Stevenson, Ian - *Unlearned Languages: New Studies in Xenoglossy* (Charlottesville: University Press of Virginia 1987)

Stevenson, Ian - *Reincarnation and Biology: A Contribution to the Etiology of Birthmarks and Birth Defects. Two Volumes.* (Westport: Praeger Publishers, 1997)

Stewart, Ada - *Falcon: The Autobiography of His Grace James the IV, King of Scots*

(London: Davies, 1970)
Story, Francis - *The Case for Rebirth* (Ceylon, 1959)
Story, Francis - *Rebirth as Doctrine and Experience* (Kandy: Buddhist Publishing Society, 1975) (includes 1959)
Strauss, B - *Sex and Reincarnation*
Strauss, Richard - *Life Challenge: Astrology, Karmic Indicators* Sutphen, Dick - *You Were Born Again to Be Together* (New York: Pocket Books, 1976)
Sutphen, Dick - *Past Lives, Future Lives* (New York Pocket Books, 1978) Sutphen, Dick & Lauren Taylor - *Past-Life Therapy in Action* (Malibu: Valley of the Sun, 1987)
Sutphen, Dick - *Predestined Love* (New York: Simon & Schuster, 1988)
Sutphen, Dick - *Finding Your Answers Within* (New York: Simon & Schuster, 1989)

. Sutphen, Dick - *Earthly Purpose: The incredible true story of a group reincarnation* (New York: Pocket Books, 1990)
. Talbot, Michael - *Your Past Lives: A Reincarnation Handbook* (New York: Harmony Books, 1987)
. Tatz, Mark & Jody Kent - *Rebirth: the Tibetan Game of Liberation* (New York: Anchor 1977)
. TenDam, Hans - *Deep Healing: A practical outline of Past-Life Therapy* (Amsterdam:Tasso Publishing, 1996; ISBN90-7556-802-9)
• Thornton, Penny - *The Forces of Destiny* (London: Weidenfeld & Nicolson)
• Tingley, Katherine - *Reincarnation* (1907) (Albuquerque: Sun, 1981)
• Toyne, Clarice - *Heirs to Eternity: A Study of Reincarnation with Illustrations* (London: Neville Spearman, 1976)
• Underwood, Peter & Leonard Wilder - *Lives to Remember: A Casebook on Reincarnation.* (London: Robert Hale 1975)
• Van Auken, John - *Born Again and Again: How reincarnation occurs, why and what it means to you!* (Virginia Beach: Inner Vision, 1984)
• Van Auken, John - *Past Lives and Present Relationships* (1984) (Virginia Beach: Inner Vision, 1987)
• Van Pelt, Gertrud - *Karma: The Law of Consequences.* (Pasadena: Theos. University Press, 1977)
• Van Pelt, G.W. - *Doctrine of Karma: Chance or Justice*
• Van Waveren, Erlo - *Pilgrimage to the Rebirth* (New York: Weiser, 1978)
• Wachsmuth, Gunther - *Reincarnation as a Phenomenon of Metamorphosis* (1933) (New York: Antroposophic Press, 1937)
• Walker, Benjamin - *Masks of the Soul: The Facts behind Reincarnation.* (Wellingborough: Aquarian, 1981)
• Walker, D.P. - *The Decline of Hell* (London: Routledge & Kegan Paul, 1964)
• Walker, E.D. - *Reincarnation: A Study of Forgotten Thruth* (1888) (New York: University Books, 1965)
• Walli, Koshelya - *Theory of Karman in Indian Thought* (Varanasi Bharata: Manisha, 1977)
• Wambach, Helen - *Reliving Past Lives: The Evidence Under Hypnosis* (1978)
• Wambach, Helen - *Life before Life* (Bantam Book 1979)
• Weatherhead, Leslie - *The Case for Reincarnation* (1958) (Tadworth: Peto, 1971)
• Webb, Rchard - *These Came Back* (Grand Island, FL: Religious Research, 1974))
• Weisman, A. - *We Immortals: The Dick Sutphen Past-Life Hypnotic Regression Seminars* (New York: Pocket Books, 1979)
Weiss, Brian - *Many Lives, Many Masters* (New York: Simon & Schuster, 1988)
Weiss, Brian L. - *through Time into Healing* (1992) (New York: Fireside, 1993; ISBN 0 671 86786 5)
Whitton, Joel & Joe Fisher - *Life betiueen Life: Scientific explorations into the void separating one incarnation from the* nexfJGarden City: Doubleday, 1986)
Wilhston, Glenn & Judith Johnstone - *Soul Search: Spiritual growth through a knowledge of past lifetimes* (Wellingborough: Turnstone, 1983)

. Wilson, Ernest - *Have We Lived Before?* (1936)
(8th ed; Lee's Summit Unity School of Christianity, 1953)
. Wilson, lan - *Mind out of Time? Reincarnation Claims Investigated* (London: Gollancz, 1981) = *All in the Mind* (Garden City, NY: Doubleday, 1981) = *Reincarnation?* (Penguin, 1982)
. Wilson, Martin - *Rebirth and the Western Buddhist* (1984) (2nd ed; London: Wisdom Publications, 1987)
. Wood, Frederic - *Ancient Egypt Speaks* (London: Rider, 1937)
. Wood, Frederic - *After Thirty Centuries* (London: Rider, 1953)
• Wood, Frederic - *This Egyptian Miracle* (London: Watkins/Rider, 1955)
• Woodward, Mary Ann - *Edgar Cayce's Story of Karma* (New York: Berkeley Publishing, 1972)
• Woodward, Mary Ann - *Scars of the Soul: Holistic Healing in the Edgar Cayce Readings* (Columbus, Ohio: Brindabella, 1985; ISBN 0 89804 903 2)
• Woolger, Roger J. - *Other Lives, Other Selves: A Jungian Psychotherapist Discovers Past Lives.(*New York: Doubleday, 1987)
• Wright, Leoline - *Reincarnation: A love chord in modern thought* (Calif.: Theos. University Press, 1977
• Yott, D. H. - *Astrology and Reincarnation: I. Retrograde planets and reincarnation. II. Intercepted Signs. III. Triangulation of Saturn, Jupiter, Mercury.* (1977) (York Beach: Weiser, 1989)
• Young, Robert, Loy Young & Lucia Cappacione - *Reincarnation Handbook: Techniques of Past Life Regression* (Los Angeles Reincarnation Research and Education Foundation, 1980)

Felemenkçe Çalışmalar

Beumers, Godfried & Pieter Wierenga - *Je hebt het allemaal inje: Verslag van een helende ontdekkingsreis onder hypnose.* (Deventer: Ankh-Hermes, 1992; ISBN 90 202 3890 6)
Bontenbal, Rob - *Dat je verledenje zo in de weg kan zitten: Een brochure over reincarnatietherapie* (1985) (Amsterdam: SRN, 1993)
• Brouwer, Els - *Mozaiek van uorige Icvens* (Deventer: Ankh-Hermes, 1978; ISBN 90 202 3298 3)
• Cladder, Hans - *Drie jaar enjaringen met re'mcarnatietherapie* (1983) (Tijdschrift voor Psychotherapie 19B4)
• Contant, Els - *Ontmoetingen met het verleden* (Fenix, jaargang 2, nr 6, januari 2000 - *Blad van de de Nederlandse Werkgroep voor Gereincarneerdc Oorlogsslachtoffers* (NWGO) 0511-453 794)
• Ginkel, H.J. van - *Leeft men meer dan eenmaal op aard? Ken bijdrage tot toelichting van het reincarnatieprobleem* (Amsterdam: Theos. Uitg. Mij,. 1917)
• Holthe tot Echten, R.O. van - *Reincarnatie: Historische, ethische, wijsgerige en wetenschappelijke beschouwing* (Bussum: Van Dis- hoeck, 1921)
• Hondius, J.M. - *Ontmoeting met vorige levens* (Deventer: Kluwer, 1957)
• Kahnemann, Bert - *Ik leef mijn vorige leven* (Naarden: Strengholt, 1997; ISBN 90 6010 930 9)
• Kamphoff, Matthijs - *Oude levens, nieuwe koersen: Reincarnatie en de*

samerihang tussen opeenvolgende Ivens. (Amsterdam: Bres, 2000; ISBN 90 6229 065 5)
- Kleyn, Jan A. - *Je Gids naar een vorig leven: omdat een mens niet een, maar vele levens heeft* (Naarden: Strengholt,1998; ISBN 90 6010 951 1)
- Klink, Joanne - *Vroeger toen ik groot was: vergaande herinneringen van kleine kinderen* (Baarn: Ten Have, 1990)
- Langedijk, Pieter - *Reincarnatie, psychotherapie en opvoeding* (Deventer: Ankh-Hermes, 1980)
- Langedijk, Pieter & Agnes van Enkhuizen - *Het oertrauma, of de schok van de incamatie op aarde* (Deventer: Ankh-Hermes, 1987)
- Langedijk, Pieter & Agnes van Enkhuizen - *Leerproblemen en vorige levens* (Deventer: Ankh-Hermes, 1987a)
- Maesen, Ronald van der - *Clienten over re'mcarnatietherapie* (Ams- telveen: NVRT/SVR, 1994)
- Maesen, Ronald van der - *Re'mcarnatietherapie voor stemmenhoor- ders* (NVRT, 1999)
- Maesen, Ronald van der & Rob Bontenbal - *Handboek Re'incamatiet- herapie* (Leusden: De Tijdstroom,2002); ISBN 90 5898 037 5)
- Penkala, Maria - *Reincarnatie en preexistentie* (1972)

(Deventer: Ankh-Hermes, 1973)
- Vidal de St. Germain, Henri - *Spectrum van regressie en reincarnatie* (Deventer: Ankh-Hermes, 1996 ; ISBN 90 202 8103 8)
- Zuidinga, Petra - *De Noordzee-vrouw en andere herinneringen* (Amsterdam: Tasso Uitgeverij, 1997; ISBN 90 75568 04 5)

Almanca Çalışmalar

. Archiati, P. - *Erneuertes Christentum und Wiederverkorperunq* (Stuttgart: Freies Oeistesleben,i996)

, Baer, Emil - *Das Geheimnis des Wiedererkennens* (Zürich, 1928)

. Bock, Emil - *Wiederholte Erdenleben. Die Wiederverkorperungsidee in der deutschen Geistesgeschichte* (Stuttgart: Verlag der Christengemeinschaft, 1932)

« Delacour, J.B. - 1 *om ewigen Leben* (Düsseldorf: Egon Verlag 1974)

. Dethlefsen, Thorwald - *Das Erlebnis der Wiedergeburt. Heilung durch Reinkarnatinn* (München: Bertelsmann 1976)

. Ebertin, Baldur R. - *Reinkarnation und neues Bewusstsein* (1986) (2ten Auflage; Freiburg i. Br.: Bauer 1989, ISBN 37626 03316)

. Eckhart, K.A. - *Irdische Unsterblichkeit. Germanischer Glaube an die Wiederverkorperunq in der Sippe* (Weimar: Böhlau 1937)
- Falke, R. - *Gibt es eine Seelenwanderung?* (Strien: 1904)
- Hutten, Kurt - *Seelenwanderung* (Stuttgart: Kreuz, 1962)

. Koch, Werner - *Reiiikar nation: Heilung aus der Vergangenheit* (Aitrang: Windpferd, 1992)
- Neidhart, Georg - *Werden wir wiedergeboren?* (München 1959)
- Passian, Rudolf - *Wiedergeburt. Ein Leben oder viele?* (München: Knaur1985)
- Rosenberg, A. - *Die Seelenreise: Wiedergeburt, Seelenwanderung oder Aufstieg durch die Spharen* (Olten, der Schweiz: Otto Walter 1952)
- Schmidt, K.O. - *Wir leben nicht nur einmal* (Dettenbach: Buddingen, 1956)
- Sigdell, Jan Erik - *Emotionale Befreiung durch Rückführung: Ein Handbuchfür Reinkarnationstherapeuten und ihre Klienten* (Basel: Selbstverlag, 1993)

- Sigdell, Jan Erik - *Reinkarnation, Christentum und das kirchliche Dogma* (Wien: Ibera Verlag, 2001; ISBN 3-85052-109-5)
- Steiner, Rudolf - *GA 009: Theosophie (1904. p.61-90) Aile GA:* (Dor- nach: Rudolf Steiner Nachlassverwaltung)
- Steiner, Rudolf - *GA 016: Ein Weg zur Selbsterkenntnis des Menschen* (1912: p.78-85)
- Steiner, Rudolf - *GA 017: Die Schwelle des geistigen Welt* (1913: P-30-33)
- Steiner, Rudolf - *GA 026: Anthroposophische Leitsatze* (1924-25: P-34-4Q, 72-75, 177-196)
- Steiner, Rudolf - *GA 034: Luzifer-Gnosis* (1903-1908: p.67-91, 361- 363, 371-377, 381-383, 404-406)
- Steiner, Rudolf - *GA 053: Grundbegriffe der Theosophie* (1904: p.42- 58)

Steiner. Rudolf - *GA 034: Wcltriitscl und Antroposophie (*1006: p.279, 306)
Steiner, Rudolf - *GA 093a: Gnındelemcntv des Esotvrik* (11)05: Vortrage 8. 16, 21. 22, 20)
Steiner. Rudolf - *GA* 005: *Vordem Tore der Theosophie* (1906: Vortrüge 6. 7. 9)
Steiner. Rudolf - *GA 097: Dos christliche Mysterium* (Vortrag 14.6.1906) Steiner. Rudolf - *GA 099: Die Theosophie des Rosenkreuzers* (1907: Vortriige 6 und 7)
Steiner. Rudolf - *GA 100: Menschheitsentwicklung und Christus- Erkenntnis* (1907: Vortriige 7 und 8 von “”Theosophie und Rosenk- reuzertum'"')”
Steiner. Rudolf - *GA 109/111: Das Priruip der spirituellen Ökono- mie in Zusammenhang mit VViederverkörperungsfragen* (Vortıag 21.1.1909, Vortrag 7.3.1909, Vortrag 12.6.1909)
Steiner, Rudolf - Gvt *114: Das Lukas-Evangelium* (1910: Vortrag 10) Steiner, Rudolf - *GA 120: Die Offenbarungen des Karma* (1910) Steiner, Rudolf - *GA 130: Das esoterische Christentum und die ge- istige Fuhrung der Menschheit* (Vortrag 8.2.1912)
Steiner, Rudolf - *GA 131: Wiederverkorperung und Karma* (1912) Steiner, Rudolf - *GA 133: Der irdische und der kosmische Menseh* (1912: Vortrag 5)
Steiner, Rudolf - *GA 134: Die Welt der Sinne und die Welt des Geistes* (1911: Vortrag 1)
Steiner, Rudolf - *GA 153: Inneres Wesen des Menschen und Leben zwischen Tot und Neue Geburt* (1914: Vortrag 1)
Steiner, Rudolf - *GA 157: Menschenschicksale und Volkerschicksale* (1915: Vortrag 9) 1915
Steiner, Rudolf - Gi4 *181: Erdensterben und Weltenleben* (1918: Vortrage 5 und 6)
Steiner, Rudolf - *GA 235: Esoterische Betrachtungen karmischer Zusammenhange: Band I* (1924 - ISBN 3 7274 2350 1)
Steiner, Rudolf - *GA 236: Esoterische Betrachtungen karmischer Zusammenhange: Band II* (Vortrage 8 t/m 20)
Steiner, Rudolf - *GA 237: Esoterische Betrachtungen karmischer Zusammenhange: Band III* (Vortrag 2)
Steiner, Rudolf - *GA 238: Esoterische Betrachtungen karmischer Zusammenhange: Band IV* (Vortrage 2, 7 und 8)
Steiner, Rudolf - 04 *239: Esoterische Betrachtungen karmischer Zusammenhange: Band V* (Vortrage 8 - 16)
Steiner, Rudolf - Gi4 *240: Esoterische Betrachtungen karmischer Zusammenhange: Band VI* (Vortrage 7 und 8)

Steiner, Rudolf - *Reinkarnation und Itnr™* n
1903-1923 (Dornach: Rudolf Steiner NacUassveZZ^f ^
IS2S'***Praxis der*** Reintorn“^- *<■ —

(5ten Auflage; Stuttgart: Stephanie Naglschmid, 1997, ISBN 392^342240) Weden, W. & W. Spindler - *Agyptische Einwelhung: ErZTruTgan em Leben als agyptischer Priester.* (Frankfurt: Fischer 1978)
Fransizxa Çalışmalar
. Beaugitte, G & Pierre Neuville - *Marie-Lise* (1958)

- Bertholet, Ed. - *Petite iconographie de la reincarnation* (Paris: Delachaux et Nestle)
- Bertholet, Ed. - *La Reincarnation* (Paris: Aryana, 1949)
- Celmar, M.L. - *L'âme et ses reincarnations* (Paris, 1925)
- David-Neel, Alexandra - *Immortalite et reincarnation. Doctrines et pratiques dans Chine, Tibet et Indie.* (Paris: Plon, 1961)
- Delanne, Gabriel - *Documents pour servir â I'etude de la reincarnation* (Paris: Editions de la BPS,1924)
- Des Georges, A. - *La Reincarnation des Ames selon les Traditions Orientales et Occidentales* (Paris: Michel, 1966)
- Desjardins, Denise - *De naissance en naissance: Temoignage sur une vie anterieure* (Paris: La Table Ronde, 1977)
- Desjardins, Denise - *La memoire des vies anterieures* (Paris: La Table Ronde, 1980)
- Drouot, P. - *Nous sommes tous immortels* (Monaco: Le Rocher, 1987; ISBN 2 268 00638 7)
- Dubuc, Ph.D., Pierre - *Vies passees heureuses: Outils therapeutiques au present* (Saint-Zenon, Quebec: Louise Courteau, 1994)
- Dubuc, Ph.D., Pierre - *Le cheminement de I'esprit vers la guârison de l'âme et du corps* (Quebec: Liberte Nouvelle, 1998; ISBN 2922467120)
- Koechlin de Bizemont, Dorothee - *L'astrologie karmique* (Paris: Laffont, 1983)
- Pascal, Theophile - *La Reincarnation* (1895) (Paris 1950) *Reincarnation: A Study in Human Evolution* (Theos. Publ. Society, 1950)
- Pascal, Theophile - *Essai sur revolution humaine* (Pans, 1901)
- Pezzani, Andr6 - *La plurality des existences de l'âme* (Paris: Dtdier 1865)

Pisani, Isola - *Mourir n'est pas mourir* (Paris: Laffont, 1978 Pisani, Isola - *Preuve de survie. Croire ou savoir* (Paris. Laffont, 1980)

- Rochas, Albert de - *Les vies successives* (1911) (Paris: Chacornac 1924)
- Saint-Savin, Charles - *La reincarnation üniverselle* (Paris: Derw 1947)
- Siemons, Jean-Louis - *Revivre nos vies anterieures: Iemoıgnages et preuves de la reincarnation* (Paris: Albin Michel, 1984; ISBN 2 226021175)
- Victor, Jean Louis - *Reincarnation et peintres mediums* (Edition du Nouveau Monde 1980)

Zahan, D., ed. - *Reincarnation et vie mystique en Afrique Noire* (Paris: Presses Universitaires de France, 1965)

İtalyanca, İspanyolca ya da Portekizce Çalışmalar

- Andrade, Hernani Guimarâes * *Um caso que sugere reencarnacâo: Simone x Angelina* (Sâo Paulo: I.B.P.P., 1979)
- Andrade, Hernani Guimarâes - *Morte, Renascimento, Evoluiçöo: Uma biologia transcendental* (Sâo Paulo: Pensamento, 1983)
- Andrade, Hernani Guimarâes - *Reencarnaçâo no Brasil: Oito casos que sugeram renascimento* (Matâo: O Clarim, 1988)
- Arauco, S. - *Tres Pontos Basicos sobre Reencarnaçâo* (Lisboa: Fra- ternidade, 1982)
- Bezerra de Menezes, Adolpho - *A Loucura sob Novo Prisma* (Rio de Janeiro 1946)
- Brazzini, Pasquale - *Dopo la Morte si Rinasce?* (Milano 1952)
- Calderine, Innocenzo - *La Reincarnazione* (Milano: Inchiesta Inter- nazionale, 1913)
- Costa, Giuseppe - *Di la della Vita* (Turino: Lattes 1923)
- Domingo Soler, Amelia - *Hechos que Pruebam* (Ed. Argentina 18 de Abril)
- Ferreira, Dr. Inâcio - *A psiquiatria em face da reencarnacâo* (1955) (Sâo Paulo: FEESP, 1988)
- Lacerda, Nair - *A reencarnaçâo atraves dos seculos* (Sâo Paulo: Pensamento, 1978)
- Martins, Cesso - *Espiritismo e vidas successivas* (Rio de Janeiro: ELO, 1976)
- Martins, Edison Flâvio - *Abrindo as Janelas do Tempo: Pela Terapia de Regressâo* (Campinas: Livro Pleno, 2001)
- Miranda, Herminio - *Reencarnaçâo e immortalidade* (Rio de Janeiro: FEB 1975)
- Miranda, Herminio - *A reencarnaçâo na biblia* (Sâo Paulo: Pensamento, 1981)

Terapia de vida passada: uma abordagem profunda do inconsciente - (Sâo Paulo: Summuş, 1990, ISBN 85 323 0070 7)

Peres, Julia P. Moraes Prieto - *Terapia Rearessiva a Vivincias* Pfls *sadas* (TRVP) (Sâo Paulo, 1994)

Santesson, H.S. - *Tudo sobre a reencarnaçâo* (Rio de Janeiro: Record, 1969)

piğer Konularla İlgili Çalışmalar

Addison, James - *La vie upres la mort dans les croyances de Thumanite* (Paris: Payot, 1936)

glavatsky, Helena - *Isis Lnveiled: A Master-Key to the Mysteries of Ancient and Modern Science and Theology. Two Volumes* (1877) (Pasadena: Theosophical University Press, 1963)

Blavatsky, Helena - *The Secret Doctrine: The Synthesis of Science, Religion ami Philosphy. Two Volumes* (1888) (Pasadena: Theosophical University Press, 1963)

Boswell, Harriet - *Master Guide to Psychism* (West Nyack: Parker, 1969) Chappie, Christopher - *Karma and Creativity* (New York: State University of New York, 1986)

Currie, lan - *You Cannot Die* (New York: Methuen, 1978)
Dean, Geoffrey and Arthur Mather - *Recent Advances in Natal Astrology: A Critical Review 1900-1976* (Cowes: Recent Advances, 1977) Dethlefsen, Thorwald - *Schicksal als Chance: Esoterische Psycho- logie, das Urwissen zur Volkommenheit des Menschen* (München: Bertelsmann 1979)
Edelstien, Gerald - *Trauma, Trance and Transformation: A Clinical Guide To Hypnotherapy* (New York: Brunner/Mazel, 1981) Encyclopaedia Britannica - *Second Council of Constantinople. Volume 6: 636* (1964)
Fielding, Hall - *The Soul of a People* (London: MacMillan, 1898) Fox, Oliver - *Astral Projection* (New York: 1962)
Garland, Joanne - *Walk-Ins: The Original Story* (Paper presented at the International Conference on Paranormal Research, Colorado State University, Fort Colllins, 1988)
Hampe, Johann - *Sterben ist doch ganz anders. Erfahrungen mit dem eigenen Tod* (1975)
Hanssen, P.J. - *Hypnose in de praktijk* (Deventer: Ankh-Hermes, 1977) Hearn, Lafcadio - *Gleanings in Buddha Fields* (Tokyo: Tuttle, 1972) Hubbard, Ron - *Dianetics. De moderne wetenschap van mentale gezondheid* (1950) (Kopenhagen: New Era, 1982)
Keyes, Charles and Valentine Daniel, eds. - *Karma: An antropological inquiry* (Berkeley: University of California Press, 1983)
Leadbeater, Charles - *Helderziendheid* (Amsterdam: Theosophische Uitgeversmij, 1904)
keadbeater, Charles - *Hetlnnerlijk Leven: Theosophische toespraken te Adyar, Eerste en tiueede serie* (Weltevreden: Minerva, 1923) LeCron, Leslie - *Hypnose.* (Antwerpen: Ned. Boekhandel, 1976) Lefebvre, Francis - *Experiences Initiatiques.* Vol. 3 (Paris: 1959) Mehta, Rohit - *The Journey with Death* (Delhi: Motilal Banarsidass, 1977)
Millard, Joseph - Edgar Cayce. *Profeet in trance* (Deventer. Ankh- Hermes, 1972)

- Monroe, Robert - *Experimental bınten lıet lıchcıom* (Deventer: Ankh- Hermes, 1977)
- Nes, C. van- *Over dood en leven* (Den Haag: Van Stockum, 1953)
- Osborn, Arthur - *The meaning of personal existence, in the light of paranormal phenomena, reincarnation and mystical experience* (1966) (Wheaton: Theosophical Publishing House, 1967)
- Poortman, J.J. - *Vehicles of Consciousness. Four Volumes* (Adyar: Theosophical Publishing House, 1978)
- Powell, Arthur - *The Astral Body and other related astral phenomena* (m.n. hoofdstuk 24: Rebirth) (London: Theosoph. Publ. House, 1926)
- Powell, Arthur - *The Mental Body* (1927) (London: Theosoph. Publ. House, 1975)
- Powell, Arthur - *The Causal Body and the Ego* (1928)

(London: Theosoph. Publ. House, 1978)

- Rato Khyongla Nawang Losang - *My Life and Lives: The Story of a Tibetan Incarnation* (New York: Dutton, 1977)
- Reichenbach, Karl von - *Researches on magnetism, electricity, heat, light,*

crystallization and chemical attractions in their relations to the vital force. (1849) Seacaucus: University Books, 1974
- Roberts, Jane - *Seth spreekt: De eeuwige waarde van de ziel* (Deventer: Ankh-Hermes, 1979)
- Sagan, Carl - *The Dragons of Eden* (1977)
- Schreiber, Flora - *Sybil: Het ware verhaal van een vrouw met 16 persoonlijkheden* (1973) (Haarlem: Gottmer, 1974)
- Sinnett, A.P. - *Esoteric Buddhism* (1883) (Minneapolis: Wizards Bookshelf, 1973)
- Smith, Huston - *The Religions of Man* (New York: Harper & Row, 1958)
- Spiegel, Herbert and David - *Trance and Treatment.* (New York: Basic Books, 1978)
- Stephenson, Gunther - *Leben und Tod in den Religionen: Symbol und Wirklichkeit* (Darmstad: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1980)
- Sugrue, Thomas - *There is a River* (New York: 1942)
- Tepperwein, Kurt - *Handboek van de hypnose* (1977) (Amsterdam: Meulenhoff, 1980)
- Vemey, Thomas with John Kelly - *The Secret Life of the Unborn Child* (1981) (New York: Dell, 1986)
- Watkins, J. and H. - *The Theory and Practice of Ego-State-Therapy*. In: Caryson, H. (ed.) - *Short-term Approaches to Psychotherapy* (New York: Nat. Inst, for the Psychotherapies and Humans Sciences, 1979)
- Wheeler, Dave - *Journey to the Other Side* (1977)
- Wickland M.D. - Carl A. - *Thirty Years Among the Dead* (i9²4) (North Hollywood, CA: Newcastle, 1974; ISBN 0-87877-025-9)

Tekrardoğusu

Keşfetmek

Tekrardoğuşu Keşfetmek dünyanın önde gelen uzmanlarından biri olan Hans TenDam tarafından kaleme alınmış geçmiş yaşam hatırlamalarına ışık ' tutan bir rehberdir. Bu kusursuz çalışma dünyanın her köşesinden derlenen sürükleyici hikayeleri ve vaka kayıtlarını, ruh ve beden ilişkisiyle ilgili şaşırtıcı teorileri içermektedir.

Çığır açan bu çalışma tekrardoğuşla ilgili;

□ en son araştırmaları,

□ geçmiş yaşam hatırlamaları ve paranormal yetenekler arasındaki ilişkiyi,

D geçmiş yaşam hatırlamaları vakalarını,

□ karma,

□ doğum öncesi ve ölüm sonrası olayları,

D geçmiş yaşam terapisine yönelik rehberlik tekniklerini;

ve diğer tüm soruları içermektedir.

Bu kusursuz kitap, içerdiği delillerden aldığı güçle tekrardoğuş konusunun hepimizin hayatında artık ne kadar önemli bir yer tuttuğunu nctnvn kovmaktadır.